

LETNO POROČILO 2023

Krka, d. d., Novo mesto

Živeti zdravo življenje.

Kazalo

UVOD	3
Pismo predsednika uprave	3
Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka	9
Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka.....	12
Predstavitev skupine Krka	14
Retrospektiva leta 2023.....	18
Dogodka po zaključku obračunskega obdobja	21
POSLOVNO POROČILO	22
Izjava o upravljanju družbe Krka.....	22
Izjava o nefinančnem poslovanju	43
Razvojna strategija skupine Krka	60
Pričakovano makroekonomsko okolje v letu 2024.....	68
Obvladovanje tveganj.....	72
Delničarji in trgovanje z delnico	92
Analiza uspešnosti poslovanja	95
Trženje in prodaja izdelkov in storitev.....	102
Skupine izdelkov in storitev	115
Razvoj in raziskave.....	134
Proizvodnja in oskrbna veriga	139
Vlaganja in naložbe	142
Kakovost.....	145
TRAJNOSTNI RAZVOJ	151
Proces opredeljevanja bistvenosti	151
Pridobitev trajnostne bonitetne ocene	153
O poročilu	153
Odgovornost do zaposlenih.....	157
Odgovornost do pacientov in ostalih odjemalcev	165
Odgovornost do družbenega okolja.....	168
Odgovornost do naravnega okolja.....	171
Kazalo po standardu poročanja GRI.....	189
RAČUNOVODSKO POROČILO	197
Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	199
Izjava o odgovornosti uprave.....	200
Konsolidirani računovodski izkazi skupine Krka	201
Računovodski izkazi Krke, d. d., Novo mesto.....	269
PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2023 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV	338

Različica v formatu PDF je oblikovana v skladu z Uredbo MAR in je neuradna. V skladu z Uredbo 2019/815 in prvim odstavkom 134. člena ZTFI-1 je uradna različica poročila tista, ki je oblikovana v formatu ESEF v slovenskem jeziku in je objavljena na uradnem mestu obveščanja družbe SEOnet Ljubljanske borze, d.d.

UVOD

Pismo predsednika uprave¹

Spoštovani delničarji, partnerji in sodelavci!

Skrbno načrtovana in uresničena poslovna strategija je ključnega pomena za dolgoročni razvoj in obstoj v konkurenčnem generičnem farmacevtskem okolju. Skupina Krka dokazuje, da je na pravi poti – nadaljevali smo dolgoletno stabilno poslovno in trajnostno rast. Poslovni kazalniki za leto 2023 kažejo učinkovito obvladovanje tveganj ter občutno rast prodaje. Tržne razmere smo dobro izkoristili in ustvarili 1,8 milijarde EUR prihodkov, kar je nov rekord v zgodovini poslovanja podjetja.

Največja prodaja doslej in rekorden EBITDA

Leto 2023 je bilo dinamično za Krko, farmacevtsko industrijo in gospodarstvo nasploh. Poslovno okolje je bilo razgibano na večini prodajnih in nabavnih trgov, zato smo zadovoljni, da smo kljub zahtevnim razmeram prepoznali številne priložnosti ter jih z odzivnostjo in hitrim prilagajanjem uspešno izkoristili.

Skupina Krka je v letu 2023 ustvarila 1 milijardo 806,4 milijona EUR prodaje, kar je 5 % več kot v letu 2022. Presegli smo tudi prodajne načrte za leto 2023. Ustvarili smo največji EBITDA do zdaj, 504,2 milijona EUR, kar je 3 % več kot v letu 2022. Čisti dobiček je znašal 313,7 milijona EUR, donosnost kapitala (ROE) pa 14,5 %.

Razvojni potencial generičnih trgov je ugoden, saj so ti trgi pomembni za večjo dostopnost zdravljenja in vzdržnost nacionalnih zdravstvenih sistemov. Povpraševanje po Krkinih zdravilih se povečuje predvsem zaradi njihove inovativnosti in visoke kakovosti. Tako smo v letu 2023 proizvedli in zapakirali 16,9 milijarde tablet, obloženih tablet in kapsul, kar je največ doslej. Veseli nas, da nam je kljub številnim izzivom, s katerimi se podjetja soočamo na nabavnih trgih, uspelo še skrajšati povprečni čas od naročila do dobave izdelkov kupcem ter tako občutno povečati fleksibilnost procesov v oskrbni verigi. Fleksibilnost, ki je v naši korporativni kulturi povezana s hitrostjo, je ena od vrednot, ki jo načrtno razvijamo kot svojo poslovno prednost.

Znova se je potrdilo, da je za ustvarjanje tržnih prednosti najpomembnejša visoka kakovost zdravil. Notranje analize kažejo, da je temelj za doseganje vrhunske kakovosti vertikalno integrirani poslovni model, ki nam omogoča tudi večjo agilnost in prožnost. Na prvo mesto postavljamo neprekinjen razvoj in proizvodnjo inovativnih in visokokakovostnih generičnih zdravil pod lastnimi blagovnimi znamkami. Zaposleni v marketinško-prodajni mreži dobro poznajo pričakovanja bolnikov, strokovne javnosti in kupcev, zato lahko ponudbo kar najbolj prilagodimo njihovim potrebam.

Na večini trgov smo med vodilnimi generičnimi ponudniki

Prizadevamo si, da bi na čim več trgih ponudili čim več zdravil, saj nam to prinaša prednost pri obvladovanju spreminjajočih se gospodarskih razmer v posameznih delih sveta. Na svojih tradicionalnih trgih imamo eno najmočnejših marketinško-prodajnih mrež med farmacevtskimi podjetji. Tudi večino zahodnoevropskih trgov obvladujemo z lastno mrežo. Leta 2023 smo kar 94 % izdelkov izvozili na več kot 70 trgov, razdeljenih na šest regij. Močno smo prisotni v Sloveniji in na trgih vzhodne, srednje, zahodne in jugovzhodne Evrope ter tudi na čezmorskih trgih.

Tudi v letu 2023 je bila vodilna regija Vzhodna Evropa, kjer smo dosegli prodajo v višini 594 milijonov EUR. V Ruski federaciji, ki je naš največji posamični trg, smo prodali za 346,8 milijona EUR izdelkov. Prodaja v lokalni valuti je dosegla 15-odstotno rast, količinsko pa smo prodali 7 % več kot v predhodnem letu. Vrednost prodaje, preračunana v evre, se je kljub temu zmanjšala za 10 %, kar je posledica deprecijacije rublja. Z 2-odstotnim tržnim deležem smo drugi med tujimi ponudniki generičnih zdravil in rastemo hitreje od trga.

V Ukrajini kot enem od naših ključnih trgov smo se v letu 2023 soočali s številnimi izzivi. Kljub temu smo dosegli prodajo v vrednosti 83,4 milijona EUR, kar predstavlja 88 % prodaje predhodnega leta, in se po tržnem deležu uvrstili na drugo mesto med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

¹ GRI 2-22

Dobre rezultate smo dosegli v Belorusiji, Mongoliji, Armeniji in Azerbajdžanu, kjer smo skupaj prodali za 57,2 milijona EUR izdelkov in dosegli 17-odstotno rast. V Belorusiji smo se uvrstili na drugo mesto med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Rasli smo tudi v Kazahstanu, Moldaviji in Kirgizistanu, kjer smo prodali za 42 milijonov EUR izdelkov, kar je 8 % več kot leto prej. V Uzbekistanu, Gruziji, Tadžikistanu in Turkmenistanu smo ob skupno 21-odstotni rasti prodali za 64,6 milijona EUR izdelkov.

V regiji Srednja Evropa smo ob 9-odstotni rasti prodali za 397,1 milijona EUR izdelkov. Prodaja se je povečala na vseh trgih. Vrednostno se je najbolj povečala na Poljskem, in sicer za 12,7 milijona EUR, dosegla pa je 180,8 milijona EUR. Relativno se je najbolj povečala v Litvi, in sicer za 20 %. Na Poljskem, ki je eden od naših ključnih trgov, smo na tretjem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Zadovoljni smo tudi z rastjo prodaje na Češkem, ki je prav tako naš ključni trg. Prodali smo za 60,9 milijona EUR izdelkov, kar je 9 % več kot v letu 2022. Smo četrti med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Na Madžarskem smo drugi med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil. S prodajo v vrednosti 52,3 milijona EUR, ki je bila 11 % večja kot v letu 2022, je bila Madžarska eden od največjih Krkinih trgov v regiji. Na Slovaškem, ki je naš ključni, po velikosti pa četrti regijski trg, smo prodali za 42,8 milijona EUR izdelkov, kar predstavlja 6-odstotno rast glede na leto 2022. Smo četrti med vsemi ponudniki generičnih zdravil.

Prodaja na trgih regije Zahodna Evropa, ki jih kot celoto uvrščamo med ključne trge, je v letu 2023 dosegla 369,6 milijona EUR, kar je 13 % več kot v letu 2022. V Nemčiji, ki ostaja naš najpomembnejši regijski trg, smo se uvrstili na osmo mesto med vsemi tujimi ponudniki generičnih zdravil. Prodali smo za 105,9 milijona EUR izdelkov, kar je 20 % več kot v letu 2022.

V Italiji, na Portugalskem in v Španiji smo prodali za 88,7 milijona EUR izdelkov in glede na leto 2022 dosegli 11-odstotno rast. V Skandinaviji smo dosegli prodajo v vrednosti 62,9 milijona EUR, na Švedskem, Finskem, Norveškem in Danskem pa smo med vodilnimi generičnimi ponudniki številnih izdelkov. Hitro smo rasli tudi na trgih Združenega kraljestva, Irske in Avstrije, kjer je bila skupna prodaja 21 % večja kot v letu 2022 in je dosegla 46,4 milijona EUR. Skupna prodaja v Franciji in Beneluksu je bila 4 % manjša kot v letu prej in je dosegla 53,1 milijona EUR.

Prodaja izdelkov v regiji Jugovzhodna Evropa je dosegla 249,3 milijona EUR, kar je 11 % več kot v letu 2022. Rasla je na vseh trgih. V Romuniji, enem od naših ključnih trgov in največjem regijskem trgu, smo jo povečali za 15 % na 72,4 milijona EUR. Smo četrti med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Na Hrvaškem, ki je prav tako eden od naših ključnih trgov, smo s 3,5-odstotnim tržnim deležem drugi med tujimi ponudniki generičnih zdravil, četrti med vsemi ponudniki generičnih zdravil in drugi med proizvajalci veterinarskih izdelkov. Prodaja v vrednosti 46 milijonov EUR je bila 12 % večja kot v letu 2022. Srbija se je s prodajo v vrednosti 37,5 milijona EUR in 16-odstotno rastjo uvrstila na tretje mesto med regijskimi trgi. Tudi v Bolgariji, Severni Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Kosovu, Albaniji, Črni gori in Grčiji smo poslovali zelo uspešno in še utrdili svojo prisotnost.

Na domačem trgu, ki je prav tako eden od ključnih trgov, smo s 7,3-odstotnim tržnim deležem prvi med vsemi ponudniki generičnih zdravil. Vsako peto prodano zdravilo je Krkino. V letu 2023 smo prodali za 113,8 milijona EUR izdelkov in storitev. Vrednost prodaje izdelkov je znašala 66,1 milijona EUR, kar predstavlja 9-odstotno rast. K uspešnemu poslovanju, ki se kaže v 10-odstotni rasti, so veliko prispevale Terme Krka, ki ponujajo zdraviliško-turistične storitve.

Vse bolj uspešni smo tudi zunaj svojih tradicionalnih trgov. V regiji Čezmorska tržišča smo tako ustvarili prodajo v vrednosti 75,2 milijona EUR, kar je 14 % več kot v letu 2022. Rast smo dosegli v vseh štirih prodajnih pisarnah, to so Srednji vzhod, Daljni vzhod in Afrika, Kitajska ter Ameriki.

S Krkinimi izdelki se zdravi več kot 100 milijonov ljudi

Naša najpomembnejša skupina so zdravila na recept. V letu 2023 smo jih prodali za 1 milijardo 469,4 milijona EUR, kar je skoraj 6 % več kot v letu 2022. Z zanesljivo oskrbo smo pomemben partner pri zdravljenju najbolj razširjenih bolezni. V naši ponudbi je več kot 50 % zdravil za bolezni srca in žilja, sledijo jim zdravila za bolezni osrednjega živčevja in zdravila za bolezni prebavil. Vse bolj se uveljavljamo tudi z zdravili za lajšanje bolečine, zdravljenje sladkorne bolezni, rakavih obolenj ter bolezni krvi in krvotvornih organov.

Z našimi zdravili se zdravi več kot 100 milijonov ljudi. Vsak dan k boljši kakovosti življenja pomagamo osebam z zvišanim krvnim tlakom in holesterolom, z depresijo, tesnobo in demenco, z zgago in želodčnimi težavami, bolečino, sladkornim in onkološkim bolnikom ter številnim drugim. V letu 2023 smo začeli tržiti več novih izdelkov z generičnimi učinkovinami in njihovimi kombinacijami, obstoječim blagovnim znamkam pa smo dodali nove farmacevtske oblike ali pakiranja in jih začeli tržiti na novih trgih.

Uspešno tržimo tudi izdelke brez recepta in jim stalno dodajamo nove. V letu 2023 smo jih prodali za 177,3 milijona EUR. Več kot polovico prodaje so predstavljali izdelki za lajšanje simptomov prehlada in kašlja, sledili so jim izdelki za lajšanje bolečine in vitaminsko-mineralni izdelki.

Med kupci so vse bolj uveljavljeni tudi naši veterinarski izdelki. Skupina Krka je v letu 2023 prodala za 104,6 milijona EUR izdelkov za rejne in ljubiteljske živali, kar je 12,5 % več kot v letu 2022. Rast je bila največja v Ruski federaciji, na Poljskem in v Nemčiji, dosegli pa smo jo predvsem z izdelki za ljubiteljske živali, ki so predstavljali več kot 70 % prodaje.

Lani smo zaključili skoraj 700 registracijskih postopkov

Naši izdelki so zasnovani na znanstvenih dognanjih ter podatkih iz lastnih raziskovalnih in razvojnih študij. Sodobne pristope premišljeno uvajamo v razvoj novih izdelkov, stalno pa izboljšujemo tudi obstoječe. Več kot 800 Krkinih strokovnjakov z različnih področij s sodobno opremo in inovativnimi metodami nadgrajuje naš razvojni portfelj.

V letu 2023 smo v ponudbo dodali 14 novih izdelkov, in sicer deset zdravil na recept, dva veterinarska izdelka ter dva izdelka s področja samozdravljenja in prehranskih dopolnil. Ob koncu leta smo imeli skoraj 500 registriranih izdelkov v različnih farmacevtskih oblikah.

V različnih razvojnih fazah je okoli 170 projektov, s katerimi bomo zagotovili nove izdelke do leta 2035. Z več kot 20 izdelki bomo dopolnili ponudbo zdravil za bolezn srca in žilja ter sladkorno bolezen, osredotočamo pa se tudi na razvoj zdravil za bolezn krvi in krvotvornih organov ter rakavih obolenj.

Eden od naših najpomembnejših trajnostnih ciljev je široka dostopnost sodobnih zdravil, s čimer omogočamo uresničevanje pravice do zdravstvene oskrbe, opredeljene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah. Tako smo v prejšnjem letu zaključili 698 registracijskih postopkov, od tega 497 za zdravila na recept in devet za izdelke brez recepta, ter s tem neposredno vplivali na večjo dostopnost zdravil na številnih trgih. Na področju veterinarskih izdelkov smo končali 192 postopkov in povečali zlasti ponudbo izdelkov za ljubiteljske živali.

Vsi naši razvojni projekti potekajo z mislijo na kakovost izdelkov. Hkrati pa skrbimo, da tehnološki procesi minimalno vplivajo na okolje, da zmanjšujemo ogljični odtis in se čim bolj približujemo ciljem krožnega gospodarstva.

Z naložbami se odzivamo na vse večje potrebe trgov

Da bi se še hitreje odzivali na vse večje potrebe po naših izdelkih, smo tudi v letu 2023 vlagali v novo proizvodno opremo in posodabljali procese ter tako izboljševali kakovost. S preureditvijo razvojno-kontrolnih centrov pa smo zagotovili še boljše pogoje za delo naših raziskovalcev. Za naložbe smo namenili 131,9 milijona EUR, od tega 111,8 milijona EUR v obvladujoči družbi in 20,2 milijona EUR v odvisnih družbah. Največji delež je bil namenjen proizvodnji končnih izdelkov ter digitalizaciji sistemov, neopredmetenim osnovnim sredstvom in infrastrukturi.

Na osrednji lokaciji v Novem mestu smo v obratu Notol, v katerem proizvajamo znaten del tablet, obloženih tablet in kapsul, zamenjali in posodobili pakirne linije, v obratu Notol 2 pa smo vgradili novo visokozmogljivo tabletirko. V obratu OTO, prav tako namenjenem proizvodnji tablet, je potekala 26 milijonov EUR vredna naložba v dodatne zmogljivosti za pripravo zmesi in granulacijo pri tabletiranju ter v logistične zmogljivosti. V obratu v Ljutomeru, kjer proizvajamo predvsem pastile, smo povečali zmogljivosti za granulacijo in pakiranje. Z vgradnjo preglednega stroja smo povečali zmogljivosti za proizvodnjo neobloženih pastil, z uvedbo robotske celice pa optimizirali pakiranje. V Novem mestu je potekala tudi zaključna faza gradnje 6-etažnega Paviljona 3, v katerem bodo mikrobiološki laboratoriji in drugi prostori. Naložba je vredna 19,3 milijona EUR. V proizvodno-distribucijskem centru na Hrvaškem pa smo vgradili novo linijo, s katero bomo za četrtno povečali proizvodne zmogljivosti za veterinarske izdelke v trdnih farmacevtskih oblikah.

V Indiji smo z lokalnim partnerjem ustanovili novo podjetje

S partnerjem Laurus Labs Ltd. iz Indije, s katerim uspešno sodelujemo že vrsto let, smo se odločili za krepitev sodelovanja in združevanje znanja in virov ter pripravili vse potrebno za ustanovitev skupnega podjetja Krka Pharma Pvt. Ltd. s sedežem v Hyderabadu. Pogodbo o ustanovitvi smo podpisali januarja leta 2024. Osnovni kapital bo znašal do 50 milijonov EUR in se bo vplačeval postopoma, v skladu s potrebami. Tudi razvoj poslovnih dejavnosti bo postopen.

Raziskovalno usmerjeno farmacevtsko in biotehnološko podjetje Laurus Labs, ustanovljeno leta 2005, je globalno podjetje na področju izbranih zdravilnih učinkovin. Ponuja integrirane storitve pogodbene razvojne in proizvodne organizacije, od klinične faze razvoja zdravil do komercialne proizvodnje. Verjamemo, da bo skupno podjetje, v katerem bo imela Krka 51-odstotni, Laurus pa 49-odstotni lastniški delež, prineslo sinergične učinke in obema omogočilo širitev ponudbe izdelkov in vstop na trge, na katerih še nista prisotna, s čimer bosta še utrdila svojo vlogo na svetovnem trgu.

Obvladovali smo poslovna in finančna tveganja

Tečajna tveganja so se zaradi nihanja tečaja ruskega rublja v letu 2023 povečala, saj ta valuta predstavlja največji del Krkine devizne izpostavljenosti. Precejšnji del smo nevtralizirali s plačili obveznosti v rubljih, uspešno pa smo obvladovali tudi terjatve do ruskih kupcev in s tem dolgo devizno pozicijo. Za ruski rubelj ni bilo možno skleniti zavarovanja pred tečajnim tveganjem. V Ukrajini nismo bili izpostavljeni valutnim tveganjem.

Svoje poslovanje financiramo z lastnim denarnim tokom. To je še posebno koristno v obdobju dvigov obrestnih mer in zmanjšane likvidnosti, kar je bilo značilno za leto 2023. Številna podjetja so se še vedno soočala z občasnimi motnjami v dobavnih verigah, v skupini Krka pa smo skrbeli za primerne zaloge, kar nam je omogočala dobra likvidnost. K zagotavljanju nemotenega poslovanja so prispevali zlasti vertikalno integrirani poslovni model, razmeroma kratke dobavne verige pri dolgoletnih partnerjih in iskanje konkurenčnih ponudnikov.

V preteklih letih so bile razmere na energetske trgu precej nepredvidljive, vendar smo jih dobro obvladovali zaradi pravočasnih odločitev glede zakupa energentov, v letu 2023 pa tudi z optimizacijo napovedanih obračunskih moči in sklenitvijo pogodbe za nakup in dobavo elektrike za leti 2024 in 2025 iz brezogljivega vira po konkurenčnih cenah. Cene energentov, surovin, proizvodnih medijev in tehnološke opreme ter različnih storitev se še niso povsem stabilizirale. To tveganje smo obvladovali z novimi ali dodatnimi dobavitelji.

Trajnostna bonitetna ocena nas uvršča med najuspešnejše farmacevtske družbe

Mednarodna bonitetna ocena (t. i. ESG-rating) je potrditev začrtane smeri trajnostnega poslovanja in upravljanja skupine Krka. Ena vodilnih bonitetnih hiš S&P Global, ki je v letu 2023 preverjala ustreznost trajnostnega poslovanja skupine Krka, nam je novembra lani podelila trajnostno bonitetno oceno S&P Global CSA Score za leto 2023 v višini 50 od 100. Ponosni smo, da smo se po več letih sistematičnega uvajanja trajnostnosti v svoje poslovne procese med 348 ocenjenimi podjetji uvrstili med najboljših 10 % farmacevtskih podjetij na svetu. Oceno 60 od 100 smo prejeli na področju upravljanja, oceno 42 od 100 na področju okolja, oceno 41 od 100 pa na področju družbenega okolja.

Naziv *energetsko najbolj učinkovito podjetje*, ki ga je Krka prejela na konferenci v okviru 25. Dnevo energetikov aprila 2023, potrjuje, da sledimo najvišjim standardom tudi na področju varstva okolja. Po mnenju strokovne komisije in po izboru spletnih uporabnikov smo naziv prejeli zaradi celovitega, učinkovitega in trajnostnega upravljanja energetskih in naravnih virov, ki se kaže v zmanjševanju specifične rabe energije in emisij toplogrednih plinov. V letu 2023 je eden od naših zaposlenih prejel tudi nagrado za okoljskega trajnostnega menedžerja leta.

Znova smo bili najuglednejši delodajalec v Sloveniji

Razmere na trgu dela so bile zahtevne vse leto. Pri zaposlovanju najboljših delavcev sta nam pomagala predvsem aktivno kadrovanje in ugled našega podjetja med iskalci zaposlitve. Tudi izobraževalne aktivnosti smo povečali, zato ni naključje, da smo v okviru konference Edutainment 2023 vnovič prejeli certifikat TOP investitor v izobraževanje. Prejemajo ga podjetja, ki nadpovprečno vlagajo v izobraževanje in razvoj zaposlenih. V letu 2023 smo prejeli tudi priznanje za najuglednejšega delodajalca, ki ga podeljuje podjetje MojeDelo.com. Do zdaj je Krka v Sloveniji ta naziv prejela že sedemkrat.

Konec leta 2023 je bilo v skupini Krka 12.753 zaposlenih, od tega 973 prek agencij. Zaposlili smo 1827 ljudi, ki bodo s svojim znanjem in veščinami prispevali k nadaljnjemu širjenju poslovanja. V družbi Krka se je v letu 2023 število zaposlenih povečalo za 3 %, na ravni skupine Krka pa za 2 %.

Tečaj Krkine delnice se je zvišal skoraj za 20 %

V letu 2023 smo za dividende namenili 56,3 % konsolidiranega čistega dobička lastnikov kapitala obvladujoče družbe, ustvarjenega v letu 2022, rast bruto dividende na delnico pa je znašala 17,2 %. Izplačali smo najvišje dividende doslej, in sicer 6,60 EUR bruto na delnico.

Prizadevali smo si vzdrževati čim bolj kakovostne stike z delničarji in analitiki, jih transparentno in redno obveščati o pomembnih poslovnih dogodkih in rezultatih poslovanja ter o Krkini strategiji in načrtih. V letu 2023 smo sodelovali na 13 investicijskih konferencah z vlagatelji iz več kot 15 držav in organizirali tri spletne dogodke (webcaste), na katerih smo predstavili četrletne poslovne rezultate. Organizirali smo Dan za vlagatelje, prek konferenčnih klicev pa smo se pogovarjali z več kot 100 vlagatelji.

V okviru investicijske konference, ki sta jo v decembru 2023 organizirali Ljubljanska borza in Zagrebška borza, smo že četrčič prejeli nagrado za najboljše odnose z vlagatelji med vsemi podjetji, ki kotirajo na borzi.

Posodobili smo petletno strategijo razvoja skupine Krka

Uprava in nadzorni svet sta v okviru redne prenove, ki poteka na dve leti, v letu 2023 posodobila strategijo za obdobje 2024–2028. Nadgrajeni so vsi dejavniki, zaradi katerih skupina Krka že danes tako uspešno razvija, proizvaja in prodaja inovativne generične izdelke pod lastnimi blagovnimi znamkami.

V prihodnjih petih letih je naš strateški cilj dosegati povprečno letno količinsko oziroma vrednostno rast prodaje v višini najmanj 5 % in dosegati nadpovprečno stopnjo rasti prodaje glede na dinamiko trgov. Na posameznih trgih in v izbranih terapevtskih skupinah bomo z lastnimi blagovnimi znamkami še naprej utrjevali svoj položaj med vodilnimi generičnimi ponudniki ali pa se bomo mednje uvrstili.

Vertikalno integrirani poslovni model, ki je naša pomembna konkurenčna prednost, bomo še okrepili in optimizirali. Tako bomo zagotavljali visoko kakovost, varnost in učinkovitost izdelkov ter čim boljše poslovne rezultate. Osredotočeni bomo na dolgoročno dobičkonosnost prodanih izdelkov. V naslednjem petletnem obdobju bo ciljna povprečna marža EBITDA vsaj 25-odstotna.

Z rastjo poslovanja bomo del razvoja in proizvodnje nekaterih učinkovin ter končnih izdelkov izvajali s pomočjo pogodbenih partnerjev, pri čemer pa bomo nenehno zagotavljali ustrezno kakovost. Organsko rast bomo dopolnjevali tudi z dolgoročnimi poslovnimi povezavami in ciljno usmerjenimi prevzemi.

Naša ponudba bo še naprej osredinjena na zdravila iz naših najbolj uveljavljenih skupin za zdravljenje kroničnih bolezni. V posodobljeni strategiji pa so poleg ključnih skupin izdelkov izpostavljeni še novi izdelki za zdravljenje sladkorne bolezni in rakavih obolenj.

Nadaljevali bomo razvoj kompleksnih izdelkov, ki so naša pomembna konkurenčna prednost. Med njimi so pomembna zlasti zdravila s kombinacijami zdravilnih učinkovin, pa tudi nove farmacevtske oblike in jakosti ter inovativni dostavni sistemi. V svoji ponudbi imamo 150 kombiniranih zdravil, kar je največ med generičnimi ponudniki. Zdravniki jih pogosto predpisujejo, saj olajšajo zdravljenje in izboljšajo sodelovanje bolnikov, kar pozitivno vpliva na uspešnost zdravljenja. Razvoj in testiranje kombiniranih izdelkov sta v primerjavi z izdelki z eno učinkovino občutno zahtevnejša in dražja, hkrati pa sta zanje značilna uspešnejše upravljanje življenjskega cikla in precej večja dodana vrednost. Poleg ekonomskega je prav omeniti tudi opazen okoljski prihranek, saj je porabljene manj energije za proizvodnjo, manj je embalaže, zmanjša pa se tudi transport, kar nam pomaga uresničevati naše trajnostne cilje.

Razvoju in raziskavam bo v naslednjem petletnem obdobju namenjenih 10 % prihodkov od prodaje, naložbam pa povprečno 140 milijonov EUR na leto. Posodobljena strategija še bolj poudarja digitalizacijo in nadgrajuje trajnostno upravljanje skupine Krka. Enako dividendno politiko bomo nadaljevali tudi v naslednjih petih letih, kar pomeni, da bomo

za dividende namenjali najmanj 50 % čistega dobička večinskih lastnikov, v posameznem letu pa bomo upoštevali finančne potrebe skupine Krka za naložbe in prevzeme.

Rasli bomo tudi v letu 2024

Prodaja izdelkov in storitev skupine Krka v letu 2024 bo predvidoma dosegla 1 milijardo 850 milijonov EUR, delež izvoza pa bo predvidoma 94-odstoten. Najpomembnejša skupina izdelkov bodo ostala zdravila na recept, predvidoma z 81-odstotnim deležem v prodaji. Načrtujemo čisti dobiček v vrednosti dobrih 310 milijonov EUR. Zaposlovali bomo v Sloveniji in tujini, skupno število zaposlenih se bo predvidoma povečalo za 3 %. Načrtovane naložbe v vrednosti dobrih 150 milijonov EUR bodo namenjene predvsem povečanju proizvodnih in razvojnih zmogljivosti ter infrastrukture oziroma njihovi tehnološki posodobitvi.

Krkini rezultati v letu 2023 potrjujejo, da so trdo delo, znanje in vztrajnost ključ za doseganje ciljev. Tako bomo nadaljevali tudi v letu 2024, ko praznujemo svoj jubilej. Že 70 let gojimo vrednote, ki smo jih doslej znali uporabiti v skupno dobro in za Krkino rast. Danes ima Krka veliko bogastvo: odlične strokovnjake, vrhunske izdelke in številne trge. Prepričan sem, da bomo zaupanje delničarjev in kupcev znali ohraniti. Ob praznovanju 70-letnice se upravičeno veselimo vsega, kar smo dosegli, hkrati pa smo usmerjeni v prihodnost, ki nam prinaša nove priložnosti.

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka

Alternativna merila uspešnosti poslovanja

Skupina Krka v tem letnem poročilu uporablja alternativna merila poslovanja, kot jih v svojih smernicah opredeljuje Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA). Izbrana merila dodatno razkrivajo uspešnost poslovanja skupine Krka in družbe Krka. Vrednostna merila so prikazana v tisoč EUR, razen kjer je posebej navedeno drugače. Deleži so prikazani v odstotkih ali kot razmerje med dvema kategorijama.

Alternativno merilo uspešnosti poslovanja	Metodologija izračuna	Razlog za izbiro merila
Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA)	dobiček iz poslovanja (EBIT) + amortizacija	Prikazuje uspešnost poslovanja podjetja v osnovni dejavnosti in je dober približek denarnega toka iz poslovanja. Je glavni vir zagotavljanja donosov delničarjem in omogoča primerjavo uspešnosti poslovanja ne glede na strukturo virov financiranja in kapitalsko intenzivnost dejavnosti podjetja.
Dobiček iz poslovanja (EBIT)	prihodki iz poslovanja – odhodki iz poslovanja	Prikazuje uspešnost poslovanja podjetja v osnovni dejavnosti. Omogoča primerjavo uspešnosti poslovanja ne glede na strukturo virov financiranja.
Naložbe	nabava nepremičnin, nabav in opreme + nabava neopredmetenih sredstev	Prikazuje sredstva, namenjena za pridobitev, vzdrževanje in nadgradnjo sredstev v fizični/otipljivi obliki za povečevanje obsega poslovanja in nadaljnji razvoj skupine Krka.
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA)/prihodki od prodaje	Prikazuje relativno uspešnost poslovanja v osnovni dejavnosti, zato se uporablja za primerjavo uspešnosti podjetja z drugimi podjetji, brez upoštevanja strukture virov financiranja in kapitalске intenzivnosti dejavnosti podjetja.
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	dobiček iz poslovanja (EBIT)/prihodki od prodaje	Prikazuje cenovno politiko podjetja in zmožnost nadzora operativnih stroškov ter relativno uspešnost poslovanja podjetja iz osnovne dejavnosti, brez upoštevanja strukture virov financiranja.
Delež EBT v prihodkih od prodaje	dobiček pred davkom (EBT)/prihodki od prodaje	Prikazuje relativno uspešnost poslovanja podjetja z upoštevanjem finančnega izida poslovanja.
Delež čistega dobička v prihodkih od prodaje (ROS)	čisti dobiček/prihodki od prodaje	Prikazuje celotno uspešnost poslovanja podjetja.
Donosnost kapitala (ROE)	čisti dobiček/((vrednost kapitala na dan 1. 1. + vrednost kapitala na dan 31. 12.)/2)	Prikazuje uspešnost podjetja pri ustvarjanju dobička z viri, ki jih zagotavljajo lastniki. Prikazuje tudi uspešnost pri povečevanju vrednosti družbe za lastnike.
Donosnost sredstev (ROA)	čisti dobiček/((vrednost sredstev na dan 1. 1. + vrednost sredstev na dan 31. 12.)/2))	Prikazuje uspešnost upravljanja s celotnimi sredstvi podjetja. Podjetje posluje uspešneje, če je ta kazalnik višji.
Obveznosti/kapital	kratkoročne obveznosti + dolgoročne obveznosti/kapital	Prikazuje razmerje med dolgom in kapitalom, pomemben pa je z vidika spremljanja kapitalске ustreznosti podjetja. Kaže tudi, koliko je podjetje odvisno od zunanjega dolžniškega financiranja.

Alternativno merilo uspešnosti poslovanja	Metodologija izračuna	Razlog za izbiro merila
Delež stroškov razvijanja v prihodkih od prodaje	stroški razvijanja/prihodki od prodaje	Prikazuje razvojno naravnost poslovanja skupine Krka in je strateško merilo.
Bruto dividenda na delnico	dividenda na delnico za predhodno obdobje v skladu s sklepom skupščine	Prikazuje udeležbo delničarjev pri dobičku podjetja.
Tečaj/čisti dobiček na delnico (P/E)	zaključni tečaj delnice na Ljubljanski borzi na dan 31. 12./čisti dobiček na delnico (EPS)	Prikazuje, koliko so vlagatelji na trgu v določenem trenutku pripravljeni plačati za evro dobička podjetja. Z njim se ocenjuje vrednost podjetja in njegovih delnic na trgu.
Knjigovodska vrednost delnice	kapital na dan 31. 12./skupno število izdanih delnic	Prikazuje vrednost delnice, ki izhaja iz knjigovodske vrednosti kapitala.
Tečaj/knjigovodska vrednost delnice (TV/KV)	zaključni tečaj delnice na Ljubljanski borzi na dan 31. 12./knjigovodska vrednost delnice	Prikazuje primerjavo vrednosti delnice podjetja na trgu s knjigovodsko vrednostjo delnice na določen dan. Nakazuje morebitno tržno precenjenost oz. podcenjenost delnice.
Tržna kapitalizacija (konec leta)	zaključni tečaj delnice na Ljubljanski borzi na dan 31. 12. x skupno število izdanih delnic	Prikazuje tržno vrednost skupine Krka glede na vrednost delnice podjetja na Ljubljanski borzi.
Kratkoročni koeficient	kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti	Prikazuje kratkoročno likvidnost družbe oz. sposobnost poravnavanja kratkoročnih obveznosti.
Pospešeni koeficient	(kratkoročna sredstva – zaloge)/kratkoročne obveznosti	Prikazuje kratkoročno likvidnost družbe oz. sposobnost poravnavanja kratkoročnih obveznosti brez upoštevanja zalog.
Hitri koeficient	(finančne naložbe + denar in denarni ustrezniki)/kratkoročne obveznosti	Prikazuje kratkoročno likvidnost družbe oz. sposobnost poravnavanja kratkoročnih obveznosti z upoštevanjem le najbolj likvidnih sredstev.
Prihodki od prodaje/povprečne terjatve	prihodki od prodaje/povprečne terjatve	Koeficient obračanja terjatev do kupcev, ki prikazuje število obračalnih ciklov terjatev do kupcev v denarna sredstva v enem letu in kaže na plačilno sposobnost podjetja. S tem se lahko analizira uspešnost podjetja pri obvladovanju terjatev do kupcev. Vsebuje tudi informacijo o povprečnem plačilnem roku vseh kupcev podjetja.
Stopnja izplačila dividend	bruto dividenda na delnico v letu/čisti dobiček na delnico v predhodnem letu	Prikazuje delež ustvarjenega čistega poslovnega, ki je izplačan delničarjem v obliki dividend in ni uporabljen za reinvestiranje v osnovno dejavnost oz. za poplačilo dolga podjetja.
Dividendna donosnost	bruto dividenda na delnico/tečaj delnice 31. 12. posameznega leta na Ljubljanski borzi	Prikazuje dividendno donosnost, ki je glede na tržno vrednost delnice deležen upravičenec do dividende.
Kazalnik finančnega vzvoda	(prejeta posojila + poslovne obveznosti + kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci + druge kratkoročne obveznosti – denar in denarni ustrezniki)/kapital	Prikazuje financiranje z lastniškim kapitalom oz. stopnjo finančnega tveganja podjetja. Pomemben je z vidika spremljanja kapitalne ustreznosti podjetja.
Čisti denarni tok iz poslovanja	Prikaz izračuna, razviden v Izkazu denarnih tokov.	Prikazuje denarni tok, ki ga podjetje ustvari iz poslovanja pred investicijskimi in finančnimi odločitvami ter s tem povezanimi prejemki oz. izdatki.

Podatki o poslovanju skupine Krka²

v tisoč EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Prihodki od prodaje	1.806.391	1.717.453	1.565.802	1.534.941	1.493.409
– od tega prihodki od prodaje iz pogodb s kupci izdelkov in storitev	1.798.969	1.708.542	1.560.288	1.529.959	1.489.080
Dobiček iz poslovanja, povečan za amortizacijo (EBITDA) ¹	504.215	488.895	463.625	502.432	385.437
Dobiček iz poslovanja (EBIT) ²	399.621	381.211	354.788	390.744	274.195
Dobiček pred davkom (EBT)	367.126	433.073	362.417	338.992	284.368
Čisti dobiček	313.732	363.662	308.150	288.949	244.272
Nekratkoročna sredstva (konec leta)	1.059.267	1.125.025	1.075.052	990.998	1.041.833
Kratkoročna sredstva (konec leta)	1.705.024	1.562.475	1.461.936	1.244.544	1.142.785
Kapital (konec leta)	2.181.766	2.138.509	1.919.085	1.751.812	1.667.516
Nekratkoročne obveznosti (konec leta)	149.218	132.130	162.674	172.796	160.905
Kratkoročne obveznosti (konec leta)	433.307	416.861	455.229	310.934	356.197
Stroški razvijanja	178.582	162.580	154.559	153.447	152.421
Naložbe	131.932	105.974	66.386	76.613	112.568

KAZALNIKI	2023	2022	2021	2020	2019
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	27,9 %	28,5 %	29,6 %	32,7 %	25,8 %
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	22,1 %	22,2 %	22,7 %	25,5 %	18,4 %
Delež EBT v prihodkih od prodaje	20,3 %	25,2 %	23,1 %	22,1 %	19,0 %
Delež čistega dobička v prihodkih od prodaje	17,4 %	21,2 %	19,7 %	18,8 %	16,4 %
Donosnost kapitala (ROE) ³	14,5 %	17,9 %	16,8 %	16,9 %	15,2 %
Donosnost sredstev (ROA) ⁴	11,5 %	13,9 %	12,9 %	13,1 %	11,7 %
Obveznosti/kapital	0,267	0,257	0,322	0,276	0,310
Delež stroškov razvijanja v prihodkih od prodaje	9,9 %	9,5 %	9,9 %	10,0 %	10,2 %

ŠTEVILO ZAPOSLENIH	2023	2022	2021	2020	2018
Konec leta	11.780	11.598	11.511	11.677	11.696
Povprečje	11.667	11.569	11.581	11.631	11.484

PODATKI O DELNICI	2023	2022	2021	2020	2019
Skupno število izdanih delnic	32.793.448	32.793.448	32.793.448	32.793.448	32.793.448
Čisti dobiček na delnico v EUR ⁵	10,14	11,69	9,92	9,27	7,73
Bruto dividenda na delnico v EUR	6,60	5,63	5,00	4,25	3,20
Tečaj delnice konec obdobja v EUR na Ljubljanski borzi	110,00	92,00	118,00	91,40	73,20
Tečaj/čisti dobiček na delnico (P/E)	10,85	7,87	11,90	9,86	9,47
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ⁶	66,53	65,21	58,52	53,42	50,85
Tečaj/knjigovodska vrednost delnice (TV/KV)	1,65	1,41	2,02	1,71	1,44
Tržna kapitalizacija v tisoč EUR (konec leta)	3.607.279	3.016.997	3.869.627	2.997.321	2.400.480

¹ razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja, povečana za amortizacijo

² razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja

³ čisti dobiček/povprečno stanje lastniškega kapitala v letu

⁴ čisti dobiček/povprečno stanje sredstev v letu

⁵ čisti dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v letu brez lastnih delnic

⁶ kapital na dan 31. 12./skupno število izdanih delnic

² GRI 2-6, 201-1

Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka

	enota mere	2023	2022	2021	2020	2019
OKOLJSKI PODATKI						
Porabljena voda (skupaj)	m ³	1.300.876	1.461.617	1.461.024	1.623.046	1.399.303
pitna voda	m ³	656.773	676.482	643.965	684.950	613.919
rečna voda	m ³	644.103	785.135	817.059	938.096	785.384
Porabljena energija (skupaj)^{a, 3}	GJ	952.265	1.010.667	953.366	969.833	956.577
električna energija	GJ	339.501	361.190	330.453	344.957	356.610
zemeljski plin	GJ	612.739	584.480	601.041	604.287	580.048
utekočinjeni naftni plin	GJ	0	0	17.750	20.564	19.409
ekstra lahko kurilno olje	GJ	26	64.997	4.122	26	510
Pridobljena električna energija – alternativni viri (skupaj)	GJ	43.137	29.315	53.337	48.294	39.482
iz sončne elektrarne	GJ	246	275	266	280	252
iz sproizvodnje	GJ	42.891	29.040	53.071	48.014	39.230
Energetska intenzivnost						
specifična raba energije ^c	MJ/EUR	1,21	1,52	1,62	1,62	1,66
specifična raba energije ^c	TJ/mrd kosov	73,2	77,4	78,1	78,1	82,6
Odpadne vode (skupaj)⁴	m³	1.150.199	1.305.619	1.266.494	1.388.829	1.225.003
hladilna voda	m ³	348.682	424.261	407.807	517.090	392.490
tehnološka odpadna voda	m ³	801.517	881.358	858.687	871.739	832.513
– neraztopljene snovi	t	7,3	7,0	11,8	10,3	23,9
– biokemijska potreba po kisiku	t	3,1	3,6	3,1	7,0	6,9
– kemijska potreba po kisiku	t	38,3	48,0	41,4	42,1	57,5
– dušik	t	5,2	6,2	5,1	2,9	4,9
– fosfor	t	0,5	0,7	0,7	0,6	0,7
enote obremenitve ^b	EO	1.239	1.584	1.371	1.241	1.737
Odpadki (skupaj)	t	11.519	11.932	11.369	12.512	11.091
nevarni odpadki (skupaj)	t	6.245	6.786	6.480	7.329	6.047
trdni odpadki	t	855	871	808	889	789
tekoči odpadki	t	5.390	5.915	5.672	6.440	5.258
nenevarni odpadki (skupaj)	t	5.274	5.146	4.889	5.183	5.044
odlaganje (skupaj)	t	601	665	763	791	802
sestavljene materiali (energetska izraba)	t	97	/	/	/	/
sestavljene materiali (predelava)	t	567	502	495	427	489
biomasa (kompostiranje)	t	1.223	1.447	1.231	1.618	1.308
reciklirni odpadki (skupaj)	t	2.786	2.532	2.381	2.327	2.422
– papir	t	1.237	1.303	1.243	1.273	1.221
– plastika	t	564	513	421	380	401
– steklo	t	128	113	110	135	136
– kovine	t	229	188	186	150	239
– les	t	212	398	421	389	425
– les (ponovna uporaba – palete)	t	386	/	/	/	/
– električna in elektronska oprema	t	30	17	19	20	23

³ GRI 302-1⁴ GRI 306-3

	enota mere	2023	2022	2021	2020	2019
OKOLJSKI PODATKI						
Emisije v zrak⁵						
energijsko povezan CO ₂ – neposredno	t ekv. CO ₂	30.742	33.475	35.046	34.709	33.332
energijsko povezan CO ₂ – posredno ^d	t ekv. CO ₂	0	0	0	45.707	47.251
energijsko povezan SO ₂	t	0,4	3,7	1	1	1
energijsko povezan NO _x	t	21,5	35,9	28,0	27,9	26,8
ozonu škodljive snovi in fluorirani toplogredni plini	t ekv. CO ₂	1.029	1.174	1.277	2.501	1.744
Skladnost						
izredni dogodki, povezani z vplivi na okolje		0	0	0	0	0
Varstvo okolja (skupaj)	v tisoč EUR	10.894	11.968	11.599	10.056	7.672
stroški varstva okolja	v tisoč EUR	8.095	7.701	6.258	6.357	5.517
vlaganja v okoljske programe	v tisoč EUR	2.799	4.267	5.301	3.699	2.155
SOCIALNI PODATKI						
Število zaposlenih		6.509	6.320	6.228	6.191	5.907
Slovenija		5.910	5.763	5.690	5.679	5.386
predstavnštva v tujini		599	557	538	512	521
Zdravje in varnost						
število nezgod		19	32	22	21	27
število nezgod, ki imajo za posledico 3 ali več dni bolniške odsotnosti, na 1 milijon opravljenih delovnih ur		2,0	3,3	2,4	2,3	2,8
delež delovnih invalidov	%	5,2	5,0	5,0	4,9	5,3
Izobraževanje in usposabljanje						
ure izobraževanja in usposabljanja	ure/zaposlenega	38	44	27	32	41
stroški izobraževanja in usposabljanja	EUR/zaposlenega	864	754	603	667	897

^a Za preračun v GJ smo uporabili značilne neto kalorične vrednosti, objavljene na spletni strani Agencije RS za okolje.

^b Enote obremenitve (EO) predstavljajo letno obremenitev zaradi odvajanja odpadnih vod za vir onesnaževanja. Izračunajo se po enačbi, v kateri se upoštevata povprečna letna vrednost za posamezni parameter, ki mu je dodeljen ustrezeni faktor, in letna količina odpadnih vod na posameznem iztoku (Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnemu monitoringu odpadnih vod, UL RS št. 94/14, spremembe in dopolnitve, UL RS št. 98/15).

^c Z letom 2022 je prišlo do spremembe pri vrednotenju energijske vrednosti goriv. Upoštevana je zgornja kurilna vrednost (HHV), pred spremembo smo upoštevali spodnjo kurilno vrednost (LHV). Posodobljeni so vsi kazalniki za zadnje 5-letno obdobje.

^d Za preračun ton CO₂ smo uporabili emisijske faktorje, objavljene na spletni strani Agencije RS za okolje.

⁵ GRI 305-6, 305-7

Predstavitev skupine Krka⁶

Skupino Krka poleg obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto sestavlja odvisna družba v Sloveniji Terme Krka, d. o. o., Novo mesto in 33 odvisnih družb v tujini.

Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

Proizvodnja izdelkov poteka v obvladujoči družbi v Sloveniji in v Krkinih odvisnih družbah v Ruski federaciji, na Poljskem, Hrvaškem in v Nemčiji. V navedenih odvisnih družbah, razen v družbi Krka-Rus v Ruski federaciji, se poleg proizvodnje ukvarjajo tudi s trženjem in prodajo. Na Kitajskem proizvodnja poteka v najetih proizvodnih zmogljivostih. Ostale odvisne družbe zunaj Slovenije se ukvarjajo s trženjem in/ali prodajo in nimajo proizvodnih zmogljivosti.

Družba Terme Krka, d. o. o., Novo mesto se ukvarja z zdraviliško-turistično dejavnostjo in združuje poslovne enote Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Hoteli Otočec in Talaso Strunjan. Družba Terme Krka je tudi večinska lastnica družbe Golf Grad Otočec, d. o. o.

V letu 2023 je bila na Nizozemskem ustanovljena družba Krka Netherlands B.V., ki je v 100-odstotni lasti obvladujoče družbe.

Podatki o obvladujoči družbi

Krka, d. d., Novo mesto	
Sedež	Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, Slovenija
Telefon	(07) 331 21 11
Telefaks	(07) 332 15 37
E-naslov	info@krka.biz
Spletni naslov	www.krka.si
Osnovna dejavnost	proizvodnja farmacevtskih preparatov
Šifra dejavnosti	21.200
Leto ustanovitve	1954
Registrski vložek	1/00097/00, Okrožno sodišče Novo mesto
Davčna številka	82646716
Identifikacijska številka za DDV	SI82646716
Matična številka	5043611000
Osnovni kapital	54.732.264,71 EUR
Število izdanih delnic	32.793.448 navadnih kosovnih delnic

⁶ GRI 2-1

Poslovni model skupine Krka

Osrednja tveganja in priložnosti

- Zagotavljanje kakovosti in stalne razpoložljivosti učinkovin in izdelkov
- Varnost pacientov
- Tehnološki in znanstveni napredek ter razvoj inovativnih generičnih zdravil
- Širitev ponudbe izdelkov in povečevanje uporabe kombiniranih zdravil
- Upravljanje talentov
- Vključevalnost in raznolikost zaposlenih
- Oskrba veriga in zagotavljanje neprekinjenega poslovanja
- Odporen in prilagodljiv vertikalno integrirani poslovni model
- Staranje prebivalstva in spreminjanje kupne moči
- Ukrepi za večjo dostopnost zdravil
- Ozaveščanje o zdravem življenjskem slogu ter zdravljenje pogostih bolezni sodobnega časa
- Razpoložljivost sredstev za zdravstvene izdatke
- Vključevanje ključnih deležnikov ter upoštevanje njihovih interesov in pričakovanj
- Skladnost poslovanja z zakonodajnimi in regulatornimi zahtevami
- Digitalizacija in informacijska varnost
- Podnebne spremembe in upravljanje vplivov na okolje
- Zanesljiva energetska oskrba in učinkovita raba energije
- Naraščajoča konkurenca
- Mednarodni politični in trgovinski izzivi
- Druga poslovna, ekonomska, družbena in upravljavka tveganja ter priložnosti

Ustvarjanje vrednosti za deležnike

Kakovostna, varna in učinkovita zdravila, ki temeljijo na inovativnih rešitvah

Cenovna dostopnost zdravljenja

Vlaganje v razvoj in raziskave

Stabilna dividendna politika

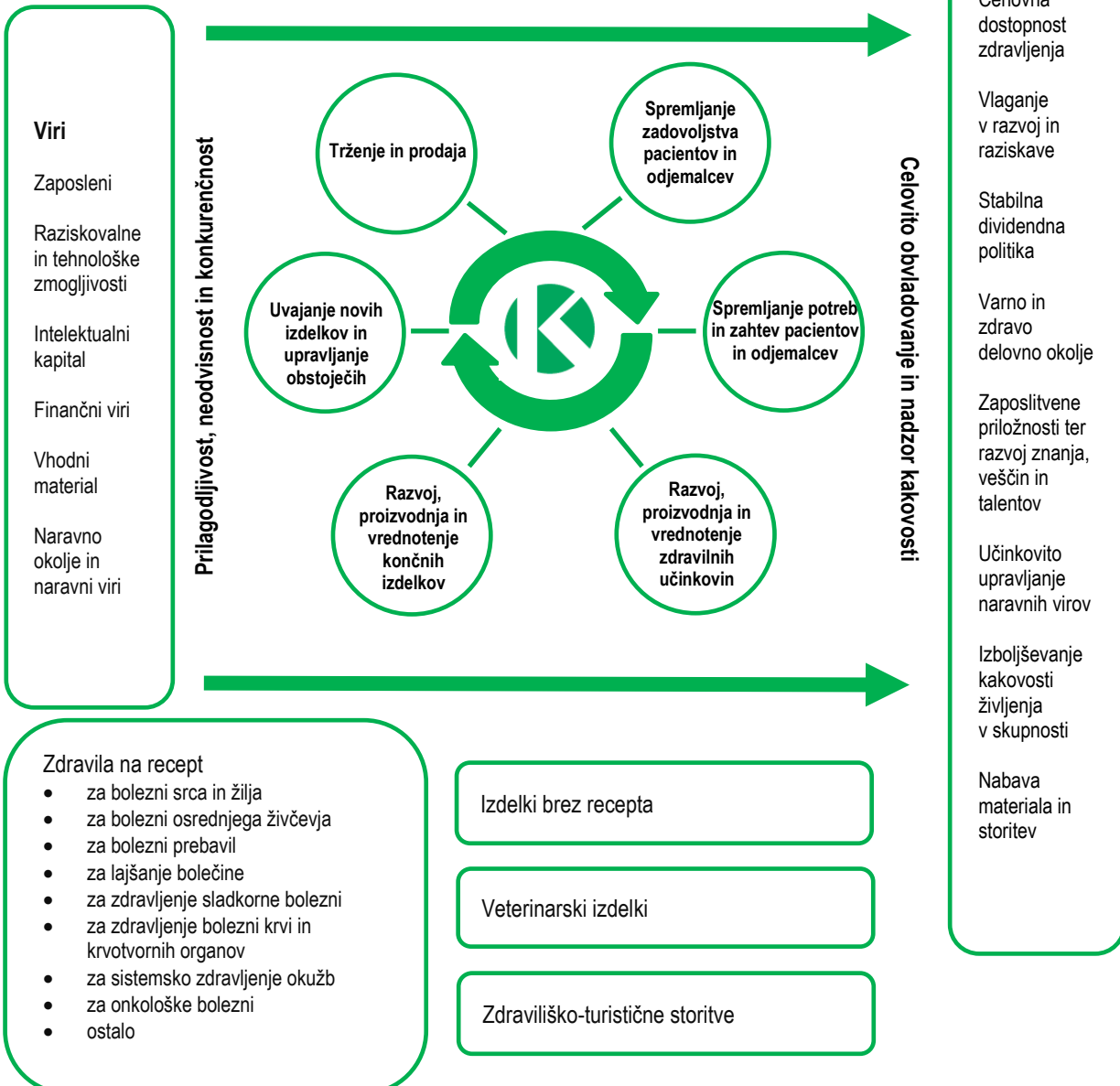
Varno in zdravo delovno okolje

Zaposlitvene priložnosti ter razvoj znanja, veščin in talentov

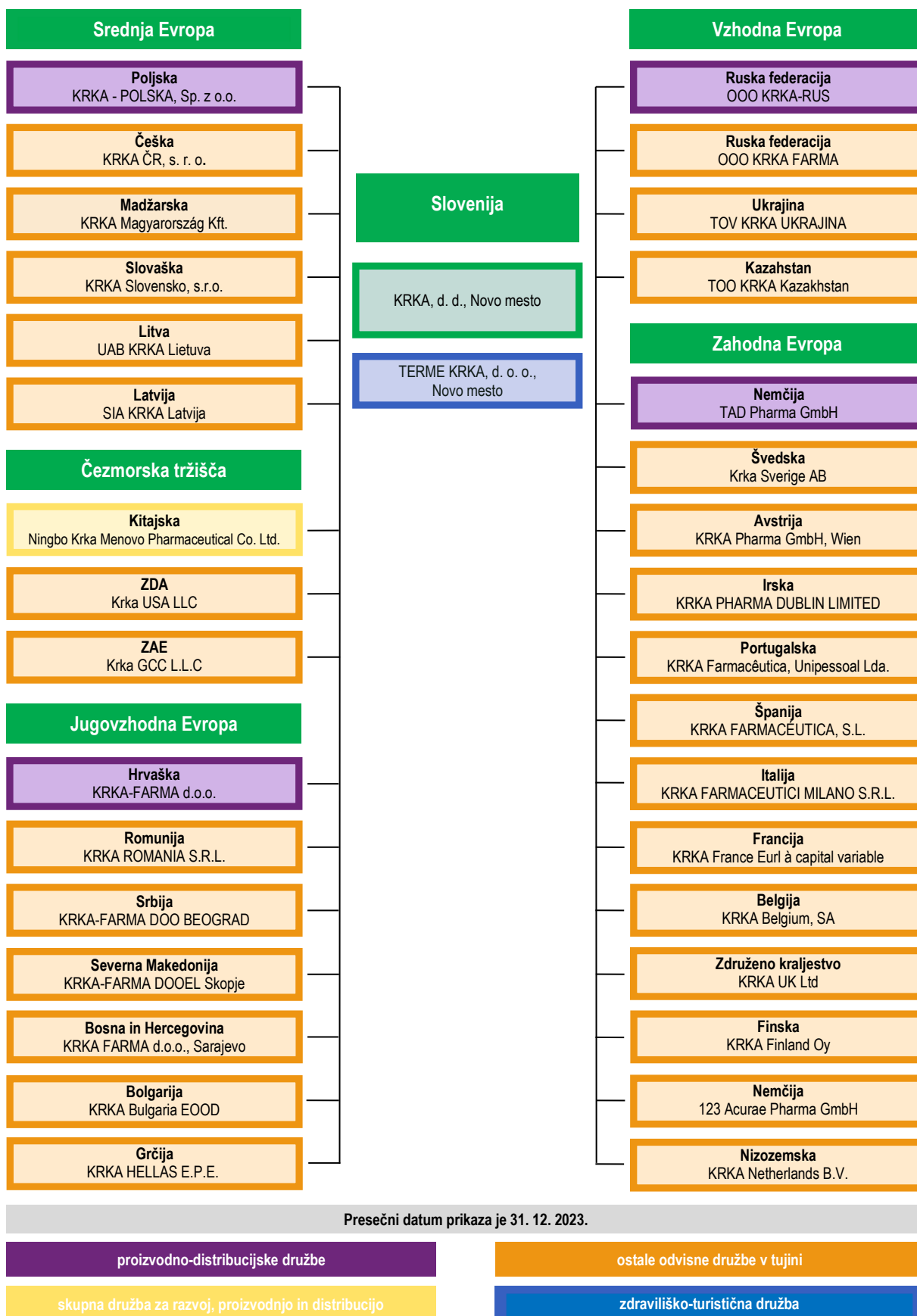
Učinkovito upravljanje naravnih virov

Izboljševanje kakovosti življenja v skupnosti

Nabava materiala in storitev

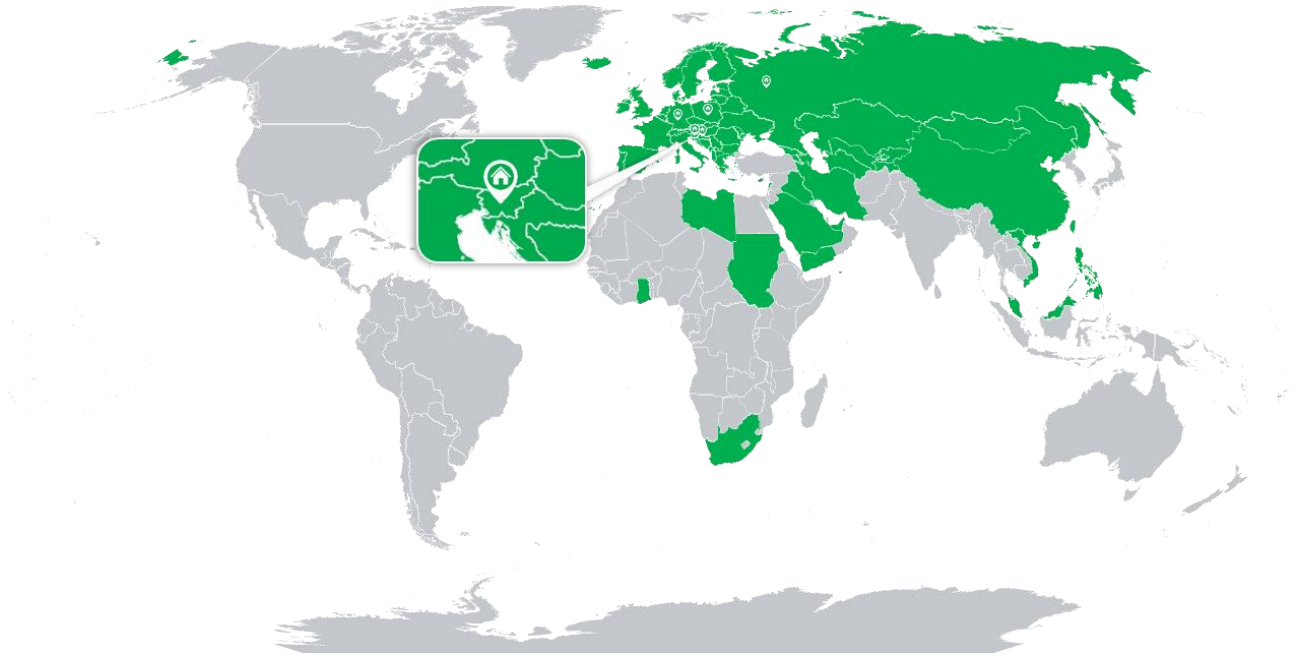

Shema organiziranosti skupine Krka

V nadaljevanju uporabljamo krajše nazive družb.

Krkina prisotnost na svetovnih trgih⁷

⁷ GRI 2-1

Retrospektiva leta 2023

Poslovanje

- Skupina Krka je ustvarila prihodke od prodaje v višini 1 milijarde 806,4 milijona EUR, kar je 5 % več kot lani, in 313,7 milijona čistega dobička.
- Na 29. skupščini delničarjev je bila potrjena dividenda v višini 6,60 EUR bruto na delnico, kar je 17 % več kot leto prej.
- Sodelovali smo na desetih investicijskih konferencah in organizirali tri spletne dogodke (webcaste), na katerih smo svoje poslovanje predstavili vlagateljem in analitikom. Na sedežu podjetja smo že desetič organizirali Krkin dan za vlagatelje. V skladu z veljavnimi predpisi in borznimi pravili poročanja smo finančno in splošno javnost redno obveščali o svojih poslovnih dosežkih.
- Skupini Krka je uspelo doseči nove prodajne rekorde. Prodali smo 17,5 milijarde tablet in kapsul ter za več kot 100 milijonov EUR veterinarskih izdelkov in za več kot 90 milijonov EUR zdravil z rosuvastatinom.
- Na Nizozemskem smo registrirali novo odvisno družbo KRKA Netherlands B.V.
- Posodobili smo Strategijo razvoja skupine Krka za obdobje 2024–2028, v kateri sledimo trajnostnim vidikom in ciljem poslovanja, saj želimo ohranjati ekonomsko, socialno in naravovarstveno odgovornost do okolij, v katerih poslujemo.
- Trajnostno upravljanje smo nadgradili z osveženo Trajnostno politiko skupine Krka in strateškimi trajnostnimi cilji, ki smo jih lani prvič v celoti vključili tudi v Strategijo razvoja skupine Krka. Opredeljujejo strateške usmeritve in cilje ter kazalnike spremljanja njihovega uresničevanja (KPI) za posamezna bistvena trajnostna področja.
- V okviru ocene trajnosti poslovanja smo 24. novembra 2023 od agencije S&P Global prejeli oceno S&P Global CSA za leto 2023 v višini 50 od 100. Na ta dan je spadala med najvišjih 10 % ocen farmacevtskih podjetij.

Prepoznavnost

- Po izsledkih raziskave Odličnost slovenskih podjetij 2023, ki jo izvaja neodvisna zunanja agencija, je Krka ohranila visoke ocene pri ključnih parametrih in se med 54 slovenskimi podjetji vnovič uvrstila na prvo mesto. Na skupno oceno odličnosti so vplivali štirje dejavniki – prepoznavnost, uspešnost, ugled in trajnost podjetja.
- V okviru investicijske konference, ki sta jo organizirali Ljubljanska borza in Zagrebška borza, smo že četrtrič osvojili nagrado za najboljše odnose z vlagatelji med vsemi podjetji, ki kotirajo na borzi.
- Prejeli smo priznanje za uglednega delodajalca, ki ga podeljuje podjetje Mojedelo.com v sodelovanju s podjetjem Universum Global. Do zdaj smo bili kar sedemkrat prepoznani kot najuglednejši delodajalec v Sloveniji.
- Prejeli smo nagrado za intelektualno lastnino WIPO IP Enterprise Trophy 2023, ki jo podeljuje Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (World Intellectual Property Organization, WIPO). Gre za prestižno nagrado specializirane agencije Združenih narodov za intelektualno lastnino, ki prispeva k razvoju uravnoteženega in učinkovitega mednarodnega sistema zaščite intelektualne lastnine.
- Vodilna mednarodna skupina podjetij IQVIA, ki deluje v panogah zdravstvene in informacijske tehnologije ter tržnih in kliničnih raziskav, nam je za uspešno delovanje na slovenskem trgu zdravil podelila nagrado IQVIA Excellence Award 2022.
- V sklopu konference Dnevi energetikov je bila Krka za svoje celovito, učinkovito in trajnostno upravljanje energetskih virov imenovana za energetsko najbolj učinkovito podjetje.

- Na slovesnosti ob tednu Kemijskega inštituta smo od te ustanove prejeli posebno priznanje za dolgoletno tesno in zgledno sodelovanje pri raziskovalnem delu.
- Prejeli smo srebrni certifikat TOP investitor v izobraževanje in se tako uvrstili med podjetja, ki nadpovprečno vlagajo v izobraževanje in razvoj zaposlenih.
- Na podelitvi priznanj Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine so naše inovacije prejele štiri zlata in tri srebrna priznanja.
- Krkini raziskovalci so na Dnevu inovativnosti Gospodarske zbornice Slovenije prejeli zlato in srebrno priznanje – zlato za skupino zdravil s sitagliptinom za uravnavanje sladkorne bolezni tipa 2, srebrno pa za celovit sistem obvladovanja referenčnih snovi. Priznanji sta potrditev, da svojo ponudbo stalno dopolnjujemo z novimi izdelki, ki so rezultat inovativnih pristopov in izboljšanih tehnoloških rešitev.
- Slovenska akademija znanosti in umetnosti je ob svoji 85-letnici Krki podelila posebno priznanje za dolgoletno sodelovanje ter podporo znanosti in umetnosti.
- Naši izdelki in storitve so po svetu poznani po visoki kakovosti, kar potrjujejo tudi certifikati. Slovenski institut za kakovost in meroslovje (SIQ) nam je podelil priznanje in zahvalo za dolgoletno sodelovanje pri zagotavljanju najvišjih standardov kakovosti in varnosti.
- Lokalni časopis Dolenjski list je v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Dolenjske in Bele krajine, Posavsko gospodarsko zbornico in Prvo bonitetno agencijo organiziral izbor najboljših dolenjsko-posavskih podjetij v letu 2022. Za najboljše podjetje v kategoriji velikih podjetij je bila razglašena Krka.

Trajnost

- V Novem mestu smo gostili mednarodni simpozij o sodobnih pristopih k zdravljenju sladkorne bolezni, ki se ga je udeležilo več kot 140 gostov iz 14 držav, v Amsterdamu pa smo organizirali mednarodni kardiološki simpozij, ki ga je spremljalo več kot 200 udeležencev iz 19 držav. Tudi s takimi dogodki prispevamo k uresničevanju enega od ciljev Agende Združenih narodov – k zmanjšanju smrtnosti zaradi nenalezljivih bolezni za eno tretjino do leta 2030.
- Na tradicionalnem 17. srečanju s Krkinimi sponzoriranci smo razglasili Krkine talente leta 2022. Priznanje so prejeli trije izjemni mladi posamezniki, ki so uspešni na športnem oziroma kulturnem področju.
- V okviru družbenoodgovornega projekta Krkin teden humanosti in prostovoljstva smo v 19 državah širili in udeleževali vrednote prostovoljstva in medsebojne pomoči ter povezali različne generacije.
- Vodja Krkine Službe varstva okolja Slavko Zupancič je prejel nagrado za okoljskega trajnostnega menedžerja leta. Gospodarska zbornica Slovenije je nagrado podelila prvič.
- Že osmo leto zapored smo na Krkin dan brez avtomobila zaposleni v 13 državah pokazali, da si prizadevamo za trajnostno mobilnost, bolj zdravo okolje in izboljšanje kakovosti življenja.
- Uresničevanje naših trajnostnih ciljev potrjuje tudi naša najnovejša pridobitev – električni tovornjak za težji tovor, ki smo ga v letu 2023 začeli uporabljati prvi v Sloveniji. Z najnovejšim vozilom, ki je pomembno dopolnilo Krkin voznih parkov električnih vozil, postavljamo nov standard za prihodnost in nadaljujemo izvajanje dolgoročnega načrta razvoja trajnostne mobilnosti.
- Nadaljevali smo edinstveno in dolgoletno tradicijo ter podelili 53. Krkine nagrade na srednješolski, dodiplomski in podiplomski ravni. Nagrajenci so rezultate svojega raziskovalnega dela predstavili na znanstvenem simpoziju.

- Zdravo in kakovostno življenje ljudem omogočamo že 70 let, ob svojem jubileju pa smo se odločili znova pomagati tudi zdravstvenim ustanovam. Posebno skrb posvečamo bolnikom v najzgodnejšem obdobju njihovega življenja, zato smo donacije aparatov in opreme namenili Kliniki za pediatrijo UKC Maribor, Pediatrični kliniki UKC Ljubljana in pediatričnim oddelkom desetih splošnih slovenskih bolnišnic.
- Že dvanajstič zapored smo podelili priznanje Krkin prostovoljec leta. Ob tej priložnosti smo se zahvalili tudi Krkinim krvodajalcem jubilarantom.
- Kulturno umetniško društvo Krka je del podjetja in njegove kulture že več kot 50 let.

Zaposleni

- Najbolj aktualnim regulatornim izzivom so se posvetili udeleženci 20. mednarodne regulatorne in farmakovigilančne konference, na kateri smo najboljšim podelili nagrade, priznanja in pohvale.
- 25. marketinško-prodajne konference se je udeležilo več kot 170 zaposlenih z 38 trgov. Seznanili so se s Krkino strategijo do leta 2026 in marketinško-prodajnimi cilji.
- Na 3. tehnološki konferenci je sodelovalo 180 zaposlenih iz šestih držav. Na dvodnevnem srečanju so si zaposleni, ki delujejo na področju farmacevtske tehnologije, izmenjali znanje in izkušnje, da bi tako še učinkoviteje delovali na zahtevnem generičnem farmacevtskem trgu.
- Organizirali smo 4. mednarodno računovodsko-poslovno konferenco, na kateri je sodelovalo 154 zaposlenih iz obvladujoče družbe ter predstavniki iz 40 Krkinih enot v tujini in iz Term Krka.
- Osrednja tema 14. kadrovske konference so bili globalni izzivi na trgu dela.
- Na novo izvoljeni svet delavcev je organiziral 18 zborov delavcev, ki se jih je udeležilo 3370 zaposlenih. Predsednik in člani uprave so jih seznanili z rezultati poslovanja, načrti za tekoče leto, strategijo in drugimi aktualnimi informacijami.
- Krkin napredek je rezultat učinkovitega dela vseh zaposlenih. Zavzetost in delovne dosežke smo tudi v letu 2023 nagradili s Krkinimi priznanji.
- Najboljšim zaposlenim iz 29 držav, ki delajo v marketingu in prodaji, smo že 25. leto zapored podelili marketinške nagrade.
- Znanje je v našem podjetju vrednota, kar dokazujejo tudi številna izobraževanja. 19. Krkino mednarodno šolo vodenja je končalo 24 zaposlenih, šolo za operativni nivo vodenja 20, šolo za osnovni nivo vodenja pa prav tako 20 zaposlenih. V mednarodnem programu za strokovne in projektne time je sodelovalo 46 udeležencev.
- Najbolj dejavnim zaposlenim in organizacijskim enotam na področju množične inovativne dejavnosti smo se tudi lani zahvalili za koristne predloge in izboljšave, s katerimi prispevajo k napredku podjetja.
- Edini v Sloveniji od leta 2000 izvajamo šest programov nacionalne poklicne kvalifikacije za farmacevtsko industrijo. V letu 2023 je certifikate za različne programe prejelo 127 zaposlenih, ki s pridobljenim znanjem učinkoviteje sledijo vedno večjim zahtevam avtomatiziranih delovnih procesov in se hitreje naučijo upravljati računalniško vodene tehnologije.
- Zavedamo se, da je uspeh podjetja skupno delo več generacij, zato vsako leto na novo upokojene zaposlene povabimo na slovesno prireditev.

Dogodka po zaključku obračunskega obdobja

Dogodka po zaključku obračunskega obdobja nista vplivala na računovodske izkaze za leto 2023.

Ustanovitev skupnega podjetja v Indiji

Družba Krka je vlagatelje 25. 1. 2024 obvestila, da je s podjetjem Laurus Labs Ltd. iz Indije dosegla dogovor o ustanovitvi skupnega podjetja (joint venture) Krka Pharma Pvt. Ltd. v Hyderabadu v Indiji. V novem podjetju bo imela Krka 51-odstotni delež, Laurus pa 49-odstotnega.

Krka in Laurus pogodbeno sodelujeta že več let, njuni posli pa se dopolnjujejo. Po pogovorih o možnostih za krepitev sodelovanja in sinergijo z združevanjem znanja in virov sta se dogovorila o ustanovitvi in postopnem razvoju novega podjetja. V njem bodo pripravili načrt za vstop na indijski trg in druge trge zunaj EU, na katerih Krka in Laurus s svojimi končnimi izdelki še nista prisotna.

Osnovni kapital podjetja znaša do 50 milijonov EUR v indijskih rupijah. Soustanoviteljici sta se dogovorili, da bosta osnovni kapital vplačevali postopoma, v skladu s potrebami po financiranju. Tudi razvoj poslovnih dejavnosti v novem podjetju bo postopen.

Nakupi lastnih delnic

Od 1. januarja 2024 do 18. marca 2024 smo pridobili 44.992 lastnih delnic. Konec tega obdobja je imela Krka 1.960.958 lastnih delnic (5,98 % vseh delnic).

POSLOVNO POROČILO

Izjava o upravljanju družbe Krka⁸

V Krki deluje upravljanje po dvotirnem sistemu, po katerem vodi družbo uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Temelji na zakonodaji Republike Slovenije, slovenski in mednarodni dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe ter internih aktih družbe.

Organi družbe so:

- skupščina delničarjev,
- nadzorni svet in
- uprava.

Skupščina delničarjev družbe Krka

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Vsaka delnica, razen lastnih, predstavlja na skupščini en glas. Družba Krka ima eno vrsto delnic, in sicer navadne kosovne delnice.

Uprava skliče redno skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, in sicer vsaj 30 dni pred dnem zasedanja. Celotno gradivo je od sklica do skupščine na vpogled na sedežu družbe.

Pravico do udeležbe na skupščini in glasovalno pravico imajo vsi delničarji, vpisani v delniško knjigo na presečni dan, objavljen ob sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblašenci.

Uprava družbe daje delničarjem na skupščini vse potrebne informacije za presojo dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske ali morebitne druge omejitve glede razkrivanja informacij.

Družba je v skladu s točko 8.2 veljavnega Kodeksa upravljanja javnih delniških družb v sklicu skupščine za leto 2023 večje delničarje pozvala, naj javnost seznanijo s svojo politiko upravljanja naložb v družbi, zlasti s politiko glasovanja, vrsto in pogostostjo izvajanja upravljaljskih aktivnosti ter dinamiko komuniciranja z organi vodenja in nadzora družbe.

Na **29. skupščini delničarjev**, ki je bila **6. julija 2023**, so se delničarji:

- seznanili z letnim poročilom uprave za poslovno leto 2022, revizorjevim poročilom in poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za leto 2022 in o njegovi potrditvi ter s poročilom o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe v letu 2022;
- sprejeli so sklep o uporabi bilančnega dobička za leto 2022;
- upravi in nadzornemu svetu so podelili razrešnico za leto 2022;
- v skladu z ZGD-1 so obravnavali politiko prejemkov organov vodenja in nadzora ter jo pri posvetovalnem glasovanju odobrili;
- za člana nadzornega sveta, predstavnika delničarjev, so za petletno mandatno obdobje, ki se je začelo 7. julija 2023, izvolili Luko Cerarja;
- sprejeli so sklep o plačilih članom nadzornega sveta;
- upravo družbe so pooblastili za pridobivanje lastnih delnic, pri čemer skupni delež vseh lastnih delnic ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe; skupni delež vključuje delnice, ki jih je imela družba ob dodelitvi pooblastila.

V letu 2024 bo v skladu s finančnim koledarjem redna letna skupščina delničarjev 11. julija. Sklic se objavi vsaj 30 dni pred skupščino, in sicer na spletni strani AJ PES-a. Objavi se tudi v tiskanem ali elektronskem glasilu družbe, če ga družba ima v času sklica, ter na spletni strani družbe. Objavi se tudi na način, kot ga predpisuje zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov.

V poglavju Delničarji in trgovanje z delnico so navedeni podrobnejši podatki o imetnikih delnic in glasovalnih pravicah.

⁸ GRI 2-9, 2-10

Nadzorni svet družbe Krka

Nadzorni svet nadzoruje poslovanje in vodenje poslov družbe ter izbere in imenuje člane uprave. Sestaja se najmanj štirikrat na leto. V skladu z določili statuta da upravi družbe predhodno soglasje za sprejem letnega poslovno-finančnega načrta in strategije družbe. V skladu z ZGD-1 opravlja tudi druge naloge, zlasti daje soglasje k imenovanju, razrešitvi in prejemkom vodje notranje revizije, k aktu, ki ureja namen, pomen in naloge notranje revizije, ter k letnemu in večletnemu načrtu dela notranje revizije. Seznanani se tudi z letnim poročilom notranje revizije. Predsednik nadzornega sveta podpisuje pogodbe z zunanjim revizorjem. Uprava lahko le s soglasjem nadzornega sveta v sklicu skupščine določi, da se delničarji lahko skupščine udeležijo in glasujejo na njej, tudi če niso fizično prisotni (točka statuta 6.21).

Sestava nadzornega sveta je določena s statutom. Nadzorni svet sestavlja devet članov, šest jih izvoli skupščina delničarjev družbe, tri člane, predstavnike delavcev družbe, izvoli svet delavcev družbe. Predsednik nadzornega sveta je vedno izvoljen izmed članov, ki jih izvoli skupščina delničarjev. Člani so izvoljeni za obdobje pet let in so lahko ponovno izvoljeni.

26. redna skupščina delničarjev, ki je bila 9. julija 2020, je zaradi poteka mandata Jožetu Mermalu, Andreju Slaparju, Julijani Kristli in Borisu Žnidariču za 5-letni mandat izvolila Jožeta Mermala, Mateja Lahovnika, Julijano Kristl in Borisa Žnidariča. Poleg njih sta predstavnika kapitala v nadzornem svetu še Luka Cerar, ki ga je skupščina izvolila 6. julija 2023, in Mojca Osolnik Videmšek, ki jo je skupščina izvolila 4. julija 2019.

Nadzornemu svetu predseduje Jože Mermal. Njegova namestnika sta predstavnik delničarjev Matej Lahovnik in predstavnik zaposlenih Franc Šašek. Predsednika nadzornega sveta v primeru odsotnosti nadomešča predstavnik delničarjev. Če je odsoten tudi on, ga nadomešča predstavnik zaposlenih.

Delo nadzornega sveta poteka v skladu z zakonodajo, priporočili strokovnih združenj, zlasti Združenja nadzornikov Slovenije, in ostalimi priporočili dobre prakse, predvsem s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov nadzornega sveta niso neposredno odvisne od uspešnosti poslovanja družbe in so prikazane v računovodskem poročilu, v pojasnilih z naslovom Posli s povezanimi osebami, in v poročilu o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe Krka, ki ga obravnava skupščina delničarjev. Člani nadzornega sveta poleg sejinj prejemajo fiksno plačilo za opravljanje funkcije ter doplačila (za članstvo v komisijah, za funkcijo predsednika nadzornega sveta ali njegovega namestnika, za predsedovanje komisijam in za posebne naloge). Višina vseh vrst njihovih prejemkov je bila določena s sklepi 29. redne skupščine delničarjev leta 2023.

Člani nadzornega sveta družbo in pristojne institucije obveščajo o pridobivanju ali odsvojevanju delnic družbe, Krka pa te informacije javno objavlja. V poglavju Posli s povezanimi osebami je predstavljeno, koliko **delnic** družbe imajo v lasti člani nadzornega sveta.

Področje nasprotja interesov članov nadzornega sveta poleg ZGD-1 operativno ureja poslovnik nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta pri svojem delovanju upoštevajo cilje družbe in jim podrejajo morebitne drugačne osebne interese ali posamične interese tretjih oseb. Vsi člani nadzornega sveta so izpolnili vprašalnik o nasprotju interesov, ki je dostopen na Krkinih spletnih straneh. Ravnanje članov, če pride do **nasprotja interesov**, je opredeljeno v poslovniku nadzornega sveta, ki je dostopen na spletnih straneh (<http://www.krka.si/sl/za-vlagatelje/arhivi/dokumenti-o-upravljanju-druzbe/>). Nasprotje interesov lahko predstavlja zadržek pri glasovanju. Obstoj bistvenega nasprotja interesov, ki ni zgolj začasne narave, je lahko v razmerju do posameznega člana nadzornega sveta razlog za prenehanje njegovega mandata in se presoja že ob pripravi predloga za njegovo izvolitev.

Delo nadzornega sveta in njegovih komisij je natančneje predstavljeno v Poročilu nadzornega sveta Krke, d. d., Novo mesto za leto 2023, ki je objavljeno sočasno z Letnim poročilom 2023 na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>), na Varšavski borzi prek sistema ESPI ter na Krkinih spletnih straneh.

Predstavniki kapitala

Jože Mermal

predsednik nadzornega sveta

Jože Mermal, rojen leta 1954, iz Ljubljane, univerzitetni diplomirani ekonomist, je leta 2019, ko je družba BTC prešla na enotirni sistem upravljanja, postal predsednik upravnega odbora družbe. Pred tem je kot predsednik uprave več kot 26 let uspešno vodil družbo BTC, v kateri na različnih odgovornih funkcijah ustvarja in deluje že od leta 1978.

Bil je pobudnik in vodja projekta prestrukturiranja in preobrazbe nekdanjih javnih skladišč v uspešno, dinamično in hitrorastočo gospodarsko družbo ter hkrati v enega od največjih poslovnih, nakupovalnih, zabaviščnih, rekreativnih, kulturnih in inovacijskih centrov v Evropi BTC City. Kot utemeljitelj in strateg sodobne družbe BTC stremi k nenehnemu vlaganju v razvoj, ki vodi k dolgoročnemu cilju, ta pa je »BTC – odprta družba, družba prihodnjih generacij«. Pod njegovim vodstvom je prek številnih dejavnosti povezana z dolgoročnimi poslovnimi partnerji in postaja svojevrsten ekosistem, ki pri iskanju poslovnih priložnosti vidi izzive v širši družbi, v globalizaciji, inovacijah in trajnostnem razvoju.

V sodelovanju z Mestno občino Ljubljana je aktivno sodeloval tudi pri nastajanju 230 hektarov velikega urbanističnega projekta mesta Ljubljana »Partnerstvo Šmartinska«, v okviru katerega so bili zgrajeni Kristalna palača, Radisson Blu Plaza Hotel in Ikea. Skupaj z Mestno občino Ljubljana je sodeloval tudi pri nastajanju Intermodalnega logističnega terminala Ljubljana.

Pod njegovim vodstvom je bilo leta 2015 ustanovljeno podjetje ABC pospeševalnik, katerega temeljno poslanstvo je razvoj start-up ekosistema. Ključne vodstvene funkcije opravlja tudi v športnih organizacijah in v okviru mednarodnih športnih dogodkov.

Družba BTC je pod njegovim vodstvom prejela številne nagrade in priznanja za projekte v širšem okolju. Vključuje se tudi v dogodke na kulturnem, športnem, izobraževalnem, humanitarnem in znanstvenem področju, ki jih osebno podpira in se pri tem tudi angažira.

Za svoje delo je prejel številne nagrade, med njimi leta 1997 nagrado manager leta in leta 2001 strokovno priznanje Slovenskega društva za odnose z javnostmi in komunikacijsko odličnost Primus. Zaradi podpiranja kulture je prejel naziv mecen leta 2011 v kulturi. Za vizionarsko vodenje in ustvarjanje v družbi BTC je leta 2012 prejel nagrado Vision Manager, ki jo podeljujejo strokovnjaki za odnose z javnostjo iz Jugovzhodne Evrope. Leta 2013 mu je Mestna občina Ljubljana podelila nagrado Marjana Rožanca za dosežke na športnem področju. Prejel je tudi nagrado Gospodarske zbornice Slovenije za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke v kategoriji velikih podjetij za leto 2013. Pod njegovim vodstvom je družba BTC postala prvo in do danes edino slovensko podjetje, katerega delnice so kotirale na Londonski borzi. Leta 2015 je prejel zlato plaketo Združenja Manager za več kot dve desetletji podpore združenju, leta 2016 pa častitljivo nagrado naj menedžer Jugovzhodne Evrope, ki jo podeljuje Evropska neodvisna agencija. Za zasluge za ugled, pomen in razvoj občine Ljubljana ter razvoj njenih dobrih medmestnih in mednarodnih odnosov je leta 2017 prejel najvišje priznanje Mestne občine Ljubljana, naziv častni meščan Ljubljane. Po izboru najboljših menedžerjev in podjetij iz Srednje in Jugovzhodne Evrope je leta 2019 prejel nagrado evropski naj menedžer in naj podjetje, ki jo podeljujejo za življenjsko delo. Leta 2020 je prejel priznanje Združenja Manager za življenjsko delo na področju menedžmenta.

Prof. dr. Matej Lahovnik

namestnik predsednika nadzornega sveta

Matej Lahovnik, doktor ekonomskih znanosti, je redni profesor na Ekonomski fakulteti v Ljubljani, kjer je zaposlen od leta 1995. Kot raziskovalec, pedagog in mentor se ukvarja s strateškim upravljanjem, združitvami in prevzemi, organizacijo ter poslovnimi spretnostmi. Dvakrat je bil minister za gospodarstvo v vladi Republike Slovenije. Med pogajanjimi za vstop Slovenije v OECD je vodil pogajalski skupini za korporativno upravljanje in naložbe. Je član strateškega sveta vlade za makroekonomska vprašanja.

Sodeloval je pri številnih znanstvenoraziskovalnih projektih o obnašanju podjetij in finančnih inštitucij v obdobju tranzicije, strategiji gospodarskega razvoja Slovenije ter konkurenčnih strategijah slovenskih in hrvaških podjetij, prevzemih podjetij v državah v tranziciji in regulaciji trgov po vstopu v EU. Je avtor ali soavtor številnih prispevkov s področja strateškega upravljanja ter združitev in prevzemov podjetij, objavljenih v znanstvenoraziskovalnih revijah ali predstavljenih

na konferencah, soavtor znanstvene monografije ter avtor oziroma soavtor dveh univerzitetnih učbenikov.

Dr. Boris Žnidarič

predsednik komisije za kadrovska vprašanja

Boris Žnidarič, doktor družbenih znanosti in magister prava, je bil do upokojitve član uprave Kapitalske družbe. Pred tem je uspešno delal na številnih področjih v Skupini Triglav. Opravljal je funkcijo pomočnika predsednika uprave Zavarovalnice Triglav, kjer je poleg vodenja in usmerjanja direktorjev organizacijskih enot vodil strateško področje kadrovskega menedžmenta v odvisnih družbah. Bil je član uprave zagrebškega Triglav osiguranja. Vodil je celjsko območno enoto Zavarovalnice Triglav ter centralno službo za preprečevanje in odkrivanje zavarovalniških goljufij. Pred tem je bil svetovalec člana uprave za strateško področje kadrovskega menedžmenta v Skupini Triglav ter pomočnik direktorja za pravne, kadrovske in splošne zadeve v ljubljanski območni enoti. Ima potrdilo o usposobljenosti za člana nadzornih svetov. Poleg raznolikega dela v zavarovalništvu je tudi habilitiran visokošolski učitelj.

Mag. Luka Cerar

Luka Cerar, rojen leta 1976, magister znanosti, je v Albaugh TKI, d. o. o., podpredsednik za področje financ. Pristojen je za finance, zakladništvo, kontroling, strateško načrtovanje, poročanje, IT in davke na območju Evrope, Bližnjega vzhoda in Afrike, kjer je 17 Albaughovih pravnih oseb in dve proizvodni lokaciji. Skupina Albaugh spada med vodilne svetovne proizvajalce najsodobnejših izdelkov za zaščito kmetijskih pridelkov in rastlin.

Pred zaposlitvijo v tem podjetju je bil finančni direktor Atlantic Grupe v Sloveniji. Zelo veliko izkušenj je pridobil v farmacevtski dejavnosti. Med letoma 2001 in 2019 je uspešno opravljal številne odgovorne naloge na strateškem in finančnem področju v Novartis in Sandozu, kjer je 12 let deloval v tujini (Avstrija, Nemčija, Danska, Hrvaška). Nazadnje je bil finančni direktor Novartisove podružnice v Sloveniji in tudi njen direktor. V letu 2018 je od Novartisa Slovenije prejel nagrado za tim leta, leta 2016 pa ga je Novartis nagradil za izboljšave pri analizah uspešnosti. Leta 2013 je od Sandoza prejel nagrado za najboljšo prakso na področju financ.

Diplomiral je leta 2000 na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani in pridobil naziv univerzitetni diplomirani ekonomist. Študij je nadaljeval v Združenem kraljestvu in Franciji, in sicer na Westminster Business School in SKEMA Business School, kjer je leta 2004 magistriral iz mednarodnih financ. Na Harvard Business School je leta 2007 pridobil Novartisovo finančno diplomu.

Je imetnik potrdila Združenja članov nadzornih svetov Slovenije o usposobljenosti za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta.

Mojca Osolnik Videmšek

Mojca Osolnik Videmšek, rojena leta 1966, univerzitetna diplomirana ekonomistka, je članica uprave Gorenjske banke, d. d., odgovorna za področje upravljanja tveganj. V Gorenjski banki deluje od leta 2014, najprej kot članica uprave (2014–2019), nato kot članica posloводства odvisne družbe GB Leasing, d. o. o. (2019–2022), od 2022 ponovno kot članica uprave.

Preden se je zaposlila v Gorenjski banki, je pokrivala različna delovna področja v NLB, d. d., povezana predvsem s korporativnim upravljanjem NLB Skupine. Kot direktorica Sektorja za upravljanje kapitalskih naložb in nadzor je bila članica več nadzornih svetov in revizijskih komisij v odvisnih družbah v Sloveniji in tujini. Opravljala je tudi funkcijo direktorice kabineta uprave in nato generalne sekretarke NLB.

Izkušnje z vodenjem in upravljanjem je pridobila tudi na področju javne uprave. Od septembra 1994 do aprila 1999 je bila vodja Kabineta predsednika vlade Republike Slovenije, med letoma 2001 in 2003 direktorica Urada predsednika vlade Republike Slovenije, v letu 2000 pa krajši čas generalna sekretarka na Ministrstvu za zunanje zadeve. Ima certifikat Združenja nadzornikov Slovenije in je tri mandate aktivno sodelovala v njegovem upravnem odboru.

Prof. dr. Julijana Kristl

Prof. dr. Julijana Kristl, doktorica farmacevtskih znanosti, je bila zaposlena na Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani (1977–2021). Izpopolnjevala se je na Univerzi v Ženevi in na Univerzi v Lyonu, pa tudi v farmacevtski industriji.

Svojo znanstveno pot je začela na področju farmacevtske tehnologije. Med njene največje dosežke spadata trajnostni razvoj in uveljavitev farmacevtske nanotehnologije v Sloveniji in širše. Začela je z razvojem in vrednotenjem nanodostavnih sistemov učinkovin, ki podpirajo zdravljenje na inovativen način in po novih mehanizmih. Med odmevne znanstvene dosežke spadajo razvoj in raziskave lipidnih in polimernih nanostruktur (različni nanodelci in nanovlakna), odkritje mehanizmov za povečanje topnosti in biološke uporabnosti učinkovin ter razumevanje soodvisnosti med strukturno zgradbo in odzivom celic po stiku z njimi v realnem času. Pri tem je dosegla več prebojev, ki so jo umestili med svetovno priznane farmacevtske nanotehnologe. Leta 2021 ji je Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport podelilo Zoisovo nagrado za življenjsko delo, leta 2022 pa je prejela naziv zaslužna profesorica Univerze v Ljubljani za pomemben prispevek k razvoju farmacevtske znanosti in predano opravljanje pedagoškega in znanstvenega dela.

V svoji karieri je opravljala številne vodstvene funkcije – bila je prodekanja, predstojnica Katedre za farmacevtsko tehnologijo, dekanja Fakultete za farmacijo in prorektorica na Univerzi v Ljubljani (po dva mandata). Kot članica vseskozi deluje v številnih pomembnih komisijah in odborih na državni in univerzitetni ravni. Od leta 2021 je aktivna v svetu Nacionalne agencije RS za kakovost visokega šolstva, v Združenju nadzornikov Slovenije, v Slovenskem farmacevtskem društvu in Odboru RS za podelitev nagrad in priznanj za izjemne dosežke.

Življenjsko poslanstvo profesorice Julijane Kristl je raziskovanje, generiranje znanja ter prenašanje odkritij na študente, znanstveno skupnost in v gospodarstvo. Za svoje profesionalno ustvarjanje si postavlja visoke cilje in je vedno usmerjena v prihodnost in družbeno korist. Njeno znanje in osebne kompetence, samostojnost in neodvisnost so dobra osnova za uspešno delovanje v Krkinem nadzornem svetu.

Predstavniki zaposlenih

Franc Šašek

namestnik predsednika nadzornega sveta

Franc Šašek, rojen leta 1967, univerzitetni diplomirani organizator, je v Krki zaposlen od leta 1984 in je vodja Tehnične službe. Že od začetka deluje na področju inženiringa in tehničnih storitev, kjer je med ostalim opravljal dela tehnologa, vodje tehnično-tehnološke priprave in kasneje samostojnega strokovnega sodelavca na področju vzdrževanja in projektnega vodenja.

V letu 2004 je kot vodja projektne skupine SAP PM-vzdrževanje aktivno sodeloval pri vpeljavi informacijskega sistema za podporo poslovnim procesom podjetja (SAP) in bil kasneje imenovan za lastnika procesov vzdrževanja v skupini Krka. V letu 2021 je bil kot lastnik procesa imenovan v projektno skupino za vpeljavo novega sistema SAP S/4HANA, ponovno kot vodja projektne skupine za področje vzdrževanja.

Od leta 1999 dela tudi na področju kakovosti kot pooblaščen oseba za kakovost in izvajalec usposabljanj, v vlogi registriranega notranjega presojevalca pa je v obdobju 2000–2013 izvajal interne presoje integriranega sistema kakovosti. Na področju inženiringa in tehničnih storitev je bil leta 2007 imenovan za pooblaščen osebo za informacijsko varnost, leta 2019 pa še za pooblaščen osebo za neprekinjeno poslovanje. S tem je soodgovoren za vzdrževanje integriranega sistema kakovosti, skladnost delovanja in neprekinjeno poslovanje v organizacijski enoti in podjetju.

Pri Združenju članov nadzornih svetov Slovenije se je leta 2009 usposobil za člana nadzornih svetov in upravnih odborov družb. Za mandatni obdobji 2009–2013 in 2014–2018 ter ponovno za mandatno obdobje 2019–2022 je bil izvoljen za predsednika sveta delavcev Krke, tretji mandat člana nadzornega sveta pa je kot predstavnik zaposlenih nastopil 21. junija 2019.

Dr. Mateja Vrečer

Dr. Mateja Vrečer, rojena leta 1966, je v Krki zaposlena od leta 1990. Zaposlila se je kot diplomirana inženirka farmacije, nato pa je naredila strokovni izpit za diplomirano inženirko farmacije ter magisterij in doktorat iz farmacevtskih znanosti. Najprej je delala v Sektorju za razvoj in raziskave, kjer je pripravljala možnostne študije za predlagane nove izdelke,

po njihovi odobritvi pa je projekte vodila do registracije in lansiranja v Sloveniji. Od leta 1997 je delala na področju upravljanja kakovosti kot namestnica direktorice Sektorja za upravljanje kakovosti in od marca 2007 tudi kot vodja Službe za zagotavljanje kakovosti na mednarodnem področju. Septembra 2011 je prevzela vodenje Upravljanja kakovosti.

Funkcijo članice nadzornega sveta Krke je kot predstavnica zaposlenih opravljala že v mandatnih obdobjih 2005–2009 in 2009–2014, tretji mandat pa je nastopila junija 2014. Svet delavcev jo je kot predstavnico zaposlenih izvolil tudi za novo mandatno obdobje, ki se je začelo 21. junija 2019.

Mag. Tomaž Sever

Mag. Tomaž Sever, rojen leta 1967, je magistriral iz poslovedenja in organizacije, po osnovni izobrazbi pa je univerzitetni diplomirani inženir strojništva. V Krki je zaposlen od leta 1995. Je namestnik direktorja Prodaje z zadolžitvami direktorja Regije Srednja Evropa. Področja njegovega delovanja so skrb za raziskavo trgov, predlaganje in razvijanje Krkinega nastopa na posameznih trgih, definiranje prodajne ponudbe, predlaganje cenovne strategije za posamezne trge, sodelovanje pri načrtovanju promocijskih dejavnosti, oblikovanje, razvijanje in upravljanje distribucijskih poti, sodelovanje pri ustvarjanju prodajne mreže v tujini. Pred zaposlitvijo v Krki je od leta 1992 do leta 1995 delal v podjetju IBM Slovenija, d. o. o., kjer je bil najprej prodajni zastopnik za informacijske sisteme, kasneje pa je vodil projekte uvajanja informacijskih sistemov.

Funkcijo člana nadzornega sveta Krke je kot predstavnik zaposlenih opravljal že v mandatnem obdobju 2005–2009, leta 2009 je bil ponovno izvoljen za 5 let, junija 2014 je nastopil tretje mandatno obdobje. Svet delavcev ga je kot predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu izvolil tudi za novo mandatno obdobje, ki se je začelo 21. junija 2019.

Neodvisni strokovnjak, član revizijske komisije

V skladu z 280. členom ZGD-1 je nadzorni svet v revizijsko komisijo imenoval neodvisnega strokovnjaka za računovodstvo ali revizijo Boruta Šterbenca. Imenovani ni član nadzornega sveta družbe.

Borut Šterbenc

neodvisni strokovnjak za računovodstvo ali revizijo, član revizijske komisije

Pooblaščen revizor Borut Šterbenc, rojen leta 1978 v Ljubljani, je na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani pridobil naziv univerzitetnega diplomiranega ekonomista. S 1. januarjem 2020 je prevzel mesto predsednika uprave Kolpe, d. d., Metlika. Do leta 2011 je v revizijski družbi KPMG kot odgovorni vodja projektov načrtoval, vodil in izvajal zahtevnejše revizije, med drugim v družbah Krka, Intereuropa, Sava, NEK, Lama. Je tudi član nadzornega odbora Pokojninske družbe A, d. d., in izkušen poročevalec organom upravljanja in nadzora. Je imetnik licence za pooblaščenega revizorja in je vpisan v register pooblaščenih revizorjev pri Agenciji za nadzor nad revidiranjem, ter imetnik potrdila o usposobljenosti za člana nadzornega sveta, ki ga je izdalo Združenje nadzornikov Slovenije. Govori angleško, hrvaško in rusko.

Uprava družbe Krka

Uprava ima zlasti naslednje **naloge**:

- vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in neposredno,
- sprejema strategijo razvoja skupine Krka s predhodnim soglasjem nadzornega sveta,
- zagotavlja ustrezno obvladovanje tveganj,
- ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Upravo **sestavlja** pet članov:

- predsednik uprave,
- trije člani in
- članica uprave, delavska direktorica, ki predstavlja in zastopa interese delavcev v zvezi s kadrovskimi in socialnimi vprašanji.

Predsednik in ostali člani Krkine uprave v letu 2023 niso bili član organov vodenja ali nadzora zunaj skupine Krka.

Mandat članov uprave traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja. Proces kandidiranja in izbire članov uprave je

potekal v letu 2021, ko je nadzorni svet imenoval upravo za mandatno obdobje, ki se je začelo 1. januarja 2022.

Delovanje uprave ter razdelitev področij in nalog med posameznimi člani določa Poslovnik o delu uprave. Način delovanja je usklajevanje mnenj in soglasno odločanje. V skladu s Pravili organiziranosti in Poslovníkom o delu uprave imajo člani uprave tudi operativne naloge na področju vodenja. Vsak je odgovoren za določeno število organizacijskih enot, s čimer je omogočeno neposredno sodelovanje med upravo in direktorji organizacijskih enot.

Upravi pri njenem delu pomagajo naslednji organi:

- odbor direktorjev,
- prodajni odbor,
- razvojni odbor,
- odbor za kakovost,
- odbor za investicije,
- odbor za kadre,
- odbor za informacijske tehnologije,
- odbor za ekonomiko in finance,
- odbor za korporativno pojavljanje v javnosti ter
- odbor za trajnost.

Odbore sestavljajo člani uprave, vodstveni delavci in strokovnjaki za posamezna področja v Krki. Odbori pripravljajo poslovno politiko in strateške usmeritve za posamezna področja in imajo nekatere pristojnosti za odločanje o izvajanju letnih načrtov. Nekateri odbori imajo tudi pristojnosti na področju upravljanja tveganj.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov uprave so določena s politiko prejemkov organov vodenja in nadzora (člen 294. a ZGD-1) ter pogodbami o opravljanju dela, sklenjenimi med nadzornim svetom in posameznim članom uprave, ki so skladne z omenjeno politiko prejemkov. V skladu z zahtevami ZGD-1 obravnavajo politike prejemkov uprav skupščine delničarjev s posvetovalnim sklepom. Določilo se uporablja za skupščine, ki potekajo od 24. avgusta 2021.

Plačila članom uprave v letu 2023 so bila izplačana **v denarju**. Podatki o tem so objavljeni v računovodskem poročilu v pojasnilih Posli s povezanimi osebami in v poročilu o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe Krka, ki ga je obravnavala skupščina delničarjev 6. julija 2023.

Člani uprave in z njimi povezane osebe družbo in pristojne inštitucije obveščajo o vsaki **pridobitvi ali odsvojitvi delnic** družbe ali z njo povezane družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Dolžnosti članov uprave glede obvladovanja morebitnih nasprotij interesov ureja ZGD-1, operativno pa še poslovnik uprave, ki temelji na dobri praksi, zlasti Kodeksu upravljanja javnih delniških družb. Poslovnik poudarja, da morajo biti člani uprave na vseh področjih lojalni družbi. Nemudoma, najkasneje v treh dneh po nastopu morebitnega nasprotja interesov, ga morajo razkriti nadzornemu svetu in upravi. Med opravljanjem funkcije morajo spoštovati prepoved konkurence. Članstvo v nadzornih svetih družb zunaj skupine Krka lahko v skladu s poslovníkom sprejmejo šele po predhodnem obvestilu nadzornega sveta in pridobitvi njegovega soglasja. Noben član uprave družbe Krka v letu 2023 ni bil član nadzornih organov družb zunaj skupine Krka. Nasprotje interesov članov uprave se presoja že ob njihovem imenovanju.

V zvezi s pooblastili uprave je 29. skupščina delničarjev, ki je bila 6. julija 2023, upravo za 36 mesecev **pooblastila za pridobivanje lastnih delnic**, pri čemer skupni delež vseh lastnih delnic ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe, kar vključuje tudi delnice, ki jih ima družba že v lasti. Družba je glede programa nakupov lastnih delnic javnost obvestila na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>).

Člani uprave

V nadaljevanju predstavljamo življenjepise članov uprave, ki so pod vodstvom Jožeta Colariča delali v upravi družbe v šestletnem mandatnem obdobju od 1. januarja 2016 do vključno 31. decembra 2021. Nadzorni svet je upravo v enaki sestavi imenoval tudi za naslednje šestletno mandatno obdobje, ki se je začelo 1. januarja 2022.

Jože Colarič

predsednik uprave in generalni direktor

Rodil se je leta 1955 v Brežicah. Po končani gimnaziji v Novem mestu je nadaljeval šolanje na Ekonomski fakulteti v Ljubljani in študij končal leta 1979.

V Krki je zaposlen od leta 1982. Začel je v Finančnem sektorju, kjer je bil najprej vodja Oddelka za devizno-plačilni promet in nato pomočnik direktorja. Leta 1989 je prevzel vodenje Službe izvoza v Eksport-import sektorju in čez dve leti postal namestnik direktorja sektorja.

V začetku leta 1993 je bil imenovan za namestnika generalnega direktorja za trženje in finance, septembra istega leta pa je prevzel še vodenje sektorja Marketing in prodaja.

Leta 1997 je bil imenovan za člana uprave. Naslednje leto ga je nadzorni svet podjetja imenoval za namestnika predsednika uprave, leta 2002 pa ga je evidentiral kot bodočega predsednika uprave in mandatarja za pripravo predloga nove uprave.

Na seji 12. julija 2004 ga je nadzorni svet imenoval za predsednika uprave in generalnega direktorja. Petletni mandat je nastopil 1. januarja 2005. Na seji 21. januarja 2009 ga je nadzorni svet imenoval za naslednji mandat, ki se je začel 1. januarja 2010 in je trajal šest let. Pod njegovim vodstvom je Krka postala ena od vodilnih generičnih farmacevtskih družb na svetu in si ustvarila dobro podlago za rast. Delovanje Jožeta Colariča temelji na domačem znanju, novih izdelkih, vsakoletnem vlaganju, zaposlovanju in stalnem izplačevanju dividend. Člani Krkinega nadzornega sveta so ga zato leta 2015 soglasno imenovali za predsednika uprave in generalnega direktorja za novo šestletno mandatno obdobje, ki se je začelo 1. januarja 2016. Po poteku tega mandata so ga ponovno imenovali za predsednika uprave in generalnega direktorja za novo šestletno mandatno obdobje, ki ga je nastopil 1. januarja 2022. Soglasno so za mandatno obdobje 2022–2027 potrdili tudi upravo, ki jo je predlagal Jože Colarič, ter članico uprave – delavsko direktorico, ki jo je predlagal svet delavcev. Sestava uprave v mandatnem obdobju 2022–2027 tako ostaja nespremenjena.

Dr. Aleš Rotar

član uprave in direktor Razvoja in proizvodnje zdravil

Rodil se je leta 1960 v Zadru na Hrvaškem. Na ljubljanski Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, smer farmacija, je diplomiral leta 1984, sedem let kasneje pa magistriral. Leta 1993 je končal mednarodni študij MBA na IEDC, Brdo. Na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani je doktoriral leta 2000.

V Krki se je zaposlil leta 1984 v Oddelku za stabilnost. Leta 1991 je postal vodja Oddelka za farmacevtsko tehnologijo, dve leti kasneje pa je prevzel vodenje Službe za razvoj farmaceutike v Sektorju za raziskave in razvoj. Leta 1998 je bil imenovan za namestnika direktorja omenjenega sektorja, leta 1999 pa za njegovega direktorja.

Za člana uprave je bil imenovan leta 2001, drugi mandat je nastopil 31. julija 2002 ter bil ponovno imenovan za obdobje od 31. julija 2007 do 31. decembra 2009. Od leta 2002 je direktor Razvoja in raziskav. Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 znova imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki se je začelo 1. januarja 2010. Aleš Rotar je odločilno pomagal razvijati znanje ter vzpostaviti poslovne funkcije za Krkin lastni razvoj in raziskave. Zaradi uspešnega dela ga je nadzorni svet na predlog Jožeta Colariča novembra 2015 soglasno imenoval za člana uprave za mandatno obdobje 2016–2021, v katerem je uspešno združil razvojne in proizvodne procese v eno izmed Krkinih največjih organizacijskih enot Razvoj in proizvodnja zdravil. Zaradi številnih sinergij med strokovnjaki v razvoju in proizvodnji sta se izboljšala prenos tehnologij in upravljanje življenjskega cikla izdelkov, zaradi česar se je povečala tudi proizvodnja. Med njegovim delovanjem je Krka skoraj podvojila število lansiranih izdelkov.

Na predlog Jožeta Colariča ga je nadzorni svet v letu 2021 soglasno imenoval za člana uprave tudi v novem šestletnem mandatu, ki se je začel 1. januarja 2022.

Dr. Vinko Zupančič

član uprave in direktor Razvoja in proizvodnje učinkovin z oskrbo

Rodil se je leta 1971 v Novem mestu. Gimnazijo je končal v Novem mestu. Na Fakulteti za farmacijo je diplomiral leta 1996 in dobil naziv magister farmacije. Strokovni izpit je opravil leta 1998, leta 2010 pa doktoriral na Fakulteti za farmacijo v Ljubljani.

V Krki se je leta 1997 zaposlil kot pripravnik v Službi skladišč in transporta v Oskrbi z izdelki. V letu 1998 je delal kot tehnolog skladiščenja in nato še kot samostojni tehnolog skladiščenja. Leta 2000 je prevzel delo pomočnika vodje Službe skladišč in transporta, v letu 2002 pa je postal namestnik vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. S 1. februarjem 2004 je bil imenovan za direktorja Krkinega predstavništva v Bangaloreju v Indiji. V Slovenijo se je vrnil 1. julija 2005 in prevzel delo vodje Logističnega centra v Oskrbi z izdelki. Za namestnika direktorja Oskrbe z izdelki je bil imenovan 1. decembra 2008, za direktorja Oskrbe z izdelki pa 1. januarja 2010.

Nadzorni svet družbe ga je na seji 29. julija 2009 imenoval za člana uprave za šestletno mandatno obdobje, ki ga je začel 1. januarja 2010. Krkina pomembna konkurenčna prednost je, da sama proizvaja velik del potrebnih zdravilnih učinkovin in surovin, zato dosega boljšo ekonomiko izdelkov in krajše odzivne čase. Vinko Zupančič je ključno prispeval k uspehu te strategije. Na predlog Jožeta Colariča ga je nadzorni svet leta 2015 soglasno imenoval za člana uprave za mandatno obdobje 2016–2021. V njem je uspešno vodil razvoj in proizvodnjo surovin ter oskrbno verigo. Z vidika končnih izdelkov je bila posebej pomembna njegova vloga pri obvladovanju preskrbovalne verige od izboljševanja ekonomike surovin do optimizacije procesov. Stalno je izboljševal tudi izkoriščenost skladiščnih zmogljivosti ter optimiziral uporabo cestnega in drugega transporta.

Na predlog Jožeta Colariča ga je nadzorni svet v letu 2021 soglasno imenoval za člana uprave za nov šestletni mandat, ki se je začel 1. januarja 2022.

David Bratož

član uprave

David Bratož, univerzitetni diplomirani ekonomist, se je rodil leta 1976 v Novem mestu. Po končani novomeški gimnaziji je šolanje nadaljeval na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani in leta 2000 diplomiral na poslovnem oddelku, smer finance.

Kariero v Krki je začel leta 2001 v Finančnem sektorju, kjer je izpeljal več pomembnih projektov. Leta 2003 je začel delati v Prodaji, v Regiji Srednja Evropa, zadolžen pa je bil predvsem za poljski trg. Zaradi uspešnega dela je leta 2007 postal direktor družbe Krka - Polska in operativno vodil marketing, prodajo, proizvodnjo in distribucijo. Dve leti zatem je postal predsednik upravnega odbora.

Skupaj s sodelavci je Krko - Polsko razvil v eno od Krkinih največjih in najuspešnejših odvisnih družb. Med njegovim vodenjem sta se na Poljskem podvojili tako prodaja kot količina proizvedenih izdelkov, kar je njemu in Krki - Polski prineslo številne nagrade.

David Bratož podrobno pozna delovanje vseh poslovnih funkcij velikega podjetja. Na predlog Jožeta Colariča ga je nadzorni svet leta 2015 prvič imenoval za člana uprave za mandatno obdobje 2016–2021. V njem je imel pomembno vlogo pri prenovi Krkine razvojne strategije, zadolžen pa je bil tudi za obvladovanje financ, ekonomike mednarodnega in domačega poslovanja, kontroling skupine Krka, poslovno informiranje in razvoj poslovne informatike. Vzpostavil je področje skladnosti poslovanja in korporativne integritete ter varstva osebnih podatkov. Med njegovim mandatom je Krka še pospešila digitalizacijo in uporabo oblačnih tehnologij ter nadgradila področje informacijske varnosti. Vodi strokovno skupino, ki v Krki nadgrajuje področje trajnostnega upravljanja. Kot član uprave uspešno sodeluje s svetom delavcev in sindikatoma, pokriva pa tudi področja, povezana z rekreacijo, prehrano in stanovanjsko problematiko zaposlenih ter Krkina društva.

Je član nadzornega odbora Gospodarske zbornice Slovenije.

Na predlog Jožeta Colariča ga je nadzorni svet v letu 2021 soglasno imenoval za člana uprave za nov šestletni mandat, ki se je začel 1. januarja 2022.

Milena Kastelic

članica uprave – delavska direktorica, namestnica direktorice Proizvodnje zdravil za področje

Milena Kastelic, univerzitetna diplomirana inženirka živilske tehnologije, se je rodila leta 1968 v Novem mestu. Novomeško gimnazijo je končala leta 1986 in se vpisala na Biotehniško fakulteto v Ljubljani, smer živilska tehnologija. Njena diplomska naloga z naslovom Vrednotenje glukoamilazne aktivnosti kvasovke *Saccharomyces diastaticus* je bila leta 1991 nagrajena s Prešernovo nagrado za študente. Leta 1993 je končala še usposabljanje na nemškem inštitutu za organizacijo dela REFA.

V Krki uspešno dela od leta 1992, njena poklicna pot je že skoraj tri desetletja tesno povezana z zdravilnimi rastlinami in proizvodnjo izdelkov brez recepta oziroma izdelkov na recept za uporabo v humani in veterinarski medicini. Pripravnštvo je opravljala v Programu pomožnih zdravil in zelišč ter ga uspešno končala z nalogo o tehnologiji sušenja rastlinskih surovin. Pet let je delala kot proizvodna tehnologinja in leta 1996 postala vodja Obrata za proizvodnjo zelenih zdravil, ki ga je po preimenovanju v Obrat Bršljin uspešno vodila do aprila 2018. Od januarja 2016 do julija 2021 je vodila tudi Proizvodnjo poltrdnih, tekočih in ostalih oblik, julija 2021 pa je prevzela naloge namestnice direktorice Proizvodnje zdravil za področje in opravlja naloge s področja izobraževanja zaposlenih.

Kot Krkina notranja presojevalka je 15 let prispevala k izboljševanju poslovnih procesov v družbi. Na ta način je spoznala tudi delo drugih organizacijskih enot in pomen trdnih povezav med njimi ter rezultate vzajemnega sodelovanja.

Svet delavcev jo je leta 2015 predlagal za delavsko direktorico, nadzorni svet pa jo je novembra 2015 prvič imenoval za članico uprave – delavsko direktorico za mandatno obdobje 2016–2021. Med zaposlenimi uživa veliko zaupanje, zato jo je svet delavcev leta 2021 ponovno izvolil za delavsko direktorico.

V skladu s tem jo je nadzorni svet v letu 2021 soglasno imenoval za članico uprave – delavsko direktorico za nov šestletni mandat, ki se je začel 1. januarja 2022.

Interna razdelitev področij dela članov uprave

Interna razdelitev področij dela članov uprave je objavljena na <https://www.krka.si/sl/o-krki/kdo-je-kdo/uprava>.

V skladu z dobro prakso dodajamo, da strokovno skupino, ki v Krki nadgrajuje področje trajnostnega upravljanja, po sklepu uprave vodi njen član David Bratož.

Opis politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe Krka v letu 2023

Uprava in nadzorni svet sta že v letu 2020 sprejela dokument Politika raznolikosti in ga objavila na spletnih straneh družbe <https://www.krka.si/vlagatelj/informacije-za-vlagatelje/dokumenti/dokumenti-o-upravljanju-druzbe/>.

Pri pripravi sta sledila priporočilom Združenja nadzornikov Slovenije za prostovoljno doseganje spolne raznolikosti v organih vodenja in nadzora. Do leta 2026 se želita postopno približati modelu 40/33/2026 (40 % manj zastopanega spola v nadzornem svetu ter 33 % v upravi in nadzornem svetu skupaj). V nadzornem svetu je v letu 2023 delalo 33 % članic, v upravi in nadzornem svetu skupaj pa 29 % članic.

Ključna področja politike raznolikosti so spolna, generacijska in strokovna raznolikost, cilj pa je zagotavljati uravnoteženo zastopanost spolov, primerno interdisciplinarnost in generacijski razpon za prenos izkušenj in znanja. Obravnava zlasti raznolikost uprave in nadzornega sveta, družba pa jo smiselno uporablja na vseh ravneh vodenja.

Svojim zaposlenim je družba že do sedaj zagotavljala enake možnosti ne glede na spol, raso, barvo kože, starost, zdravstveno stanje oziroma invalidnost, versko, politično ali drugo prepričanje, članstvo v sindikatu, nacionalni ali socialni izvor, družinski status, premoženjsko stanje, spolno usmerjenost ali druge osebne okoliščine.

Skrbniki politike raznolikosti so komisija za kadrovska vprašanja nadzornega sveta, nadzorni svet, uprava, svet delavcev, morebitne komisije, ki so vključene v postopke izbire članov organov vodenja in nadzora, ter Kadrovski sektor družbe Krka.

Upravljanje v skupini Krka

Skupino Krka sestavljajo obvladujoča družba Krka ter odvisne družbe v Sloveniji in zunaj nje. Odvisne družbe so praviloma v 100-odstotni lasti družbe Krka in so organizirane kot družbe z omejeno odgovornostjo.

Za vse družbe v skupini Krka veljajo enotna pravila upravljanja, organiziranosti in delovanja, razen če lokalna zakonodaja zahteva drugače. Obvladujoča družba postavlja strateške usmeritve in cilje za vse odvisne družbe in spremlja uresničevanje njihovih načrtov. Zaradi boljše povezave in nadzora poslovanja odvisnih družb uprava obvladujoče družbe Krka praviloma predstavlja skupščino odvisnih družb.

Pomembnejša izjema glede na navedeno je skupno podjetje Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd. na Kitajskem, v katerem ima Krka 60-odstotni lastniški delež, kitajski partner Ningbo Menovo pa 40-odstotnega. V tričlanskem odboru direktorjev te družbe ima Krka dva predstavnika, eden od njiju je predsednik odbora.

Skladnost poslovanja in korporativna integriteta

Vrednote, norme, integriteta⁹

Področja korporativne integritete, skladnosti in transparentnosti delovanja so bila v Krki vedno pomembna in vključujejo vse ravni delovanja in poslovanja, zaposlenih in tretjih oseb. Nenehno si prizadevamo še izboljševati etično kulturo ter varovati Krkin ugled in premoženje. Vodilo vseh zaposlenih pri opravljanju del in nalog je ravnanje v skladu z etičnimi načeli poštenosti, lojalnosti in profesionalnosti, veljavnimi predpisi in Krkinimi internimi akti. Stalno povečujemo ozaveščenost zaposlenih o znakih prevar, neskladij ali morebitnih drugih kršitev ter načinih njihovega obvladovanja, odgovornosti pri prepoznavanju in poročanju o njih.

Kodeks ravnanja Krke je kot zapis načel in pravil etičnega ravnanja ter dobrih poslovnih običajev in standardov ravnanja krovni dokument področja. Uprava ga je sprejela leta 2018 za skupino Krka, posodobljen je bil leta 2020, preverja in po potrebi posodablja se na dve leti. Nazadnje je bil pregledan januarja 2023. Objavljen je na Krkinih spletnih straneh oziroma spletnih straneh Krkinih odvisnih družb in je na voljo v 29 jezikih. Pri odvisnih družbah upoštevamo posebnosti lokalne zakonodaje.

Vsi zaposleni so zavezani k upoštevanju kodeksa.

Kodeks opredeljuje tudi, kako ravnati v primeru nasprotja interesov. Gre za situacije, v katerih osebni interesi posameznika vplivajo ali bi lahko vplivali na to, da ne bi več skrbno in objektivno sprejemal odločitev in opravljal dela v korist Krke. Nasprotje interesov lahko izhaja tudi iz posameznikovega sodelovanja v podjetniških, znanstvenih, političnih ali drugih združenjih. Osnovno vodilo zaposlenih je sprejemati odločitve v Krkinem interesu. V skladu s kodeksom so se zaposleni dolžni izločiti iz sprejemanja poslovnih odločitev, če obstaja tveganje nasprotja interesov.

Izobraževanje in usposabljanje s področja skladnosti poslovanja in korporativne integritete¹⁰

Na ravni skupine Krka skrbimo za izobraževanje in zavedanje zaposlenih o pomenu skladnosti poslovanja in korporativne integritete. Znanje o tem obnavljajo vsaki dve leti prek eCampusa, zaposleni v Marketingu pa na internih strokovnih srečanjih, nazadnje jeseni 2023. Novozaposleni se s tem seznanijo pred nastopom dela v Krki.

Kupce, dobavitelje in poslovne partnerje preverjajo različne Krkine strokovne službe. Tako za zdaj upravljamo tudi tveganja s področja skladnosti poslovanja in korporativne integritete. Novozaposlene s tem seznanjamo na uvajalnih seminarjih, dobijo pa tudi pisno kopijo kodeksa. Opravljeno izobraževanje se evidentira s sezname prisotnosti oziroma v eCampusu.

⁹ GRI 2-23, 3-3, SDG 16

¹⁰ GRI 205-2

Obravnava sumov nepravilnosti¹¹

Obravnavo kršitev Kodeksa ravnanja Krke ter morebitne sume prevarantskega, koruptivnega ali drugega neskladnega ravnanja v škodo Krke urejajo Direktiva (EU) 1937/2019 oziroma na njeni podlagi sprejeta lokalna zakonodaja, interno pa še Krkin Pravilnik o preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju prevar.

Vzpostavili smo javni naslov compliance.officer@krka.biz, kjer lahko zaposleni v skupini Krka prijavijo sume nepravilnosti. Krkine odvisne družbe so po enakem zgledu vzpostavile lastne kanale, če tako določa lokalna zakonodaja. Seznam teh družb je v nadaljevanju (gl. Pooblaščenec za skladnost poslovanja in korporativno integriteto). Prijave obravnava pooblaščenec, ki praviloma za vsak obravnavani primer imenuje delovno skupino s strokovnjaki za konkretno področje. Prijaviteljem zagotavljamo anonimnost ter poskrbimo za njihovo ustrezno zaščito pred morebitnimi povračilnimi ukrepi. Po zaključku primera sprejmemo korektivne ukrepe, kadar so utemeljeni.

Od 1. maja 2018, ko je začel veljati Kodeks ravnanja Krke, je na javni naslov pooblaščenca compliance.officer@krka.biz prispelo 79 prijav – sedem v letu 2023, osem v letu 2022, 15 v letu 2021, 25 v letu 2020, deset v letu 2019, 14 v letu 2018. Na tej podlagi smo sprejeli korektivne ukrepe, s katerimi smo še izboljšali notranje kontrole.

Pooblaščenec za skladnost poslovanja in korporativno integriteto¹²

Na ravni skupine Krka je imenovan pooblaščenec za skladnost poslovanja, ki mu je zaupana samostojna in neodvisna funkcija nadzora korporativne integritete. Sodeluje s pravno službo, z zaposlenimi iz posameznih organizacijskih enot, ki mu svetujejo pri urejanju skladnosti poslovanja na posameznih področjih, in s sodelavko za strokovno in administrativno pomoč. Pooblaščenec za skladnost s svojimi aktivnostmi seznanja nadzorni svet prek načrta aktivnosti (Načrt integritete), ki ga nadzorni svet obravnava vsaki dve leti, nazadnje v letu 2022. O vseh aktivnostih enkrat na leto poroča upravi.

Krkine družbe imajo svoje pooblaščenke za integriteto in skladnost, če tako določa lokalna zakonodaja ali dobra praksa. V letu 2022 so bile to Krkine družbe v Ruski federaciji, na Poljskem, v Ukrajini, na Hrvaškem, v Nemčiji in Terme Krka v Sloveniji. V letu 2023 so bili imenovani še pooblaščenki v odvisnih družbah v Romuniji, na Madžarskem, Češkem, v Litvi, na Slovaškem, v Španiji, Italiji, Bolgariji in na Portugalskem. Pristojni so tudi za obravnavo prijav sumov nepravilnosti v odvisnih družbah. Krkinemu pooblaščenku za skladnost poslovanja in korporativno integriteto poročajo vsako četrletje.

Načrt integritete¹³

V letu 2020 smo na podlagi dobre prakse (Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države) prvič pripravili Načrt integritete, ki popisuje tveganja na področju integritete, etike in skladnosti pri poslovanju ter predlaga izboljšave. Posodabljam ga vsako leto in predstavlja zavezo k stalnemu izboljševanju skladnosti pri poslovanju na navedenih področjih.

Področja, ki so zajeta v načrtu integritete za obdobje 2023–2024:

- naložbe, nabava osnovnih sredstev, izvedba večjih vzdrževalnih del,
- nabava surovin,
- trgovanje z notranjimi informacijami, odnosi z delničarji,
- kadrovanje in ravnanje z zaposlenimi,
- obdelava osebnih podatkov,
- dokumentarno-finančna kontrola, računovodski procesi, neodvisnost notranjih in zunanjih revizorjev,
- tveganje prevar ali neupoštevanje korporativnih navodil v odvisnih družbah,
- trženje zdravil na recept, izdelkov brez recepta in veterinarskih izdelkov,
- prodaja Krkinih izdelkov,
- sponzorstva in donacije,
- prejemanje in dajanje daril,
- ravnanje z okoljem,
- uporaba informacijskih tehnologij,

¹¹ GRI 2-26, 3-3, 205-3

¹² GRI 2-16, 2-24

¹³ GRI 2-23, 2-24

- kakovost izdelkov,
- tveganja neskladnega ravnanja na področju varnosti in zdravja pri delu,
- sistemska tveganja na področju integritete in skladnosti.

Verjetnost in posledice nastanka škodljivih dogodkov so ovrednotene kot majhne, srednje velike in velike. Ocena posameznega tveganja je določena ob upoštevanju obsega možne škode in verjetnosti njenega nastanka. Glede na stopnjo tveganja ter vzpostavljeno notranjo kontrolo se po potrebi predvidijo dodatni ukrepi za izboljševanje.

Krkinge odvisne družbe v Ruski federaciji, na Poljskem in v Ukrajini so svoj načrt integritete pripravile že v letu 2021, v Nemčiji in Termah Krka pa v letu 2022. Posodabljaajo ga vsako leto.

V letu 2023 na nobenem od navedenih področij niso bila zaznana velika tveganja.¹⁴

Opis z etičnim kodeksom opredeljenih interakcij s strokovnjaki za zdravstveno oskrbo

Krkinga podjetja pri marketinških aktivnostih upoštevajo nacionalno zakonodajo in kodeks promocije. Aktivnosti, ki jih pri trženju zdravil na recept izvajajo zaposleni, podrobneje določajo še Krking kodeks promocije in operativna navodila glede obiskov zdravstvenih delavcev ter izvedbe strokovnih srečanj, izobraževanj in obiskov podjetja. Sodelovanje z zdravstveno skupnostjo se nanaša zlasti na zdravstvene delavce, zdravstvene organizacije, bolnike in društva bolnikov.

Omenjeni interni pravilniki se redno posodabljaajo. Prevedeni so tudi v jezike držav, v katerih ima Krking marketinško mrežo. Zaposleni, ki se ukvarjaajo z marketinškimi aktivnostmi, se z učenjem prek eCampusa ter na internih cikličnih srečanjih in marketinških usposabljanjih seznanjaajo z vsebino omenjenih pravil in se zavežeajo delovati v skladu z njimi.

Upravljaavski pristop k nediskriminiranju¹⁵

Načela nediskriminiranja so opredeljena v dveh krovnih dokumentih, in sicer v Kodeksu ravnanja Krking in v Načrtu integritete, ki je izvedbeni dokument.

Prijav sumov diskriminacije na podlagi rase pripadnosti, barve kože, spola, veroizpovedi, političnih prepričanaj, nacionalnosti ali družbenega izvora doslej ni bilo.

Prispevki in ostala porabljena sredstva¹⁶

Krking v letu 2023 in v zadnjih petih letih ni namenjala sredstev za politične kampanje, politične organizacije, lobiste ali organizacije za lobiranje.

Podjetja v skupini Krking so včlanjena v tista interesna združenja, ki so obvezna ali članstvo v njih predstavlja tržno prakso.¹⁷

Krking razkriva prenose sredstev zdravstvenim delavcem, zdravstvenim organizacijam in društvom bolnikov. Razkritja objavi na spletnih straneh vsako leto do 30. junija za preteklo leto.

Področje sponzorstev in donacij se obvladuje v kontekstu aktivnosti trajnostnega poslovanja skupine Krking. Operativne aktivnosti v zvezi s sponzorstvi in donacijami se izvajajo v skladu s Sponzorskim priročnikom skupine Krking. V skladu s svojim poslanstvom *živeti zdravo življenje* namenjaamo večino sponzorskih in donatorskih sredstev projektom, ki so povezani z zdravjem in kakovostjo življenja. Največ sredstev namenjaamo športu, kulturi, zdravstvu, znanosti, izobraževanju in humanitarnim dejavnostim.

¹⁴ GRI 205-1

¹⁵ GRI 3-3, 406-1

¹⁶ GRI 3-3, 415-1

¹⁷ GRI 2-28

Spoštovanje človekovih pravic pri poslovanju¹⁸

Krka je 31. maja 2019 podpisala Zavezo k spoštovanju človekovih pravic pri poslovanju, katere pobudnik je bilo Ministrstvo za zunanje zadeve. Podpisalo jo je 24 večjih slovenskih podjetij. Na državni ravni to področje ureja Nacionalni akcijski načrt Republike Slovenije za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu.

Pogodbe, ki jih Krka sklepa s poslovnimi subjekti, še ne vsebujejo določb o spoštovanju človekovih pravic, je pa njihovo spoštovanje določeno v Kodeksu ravnanja Krke. V državah, v katerih poslujemo, upoštevamo vse zakonske predpise in standarde s področja človekovih pravic.

Kadrovsko področje je del Načrta integritete, ki ga posodabljammo vsako leto, nazadnje julija 2023.

Notranja revizija

Notranja revizija svoje aktivnosti v skupini Krka izvaja na osnovi srednjeročnega in letnega načrta dela ter v skladu s pravili (Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Etičnim kodeksom).

V skladu z načrtom dela za leto 2023 je bilo opravljenih 17 rednih notranjerevizijskih pregledov. Vsi so potekali po metodologiji Odbora sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, COSO).

Metodologija COSO je svetovno priznana in je podlaga za celovito spremljanje upravljanja tveganj ter delovanja sistemov notranjih kontrol. Na osnovi te metodologije notranji revizorji ugotavljajo doseganje revizijskih ciljev v kategorijah delovanja, poročanja in skladnosti s predpisi vsakega revizijskega področja.

Notranjerevizijski pregledi so bili opravljeni na naslednjih področjih: farmacevtski razvoj, obrati v tujini in pogodbeni proizvodnja, oskrba z mediji, laboratorijska kontrola, prodaja, marketinške aplikacije in analitika ter skladišča in transport. Izvedene so bile tudi redne notranje revizije v več odvisnih družbah in predstavništvih v tujini in v Sloveniji. V skladu z omenjenimi standardi so notranji revizorji izvajali tudi svetovalno dejavnost. V letu 2023 je notranja revizija sodelovala zlasti pri pripravi trajnostne (ESG) politike in strategije.

Notranji revizorji so za omenjena področja revidiranja zagotovili, da je sistem notranjih kontrol za doseganje postavljenih ciljev v revidiranih enotah in procesih vzpostavljen, deluje in je učinkovit. Obstajajo pa možnosti za njegovo izboljšanje, zato so predlagali priporočila, ki so jih kategorizirali po posameznih stopnjah tveganj, ter redno preverjali njihovo uresničevanje.

Notranji revizorji sodelujejo s Krkinim nadzornim svetom in njegovo revizijsko komisijo ter z zunanjimi revizorji. Glede na določila standardov so bile do sedaj izvedene že tri neodvisne zunanje presoje kakovosti delovanja notranje revizije. Pridobljena so bila pozitivna mnenja.

Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim in davčnim poročanjem¹⁹

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih je skupina Krka vzpostavila in jih izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovala tveganja, ki so povezana z računovodskim in davčnim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavno zakonodajo ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi. Uvajanje poenotениh informacijskih sistemov v odvisne družbe in razvoj poslovne informatike povečujeta učinkovitost izmenjave računovodskih podatkov med odvisnimi družbami in obvladujočo družbo in s tem kontrolo teh informacij.

¹⁸ GRI 2-23, 2-24, 3-3, 412-3

¹⁹ GRI 3-3, 207-1, 207-2, 207-3

Računovodske kontrole, vključno z notranjimi davčnimi kontrolami, temeljijo na načelih resničnosti in delitve odgovornosti, na kontroli izvajanja poslov, ažurnosti evidenc, usklajenosti stanja, izkazanega v poslovnih knjigah, in dejanskega stanja, ločenosti evidence od izvajanja poslov, strokovnosti računovodij in neodvisnosti.

Dokumenta Davčna strategija skupine Krka in Kodeks davčnega ravnanja skupine Krka določata politiko, cilje, usmeritve in načela obvladovanja davčnega področja, vključno s področjem transfernih cen, ki temeljijo na načelih in pravilih etičnega ravnanja ter na dobrih poslovnih običajih in standardih ravnanja, opredeljenih v Kodeksu ravnanja Krke. Davčna strategija je objavljena na www.krka.si.

Osnovne usmeritve oziroma načela, ki jim skupina Krka sledi na davčnem področju, so: delovati v skladu z zakonodajo v državi, v kateri poslujemo, prostovoljno in pravočasno poravnati davčne obveznosti, izogibati se tveganim davčnim odločitvam, ob spremembah oziroma pred uvedbo novih poslovnih modelov oziroma poslov preveriti tudi davčni vidik, spremljati spremembe davčne zakonodaje in stalno usposabljeni zaposlene, ki so vključeni v davčni proces, sodelovati z davčnimi organi in skrbeti za odprto, korektno in konstruktivno sodelovanje ter vzdrževati partnerski odnos. Vse to pa zagotavljati z ustrezno organiziranostjo in delovanjem davčne funkcije v skupini Krka ter z jasno opredelitvijo odgovornosti.

Računovodske in davčne kontrole so tesno povezane s kontrolami na področju informacijskih tehnologij, ki med drugim zagotavljajo omejitve in nadzor dostopov do omrežja, podatkov in aplikacij ter popolnost in točnost zajemanja in obdelovanja podatkov. Ustreznost delovanja in vzpostavitev potrebnih kontrol v okviru informacijskih sistemov vsako leto preverjajo pooblaščen zunanji izvajalci.

Tveganja, vezana na konsolidirane računovodske izkaze skupine Krka, obvladujemo z usmerjanjem in nadzorovanjem izvajanja aktivnosti v okviru računovodske funkcije v odvisnih družbah in z revizijo letnih računovodskih izkazov vseh odvisnih družb, ki sestavljajo skupino Krka.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe in konsolidiranih računovodskih izkazov skupine Krka izvaja revizijska družba KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d. o. o., ki so jo za revizorja za poslovna leta 2022, 2023 in 2024 imenovali delničarji na 28. skupščini delničarjev Krke 7. julija 2022. Zunanji revizor v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi, nadzornemu svetu in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Posli družbe Krka z revizijsko družbo KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d. o. o., in posli družb v skupini Krka s posameznimi revizorskimi družbami so predstavljeni v pojasnilih k računovodskim izkazom Posli z revizorsko družbo.

Sestava nadzornega sveta družbe Krka 31. 12. 2023²⁰

Ime in priimek	Jože Mermal	Luka Cerar	Matej Lahovnik	Julijana Kristl	Boris Žnidarič	Mojca Osolnik Videmšek	Franc Šašek	Mateja Vrečer	Tomaž Sever
Funkcija	predsednik	član	namestnik predsednika	članica	član	članica	namestnik predsednika	članica	član
Prvo imenovanje	2015	2023	2020	2010	2016	2019	2009	2005	2005
Trajanje trenutnega mandata	2025	2028	2025	2025	2025	2024	2024	2024	2024
Predstavnik kapitala/zaposlenih	kapitala	kapitala	kapitala	kapitala	kapitala	kapitala	zaposlenih	zaposlenih	zaposlenih
Udeležba na sejah	6/7	3/3 (odkar je član)	6/7	7/7	7/7	6/7	7/7	7/7	7/7
Spol	moški	moški	moški	ženski	moški	ženski	moški	ženski	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1954	1976	1971	1953	1948	1966	1967	1966	1967
Izobrazba in strokovni profil	univerzitetni diplomirani ekonomist	univerzitetni diplomirani ekonomist in magister mednarodnih financ	doktor ekonomskih znanosti	doktorica farmacevtskih znanosti	doktor družbenih znanosti in magister prava	univerzitetna diplomirana ekonomistka	univerzitetni diplomirani organizator	doktorica farmacevtskih znanosti	univerzitetni diplomirani inženir strojništva ter magister poslovedenja in organizacije
Neodvisnost po Kodeksu upravljanja	da	da	da	da	da	da	da	da	da
Obstoj nasprotja interesov v poslovnem letu	Za nobenega člana ali članico v letu 2023 ni obstajalo trajno in relevantno nasprotje interesov. Izjave o neodvisnosti so objavljene na spletnih straneh družbe.								
Članstvo v komisijah	ne	ne	član revizijske komisije	članica komisije za kadrovska vprašanja	predsednik komisije za kadrovska vprašanja in od 19. 7. 2023 član revizijske komisije	predsednica revizijske komisije od 19. 7. 2023	član revizijske komisije	članica komisije za kadrovska vprašanja	član komisije za kadrovska vprašanja
Udeležba na rednih sejah komisij	ni član	ni član	5/6	3/3	3/3 na sejah komisije za kadrovska vprašanja in 2/2 na sejah revizijske komisije (odkar je njen član)	5/6	6/6	3/3	3/3
Članstvo v organih nadzora drugih družb	Člani nadzornega sveta družbe, predvsem predstavniki kapitala, prevzemajo zadolžitve tudi v organih nadzora ali vodenja drugih družb, vendar ne v obsegu, ki bi vplival na njihovo delo v nadzornem svetu družbe Krka. Pri tem upoštevajo določila Zakona o gospodarskih družbah.								
Kompetence s področja trajnostnega poslovanja	večkrat nagrajen za vizionarsko delo v gospodarstvu in za aktivnosti na kulturnem, športnem, izobraževalnem in humanitarnem področju	kot strokovnjak za mednarodne finance, analize in strateško načrtovanje je pomembno prispeval k razvoju stroke in prakse na področju financ	avtor ali soavtor številnih znanstvenih prispevkov o strateškem upravljanju in z bogatimi mednarodnimi izkušnjami na področju upravljanja in oblikovanja gospodarskih politik	dolgoletna profesorica in dekanja Fakultete za farmacijo, med njene izredne dosežke spadata razvoj in uveljavitev farmacevtske nanotehnologije v Sloveniji ter raziskovanje in poučevanje na področju dostopnega zdravljenja	habilitiran visokošolski učitelj na področju družbenih znanosti z dolgoletnimi vodstvenimi izkušnjami v mednarodni zavarovalnici na področju kadrovskega menedžmenta ter privabljanja in zadrževanja talentov	vodstvene izkušnje v bančništvu na področju upravljanja tveganj, skladnosti in podpore korporativnemu upravljanju	dolgoletno delo na področju vključevanja in sodelovanja zaposlenih pri upravljanju, izvoljen predstavnik zaposlenih v nadzornem svetu	izkušnje na področju kakovosti (vodenje upravljanja kakovosti v Krki), izvoljena predstavnica zaposlenih v nadzornem svetu	vodstvene in organizacijske izkušnje na področju odgovorne prodaje (namestnik direktorja Prodaje v Krki), izvoljen predstavnik zaposlenih v nadzornem svetu

²⁰ GRI 2-9, 2-10, 2-11, 2-12, 2-15, 2-17, 405-1

Zunanji člani v komisijah 31. 12. 2023

Revizijska komisija

Ime in priimek	Borut Šterbenc
Funkcija	neodvisni zunanji strokovnjak revizijske komisije po 280. členu ZGD-1
Udeležba na sejah	5/6
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1978
Izobrazba in strokovni profil	univerzitetni diplomirani ekonomist z izkušnjami na področju načrtovanja, vodenja in izvajanja zahtevnejših revizij, imetnik licence za pooblaščenega revizorja, vpisan v register pooblaščenih revizorjev pri Agenciji za nadzor nad revidiranjem
Neodvisnost po Kodeksu upravljanja	da
Članstvo v organih nadzora drugih družb	član odbora kritnih skladov Pokojninske družbe A, d. d.
Kompetence s področja trajnostnega poslovanja	transparentnost poročanja in poslovanja (imetnik licence za pooblaščenega revizorja)

Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023²¹

Ime in priimek	Jože Colarič	Aleš Rotar	Vinko Zupančič	David Bratož	Milena Kastelic
Funkcija	predsednik	član	član	član	članica, delavska direktorica
Področje dela v upravi	marketing, prodaja, kadri, naložbe, odnosi z javnostjo, pravno področje, deloma novi izdelki, del splošnih služb	razvoj in proizvodnja končnih izdelkov, novi izdelki, upravljanje kakovosti, varnost in zdravje pri delu	razvoj in proizvodnja učinkovin oz. surovin, upravljanje oskrbne verige	ekonomika, finance, informacijska tehnologija, trajnostno poslovanje, odnosi s sindikatoma in svetom delavcev, del splošnih služb	zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj
Prvo imenovanje v upravo	1997	2001	2010	2016	2016
Trajanje trenutnega mandata	do konca leta 2027				
Spol	moški	moški	moški	moški	ženski
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1955	1960	1971	1976	1968
Izobrazba in strokovni profil	univerzitetni diplomirani ekonomist	doktor farmaceutskih znanosti	doktor farmaceutskih znanosti	univerzitetni diplomirani ekonomist	univerzitetna diplomirana inženirka živilske tehnologije
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	ne	ne	ne	ne	ne
Kompetence za trajnostno poslovanje	dolgoletne vodstvene izkušnje, številne nagrade za vodenje velike družbe, velik ugled dobrega gospodarstvenika, pod njegovim vodstvom se je Krka razvila v enega od vodilnih mednarodnih generikov	znanje in dolgoletne izkušnje na področju razvoja in proizvodnje kakovostnih izdelkov za dostopno zdravljenje (vodenje področij razvoja, raziskav, proizvodnje zdravil, novih izdelkov)	vodenje oskrbne verige in s tem prispevek k zagotavljanju stalne razpoložljivosti zdravil na trgih in k odpornemu in prilagodljivemu vertikalno integriranemu poslovnemu modelu	pristojen za nadgradnjo trajnostnega poslovanja v Krki, prispevek k razvoju lokalne skupnosti (pristojen za Krkina društva), prispevek k davčni transparentnosti in transparentnosti poročanja (pokrivanje pristojne organizacijske enote)	učinkovito zastopanje interesov delavcev na področju kadrovskih in socialnih vprašanj ter varnosti in zdravja pri delu
Neodvisnost	Da. Neodvisnost članov uprave se presoja pri imenovanju. V skladu s poslovnikom uprave so člani dolžni nemudoma razkriti morebitno nasprotje interesov. Poslovnik predvideva ukrepe za njihovo obvladovanje.				

Sestava in višina prejemkov članov uprave sta razkriti v pojasnilih Posli s povezanimi osebami, še natančneje pa v poročilu o prejemkih, s katerim se seznanjajo skupščina delničarjev. Od leta 2022 je na voljo kot del gradiva za skupščino delničarjev.

²¹ GRI 2-9, 2-10, 2-11, 2-12, 2-15, 2-17, 405-1

Izjava o usklajenosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

V letu 2023 je bil referenčni kodeks za Krko Kodeks upravljanja javnih delniških družb (v nadaljevanju Kodeks), ki sta ga 9. decembra 2021 sprejela Ljubljanska borza in Združenje nadzornikov Slovenije. Veljati je začel 1. januarja 2022, objavljen je na spletni strani Ljubljanske borze.

Uprava in nadzorni svet Krke, tovarne zdravil, d. d., Novo mesto izjavljata, da so posamezni člani uprave in nadzornega sveta ter tudi uprava in nadzorni svet kot organa delniške družbe v letu 2023 spoštovali načela in priporočila Kodeksa. Nekaterih priporočil nismo popolnoma uresničili, smo se pa temu vselej trudili približati in zagotoviti primeren način za njihovo uresničitev. V nadaljevanju pojasnjujemo posamezna odstopanja od Kodeksa.

Nadzorni svet lahko v okviru samoocene določi letni načrt usposabljanja svojih članov in okvirne stroške izobraževanja. V letu 2023 dodatno izobraževanje ni bilo predlagano, zato načrt ni bil sprejet (točka 15.1 Kodeksa).

Vrednotenje dela nadzornega sveta opravijo člani sami in pri tem popolnoma sledijo metodologiji in Priročniku za vrednotenje učinkovitosti nadzornega sveta, ki ga je pripravilo Združenje nadzornikov Slovenije. Postopek vrednotenja je potekal strokovno in objektivno, zato v letu 2023 ni bilo potrebe po zunanji strokovni podpori in tudi ni bila opravljena zunanja presoja dela nadzornega sveta v sodelovanju s specializirano inštitucijo oziroma drugimi strokovnjaki (točki 16.2 in 16.4 Kodeksa). Naj omenimo, da Krkina Služba notranje revizije spremlja postopke, povezane s korporativnim upravljanjem, v obsegu, ki ga od notranjih revizorjev zahtevajo mednarodni standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju.

Krka uporablja digitalno aplikacijo za varno distribucijo gradiva za seje nadzornega sveta. S člani nadzornega sveta ob nastopu njihovega mandata ne podpisuje sporazumov o dostopu do arhiva tudi po prenehanju mandata (točki 14.2 in 14.6 Kodeksa), kar je skladno s Krkino politiko varovanja informacij.

Poslovnik o delu nadzornega sveta Krke določa, da ima predsednik nadzornega sveta dva namestnika – eden je predstavnik delničarjev, drugi pa predstavnik zaposlenih. To je potrebno za zagotavljanje vključenosti predstavnikov zaposlenih tudi v najodgovornejše aktivnosti organov. Poslovnik tudi določa, da predsednika nadomešča namestnik iz vrst delničarjev, v njegovi odsotnosti pa namestnik, ki je predstavnik zaposlenih. Tako od Kodeksa, ki priporoča, da sme biti namestnik predsednika nadzornega sveta samo predstavnik delničarjev, ne odstopamo bistveno (točka 17.4 Kodeksa).

Krkino Izjavo o upravljanju v letu 2023 je presodil zunanji revizor v okviru redne revizije. Dodatna zunanja presoja ustreznosti izjave ni bila opravljena (točka 5.6 Kodeksa).

Krka v svojem letnem poročilu v Izjavi o upravljanju v letu 2023 v poenoteni tabelah (prilogi C1 in C2 veljavnega Kodeksa) ne navaja članstva članov uprave in nadzornega sveta v organih upravljanja ali nadzora nepovezanih družb. Člani uprave namreč ne opravljajo funkcij vodenja in nadzora zunaj skupine Krka, informacije o funkcijah, ki jih zunaj Krke opravljajo člani nadzornega sveta, pa so zbrane v njihovih življenjepisih v letnem poročilu (točka 5.5 Kodeksa). Variabilni prejemki se vedno izplačajo kot akontacija ob polletju in kot poračun po seji nadzornega sveta, na kateri je potrjeno letno poročilo, vedno skupaj z naslednjo plačo (točka 23.2 Kodeksa).

Nadzorni svet je merila za variabilne prejemke uprave doslej posodabljal v letih 2012, 2014, 2016 in 2018, ko so tako narekovale dodatne naloge uprave iz poslovne strategije ali spremembe poslovnega okolja ali trendov nagrajevanja. Politiko prejemkov je posodobil tudi v letu 2022, ko jo je v odobritev prvič posredoval skupščini delničarjev. Na podlagi komentarjev, ki so jih delničarji posredovali na omenjeni skupščini, je Politiko prejemkov v letu 2023 znova posodobil. Na posvetovalnem glasovanju na 29. skupščini delničarjev v letu 2023 je bilo za njeno odobritev 97,45 % oddanih glasov.

Meril ni določal vsako leto posebej, kot priporoča točka 14.11 Kodeksa, saj izhajajo iz dolgoročne razvojne strategije skupine Krka.

Poslovnik uprave določa, da lahko član uprave članstvo v nadzornih svetih z družbo nepovezanih družb sprejme šele potem, ko je o tem obvestil nadzorni svet družbe in pridobil njegovo soglasje. To delno odstopa od člena 21.6 Kodeksa, ki govori o vseh družbah, ne le o nepovezanih.

Krka na spletni strani javno objavlja kontaktne podatke za vlagatelje in javnost, ne pa imen oseb (točka 31.2 Kodeksa), in sicer zato, ker je oseb več in pokrivajo različna področja.

Krka je javno objavila Poslovnik o delu nadzornega sveta Krke, v Izjavi o upravljanju v letu 2023 pa sestavo, pristojnosti in ostale vidike delovanja organov družbe ter s tem vse bistvene informacije o korporativnem upravljanju. Ostali operativni dokumenti v zvezi z delovanjem organov v letu 2023 niso bili javno objavljeni (točka 32.7 Kodeksa).

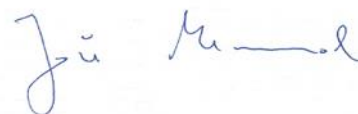
Dva člana nadzornega sveta, in sicer predstavnika zaposlenih, bi se po nekaterih merilih lahko štela kot pripadnika širšega posloводства (13. člen Kodeksa), čeprav ne moreta samostojno sprejemati odločitev o razporejanju finančnih virov in zaposlovanju kot tudi ne v celoti določati strategije dela na svojem področju.

Izpolnjujemo tudi 73 % določil veljavnega kodeksa Best Practice for GPW Listed Companies, ki se nanaša na družbe, ki kotirajo na Varšavski borzi. Odstopanja pojasnjujemo v ločenem dokumentu, objavljenem v sistemu obveščanja, veljavnem za Varšavsko borzo.

Novo mesto, 25. marca 2024

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

Jože Mermal
predsednik nadzornega sveta

Podpis izjave o upravljanju in njenih sestavnih delov

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

dr. Aleš Rotar
član uprave

dr. Vinko Zupančič
član uprave

David Bratož
član uprave

Milena Kastelic
članica uprave – delavska direktorica

Izjava o nefinančnem poslovanju²²

Uprava Krke, tovarne zdravil, d. d., Novo mesto (v nadaljevanju družba Krka) izjavlja, da v vseh družbah v skupini Krka upoštevamo politike skupine Krka, ki se nanašajo na **socialno in kadrovske področje, spoštovanje človekovih pravic in raznolikosti, upravljanje na področju preprečevanja korupcije in podkupovanja ter okoljsko področje**. Izjava o nefinančnem poslovanju se nanaša na vse družbe v skupini Krki, torej tako na družbo Krka kot na celotno skupino Krka.

Skupina Krka deluje po poslovnem modelu, ki je opisan v poglavju Poslovni model skupine Krka, spremljamo pa tudi njeno umeščenost v različna okolja. Več o tem je v poglavju Upravljanje tveganj.

V družbi Krka in skupini Krka smo zavezani visokim etičnim standardom. V Kodeksu ravnanja Krke so zbrana načela in pravila etičnega ravnanja ter dobrih poslovnih običajev in standardov ravnanja v skupini Krka, ki so zavezujoča za vse zaposlene. Na kodeksu temeljijo tudi vsa druga interna pravila v družbi Krka in skupini Krka. Osnovno vodilo je dosledno ravnanje po najvišjih moralnih načelih, načelih poštenosti, lojalnosti in profesionalnosti ter dosledno spoštovanje predpisov in smernic mednarodnih organizacij na področju farmacevtske industrije ter internih aktov. Kodeks je javno objavljen na Krkinih spletnih straneh. Z njim se lahko seznanijo vsi naši poslovni partnerji, od katerih pričakujemo, da ga bodo pri poslovanju z vsemi družbami v skupini Krka spoštovali.

V družbi Krka in skupini Krka dajemo velik poudarek socialnemu področju in kadrom. Zavedamo se, da so zaposleni in njihovo znanje, izkušnje in sodelovanje ključni vir za doseganje načrtovanih rezultatov. Naš uspeh je odvisen od zavzetosti zaposlenih, dobrih in konstruktivnih medsebojnih odnosov ter sodobnih in stabilnih načinov vodenja, ki zaposlene usmerjajo v učinkovito delo, proaktivnost, napredovanje in razvoj ter tako podpirajo Krkine vrednote. Prizadevamo si, da bi naše celotno delovanje odražalo odgovornost do zaposlenih, okolja in deležnikov. Krkine vrednote nas usmerjajo pri postavljanju ciljev in doseganju rezultatov ter sodelovanju z zaposlenimi, njihovem vodenju in razvoju njihovih potencialov. Skupaj gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega, učinkovitega in trajnostnega delovanja. Za zaposlene v družbi Krka in skupini Krka je značilno, da so lojalni, inovativni, prilagodljivi, prizadevni in osredotočeni na doseganje poslovnih ciljev in rezultatov. Več o tem je v poglavjih Odgovornost do zaposlenih in Odgovornost do družbenega okolja.

Zagotavljamo varno in zdravo delovno okolje ter redno sprejemamo ukrepe za zmanjševanje in odpravljanje morebitnega tveganja za zdravje in nastanek nesreč. Upoštevamo vse predpise in interne akte s področja varnosti in zdravja pri delu. Na vseh lokacijah v družbi Krka in skupini Krka je prepovedano kajenje.

V vseh državah, v katerih delujemo, upoštevamo vse zakonske predpise in standarde o človekovih pravicah. Spoštujemo dostojanstvo in osebno integriteto posameznika ter njegovo zasebnost. Spoštujemo tudi svobodo govora in izražanja mnenj in smo pri tem vselej spoštljivi do drugih. Z zaposlenimi odkrito komuniciramo ne glede na izobrazbo in vodstveni položaj. Prepovedane so vse oblike nepoštenega in nedovoljenega dela. Vsaka diskriminacija zaposlenih je prepovedana. Zaposlene obravnavamo enako ne glede na narodnost, raso ali etnični izvor, nacionalno ali socialno pripadnost, spol, barvo kože, zdravstveno stanje, invalidnost, vero ali prepričanje, starost, spolno usmerjenost, družinsko stanje, članstvo v sindikatu, premoženjsko stanje ali drugo osebno okoliščino.

Prepovedana je vsaka oblika nadlegovanja in trpinčenja na delovnem mestu. Skrbimo za ustrezne delovne pogoje in za delovno okolje, ki je odprto za novosti in ustvarjalnost. Zagotavljamo delovno okolje, v katerem ni nihče izpostavljen psihičnemu pritisku in spolnemu ali drugemu nadlegovanju ali trpinčenju, ki bi ga izvajali sodelavci, nadrejeni ali tretje osebe. Vsi zaposleni smo se dolžni vzdržati neprimernega ravnanja, ki ogroža dostojanstvo druge osebe. Vsak zaposleni lahko prijavi mobing enemu od pooblaščenecv za obravnavo mobinga.

V družbi Krka in skupini Krka glede politike raznolikosti upoštevamo načelo vključevanja in zagotavljanja enakih možnosti, med drugim tudi v sestavi nadzornih organov in organov vodenja. Uprava in nadzorni svet sta v letu 2021 v skladu s priporočili Združenja nadzornikov Slovenije sprejela Politiko raznolikosti, ki je objavljena. Glejte tudi Izjavo o upravljanju družbe Krka, podpoglavje Opis politike raznolikosti v zvezi z zastopanstvo v organih vodenja ali nadzora družbe Krka v letu 2023.

²² GRI 2-14

Preprečevanje prevar in korupcije, odgovornost zaposlenih pri njihovem prepoznavanju in morebitno ukrepanje urejamo s Pravilnikom o preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju prevar, ki je javno objavljen in velja za družbo Krka in skupino Krka. Na področju preprečevanja prevar in korupcije ter skladnosti poslovanja ne dopuščamo nobenega neetičnega, neprofesionalnega ali nezakonitega ravnanja zaposlenih in poslovnih partnerjev. Krkinih poslovnih priložnosti, njenega premoženja in informacij ne izrabljamo za pridobitev osebnih in ekonomskih koristi ali koristi tretjih oseb. Ne obljublamo nobenih koristi in ne dajemo daril, da bi tako vplivali na odločitve državnih organov, uradnih oseb, poslovnih partnerjev ali kogarkoli, prav tako ne sprejemamo daril ali kakršnihkoli koristi, ki bi vplivale na odločitve v okviru opravljanja našega dela. Skrbimo, da so osebe, ki imajo dostop do notranjih informacij, seznanjene s stopnjo zaupnosti in občutljivosti informacij. Imamo veljavne interne akte o trgovanju s finančnimi instrumenti družbe in vzpostavljene mehanizme za nadzor nad zaposlenimi in tretjimi osebami, ki s temi informacijami razpolagajo. Tako preprečujemo morebitne zlorabe in trgovanje na podlagi notranjih informacij. Za vse osebe, ki imajo dostop do notranjih informacij, je določeno obdobje, v katerem ne smejo trgovati s finančnimi instrumenti družbe. Več o tem je v Kodeksu ravnanja in Izjavi o upravljanju družbe Krka, podpoglavje Skladnost poslovanja in korporativna integriteta. V letu 2023 ni bilo zaznanih ali potrjenih primerov koruptivnih dejanj.

Skrbimo za okolje in spoštujemo okoljske predpise ter pri tem sodelujemo z ožjo in širšo lokalno skupnostjo. Odgovornost do naravnega okolja smo opredelili v svoji okoljski politiki in se s tem zavezali, da bomo tudi v prihodnje skrbeli za okolje v skladu z zahtevami nove izdaje standarda ISO 14001:2015 in v največji možni meri preprečevali oziroma zmanjševali svoj vpliv nanj. Več o tem je v poglavju Odgovornost do naravnega okolja.

Tveganja, politike in skrbni pregledi, povezani z nefinančnim poslovanjem družbe Krka in skupine Krka, so opisani v poglavjih Upravljanje tveganj in Trajnostni razvoj, nefinančni kazalniki oziroma rezultati opisanih politik pa v poglavju Trajnostni razvoj in v tabeli Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka v uvodnem delu Letnega poročila.

V letu 2023 smo v sklopu prenove Strategije razvoja skupine Krka v obdobju 2024–2028 naredili pomemben korak pri integriranju trajnostnih vidikov v strateško načrtovanje in poslovanje. Trajnostno poslovanje in trajnostno strategijo smo skupaj s trajnostnimi cilji (ESG-cilji) prvič v celoti integrirali v poslovno strategijo. Tako je trajnostno poslovanje skupine Krka jasno in enakovredno z ostalimi poslovnimi področji umeščeno v poslovno strategijo, s čimer je neposredno izražena tudi pomembnost področja za poslovanje skupine Krka. Usmeritve za trajnostno poslovanje smo že v letu 2022 zapisali v Trajnostno politiko skupine Krka (ESG-politiko), ki je osrednji dokument strateškega trajnostnega upravljanja skupine na okoljskem (E) in družbenem (S) področju ter na področju korporativnega upravljanja (G). Politiko smo v letu 2023 še nadgradili. Opredeljuje upravljske pristope na bistvenih trajnostnih področjih, določa temeljna načela in prizadevanja, povezana s trajnostjo, ki jim skupina Krka sledi pri svojem poslovanju v celotni verigi ustvarjanja vrednosti ter v odnosih z različnimi skupinami deležnikov, od dobaviteljev do kupcev ter odvisnih družb v skupini. Osnovni cilj vključevanja trajnostnih načel in pristopov trajnostnega upravljanja skupine Krka v upravljske procese in poslovne odločitve je boljše prepoznavanje trajnostnih vplivov, tveganj in priložnosti, ki lahko dolgoročno vplivajo na uspešnost poslovanja in izboljšanje njihovega upravljanja. S področjem trajnostnega poslovanja in aktivnostmi se je na prvi seji seznanil odbor za trajnost, med letom pa so potekale različne aktivnosti člana uprave, zadolženega za trajnost, koordinatorja in pooblaščenca za trajnost. S področjem trajnostnega poslovanja sta se redno seznanjala tudi uprava in nadzorni svet.

V Izjavi o upravljanju družbe Krka v podpoglavju Skladnost poslovanja in korporativna integriteta opisujemo svoje aktivnosti na naslednjih področjih: skladnost poslovanja in korporativna integriteta ter izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v zvezi s tem, obravnava sumov nepravilnosti, vloga pooblaščenca za skladnost in korporativno integriteto v družbi, načrt integritete, upravljski pristop k nediskriminaciji in spoštovanje človekovih pravic pri poslovanju.

EU-taksonomija

Uredba o taksonomiji (EU) 2020/852 z dne 18. junija 2020 (v nadaljevanju Uredba o taksonomiji) opredeljuje klasifikacijski sistem za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti in predstavlja pomemben korak k doseganju podnebne nevtralnosti v skladu s podnebnimi cilji EU do leta 2050, in sicer prek povečanja naložb v projekte in dejavnosti, ki so potrebni za doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora. EU-taksonomija vlagateljem pomaga prepoznavati okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti, spodbuja prehod v brezogljično prihodnost in usmerja financiranje k rešitvam za reševanje podnebne krize in preprečevanje nadaljnje degradacije okolja.

Gospodarska dejavnost se šteje kot okoljsko trajnostna, kadar bistveno prispeva k enemu ali več okoljskim ciljem iz člena 9 Uredbe o taksonomiji v skladu s členi 10 do 16, ne škoduje bistveno okoljskim ciljem iz člena 9 Uredbe o taksonomiji v skladu s členom 17, se izvaja v skladu z minimalnimi zaščitnimi ukrepi, določenimi v členu 18 Uredbe o taksonomiji, in izpolnjuje tehnična merila za pregled iz člena 19, ki jih je Komisija določila v skladu s členom 10(3), 11(3), 12(2), 13(2), 14(2) ali 15(2) Uredbe o taksonomiji.

Gospodarska dejavnost, sprejemljiva za taksonomijo, pomeni gospodarsko dejavnost, ki je opisana v delegiranih aktih, sprejetih v skladu s členi 10(3), 11(3), 12(2), 13(2), 14(2) in 15(2) Uredbe o taksonomiji, ne glede na to, ali izpolnjuje eno ali vsa tehnična merila za pregled, določena v teh delegiranih aktih. Gospodarska dejavnost je usklajena s taksonomijo, če izpolnjuje merila za bistveni prispevek k okoljskim ciljem, če je v skladu s tehničnimi merili za pregled, ki so opredeljeni v delegiranem aktu o podnebnju (Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 z dne 4. junija 2021), Delegirani uredbi Komisije (EU) 2022/1214 z dne 9. marca 2022, Delegirani uredbi Komisije (EU) 2023/2485 in Delegirani uredbi Komisije (EU) 2023/2486 z dne 27. junija 2023, prilogah k Uredbi o taksonomiji in k delegiranim uredbam, če izpolnjuje merila za nebistveno škodovanje ter se izvaja v skladu z minimalnimi zaščitnimi ukrepi glede človekovih in potrošniških pravic, boja proti korupciji in podkupovanju, obdavčevanja in poštene konkurence. Gospodarska dejavnost, nesprejemljiva za taksonomijo, pomeni gospodarsko dejavnost, ki ni opisana v delegiranih aktih, sprejetih v skladu s členi 10(3), 11(3), 12(2), 13(2), 14(2) in 15(2) Uredbe o taksonomiji.

Da bi v družbi Krka in skupini Krka spremljali gospodarske dejavnosti, ki so sprejemljive ali usklajene s taksonomijo, je bila na ravni skupine Krka ustanovljena interdisciplinarna projektna skupina, ki jo sestavljajo strokovnjaki za varstvo okolja, inženiring, tehnične storitve, energetiko, transport, korporativno ekonomiko in finance. Proučili smo gospodarske dejavnosti, ki prispevajo k uresničevanju enega od šestih okoljskih ciljev: blažitev podnebnih sprememb, prilagajanje podnebnim spremembam, trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov, prehod na krožno gospodarstvo, preprečevanje in nadzorovanje onesnaženja ter varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Primerjali smo jih z gospodarskimi dejavnostmi družbe Krka in skupine Krka, ob tem pa upoštevali tudi izpolnjevanje meril za okoljsko trajnostne dejavnosti iz členov 3 in 10 do 18 Uredbe o taksonomiji ter tehnična merila.

Pri ugotavljanju, ali je gospodarska dejavnost usklajena s taksonomijo, je treba najprej preveriti izpolnjevanje prve zahteve iz Uredbe o taksonomiji – bistveno mora prispevati k enemu ali več okoljskim ciljem. Vse okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti, ki smo jih prepoznali, so trenutno sprejemljive za taksonomijo, saj v celoti ne izpolnjujemo vseh meril za nebistveno škodovanje in tehničnih meril. Skupina Krka še ni izvedla podrobne ocene podnebnih tveganj in ranljivosti za opredeljena fizična podnebna tveganja ter njihovega vpliva na uspešnost gospodarske dejavnosti v skladu z dodatkom A k tehničnim merilom. Na podlagi pregleda smo v okviru različnih okoljskih ciljev vključili v nadaljevanju navedene za taksonomijo sprejemljive Krkine dejavnosti.

Okoljski cilj Blažitev podnebnih sprememb (1)

- Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije (taksonomska dejavnost 4.1)
- Distribucija daljinskega ogrevanja/hlajenja (taksonomska dejavnost 4.15)
- Namestitvev in upravljanje električnih toplotnih črpalk (taksonomska dejavnost 4.16)
- Proizvodnja toplote/hladu z uporabo odpadne toplote (taksonomska dejavnost 4.25)
- Proizvodnja toplote/hladu iz fosilnih plinastih goriv v učinkovitem sistemu daljinskega ogrevanja in hlajenja (taksonomska dejavnost 4.31)
- Prenos in distribucija električne energije (taksonomska dejavnost 4.9)
- Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode (taksonomska dejavnost 5.1)
- Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda (taksonomska dejavnost 5.3)
- Obnova sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda (taksonomska dejavnost 5.4)
- Zbiranje in prevoz frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru (taksonomska dejavnost 5.5)
- Cestni prevoz tovora (taksonomska dejavnost 6.6)
- Infrastruktura za osebno mobilnost, prevoz s kolesi (taksonomska dejavnost 6.13)
- Gradnja novih stavb (taksonomska dejavnost 7.1)
- Prenova obstoječih stavb (taksonomska dejavnost 7.2)
- Namestitvev, vzdrževanje in popravilo polnilnih postaj za električna vozila v stavbah (in na parkirnih prostorih, povezanih s stavbami) (taksonomska dejavnost 7.4)
- Obdelava podatkov, podatkovno gostovanje in s tem povezane dejavnosti (taksonomska dejavnost 8.1)

V sklopu tega okoljskega cilja smo ustvarili prihodke pri proizvodnji energije z uporabo fotovoltaične tehnologije (taksonomska dejavnost 4.1) ter pri zbiranju in prevozu frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru (taksonomska dejavnost 5.5). Prihodki, povezani s proizvodnjo električne energije z uporabo fotovoltaične elektrarne, so ustvarjeni prek neposrednih plačil Agencije za energijo, ki s takšno shemo spodbuja namestitve tovrstnih naprav. Letna podpora za sedanj sistem se bo iztekla v prvem četrtletju leta 2026. Z ločenimi frakcijami nenevarnih odpadkov zagotavljamo surovine za druge dejavnosti in zmanjšujemo rabo primarnih virov, s fotovoltaično elektrarno pa zmanjšujemo emisije toplogrednih plinov. To sta Krkini spremljajoči dejavnosti. V prihodnje ne pričakujemo povečanja prihodkov iz teh dejavnosti.

V sklopu naložb v osnovna sredstva smo v letu 2023 največ sredstev namenili gradnji novih stavb in energetske obnovi obstoječih. Pri tem smo upoštevali najsodobnejše standarde in zahteve za energetske učinkovite gradnje. Začeli smo izvedbeno fazo projekta za izrabo toplote odpadnih vod z vgradnjo toplotne črpalke, obnovili kanalizacijski sistem za odvajanje odpadnih vod, posodobili razsvetljavo objektov z energetske učinkovitejšimi svetili, zamenjali opremo za klimatizacijo prostorov s sodobno energetske učinkovito opremo, nadgradili in posodobili smo energetske nadzorni informacijski sistem z implementacijo umetne inteligence za ciljno spremljanje porabe energije, nadgradili obdelavo podatkov, posodobili napravo za čiščenje odpadnih vod, postavili sistem za čiščenje odpadnega zraka iz proizvodnje zdravil, posodobili vozni park z električnim tovornim vozilom in električnimi osebnimi vozili, nadgradili sistem interne polnilne infrastrukture ter postavili kolesarnice za spodbujanje trajnostne mobilnosti oziroma prevoza s kolesi.

V sklopu naložb v obratna sredstva smo največ sredstev namenili vzdrževanju objektov, zbiranju in prevozu nenevarnih in nevarnih odpadkov ter zagotavljanju visokoučinkovitega čiščenja odpadnih vod. Manjši delež naložb v obratna sredstva so predstavljale ostale podporne dejavnosti, za katere so bila sredstva načrtovana v okviru rednega vzdrževanja sistemov. Bistvenega povečanja naložb v obratna sredstva v prihodnje ne pričakujemo, saj večina nadgrajenih sistemov spada med naložbe v osnovna sredstva.

Okoljski cilj Prilagajanje podnebnim spremembam (2)

- Socialno varstvo z nastanitvijo (taksonomska dejavnost 12.1)

Z izvajanjem specialistične ambulantne zdravstvene dejavnosti na področjih kardiologije, fizioterapije, ortopedije, nevrologije, revmatologije in interne medicine ter ambulantne fizikalne terapije brez souporabe naravnih zdravilnih sredstev ponujamo medicinsko rehabilitacijo. Prihodke smo ustvarili na področju zdravljenja bolezni in poškodb mišično-skeletnega sistema, bolezni in stanj po operacijah srca in žilja, obolenj dihal in revmatskih obolenj.

Okoljski cilj Prehod na krožno gospodarstvo (4)

- Zbiranje in prevoz nenevarnih in nevarnih odpadkov (taksonomska dejavnost 2.3)

S svojim učinkovitim sistemom ločenega zbiranja uporabnih odpadkov in njihovo predajo pogodbenim zbiralcem in predelovalcem v ponovno uporabo, predelavo ali energetske izrabo sledimo zavezi krožnega gospodarstva. Z ločenimi frakcijami nenevarnih odpadkov zagotavljamo surovine za druge dejavnosti in zmanjšujemo rabo primarnih virov.

Okoljski cilj Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja (5)

- Proizvodnja zdravil (taksonomska dejavnost 1.2)

Krkina osnovna dejavnost je proizvodnja visokokakovostnih inovativnih generičnih zdravil na recept, izdelkov brez recepta in veterinarskih izdelkov. Iz teh dejavnosti ustvarimo večino prihodkov od prodaje. Za preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja smo v sklopu naložb v obratna sredstva največ sredstev namenili razvoju novih izdelkov, vzdrževanju objektov, nadgradnji proizvodnih zmogljivosti in visokoučinkovitemu čiščenju onesnaženega zraka. Pri naložbah v osnovna sredstva so prevladovali projekti za nadgradnjo proizvodnih zmogljivosti, v katere je bilo vključeno tudi preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja.

Okoljski cilj Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in ekosistemov (6)

- Hoteli, počitniške nastanitve, kampi in podobne nastanitve (taksonomska dejavnost 2.1)

V treh zdraviliških enotah smo prihodke ustvarili s hotelskimi in gostinskimi storitvami.

EU je 6. julija 2021 sprejela Delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/2178 (v nadaljevanju Delegirana uredba o razkritjih), dopolnjeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/1214 z dne 9. marca 2022. V skladu s členom 8 Uredbe o taksonomiji skupina Krka razkriva informacije in ključne kazalnike uspešnosti o tem, kako in v kolikšni meri so dejavnosti družbe Krka in skupine Krka povezane z gospodarskimi dejavnostmi, ki se uvrščajo med okoljsko trajnostne. Razkrivanje informacij je skladno z Delegirano uredbo o razkritjih in njenimi dopolnitvami ter tehničnimi merili za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k enemu od šestih okoljskih ciljev, in za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev.

Razkritja smo pripravili na podlagi proučitve navedenih taksonomskih dokumentov, našega razumevanja in razpoložljivih podatkov. Vseskozi si prizadevamo za izpopolnjevanje sistema poročanja, da bi zagotovili celovita razkritja v skladu z Delegirano uredbo o razkritjih in njenimi dopolnitvami. Ključni kazalniki uspešnosti za prihodke in naložbe v osnovna sredstva (CapEx) ter naložbe v obratna sredstva (OpEx) so izračunani na podlagi definicij v Prilogi 1 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 in njenih dopolnitvah.

V letu 2023 smo prepoznali samo za taksonomijo sprejemljive dejavnosti, zato smo vse ustrezne prihodke, naložbe in stroške razdelili v okviru dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo (A2). Posamično dejavnost smo v skladu s tehničnimi merili uvrstili samo v en okoljski cilj. Da bi se izognili dvojnemu šteju pri izračunu ključnih kazalnikov uspešnosti za prihodke, naložbe v osnovna sredstva (CapEx) in naložbe v obratna sredstva (OpEx), smo pri izračunu števcov posamičnega kazalnika osnovo (imenovalce) razdelili med za taksonomijo sprejemljive ali nesprejemljive dejavnosti. V osnovo za naložbe v osnovna sredstva smo vključili osnovna sredstva, pripoznana v izkazu finančnega položaja, medtem ko smo v osnovo za naložbe v obratna sredstva vključili stroške, pripoznane v izkazu poslovnega izida. Izračuni so natančneje pojasnjeni v nadaljevanju. Če se je posamična naložba v osnovna in obratna sredstva nanašala na različne za taksonomijo sprejemljive dejavnosti, smo jo razdelili na deleže, ki so temeljili na strokovni oceni posamičnih sektorjev, v okviru katerih se izvajajo taksonomske dejavnosti. Seštevek deležev je bil vedno 100 %, kar je odpravilo možnost dvojnega štetja.

Z vlaganjem v taksonomsko sprejemljive dejavnosti zmanjšujemo porabo energije za ogrevanje prostorov, povečujemo energetske učinkovitosti, zmanjšujemo emisije pri transportu, preusmerjamo odpadke v ponovno uporabo, predelavo in energetske izrabo, zagotavljamo visokoučinkovito čiščenje odpadnih vod in visoko kakovost vodotokov ter zmanjšujemo emisije toplogrednih plinov, podnebna tveganja in vpliv proizvodnje na vse segmente okolja. Taksonomske dejavnosti posredno ali neposredno vplivajo tudi na izboljševanje biotske raznovrstnosti na našem vplivnem območju.

Poslovna strategija skupine Krka je trajnostno naravnana. Trajnostno poslovanje je ena od ključnih strateških smernic, kar je natančneje opredeljeno v Strategiji razvoja skupine Krka za obdobje 2024–2028 in Trajnostni politiki skupine Krka. Uprava in nadzorni svet družbe Krka sta prenovljeno strategijo in politiko sprejela v novembru 2023. Trajnostno poslovanje razumemo kot odgovorno upravljanje ekonomsko-upravljaljskih, družbenih in okoljskih vplivov svojega poslovanja. Načela trajnosti v največji možni meri vključujemo v svoje poslovanje, izdelke in storitve. Pri tem sledimo ciljem trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov (UN SDG) kot ključne vsebine Agende 2030 in v skladu z ESG-smernicami skrbimo za ustrezno prepoznavanje in upravljanje Krkinih trajnostnih vplivov, tveganj in priložnosti. Pri strateških in operativnih odločitvah v skupini Krka upoštevamo načela trajnosti, skrbimo za okolje in spoštujemo okoljske predpise ter pri tem sodelujemo z ožjo in širšo lokalno skupnostjo. Odgovornost do naravnega okolja smo opredelili v svoji okoljski in energetske politiki ter se s tem zavezali, da bomo za okolje skrbeli v skladu z zahtevami standarda ISO 14001:2015. S pridobitvijo okoljskega certifikata smo se zavezali, da bomo vse svoje vplive na okolje nenehno zmanjševali. Z upoštevanjem zahtev nove izdaje standarda ISO 14001:2015 smo skrb za okolje še celoviteje vključili v najzgodnejše razvojne aktivnosti in projekte. Izboljševanje stanja na vseh področjih naših vplivov na okolje potrjujejo tudi uspešno opravljene presoje. Rezultat uspešnega dela na tem področju je vsakoletna pridobitev pravice do uporabe logotipa odgovorno ravnanje. V prihodnjih letih si bomo prizadevali za zvišanje vseh treh kazalnikov uspešnosti, tako z vidika sprejemljivosti za taksonomijo kot tudi usklajenosti s taksonomijo. Vse dejavnosti, še posebno pa investicijske projekte, skrbno načrtujemo in vanje že od začetka vključujemo presojo okoljskih vidikov. Prizadevamo si, da bi z uporabo naj sodobnejših tehnologij in opreme zmanjševali svoj vpliv na naravno okolje. Za zmanjševanje emisij CO₂ in doseganje podnebno nevtralne EU do leta 2050 smo na podlagi izračuna ogljičnega odtisa v obsegu 1 in 2 pripravili akcijski načrt skupine Krka za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov do let 2025, 2030 in 2050. Načrtujemo, da bomo z lastnimi aktivnostmi do leta 2030 skupni ogljični odtis skupine Krka po obsegu 1 in 2 glede na izhodiščno leto 2019 zmanjšali za 48 %. Cilj razogličanja do leta 2030 temelji na povečevanju elektrifikacije voznega parka, optimizaciji poslovnih procesov in izboljšanju njihove energetske učinkovitosti. Sledili bomo trendom in naj sodobnejšim razpoložljivim tehnikam

pri oskrbi z ogljično nevtralnimi energenti ter jih v največji možni meri vključevali v svoje procese. Tudi v obdobju 2030–2050 si bomo prizadevali zmanjševati ogljični odtis. Sledili bomo najboljšim razpoložljivim tehnologijam na področju razogljčenja in oskrbe z razpoložljivimi ogljično nevtralnimi energenti (obnovljivimi viri energije, vodikom idr.) ter jih v največji možni meri vključevali v svoje procese. Pri pripravi akcijskega načrta za zmanjšanje ogljičnega odtisa do leta 2050 bomo sledili znanstveno utemeljenim in podprtim ciljem (SBTi) in ciljem Pariškega sporazuma glede razogljčenja in podnebne nevtralnosti. Na uspešnost trajnostne okoljske politike bodo v naslednjem obdobju vplivali na trgu razpoložljive nove tehnike, brezogljivi viri energije in nova zakonodaja. Pri tem pa je ključno, da Krka ohranja rast in razvoj ter konkurenčnost na svetovnem trgu.

O trajnostnem poslovanju, vključno s kazalniki trajnostnega razvoja, podrobneje poročamo v tabeli Kazalniki trajnostnega razvoja na str. 12–13 in v poglavju Trajnostni razvoj.

Delež prihodkov od proizvodov ali storitev, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so sprejemljive za taksonomijo

Poslovni prihodki skupine Krka, ki so osnova za izračun kazalnika uspešnosti za prihodke, so v letu 2023 znašali 1.808.362 tisoč EUR in so vključevali prihodke od prodaje in dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme v okviru drugih poslovnih prihodkov. Prikazani so v izkazu poslovnega izida in opisani v Konsolidiranih računovodskih izkazih skupine Krka, in sicer v pojasnilih 4 – Prihodki iz pogodb s kupci in 5 – Drugi poslovni prihodki. Poslovni prihodki, povezani z gospodarskimi dejavnostmi, ki sprejemljive za taksonomijo, so znašali 1.802.153 tisoč EUR, kar je 99,66 % vseh poslovnih prihodkov. Iz dejavnosti, ki so nesprejemljive za taksonomijo, je bilo 6.209 tisoč EUR prihodkov oziroma 0,34 % vseh poslovnih prihodkov. Največ prihodkov, povezanih z dejavnostmi, sprejemljivih za taksonomijo, je prispevala proizvodnja zdravil (oznaka NACE C21.20), in sicer 1.754.177 tisoč EUR oziroma 97,00 % poslovnih prihodkov skupine Krka. Sledili sta dejavnost hotelov, počitniških nastanitev, kampov in podobnih nastanitev (oznaka NACE I55.10), ki je prispevala 29.451 tisoč EUR prihodkov, sprejemljivih za taksonomijo, oziroma 1,63 % poslovnih prihodkov skupine Krka, in dejavnost socialnega varstva z nastanitvijo (oznaka NACE Q87.10), ki je prispevala 18.245 tisoč EUR prihodkov, sprejemljivih za taksonomijo, oziroma 1,01 % poslovnih prihodkov skupine Krka.

Poslovni prihodki družbe Krka, ki so osnova za izračun kazalnika uspešnosti za prihodke, so v letu 2023 znašali 1.675.351 tisoč EUR in so vključevali prihodke od prodaje in dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme v okviru drugih poslovnih prihodkov. Prikazani so v izkazu poslovnega izida in opisani v Računovodskih izkazih Krke, d. d., Novo mesto, in sicer v pojasnilih 3 – Prihodki iz pogodb s kupci in 4 – Drugi poslovni prihodki. Poslovni prihodki, povezani z gospodarskimi dejavnostmi, ki so sprejemljive za taksonomijo, so znašali 1.675.351 tisoč EUR, kar je 98,18 % vseh poslovnih prihodkov. Iz dejavnosti, ki so nesprejemljive za taksonomijo, je bilo 30.459 tisoč EUR prihodkov oziroma 1,82 % vseh poslovnih prihodkov. Največ prihodkov, povezanih z dejavnostmi, sprejemljivih za taksonomijo, je prispevala proizvodnja zdravil (oznaka NACE C21.20), in sicer 1.644.612 EUR oziroma 98,17 % poslovnih prihodkov družbe Krka. Sledili sta dejavnost zbiranja in prevoza frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru (oznaka NACE E38.11), ki je prispevala 267 tisoč EUR prihodkov, sprejemljivih za taksonomijo, oziroma 0,02 % poslovnih prihodkov družbe Krka, in proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije (oznaka NACE D35.11, D42.22), ki je prispevala 13 tisoč EUR prihodkov, sprejemljivih za taksonomijo, oziroma 0,001 % poslovnih prihodkov skupine Krka.

Delež naložb v osnovna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so sprejemljive za taksonomijo

Naložbe skupine Krke, ki so osnova za izračun kazalnika uspešnosti za naložbe v osnovna sredstva, so v letu 2023 znašale 136.433 tisoč EUR. Vključevale so pridobitve nepremičnin, naprav in opreme, skupaj z aktiviranimi najetimi sredstvi, in pridobitve neopredmetenih sredstev. Prikazane so v gibanjih v Konsolidiranih računovodskih izkazih skupine Krka, in sicer v pojasnilih 11 – Nepremičnine, naprave in oprema in 12 – Neopredmetena sredstva. Naložbe v osnovna sredstva v dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, so znašale 88.399 tisoč EUR, kar je 64,79 % naložb v osnovna sredstva skupine Krka v letu 2023. Naložbe v osnovna sredstva v dejavnostih, ki so nesprejemljive za taksonomijo, so znašale 48.034 tisoč EUR, kar je 35,21 % naložb v osnovna sredstva skupine Krka. Največ naložb v dejavnostih, sprejemljivih za taksonomijo, je bilo v proizvodnji zdravil (oznaka NACE C21.20), in sicer 51.884 tisoč EUR oziroma 38,03 % naložb v osnovna sredstva skupine Krka. Naložbe v gradnjo novih stavb (oznaka NACE F41.10, F41.20) so znašale 18.965 tisoč EUR oziroma 13,90 % naložb, naložbe v obdelavo podatkov, podatkovno gostovanje in s tem povezane dejavnosti (oznaka NACE J61.10) pa 9.742 tisoč EUR oziroma 7,14 % naložb v osnovna sredstva skupine Krka.

Naložbe družbe Krke, ki so osnova za izračun kazalnika uspešnosti za naložbe v osnovna sredstva, so v letu 2023 znašale 112.517 tisoč EUR. Vključevale so pridobitve nepremičnin, naprav in opreme, skupaj z aktiviranimi najetimi sredstvi, in pridobitve neopredmetenih sredstev. Prikazane so v gibanjih v Računovodskih izkazih Krke, d. d., Novo mesto, in sicer v pojasnilih 10 – Nepremičnine, naprave in oprema in 11 – Neopredmetena sredstva. Naložbe v osnovna sredstva v dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, so znašale 81.291 tisoč EUR, kar je 72,25 % naložb v osnovna sredstva družbe Krka v letu 2023. Naložbe v osnovna sredstva v dejavnostih, ki so nesprejemljive za taksonomijo, so znašale 31.226 tisoč EUR, kar je 27,25 % naložb v osnovna sredstva družbe Krka. Največ naložb v dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, je bilo v proizvodnji zdravil (oznaka NACE C21.20), in sicer 49.411 tisoč EUR oziroma 43,91 % naložb v osnovna sredstva družbe Krka. Naložbe v gradnjo novih stavb (oznaka NACE F41.10, F41.20) so znašale 16.495 tisoč EUR oziroma 14,66 % naložb, naložbe v obdelavo podatkov, podatkovno gostovanje in s tem povezane dejavnosti (oznaka NACE J61.10) pa 9.742 tisoč EUR oziroma 8,66 % naložb v osnovna sredstva družbe Krka.

Delež naložb v obratna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so sprejemljive za taksonomijo

Naložbe v obratna sredstva, ki zajemajo stroške razvijanja, znižane za strošek amortizacije, ter stroške vzdrževanja in najemnin v okviru ostalih poslovnih funkcij, so v skupini Krka v letu 2023 znašale 200.860 tisoč EUR. Odhodki iz poslovanja so prikazani v izkazu poslovnega izida v Konsolidiranih računovodskih izkazih skupine Krka, in sicer v pojasnilu 6 – Stroški po naravnih vrstah. Naložbe v obratna sredstva v dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, so znašale 31.334 tisoč EUR, kar je 15,60 % naložb v obratna sredstva skupine Krka. Naložbe v obratna sredstva v dejavnostih, ki so nesprejemljive za taksonomijo, so znašale 169.526 tisoč EUR, kar je 84,40 % naložb v obratna sredstva skupine Krka. Največ naložb v obratna sredstva v dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, je bilo v proizvodnji zdravil (oznaka NACE C21.20), in sicer 20.266 tisoč EUR oziroma 10,09 % obratnih sredstev skupine Krka. Sledile so naložbe v prenavo stavb (oznaka NACE F41.00, F43.00), ki so znašale 4.590 tisoč EUR oziroma 2,28 % obratnih sredstev, in naložbe v zbiranje in prevoz nenevarnih in nevarnih odpadkov (oznaka NACE E38.11, E38.12, F42.90), ki so znašale 3.690 tisoč EUR oziroma 1,84 % obratnih sredstev skupine Krka.

Naložbe v obratna sredstva, ki zajemajo stroške razvijanja, znižane za strošek amortizacije, ter stroške vzdrževanja in najemnin v okviru ostalih poslovnih funkcij, so v družbi Krka v letu 2023 znašale 186.862 tisoč EUR. Odhodki iz poslovanja so prikazani v izkazu poslovnega izida in v Računovodskih izkazih Krke, d. d., Novo mesto, in sicer v pojasnilu 5 – Stroški po naravnih vrstah. Naložbe v obratna sredstva v dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, so znašale 27.804 tisoč EUR, kar je 14,88 % naložb v obratna sredstva družbe Krka. Naložbe v obratna sredstva v dejavnostih, ki so nesprejemljive za taksonomijo, so znašale 159.057 tisoč EUR, kar je 85,12 % naložb v obratna sredstva družbe Krka. Največ naložb v obratna sredstva v dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, je bilo v proizvodnji zdravil (oznaka NACE C21.20), in sicer 16.736 tisoč EUR oziroma 8,96 % obratnih sredstev družbe Krka. Sledile so naložbe v prenavo stavb (oznaka NACE F41.00, F43.00), ki so znašale 4.590 tisoč EUR oziroma 2,46 % obratnih sredstev, in naložbe v zbiranje in prevoz nenevarnih in nevarnih odpadkov (oznaka NACE E38.11, E38.12, F42.90), ki so znašale 3.690 tisoč EUR oziroma 1,97 % obratnih sredstev družbe Krka.

Spremenjena klasifikacija okoljsko trajnostnih dejavnosti za leto 2022

Ob prepoznavanju okoljsko trajnostnih dejavnosti za skupino Krka in družbo Krka in za leto 2023 smo znova proučili rezultate prepoznavanja teh dejavnosti za leto 2022. Na podlagi ustrežnejšega razumevanja meril za določitev gospodarskih dejavnosti, usklajenih s taksonomijo, smo ponovno proučili klasifikacijo dejavnosti za leto 2022. Ugotovili smo, da nobena od dejavnosti, ki smo jih opredelili kot usklajene s taksonomijo, ne izpolnjuje vseh potrebnih tehničnih meril. Zato smo vse prepoznane dejavnosti za leto 2022 uvrstili med sprejemljive za taksonomijo, kar je razvidno iz stolpca 18 v tabelah poročanja za leto 2023.

V letu 2023 je bilo v skupini Krka in družbi Krka glede na leto 2022 prepoznanih več gospodarskih dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo. To je posledica vključitve novih sektorjev in dejavnosti v Delegirani akt o podnebni taksonomiji. K višjim kazalnikom uspešnosti v okviru dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, je največ prispevala proizvodnja zdravil (oznaka NACE C21.20), ki je bila v letu 2023 dodana v Delegirani akt o podnebni taksonomiji oziroma opredeljena kot dejavnost, ki prispeva k okoljskemu cilju Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja. Zaradi boljšega razumevanja zakonodaje in nenehnega prizadevanja za izpopolnjevanje sistema poročanja je bilo dodatno prepoznanih še nekaj novih za taksonomijo sprejemljivih dejavnosti. V okviru prihodkov se je odstotek dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, glede na leto 2022 zvišal za 99,63 odstotne točke v skupini Krka in za 98,15 odstotne točke v družbi Krka.

V okviru naložb v osnovna sredstva se je odstotek dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, glede na leto 2022 zvišal za 63,61 odstotne točke v skupini Krka in za 71,24 odstotne točke v družbi Krka. V okviru naložb v obratna sredstva se je odstotek dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, glede na leto 2022 zvišal za 14,92 odstotne točke v skupini Krka in za 14,16 odstotne točke v družbi Krka.

Delež prihodkov od proizvodov ali storitev, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so usklajene s taksonomijo, za skupino Krka

1	2	3	4	Merila za bistven prispevek						Merila za nebistveno škodovanje						18	19	20	
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				17
Gospodarske dejavnosti	Oznake	Vrednost prihodkov	Delež prihodkov	Blažitev podnebnih sprememb	Prilagajanje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Blažitev podnebnih sprememb	Prilagajanje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Minimalni zaščitni ukrepi	Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljivih za taksonomijo (A.2), leto 2022	Kategorija omogočena dejavnost	Kategorija prehodna dejavnost
		v EUR	v %	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	v %	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																			
Prihodki od okoljsko trajnostnih dejavnosti (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		
- od tega od omogočitvenih dejavnosti		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-	
- od tega od prehodnih dejavnosti		0,00	0,00 %	0,00 %						-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		-
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																			
				SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP										
Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	D35.11, D42.22	13.330	0,001 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00 F42.99	0	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,01 %		
Zbiranje in prevoz frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru	E38.11	267.000	0,01 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,02 %		
Socialno varstvo z nastanitvijo	Q87.10	18.245.386	1,01 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Proizvodnja zdravil	C21.20	1.754.177.000	97,00 %	NSP	NSP	NSP	NSP	SP	NSP								0,00 %		
Hoteli, počitniške nastanitve, kampi in podobne nastanitve	I55.10	29.450.614	1,63 %	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prihodki od dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)		1.802.153.330	99,66 %	1,02 %	0,00 %	0,00 %	97,00 %	0,00 %	1,63 %								0,03 %	-	-
A. Prihodki od dejavnosti, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		1.802.153.330	99,66 %	1,02 %	0,00 %	0,00 %	97,00 %	0,00 %	1,63 %								0,03 %	-	-
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo		6.208.670	0,34 %																
Skupaj		1.808.362.000	100,00 %																

Delež naložb v osnovna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so usklajene s taksonomijo, za skupino Krka

1	2	3	4	Merila za bistven prispevek						Merila za nebistveno škodovanje						18	19	20	
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				17
Gospodarske dejavnosti	Oznake	Vrednost prihodkov	Delež prihodkov	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Minimalni zaščitni ukrepi	Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljiv za taksonomijo (A.2), leto 2022	Kategorija omogočena dejavnost	Kategorija prehodna dejavnost
		v EUR	v %	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	v %	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (uskajene s taksonomijo)																			
Naložbe v osnovna sredstva pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (uskajenih s taksonomijo) (A.1)		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		
– od tega pri omogočitvenih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-	
– od tega pri prehodnih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %						-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		-
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neuskajene s taksonomijo)																			
				SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP										
Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	D35.11, D42.22	1.500	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenos in distribucija električne energije	D35.12, D35.13	3.000	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,32 %		
Distribucija daljinskega ogrevanja/hlajenja	D.35.30	273.000	0,20 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Namesitev in upravljanje električnih toplotnih črpalk	D35.30, F43.22	265.000	0,19 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Proizvodnja toplote/hladu iz fosilnih plinastih goriv v učinkovitem sistemu daljinskega ogrevanja in hlajenja	D35.30	250.000	0,18 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode	E36.00, F42.99	17.000	0,01 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00, F42.99	772.000	0,57 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,50 %		
Obnova sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00	1.239.000	0,91 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Cestni prevoz tovora	H49.4.1, H53.10, H53.20, N77.12	247.000	0,18 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Infrastruktura za osebno mobilnost, prevoz s kolesi	F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12, M71.20	120.000	0,09 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja novih stavb	F41.1, F41.2, F43	18.965.000	13,90 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenova obstoječih stavb	F41, F43	4.600.000	3,37 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,35 %		

Letno poročilo 2023 – Poslovno poročilo

Namestitev, vzdrževanje in popravilo polnilnih postaj za električna vozila v stavbah (in na parkirnih prostorih, povezanih s stavbami)	F42 F43 M71 C16 C17 C22 C23 C25 C27 C28	20.000	0,01 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP		0,00 %		
Obdelava podatkov, podatkovno gostovanje in s tem povezane dejavnosti	J63.11	9.742.000	7,14 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP		0,00 %		
Proizvodnja zdravil	C21.20	51.884.000	38,03 %	NSP	NSP	NSP	SP	NSP	NSP		0,00 %		
Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neuskklajene s taksonomijo)		88.398.500	64,79 %	26,76 %	0,00 %	0,00 %	38,03 %	0,00 %	0,00 %		1,18 %	-	-
A. Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		88.398.500	64,79 %	26,76 %	0,00 %	0,00 %	38,03 %	0,00 %	0,00 %		1,18 %	-	-
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO													
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo		48.034.500	35,21 %										
Skupaj		136.433.000	100,00 %										

Delež naložb v obratna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so usklajene s taksonomijo, za skupino Krka

1	2	3	4	Merila za bistven prispevek						Merila za nebitveno škodovanje						18	19	20	
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				17
Gospodarske dejavnosti	Oznake	Vrednost prihodkov	Delež prihodkov	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Minimalni zaščitni ukrepi	Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljivih za taksonomijo (A.2), leto 2022	Kategorija omogočena dejavnost	Kategorija prehodna dejavnost
		v EUR	v %	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	v %	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (uskajene s taksonomijo)																			
Naložbe v obratna sredstva pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (uskajenih s taksonomijo) (A.1)		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		
– od tega pri omogočljivih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-	
– od tega pri prehodnih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %						-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		-
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neuskajene s taksonomijo)																			
				SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP										
Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	D35.11, D42.22	5.000	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenos in distribucija električne energije	D35.12, D35.13	198.000	0,10 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,16 %		
Distribucija daljinskega ogrevanja/hlajenja	D35.30	104.000	0,05 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,15 %		
Proizvodnja toplote/hladu z uporabo odpadne toplote	D35.30	52.100	0,03 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,05 %		
Proizvodnja toplote/hladu iz fosilnih plinastih goriv v učinkovitem sistemu daljinskega ogrevanja in hlajenja	D35.30	384.000	0,19 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00, F42.99	2.045.000	1,02 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,19 %		
Prevoz z motornimi kolesi, osebnimi avtomobili in lahкими gospodarskimi vozili	H49.32, H49.39, N77.11	0	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenova obstoječih stavb	F41, F43	4.589.656	2,28 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Zbiranje in prevoz nenevarnih in nevarnih odpadkov	E38.11, E38.12, F42.9	3.690.000	1,84 %	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	SP								0,14 %		
Proizvodnja zdravil	C21.20	20.266.442	10,09 %	NSP	NSP	NSP	SP	NSP	NSP								0,00 %		
Naložbe v obratna sredstva pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neuskajene s taksonomijo)		31.334.198	15,60 %	3,67 %	0,00 %	0,00 %	10,09 %	1,84 %	0,00 %								0,68 %	-	-
A. Naložbe v obratna sredstva pri dejavnostih, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		31.334.198	15,60 %	3,67 %	0,00 %	0,00 %	10,09 %	1,84 %	0,00 %								0,68 %	-	-
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo		169.526.495	84,40 %																
Skupaj		200.860.693	100,00 %																

Delež prihodkov od proizvodov ali storitev, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so usklajene s taksonomijo, za družbo Krka za leto 2023

1	2	3	4	Merila za bistven prispevek						Merila za nebistveno škodovanje						17	18	19	20
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
Gospodarske dejavnosti	Oznake	Vrednost prihodkov	Delež prihodkov	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Minimalni zaščitni ukrepi	Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljivih za taksonomijo (A.2), leto 2023	Kategorija omogočena dejavnost	Kategorija prehodna dejavnost
		v EUR	v %	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	v %	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																			
Prihodki od okoljsko trajnostnih dejavnosti (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		
– od tega od omogočitvenih dejavnosti		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-	
– od tega od prehodnih dejavnosti		0,00	0,00 %	0,00 %						-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		-
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																			
				SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP										
Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	D35.11, D42.22	13.330	0,001 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00 F42.99	0	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,01 %		
Zbiranje in prevoz frakcij nenevarnih odpadkov, ki se ločujejo pri viru	E38.11	267.000	0,02 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,02 %		
Proizvodnja zdravil	C21.20	1.644.611.510	98,17 %	NSP	NSP	NSP	SP	NSP	NSP								0,00 %		
Prihodki od dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)		1.644.891.840	98,18 %	0,02%	0,00 %	0,00 %	98,17%	0,00 %	0,00 %								0,03 %	-	-
A. Prihodki od dejavnosti, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		1.644.891.840,00	98,18 %	0,02%	0,00 %	0,00 %	98,17%	0,00 %	0,00 %								0,03 %	-	-
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo		30.459.223	1,82 %																
Skupaj		1.675.351.063	100,00 %																

Delež naložb v osnovna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so usklajene taksonomijo, za družbo Krka

1	2	3	4	Merila za bistven prispevek						Merila za nebitveno škodovanje						18	19	20	
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				17
Gospodarske dejavnosti	Oznake	Vrednost prihodkov	Delež prihodkov	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Osebnazevanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Osebnazevanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Minimalni zaščitni ukrepi	Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljiv za taksonomijo (A.2), leto 2022	omogočena dejavnost	Kategorija prehodna dejavnost
		v EUR	v %	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	v %	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (uskajene s taksonomijo)																			
Naložbe v osnovna sredstva pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (uskajenih s taksonomijo) (A.1)		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		
– od tega pri omogočitvenih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-	
– od tega pri prehodnih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %						-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		-
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neuskajene s taksonomijo)																			
				SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP										
Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	D35.11, D42.22	1.500	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenos in distribucija električne energije	D35.12, D35.13	3.000	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,43 %		
Distribucija daljinskega ogrevanja/hlajenja	D.35.30	273.000	0,24 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Namesitev in upravljanje električnih toplotnih črpalk	D35.30, F43.22	265.000	0,24 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Proizvodnja toplote/hladu iz fosilnih plinastih goriv v učinkovitem sistemu daljinskega ogrevanja in hlajenja	D35.30	250.000	0,22 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje, čiščenje in distribucijo vode	E36.00 F42.99	17.000	0,02 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00 F42.99	772.000	0,69 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,11 %		
Obnova sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00	1.239.000	1,10 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Cestni prevoz tovora	H49.4.1, H53.10, H53.20, N77.12	247.000	0,22 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Infrastruktura za osebno mobilnost, prevoz s kolesi	F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12, M71.20	120.000	0,11 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja novih stavb	F41.1, F41.2, F43	16.495.000	14,66 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenova obstoječih stavb	F41, F43	2.435.000	2,16 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,48 %		

Letno poročilo 2023 – Poslovno poročilo

Namestitev, vzdrževanje in popravilo polnilnih postaj za električna vozila v stavbah (in na parkirnih prostorih, povezanih s stavbami)	F42 F43 M71 C16 C17 C22 C23 C25 C27 C28	20.000	0,02 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	0,00 %					
Obdelava podatkov, podatkovno gostovanje in s tem povezane dejavnosti	J63.11	9.742.000	8,66 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP				0,00 %		
Proizvodnja zdravil	C21.20	49.411.000	43,91 %	NSP	NSP	NSP	SP	NSP	NSP				0,00 %		
Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neuskklajene s taksonomijo)		81.290.500	72,25 %	28,33 %	0,00 %	0,00 %	43,91 %	0,00 %	0,00 %	1,01 %	-	-			
A. Naložbe v osnovna sredstva pri dejavnostih, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		81.290.500	72,25 %	28,33 %	0,00 %	0,00 %	43,91 %	0,00 %	0,00 %	1,01 %	-	-			
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO															
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo		31.226.418	27,75 %												
Skupaj		112.516.918	100,00 %												

Delež naložb v obratna sredstva pri proizvodih ali storitvah, povezanih z gospodarskimi dejavnostmi, ki so usklajene s taksonomijo, za družbo Krka

1	2	3	4	Merila za bistven prispevek						Merila za nebistveno škodovanje						18	19	20	
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				17
Gospodarske dejavnosti	Oznake	Vrednost prihodkov	Delež prihodkov	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Blažitev podnebnih sprememb	Prilaganje podnebnim spremembam	Voda	Onesnaževanje	Krožno gospodarstvo	Biološka raznovrstnost	Minimalni zaščitni ukrepi	Delež prihodkov, usklajenih s taksonomijo (A.1) ali sprejemljivih za taksonomijo (A.2), leto 2022	Kategorija omogočena dejavnost	Kategorija prehodna dejavnost
		v EUR	v %	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE/NSP	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	v %	O	P
A. DEJAVNOSTI, SPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
A.1 Okoljsko trajnostne dejavnosti (usklajene s taksonomijo)																			
Naložbe v obratna sredstva pri okoljsko trajnostnih dejavnostih (usklajenih s taksonomijo) (A.1)		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		
– od tega pri omogočljivih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	-	-	-	-	-	-	-	0,00 %	-	
– od tega pri prehodnih dejavnostih		0,00	0,00 %	0,00 %						-	-	-	-	-	-	-	0,00 %		-
A.2 Dejavnosti, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)																			
				SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP	SP/NSP										
Proizvodnja energije z uporabo fotovoltaične tehnologije	D35.11, D42.22	5.000	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenos in distribucija električne energije	D35.12, D35.13	198.000	0,11 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,17 %		
Distribucija daljinskega ogrevanja/hlajenja	D35.30	104.000	0,06 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,16 %		
Proizvodnja toplote/hladu z uporabo odpadne toplote	D35.30	52.100	0,03 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,05 %		
Proizvodnja toplote/hladu iz fosilnih plinastih goriv v učinkovitem sistemu daljinskega ogrevanja in hlajenja	D35.30	384.000	0,21 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Gradnja, razširitev in upravljanje sistemov za zbiranje in čiščenje odpadnih voda	E37.00, F42.99	2.045.000	1,09 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,20 %		
Prevoz z motornimi kolesi, osebnimi avtomobili in lahkim gospodarskimi vozili	H49.32, H49.39, N77.11	0	0,00 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Prenova obstoječih stavb	F41, F43	4.589.656	2,46 %	SP	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP								0,00 %		
Zbiranje in prevoz nenevarnih in nevarnih odpadkov	E38.11, E38.12, F42.9	3.690.000	1,97 %	NSP	NSP	NSP	NSP	NSP	SP								0,12 %		
Proizvodnja zdravil	C21.20	16.736.361	8,96 %	NSP	NSP	NSP	SP	NSP	NSP								0,00 %		
Naložbe v obratna sredstva pri dejavnostih, ki so sprejemljive za taksonomijo, vendar niso okoljsko trajnostne (dejavnosti, neusklajene s taksonomijo)		27.804.117,00	14,88 %	3,95 %	0,00 %	0,00 %	8,96 %	1,97 %	0,00 %								0,72 %	-	-
A. Naložbe v obratna sredstva pri dejavnostih, sprejemljivih za taksonomijo (A.1 + A.2)		27.804.117,00	14,88 %	3,95 %	0,00 %	0,00 %	8,96 %	1,97 %	0,00 %								0,72 %	-	-
B. DEJAVNOSTI, NESPREJEMLJIVE ZA TAKSONOMIJO																			
Prihodki od dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo		159.057.956	85,12 %																
Skupaj		186.862.073	100,00 %																

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

dr. Aleš Rotar
član uprave

dr. Vinko Zupančič
član uprave

David Bratož
član uprave

Milena Kastelic
članica uprave – delavska direktorica

Razvojna strategija skupine Krka²³

Veljavna razvojna strategija skupine Krka, ki jo je pripravila uprava, novembra 2023 pa potrdil tudi Krkin nadzorni svet, zajema obdobje petih let, in sicer od 2024 do 2028. Temelji na doseganju največje dodane vrednosti tako za skupino Krka kot za vlagatelje in vključuje vsa področja delovanja skupine Krka s poudarkom na osnovni farmacevtsko-kemijski dejavnosti. Skupino Krka obravnava kot mednarodno podjetje, saj zajema njeno delovanje prek odvisnih družb in predstavništev v tujini ter sodelovanje s partnerji povsod, kjer je prisotna, in vse poslovne procese od razvoja prek proizvodnje do trženja in prodaje, vključno s podpornimi procesi. Skupina Krka razvojno strategijo posodablja vsaki dve leti, naslednja posodobitev je predvidena jeseni 2025.

Razvojna strategija temelji na poslanstvu, viziji in vrednotah skupine Krka.²⁴

Poslanstvo, vizija in vrednote
POSLANSTVO Živeti zdravo življenje.
VIZIJA Utrjujemo položaj enega vodilnih generičnih farmacevtskih podjetij v svetu.
VREDNOTE Hitrost in fleksibilnost Partnerstvo in zaupanje Kreativnost in učinkovitost

Izhodišča za razvojno strategijo predstavlja poglobljena analiza Krkinega položaja v svetovni generični farmacevtski industriji. V njej so predstavljene značilnosti originatorske in generične farmacevtske industrije, napovedi rasti generičnega trga ter umestitev Krke v mednarodno generično farmacevtsko industrijo. Na tej osnovi so se izoblikovale možnosti in priložnosti za nadaljnji razvoj ter samostojni obstoj v prihodnosti.

Poleg izhodišč vsebuje tri vsebinske sklope: strategijo in cilje na ravni skupine Krka, cilje po regijah oziroma območjih s strategijo ponudbe izdelkov in strategije posameznih poslovnih funkcij oziroma procesov. Vsebuje tudi okvirni razvojni, finančni in investicijski načrt poslovanja.

V strategijo je vpeta tudi trajnostna naravnost skupine Krka, saj želimo trajnostne vidike še bolj vključevati v korporativno upravljanje in poslovne odločitve ter tako ohranjati ekonomsko, socialno in naravovarstveno odgovornost do okolja, v katerem poslujemo.

Del strategije je tudi obvladovanje tveganj, ki je vključeno v vse poslovne procese skupine Krka. Za obvladovanje tveganj uporabljamo register tveganj. To je celovit prikaz tveganj na ravni skupine, namenjen pravočasnemu odkrivanju in obvladovanju dejavnikov, ki lahko ogrozijo doseganje ciljev, opredeljenih v razvojni strategiji. Pri vsakem posodabljanju strategije se posodobi tudi register tveganj. Več o tveganjih je v poglavju Obvladovanje tveganj.

Uspešnost uresničevanja strateških ciljev spremljamo z merili uspešnosti, ki so določena na ravni skupine Krka, na ravni skupin izdelkov in storitev ter na ravni poslovnih funkcij. Uspešnost meril na ravni skupine obravnava uprava, uspešnost meril na ravni posameznih skupin izdelkov in storitev ter meril na ravni poslovnih funkcij pa pristojni odbori (prodajni odbor, razvojni odbor, odbor za ekonomiko in finance, odbor za informacijske tehnologije, odbor za kadre, odbor za kakovost, odbor za korporativno pojavljanje v javnosti in odbor za trajnost). Ključno vodilo pri upravljanju sistema meril je povečevanje konkurenčnosti celotne skupine in posameznih družb znotraj skupine.

Za ohranjanje in izboljševanje položaja skupine Krka v mednarodnih okvirih izkoriščamo vse zunanje priložnosti, kar najbolj pa tudi vse notranje prednosti, predvsem usklajeno in sinergijsko delovanje organizacijskih enot, povezanih v skupino Krka, ter kakovostno upravljanje vseh poslovnih povezav v verigi ustvarjanja dodane vrednosti.

²³ GRI 3-3

²⁴ GRI 2-23

Ključni strateški cilji skupine Krka do leta 2028
Dosegati količinsko/vrednostno rast prodaje povprečno v višini najmanj 5 % na leto. Pri tem dosega nadpovprečne stopnje rasti prodaje glede na dinamiko trgov ter ostati ali se uvrstiti med vodilna generična farmacevtska podjetja z lastnimi blagovnimi znamkami na posameznih trgih in v izbranih terapevtskih skupinah.
Krepiti in optimizirati vertikalno integrirani poslovni model, ki se je pokazal kot učinkovita strateška usmeritev in ima primerjalno prednost. Zagotavljati visoke standarde kakovosti, varnosti in učinkovitosti izdelkov.
Ohraniti usmerjenost v dolgoročno dobičkonosnost prodanih izdelkov vse od razvoja in proizvodnje do marketinga in prodaje, vključno z vsemi drugimi funkcijami skupine Krka, in dosega povprečno maržo EBITDA vsaj v višini 25 %.
Poleg sedanje ponudbe izdelkov, med katerimi so temeljna zdravila iz ključnih terapevtskih segmentov, v skupni prodaji zagotavljati čim večji delež vertikalno integriranih izdelkov in novih izdelkov.
Kot inovativno farmacevtsko generično podjetje na ključnih terapevtskih področjih uvajati inovativne izdelke – kombinirana zdravila, inovativne dostavne sisteme in farmacevtske oblike. Nadaljevati razvoj kompleksnih izdelkov, vključno s peptidi, ter vstopati na nova terapevtska področja.
Povečevati delež razvoja in proizvodnje nekaterih učinkovin in končnih izdelkov pri strateških pogodbenih partnerjih (outsourcing) in ob tem zagotavljati ustrezen standard kakovosti.
Ob organski rasti zagotoviti tudi rast z dolgoročnimi poslovnimi povezavami in s ciljno usmerjenimi prevzemi. Njihov primarni cilj je povečevati prodajo z vstopom na nove trge in z novimi izdelki.
Za razvoj in raziskave namenjati 10 % prihodkov od prodaje.
Voditi stabilno dividendno politiko in pri določitvi deleža čistega dobička za izplačilo dividend v posameznem letu upoštevati tudi finančne potrebe skupine Krka za naložbe in prevzeme, za dividende pa izplačati najmanj 50 % čistega dobička večinskih lastnikov.
Nadgrajevati trajnostno kulturo skupine Krka, trajnostne vidike vključevati v korporativno upravljanje in poslovne odločitve ter ohranjati ekonomsko, socialno in naravovarstveno odgovornost do okolja, v katerem poslujemo.
Izkoriščati potencial digitalizacije v vseh fazah poslovanja.
Ostati samostojni.
Ključne strateške usmeritve skupine Krka do leta 2028
Trgi
Utrjevati in krepiti prisotnost na naših tradicionalnih trgih, to je na trgih vzhodne, jugovzhodne in srednje Evrope ter v Sloveniji, in povečevati prisotnost na zahodnoevropskih in azijskih trgih.
Čim bolj izkoristiti prodajni potencial v vseh šestih prodajnih regijah in se usmeriti predvsem na ključne trge (Ruska federacija, Poljska, Ukrajina, Nemčija, Slovenija, Romunija, Madžarska, Češka, Slovaška, Hrvaška), ključne kupce in ključne izdelke.
Okrepiti položaj med petimi vodilnimi generičnimi podjetji na vseh tradicionalnih trgih, kar pomeni povečati prodajo in tržne deleže, še posebej v terapevtskih skupinah, kjer smo že močno prisotni (zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, bolezni osrednjega živčevja, bolezni prebavil, lajšanje bolečine), ter v skupinah, kjer so možnosti za rast (zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, bolezni krvi in krvotvornih organov).
Na trgih zahodne Evrope krepiti prepoznavnost Krke (blagovnih znamk Krka in TAD) in Krkin tržni položaj prek odvisnih družb in nepovezanih partnerjev ter utrjevati položaj med desetimi vodilnimi generičnimi podjetji na vseh zahodnoevropskih trgih.
Na trgih regije Čezmorska tržišča tržiti izdelke pod lastnimi blagovnimi znamkami prek partnerskih povezav z lastniško nepovezanimi podjetji in prek lastnih odvisnih družb. Na Kitajskem nadaljevati aktivnosti za registracijo in prodajo izdelkov ter uspešno nastopati na javnih razpisih, za kar je potrebna neposredna prisotnost na tem trgu.
Izdelki
Na področju podobnih bioloških zdravil s strateškimi partnerji vrednotiti posamezne projekte na evropskih trgih, predvsem z vidika Krkine vloge pri registraciji, marketingu in prodaji. Prednostno obravnavati terapevtska področja, ki so blizu Krkinim izdelkom, na primer zdravljenje sladkorne bolezni.
Proučevati nove terapevtske pristope in izvajati raziskovalno delo na perspektivnih področjih, predvsem na področju oligonukleotidov oziroma male interferenčne RNK (small interfering ribonucleic acid, siRNA).
Racionalno povečati ponudbo izdelkov brez recepta in jo dopolnjevati z izdelki, ki so komplementarni s ključnimi terapevtskimi področji pri zdravljenju na recept. Osredotočiti se na Slovenijo ter trge vzhodne Evrope in jugovzhodne Evrope.
Osredotočiti se na najbolj perspektivno področje pri veterinarskih izdelkih, na izdelke za ljubiteljske živali, ki predstavljajo več kot 60 % prodaje veterinarskih izdelkov. Ponudbo antiparazitikov in zdravil za lajšanje bolečine dopolniti z dermatološkimi zdravili ter zdravili za zdravljenje bolezni srca in žilja. Hkrati vzdrževati izdelke za rejne živali. Osredotočiti se na ključne trge in vse trge zahodne Evrope.
Razvoj in proizvodnja izdelkov ter kakovost
Krepiti stroškovno učinkovito vertikalno integracijo od razvoja izdelka in proizvodnje do prodaje.
Razvijati generična zdravila in pripraviti ustrezno registracijsko dokumentacijo pred potekom podatkovne zaščite ter pridobiti registracijo pred potekom produktnega patenta oziroma marketinške zaščite in na trg vstopiti med prvimi generiki.

Zagotavljati stroškovno konkurenčnost in upravljati nadaljnjo rast prodaje že uveljavljenih izdelkov po načelih upravljanja življenjskega cikla izdelkov in ob upoštevanju regulatornih novosti s področja varnosti in kakovosti zdravil ter s pridobivanjem dodatnih dovoljenj za promet na novih trgih.
Obvladovati razvoj in proizvodnjo vertikalno integriranih učinkovin, ki jih po lastnih tehnologijah proizvajamo sami in pri pogodbenih partnerjih, ter zagotavljati zadostne količine kakovostnih in stroškovno konkurenčnih učinkovin za vgradnjo v lastne končne izdelke.
Krepiti vse vrste povezav z zunanjimi inštitucijami in podjetji na področju razvoja in na ostalih področjih.
Vlaganja in finančna stabilnost
Stabilno in optimalno vlagati v proizvodne, razvojne in infrastrukturne zmogljivosti.
Aktivno iskati priložnosti za dodatno rast prodaje z vstopom na nove trge in povečanjem tržnih deležev na izbranih obstoječih trgih, in sicer z nakupi farmacevtskih podjetij, izdelkov in tehnologij ter z dolgoročnimi poslovnimi povezavami, zlasti v skupnih podjetjih (joint venture), v katerih si prizadevamo imeti več kot 50-odstotni lastniški delež.
Zmanjševati vpliv finančnih tveganj na poslovanje skupine Krka, predvsem na področju kreditnih in valutnih tveganj.
Transparentno poročati in ažurno komunicirati z vlagatelji in finančno javnostjo, povečevati prepoznavnost našega poslovnega modela, strateških usmeritev in finančnih rezultatov ter s tem privlačnost naše delnice za delničarje in vlagatelje.
Digitalizacija poslovanja
Nadaljevati digitalizacijo poslovanja, učinkovito in v skladu z regulatornimi standardi upravljati informacijsko tehnologijo ter zagotoviti visoko razpoložljivost in informacijsko varnost uvedenih informacijskih rešitev. Na področju podatkovne strategije razvijati poslovno analitiko (SAP BW/SAP Hana), tudi z uporabo sodobnih oblačnih rešitev in umetne inteligence, ter spremljati učinkovitost izvajanja in izrabe podatkovnih virov v celotni oskrbovalni verigi (ključni kazalniki uspešnosti – KPI, skupna učinkovitost – OEE, digitalni predstavitevni prostor – showrooms).
Mednarodna skupina, odgovorna do okolja, v katerem poslujemo
Krepiti strokovno in stroškovno sinergijo v okviru skupine Krka ter maksimalno izkoristiti konkurenčne prednosti poslovnih okolij, v katerih delujejo naše odvisne družbe v tujini.
Zagotoviti ustrezen način privabljanja in zadrževanja talentov.
Zagotoviti ustrezne kadre s kontinuiranim izobraževanjem zaposlenih čez celotno kariero v Krki.
Z upravljanjem potencialov zaposlenih v mednarodnem okolju krepiti internacionalizacijo skupine Krka in zagotoviti aktiviranje vseh kadrovskih potencialov za doseganje strateških in operativnih ciljev skupine.
Učinkovito prepoznavati in obvladovati trajnostna tveganja in priložnosti ter tako še povečati Krkine konkurenčne prednosti in dolgoročno ohraniti sposobnost doseganja strateških ciljev in ustvarjanja vrednosti za deležnike.
Povečevati prepoznavnost skupine Krka in njene pozitivne podobe pri vseh deležnikih.
Zagotavljati visoko stopnjo poslovne etike in integritete ter transparentnosti in skladnosti poslovanja.

Cilji po trgih
Na tradicionalnih trgih (Slovenija, jugovzhodna Evropa, srednja Evropa in vzhodna Evropa) okrepiti položaj med petimi vodilnimi mednarodnimi generičnimi podjetji, kar pomeni povečevanje prodaje in tržnih deležev, še posebno v terapevtskih skupinah in molekulah, kjer smo že močno prisotni (zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, bolezni osrednjega živčevja, bolezni prebavil in lajšanje bolečine, lajšanje prehlada in kašlja ter izdelki za ljubiteljske živali) in v skupinah z velikim potencialom za rast (zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, bolezni krvi in krvotvornih organov). Nadaljevati proaktivno prodajno politiko ter na vseh trgih vzdrževati močne in kakovostne marketinško-prodajne ekipe. Utrjevati Krkin ugled, visoke ocene zadovoljstva neposrednih odjemalcev in prepoznavnost izdelkov, ki se tržijo pod Krkinimi blagovnimi znamkami, pri zdravnikih, veterinarjih, farmacevtih, v lekarnah in veledrogerijah. Še naprej optimizirati ponudbo izdelkov in izkoriščati poslovne priložnosti, ki se ponudijo na trgih.
Na zahodnoevropskih trgih krepiti prepoznavnost Krke (blagovnih znamk Krka in TAD) in Krkin tržni položaj predvsem prek odvisnih družb in nepovezanih partnerjev ter izboljšati položaj med desetimi vodilnimi generičnimi podjetji na vseh zahodnoevropskih trgih. Dosegati količinsko/vrednostno rast prodaje, ki bo presegala povprečno na ravni skupine Krka. Izkoristiti potencial ponudbe izdelkov, jo povečevati na že znanih terapevtskih področjih in vstopati na nova, predvsem z zdravili za zdravljenje sladkorne bolezni in rakavih bolezni. Krepiti položaj in ugled pri farmacevtih in izbranih ciljnih skupinah zdravnikov. Krepiti prepoznavnost Krkine ponudbe zdravil za ljubiteljske živali.
Na čezmorskih trgih izdelke tržiti pod lastnimi blagovnimi znamkami in v okviru partnerskih povezav z lastniško nepovezanimi podjetji. Vstopati na izbrane nove trge s prevzemi in ustanavljanjem specializiranih lokalnih podjetij v mešani lasti, v katerih bo imela Krka prevladujoč delež (registracije, trženje itd.). Izbran čezmorski trg prepoznati kot ključni trg. Na Kitajskem nadaljevati aktivnosti za registracijo in prodajo izdelkov ter uspešno nastopiti na javnih razpisih, za kar je potrebna neposredna prisotnost.

Ponudba izdelkov in storitev
Zdravila na recept
Ključna terapevtska področja bodo še naprej zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, osrednjega živčevja, prebavil in zdravila za lajšanje bolečine ter novejša ključna področja zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni. Med ključna terapevtska področja dodajamo zdravila za zdravljenje bolezni krvi in krvotvornih organov.
Na ključnih terapevtskih področjih bomo poleg generičnih paralel v svetu vodilnih zdravil uvajali tudi inovativne izdelke (inovativna kombinirana zdravila, nove jakosti, farmacevtske oblike).
Z novimi izdelki bomo dopolnjevali ponudbo zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni, antitrombotično zdravljenje in za zdravljenje rakavih bolezni.
Dopolnjevali bomo ponudbo kombiniranih zdravil (z dvema ali tremi učinkovinami) za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka, zvišanih lipidov, srčnega popuščanja in sladkorne bolezni ter lajšanje bolečine.
Vrednotili bomo možnost vstopa še na druga terapevtska področja z lastnimi izdelki ali z izdelki lastniško nepovezanih partnerjev.
Spremljali in vrednotili bomo možnost vstopa na področje kompleksnih peptidov.
Ključne prodajne izdelke bomo zagotavljali z vertikalno integriranim modelom.
Za ključne prodajne izdelke bomo z optimizacijo formulacij in tehnoloških postopkov ter stroškovno učinkovito proizvodnjo zagotavljali cenovno konkurenčnost in dobičkonosnost. Za nove izdelke bomo optimalne formulacije in postopke ter cenovno konkurenčnost zagotavljali že pred lansiranjem oziroma med njim.
Z izdelki z večjim prodajnim potencialom bomo na trge vstopali med prvimi generiki, takoj po poteku patenta.
Registracije zdravil in njihova imena (blagovne znamke, INN MAH) bomo prilagajali razmeram na trgih in zahtevam regulatornih oblasti.
Prizadevali si bomo, da bomo na večini trgov vsako leto lansirali vsaj eno novo zdravilo.
Izdelki brez recepta
Krkina ključna terapevtska področja so izdelki za lajšanje bolečine, izdelki za lajšanje prehlada in kašlja ter izdelki z učinkom na prebavila in presnovo.
Na ključnih terapevtskih področjih bomo krovne blagovne znamke dopolnjevali z izdelki z novimi sestavami in farmacevtskimi oblikami.
Ponudbo bomo dopolnjevali z izdelki, ki so povezani s ključnimi terapevtskimi področji, opredeljenimi pri zdravilih na recept, in izdelki, pri katerih bo možen preklap s statusa zdravila na recept v status zdravila brez recepta (sinergija pri promociji), ter s tržno zanimivimi izdelki iz drugih/novih kategorij.
Iskali bomo nove perspektivne in ekonomsko ustrezno ovrednotene izdelke lastniško nepovezanih partnerjev.
Osredotočeni bomo na Slovenijo ter trge vzhodne Evrope, srednje Evrope in jugovzhodne Evrope.
Veterinarski izdelki
Ključno terapevtsko področje so izdelki za ljubiteljske živali (antiparazitiki in zdravila za lajšanje bolečine).
Ponudbo izdelkov za ljubiteljske živali bomo obogatili z dermatološkimi zdravili in vrednotili možnost vstopa na področje zdravil za bolezni srca in žilja.
Z novimi kombiniranimi zdravili, farmacevtskimi oblikami (mehke žvečljive tablete) in tehnologijami bomo dopolnili ponudbo izdelkov za ljubiteljske živali.
Ponudbo izdelkov za rejne živali bomo vzdrževali z obstoječimi izdelki.
Osredotočeni bomo na izbrane tradicionalne trge in izbrane trge zahodne Evrope, kjer že imamo lastno marketinško-prodajno mrežo na področju izdelkov za humano uporabo.
Zdraviliško-turistične storitve
Dosegati vsaj 3-odstotno povprečno letno rast prihodkov od prodaje in izboljševati dobičkonosnost.
V strukturi gostov doseгati tretjinski delež tujih gostov.

Doseganje ciljev skupine Krka v letu 2023
Skupina Krka je v letu 2023 ustvarila 1 milijardo 806,4 milijona EUR prodaje, kar je 5 % več kot v letu 2022 in 3 % več od načrtovanega. Prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje izdelkov in storitev znašajo 1 milijardo 799,0 milijonov EUR, razliko pa predstavljajo ostali prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje materiala ter ostali prihodki od prodaje.
Razpršenost prodaje med prodajnimi regijami Slovenija, Vzhodna Evropa, Zahodna Evropa, Srednja Evropa, Jugovzhodna Evropa in Čezmorska tržišča je dobra. Največja regija po prodaji je bila Vzhodna Evropa, Ruska federacija pa je ostala največji posamični trg.
Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije je znašal 94 %, kar smo načrtovali.
Prodajno najpomembnejša skupina izdelkov so bila zdravila na recept z 82-odstotnim deležem v skupni prodaji, kar je v skladu z načrtovanim.
Čisti dobiček je znašal 313,7 milijona EUR in je bil večji od načrtovanega.
Število zaposlenih v skupini Krka je bilo 1,6 % večje kot konec leta 2022.

Cilji poslovanja skupine Krka v letu 2024
Prodaja izdelkov in storitev bo predvidoma dosegla 1 milijardo 850 milijonov EUR.
Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije bo predvidoma 94-odstoten.
Najpomembnejša skupina izdelkov bodo ostala zdravila na recept z 81-odstotnim deležem v prodaji.
Dobiček bo predvidoma znašal dobrih 310 milijonov EUR.
Predvidevamo povečanje števila zaposlenih v Sloveniji in tujini, skupaj za 3 %.
Načrtovane naložbe v vrednosti dobrih 150 milijonov EUR bodo namenjene predvsem povečanju in posodobitvi proizvodnih zmogljivosti in infrastrukture.

Trajnostno upravljanje skupine Krka²⁵

V strateškem obdobju 2024–2028 bomo poslovno uspešnost skupine Krka krepili z upoštevanjem trajnostnih načel pri njenem upravljanju. Z vpeljavo celovitega procesa trajnostnega upravljanja želimo dosegati napredek in povečevati vrednost celotne skupine Krka.

Na začetku leta 2022 smo člana uprave Davida Bratoža imenovali za odgovornega za področje trajnosti in vpeljavo ESG-sistema v poslovanje, Finančni sektor pa smo opredelili za nosilca vključevanja trajnostnih vidikov (ESG-vidikov) v strategijo. Delo je začela tudi interdisciplinarna projektna skupina za trajnost. Njene naloge je v letu 2023 prevzel odbor za trajnost, ki bo na ravni skupine Krka skrbel za trajnostne vidike poslovanja, njegovo delovanje pa je opredeljeno s krovno ESG-politiko. Trajnostni model upravljanja smo obravnavali na strateških sestankih vodstev vseh organizacijskih enot.

Med strateške cilje smo vključili nadgrajevanje trajnostnega vidika upravljanja, kar bodo dopolnile prenovljene področne politike in razširjeni kazalniki poslovne uspešnosti.

Proces opredeljevanja bistvenosti²⁶

V vključujočem procesu, ki ga je vodila interdisciplinarna projektna skupina za trajnost, smo posodobili pregled naših osrednjih deležnikov in na novo opredelili bistvene trajnostne teme skupine Krka (ESG-teme), ki jih je s sklepom potrdila tudi uprava družbe. Njihovo zamejitev smo preverili v strukturiranih pogovorih s predstavniki osrednjih deležniških skupin o razumevanju, vrednotenju in pričakovanih razkritjih. Izsledke bomo uporabili tudi kot usmeritev za nadaljnje izboljšave.

Krkin ključni deležniki
Pacienti
Zdravstveni delavci, ponudniki zdravstvene oskrbe in neposredni kupci
Zaposleni, potencialni zaposleni in sindikalne organizacije
Regulatorji in vladne organizacije
Izobraževalne in znanstveno-raziskovalne ustanove
Delničarji, finančne ustanove in drugi deležniki na finančnih trgih
Strateški partnerji in dobavitelji
Lokalne skupnosti, nevladne in humanitarne organizacije
Mediji
Strokovna in interesna združenja

Bistvene trajnostne teme (ESG-teme)

Prepoznane bistvene trajnostne teme smo povezali v šest sklopov, ki jih bomo redno preverjali in posodabljali. V procesu njihovega opredeljevanja smo upoštevali interese ključnih deležnikov in njihova pričakovanja do panoge in skupine Krka, regulatorne zahteve in zahteve strokovnih smernic in standardov, medijske analize ter prihajajoča tveganja in priložnosti, povezane z okoljskimi, družbenimi in upravljavskimi vidiki.

Dvojno matriko bistvenosti, izdelano na tej osnovi, podrobneje predstavljamo v poglavju Trajnostni razvoj.

²⁵ GRI 2-13

²⁶ GRI 3-1

Sklopi Krkinih bistvenih trajnostnih tem
Kakovost izdelkov in varnost pacientov
Privabljanje in zadrževanje talentov
Dostopno zdravljenje
Dobre prakse vodenja in upravljanja
Skladnost, integriteta in transparentnost
Planet in podnebne spremembe

Trajnostni cilji (ESG-cilji)

Nadzorni svet in uprava družbe sta sprejela osvežene strateške cilje za najpomembnejša trajnostna področja. Trajnostno poslovanje in trajnostne cilje smo prvič v celoti vključili v Strategijo razvoja skupine Krka za obdobje 2024–2028. Sprejeti cilji so nadgradnja Trajnostne politike skupine Krka (ESG-politike) in so pomembni za njeno dolgoročno poslovno uspešnost. Opredeljujejo konkretne strateške usmeritve in cilje ter kazalnike spremljanja njihovega uresničevanja (KPI) za posamezna bistvena trajnostna področja. Povzetek strateških ciljev je objavljen tudi na spletnih straneh družbe Krka.

Naravno okolje (E)

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Specifična raba energije (TJ/milijardo kosov izdelkov)	< 80	73,2	doseženo
Zmanjšanje ogljičnega odtisa po obsegu 1 in 2 glede na leto 2019	-48 %*	-4,1 % glede na 2022	v skladu z načrti
Zmanjšanje specifične količine odpadkov na leto	-3 %	-5,4 %	doseženo

* cilj do leta 2030

Cilji zmanjšanja ogljičnega odtisa skupine Krka do leta 2050

Skupina Krka si bo še naprej prizadevala zmanjševati ogljični odtis. Sledili bomo trendom in najboljšim razpoložljivim tehnikam na področju razogljičenja transporta in oskrbe z razpoložljivimi ogljično nevtralnimi energenti (obnovljivimi viri energije, vodikom idr.) ter jih v največji možni meri vključevali v svoje procese. Spremljali bomo sprejem ter vsebino in zahteve Direktive CS3D glede priprave načrta razogljičenja v skladu s Pariškim sporazumom in podnebno nevtralnostjo do leta 2050. Na uspešnost izvajanja trajnostne okoljske politike bodo v naslednjem obdobju vplivali na trgu razpoložljive nove tehnike, brezogljivi viri energije in nova zakonodaja. Pri tem je ključno, da Krka ohranja rast in razvoj ter konkurenčnost na svetovnem trgu.

Družbeno okolje (S)

1. Kakovost izdelkov in varnost bolnikov

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Kritične neskladnosti, ugotovljene pri inšpekcijah pristojnih organov ali presojah partnerjev	0	0	doseženo
Delež upravičenih reklamacij glede na število sproščenih serij	< 1 %	0,68 %	doseženo

2. Zaposlovanje, razvoj in upravljanje talentov, raznovrstnost, vključevanje in sodelovanje zaposlenih, varnost, zdravje in dobro počutje zaposlenih

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje o trajnosti, skladnosti poslovanja in človekovih pravicah	1-krat na 2 leti vsi zaposleni	11.659 zaposlenih oz. 98,9 %	doseženo (vključeni niso bili dolgotrajno odsotni zaposleni)
Delež zaposlenih v skupini Krka, ki spadajo med ključne in perspektivne kadre	≥ 10 %	14,5 %	doseženo
Delež prihodkov, namenjenih za izobraževanje	0,35–0,50 %	0,48 %	doseženo
Število ur izobraževanja na zaposlenega	40	42	doseženo
LTIFR	< 5	2,46	doseženo
Število požarnih vaj	> 45	73	doseženo
Število ur izobraževanja o VZD	> 10.000	23.122	doseženo

3. Bolnikom prilagojena ponudba izdelkov, strokovna podpora zdravstvenim delavcem, pobude za večjo ozaveščenost o zdravem življenjskem slogu, prepoznavanje razširjenih bolezni, zagotavljanje stalne razpoložljivosti zdravil in cenovna dostopnost izdelkov

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Povprečna količinska rast prodaje na leto	5 %	5 %	doseženo
Povprečno povečanje števila bolnikov, zdravljenih s Krkinimi zdravili za srčno-žilne bolezni, na leto, neposredni prispevek k SDG-cilju iz Agende do leta 2030	3 %	3 %	doseženo
Položaj na ključnih terapevtskih področjih, kot so srčno-žilne bolezni (visok krvni tlak, zvišan holesterol), na tradicionalnih trgih	ostati eden od vodilnih proizvajalcev	na tradicionalnih trgih smo po vrednosti prodaje ostali vodilni proizvajalec zdravil z učinkom na RAAS, vodilni proizvajalec sartanov, vodilni generični proizvajalec zaviralcev ACE in vodilni proizvajalec hipolipemikov	doseženo
Prispevek regije Čezmorska tržišča k celotni prodaji skupine Krka	povečati delež v prodaji skupine	4,2 %	doseženo, v letu 2022 je delež dosegel 3,9 %
Stalna razpoložljivost zdravil in zadovoljstvo neposrednih odjemalcev, merjeno s CSI-indeksom	povprečni CSI-indeks na ravni skupine > 80 %	91,9 %	doseženo

4. Razvoj in raziskave ter kultura inovativnosti

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Delež sredstev za razvoj in raziskave od prihodkov od prodaje	10 %	9,9 %	povečanje glede na leto 2022, ko je ta delež dosegel 9,5 %, prihodki so rasli po višji stopnji kot stroški razvoja, zato je delež nekoliko nižji od 10 %

Korporativno upravljanje (G)

1. Odporen in prilagodljiv vertikalno integrirani poslovni model

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Sredstva za investicije – povprečni CAPEX na leto	140 mio EUR	131,9 mio EUR	rast glede na leto 2022, ko so ta sredstva znašala 106,0 mio EUR

2. Uspešno poslovanje in finančna čvrstost

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
EBITDA-marža	> 25 %	27,9 %	doseženo
Delež dobička večinskih lastnikov, izplačan za dividende	≥ 50 %	56,3 %	doseženo

3. Etičnost v kliničnih raziskavah, razvoju in drugih raziskavah

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Število korektivnih ukrepov glede etičnosti izvajanja kliničnih raziskav	0	0	doseženo

4. Protikorupcijsko delovanje, spoštovanje človekovih pravic

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Število dokazanih primerov prevar, korupcije, kršitev skladnosti, neetičnega, neprofesionalnega, nezakonitega delovanja zaposlenih	0	0	doseženo
Število primerov kršitev človekovih pravic v skupini Krka	0	0	doseženo

5. Odgovorna prodaja in trženje izdelkov

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Število tožbenih zahtevkov zaradi neetičnih ali zakonsko neustreznih trženjskih aktivnosti	0	0	doseženo
Število tožbenih zahtevkov zaradi trženjskih trditev ali trditev, ki niso v skladu z registriranim navodilom za uporabo zdravila (t. i. off-label promocija)	0	0	doseženo

6. Davčna politika, davčna transparentnost

Kazalnik	Cilj do leta 2028	Rezultat leta 2023	Pojasnilo
Z upoštevanjem Krkinih načel za obvladovanje davčnega področja zasledovati ničelno stopnjo prilagoditev in kazni v davčnih nadzorih oz. inšpekcijah	0	0	doseženo

Pričakovano makroekonomsko okolje v letu 2024

Mednarodna razpršenost poslovanja in vertikalno integrirani poslovni model skupini Krka omogočata stabilno poslovanje kljub različnim razmeram na ključnih prodajnih trgih.

Po robustni gospodarski rasti v letu 2022 je evropsko gospodarstvo v letu 2023 izgubilo zagon. V prvih treh četrtletjih leta 2023 je bila rast realnega bruto domačega proizvoda (BDP) zelo nizka, v zadnjem pa rahlo negativna. Vpliv visokih življenjskih stroškov je bil večji od pričakovanega. Mednarodno trgovanje in izvoz sta zagotovila malo podpore, restriktivna denarna politika pa je zaradi visoke inflacije povzročila ohlajanje gospodarstva. Fiskalna podpora gospodarski aktivnosti je bila deloma ukinjena. V prihodnje se pričakuje, da se bo gospodarska rast nekoliko okrepila zaradi povečevanja porabe, povezanega z naraščajočimi realnimi plačami, in povečevanja zunanjega povpraševanja na podlagi zmerne rasti kitajskega gospodarstva in kljub pričakovani recesiji v ZDA. Na trgu dela se pričakuje poslabšanje razmer. Zmanjševanje fiskalnih spodbud bo zaviralo bolj robustno gospodarsko rast.

V letu 2024 se zaradi nižje rasti plač in večje brezposelnosti pričakuje padec inflacije v EU. Stopnja inflacije naj bi se pod ciljno raven 2 % znižala leta 2025. Evropska centralna banka je v letu 2023 večkrat zvišala obrestne mere in pričakuje se, da bo počakala z znižanjem obrestnih mer, dokler ne bo povsem zanesljivo, da bo stopnja inflacije ostala na ciljni ravni. V nadaljevanju je pri inflaciji v posamezni državi upoštevana povprečna letna rast drobnoprodajnih cen.

Pričakovane makroekonomske razmere v letu 2024

Država	Napoved rasti trga zdravil (v %)	Napoved vrednosti trga zdravil – veleprodajne cene (v milijonih EUR)	Devizni tečaj (valuta/EUR)	Letna sprememba BDP-ja (v %)	Letna stopnja inflacije (v %)
Slovenija	8	1.015	evroobmočje	1,9	2,9
Hrvaška	10	1.800	evroobmočje	2,6	2,5
Romunija	14	6.000	5,0	2,9	5,8
Ruska federacija	6–7	2.220 milijard RUB	103	1,5	6,4
Ukrajina	1–2	3.200	42	3,9	7,5
Poljska	11	10.200	4,5	2,7	5,2
Madžarska	5	2.700	380	2,4	4,5
Češka	9	4.700	24,5	1,1	2,9
Slovaška	7	1.970	evroobmočje	2,3	3,5
Zahodna Evropa	3	288.218	večinoma evroobmočje	0,2	2,3

Viri za napovedi za trg zdravil so ocene ponudnikov tržnih podatkov (kot npr. IQVIA), podatkovna baza Evaluate® European Market Outlook in interne ocene. Viri za ostale napovedi so poročila bank in Evropske komisije.

Slovenija

Po popravku in znižanju gospodarske rasti za leto 2022 na 2,5 % se je v letu 2023 gospodarska rast zaradi majhne potrošnje in izvoza znižala na 1,3 %. Neposreden vpliv poplav na gospodarsko aktivnost je bil omejen. Zaradi umirjanja inflacije, močne investicijske aktivnosti in pričakovane rasti realne kupne moči se za leto 2024 pričakuje zvišanje gospodarske rasti na 1,9 %. Na trgu dela se bo nadaljeval trend omejenega števila razpoložljive delovne sile. Stopnja brezposelnosti naj bi počasi, vendar konstantno padala. Rast plač naj bi bila višja od inflacije. Inflacija se je v letu 2023 ustavila pri 7,2 %, v letu 2024 pa naj bi bila rast 2,9-odstotna. Javnofinančni primanjkljaj je leta 2023 dosegel vrh pri 3,7 % BDP zaradi šibkejše gospodarske rasti, enkratnih izdatkov za obnovo po poplavih in ukrepov za blažitev posledic visokih cen energije. Pričakuje se, da bo v letu 2024 primanjkljaj padel na 3,3 % BDP zaradi zmanjšanja subvencij in ukinitev ukrepov za blažitev posledic visokih cen energije. Delež javnega dolga v BDP naj bi se še naprej zmanjševal z 69,3 % v letu 2023 na 68,4 % v letu 2024, in sicer zaradi zmanjševanja nominalnega primanjkljaja in rasti nominalnega BDP. Fiskalne projekcije so odvisne od izdatkov za rekonstrukcijo po poplavih in dodatnih virov davčnih prihodkov. Poleg tega se pričakuje reforma sistema plač v javnem sektorju, ki lahko pomembno vpliva na javne finance.

Vrednost prodaje zdravil v letu 2024 ocenjujemo na 1.015 milijonov EUR in pričakujemo, da bo 8 % večja kot leta 2023.

Hrvaška

Zaradi pozitivnega vpliva uvedbe evra in vstopa v schengensko območje se je BDP v letu 2023 zvišal za 2,6 %. Tudi v letu 2024 naj bi rast ostala enaka. Pričakuje se rast domačega povpraševanja na podlagi predvidenega umirjanja inflacije. Prispevek neto izvoza k rasti BDP naj bi se močno zmanjšal. Glavno tveganje za gospodarsko rast je inflacija, ki je bolj vztrajna kot drugod v evroobmočju. Zaposlovanje naj bi doseglo solidno rast, stopnja brezposelnosti pa rekordno nizke ravni. Umirjanje inflacije poganjajo nižje cene energije in hrane, medtem ko je rast cen storitev vztrajnejša. Inflacija se je v letu 2023 ustalila pri 8,4 %, v letu 2024 pa naj bi padla na 2,5 %. Zaradi visokih enkratnih davčnih prihodkov, nadaljevanja gospodarske rasti in visoke inflacije je bil v letu 2023 ustvarjen celo javnofinančni presežek v višini 0,1 % BDP. V prihodnje naj bi na javnofinančni presežek negativno vplivalo veliko povečanje plač v javnem sektorju in socialnih prejemkov, kar bo povečalo fiskalne izdatke. Tako se za leto 2024 pričakuje javnofinančni primanjkljaj v višini 1,8 % BDP. Zmanjševanje javnega dolga naj bi se nadaljevalo. V letu 2023 se je zmanjšal na 60,8 % BDP, v letu 2024 pa naj bi se zmanjšal na 58,8 % BDP.

Ocenjujemo, da se bo vrednost hrvaškega trga zdravil v letu 2024 povečala za 10 % glede na lansko leto in bo znašala okrog 1,8 milijarde EUR.

Romunija

Realna rast BDP se je v letu 2023 upočasnila in je bila 1,8-odstotna zaradi visoke inflacije, ki omejuje realno razpoložljiv dohodek, ter zaradi zaostrenih finančnih pogojev in manjšega zunanjega povpraševanja. V naslednjem letu naj bi se rast BDP počasi zviševala in dosegla 2,9 %, kar naj bi bila posledica solidne rasti realnega razpoložljivega dohodka, kreditne aktivnosti in naložb. Na trgu dela se kljub šibkejši gospodarski rasti še vedno pričakuje razmeroma veliko povpraševanje, posledično pa tudi visoka rast plač. Stopnja brezposelnosti se je v letu 2023 znižala in naj bi bila nizka tudi v prihodnje. Inflacija je dolgotrajnejša. V letu 2023 se je zaradi nižjih cen energije in restriktivnih finančnih pogojev počasi umirila in se ustalila malenkost pod 10 %. Pričakuje se, da se bo v naslednjih letih pospešeno umirjala. Javnofinančni primanjkljaj je v letu 2023 znašal 6,3 % BDP. V letu 2024 naj bi bili uvedeni novi ukrepi javnofinančne konsolidacije, zaradi česar naj bi se zmanjšal na 5,3 % BDP. Javni dolg se je v letu 2023 zvišal na 47,9 % BDP in naj bi rasel tudi v naslednjem letu, ko naj bi predstavljal 48,9 % BDP.

Ocenjujemo, da se bo vrednost trga zdravil v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 povečala za 14 % in bo dosegla 6 milijard EUR.

Ruska federacija

Rusko gospodarstvo si je v letu 2023 opomoglo na podlagi močno povečanega domačega povpraševanja, ki je bilo podprto s fiskalnimi spodbudami. V letu 2023 je BDP zrasel za 3,6 %. V prihodnje se pričakuje padec porabe gospodinjstev, povečanje ozkih grl v proizvodnji, predvsem pa pomanjkanje delovne sile, kar bo negativno vplivalo na gospodarsko rast. Tudi zaradi restriktivne denarne politike se v letu 2024 pričakuje umiritev gospodarske rasti na 1,5 %. Stopnja brezposelnosti je padla na 3 % in je najnižja v zgodovini. Zaradi razmer na trgu dela se pričakuje nadaljevanje rasti plač. Inflacijski pritiski so bili na začetku leta 2023 manjši, vendar so se v naslednjih mesecih spet povečali. V letu 2023 je inflacija dosegla 6,3 %. Zaradi inflacijskih pritiskov in slabitve vrednosti rublja na podlagi vse manjšega trgovskega presežka je centralna banka v drugi polovici leta 2023 referenčno obrestno mero postopoma zvišala na 16 %. Za leto 2024 se pričakuje, da bo inflacija dosegla 6,4 %. Javnofinančni primanjkljaj se je v letu 2023 nekoliko zmanjšal, in sicer na 2 % BDP. V državnem proračunu naj bi v letu 2024 ostal primanjkljaj v višini 1,4 % BDP. Vlada je za delno financiranje javne porabe v letu 2023 uporabila sredstva Sklada narodne blaginje. Načrtuje ponovno uvedbo t. i. fiskalnega pravila, ki določa, da se del naftnih prihodkov nameni za ta sklad, kar naj bi povzročilo rast javnega dolga, in sicer na dobrih 15 % BDP v letu 2024.

Pričakujemo, da bo vrednost trga zdravil v letu 2024 dosegla 2.220 milijard RUB in bo v lokalni valuti zrasla med 6 % in 7 % glede na leto 2023.

Ukrajina

Gospodarska aktivnost v letu 2023 je bila boljša od prvotnih pričakovanj zaradi nadaljevanja izvoza žita, podpore mednarodnih partnerjev in zavezanosti vlade k zagotavljanju makroekonomske stabilnosti. V tem letu je bila dosežena gospodarska rast v višini 5,4 %. Prihodnji gospodarski obeti so odvisni predvsem od obsega mednarodne finančne pomoči. Za leto 2024 se predvideva zmerna, okoli 4-odstotna gospodarska rast. Zaradi padca rasti cen hrane, kar je bila posledica dobre letine in povečane ponudbe, se je inflacija v letu 2023 občutno znižala, na 13,1 %. Za leto 2024 se pričakuje, da se bo še nekoliko znižala, in sicer na 7,5 %. V letu 2023 je bil v trgovinski bilanci občuten primanjkljaj zaradi večjega uvoza in omejitev domačih proizvodnih aktivnosti, kar je omejevalo tudi izvoz. Za financiranje proračunskih izdatkov je ključna mednarodna finančna pomoč. Pričakuje se, da se bo v letu 2024 javnofinančni primanjkljaj nekoliko zmanjšal. Javni dolg se je v letu 2023 zmanjšal. V letu 2024 naj bi se ta trend nadaljeval, javni dolg naj bi se zmanjšal na 60 % BDP.

Ocenjujemo, da se bo vrednost trga zdravil v letu 2024 povečala za 1 % do 2 % in bo znašala 3,2 milijarde EUR.

Poljska

Po upočasnitvi gospodarske rasti v letu 2023 na zgolj 0,2 % naj bi se rast v naslednjih letih okrepila zaradi oživitve zasebne potrošnje, fiskalne podpore, javne porabe in umirjanja inflacijskih pritiskov. V letu 2024 se pričakuje zvišanje BDP za 2,7 %. Kljub upočasnitvi gospodarske rasti v letu 2023 se je zaposlovanje povečalo. Stopnja brezposelnosti se je gibala okoli 3 %, kar je na zgodovinsko nizki ravni. Rast realnih plač naj bi se v prihodnje pospešila. Inflacija je v prvi polovici leta 2023 dosegla vrh in se do konca leta umirila na 10,9 %, v letu 2024 pa naj bi se spustila na 5,2 %. Javnofinančni primanjkljaj je v letu 2023 zrasel na 5,8 % BDP. Javni izdatki ostajajo visoki zaradi načrtovanih vlaganj v obrambo in zaradi socialnih izdatkov, kar upočasnjuje rebalans javnofinančnega proračuna. Za leto 2024 se pričakuje padec javnofinančnega primanjkljaja na 4,6 % BDP zaradi višje gospodarske rasti. Javni dolg je v letu 2023 zrasel na 50,9 % BDP. Velik javnofinančni primanjkljaj in prilagoditve, povezane z investicijami v obrambo, naj bi še povečale delež javnega dolga. V letu 2024 naj bi dosegel 54,4 % BDP.

Vrednost trga zdravil bo v letu 2024 ob pričakovani 11-odstotni rasti znašala okrog 10,2 milijarde EUR.

Madžarska

Madžarsko gospodarstvo je v letu 2023 ostalo v recesiji, kar je povzročilo znaten javnofinančni primanjkljaj. Gospodarska aktivnost je padla za 0,8 %. Za leto 2024 se pričakuje gospodarska rast v višini 2,4 % zaradi nižjih cen surovin in izboljšanih pogojev financiranja. Stopnja brezposelnosti se je kljub recesiji ohranila pri skromnih 4,1 %, saj podjetja zaradi vztrajnega pomanjkanja delovne sile niso bila naklonjena odpuščanju delavcev. Nizka stopnja brezposelnosti se bo predvidoma ohranila tudi v prihodnje, predvidena je tudi nadaljnja rast plač. Visoka inflacija, ki je v letu 2023 znašala 17 %, se znižuje. Za leto 2024 se pričakuje znižanje na 4,5 %. Javnofinančni primanjkljaj je bil v letu 2023 velik, in sicer 5,8 % BDP. Proračunski primanjkljaj naj bi ostal velik zaradi vpliva permanentnih znižanj davkov iz preteklih let. V letu 2024 se predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 4,3 % BDP. Državni dolg se je v letu 2023 zmanjšal na 70 % BDP. Njegova konsolidacija naj bi se upočasnila predvsem zaradi povečanega javnofinančnega primanjkljaja in nižje rasti BDP. V letu 2024 naj bi se javni dolg tako povečal na 71,7 % BDP.

Pričakujemo, da bo vrednost trga zdravil v letu 2024 ob 5-odstotni rasti dosegla 2,7 milijarde EUR.

Češka

Po stagnaciji v letu 2023 se pričakuje, da bo gospodarska aktivnost postopoma oživela. V letu 2024 naj bi gospodarska rast dosegla 1,1 % zaradi nižje inflacije, izboljšanja finančnih pogojev in rasti realnih plač. Stopnja brezposelnosti ostaja rekordno nizka, vendar se pričakuje blago zvišanje zaradi stagnacije gospodarstva. Primanjkljaj usposobljene delovne sile naj bi se nadaljeval. Od začetka leta 2023 se je inflacija hitro zniževala in je na letni ravni znašala 12 %. Padanje inflacije naj bi se nadaljevalo tudi v naslednjem letu, dosegla naj bi 2,9 %. V letu 2023 se je javnofinančni primanjkljaj povečal na 3,8 % BDP, ker so javnofinančni izdatki zaradi usklajevanja z inflacijo rasli hitreje kot BDP. Postopno opuščanje ukrepov za blažitev vpliva visokih cen energije in konsolidacija javnih financ naj bi proračunski primanjkljaj v letu 2024 zmanjšala na 2,4 % BDP. Javni dolg ostaja na razmeroma nizki ravni kljub nadpovprečni rasti v zadnjih letih. V letu 2023 je predstavljal 44,7 % BDP. Pričakuje se, da se bo v letu 2024 povečal na 45,5 % BDP.

Na Češkem pričakujemo 9-odstotno rast trga zdravil v letu 2024, njegova vrednost pa naj bi bila okrog 4,7 milijarde EUR.

Slovaška

V letu 2023 je BDP zrasel za 1,1 %, kar je bila posledica rasti naložb, ki jih poganjajo strukturni skladi EU, Mehanizem za okrevanje in odpornost ter državne investicije. Za leto 2024 se pričakuje višja gospodarska rast, in sicer 2,3-odstotna, predvsem zaradi okrevanja porabe po energetske cenovnem šoku. Stopnja brezposelnosti naj bi se še naprej zniževala zaradi velikega povpraševanja na trgu dela in krčenja delovno aktivnega prebivalstva in v letu 2024 padla na 5,4 %. Visoke cene energentov so inflacijo v letu 2023 dvignile na 11 %. V naslednjem letu naj bi se zniževala in na letni ravni dosegla 3,5 %. Javnofinančni primanjkljaj se je v letu 2023 povečal na 5,7 % BDP zaradi novih ukrepov za blažitev vpliva visokih cen energije in novih socialnih izdatkov. Pričakuje se, da se bo v letu 2024 kljub nižji inflaciji in ukinitvi ukrepov za blažitev vpliva energetske krize povečal na 6,5 % BDP. Razmerje med javnim dolgom in BDP se je leta 2023 rahlo znižalo na 56,7 %, vendar naj bi se v letu 2024 dvignilo na 59,9 % zaradi velikega javnofinančnega primanjkljaja v preteklih letih.

Ocenjuje se, da se bo vrednost slovaškega trga zdravil v letu 2024 povečala za 7 % in bo znašala 1,97 milijarde EUR.

Zahodna Evropa

V letu 2023 je bila rast BDP skromna, 0,5-odstotna. Izzivi v izvozno usmerjenih sektorjih gospodarstva se povečujejo. V letu 2024 se pričakuje nadaljevanje upadanja gospodarske aktivnosti zaradi pričakovanih šibkih naložb, ki so posledica naraščajočega števila insolventnosti podjetij, šibke kreditne aktivnosti in padajočega števila gradbenih dovoljenj. Prispevek izvoza bo omejen zaradi pričakovane skromne gospodarske rasti na Kitajskem in recesije v ZDA. Gospodarska rast v celotnem letu 2024 naj bi bila 0,2-odstotna. Višja gospodarska rast se pričakuje v drugi polovici leta 2024, nadaljevala naj bi se tudi v letu 2025. Brezposelnost naj bi se povečala, in sicer s 6,4 % v letu 2023 na 6,5 % v letu 2024. Inflacija v letu 2023 je bila 5,4-odstotna in naj bi se v naslednjih letih pospešeno zniževala. V letu 2024 se predvsem zaradi šibkega domačega povpraševanja in umiritve rasti plač pričakuje padec inflacije na 2,3 %. Pričakuje se, da bo Evropska centralna banka počakala z nižanjem obrestnih mer, dokler ne bo povsem zanesljivo, da se je inflacija znižala na ciljna 2 %. Državni proračuni za leto 2024 kažejo, da je fiskalno prilagajanje večinoma zastalo. Pričakuje se, da bodo strmi dvigi stroškov zadolževanja in EU-postopki v zvezi s čezmernim javnofinančnim primanjkljajem lahko povzročili pritiske na obvladovanje javnih izdatkov. Prav tako se pričakuje, da se bo javni dolg v prihodnje povečeval, in sicer na 90,2 % BDP v letu 2024.

Ocenjuje se, da se bo vrednost zahodnoevropskega trga zdravil v letu 2024 povečala za 3 % in bo znašala 288,2 milijarde EUR.

Obvladovanje tveganj

Obvladovanje tveganj je v skladu z zakonodajo in dobro prakso naloga in odgovornost uprave, ki o tveganjih ter sprejetih ukrepih redno poroča revizijski komisiji in nadzornemu svetu. Ob vsakokratni analizi poslovnih rezultatov se revizijska komisija in nadzorni svet seznanita z obvladovanjem operativnih in finančnih tveganj. Njuno delo na področju obvladovanja tveganj je opisano v Poročilu nadzornega sveta Krke, d. d., Novo mesto za leto 2023. V skupini Krka vsak dan spremljamo izpostavljenost različnim vrstam tveganj in sprejemamo ukrepe za njihovo obvladovanje.

Določene pristojnosti za obvladovanje tveganj imajo tudi naslednji odbori in pooblaščenca uprave:

- odbor za kakovost,
- odbor za informacijske tehnologije,
- razvojni odbor,
- prodajni odbor,
- odbor za kadre,
- odbor za trajnost,
- pooblaščenec za neprekinjeno poslovanje,
- pooblaščenec za informacijsko varnost,
- pooblaščenec za skladnost in integriteto,
- koordinator za trajnost.

V skupini Krka je obvladovanje tveganj vključeno v vse poslovne procese. Finančna tveganja za celotno skupino obvladuje obvladujoča družba centralizirano, poslovna tveganja pa obvladujejo odvisne družbe samostojno glede na smernice obvladujoče družbe. Uporabljamo številne standardne operativne postopke v okviru sistemov kakovosti ter druge interne predpise in navodila, v katerih so opredeljene aktivnosti in odgovornosti, ki nam omogočajo nemoteno poslovanje in zmanjševanje tveganj.

Kot pomoč pri obvladovanju tveganj uporabljamo:

- Register tveganj skupine Krka, v katerem je celovit popis tveganj za celotno skupino, namenjen pa je pravočasnemu prepoznavanju in obvladovanju dejavnikov, ki lahko ogrozijo doseganje ciljev;
- Načrt integritete, ki je komplementaren Registru tveganj in obravnava področja etike, integritete in skladnosti; sprejme ga uprava, ki ga vsako leto preveri in posodobi, če je potrebno;
- smernice iz Strategije neprekinjenega poslovanja;
- smernice iz Sistema vodenja in varovanja informacij (ISO/IEC 27001);
- načela dobre proizvodne prakse;
- zahteve standarda ISO 14001;
- smernice v okviru integracije obvladovanja kakovosti v vse poslovne procese;
- Trajnostno politiko skupine Krka (ESG-politiko).

Trajnostna tveganja na okoljskem in socialnem področju ter področju korporativnega upravljanja (Environment, Social, Governance, ESG) prepoznavamo v procesu ocene dvojne bistvenosti. Obvladujemo jih v okviru več vrst tveganj in so vključena v procese njihovega upravljanja. Upravljavski pristopi pri posameznih bistvenih ESG-temah so opredeljeni tudi v ESG-politiki, ki sta jo sprejela uprava in nadzorni svet Krke. Odbor za trajnost skupaj z nadzornim svetom, upravo, koordinatorjem za trajnost in pooblaščenca za trajnost, opredeljenimi za posamezna za trajnost ključna organizacijska področja, skrbi za trajnostno upravljanje družbe.

V nadaljevanju povzemamo pomembnejša tveganja, s katerimi se srečujemo pri poslovanju, in opisujemo način njihovega obvladovanja. Vsako tveganje je ocenjeno na podlagi ocene velikosti škode in ocene verjetnosti nastanka. Končna ocena posameznega tveganja je določena ob hkratnem upoštevanju velikosti škode in verjetnosti nastanka, pri čemer je že upoštevan vpliv kontrolnih aktivnosti. Predhodna ocena, razvidna iz tabele Vrste operativnega tveganja in neprekinjenost poslovanja, je bila določena v predhodnem registru tveganja.

VRSTE OPERATIVNEGA TVEGANJA IN NEPREKINJENOST POSLOVANJA				
Področje tveganja	Opis tveganja	Kontrolne aktivnosti	Predhodna ocena tveganja	Zadnja ocena tveganja
razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov	nenačrtovane zaustavitve oz. nedosegljivost ključnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje končnih izdelkov (zaposleni, stavbe, oprema, različen material, mediji, informacije, epidemiološke razmere)	sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja, analiza vplivov na poslovanje, zahteve za razpoložljivost kritičnih virov oz. storitev, analize tveganja po posameznih področjih, ukrepi za povečevanje odpornosti procesov proti motnjam in zmanjševanje posledic incidentov, nadzor nad izvajanjem higienskih, organizacijskih in tehničnih ukrepov za omejevanje širjenja zdravstvenih okužb, načrti neprekinjenega poslovanja kritičnih procesov, usposabljanje, preverjanje, vaje	zmerno	zmerno
oskrba z učinkovinami in končnimi izdelki	tveganje zagotavljanja pravočasne oskrbe z repromaterialom in končnimi izdelki ter učinkovite izrabe proizvodnih sredstev	skrbno načrtovanje oskrbne verige ob upoštevanju ekonomskih, zdravstvenih in političnih razmer v svetu, pandemije, naravne nesreče, eksplozije ipd., skrbno načrtovanje zalog repromateriala, vzdrževanje varnostnih zalog, zagotavljanje več virov z različnih lokacij, zagotavljanje ustreznih proizvodnih zmogljivosti na Krkinih in na alternativnih lokacijah pri pogodbenih proizvajalcih, prisotnost naših strokovnjakov na nekaterih proizvodnih lokacijah pogodbenih proizvajalcev, vzpostavitev prenosa tehnologije na daljavo, hitro prilagajanje nenadnim povečanim potrebam po izdelkih z vzpostavitvijo dodatnih virov in prilagoditvijo prioritet, vzpostavitev alternativnih transportnih poti za repromaterial in končne izdelke	zmerno	zmerno
upravljanje kakovosti	tveganje izgube dovoljenja za proizvodnjo, distribucijo in promet z zdravili	spremljanje zakonskih in regulatornih zahtev ter uvajanje vseh aktivnosti v tiste procese v skupini Krka, ki so kritični z vidika dobrih praks	zmerno	zmerno
tehnična oskrba	tveganje ustrezne oskrbe procesov z energetske in uporabni mediji ter tveganje ustreznosti tehničnega vzdrževanja	nadomestni viri energetske oskrbe, robustno načrtovani sistemi za oskrbo z mediji, rezervne zmogljivosti sistemov in opreme, zagotavljanje kritičnih rezervnih delov in skrbno načrtovani procesi vzdrževanja	zmerno	zmerno
informacijska tehnologija	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	neodvisni varnostni pregledi in predvideni ukrepi za odpravo motenj, ocene različnih vrst tveganja, načrt neprekinjenega delovanja informacijske tehnologije, postopki za obnovo po večjih incidentih in katastrofah	zmerno	zmerno
zaposleni	tveganje nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu, tveganje zaradi pojava nalezljivih bolezni (epidemije, pandemije)	preverjanje tehnoloških postopkov, sistem ocenjevanja tveganosti delovnega mesta, preventivni ukrepi, uvedba previdnostnih ukrepov – sanitarnih, zdravstvenih in organizacijskih, ki preprečujejo vnos in širjenje morebitnih okužb ter hkrati omogočajo nemoteno izvajanje vseh delovnih procesov	zmerno	zmerno
	tveganje, povezano z epidemiološkimi razmerami v državi ter nenačrtovano večjo odsotnostjo in pomanjkanjem kadra na trgu dela	zamenljivost kadra, novi načini pridobivanja novega kadra, ustrezna in redna komunikacija z zaposlenimi, šolanje in usposabljanje, preusmeritev aktivnosti na osnovne procese ob večjem izpadu razpoložljivega kadra (npr. ob pandemiji ali naravnih in drugih nesrečah)		
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve in uničenja premoženja	načrt varovanja, sistematično ocenjevanje ogroženosti in izvajanje potrebnih ukrepov	zmerno	zmerno

VRSTE POSLOVNEGA TVEGANJA				
Področje tveganja	Opis tveganja	Kontrolne aktivnosti	Predhodna ocena tveganja	Zadnja ocena tveganja
razvoj in raziskave	tveganje učinkovitosti razvojnih procesov, ustreznosti regulatornih postopkov in zagotavljanja novih izdelkov	skrbno načrtovanje razvojnih projektov in upravljanje regulatornih procesov	zmerno	zmerno
prodaja in trženje	tveganje regulacije mednarodnega poslovnega okolja in prodajnih trgov ter ustreznosti trženjskih aktivnosti	odziv na spremenjene geopolitične in zakonske pogoje poslovanja na trgih, oblikovanje standardiziranih, skladnih in transparentnih prodajnih in trženjskih aktivnosti, kontinuirano izobraževanje in preverjanje znanja zaposlenih, uporaba sodobnih komunikacijskih orodij in poti	zmerno	zmerno
intelektualna lastnina	tveganje kršitve pravic iz naslova intelektualne lastnine drugih subjektov ali neupravičenega izkoriščanja Krkine intelektualne lastnine	spremljanje patentne situacije, dosledno upoštevanje pravic intelektualne lastnine drugih subjektov ter oblikovanje rezervacij za morebitne odškodnine, kadar je to utemeljeno	zmerno	zmerno
	tveganje zamika obravnave in posledično odločitev, kadar moramo za vstop na trg razveljaviti t. i. sekundarne patente tretjih oseb	dodatno presojanje tveganj in oblikovanje rezervacij za morebitne odškodnine, kadar je to možno		
upravljanje kakovosti	tveganje ustrezne kakovosti razvojnega in proizvodnega procesa, zagotavljanje ustrezne kakovosti izdelkov ter vzdrževanja veljavnosti dovoljenj za proizvodnjo in certifikatov DPP	spremljanje zakonskih in regulatornih zahtev, načrtovanje kontrole in zagotavljanja kakovosti, redno vrednotenje in ocenjevanje tveganj s področja kakovosti, nadzor nad zagotavljanjem kakovosti izdelkov, procesov, uvajanje izboljšav in zakonskih novosti v redne delovne procese, načrt neprekinjenega poslovanja	zmerno	zmerno
varstvo okolja	tveganja, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, tveganje na področju odpreme odpadkov, tveganje obremenitve okolja z nevarnimi snovmi ob izrednih dogodkih, tveganje odstopa od zakonskih zahtev in izgube ugleda zaradi prevelikega obremenjevanja okolja	učinkovito obvladovanje procesa upravljanja okolja, spremljanje zakonskih zahtev, stalen nadzor izpustov, uporaba najboljših razpoložljivih tehnik za zmanjševanje vplivov na okolje, sodelovanje z več kakovostnimi poslovnimi partnerji na področju ravnanja z odpadki	zmerno	zmerno
investicijski projekti	tveganje odločitev o investicijah v proizvodne in ostale zmogljivosti ter postopkov izvedbe investicij	stalen nadzor nad izvedbo vseh faz projektov, spremljanje načrtov, sistematična izbira izvajalcev	zmerno	zmerno
kadrovsko področje	tveganje zagotavljanja ključnih in strokovno usposobljenih kadrov ter socialnega dialoga z zaposlenimi	sistematično delo s ključnimi kadri, sistem nagrajevanja, razvoj kadrov, stalno izobraževanje, merjenje organizacijske kulture in klime	zmerno	zmerno
pravno področje	tveganje ustreznosti pravne ureditve poslovnih odnosov ter upoštevanja in pravilne interpretacije zakonodaje, tveganje v primeru sodnih in drugih pravnih postopkov, predvsem sporov	vklučevanje pravne službe na ključna področja, sodelovanje z zunanjimi specializiranimi pravnimi strokovnjaki	zmerno	zmerno

VRSTE FINANČNEGA TVEGANJA				
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Predhodna ocena tveganja	Zadnja ocena tveganja
spremembe deviznih tečajev	možnost večjih finančnih izgub zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje finančnih trgov in valutne izpostavljenosti, sodelovanje z vodilnimi svetovnimi finančnimi inštitucijami, spremljanje novih praks ščitenja deviznega tveganja, uporaba finančnih instrumentov, naravno ščitenje	veliko	veliko
spremembe obrestnih mer	tveganje neugodnega gibanja obrestnih mer	spremljanje gibanja obrestnih mer, pogajanja s kreditnimi inštitucijami, varovanje z uporabo ustreznih finančnih instrumentov	majhno	majhno
kreditno tveganje	tveganje neplačila kupcev in s tem povezanih odpisov terjatev	izračunavanje bonitetnih ocen, omejevanje največje izpostavljenosti do posamičnih kupcev, aktivno upravljanje terjatev, uporaba instrumentov za zavarovanje plačil in terjatev pri kreditni zavarovalnici	zmerno	zmerno
likvidnost	možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti	vnaprej dogovorjene kreditne linije, načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih, združevanje denarnih sredstev	zmerno	zmerno
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi rušilnega delovanja naravnih sil in drugih dejavnikov tveganja	sistematične ocene ogroženosti objektov, ukrepi v skladu s študijami varstva pred požarom, sklepanje ustreznih zavarovanj	zmerno	zmerno
nevarnost odškodninskih zahtevkov in civilnih tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov tretjih oseb zaradi škodnih dogodkov, ki jih družba povzroči nehote in naključno s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov na trg	zavarovanje civilne, delodajalčeve in ekološke odgovornosti, zavarovanje produktne odgovornosti ter odgovornosti za klinična testiranja	zmerno	zmerno
nevarnost finančne izgube zaradi obratovalnega zastoja	nastanek finančne škode kot posledice prekinitve proizvodnje zaradi škode na premoženju	zavarovanje stroškov dela, amortizacije, ostalih poslovnih stroškov in dobička iz poslovanja, organizacijsko-tehnični ukrepi za zmanjšanje posledic obratovalnega zastoja	zmerno	zmerno

Operativna tveganja in neprekinjenost poslovanja

Razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov

Večji izredni dogodki, ki bi za daljši čas prekinili proizvodnjo in prodajo izdelkov, lahko ogrozijo obstoj skupine Krka. Z analizo vpliva na poslovanje ocenjujemo kritičnost procesov in tveganja, ki ogrožajo njihovo delovanje. Rezultat teh aktivnosti so Analiza vplivov na poslovanje, Ocena tveganja in Strategija upravljanja neprekinjenega poslovanja. Pripravi jih pooblaščenec za neprekinjeno poslovanje v sodelovanju z osebami, ki sodelujejo v kritičnih procesih, obravnava in sprejme pa jih uprava družbe. Ti dokumenti se obnavljajo najmanj na pet let oziroma ob vsaki večji tehnološki in/ali organizacijski spremembi, pojavu novih groženj ali povečanju obstoječih.

Izvajamo učinkovite ukrepe za zaščito zaposlenih, premoženja in drugih ključnih virov ter preprečevanje izrednih dogodkov. Za primer izrednih dogodkov imamo pripravljene načrte in ukrepe za reševanje in zmanjšanje neposredne škode ter načrte za delovanje v izrednih razmerah do vrnitve v normalno poslovanje. Na osnovi Strategije upravljanja neprekinjenega poslovanja se za vsak kritični proces ali storitev pripravi načrt neprekinjenega poslovanja. Za pripravo in vzdrževanje teh načrtov se v dogovoru s pooblaščenecem za neprekinjeno poslovanje imenujejo osebe, ki so odgovorne za kritične procese. Načrte potrjujejo vodje kritičnih procesov ali storitev in pooblaščenec za neprekinjeno poslovanje.

Ustreznost načrtov se najmanj enkrat na leto preverja in usklajuje s politiko in strategijo neprekinjenega poslovanja. Ključni del preizkušanja izvajanja posameznih ukrepov neprekinjenega poslovanja so vaje oziroma treningi. Ustreznost izvajanja teh načrtov enkrat na leto obravnava odbor za kakovost. Uprava družbe je leta 2021 v Strategijo upravljanja neprekinjenega poslovanja vključila tudi ukrepe v primeru pandemije. Pandemija lahko povzroči tveganje na več področjih, na primer prekinitve oskrbne verige, povečano odsotnost zaposlenih, motnje pri zagotavljanju storitev zunanjih izvajalcev. Z določitvijo in izvajanjem primernih preventivnih in drugih ukrepov zagotavljamo ustrezno razpoložljivost kritičnih virov za zagotavljanje proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov.

Tveganja oskrbe z učinkovinami in končnimi izdelki

V skladu s standardnim operativnim postopkom nenehno spremljamo nabavni trg, dobavitelje in cene repromateriala ter v skladu z letnim in mesečnim načrtom proizvodnje zagotavljamo potrebne količine. S skrbnim načrtovanjem zalog in vzdrževanjem varnostnih zalog si zagotavljamo stalen dostop do repromateriala, ki ga potrebujemo za proizvodnjo končnih izdelkov.

Na osnovi izdelanih meril ocenjujemo in izbiramo dobavitelje ter jih redno preverjamo. Odbor za kakovost dvakrat na leto obravnava ugotovitve preteklih presoj, kazalnike, oceno tveganj dobaviteljev in načrt presoj za naslednje obdobje. Redno presojo dobaviteljev izvajamo na tri leta. V primeru izrednih dogodkov in odstopanj nemudoma izvedemo oceno tveganj in presojo. Pri izbiri pogodbenih partnerjev so ključni parametri ustrezna specifikacija materiala, regulatorna skladnost, zagotovljeni pogoji kakovosti in okoljevarstva, cenovna konkurenčnost in zanesljivost dobav. Izbiro in vrednotenje pogodbenega partnerja za proizvodnjo končnih izdelkov ter izvedbo in obvladovanje prenosa urejajo tudi ustrezni standardni operativni postopki, ki so del sistema kakovosti, opisanega v poglavju Tveganja upravljanja kakovosti. Več informacij o izvedenih presojah in rednih kontrolah je v podpoglavju Nadzor sistema kakovosti v poglavju Kakovost.

Pravočasno dobavo končnih izdelkov zagotavljamo z obvladovanjem načrtovanja in spremljanjem realizacije vseh faz oskrbe z izdelki. Načrtovanje zalog repromateriala temelji na prodajnih napovedih. Stanje zalog redno pregledujemo, za strateško pomemben repromaterial imamo varnostne zaloge. Za ključne izdelke imamo vzpostavljenih več neodvisnih virov oskrbe z učinkovinami in repromaterialom.

Skrbno načrtujemo optimalno izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti in merimo učinkovitost proizvodnje. Na osnovi tega uvajamo ukrepe za nenehno izboljševanje procesov. Z nabavo nove opreme in z novimi naložbami sledimo prodajnim zahtevam, povečujemo lastne proizvodne zmogljivosti in širimo obseg pogodbenega sodelovanja.

Pri proizvodnji sledimo dobri proizvodni praksi in zagotavljamo ustrezno proizvodno okolje. Z rednim in preventivnim vzdrževanjem zagotavljamo zanesljivo in kakovostno delovanje proizvodne opreme. Ob večjih izrednih dogodkih lahko zagotavljamo proizvodnjo ključnih izdelkov na različnih proizvodnih linijah v več obratih na Krkinih lokacijah in pri pogodbenih proizvajalcih.

Pri skladiščenju repromateriala, polizdelkov in končnih izdelkov upoštevamo dobro skladiščno in proizvodno prakso. Ob večjih izrednih dogodkih imamo možnost skladiščenja v več dislociranih skladiščih. Transport repromateriala in izdelkov organiziramo z lastnimi vozili in vozili izbranih partnerjev. Vsa vozila imajo opremo za zagotavljanje ustreznih pogojev in varnosti transporta. Na globalni ravni imamo vzpostavljenih več transportnih poti (ladijske, letalske, cestne), kar nam tudi ob izrednih dogodkih omogoča nemoteno dostavo materiala.

Tveganja tehnične oskrbe

Med tveganja tehnične oskrbe uvrščamo tveganja na področju oskrbe z energetske in uporabni mediji, zagotavljanje delovanja tehničnih sistemov aktivne požarne zaščite ter varovanja premoženja, zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov in opreme ter tveganja na področju meroslovnega obvladovanja merilno-regulacijske opreme in nadzornih sistemov.

Za nemoteno napajanje z električno energijo na lokaciji Ločna imamo dva ločena dovoda. Za kritične procese zagotavljamo oskrbo z dizelskim električnim generatorjem. Stalno spremljamo dogajanja na trgu električne energije in izvajamo delne nakupe. Za pripravo toplotne energije uporabljamo zemeljski plin, kot nadomestno gorivo pa ekstra lahko kurilno olje z rezervnimi zalogami.

Na področju oskrbe z vodo smo prepoznali potencialno tveganje zadostne oskrbe z rečno in pitno vodo za potrebe proizvodnje. Na osrednji proizvodni lokaciji v Novem mestu, kjer se proizvede velika večina izdelkov skupine Krka, je po izboljšani javni infrastrukturi v letu 2021 kratkoročna, srednjeročna in dolgoročna vodooskrba ustrezna. Ob izpadu oskrbe iz glavnega vira zaradi višje sile je možen priklop na alternativni vodni vir javne infrastrukture. Odjem rečne vode je pred zajezitvijo, kar zagotavlja zadosten nivo vode tudi med daljšimi sušnimi obdobji. Pretok reke Krke je tudi v daljših sušnih obdobjih bistveno večji od mejnega pretoka, do katerega v skladu z vodnim dovoljenjem lahko odvzemamo vodo iz vodotoka. Tako je tveganje za oskrbo z vodo sprejemljivo oziroma majhno.

Tveganje neustreznosti proizvodnje in distribucije energetskih in procesnih medijev (električne energije, pare, ogrevne vode, komprimiranega zraka, hlajene vode, rečne vode, farmacevtskih in procesnih vod) zmanjšujemo z nadomestno kritično opremo, načrtovanjem robustnih sistemov, računalniškim nadzorom, kontrolo kakovosti procesnih medijev, rednim preventivnim vzdrževanjem in testiranjem sistemov ter zalogo kritičnih rezervnih delov. Zaposlene redno izobražujemo ter preverjamo njihovo znanje in usposobljenost.

Sisteme za zagotavljanje ustreznih klimatskih pogojev v objektih ustrezno, preventivno in načrtno vzdržujemo. Za obvladovanje upravljanja in vzdrževanja imamo organizirano in usposobljeno lastno vzdrževalno službo, ki uporablja centralni nadzorni računalniški sistem za hitro alarmiranje in ugotavljanje okvar ter skrbi za zalogo rezervnih delov. Nekritična oprema je razpršena, tako da posamezen izpad nima ključnega vpliva na proizvodne zmogljivosti, kritična oprema pa je podvojena. Vsi sistemi in energetski mediji za klimatizacijo sistemskih prostorov informacijske tehnologije so podvojeni in tehnično varovani ter jih redno testiramo na možne izpade.

Tveganje zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov aktivne požarne zaščite ter varovanja premoženja zmanjšujemo s stalnim računalniškim nadzorom, rednim preventivnim vzdrževanjem in testiranjem sistemov, nadomestno kritično opremo, načrtovanjem robustnih sistemov in izboljšavami. Zaposlene redno izobražujemo ter preverjamo njihovo znanje in usposobljenost.

Tveganje zanesljivosti delovanja in razpoložljivosti tehničnih sistemov in opreme zmanjšujemo s stalnim nadzorom delovanja, preventivnimi vzdrževalnimi pregledi, servisi, izboljšavami opreme in uvajanjem sodobnih vzdrževalnih pristopov s sodobno diagnostično opremo. Odpravljanje okvar in zastojev izvajamo v skladu z načrtovanimi postopki in navodili. Za hitro in učinkovito odpravljanje okvar in zastojev imamo usposobljene lastne ekipe vzdrževalcev ter zalogo rezervnih delov, ki jo redno pregledujemo in obnavljamo. Zaposlene, ki nadzirajo, upravljajo in vzdržujejo tehnične sisteme in opremo, redno izobražujemo, njihovo znanje in strokovnost pa preverjamo.

Meroslovje, ki je ključno za zagotavljanje kakovosti, varnosti in učinkovitosti izdelkov in storitev, temelji na sledljivosti meritev in s tem mednarodni primerljivosti. Zato imamo vzpostavljen prepoznaven, dobro delujoč in racionalen sistem obvladovanja nadzorne in merilne opreme na najvišji industrijski ravni. Ob upoštevanju GXP-kritičnosti izvajamo periodične meritve in kalibracije ter vzdržujemo nadzorno in merilno opremo po odobrenih postopkih in v skladu z najnovejšimi standardi, s čimer želimo minimizirati tveganje morebitnih odstopov.

Zanesljivost delovanja in razpoložljivost tehničnih sistemov in opreme zagotavljamo z lastnimi viri in v sodelovanju z zunanjimi pogodbenimi partnerji.

Tveganja informacijske tehnologije

Tveganja na področju informacijske varnosti obvladujemo v skladu z metodologijo sistema vodenja varovanja informacij (SVVI) po standardu ISO 27001. SVVI je samostojen poslovni proces v okviru Krkinega sistema kakovosti. Uprava družbe je imenovala pooblaščenca za informacijsko varnost, ki vodi proces SVVI, v katerega so vključene ključne organizacijske enote in poslovni procesi v obvladujoči družbi. Pooblaščenec za informacijsko varnost o SVVI vsako četrletje poroča članu uprave Davidu Bratožu. Več informacij o SVVI je v poglavju Kakovost. Celovito poročilo o informacijski varnosti v skupini Krka enkrat na leto obravnava odbor za informacijske tehnologije.

Kritičnost informacijskih virov (informacijskih sistemov oz. storitev) v Krki določamo na osnovi vsakoletne ocene kritičnosti poslovnih procesov in ocene kritičnosti informacijskega vira za izvajanje poslovnega procesa. Stopnjo kritičnosti poslovnih storitev povzemajo vsi informacijski sistemi, tudi infrastrukturni. Glede na kritičnost pri načrtovanju, izgradnji in uporabi informacijskih sistemov izvajamo in implementiramo vse ustrezne elemente informacijske in kibernetске varnosti.

Za vse kritične informacijske vire (informacijske sisteme, opremo, prostore in zaposlene, ki uporabljajo informacijske sisteme) imamo prepoznane grožnje in tveganja glede na razpoložljivost, zaupnost in celovitost virov. Ocene tveganj po posameznih procesih pregledajo in odobrijo vodje oziroma direktorji organizacijskih enot, v katerih se izvajajo ti procesi. Na osnovi teh ocen organizacijske enote izvajajo ukrepe za odpravo nesprejemljivih tveganj. Kot metodo prepoznavanja nevarnosti izvajamo tudi neodvisne varnostne preglede informacijskih virov. Notranje presoje s področja informacijske varnosti izvajamo tudi po organizacijskih enotah. Vse neskladnosti, ki so ugotovljene med zunanjimi in notranjimi presojami oziroma pregledi, dosledno odpravljamo.

Na področju informacijskih tehnologij izvajamo celovite varnostne preglede vsaki dve leti, delne varnostne preglede pa večkrat na leto in ob tem odpravljamo morebitne pomanjkljivosti. Za zmanjšanje tveganja ob večjih izrednih dogodkih zagotavljamo podvojene računalniške zmogljivosti vseh kritičnih informacijskih virov na dveh ločenih lokacijah na sedežu družbe Krka, vzpostavljen je center za testiranje postopkov obnove podatkov po katastrofi (disaster recovery center, DRC), na primerno oddaljeni lokaciji pa vsak dan poteka varnostno shranjevanje vseh kritičnih podatkov.

Posebno pozornost namenjamo varovanju osebnih podatkov, ki jih moramo kot mednarodna skupina obvladovati v skladu z zakonodajami vseh držav, v katerih delujejo naše odvisne družbe in predstavništva. Uprava družbe je imenovala pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov na ravni družbe Krka in skupine Krka, ki skrbi, da se osebni podatki varujejo v skladu s predpisi EU oziroma z veljavno lokalno zakonodajo, če ta predpisuje drugačna ali strožja pravila.

Tveganja informacijske tehnologije, vključno s kibernetiko varnostjo, obvladujemo z ustreznimi vlaganji, za katera namenjamo 2 % prihodkov od prodaje.

Tveganja, povezana z zaposlenimi

Obvladujemo vsa tveganja, povezana z zaposlenimi, jih sistemsko prepoznavamo in vrednotimo ter na osnovi tega sprejemamo ustrezne ukrepe za njihovo preprečevanje in zmanjševanje. Učinkovitost obvladovanja tveganj preverja in potrjuje uprava družbe.

Na področju varnosti in zdravja pri delu z lastno metodologijo ocenjujemo tveganja na delovnih mestih, to je verjetnost nastanka določenega nezgodnega dogodka in njegovih posledic ter verjetnost nastanka zdravstvenih okvar na posameznem delovnem mestu. Tveganja ocenjujemo periodično in ob spremembah ter jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni.

Poleg tega pooblaščen strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu ter odgovorni tehnologi ocenjujejo tudi tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov. Ocene tveganja izvajamo za vse nove tehnološke postopke in ob vsaki njihovi spremembi v procesih razvoja in proizvodnje. Tako za vsak postopek, ki ga izvajamo v pilotnem ali proizvodnem merilu, izdamo soglasje k tehnološkemu postopku z oceno tveganja. Metodologija temelji na prepoznavanju različnih tveganj v zvezi z izvajanjem vsakega tehnološkega postopka, kjer nevarnosti prepoznavamo za vsako tehnološko fazo. Na osnovi območja poklicne izpostavljenosti (occupational exposure band, OEB), časa izpostavljenosti in stopnje nevarnosti določimo strategijo varnostnih ukrepov za preprečevanje izpostavljenosti zaposlenih, ki izvajajo določen tehnološki postopek. Ustreznost in optimalnost tehničnih in organizacijskih ukrepov ter osebne varovalne opreme stalno preverjamo z ustreznimi meritvami pri izvajanju tehnoloških operacij.

Med zaposlenimi promoviramo zdravje in krepimo zavedanje o pomenu varnosti in zdravja pri delu.

Ob nevarnosti zdravstvenih okužb (epidemija, pandemija) izvajamo vrsto sanitarnih, zdravstvenih in organizacijskih ukrepov za preprečevanje vnosa in širjenja morebitnih okužb, ob tem pa skrbimo tudi za nemoteno izvajanje vseh delovnih procesov.

Prepoznavanje ključnih in perspektivnih strokovnih kadrov v vseh delovnih procesih nam omogoča, da lahko na ključnih delovnih mestih zagotavljamo zamenljivost. Način izobraževanja in zasedanja delovnih mest v vseh organizacijskih enotah omogoča hitro izmenjavanje zaposlenih na sorodnih delovnih mestih, če v določeni organizacijski enoti pride do pomanjkanja kadra zaradi daljše odsotnosti ali povečanega obsega dela.

Varovanje premoženja

Ogroženost posameznih objektov in premoženja v njih redno in sistematično ocenjujemo v skladu z Načrtom varovanja (18 vrst groženj). Na osnovi ocene predpišemo ukrepe za fizično in/ali tehnično varovanje ter druge načine in smernice za izvajanje varovanja, katerih cilj je preprečiti izredne dogodke oziroma ob njihovem nastanku pravilno ukrepati.

Poslovna tveganja

Tveganja razvoja in raziskav

Izdelki skupine Krka morajo biti kakovostni, varni in učinkoviti, njihove zahtevane lastnosti pa potrjene z ustreznimi raziskavami in podatki, ki so usklajeni z regulatornimi zahtevami in standardi. Tveganja na področju izdelkov ali tehnologij so lahko znanstvenoraziskovalne ali tehnološko-tehnične narave. Zmanjšujemo jih s sodobnimi pristopi in metodologijami ter lastnim in pridobljenim znanjem oziroma izkušnjami z razvojno-raziskovalnega in tehnološkega področja. Tveganja (poslovna in strokovna) na področju razvoja izdelkov in tehnologij obvladujemo matrično in na več ravneh spremljanja in odločanja, pri čemer je jasno določena odgovornost vključenih vodij, organizacijskih enot oziroma delovnih procesov.

Za vsak projekt imenujemo projektno skupino z vodjem ter vodimo vse ključne aktivnosti, jih nadziramo in dokumentiramo. Predloge za razvoj novih izdelkov potrjuje razvojni odbor na osnovi možnostnih študij, v katerih se predlagani projekt obravnava z regulatornih, razvojnih, varnostnih, stroškovnih in drugih vidikov. Razvojni odbor ob ključnih razvojnih mejnikih spremlja tudi vse razvojne projekte, da se lahko ustrezno odziva na morebitne tržne, razvojne ali regulatorne spremembe, ki zahtevajo spremembo ali prilagoditev razvojnega scenarija. Odbor zaseda večkrat na leto. V vmesnem obdobju (med sejami odbora) projekte spremljamo na več organizacijskih ravneh (projekt, produktni sestanki, projektni sestanki), s čimer zagotavljamo ustrezno kontrolo in usmerjanje aktivnosti. Ključne organizacijske enote z natančno definirano odgovornostjo posameznika v fazi razvoja izdelkov so Sektor za nove izdelke, Razvoj in raziskave zdravil, Razvoj in raziskave učinkovin, Upravljanje kakovosti, Proizvodnja učinkovin, Proizvodnja zdravil in Služba za industrijsko lastnino.

Navedena izdelčna in tehnološka tveganja že v zgodnjih razvojnih fazah zmanjšujemo s posodabljanjem procesov, uvajanjem sodobnih tehnologij in prilagajanjem regulatornim zahtevam, z uspešnim delom visokoizobraženih strokovnjakov, nenehnim nadgrajevanjem znanja in uporabo najsodobnejše opreme. Pomemben je predvsem vertikalno integrirani model razvoja in proizvodnje, s katerim nadzorujemo celoten proces od surovine do končnega izdelka.

Z vlaganji, vsakoletnimi dosežki in razvojno-raziskovalnimi rezultati ohranjamo vertikalno integrirani model razvoja:

- na ravni zdravil, kjer z novimi zdravili vstopamo tudi na nova terapevtska področja in zagotavljamo možnosti za njihovo raziskovanje, razvoj in vrednotenje, v skrbi za paciente pa pripravljamo nove kombinacije učinkovin;
- na ravni lastnih učinkovin, kjer uvajamo inovativne postopke priprave in nove sintezne poti;
- na ravni farmacevtskih oblik zdravil, kjer pripravljamo sodobne farmacevtske oblike zdravil, ki se lažje odmerjajo in jemljejo;
- na ravni razvoja in raziskav, kjer vpeljujemo najsodobnejše razvojne in tehnološke procese ter vlagamo v razvojno-raziskovalne zmogljivosti.

Obvladovanje regulatornih tveganj, povezanih s spremembo zakonodaje in njenim tolmačenjem, se začne v zgodnjih fazah razvoja novega izdelka in traja ves njegov življenjski cikel. Regulatorno zakonodajo spremljamo, nove zahteve na področju učinkovin in končnih izdelkov vključimo že v razvojnem delu, upoštevamo jih pri pripravi registracijske dokumentacije in registracijskih strategij ter tako zmanjšamo tveganja. Lastne razvojne rešitve za posamezen izdelek in načrtovano vsebino registracijske dokumentacije preverjamo z regulatornimi organi v okviru uradnih posvetovalnih mehanizmov. Tako zmanjšujemo tveganje, da bi pri registracijah izdelkov in podaljševanju registracij prišlo do težav oziroma neuspehov. Hkrati v okviru različnih delovnih skupin industrijskih združenj aktivno sodelujemo pri pripravi zakonskih sprememb na tem področju.

Tveganja prodaje in trženja

Skupina Krka ima široko razvejano trženjsko-prodajno mrežo, saj je z izdelki neposredno prisotna v 73 državah po vsem svetu. Posluje v različnih geopolitičnih in makroekonomskih razmerah ter pravnih in konkurenčnih okoljih, zato je izpostavljena različnim ter različno intenzivnim prodajnim in trženjskim tveganjem.

Krkinim ključni prednosti v primerjavi s konkurenco na posameznih trgih ostajata hitro odzivanje na spremenjene pogoje poslovanja, še posebno v povezavi z dogodki na vzhodu Evrope, ter hitro prilagajanje trženjskih in prodajnih aktivnosti. Razmere na trgih (predvsem aktivnosti konkurenčnih generičnih proizvajalcev in lokalne farmacevtske industrije), pravno ureditev na področju pretoka blaga in storitev ter trženja zdravil in sistemsko urejanje področja cen in javnofinančnih povračil stroškov nakupa zdravil (v posameznih državah tudi z zakonsko reguliranim delnim financiranjem zdravstvenih proračunov, ki poteka prek dobaviteljev zdravil, t. i. zahteva za vračilo, angl. clawback) redno spremljamo s svojimi strokovnimi službami in prek neodvisnih virov podatkov.

Skrbimo za ustrezno oglaševanje zdravil, posebno pozornost namenjamo organizaciji in nadzoru dela zaposlenih v trženjski mreži. Redno jih usposabljam in preverjamo njihovo znanje, veščine in poznavanje navodil za delo, zakonodaje in veljavnih predpisov. Pri trženju dosledno upoštevamo zakonodajo, priporočila mednarodnega združenja Zdravila za Evropo (Medicines for Europe) in etične norme o oglaševanju farmacevtskih izdelkov. Te vsebine vključujemo v izobraževanje zaposlenih in preverjanje njihovega znanja. Posebna pozornost je namenjena skladnosti poslovanja, zato je trženje vključeno v Načrt integritete podjetja, ki ga obravnava uprava. Tudi pri trženju in prodaji dosledno skrbimo za skladnost z zakonodajo s področja varovanja osebnih podatkov.

Spremljamo tveganja na obstoječih trgih in tveganja, povezana z vstopi na nove trge in na nova terapevtska področja, ter tveganja, ki izhajajo iz spremenjenega načina predpisovanja in/ali izdajanja in/ali reimbursacije zdravil. Vstopi na nove trge sistematično obravnavamo na letnih sestankih, kjer določamo, kje bodo posamezni izdelki registrirani. Pred sklenitvijo prodajnih dogovorov od kupcev pridobimo dokazila, da je njihova dejavnost ustrezno registrirana. Posebej spremljamo tveganja, povezana s posameznim tržnim okoljem in gospodarstvom, tveganja poslovanja s posameznimi kupci, zlasti tveganje njihove insolventnosti in stečajaja, tveganja, ki temeljijo na plačilnih rokih, ter druga tveganja, povezana s spoštovanjem pogodbenih določil.

Stalno spremljamo razmere na trgih, jih analiziramo in po potrebi prilagajamo plačilne pogoje, tveganje neplačil pa tudi zavarujemo. Prav tako sistematično spremljamo stopnjo zadovoljstva neposrednih odjemalcev. Poročilo za posamezno leto obravnava odbor za kakovost na ravni družbe Krka. Prodajo spremljamo na primarni ravni (prodaja neposrednim kupcem, večinoma veleddrogerijam), kjer je to mogoče, pa tudi na sekundarni (prodaja veleddrogerij njihovim kupcem, večinoma lekarnam) in terciarni ravni (prodaja končnim uporabnikom v lekarnah), ter skrbimo za optimiziranje in primernost zalog v celotni distribucijski verigi. Skrbno spremljamo lekarniške mreže in spremembe po posameznih trgih ter prilagajamo svoje aktivnosti. Vse navedeno se redno obravnava na sejah prodajnega odbora.

Redno vrednotimo tržni potencial posameznih terapevtskih področij in izdelkov znotraj njih. Prek različnih zunanjih virov ter lastnih tržnih raziskav in analiz spremljamo svetovne, regijske in lokalne trende in preskrbljenost trgov s posameznimi izdelki ter v skladu z njimi določamo ponudbo izdelkov in aktivnosti glede na trenutne tržne pozicije posameznih učinkovin in vizijo njihovega razvoja. Sistematične analize gibanja pozicij in tržnih deležev naših izdelkov v posameznih terapevtskih skupinah obravnavamo najmanj dvakrat na leto. Zaradi manjšega števila pomembnih novih učinkovin, ki so generičnim proizvajalcem že ali pa še bodo na voljo za trženje, iščemo svoje priložnosti v novih inovativnih kombinacijah obstoječih učinkovin in na novih terapevtskih področjih ter si stalno prizadevamo za še večje uveljavljanje svojih izdelkov z obstoječimi učinkovinami. Učinkovitost trženjskih strategij in taktik spremljamo s kazalniki uspešnosti, sistematično nadziramo tudi trženjske aktivnosti, ki jih ciklično načrtujemo, izvajamo in analiziramo, kar vključuje tudi skladnost našega ravnanja v trženju in prodaji. Kazalnike na ravni skupine Krka enkrat na leto obravnava prodajni odbor, v sklopu kazalnikov uspešnosti izvajanja strategije podjetja pa tudi uprava družbe. Podrobnejše kazalnike na ravni posameznega trga obravnavajo nadzorni organi odvisnih družb in predstavništva na svojih rednih sejah.

Pri poslovanju dosledno upoštevamo trajnostno strategijo skupine Krka. Kot eden vodilnih generičnih proizvajalcev in pomemben partner lokalnih zdravstvenih sistemov omogočamo dostop do cenovno ugodnih, varnih in učinkovitih sodobnih zdravil. Kazalnike, kot so doseganje količinske rasti, povečanje števila ljudi, zdravljenih z našimi izdelki s ključnih terapevtskih področij, ter spremljanje zadovoljstva neposrednih odjemalcev glede oskrbe z našimi izdelki, obravnava odbor za trajnost.

Tveganja zaščite intelektualne lastnine

Spoštovanje veljavnih pravic intelektualne lastnine tretjih oseb, predvsem patentnih pravic, je eno od temeljnih načel poslovanja skupine Krka. Če ocenimo, da so rezultati našega razvojnega dela novi in inovativni, jih zaščitimo s patenti.

Zato že na začetku razvoja novega izdelka analiziramo stanje in obseg veljavnih patentnih pravic tretjih oseb in ugotavljamo, katere tehnične rešitve so patentno zaščitene. Glede na to določimo in usmerjamo razvojno delo ter ocenimo, ali s tehnološko-tehničnimi rešitvami, ki so rezultat našega razvojnega dela, ne kršimo veljavnih pravic tretjih. Ves čas od začetka razvoja do lansiranja izdelka spremljamo stanje in morebitne spremembe na področju patentne zaščite.

Kadar ocenimo, da so patenti tretjim osebam podeljeni neupravičeno, torej predmet patenta ni izum (rešitev ni nova in inovativna), in taki patenti za nas predstavljajo morebitno oviro, uporabimo z zakonodajo določena pravna sredstva za njihovo razveljavitev. Tako preprečimo, da bi imetnik v sodnih postopkih uveljavljal kršitve teh patentov proti nam. Če imetnik patenta kljub navedenim ukrepom meni, da Krka krši njegove pravice, in zato zoper Krko sproži pravna sredstva, sprejmemo ustrezne ukrepe in oblikujemo ustrezne rezervacije za morebitne odškodnine.

Enak način obvladovanja tveganj velja za razlikovalne znake in modele ter za druge relevantne pravice intelektualne lastnine.

Tveganja upravljanja kakovosti

V skupini Krka tveganja na področju upravljanja kakovosti vrednotimo z vidika kakovosti in varnosti izdelkov ter poslovanja skupine. Pri oceni tveganj uporabljamo splošno znane metodologije, ki jih izvajamo v skladu z zahtevami tretjega dela načel dobre proizvodne prakse (ICH Q9 Obvladovanje tveganj na področju kakovosti).

Kakovost izdelkov je opredeljena že v fazi njihovega razvoja in določena z registracijsko dokumentacijo. V proizvodnem procesu sledimo predpisanim postopkom in zahtevam od nabave različnih vhodnih materialov in drugih nabav ter proizvodnih procesov do izdelave končnih izdelkov, kontrole kakovosti, skladiščenja in distribucije. S tem zagotavljamo skladnost izdelkov s predpisanimi standardi kakovosti in z registracijsko dokumentacijo. Ko je zdravilo na trgu, s sistemom farmakovigilance ugotavljamo, vrednotimo in se odzivamo na nova spoznanja o neželenih učinkih in drugih varnostnih vidikih zdravil, s sistemom obravnavanja povratnih informacij kupcev in s stalnimi notranjimi izboljšavami, ki jih izvajamo po načelu PDCA (plan/planiraj, do/izvedi, check/preveri in act/ukrepaj), pa nadgrajujemo in izboljšujemo procese in izdelke.

Obvladovanje kakovosti izdelkov je primarna aktivnost, ki združuje elemente zagotavljanja kakovosti. Posebno pozornost namenjamo ustrezni kakovosti vhodnih materialov (zdravilnih učinkovin, pomožnih snovi in embalažnih materialov) ter s pomočjo ocen tveganja kategoriziramo tveganja, ki so povezana z različnimi materiali in dobavitelji. Na podlagi ugotovitev načrtujemo presoje in ostale aktivnosti v okviru vrednotenja GXP-partnerjev.

S postopki kvalifikacije in validacije opreme, proizvodnih prostorov, proizvodnega okolja, proizvodnih procesov, računalniških sistemov, postopkov čiščenja, s kalibracijami, kvalifikacijami instrumentov in vzdrževalnimi postopki zagotavljamo ustreznost proizvodno-kontrolne opreme in proizvodnih prostorov ter s tem onemogočamo neželene vplive na proces proizvodnje in kakovost izdelkov. Za zagotavljanje kakovosti izdelkov so izjemnega pomena sistematični pristopi, nadzor in dokumentiranost procesov, postopkov in kontrol. Zaradi tega sistem kakovosti redno preverjamo, obnavljamo, nadgrajujemo in izboljšujemo ter skrbimo za pravilno izvajanje sprememb. Več o sistemu kakovosti je v poglavju Kakovost.

Pri upravljanju kakovosti posebno pozornost namenjamo zagotavljanju integritete podatkov in s tem zmanjšujemo tveganje neprimerne uporabe rezultatov testiranja pri odločanju o ustreznosti surovin, ovojnine, procesov in končnih izdelkov.

S stalnim spremljanjem zakonodajnih novosti in pravočasnim uvajanjem novih zahtev zmanjšujemo tveganje neustreznosti sistema kakovosti in s tem ogrožanja vzdrževanja dovoljenj za izdelavo in trženje ter certifikatov dobre proizvodne prakse (DPP/GMP).

Z rednim ozaveščanjem in usposabljanjem zaposlenih zagotavljamo ustrezno izvajanje postopkov, predpisanih za proizvodnjo in kontrolo izdelkov. S kontrolami proizvodnih procesov, medizdelkov, polizdelkov, končnih izdelkov in proizvodnega okolja potrjujemo ustreznost in skladnost izdelkov z zahtevami lokalne zakonodaje ter načeli dobre proizvodne prakse v EU in ostalih državah, kjer tržimo svoje izdelke.

V primeru neskladnih izdelkov (odstopi, reklamacije) imamo vpeljane mehanizme kontrole, preverjanja in iskanja vzrokov ter uvedbe preventivnih in korektivnih ukrepov za preprečevanje neskladnosti v prihodnje.

V okviru upravljanja tveganj na področju kakovosti preprečujemo tveganje izgube dovoljenj za proizvodnjo zdravil, certifikatov dobre proizvodne prakse in ostalih sistemov vodenja v Krkinih proizvodno-distribucijskih enotah.

Z zunanjim (inšpekcije agencij in regulatornih organov, presoje partnerjev in certifikacijskih organov) in notranjim preverjanjem (notranje presoje, notranja revizija, odbor za kakovost, kazalniki kakovosti) redno in sistematično preverjamo učinkovitost in uspešnost delovanja sistema kakovosti v skupini Krka in uvajamo potrebne izboljšave, s katerimi sistem kakovosti stalno nadgrajujemo ter tako učinkovito upravljamo tveganja na področju kakovosti izdelkov in storitev.

Tveganja varstva okolja

Tveganja na področju varstva okolja prepoznavamo in obvladujemo v skladu z zahtevami standarda ISO 14001 in upravljanjem sistema neprekinjenega poslovanja. Vsako leto pregledamo vse okoljske vidike delovanja ter z njimi povezana tveganja in izredne dogodke in ovrednotimo njihove vplive na okolje. Tveganja in izredne dogodke s področja varstva okolja, ravnanja z nevarnimi kemikalijami in tveganja, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, ocenjujemo in obvladujemo na sejah komisije za spremljanje okoljskih vidikov najmanj dvakrat na leto ter v sklopu rednih aktivnosti posameznih organizacijskih enot oziroma poslovnih procesov. Vsa prepoznana tveganja so vključena v Poročilo o izvajanju sistema upravljanja okolja, ki ga enkrat na leto obravnava odbor za kakovost. Z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik pri proizvodnji, skladiščenju, čiščenju odpadnih vod, čiščenju odpadnega zraka in ravnanju z odpadki, z zadrževalnimi sistemi razlitij in požarnih vod, s preventivnimi pregledi in vzdrževanjem opreme, z izobraževanjem zaposlenih, usposobljeno lastno industrijsko gasilsko enoto za ukrepanje ob nesrečah ter vajami za pravilno ukrepanje ob izrednih dogodkih zmanjšujemo tveganje in svoj vpliv na okolje.

S stalnim spremljanjem zakonodajnih novosti, pravočasnim uvajanjem novih zahtev ter rednim monitoringom zmanjšujemo tveganje odstopa od zakonskih zahtev in izgube ugleda zaradi prevelikega obremenjevanja okolja. Tveganja zaradi obilnih padavin, ki so posledica podnebnih sprememb, smo zmanjšali z obnovo kanalizacijskega sistema za odvajanje padavinskih vod. Tveganje pri odpremi odpadkov obvladujemo z dodatnimi zmogljivostmi za skladiščenje odpadnih topil ter z razpršitvijo tokov odpadkov in pogodbenega sodelovanja na več zbiralcev in odstranjevalcev odpadkov. Tveganja, povezana z različji nevarnih kemikalij, ter tveganja, povezana s požarnimi vodami, obvladujemo z dograditvijo zadrževalnih sistemov za razlitja in požarne vode. Izpopolnili smo tudi sistem nadzora nad ravnanjem z nevarnimi snovmi.

Med tveganji, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, smo kot relevantna prepoznali tveganja pri oskrbi z vodo, tveganja zaradi poplav, neurij in večjih nalivov ter tveganja zaradi visokih temperatur in dolgotrajne suše. Tveganja pri oskrbi z vodo so opredeljena v podpoglavju Tveganja tehnične oskrbe. Vse Krkine proizvodne lokacije so na območjih, ki niso poplavno ogrožena. Pri obnovi sistema odvajanja padavinskih vod smo upoštevali dolgotrajne, močne nalive. Z rednim vzdrževanjem objektov in okolice zmanjšujemo vpliv neurij na obratovanje. Z zmogljivimi klimatskimi sistemi zagotavljamo ustrezne pogoje za nemoteno proizvodnjo tudi ob izredno visokih temperaturah. Ocenjujemo, da so tveganja, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, majhna oziroma zmerna.

V letu 2023 nismo zabeležili izrednih dogodkov ali nesreč s škodljivim vplivom na okolje.

Tveganja investicijskih projektov

Med tveganja investicijskih projektov spadajo zlasti tveganja pri načrtovanju investicije in njene vrednosti, nabavi opreme, izvedbi del, terminskem načrtu ter tveganja, povezana s kakovostjo in morebitnimi spremembami izhodišč. Zmanjšujemo jih z načrtovanjem in pripravo dokumentacije, s sistemom izbire izvajalcev del in dobaviteljev opreme ter njihovim rednim preverjanjem. Vse faze izvedbe nadzorujemo sami. Skladnost projektne dokumentacije preverjamo s tehnično-tehnološkega in regulatornega vidika, skladnost pogodbene dokumentacije pa s pravnega in računovodskega vidika. Preverjamo upravičenost morebitnih sprememb ter njihov vpliv na stroške in terminske načrte. Stalno spremljamo stroške, tako redne kot tiste, ki so nastali zaradi naknadnih sprememb v projektu.

Kadrovska tveganja

Posebno pozornost namenjamo ključnim kadrom, ki so pomembni za doseganje ciljev skupine Krka in so tudi ciljna skupina konkurenčnih podjetij.

Izobraževanje in razvoj zaposlenih načrtujemo in redno spremljamo, hkrati povečujemo njihovo odgovornost na delovnih mestih ter spodbujamo prevzemanje novih zadolžitvev in razporejanje na nova delovna mesta. Izobraževanje in razvoj zaposlenih načrtujemo v letnem načrtu izobraževanja, ki ga pripravijo organizacijske enote v sodelovanju s Kadrovsko službo ter izobraževanjem in razvojem kadrov. Odbor za kakovost dvakrat na leto obravnava načrt in realizacijo izobraževanja o Krkinem sistemu kakovosti. Odbor za kadre pa trikrat na leto obravnava načrt in realizacijo ostalih izobraževanj, kot so študij ob delu, Krkina mednarodna šola vodenja, pridobivanje certifikatov nacionalne poklicne kvalifikacije. Skupaj z različnimi motivacijskimi ukrepi krepimo pripadnost skupini Krka in s tem zmanjšujemo možnost odhoda zaposlenih.

Tveganje v zvezi s pomanjkanjem strokovnih kadrov na trgu dela obvladujemo z aktivno prisotnostjo na trgu dela, ustvarjanjem prepoznavnosti podjetja kot uglednega delodajalca, sodelovanjem s fakultetami in šolami ter tudi s štipendiranjem. Tako zagotavljamo bodoče sodelavce, s katerimi bomo uresničevali načrtovane strateške, razvojne in prodajne cilje. Zaposlene sistematično izobražujemo in usposabljam tudi za pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije.

Finančna tveganja

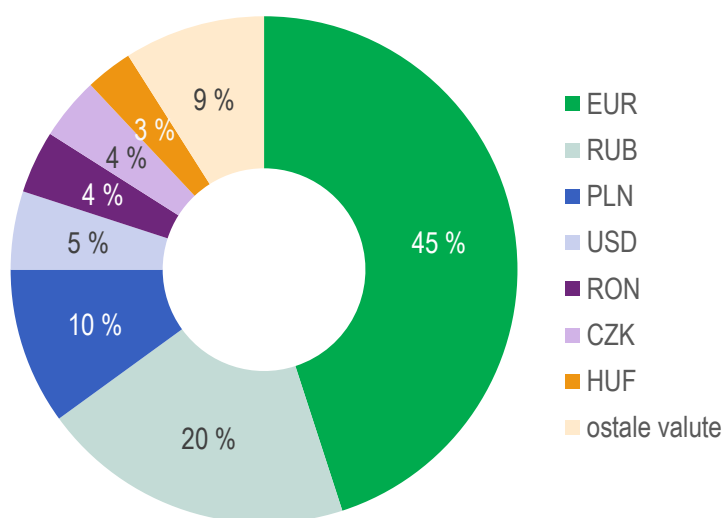
Skupina Krka finančna tveganja obvladuje centralizirano v okviru Finančnega sektorja obvladujoče družbe v Sloveniji. V odvisnih družbah in predstavništvih v tujini izvajajo operativne naloge obvladovanja finančnih tveganj v skladu s smernicami obvladujoče družbe. Med ključna finančna tveganja spadajo kreditna tveganja, tržna tveganja, tveganje likvidnosti in tveganja, povezana z zavarovalništvom.

Najpomembnejše tržno tveganje skupine Krka je tveganje sprememb deviznih tečajev. Tveganje obrestnih mer spremljamo, vendar zaradi majhne izpostavljenosti spremembam v letu 2023 nismo izvajali ukrepov. Tveganje sprememb tržnih vrednosti surovin in tveganje sprememb tržnih vrednosti delnic in obveznic nimata pomembnejšega vpliva na neto finančni izid skupine Krka, zato pri teh tveganjih spremljamo gibanje izpostavljenosti, ne izvajamo pa ukrepov obvladovanja tveganj.

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Skupina Krka je zaradi razpršenega mednarodnega poslovanja izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih in nabavnih trgih.

Struktura prihodkov od prodaje po valutah

Valutna izpostavljenost izhaja iz različne vrednosti sredstev in obveznosti v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja skupine Krka ter različne višine poslovnih prihodkov in odhodkov, ki jih ustvarjamo v posameznih valutah.

Ključne kategorije, ki tvorijo valutno pozicijo, so terjatve do kupcev, obveznosti do dobaviteljev, likvidna finančna sredstva v tujih valutah, izvedeni finančni instrumenti, namenjeni zavarovanju valutnih tveganj, financiranje odvisnih družb, ki ga zagotavlja obvladujoča družba, in evidentirana nabavna naročila.

Struktura valutne pozicije skupine Krka

Ob koncu leta 2023 je imel ruski rubelj s 45 % največji delež v valutni poziciji skupine Krka. Pozicija v rubljih se je v primerjavi z začetkom leta 2023 povečala. Ključni razlog za to je omejena možnost uporabe izvedenih finančnih instrumentov za zaščito tveganja rublja. Pozicija v rubljih izvira iz naslova terjatev do kupcev na ruskem trgu, deloma pa tudi iz naslova financiranja, ki ga obvladujoča družba namenja odvisnima družbama v Ruski federaciji.

Pomembnost ruskega trga, višina valutne izpostavljenosti in nestanovitna vrednost ruskega rublja so razlogi, da obvladovanju tveganja ruskega rublja namenjamo posebno pozornost. Zaradi slabe razpoložljivosti finančnih instrumentov smo dajali v letu 2023 večji poudarek naravnim metodam zmanjševanja valutne izpostavljenosti.

V nasprotju z ostalimi valutami izkazujemo v ameriških dolarjih iz rednega poslovanja presežek obveznosti nad sredstvi, to je kratko valutno pozicijo. Izpostavljenost ameriškem dolarju izvira pretežno iz nabave surovin in materiala. Upoštevajoč likvidna finančna sredstva v ameriških dolarjih in terminske pogodbe za nakup dolarjev, ki skupaj nevtralizirajo kratko valutno pozicijo iz poslovanja, je izpostavljenost v ameriških dolarjih ob koncu leta 2023 predstavljala 7 % celotne valutne izpostavljenosti skupine Krka.

Izpostavljenost romunskemu leju, ki je ob koncu leta 2023 predstavljala 15 % valutne pozicije, izvira iz terjatev do kupcev, ki so posledica daljših plačilnih rokov v državi. Izpostavljenost poljskemu zlotu je rezultat terjatev do kupcev in proizvodnih zmogljivosti, ki jih imamo na Poljskem, predstavlja pa 14 % valutne pozicije.

Ostale valute, med katere spadajo švedska krona, makedonski denar, kazahstanski tenge, srbski dinar, britanski funt, češka krona, ukrajinska grivna in madžarski forint, so skupaj predstavljale 19 % valutne pozicije skupine Krka.

Razmere na valutnih trgih v letu 2023

Različna dinamika zviševanja cen življenjskih potrebščin na nekaterih pomembnih Krkinih trgih ter različni ukrepi monetarnih oblasti proti rasti cen so v letu 2023 povzročali povečano nestanovitnost pomembnejših valutnih parov.

Evropska centralna banka je v prvem polletju 2023 agresivno dvigovala ključno obrestno mero, nato pa sredi leta dinamiko dvigovanja postopoma umirjala in ob koncu leta zaključila cikel dvigovanja obrestnih mer. Podobna je bila tudi politika ameriške centralne banke. Centralne banke Poljske, Madžarske, Češke in Romunije, ki so zaradi visoke inflacije obrestne mere dvignile že v letu 2022, večjih sprememb med letom niso izvajale, v zadnjem delu leta 2023 pa so, razen romunske centralne banke, začele postopoma zniževati ključne obrestne mere.

Padanje vrednosti ruskega rublja, ki se je začelo že v zadnjem četrtletju 2022, se je nadaljevalo do konca prvega polletja 2023. Razlog izvira predvsem iz zmanjšanja trgovinskega presežka, kar je ob razmeroma stabilni gospodarski aktivnosti povzročilo rast inflacije. Monetarne oblasti so inflacijo in padanje vrednosti rublja v drugi polovici leta umirjale z več dvigi ključne obrestne mere in drugimi ukrepi za zaščito vrednosti domače valute. Vrednost rublja, izražena v evrih, se je od začetka do konca leta 2023 znižala za 21,5 %, v povprečju je bila 20,6 % nižja kot leta 2022.

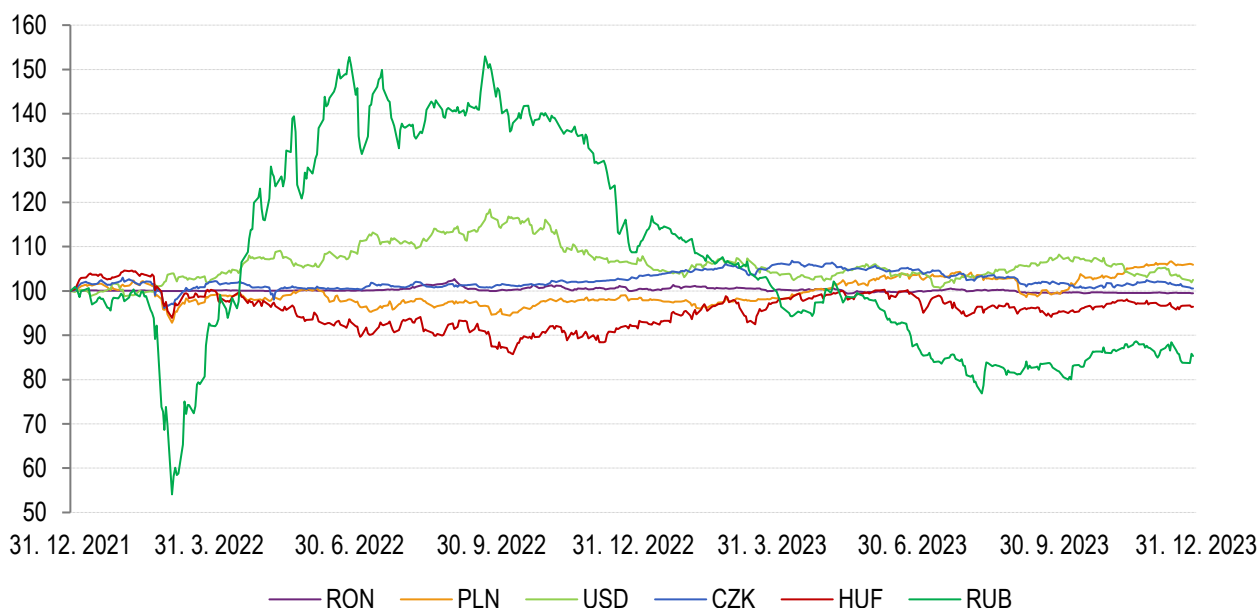
Vrednost ameriškega dolarja, izražena v evrih, se je od začetka do konca leta 2023 znižala za 3,5 %, v povprečju je bila 2,6 % nižja kot leta 2022. Valutni par EUR – USD se je v letu 2023 gibal med 1,05 in 1,13. Vpliv spremembe vrednosti ameriškega dolarja na rezultat skupine Krka smo nevtralizirali s finančnimi instrumenti.

Na vrednost ukrajinske grivne sta tudi v letu 2023 vplivali ruska invazija in negotovost glede prihodnjih gospodarskih razmer v državi.

Vrednost poljskega zlota, ki se je večji del leta postopoma krepila, se je po parlamentarnih volitvah ob koncu septembra še dodatno zvišala. Od začetka do konca leta 2023 se je vrednost zlota zvišala za 7,9 %, povprečna vrednost pa je bila 3,2 % višja kot leta 2022.

Romunski lej je bil tudi v letu 2023 zelo stabilen. Češka krona je sredi leta 2023 dolgoletni trend počasne apreciacije obrnila v smer počasne depreciacije v primerjavi z evrom. Madžarski forint je bil v letu 2023 manj volatilen kot v letu 2022.

Gibanje vrednosti valut, izraženih v evrih, v letih 2022 in 2023 (indeks 31. 12. 2021 = 100)

Rezultat obvladovanja valutnih tveganj

Skupina Krka valutna tveganja praviloma odpravlja z naravnimi metodami, predvsem s povečevanjem nabav in obveznosti v valutah, v katerih fakturira prodajo. Kadar to ni mogoče, uporabimo finančne instrumente ali pa tveganje ostane nezavarovano. Za zavarovanje praviloma uporabljamo termenske pogodbe.

V letu 2023 smo nadaljevali zavarovanje tveganja ameriškega dolarja s finančnimi instrumenti. Tveganje ruskega rublja smo odpravljali zgolj z naravnimi metodami, saj na bančnem trgu ni bilo ustreznih finančnih instrumentov. Zaradi padanja vrednosti rublja v evrih smo ustvarili negativne neto tečajne razlike, večinoma v prvem polletju 2023.

Naraščajoča izpostavljenost iz poslovanja in za Krko ugodna obrestna razlika med evrom in ameriškim dolarjem sta ključna razloga, da smo tudi v letu 2023 izpostavljenost v ameriških dolarjih varovali s finančnimi instrumenti.

Prispevek ostalih valut h končnim neto tečajnim razlikam skupine je bil pozitiven. Največji prispevek k temu je imela krepitev poljskega zlota v zadnjem četrtletju 2023. Tveganja ostalih valut nismo zavarovali.

Za ukrajinsko grivno, kazahstanski tenge, srbski dinar in nekatere druge valute, ki so v strukturi valutne izpostavljenosti skupine Krka manj pomembne, ni na voljo finančnih instrumentov za odpravo valutnih tveganj.

Rezultat valutnih tveganj je bil v letu 2023 negativen in je znašal –38,8 milijona EUR. Neto finančni izid skupine Krka, ki poleg rezultata iz valutnih tveganj vključuje še prihodke in odhodke iz obresti ter ostale finančne prihodke in odhodke, je znašal –32,5 milijona EUR.

Cilji za leto 2024

Še naprej bomo posebno pozornost posvečali aktivnostim za nevtraliziranje valutne izpostavljenosti z naravnimi metodami. S finančnimi instrumenti se bomo delno zavarovali pred tveganjem bolj nestabilnih valut, ki predstavljajo večje deleže Krkine valutne izpostavljenosti.

Tečajji posameznih valut v letu 2023

	31. 12. 2023	31. 12. 2022	Najnižja vrednost	Najvišja vrednost	Povprečna vrednost	Standardni odklon	Koeficient variabilnosti*
RUB	99,97	78,43	73,00	111,02	92,44	10,01	10,8 %
RON	4,98	4,95	4,88	4,98	4,95	0,02	0,4 %
PLN	4,34	4,68	4,31	4,79	4,54	0,13	2,8 %
CZK	24,72	24,12	23,27	24,72	24,00	0,39	1,6 %
HUF	382,80	400,87	368,15	403,33	381,85	7,66	2,0 %
UAH	41,99	39,49	38,21	41,99	39,74	0,77	1,9 %
RSD	117,08	117,22	116,60	117,70	117,12	0,12	0,1 %
USD	1,11	1,07	1,05	1,13	1,08	0,02	1,5 %
GBP	0,87	0,89	0,85	0,89	0,87	0,01	1,2 %

* razmerje med standardnim odklonom in povprečno vrednostjo

Tveganje sprememb obrestnih mer

Tveganje sprememb obrestnih mer opredeljujemo kot nevarnost, da skupina Krka zaradi spremenjenih referenčnih tržnih obrestnih mer utрпи povečanje stroškov financiranja iz naslova dolgoročnih finančnih virov ali zmanjšanje prihodkov iz naslova dolgoročnih finančnih naložb.

Tveganje sprememb obrestnih mer pri kratkoročnih finančnih virih in kratkoročnih finančnih naložbah se obvladuje v okviru likvidnostnih tveganj skupine.

Skupina Krka v letu 2023 ni imela prejetih dolgoročnih posojil.

Cilji za leto 2024

Če bo prišlo do najema dolgoročnih posojil ali do dolgoročnih finančnih naložb, s čimer bi se izpostavili tveganju spremembe obrestne mere, bomo proučili možnosti za odpravo tega tveganja z ustreznimi finančnimi instrumenti.

Kreditno tveganje

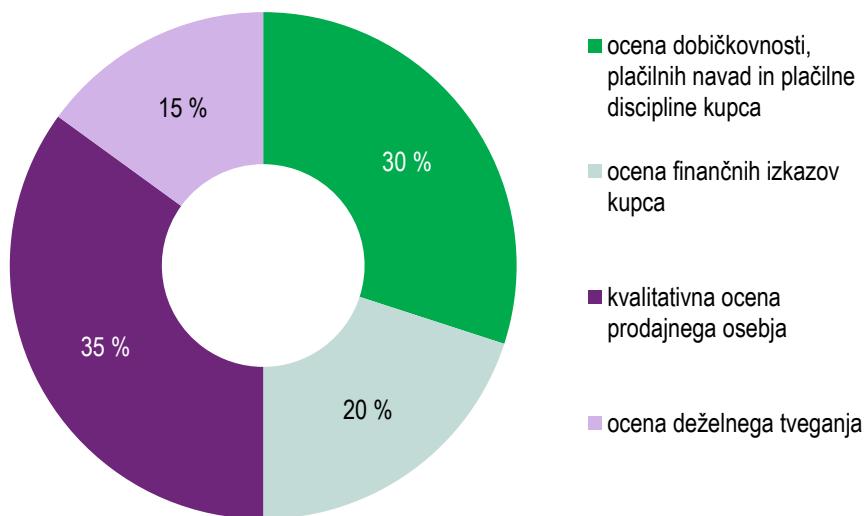
Ključno kreditno tveganje skupine Krka izhaja iz terjatev do kupcev. To je tveganje, da kupci ob zapadlosti ne bi poravnali svojih obveznosti.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja

Centraliziran proces kreditne kontrole na ravni skupine Krka je vzpostavljen že od leta 2004. Vanj so vključeni vsi kupci s kreditnimi limiti, višjimi od 20.000 EUR. Ob koncu leta 2023 je bilo takšnih kupcev več kot 700 in so predstavljali več kot 95 % terjatev do kupcev. Kontrola nad manjšimi kupci, ki predstavljajo manj kot 5 % vseh terjatev do kupcev, poteka decentralizirano v prodajni mreži in pod stalnim nadzorom obvladujoče družbe.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja poteka v dveh korakih. Prvi korak je ocenjevanje kreditnega tveganja kupcev, določitev instrumentov zavarovanja in dodelitev kreditnega limita. Ocenimo vsakega novega kupca, dvakrat na leto pa obnovimo ocene vseh kupcev. Oceno kreditnega tveganja vsakega kupca sestavlja veliko različnih finančnih in nefinančnih kazalnikov, ki so razdeljeni v štiri sklope, vsak od njih pa ima v končni oceni različno težo.

Sklopi kazalnikov v oceni kreditnega tveganja

Na podlagi dosežene kreditne ocene in predvidene dinamike odprema blaga in plačil se vsakemu kupcu dodeli individualni kreditni limit.

Drugi korak v procesu kreditne kontrole je redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V informacijske sisteme vseh družb v skupini Krka, ki izvajajo prodajo, je vključena kontrola prostega limita in zapadlih terjatev, ki se izvede ob vsaki odpremi izdelkov kupcem. Kupcem, ki zamujajo s plačili ali pri katerih terjatve, skupaj z novo odpremo, presegajo odobreni kreditni limit, se odprema avtomatično ustavi, prodajno osebje pa mora sprožiti postopek izterjave ali zagotoviti zavarovanje plačil.

Proces kreditne kontrole in pooblastila za dodeljevanje kreditnih limitov kupcem so opredeljena z internimi akti. V okviru kreditne kontrole je vzpostavljen tudi sistem rednega poročanja o terjatvah do kupcev in njihovi plačilni disciplini, ki omogoča pravočasno zaznavo kupcev s povečanim tveganjem neplačila in zagotavlja učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj.

Proces kreditne kontrole temelji na enotnih pravilih za vse kupce. Zaradi posebnosti prodajnih trgov so v posameznih odvisnih družbah uvedene dodatne lokalne kontrole. Procese kreditne kontrole redno prilagajamo spremembam na prodajnih trgih.

Rezultat obvladovanja kreditnih tveganj

Kreditna kontrola zagotavlja stalen nadzor kakovosti portfelja terjatev do kupcev. Rezultat je majhen delež odpisov in oslabitev terjatev glede na prodajo skupine Krka.

Majhna vrednost odpisov in oslabitev terjatev je tudi posledica razpršenosti terjatev med veliko število kupcev in prodajnih trgov ter dejstva, da je glavnina terjatev odprta do kupcev, s katerimi ima Krka dolgoletne poslovne izkušnje.

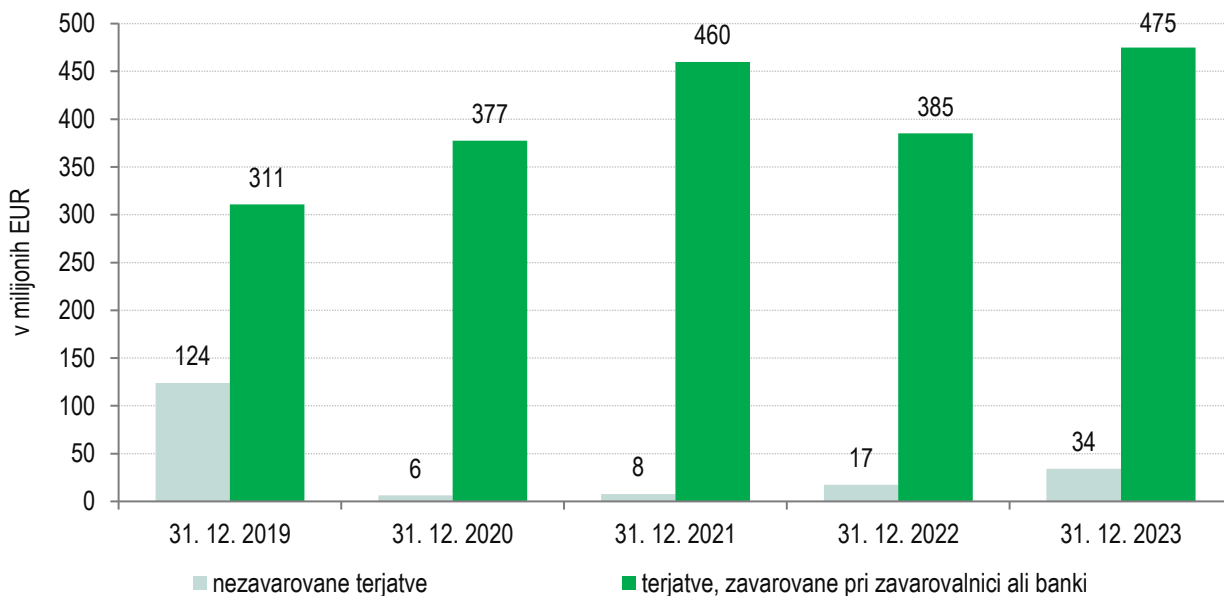
V letu 2023 so bile razmere na področju kreditnih tveganj zahtevne zaradi zaostrenih razmer v Ukrajini, Ruski federaciji in Belorusiji. Tem trgov smo namenili posebno pozornost. Ohranili smo uvedene aktivnosti za obvladovanje terjatev do kupcev. Rezultat obvladovanja kreditnih tveganj je bil v letu 2023 ugoden. Ob koncu leta je bila vrednost terjatev do kupcev 26 % večja kot na začetku leta, znesek zapadlih in neplačanih terjatev pa je ostal v za Krko sprejemljivih okvirih.

Znesek na novo oblikovanega popravka vrednosti terjatev je bil manjši od zneska odpravljenega popravka, zato je bil vpliv neto oslabitev in odpisov terjatev na končni rezultat skupine Krka v letu 2023 pozitiven.

Zavarovanje terjatev do kupcev

Skupina Krka od leta 2009 del terjatev do kupcev zavaruje pri kreditni zavarovalnici. V drugem četrtletju 2020 smo zavarovanje terjatev vsebinsko razširili in nadgradili. Ob koncu leta 2023 je bilo zavarovanih več kot 95 % terjatev do kupcev, ob upoštevanju lastne udeležbe pa več kot 80 %. Zavarovanje plačil z bančnimi garancijami in akreditivi uporabljamo le izjemoma.

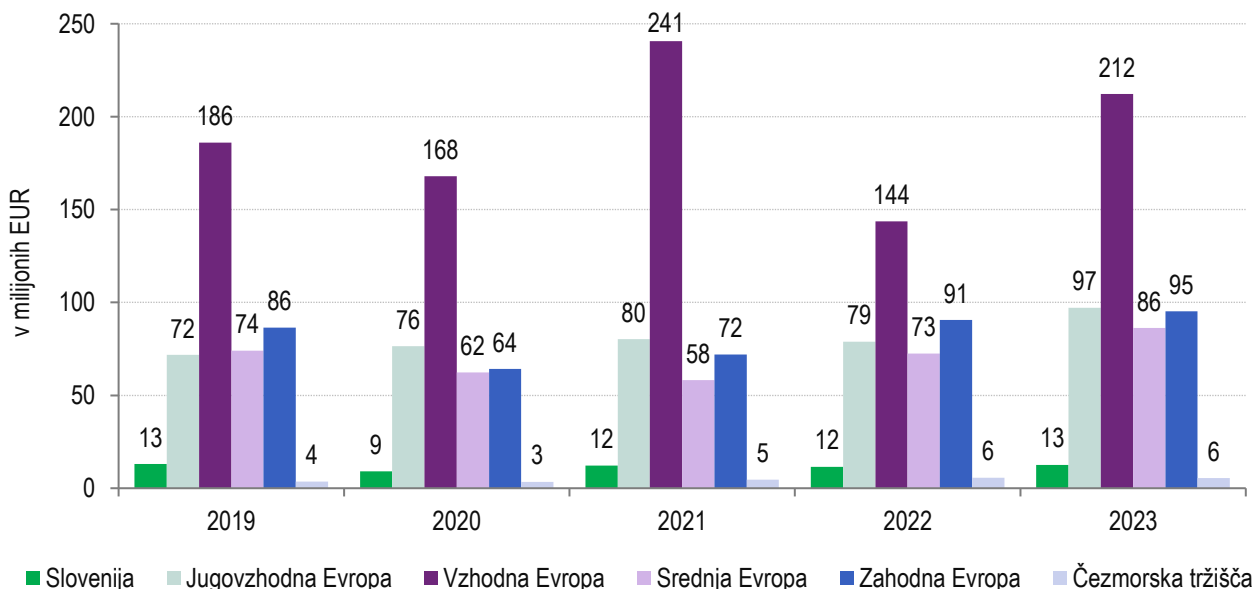
Zavarovane in nezavarovane terjatve

Terjatve do kupcev po regijah

Struktura terjatev po prodajnih regijah je stabilna in je v skladu s strukturo prodaje in plačilnimi roki v posameznih državah.

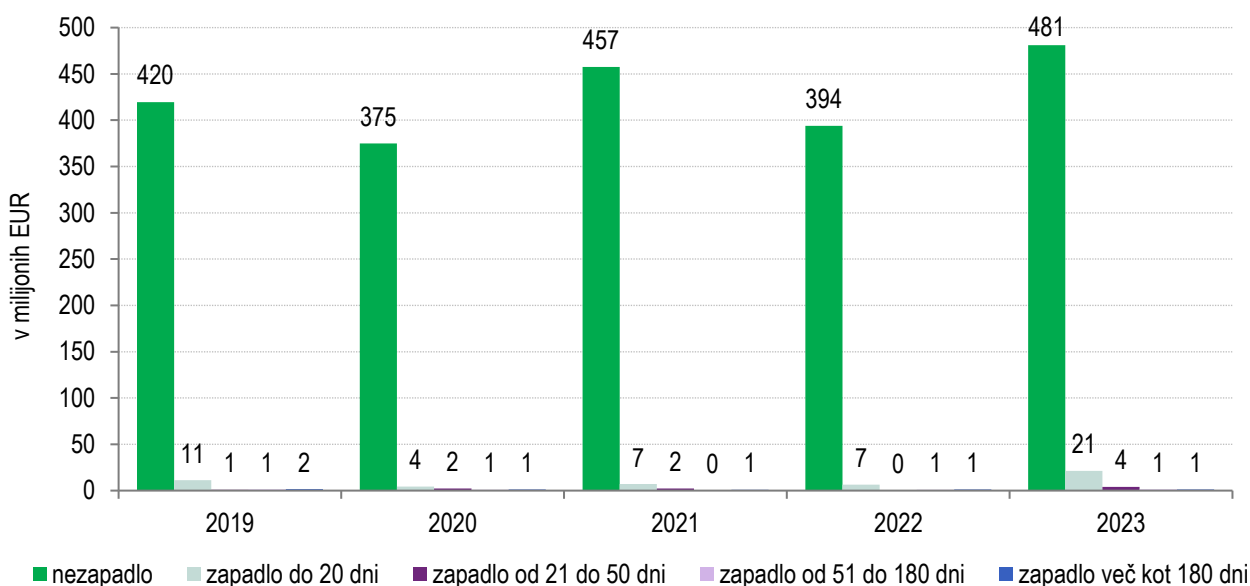
Vrednost terjatev do kupcev po regijah

Struktura starosti terjatev do kupcev

Starostna struktura terjatev ostaja stabilna. Odstotek zapadlih terjatev glede na skupne terjatve do kupcev je bil tudi konec leta 2023 majhen.

Vrednost terjatev po zapadlosti

Cilji za leto 2024

V letu 2024 bomo nadaljevali utečene aktivnosti na področju obvladovanja kreditnih tveganj. Ob podaljšanju pogodbe o zavarovanju terjatev, ki se izteče v drugi polovici leta 2024, bomo proučili možnosti za nadaljnjo optimizacijo pogojev zavarovanja terjatev. Kot doslej bomo več pozornosti namenjali kupcem s prodajnih trgov s slabšim makroekonomskim okoljem in trgov, na katerih zaznavamo povečana tveganja pri distribuciji zdravil. Pri posameznih kupcih, pri katerih zaznavamo izpostavljenost nad sprejemljivimi ravni, bomo uvedli individualne ukrepe za postopno zmanjšanje izpostavljenosti.

Cilj ostaja ohranjanje majhne vrednosti oslabitev in odpisov terjatev na ravni skupine Krka.

Likvidnostno tveganje

Krka je med poslovnimi partnerji znana po vzorni plačilni disciplini in stabilnih denarnih tokovih. Tudi v letu 2023 smo vse obveznosti poravnali redno. Likvidnostno tveganje skupine Krka je bilo majhno.

V letu 2023 nismo najemali kratkoročnih kreditov ali črpali denarnih sredstev iz naslova rezervnih kreditnih linij pri bankah.

Ob koncu leta 2023 je imela skupina Krka denar in denarne ustreznike pretežno na bančnih računih in v kratkoročnih depozitih pri prvovrstnih poslovnih bankah. Ostala kratkoročna likvidna sredstva so bila naložena v kratkoročnih zakladnih menicah zahodnoevropskih držav s prvovrstnimi kreditnimi ocenami.

Najpomembnejše svetovne centralne banke so v letu 2023 zviševale ključne obrestne mere. Skupina Krka je za denar, denarne ustreznike in likvidne naložbe z majhnim tveganjem dosegala ustrezne donose, kar je izkazano v višjih finančnih prihodkih iz naslova obresti in prihodkih iz drugih finančnih instrumentov.

Upravljanje likvidnih sredstev se v skupini Krka izvaja v skladu z internimi pravili razpršitve naložb in ob upoštevanju obrestnega, likvidnostnega, kreditnega in valutnega tveganja.

Obvladujoča družba centralizirano obvladuje likvidnostno tveganje v skupini Krka. Odvisne družbe se financirajo interno, prek obvladujoče družbe, pri kateri deponirajo morebitne presežke sredstev. Presežki vseh družb se združujejo na krovnem računu obvladujoče družbe v obliki dnevnega avtomatskega združevanja denarnih sredstev (cash pooling) ali v obliki neavtomatskih bančnih nakazil. Tako optimiziramo upravljanje denarja, zmanjšujemo valutna tveganja, imamo pregled nad likvidnostjo vseh družb v skupini Krka in zagotavljamo večjo varnost denarnih transakcij.

Skupina Krka je tudi ob koncu leta 2023 izkazovala ugodne in stabilne kazalnike likvidnosti.

Likvidnostni kazalniki za skupino Krka

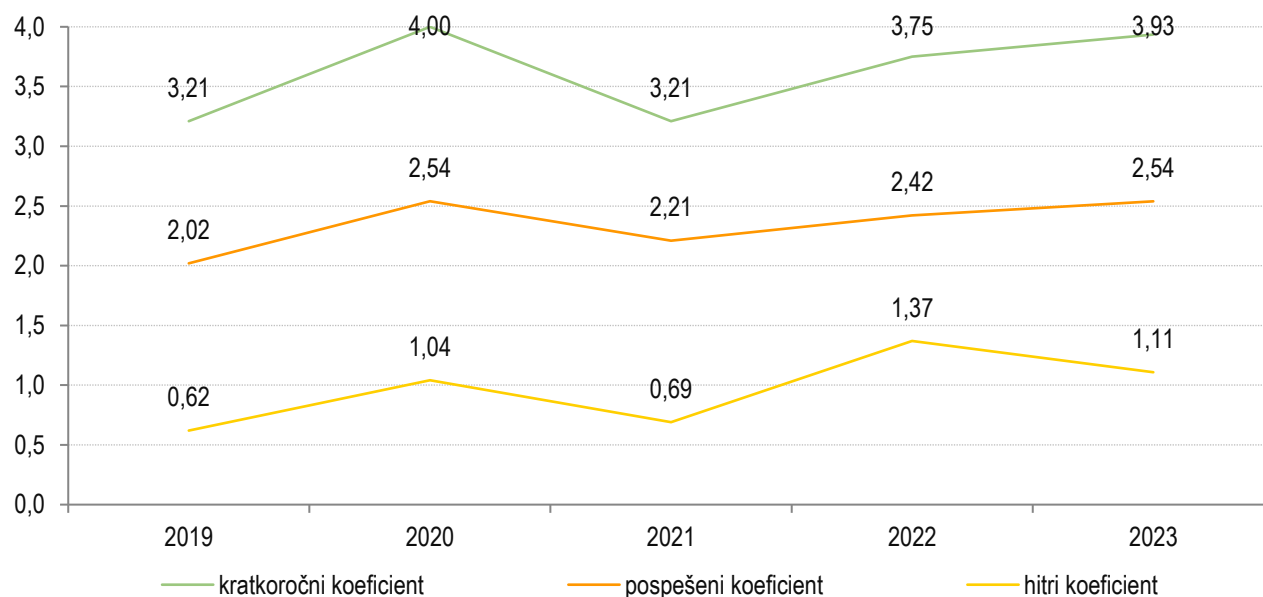
	2023	2022	2021	2020	2019	5-letno povprečje
Kratkoročni koeficient	3,93	3,75	3,21	4,00	3,21	3,62
Pospešeni koeficient	2,54	2,42	2,21	2,54	2,02	2,35
Hitri koeficient	1,11	1,37	0,69	1,04	0,62	0,97
Prihodki od prodaje/povprečne terjatve	3,65	3,70	3,45	3,50	3,21	3,50

kratkoročni koeficient = kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti

pospešeni koeficient = (kratkoročna sredstva – zaloge)/kratkoročne obveznosti

hitri koeficient = (finančne naložbe + denar in denarni ustrezniki)/kratkoročne obveznosti

Gibanje likvidnostnih kazalnikov za skupino Krka

Cilji za leto 2024

V letu 2024 bomo z obvladovanjem denarnih tokov znotraj skupine Krka in s skrbnim ravnanjem s presežno likvidnostjo zagotavljali ustrezno plačilno sposobnost vseh družb v skupini.

Zavarovanje premoženja, odgovornosti in obratovalnega zastoja

Skupina Krka pri zavarovalnicah zavaruje svoje premoženje, odgovornost in finančne izgube, ki bi lahko nastale zaradi obratovalnega zastoja. Zavarovanje je le eno od orodij za obvladovanje tveganj. Vrste zavarovanj in njihove karakteristike so določene v interni Politiki zavarovanj v skupini Krka.

Odločitve glede vrste zavarovanja in obsega kritja so sprejete na podlagi materialnosti tveganja in cene zavarovanja. Materialnost tveganja se določa na podlagi ocen verjetnosti uresničitve in velikosti potencialne škode ter vpliva na poslovanje. Skupina Krka primarno vlaga v preventivo, saj je učinek na upravljanje tveganj bolj optimalen kot nakup zavarovanja. Med osnovami za sklenitev zavarovanja je lahko tudi zakonodaja, ki zahteva sklenitev določenih vrst zavarovanj.

Skupina Krka obseg zavarovanja in kritij prilagaja rasti poslovanja, višini premoženja in razmeram na mednarodnih zavarovalniških trgih. Pri zavarovanju ekološke ali produktne odgovornosti se na primer upoštevajo tudi interesi širše družbene skupnosti in deležnikov pri poslovanju.

Med najpomembnejšimi zavarovanji, ki jih skupina Krka uporablja za upravljanje tveganj, so zavarovanje premoženja, splošne civilne odgovornosti, proizvajalčeve odgovornosti, kliničnih testiranj, odpoklica izdelkov, blaga med prevozom in obratovalnega zastoja. Ta zavarovanja nakazujejo tudi najpomembnejša tveganja, ki jih obvladujemo s tovrstnimi orodji:

varovanje premoženja, predvsem pred katastrofičnimi tveganji (požari, potresi, poplavami, neurji, eksplozijami), obratovni zastoj proizvodnih lokacij ter produktna in ostale oblike odgovornosti.

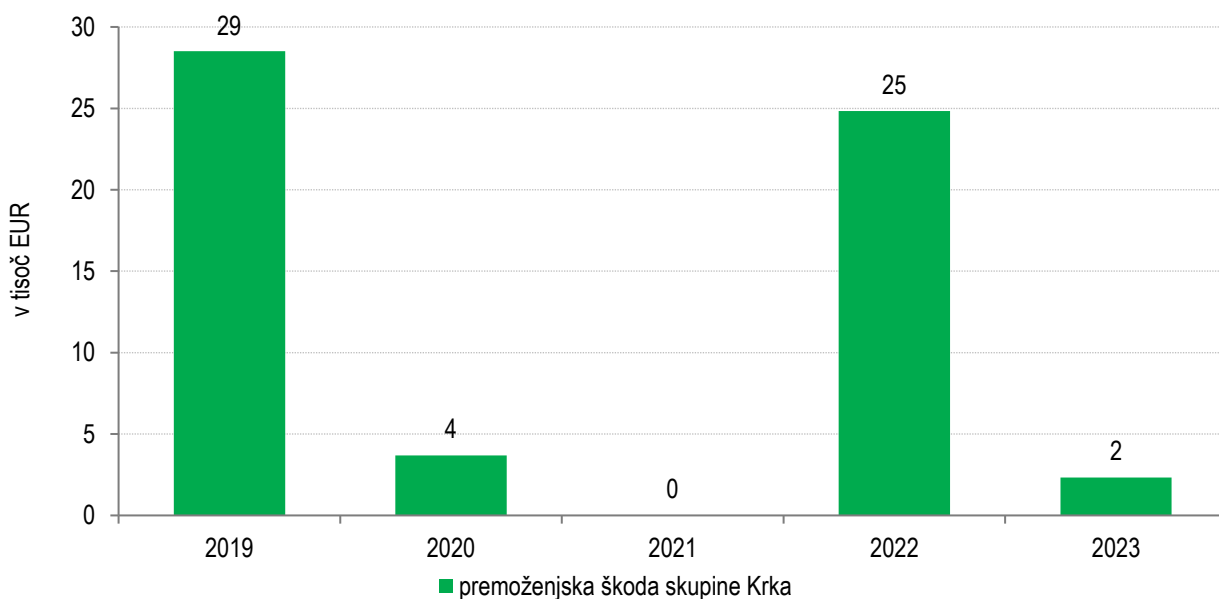
Obvladujoča družba ureja zavarovanja za vse družbe v skupini Krka, razen lokalnih avtomobilskih zavarovanj, ki jih spremlja in zanje daje usmeritve. Celotna skupina Krka je zavarovana v skladu z enotnimi načeli. Konkurenčnost in varnost posameznih zavarovalnic se preverjata vsako leto. Pri izbiri zavarovalnic se upoštevajo kakovost kritij, višina premije, reference, finančna varnost (bonitetne ocene in kapitalska ustreznost) in lokalna zakonodaja. Ključno merilo za ocenjevanje uspešnosti je delež plačane zavarovalne premije v celotnih prihodkih skupine Krka. Dodatno se skušajo doseči čim nižje premijske stopnje ter zaostajanje rasti premij za rastjo osnov za njihov obračun.

V okviru izboljšav zavarovalnega programa smo v letu 2023 nadaljevali raziskavo mednarodnega trga zavarovanj. Vsako leto uvajamo postopne izboljšave ter hkrati prevzemamo del tveganj, in sicer z lastno udeležbo pri škodi ali z ukinitvijo zavarovanj, povezanih z manjšimi tveganji. V skupini Krka je bilo lani izvedenih pet zavarovalnih inšpekcij, vendar ni bilo kritičnih priporočil.

V Krki sistemsko vlagamo v preprečevanje škodnih dogodkov. Objekte načrtujemo tako, da je njihova ogroženost čim manjša. Vanje vgrajujemo sisteme aktivne zaščite, na primer javljalnike požara in hlapov, razpršilnike, požarne lopute, varnostno razsvetljavo. Organiziramo redne preventivne preglede in požarne straže. Zaposlene teoretično in praktično usposabljammo za pravičen odziv ob izrednih dogodkih.

Zaradi načrtnega preventivnega dela in sklepanja ustreznih zavarovanj se je v zadnjih letih zmanjševal obseg premoženjskih škod. Uspešno ga ohranjamo na nizki ravni.

Obseg premoženjskih škod

V grafu niso vključena avtomobilska in osebna zavarovanja.

Delničarji in trgovanje z delnico

Donosnost naložb v delnice

Zaključni tečaj Krkine delnice na Ljubljanski borzi

v EUR	2023	2022	2021	2020	2019
Najvišji v letu	118,50	120,00	120,00	92,60	74,60
Najnižji v letu	91,60	80,80	91,20	54,00	56,80
31. december	110,00	92,00	118,00	91,40	73,20
Letna sprememba (v %)	19,6	-22,0	29,1	24,9	26,6

Tečaj Krkine delnice se je v letu 2023 zvišal skoraj za 20 %.

Gibanje tečaja Krkine delnice v primerjavi z izbranimi delniškimi indeksi v zadnjih petih letih

Vir: Ljubljanska borza in S&P Dow Jones Indices LLC

Politika dividend

O predlogu višine dividend odloči skupščina delničarjev. V letu 2023 smo za dividende namenili 56,3 % konsolidiranega čistega dobička lastnikov kapitala obvladujoče družbe, ustvarjenega v letu 2022, rast bruto dividende na delnico pa je znašala 17,2 %. Pri določitvi deleža čistega dobička za izplačilo dividend se v posameznem letu upošteva dolgoročna dividendna politika družbe, pri čemer se za dividende izplača najmanj 50 % čistega dobička večinskih lastnikov kapitala, upoštevajo pa se tudi finančne potrebe skupine za naložbe in prevzeme.

Dividenda in dividendna donosnost

	2023	2022	2021	2020	2019
Dobiček na delnico ¹ (v EUR)	10,14	11,69	9,92	9,27	7,73
Bruto dividenda na delnico ² (v EUR)	6,60	5,63	5,00	4,25	3,20
Stopnja izplačila dividend ³ (v %)	56,3	56,6	53,6	54,3	58,2
Dividendna donosnost ⁴ (v %)	6,0	6,1	4,2	4,6	4,4

¹ čisti dobiček večinskih lastnikov kapitala obvladujoče družbe/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

² izplačilo dividend za predhodno obdobje v skladu s sklepom skupščine

³ delež skupnega zneska za izplačilo dividend v konsolidiranem čistem dobičku večinskih lastnikov kapitala obvladujoče družbe

⁴ bruto dividenda na delnico/tečaj delnice 31. decembra posameznega leta

Trgovanje z delnicami in lastništvo²⁷

Krkinge delnice so uvrščene v prvo kotacijo Ljubljanske borze, od aprila 2012 pa vzporedno kotirajo tudi na Varšavski borzi. Vse Krkinge delnice, s katerimi se trguje na Ljubljanski borzi oziroma Varšavski borzi, so istega razreda – navadne in prosto prenosljive. Vsaka delnica, razen lastnih, prinaša pri glasovanju na skupščini delničarjev en glas. S Krkingo delnico se prosto trguje prek borzoposredniških hiš in bank, ki so članice Ljubljanske borze ali Varšavske borze.

Trgovanje s Krkingo delnico

Vir: Ljubljanska borza in Varšavska borza

Krkinga delnica je najprometnejši vrednostni papir na Ljubljanski borzi. V letu 2023 je povprečni dnevni promet s Krkingo delnico na Ljubljanski borzi znašal 0,52 milijona EUR ali 4800 delnic, vključno s svežnji.

²⁷ GRI 2-1, 2-6

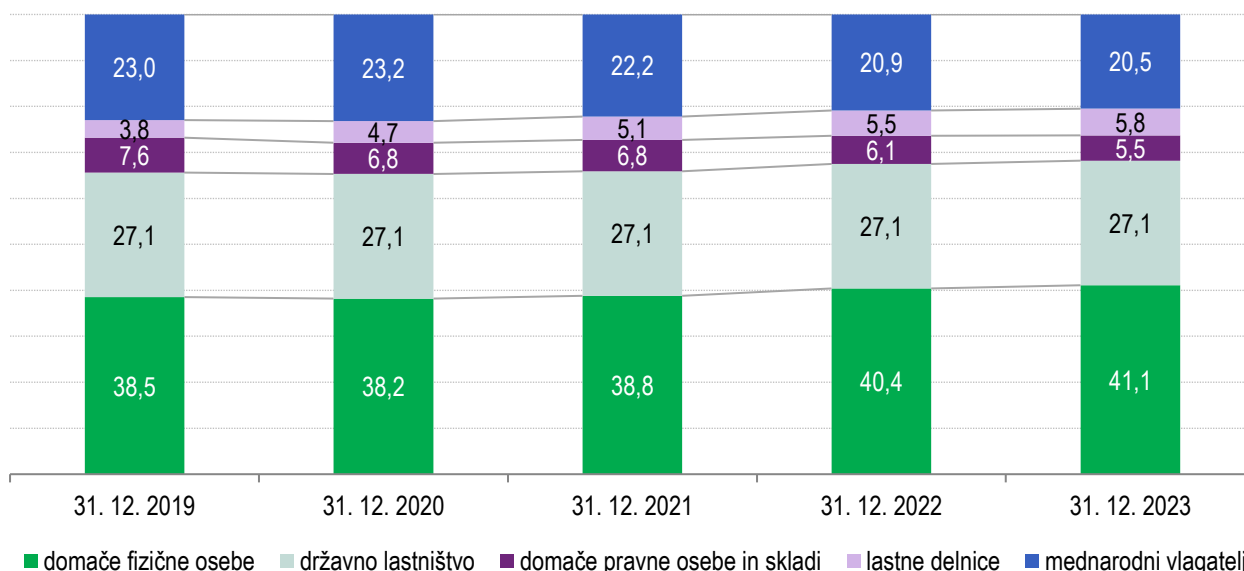
Deset največjih delničarjev 31. 12. 2023

	Število delnic	Delež v številu izdanih delnic (v %)
KAPITALSKA DRUŽBA, D. D.	3.493.030	10,65
SDH, D. D.	2.949.876	9,00
REPUBLIKA SLOVENIJA	2.366.121	7,22
OTP BANKA D. D. ¹	1.555.561	4,74
ERSTE GROUP BANK AG-PBZ CROATIA OSIGURANJE ¹	1.331.938	4,06
CLEARSTREAM BANKING SA ¹	1.028.314	3,14
LUKA KOPER, D. D.	433.970	1,32
STATE STREET BANK AND TRUST ¹	350.672	1,07
KDPW ¹	346.318	1,06
PRIVREDNA BANKA ZAGREB D.D. ¹	318.434	0,97
Skupaj	14.174.234	43,22

¹ delnice so na skrbniških računih navedenih bank in so v lasti njihovih strank

Konec leta 2023 je imela Krka 47.172 delničarjev.

Sestava delničarjev (v %)

Vir: KDD

V letu 2023 je družba Krka na organiziranem trgu pridobila 130.117 lastnih delnic v skupni vrednosti 13.899 tisoč EUR in je imela 31. 12. 2023 v lasti 1.915.966 lastnih delnic.

Komuniciranje z vlagatelji²⁸

Pri svojem poslovanju sledimo najvišjim standardom, kar velja tudi za odnose z vlagatelji. Prizadevamo si za korporativno integriteto in visoko stopnjo transparentnosti poročanja ter vključevanje delničarjev, analitikov in strokovne finančne javnosti. Med letom smo v skladu z veljavnimi predpisi in borznimi pravili poročanja finančno in splošno javnost redno obveščali o svojih poslovnih dosežkih. Vlagateljem smo posredovali informacije, ki so se nanašale zlasti na poslovne rezultate in strategijo skupine Krka, pri tem pa smo upoštevali politiko razkrivanja informacij. Od vlagateljev in finančnih analitikov prejemo povratne informacije, ki jih skrbno pretehtamo in z njimi seznanjamo upravo družbe.

²⁸ GRI 2-29

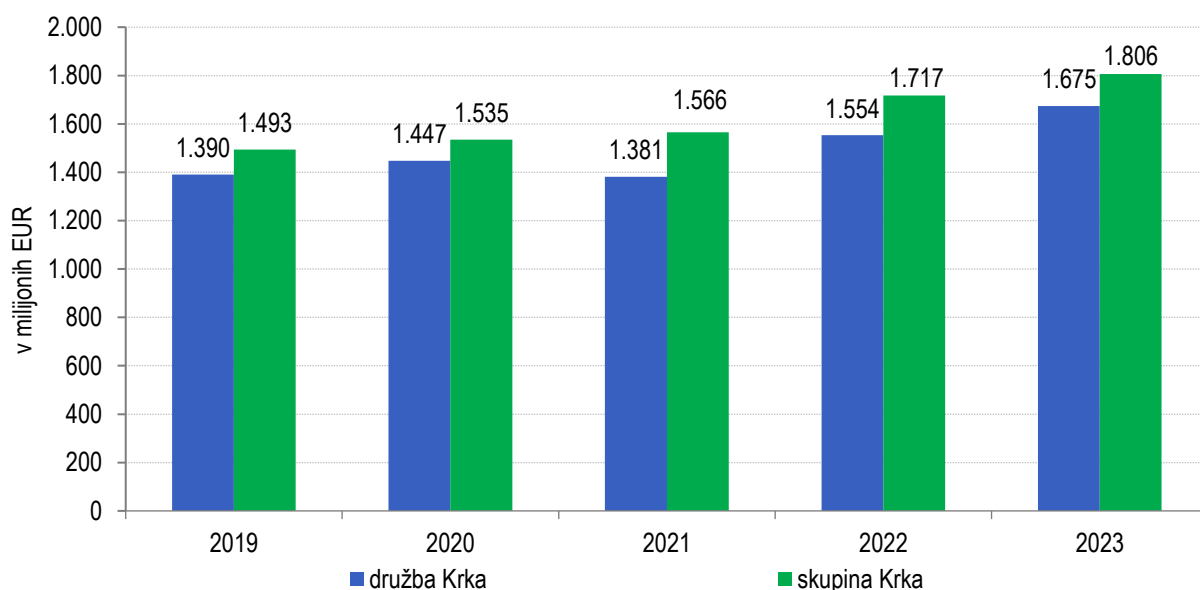
V letu 2023 smo sodelovali na 13 investicijskih konferencah z vlagatelji iz več kot 15 držav, organizirali smo tudi tri spletne dogodke (webcaste), na katerih smo predstavili četrtletne poslovne rezultate. Organizirali smo Dan za vlagatelje, na katerem smo poleg devetmesečnih poslovnih rezultatov in obnovljene poslovne strategije predstavili tudi strokovne kompetence na področju strateškega marketinga in prodaje. Udeležencem smo razkazali Krkine razvojne in proizvodne zmogljivosti. Prek konferenčnih klicev smo se pogovarjali z več kot 100 vlagatelji. Za leto 2023 smo prejeli nagrado Ljubljanske borze za najboljše odnose z investitorji.

Poslovni rezultati v slovenskem in angleškem jeziku so na voljo na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>), na Varšavski borzi prek sistema ESPI ter na Krkinih spletnih straneh.

Analiza uspešnosti poslovanja

Poslovni prihodki

Prihodki od prodaje

Skupina Krka je v letu 2023 ustvarila 1 milijardo 806,4 milijona EUR prodaje (od tega znašajo prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje izdelkov in storitev 1 milijardo 799,0 milijonov EUR, razliko pa predstavljajo prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje materiala ter ostali prihodki od prodaje), kar je 88,9 milijona EUR oziroma 5 % več kot v letu 2022. V zadnjem petletnem obdobju je bila povprečna letna stopnja količinske rasti prodaje 4,2-odstotna, povprečna letna stopnja vrednostne rasti prodaje pa 6,3-odstotna.

Družba Krka je v letu 2023 ustvarila 1 milijardo 674,6 milijona EUR prodaje (od tega znašajo prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje izdelkov 1 milijardo 449,7 milijona EUR, prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje materiala 214,9 milijona EUR in ostali prihodki od prodaje 10,0 milijonov EUR), kar je 121,1 milijona EUR oziroma 8 % več kot v letu 2022.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki skupine Krka, ki so znašali 1 milijardo 412,9 milijona EUR, so bili za 67,5 milijona EUR oziroma 5 % večji kot v letu 2022. Poslovni odhodki družbe Krka so znašali 1 milijardo 353,9 milijona EUR in so bili 13 % večji kot v letu 2022.

Med poslovnimi odhodki skupine Krka so proizvodjalni stroški prodanih proizvodov znašali 779,7 milijona EUR, stroški prodajanja 347,9 milijona EUR, stroški razvijanja 178,6 milijona EUR, stroški splošnih dejavnosti pa 106,8 milijona EUR.

Delež poslovnih odhodkov v prodaji je bil 78-odstoten, v zadnjih petih letih pa se je gibal med 75 % v letu 2020 in 83 % v letu 2019.

Največji delež v strukturi poslovnih odhodkov skupine Krka predstavljajo proizvodni stroški prodanih proizvodov, ki so se v primerjavi z letom 2022 povečali za 5 %. Njihov delež v prodaji je znašal 43,2 %, v letu 2022 pa 43,3 %. Stroški prodajanja so ostali na ravni leta 2022, njihov delež v prodaji pa je znašal 19,3 %, kar je 1,0 odstotno točko manj kot v letu 2022. Stroški razvijanja so znašali 9,9 % prodaje (0,4 odstotne točke več kot v letu 2022) in so se povečali za 10 %. Stroški splošnih dejavnosti so znašali 5,9 % prodaje in so se povečali za 18 %, njihov delež v prodaji pa se je povečal za 0,6 odstotne točke.

Med poslovnimi odhodki družbe Krka so proizvodni stroški prodanih proizvodov znašali 786,1 milijona EUR, stroški prodajanja 300,9 milijona EUR, stroški razvijanja 173,8 milijona EUR, stroški splošnih dejavnosti pa 93,1 milijona EUR. Največji delež v strukturi poslovnih odhodkov družbe Krka predstavljajo proizvodni stroški prodanih proizvodov, ki so se povečali za 19 %. Njihov delež v prodaji je znašal 46,9 % in je bil za 4,2 odstotne točke večji kot v letu 2022. Stroški prodajanja so ostali na ravni leta 2022, njihov delež v prodaji pa je znašal 18,0 %, kar je 1,4 odstotne točke manj kot v letu 2022. Stroški razvijanja so znašali 10,4 % prodaje (0,2 odstotne točke več kot v letu 2022) in so se povečali za 10 %. Stroški splošnih dejavnosti so znašali 5,6 % prodaje in so bili 20 % večji, njihov delež v prodaji pa je za 0,6 odstotne točke večji kot v letu 2022.

Prihodki in odhodki financiranja

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019
Finančni prihodki	23.567	57.668	19.711	23.259	24.987	60.964	57.744	24.714	31.786	34.410
Finančni odhodki	-56.062	-5.806	-12.082	-75.011	-14.814	-54.223	-3.356	-12.083	-72.837	-14.751
Neto finančni izid	-32.495	51.862	7.629	-51.752	10.173	6.741	54.388	12.631	-41.051	19.659

Neto finančni izid skupine Krka je v letu 2023 znašal -32,5 milijona EUR, neto finančni izid družbe Krka pa 6,7 milijona EUR.

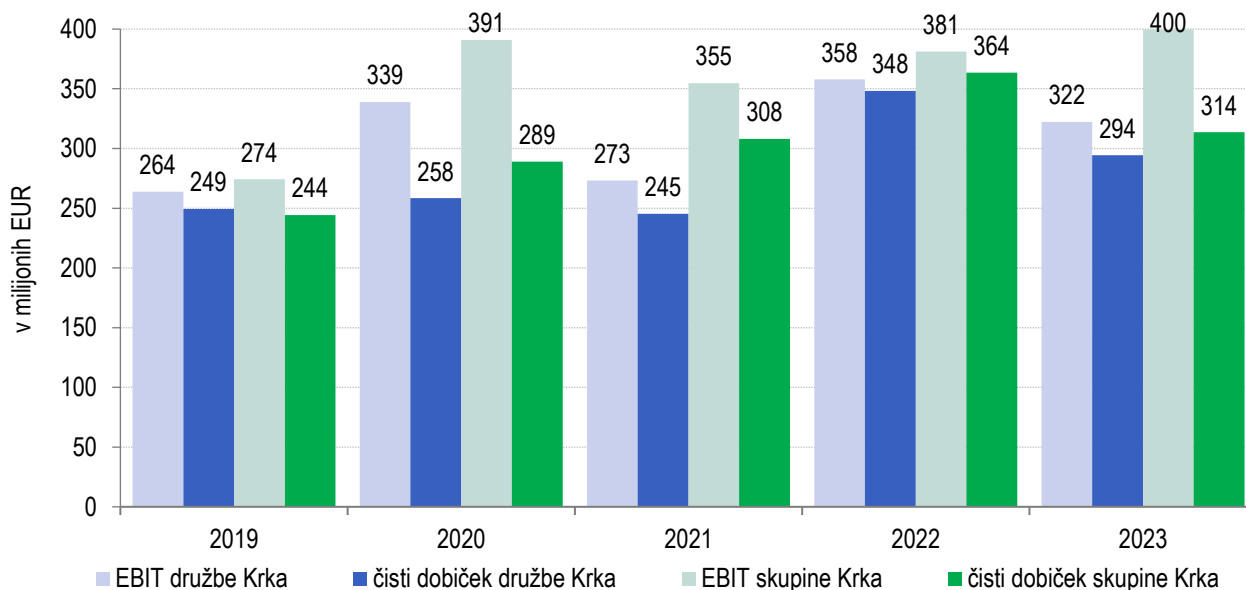
Skupina Krka je zaradi razpršenega mednarodnega poslovanja izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih in nabavnih trgih. Rezultat valutnih tveganj v letu 2023 v skupini Krka je znašal -38,8 milijona EUR. Več o tveganju sprememb deviznih tečajev je na straneh 83-86.

Med finančnimi prihodki skupine Krka predstavljajo prihodki od obresti 11,2 milijona EUR, prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov 4,3 milijona EUR, prihodki iz drugih finančnih instrumentov 7,2 milijona EUR, prihodki iz dividend pa 0,8 milijona EUR. Med finančnimi odhodki predstavljajo neto tečajne razlike 38,3 milijona EUR, odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov 4,8 milijona EUR, odhodki za obresti 0,5 milijona EUR, drugi finančni odhodki pa 12,5 milijona EUR.

Med finančnimi prihodki družbe Krka predstavljajo prihodki od obresti 9,1 milijona EUR, prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov 4,3 milijona EUR, prihodki iz drugih finančnih instrumentov 7,2 milijona EUR, prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku pa 40,4 milijona EUR. Med finančnimi odhodki predstavljajo neto tečajne razlike 42,1 milijona EUR, odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov 4,8 milijona EUR, odhodki za obresti 3,8 milijona EUR, drugi finančni odhodki pa 3,6 milijona EUR.

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja (EBIT) in čisti dobiček v letu

Dobiček iz poslovanja (EBIT) skupine Krka v višini 399,6 milijona EUR je bil 18,4 milijona EUR oziroma 5 % večji kot v letu 2022. Dobiček iz poslovanja skupine Krka, povečan za amortizacijo (EBITDA), v višini 504,2 milijona EUR se je povečal za 15,3 milijona EUR oziroma 3 %.

Dobiček iz poslovanja (EBIT) družbe Krka je znašal 322,3 milijona EUR, dobiček iz poslovanja družbe Krka, povečan za amortizacijo (EBITDA), pa 402,5 milijona EUR.

Dobiček pred davkom skupine Krka se je v letu 2023 zmanjšal za 65,9 milijona EUR oziroma 15 % in je znašal 367,1 milijona EUR. Efektivna davčna stopnja skupine Krka je bila 14,5-odstotna. Dobiček pred davkom družbe Krka je znašal 329,0 milijonov EUR.²⁹

Čisti dobiček skupine Krka je znašal 313,7 milijona EUR in je bil 49,9 milijona EUR oziroma 14 % manjši kot v letu 2022. Znižanje dobička pred davkom in čistega dobička glede na predhodno leto je predvsem posledica deprecije tečaja rublja proti evru v letu 2023 in močne apreciacije rublja v letu pred tem. Čisti dobiček družbe Krka je znašal 294,5 milijona EUR.

²⁹ GRI 207-4

Sredstva

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2023	Delež (v %)	2022	Delež (v %)	Indeks 2023/22	2023	Delež (v %)	2022	Delež (v %)	Indeks 2023/22
Nekratkoročna sredstva	1.059.267	38,3	1.125.025	41,9	94	1.076.235	41,2	1.123.594	44,6	96
Nepremičnine, naprave in oprema	790.345	28,6	779.336	29,0	101	595.525	22,8	566.780	22,5	105
Neopredmetena sredstva	102.348	3,7	102.550	3,8	100	26.043	1,0	24.960	1,0	104
Finančne naložbe in dana posojila	117.772	4,2	188.309	7,0	63	446.181	17,1	522.545	20,7	85
Ostalo	48.802	1,8	54.830	2,1	89	8.486	0,3	9.309	0,4	91
Kratkoročna sredstva	1.705.024	61,7	1.562.475	58,1	109	1.537.636	58,8	1.392.950	55,4	110
Zaloge	604.621	21,9	553.332	20,6	109	513.892	19,7	492.978	19,6	104
Terjatve do kupcev	509.070	18,4	402.730	15,0	126	463.126	17,7	357.889	14,2	129
Ostalo	591.333	21,4	606.413	22,5	98	560.618	21,4	542.083	21,6	103
Skupaj sredstva	2.764.291	100,0	2.687.500	100,0	103	2.613.871	100,0	2.516.544	100,0	104

Konec leta 2023 so sredstva skupine Krka znašala 2 milijardi 764,3 milijona EUR in so bila 76,8 milijona EUR oziroma 3 % večja kot konec leta 2022. Razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi v strukturi sredstev se je v primerjavi s koncem leta 2022 spremenilo, saj se je delež nekratkoročnih sredstev zmanjšal za 3,6 odstotne točke in je znašal 38,3 %.

Sredstva družbe Krka so konec leta 2023 znašala 2 milijardi 613,9 milijona EUR in so bila 97,3 milijona EUR oziroma 4 % večja kot konec leta 2022. Razmerje med nekratkoročnimi in kratkoročnimi sredstvi v strukturi sredstev se je v primerjavi s koncem leta 2022 spremenilo, saj se je delež nekratkoročnih sredstev zmanjšal za 3,4 odstotne točke in je znašal 41,2 %.

Nekratkoročna sredstva skupine Krka v skupni vrednosti 1 milijarde 59,3 milijona EUR so bila 65,8 milijona EUR oziroma 6 % manjša kot konec leta 2022. Najpomembnejšo postavko, vredno 790,3 milijona EUR oziroma 28,6 % vseh sredstev skupine Krka, predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema (od tega je nepremičnin, naprav in opreme družbe Krka za 595,5 milijona EUR oziroma 75 % nepremičnin, naprav in opreme skupine Krka). Neopredmetena sredstva v vrednosti 102,3 milijona EUR imajo v celotnih sredstvih 3,7-odstotni delež (od tega je sredstev družbe Krka 26,0 milijonov EUR, kar je 25 % neopredmetenih sredstev skupine Krka). Dana nekratkoročna posojila skupine Krka so znašala 70,1 milijona EUR oziroma 2,5 % vseh sredstev skupine Krka in so vključevala tudi 30,0 milijonov EUR depozita z ročnostjo nad enim letom pri slovenski banki z visoko bonitetno oceno.

Kratkoročna sredstva skupine Krka so znašala 1 milijardo 705,0 milijonov EUR in so bila 142,5 milijona EUR oziroma 9 % večja kot konec leta 2022. Zaloge so znašale 604,6 milijona EUR oziroma 21,9 % vseh sredstev skupine Krka, terjatve do kupcev pa 509,1 milijona EUR, kar je 18,4 % vseh sredstev. Zaloge so se povečale za 51,3 milijona EUR oziroma 9 %. Terjatve do kupcev so se predvsem zaradi preračuna terjatev v Ruski federaciji v EUR in slabšega tečaja povečale za 106,3 milijona EUR oziroma 26 %. Dana kratkoročna posojila skupine Krka so znašala 58,7 milijona EUR, kar je 2,1 % sredstev skupine Krka, in so vključevala tudi 50,0 milijonov EUR depozita obvladujoče družbe z ročnostjo nad 90 dni in manj kot eno leto pri tuji banki z visoko bonitetno oceno. Finančne naložbe po poštenu vrednosti prek poslovnega izida v vrednosti 236,8 milijona EUR so predstavljale naložbe v zakladne menice zahodnoevropskih držav v EU z visoko bonitetno oceno. Denar in denarni ustrezniki so znašali 174,0 milijonov EUR, kar je 344,9 milijona EUR manj kot konec leta 2022, in so predstavljali 6,3 % sredstev skupine Krka. Znižanje od začetka do konca leta 2023 je v največji meri posledica prerazporeditve naložb preseženih denarnih sredstev. Del denarja in denarnih ustreznikov smo prenesli med kratkoročna dana posojila, večji del pa med finančne naložbe po poštenu vrednosti prek poslovnega izida. Naložbe smo prerazporedili zaradi razpršitve kreditnega tveganja in razpršitve zapadlosti posameznih naložb.

Nekratkoročna sredstva družbe Krka v skupni vrednosti 1 milijarde 76,2 milijona EUR so bila 47,4 milijona EUR oziroma 4 % manjša kot konec leta 2022. Najpomembnejšo postavko, vredno 595,5 milijona EUR oziroma 22,8 % vseh sredstev družbe

Krka, predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema. Naložbe v odvisne družbe so znašale 357,3 milijona EUR oziroma 13,7 % sredstev družbe Krka. Neopredmetena sredstva v vrednosti 26,0 milijonov EUR imajo v celotnih sredstvih 1,0-odstotni delež. Dana nekratkoročna posojila družbe Krka so znašala 41,2 milijona EUR oziroma 1,6 % vseh sredstev družbe Krka in so vključevala tudi 30.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad enim letom pri slovenski banki z visoko bonitetno oceno.

Kratkoročna sredstva družbe Krka so znašala 1 milijardo 537,6 milijona EUR in so bila 144,7 milijona EUR oziroma 10 % večja kot konec leta 2022. Zaloge so znašale 513,9 milijona EUR, kar je 19,7 % sredstev družbe Krka, terjatve do kupcev pa 463,1 milijona EUR oziroma 17,7 % sredstev družbe Krka (od tega je bilo 194,7 milijona EUR terjatev do kupcev zunaj skupine Krka). Zaloge so se povečale za 4 %, terjatve do kupcev pa za 29 %. Dana kratkoročna posojila družbe Krka so znašala 65,7 milijona EUR oziroma 2,5 % sredstev družbe Krka in so vključevala tudi 50,0 milijonov EUR depozita z ročnostjo nad 90 dni in manj kot eno leto pri tuji banki z visoko bonitetno oceno. Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v vrednosti 236,8 milijona EUR so predstavljale naložbe v zakladne menice zahodnoevropskih držav v EU z visoko bonitetno oceno. Denar in denarni ustrezniki so znašali 141,0 milijonov EUR, kar je 329,3 milijona EUR manj kot konec leta 2022, in so predstavljali 5,4 % vseh sredstev družbe Krka. Znižanje od začetka do konca leta 2023 je v največji meri posledica prerazporeditve naložb preseženih denarnih sredstev. Del denarja in denarnih ustreznikov smo prenesli med kratkoročna dana posojila, večji del pa med finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Naložbe smo prerazporedili zaradi razpršitve kreditnega tveganja in razpršitve zapadlosti posameznih naložb.

Kapital in obveznosti

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2023	Delež (v %)	2022	Delež (v %)	Indeks 2023/22	2023	Delež (v %)	2022	Delež (v %)	Indeks 2023/22
Kapital	2.181.766	78,9	2.138.509	79,6	102	2.133.258	81,6	2.060.792	81,9	104
Nekratkoročne obveznosti	149.218	5,4	132.130	4,9	113	118.930	4,6	102.333	4,1	116
Kratkoročne obveznosti	433.307	15,7	416.861	15,5	104	361.683	13,8	353.419	14,0	102
Skupaj kapital in obveznosti	2.764.291	100,0	2.687.500	100,0	103	2.613.871	100,0	2.516.544	100,0	104

Kapital skupine Krka je bil 31. 12. 2023 glede na konec leta 2022 večji za 43,3 milijona EUR oziroma 2 %. Na njegovo povečanje so vplivali čisti dobiček skupine Krka v višini 313,7 milijona EUR in vplačila neobvladujočega deleža v višini 1,3 milijona EUR, na zmanjšanje pa drugi vseobsegajoči donosi po davku v skupni višini 53,5 milijona EUR, izplačilo dividend v višini 204,4 milijona EUR in nakup lastnih delnic v višini 13,9 milijona EUR.

Rezervacije skupine Krka so znašale 124,4 milijona EUR (od tega obveznosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluzke 113,3 milijona EUR, rezervacije za tožbe 10,6 milijona EUR in ostale rezervacije 0,5 milijona EUR) in so bile 17,2 milijona EUR oziroma 16 % večje kot konec leta 2022. Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluzke so se povečale za 17,3 milijona EUR, ostale rezervacije so se zmanjšale za 0,1 milijona EUR, rezervacije za tožbe pa so ostale nespremenjene.

Med kratkoročnimi obveznostmi skupine Krka so se poslovne obveznosti povečale za 12,9 milijona EUR (od tega obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji za 1,7 milijona EUR in obveznosti do dobaviteljev v tujini za 11,3 milijona EUR). Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci so se povečale za 4,5 milijona EUR (od tega so se bonusi in količinski popusti povečali za 6,4 milijona EUR, pravica do povračila se je povečala za 0,8 milijona EUR, obveznosti iz pogodb pa so se zmanjšale za 2,7 milijona EUR). Druge kratkoročne obveznosti so se povečale za 18,6 milijona EUR, od tega so se obveznosti do zaposlenih povečale za 19,0 milijonov EUR, obveznosti iz izvedenih finančnih instrumentov za 2,7 milijona EUR, druge obveznosti pa so se zmanjšale za 3,1 milijona EUR.

Kapital družbe Krka je bil 31. 12. 2023 glede na konec leta 2022 večji za 72,5 milijona EUR oziroma 4 %. Na njegovo povečanje je vplival čisti dobiček družbe Krka v višini 294,5 milijona EUR, na zmanjšanje pa izplačilo dividend v višini 204,4 milijona EUR, nakup lastnih delnic v višini 13,9 milijona EUR in drugi vseobsegajoči donosi po davku v skupni višini 3,7 milijona EUR.

Rezervacije družbe Krka so znašale 114,0 milijonov EUR (od tega obveznosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluzke 103,5 milijona EUR in rezervacije za tozbe 10,5 milijona EUR). Glede na konec leta 2022 so bile 17,4 milijona EUR oziroma 18 % veče, kar je bila posledica povečanja rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluzke. Rezervacije za tozbe so ostale nespremenjene.

Med kratkoročnimi obveznostmi družbe Krka so se poslovne obveznosti zmanjšale za 18,3 milijona EUR. Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci so se zmanjšale za 2,7 milijona EUR, druge kratkoročne obveznosti pa so se povečale za 20,4 milijona EUR. Družba Krka je imela konec leta 2023 za 87,7 milijona EUR kratkoročnih posojil, prejetih od odvisnih družb.

Izkaz denarnih tokov

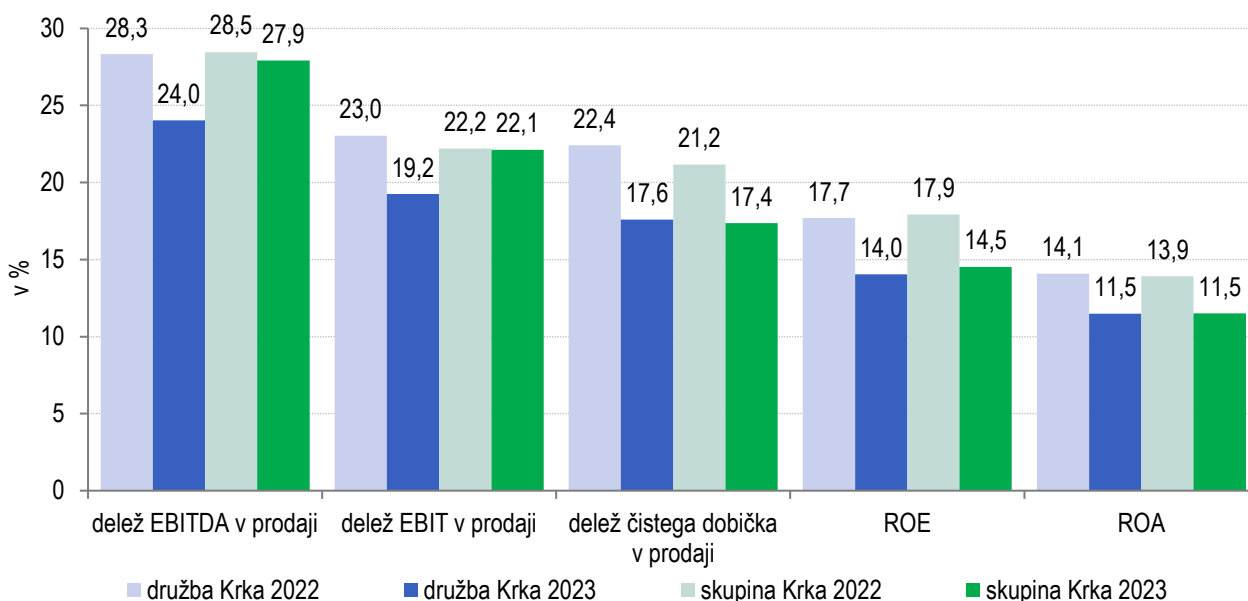
v tisoč EUR	Skupina Krka		Družba Krka	
	2023	2022	2023	2022
Čisti denarni tok iz poslovanja	227.254	467.651	155.399	407.733
Čisti denarni tok iz naložbenja	-343.235	76.414	-296.529	105.073
Čisti denarni tok iz financiranja	-229.822	-187.022	-188.159	-189.807
Čista sprememba denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-345.803	357.043	-329.289	322.999

Čista sprememba denarnih sredstev in njihovih ustreznikov (brez vpliva spremembe menjalnih tečajev) skupine Krka je v letu 2023 znašala -345,8 milijona EUR, saj je bil pozitiven denarni tok iz poslovanja manjši od negativnih denarnih tokov iz naložbenja in financiranja.

Skupina Krka je ustvarila za 446,5 milijona EUR dobička iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev. Med spremembami kratkoročnih sredstev so na denarni tok pozitivno vplivale spremembe stanja poslovnih obveznosti, rezervacij in drugih kratkoročnih obveznosti, negativno pa spremembe stanja poslovnih terjatev, zalog in odloženih prihodkov. Dodatno je na zmanjšanje čistega denarnega toka iz poslovanja vplival še plačani davek od dobička.

Na negativni denarni tok iz naložbenja v višini 343,2 milijona EUR so vplivali predvsem neto izdatki za kratkoročne finančne naložbe v višini 209,5 milijona EUR ter nakup nepremičnin, naprav in opreme v višini 130,0 milijonov EUR. Na negativni denarni tok iz financiranja v višini 229,8 milijona EUR pa so najbolj vplivala izplačila dividend in drugih deležev v dobičku v višini 204,4 milijona EUR ter nakup lastnih delnic v višini 13,9 milijona EUR.

Kazalniki poslovanja

Podatki o poslovanju skupine Krka in družbe Krka v zadnjih petih letih

v tisoč EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2023	2022	2021	2020	2019	2023	2022	2021	2020	2019
Prihodki od prodaje	1.806.391	1.717.453	1.565.802	1.534.941	1.493.409	1.674.572	1.553.514	1.381.367	1.447.112	1.390.248
EBITDA ¹	504.215	488.895	463.625	502.432	385.437	402.547	440.086	358.188	424.028	345.929
– delež v prodaji	27,9 %	28,5 %	29,6 %	32,7 %	25,8 %	24,0 %	28,3 %	25,9 %	29,3 %	24,9 %
EBIT ²	399.621	381.211	354.788	390.744	274.195	322.308	357.870	273.325	338.882	263.852
– delež v prodaji	22,1 %	22,2 %	22,7 %	25,5 %	18,4 %	19,2 %	23,0 %	19,8 %	23,4 %	19,0 %
Čisti dobiček	313.732	363.662	308.150	288.949	244.272	294.481	348.215	245.216	258.474	249.411
– delež v prodaji	17,4 %	21,2 %	19,7 %	18,8 %	16,4 %	17,6 %	22,4 %	17,8 %	17,9 %	17,9 %
Sredstva	2.764.291	2.687.500	2.536.988	2.235.542	2.184.618	2.613.871	2.516.544	2.427.245	2.208.379	2.129.960
ROA ³	11,5 %	13,9 %	12,9 %	13,1 %	11,7 %	11,5 %	14,1 %	10,6 %	11,9 %	12,3 %
Kapital	2.181.766	2.138.509	1.919.085	1.751.812	1.667.516	2.133.258	2.060.792	1.876.142	1.791.850	1.664.178
ROE ⁴	14,5 %	17,9 %	16,8 %	16,9 %	15,2 %	14,0 %	17,7 %	13,4 %	15,0 %	15,5 %

¹ razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja, povečana za amortizacijo

² razlika med prihodki in odhodki iz poslovanja

³ čisti dobiček/povprečno stanje sredstev v letu

⁴ čisti dobiček/povprečno stanje lastniškega kapitala v letu

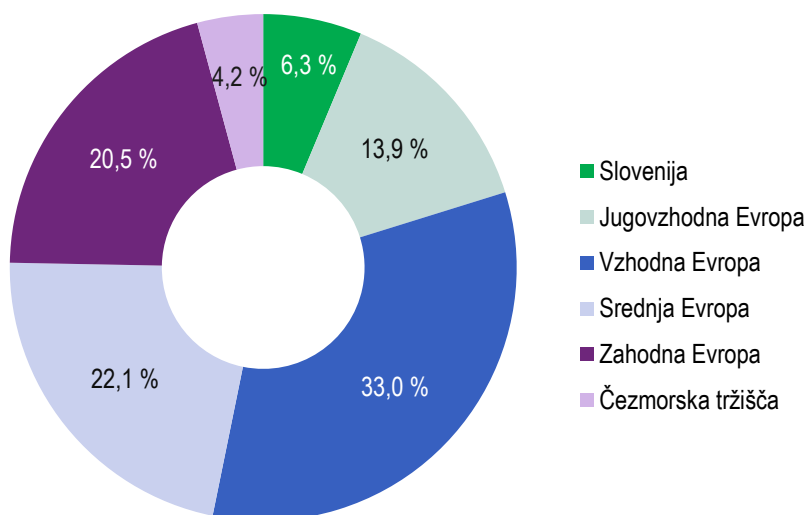
Trženje in prodaja izdelkov in storitev

Skupina Krka je v letu 2023 ustvarila 1 milijardo 806,4 milijona EUR prodaje, kar je 5 % več kot v letu 2022. Od tega znašajo prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje izdelkov in storitev 1 milijardo 799,0 milijonov EUR, razliko pa predstavljajo ostali prihodki iz pogodb s kupci iz naslova prodaje materiala ter ostali prihodki iz prodaje. Prodaja na trgih zunaj Slovenije je znašala 1 milijardo 685,2 milijona EUR in je predstavljala 94 % prodaje skupine Krka. Količinsko smo prodali 5 % več izdelkov.

Prodaja po regijah³⁰

Največjo prodajo v višini 594 milijonov EUR oziroma 33 % celotne prodaje skupine Krka je ustvarila regija Vzhodna Evropa. Sledila ji je regija Srednja Evropa s 397,1 milijona EUR in deležem v višini 22,1 %. Tretje območje po doseženi prodaji je bila regija Zahodna Evropa s 369,6 milijona EUR oziroma 20,5 %. V regiji Jugovzhodna Evropa smo prodali za 249,3 milijona EUR (13,9-odstotni delež), v regiji Čezmorska tržišča pa za 75,2 milijona EUR (4,2-odstotni delež). Na domačem trgu smo prodali za 113,8 milijona EUR, kar je 6,3 % celotne prodaje skupine Krka.

Deleži posameznih regij v prodaji skupine Krka v letu 2023

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po regijah

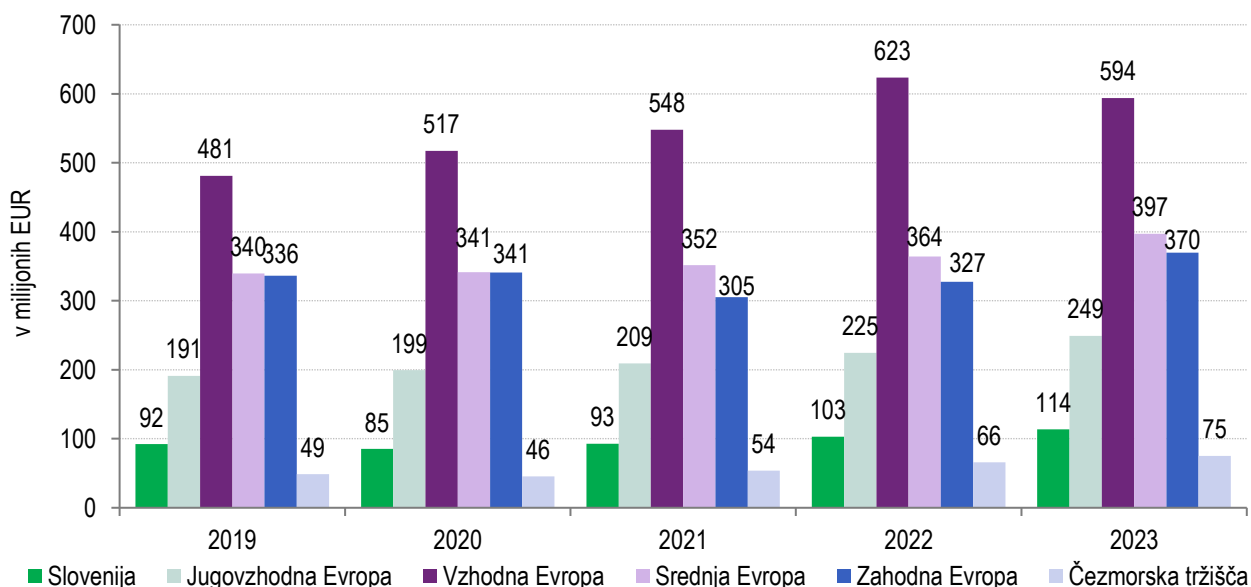
v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2023	2022	Indeks 2023/22	2023	2022	Indeks 2023/22
Slovenija	113.777	103.047	110	66.087	60.503	109
Jugovzhodna Evropa	249.330	224.523	111	246.512	220.624	112
Vzhodna Evropa	593.951	623.377	95	376.988	387.489	97
Srednja Evropa	397.079	364.154	109	380.775	351.191	108
Zahodna Evropa	369.624	327.343	113	319.539	284.593	112
Čezmorska tržišča	75.208	66.098	114	59.838	51.675	116
Skupaj	1.798.969	1.708.542	105	1.449.739	1.356.075	107

³⁰ GRI 2-6

Prodaja skupine Krka po regijah po četrletjih

v tisoč EUR	2023				2022			
	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje	1. četrletje	2. četrletje	3. četrletje	4. četrletje
Slovenija	28.077	28.558	30.043	27.099	23.432	25.988	27.780	25.847
Jugovzhodna Evropa	63.526	63.923	59.747	62.134	60.310	58.951	53.575	51.687
Vzhodna Evropa	143.493	156.984	133.606	159.868	146.700	140.983	126.464	209.230
Srednja Evropa	110.262	102.646	92.105	92.066	99.620	96.443	84.824	83.267
Zahodna Evropa	91.744	89.616	85.039	103.225	84.595	83.941	73.837	84.970
Čezmorska tržišča	19.151	18.491	17.870	19.696	15.991	16.486	16.611	17.010
Skupaj	456.253	460.218	418.410	464.088	430.648	422.792	383.091	472.011

Prodaja skupine Krka po regijah v zadnjih petih letih

Slovenija

Na domačem trgu, ki je eden od Krkinih ključnih trgov, smo v letu 2023 prodali za 113,8 milijona EUR izdelkov in storitev. Vrednost prodaje izdelkov je znašala 66,1 milijona EUR, kar predstavlja 9-odstotno vrednostno rast. Največji delež, 73 %, so prispevala zdravila na recept. Delež izdelkov brez recepta je znašal 23 %, preostale 4 % pa so prispevali izdelki za veterinarsko uporabo. S 7,3-odstotnim tržnim deležem je Krka vrednostno ohranila vodilno mesto med generičnimi ponudniki zdravil na slovenskem trgu. Prodaja zdraviliško-turističnih storitev je znašala 47,7 milijona EUR in je bila 12 % večja kot leta 2022, kar je prav tako prispevalo k skupni 10-odstotni rasti prodaje na domačem trgu.

K prodaji zdravil na recept so največ prispevala zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, bolezni osrednjega živčevja in bolezni prebavil ter lajšanje bolečine. V vseh ključnih terapevtskih skupinah zdravil na recept smo tržne deleže povečali.

V najbolj prodajani skupini zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja so bili najuspešnejši Prenewel (perindopril, indapamid), Amlessa (perindopril, amlodipin), Prenessa (perindopril) in Amlewel (perindopril, amlodipin, indapamid). Med zdravili za uravnavanje holesterola smo prodali največ Sorvaste (rosuvastatin). Povečali smo prepoznavnost blagovne znamke Sorvitimb, ki združuje rosuvastatin in ezetimib, ter utrjevali prepoznavnost blagovne znamke Roxiper, ki združuje perindopril, indapamid in rosuvastatin.

Med zdravili za lajšanje bolečine sta bila v ospredju Nalgesin forte (naproksen) in Doreta (tramadol, paracetamol), skupaj z obliko s podaljšanim sproščanjem Doreto SR. Okrepili smo prepoznavnost neopioidnega analgetika Algominal (metamizol). V skupini zdravil za zdravljenje bolezni prebavil sta bila najbolj prodajana Nolpaza (pantoprazol) in Emozul (esomeprazol). Med zdravili za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja so bile naše najbolj prepoznavne blagovne znamke

Asentra (sertralin), Mirzaten (mirtazapin), Dulsevia (duloksetin), Kventiax (kvetiapin), Parnido (paliperidon) in Memaxa (memantin). Dopolnili smo ponudbo antihiperlglikemičnih zdravil iz skupine zaviralcev dipeptidil peptidaze 4 (DPP-4), v kateri smo poleg zdravila z eno učinkovino Maysiglu (metformin) uvedli kombinacijo s sitagliptinom Maymetsi. Zdravilom za zdravljenje bolezni srca in žilja smo dodali Tezulix (ranolazin), namenjen simptomatskemu zdravljenju ljudi s stabilno angino pectoris. Svojo ponudbo smo dopolnili z Vitaminom D3 Krka 7000 i.e. (holekalciferol), ki se jemlje enkrat na teden.

V skupini izdelkov brez recepta je bil prodajno vodilni Magnezij Krka, sledila sta mu izdelka Nalgesin S (naproksen) in Septabene (benzidamin, cetilpiridinijev klorid). V ponudbo smo dodali antihistaminik Dasselta control (desloratadin).

Med veterinarskimi izdelki smo prodali največ vitaminsko-mineralnega izdelka Grovit, sledil je izdelek za zaščito proti bolham in klopm Fypryst Combo (fipronil, S-metopren). Ponudbo smo dopolnili z nesteroidnim antirevmatikom v obliki žvečljivih tablet Robexera (robenakoksib).

Tržna pozicija skupine Krka v Sloveniji
S 7,3-odstotnim tržnim deležem smo prvi med vsemi ponudniki generičnih zdravil. Vsako peto prodano zdravilo je Krkino.
Smo vodilni ponudnik zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 65-odstotnim tržnim deležem, • skupini enokomponentnih nesteroidnih protivnetnih in protirevmatskih zdravil z več kot 60-odstotnim tržnim deležem, • skupini statinov z okoli 60-odstotnim tržnim deležem, • skupini pripravkov z učinkom na žrelo z okoli 45-odstotnim tržnim deležem, • skupini zdravil z delovanjem na reninsko-angiotenzinski sistem z okoli 45-odstotnim tržnim deležem, • skupini antipsihotikov, anksiolitikov, antidementivov in antidepresivov z okoli 35-odstotnim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil z alprazolamom, atorvastatinom, ciprofloksacinom, doksazosinom, donepezilom, enalaprilom, esomeprazolom, gliklazidom, indapamidom, karvedilolom, kvetiapihom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, memantinom, metronidazolom, naproksenom, omeprazolom, pantoprazolom, perindoprilom, vključno s vsemi kombinacijami z amlodipinom in indapamidom, ramiprilom, rosuvastatinom, vključno s kombinacijo z ezetimibom, sertralinom, simvastatinom, tramadolom v kombinaciji s paracetamolom, telmisartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, in venlafaksinom.
Smo vodilni generični ponudnik zdravil z aripiprazolom, deksametazonom, duloksetinom, etorikoksibom, olanzapinom in tamsulozinom.
Pri izdelkih brez recepta smo vodilni ponudnik pripravkov z učinkom na žrelo, nesteroidnih antirevmatikov, vitaminov skupine B, zaviralcev protonske črpalke, pripravkov z magnezijem in vitamina D.
Med najbolj prodajanimi zdravili so Nalgesin (naproksen), Nolpaza (pantoprazol), Sorvasta (rosuvastatin), Prenewel (perindopril, indapamid), Prenessa (perindopril), Doreta (paracetamol, tramadol) in Amlessa (perindopril, amlodipin).

Jugovzhodna Evropa

Prodaja izdelkov v regiji Jugovzhodna Evropa je dosegla 249,3 milijona EUR, kar je 11 % več kot v letu 2022. Rast smo dosegli na vseh regijskih trgih, največjo absolutno rast pa v Romuniji, kjer smo prodajo izdelkov povečali za 9,2 milijona EUR. Po absolutni rasti prodaje sta sledili Srbija, kjer smo prodali za 5,3 milijona EUR več, in Hrvaška, kjer smo prodali za 5 milijonov EUR več kot v letu 2022.

Nekaj manj kot 87 % regijske prodaje smo ustvarili z zdravili na recept, z dobrimi 10 % so sledili izdelki brez recepta. Veterinarski izdelki so predstavljali nekaj več kot 3 % skupne prodaje v regiji. V skupini zdravil na recept smo glede na leto 2022 dosegli 13-odstotno rast. Prodaja izdelkov brez recepta je bila na ravni leta 2022, prodaja veterinarskih izdelkov pa je prodajo v letu 2022 presegla skoraj za 6 %.

V **Romuniji**, enem od Krkinih ključnih trgov in največjem regijskem trgu, je bila prodaja v vrednosti 72,4 milijona EUR 15 % večja kot v letu 2022. Z 1,7-odstotnim tržnim deležem in 5,1-odstotnim količinskim tržnim deležem smo bili četrti med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Prodajno najpomembnejša zdravila so bila Atoris (atorvastatin), Co-Prenessa (perindopril, indapamid), Nolpaza (pantoprazol), Roswera (rosuvastatin) in Doreta (tramadol, paracetamol). Med izdelki brez recepta so bili najbolj prodajani Bilobil (izvleček ginka) ter izdelki blagovne znamke Nalgesin (naproksen). Med veterinarskimi izdelki so večinski del prodaje prispevali izdelki za zdravljenje malih živali, zlasti izdelki blagovne znamke Fypryst, Milprazon (milbemicin, prazikvantel) in Selehold (selamektin).

Tržna pozicija skupine Krka v Romuniji
Z 1,7-odstotnim tržnim deležem smo četrti med tujimi ponudniki generičnih zdravil. V letu 2023 smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.
Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini antidepresivov SNRI z več kot 60-odstotnim tržnim deležem, • skupini statinov z več kot 25-odstotnim tržnim deležem, • skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z okoli 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini analgetikov in antipiretikov na recept z okoli 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil s ciprofloksacinom, duloksetinom, enalaprilom, lansoprazolom, losartanom, mirtazapinom, naproksenom, norfloksacinom, perindoprilom v kombinaciji z amlodipinom, pramipeksolom, ropinirolom, sulfasalazinom, telmisartanom, tramadolom, vključno s kombinacijo s paracetamolom, in venlafaksinom. Smo vodilni generični ponudnik zdravil z aripirazolom, dasatinibom, ivabradinom, izvlečkom ginka, pantoprazolom, kombinacijami perindopрила in indapamida, perindopрила, indapamida in amlodipina ter rosuvastatina in ezetimiba.

Hrvaška je po doseženi prodaji drugi regijski trg, ki ga prav tako uvrščamo med Krkine ključne trge. Prodaja v vrednosti 46 milijonov EUR je bila 12 % večja kot v letu 2022. Na tem trgu smo na četrtem mestu med vsemi ponudniki generičnih zdravil in na drugem mestu med proizvajalci veterinarskih zdravil. Beležili smo dvoštevlično rast prodaje zdravil na recept in izdelkov brez recepta, veterinarskih zdravil pa smo prodali skoraj 5 % več kot leto prej.

V skladu z načrti smo vrednostno prodali največ zdravil na recept, med katerimi izpostavljamo Emanero (esomeprazol), Atoris (atorvastatin), Co-Perinevo (perindopril, indapamid), Co-Dalnevo (perindopril, amlodipin, indapamid), Rosvero (rosuvastatin), Helex (alprazolam), Valsacombi (valsartan, hidroklorotiazid), Dalnevo (perindopril, amlodipin) in Doreto (tramadol, paracetamol). Med izdelki brez recepta sta bila prodajno v ospredju izdelka Nalgessin (naproksen) in Septotele duo (benzidamin, cetilpiridinijev klorid). Med veterinarskimi izdelki smo prodali največ izdelkov blagovne znamke Fypryst in Enroxila (enrofloksacin).

Tržna pozicija skupine Krka na Hrvaškem
S 3,5-odstotnim tržnim deležem smo drugi med tujimi ponudniki generičnih zdravil.
V letu 2023 smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.
Smo vodilni ponudnik zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 65-odstotnim tržnim deležem, • skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z okoli 60-odstotnim tržnim deležem, • skupini antitusikov z okoli 55-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 35-odstotnim tržnim deležem, • skupini statinov, vključno z ezetimibom, z okoli 30-odstotnim tržnim deležem.
Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini enokomponentnih kortikosteroidov za sistemsko zdravljenje z več kot 30-odstotnim tržnim deležem, • skupini tipičnih antipsihotikov z več kot 30-odstotnim tržnim deležem, • skupini sulfonamidnih antidiabetikov z okoli 30-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 25-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z zaviralci kalcijevih kanalčkov z okoli 25-odstotnim tržnim deležem, • skupini antagonistov angiotenzina II v kombinaciji z zaviralci kalcijevih kanalčkov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini anksiolitikov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini antidepresivov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini enokomponentnih nesteroidnih protivnetnih in protirevmatskih zdravil z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil z abirateronom, alprazolamom, atorvastatinom, butamiratom, ciprofloksacinom, deksametazonom, diosminom, escitalopramom, esomeprazolom, gentamicinom, klaritromicinom, lansoprazolom, levofloksacinom, losartanom, norfloksacinom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, rosuvastatinom, vključno s kombinacijo z ezetimibom, telmisartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, tramadolom v kombinaciji s paracetamolom ter valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom.
Smo vodilni generični ponudnik zdravil z desloratadinom, duloksetinom, gliklazidom, perindoprilom v kombinaciji z amlodipinom, perindoprilom v kombinaciji z amlodipinom in indapamidom, sitagliptinom, vključno s kombinacijo z metforminom, valsartanom v kombinaciji z amlodipinom, valsartanom v kombinaciji z amlodipinom in hidroklorotiazidom ter s simvastatinom.

Srbija je bila s prodajo v vrednosti 37,5 milijona EUR in 16-odstotno rastjo na tretjem mestu med regijskimi trgi. Hitra rast tržnega deleža je bila posledica nadaljevanja uspešne prodaje zdravil na recept v lekarnah. Delež zdravil na recept v skupni prodaji je bil 87-odstoten. Ključni izdelki so bili Nolpaza (pantoprazol), Co-Amlessa (perindopril, amlodipin, indapamid), Roxera (rosuvastatin), Co-Prenessa (perindopril, indapamid), Atoris (atorvastatin) in Valsacor (valsartan). Prodaja izdelkov brez recepta je dosegla 3,3 milijona EUR, kar predstavlja 2-odstotno rast glede na predhodno leto. Najpomembnejši izdelki so bili Nalgesin (naproksen), Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in Bilobil (izvleček ginka). Prodaja veterinarskih izdelkov je v primerjavi z letom 2022 vrednostno zrasla za 8 %. V ospredju so bili izdelki blagovnih znamk Fypryst, Dehinel in Enroxil (enrofloksacin).

V **Bolgariji** je skupna prodaja v letu 2023 znašala 26,8 milijona EUR, kar je 5 % več kot leta 2022. Zdravila na recept so predstavljala 94 % celotne prodaje, med njimi pa so bili najbolj prodajani Co-Valsacor (valsartan, hidroklorotiazid), Roswera (rosuvastatin), Valsacor (valsartan), Flosteron (betametazon), Co-Amlessa (perindopril, amlodipin, indapamid), Nolpaza (pantoprazol), Co-Roswera (rosuvastatin, ezetimib) in Co-Prenessa (perindopril, indapamid). Prodaja izdelkov brez recepta se je v primerjavi z letom 2022 zmanjšala za 15 %, k prodaji pa so največ prispevali Solvolan (ambroksol), Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in Flebaven. Prodaja veterinarskih izdelkov je znašala 1,2 milijona EUR, kar je 6 % manj kot leta 2022. Prodajno najpomembnejši so bili izdelki blagovne znamke Fypryst, Milprazon (milbemicin, prazikvantel) in Floron (florfenikol).

V **Severni Makedoniji** je prodaja rasla devetnajsto leto zapored. Njena vrednost je dosegla 26,9 milijona EUR, kar je 5 % več kot v letu 2022. Krka je ostala vodilni tuji ponudnik generičnih zdravil na tem trgu. Ključna je bila prodaja zdravil na recept, med njimi Roswera (rosuvastatin), Nolpaze (pantoprazol), Co-Prenesse (perindopril, indapamid), Enapa (enalapril), Tanyza (tamsulozin), Atorisa (atorvastatin) in Loriste (losartan). Med izdelki brez recepta, katerih prodajo iz leta 2022 smo presegli za 4 %, so bili najpomembnejši Septanazal (ksilometazolin, dekspantenol), Daleron (paracetamol), Bilobil (izvleček ginka), Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid), Flebaven (diosimin) in izdelki blagovne znamke Herbion. K skoraj 7-odstotni rasti prodaje veterinarskih izdelkov sta največ prispevala izdelka blagovne znamke Fypryst in Ecocid.

V **Bosni in Hercegovini** smo s prodajo v vrednosti 21,5 milijona EUR beležili 4-odstotno rast in ohranili vodilni položaj med tujimi generičnimi ponudniki zdravil na trgu. K skupni prodaji so največ prispevala zdravila na recept. Najbolje prodajani izdelki so bili Roswera (rosuvastatin), Lexaurin (bromazepam), Amlewel (perindopril, amlodipin, indapamid), Enap-H in Enap-HL (enalapril, hidroklorotiazid) in Nolpaza (pantoprazol). Med izdelki brez recepta so prevladovali Nalgesin (naproksen), Panatus (butamiraf), Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid), Bilobil (izvleček ginka) in B-complex. Ključni veterinarski izdelki so ostali izdelki blagovne znamke Fypryst in Rycarfa (karprofen). Med izdelki na recept, ki smo jih začeli tržiti v letu 2023, izpostavljamo Roswero combi (rosuvastatin, ezetimib) in Dulsevio (duloksetin). Omejitve tujih proizvajalcev na določenih reimbursnih listah so ostale, vendar niso omajale našega stabilnega položaja na trgu.

Na **Kosovu** smo beležili nekaj več kot 6-odstotno prodajno rast in bili med vodilnimi ponudniki zdravil. Vrednost prodaje je dosegla 9,1 milijona EUR. Glavnino prodaje smo dosegli z zdravili na recept, med katerimi so bili najuspešnejši Lorista H (losartan, hidroklorotiazid), Atoris (atorvastatin) in Roswera (rosuvastatin). V **Albaniji** je prodaja dosegla 3,8 milijona EUR in se je glede na leto 2022 nekoliko povečala. Glavnino prodaje smo po pričakovanjih dosegli z zdravili na recept, med katerimi izpostavljamo Ultop (omeprazol), Atoris (atorvastatin), Nolpazo (pantoprazol) in Loristo (losartan). V **Črni gori** smo zabeležili nekaj več kot 10-odstotno rast in prodajo v višini 2,5 milijona EUR. K skupni prodaji so največ prispevala zdravila na recept, med njimi Nolpaza (pantoprazol), Atoris (atorvastatin), Roswera (rosuvastatin) ter Lorista H in Lorista HD (losartan, hidroklorotiazid). V **Grčiji** smo v tretjem letu, odkar sami tržimo svoje izdelke, prodali za 2,8 milijona EUR izdelkov. Prodajno so bila v ospredju zdravila na recept, predvsem Pitavador (pitavastatin), Parnido (paliperidon), Zalasta (olanzapin), Marixino (memantin), Rosuvador (rosuvastatin) in Esolib (esomeprazol).

Vzhodna Evropa

Regija Vzhodna Evropa je v letu 2023 s 594 milijoni EUR za 5 % zaostala za prodajo v letu 2022, vendar je bila še vedno po prodaji vodilna regija. Prodaja se je povečala na vseh trgih, razen v Ruski federaciji, Ukrajini in Turkmenistanu. Največjo absolutno rast smo dosegli v Uzbekistanu, kjer smo prodali za 9,3 milijona EUR izdelkov več kot leto prej. Največjo relativno rast smo dosegli v Tadžikistanu.

Ruska federacija ostaja Krkin največji posamični trg. V letu 2023 smo prodali za 346,8 milijona EUR izdelkov, kar je 90 % prodaje v letu 2022. Prodaja, izražena v lokalni valuti (v kateri poteka), je dosegla 31,1 milijarde RUB in 15-odstotno rast, količinsko pa smo na ruskem trgu prodali 7 % več kot v predhodnem letu. Razlika med evrskim in rubeljskim prodajnim indeksom je posledica deprecijacije rublja.

V vodilni skupini zdravil na recept, ki je k skupni prodaji prispevala 78 %, smo v letu 2023 dosegli prodajo v vrednosti 270,8 milijona EUR. Najbolje prodajana zdravila so bila Lorista H in Lorista HD (losartan, hidroklorotiazid), Co-Perineva (perindopril, indapamid), Lorista (losartan), Valsacor (valsartan), Nolpaza (pantoprazol), Co-Dalneva (perindopril, amlodipin, indapamid), Vamloset (valsartan, amlodipin), Roxera (rosuvastatin), Valsacor H in Valsacor HD (valsartan, hidroklorotiazid) ter Co-Vamloset (valsartan, amlodipin, hidroklorotiazid). Največjo absolutno rast smo dosegli z Dabexom (dabigatran) in Roxero Plus (rosuvastatin, ezetimib), z antiidiabetikoma Asiglia (sitagliptin) in Asiglia Met (sitagliptin, metformin) ter s Flosteronom (betametazon).

Z izdelki brez recepta smo v letu 2023 dosegli prodajo v vrednosti 44,4 milijona EUR. Najbolj so izstopali Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid), izdelki blagovne znamke Herbion in Nalgesin (naproksen). Uspešno smo tržili tudi Flebaven (diosmin, hesperidin).

V programu veterinarskih izdelkov smo ob visoki rasti dosegli prodajo v vrednosti 31,5 milijona EUR. Vodilni izdelki so bili Selafort (selamektin), Milprazon (milbemicin, prazikvantel) in Enroxil (enrofloksacin). Najvišjo absolutno rast smo dosegli s Tuloxinom (tulatromicin) in Fyprystom (fipronil).

Tržna pozicija skupine Krka v Ruski federaciji
Z 2-odstotnim tržnim deležem smo drugi med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Dinamika Krkine prodaje v Ruski federaciji je bistveno večja od povprečja trga.
Smo vodilni ponudnik zdravil na recept za bolezni srca in žilja. Smo vodilni generični ponudnik izdelkov na recept v lekarniškem segmentu.
Smo vodilni ponudnik zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z okoli 35-odstotnim tržnim deležem, • skupini statinov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem. Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z več kot 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini antidepresivov SSRI in SNRI s 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini parenteralnih kortikosteroidov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini atipičnih antipsihotikov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil z aripiprazolom, atorvastatinom, duloksetinom, enalaprilom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, losartanom, vključno s kombinacijama z amlodipinom in s hidroklorotiazidom, naproksenom, norfloksacinom, olanzapinom, pantoprazolom, ramiprilom, telmisartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom ter valsartanom, vključno z vsemi kombinacijami z amlodipinom in hidroklorotiazidom. Smo vodilni generični ponudnik zdravil z escitalopramom, esomeprazolom, ivabradinom, klopidogrelom, perindoprilom, vključno z vsemi kombinacijami z amlodipinom in indapamidom, rosuvastatinom in telmisartanom.

V **Ukrajini**, ki je eden od Krkinih ključnih trgov, je prodaja zdravil v minulih letih stagnirala, v letu 2023 pa se je zaradi izrednih razmer zmanjševala. Prodaja v vrednosti 83,4 milijona EUR je predstavljala 88 % realizacije prejšnjega leta. Z 2,9-odstotnim tržnim deležem smo ohranili svoj tržni položaj in se uvrstili na drugo mesto med tujimi ponudniki generičnih zdravil. V vodilni skupini zdravil na recept, ki je dosegla 80 % prodaje v letu 2022, so bile najuspešnejše Co-Prenessa (perindopril, indapamid), Co-Amlessa (perindopril, amlodipin, indapamid), Nolpaza (pantoprazol) in Roxera (rosuvastatin). V skupini izdelkov brez recepta, katerih prodaja je zrasla za 2 %, smo prodali največ izdelkov blagovne znamke Herbion, Nalgesina (naproksen) in Septolet total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid). Prodaja veterinarskih izdelkov je bila 25 % večja kot v letu 2022. Vodilni izdelki so bili Milprazon (milbemicin, prazikvantel), Selafort (selamektin) in Prinocate (imidaklopid, moksidektin).

Tržna pozicija skupine Krka v Ukrajini

Z 2,9-odstotnim tržnim deležem smo drugi med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini parenteralnih kortikosteroidov z okoli 45-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z okoli 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antitusikov z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 25-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zaviralcev protonске črpalke z okoli 15-odstotnim tržnim deležem,
- skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z okoli 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, betametazonom, deksametazonom, enalaprilom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, izvlečkom ginka, karvedilolom, klaritromicinom, losartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, naproksenom, pantoprazolom, perindoprilom, vključno s kombinacijo z indapamidom, rosuvastatinom, simvastatinom in valsartanom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z enalaprilom, kombinacijo perindoprila in amlodipina ter kombinacijo perindoprila, amlodipina in indapamida.

Območje B

Na območju, ki zajema Belorusijo, Mongolijo, Armenijo in Azerbajdžan, smo prodali za 57,2 milijona EUR izdelkov in dosegli 17-odstotno rast. V Belorusiji, Azerbajdžanu in Armeniji smo dosegli dvomestno rast.

V **Belorusiji** je prodaja dosegla 24,4 milijona EUR, kar je 16 % več kot v letu 2022. Tržni delež smo povečali z nadpovprečno dinamiko rasti, tako vrednostno kot količinsko, in ohranili drugo mesto med tujimi ponudniki generičnih zdravil. V ključni skupini zdravil na recept smo glavnino prodaje ustvarili z izdelki Co-Amlessa (perindopril, amlodipin, indapamid), Nolpaza (pantoprazol) in Co-Prenessa (perindopril, indapamid). Najbolje prodajani izdelki brez recepta so bili Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in izdelki blagovne znamke Herbion. Veterinarskih izdelkov smo prodali za 1,2 milijona EUR, prodajno vodilni je bil Trisulfon (sulfamometoksin, trimetoprim).

V **Mongoliji** smo s prodajo v vrednosti 15,9 milijona EUR dosegli 8-odstotno rast in ohranili položaj vodilnega tujega ponudnika zdravil na trgu. K rasti prodaje zdravil na recept je ključno prispevala velika rast prodaje zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja ter antibiotikov. Prodaja vsakega od izdelkov Nolpaza (pantoprazol), Zyllt (klopidogrel), Amlessa (perindopril, amlodipin), Fromilid (klaritromicin) in Betaklav (amoksicilin, klavulanska kislina) je presegla 1 milijon EUR. K rasti prodaje izdelkov brez recepta so prispevali predvsem Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid), izdelki blagovne znamke Herbion, Bilobil (izvleček ginka) in Nalgessin (naproksen).

V **Azerbajdžanu** smo prodali za 9,6 milijona EUR izdelkov, kar je 27 % več kot leta 2022. Z malo več kot 3-odstotnim tržnim deležem smo se uvrstili na vodilno mesto med proizvajalci generičnih zdravil na tem trgu. Rast prodaje v vodilni skupini zdravil na recept je dosegla 26 %, v skupini izdelkov brez recepta pa 3 %. Prodaja veterinarskih izdelkov se je precej povečala tudi z lansiranjem izdelkov za domače živali. Dosegla je 0,5 milijona EUR in k skupni prodaji na tem trgu prispevala 5-odstotni delež.

V **Armeniji** smo prodali za 7,3 milijona EUR izdelkov, kar je 25 % več kot v letu 2022. S 3,5-odstotnim tržnim deležem smo se uvrstili na tretje mesto med generičnimi ponudniki zdravil. Glavnino prodaje, 90 %, smo ustvarili z zdravili na recept, predvsem s Co-Amlesso (perindopril, amlodipin, indapamid), Nolpazo (pantoprazol) in Atorisom (atorvastatin). Pri prodaji izdelkov brez recepta smo zabeležili 22-odstotni padec. Najbolje prodajani so bili izdelki blagovne znamke Herbion in Septanazol (ksilometazolin, deksipantenol).

Območje K

V Kazahstanu, Moldaviji in Kirgizistanu smo prodali za 42 milijonov EUR izdelkov, kar je 8 % več kot leto prej. Rast smo dosegli na vseh trgih tega območja.

V **Kazahstanu** smo prodali za 21,9 milijona EUR izdelkov, to je 9 % več kot leta 2022. Z zdravili na recept smo ustvarili 66 % prodaje in beležili 10-odstotno rast. Glavnino so prispevali Nolpaza (pantoprazol), Valodip (valsartan, amlodipin), Ulcavis (bizmutov oksid) in Valsacor (valsartan). Prodaja izdelkov brez recepta je dosegla 6,3 milijona EUR. Najbolje so se prodajali izdelki blagovnih znamk Herbion, Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in Duovit. Prodaja veterinarskih izdelkov je znašala 1,1 milijona EUR, vodilna pa sta bila Trisulfon (sulfamonometoksin, trimetoprim) in Ecocid.

V **Moldaviji** smo prodali za 13,7 milijona EUR izdelkov, kar je 3 % več kot v letu 2022. Ohranili smo velik tržni delež in ostali vodilni ponudnik zdravil, s katerimi smo ustvarili 78 % prodaje in dosegli 11-odstotno rast. Največji delež prodaje smo ustvarili z izdelki Valsacor (valsartan), Roswera (rosuvastatin) in Lorista (losartan). Tržiti smo začeli tudi Doreto (tramadol, paracetamol) in Toluro (telmisartan). Prodaja izdelkov brez recepta je dosegla 2,8 milijona EUR. Najbolje prodajani so bili Septanazal (ksilometazolin, dekspantenol), Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in Nalgesin (naproksen). Veterinarskih izdelkov smo prodali za 0,3 milijona EUR.

V **Kirgizistanu** smo s prodajo v vrednosti 6,4 milijona EUR beležili 21-odstotno rast ter dosegli 4-odstotni tržni delež in tretje mesto med generičnimi ponudniki zdravil. Največji, 75-odstotni prodajni delež so prispevala zdravila na recept, najbolje pa so se prodajali Lorista (losartan), Atoris (atorvastatin) in Nolpaza (pantoprazol). Med izdelki brez recepta smo prodali največ Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) ter izdelkov blagovnih znamk Herbion in Duovit.

Območje U

V državah območja U, kamor spadajo Uzbekistan, Gruzija, Tadžikistan in Turkmenistan, smo ob 21-odstotni rasti prodali za 64,6 milijona EUR izdelkov. Edini trg, na katerem glede na leto prej nismo dosegli prodajne rasti, je bil Turkmenistan.

V **Uzbekistanu** smo prodali za 48,8 milijona EUR izdelkov, kar predstavlja 24-odstotno rast glede na leto 2022. S tem smo se uvrstili na prvo mesto med vsemi ponudniki zdravil na recept na tem trgu in na vodilno mesto med ponudniki zdravil za zdravljenje boleznih srca in žilja. V skupini zdravil na recept smo prodali največ Amlesse (perindopril, amlodipin), Loriste (losartan), Valodipa (valsartan, amlodipin) in Nolpaze (pantoprazol). Med izdelki brez recepta so bili ključni Septotele total (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in izdelki blagovne znamke Pikovit.

V **Gruziji** smo prodali za 9,5 milijona EUR izdelkov, kar predstavlja 19-odstotno rast glede na leto 2022. S 4,8-odstotnim tržnim deležem smo se uvrstili na četrto mesto med vsemi ponudniki zdravil na tem trgu. Prodajno najpomembnejša so bila zdravila na recept, zlasti Lorista H in Lorista HD (losartan, hidroklorotiazid), Amlessa (perindopril, amlodipin) in Atoris (atorvastatin). Med izdelki brez recepta je bil prodajno vodilni Nalgesin (naproksen).

V **Tadžikistanu** smo dosegli prodajo v višini 3,7 milijona EUR, kar predstavlja 28-odstotno rast glede na leto 2022. Zdravilo brez recepta Pikovit je bilo še naprej med Krkinimi najbolj prodajanimi blagovnimi znamkami na tem trgu. Od novejših izdelkov sta k rasti prodaje največ prispevali Nolpaza (pantoprazol) in Co-Amlessa (perindopril, amlodipin, indapamid).

V **Turkmenistanu** smo prodali za 2,5 milijona EUR izdelkov, kar predstavlja 15-odstotni padec glede na leto 2022. V vodilni skupini zdravil na recept sta se najbolj prodajali Amlessa (perindopril, amlodipin) in Nolpaza (pantoprazol), med izdelki brez recepta pa izdelki blagovnih znamk Pikovit in Herbion.

Srednja Evropa

V regiji Srednja Evropa smo ob 9-odstotni rasti prodali za 397,1 milijona EUR izdelkov. Rast smo dosegli na vseh trgih, vrednostno pa največjo na Poljskem, kjer je bila prodaja večja za 12,7 milijona EUR, in relativno v Litvi, kjer je rast znašala 20 %.

Na **Poljskem**, največjem regijskem in Krkinem ključnem trgu, smo prodali za 180,8 milijona EUR izdelkov, pri čemer smo prodajo v primerjavi z letom 2022 povečali za 8 %. Dosegli smo 1,9-odstotni tržni delež in se med tujimi ponudniki generičnih zdravil uvrstili na tretje mesto.

Prodajno so bila v ospredju zdravila na recept, predvsem z reimbursne liste. Pomemben delež so prispevala novejša zdravila, ki smo jih začeli tržiti v preteklih letih.

Največ pozornosti smo namenili skupini zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja, kjer smo prodajo kljub izrednim pritiskom na trgu ohranili na ravni leta 2022 in ostali vodilni ponudnik. Med novimi zdravili, ki smo jih dali na trg v zadnjih letih, izpostavljamo Coroswero (rosuvastatin, ezetimib), s katero smo dosegli 28-odstotni tržni delež. Prodaja v letu 2023 je bila v primerjavi z letom prej večja za 69 %. Izpostavljamo tudi izdelke za zdravljenje sladkorne bolezni – Maymeti (sitagliptin, metformin), s katerim smo dosegli 14-odstotni tržni delež, Maysiglu (sitagliptin) z 10-odstotnim tržnim deležem in Vimetso (vildagliptin, metformin), katerega prodaja se je v letu 2023 glede na leto prej več kot početverila. Uspešno smo lansirali tudi izdelek Vitamin D3 Krka. Na novo listo zdravil na recept za bolnike, starejše od 65 let, smo se uvrstili z največ zdravili med vsemi ponudniki.

Prodaja izdelkov brez recepta se je v primerjavi z letom 2022 povečala za 10 %. Vodilni so bili izdelki blagovne znamke Septotele, sledil pa jim je Septanazal (ksilometazolin, deksantenol), katerega prodaja se je v primerjavi z letom prej povečala za 57 %.

Prodaja veterinarskih izdelkov je s 7,5 milijona EUR dosegla 23-odstotno rast. Še vedno sta bila najbolj prodajana Milprazon (milbemicin, prazikvantel) s 4-odstotno rastjo in Floron (florfenikol) z 28-odstotno rastjo.

Tržna pozicija skupine Krka na Poljskem
Z 1,9-odstotnim tržnim deležem smo tretji med tujimi ponudniki generičnih zdravil.
Smo vodilni ponudnik zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z več kot 40-odstotnim tržnim deležem, • skupini statinov, vključno z ezetimibom, z več kot 35-odstotnim tržnim deležem, • skupini antidepresivov SSRI in SNRI z okoli 15-odstotnim tržnim deležem. Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini sulfonamidnih antidiabetikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini peroralnih kortikosteroidov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini aminosalicilatnih zdravil za črevesne bolezni z okoli 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z okoli 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v vseh kombinacijah z več kot 10-odstotnim tržnim deležem, • skupini antiparkinsonikov z okoli 10-odstotnim tržnim deležem. Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, celekoksibom, duloksetinom, kandesartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, lansoprazolom, losartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, norfloksacinom, rabeprazolom, rosuvastatinom, sulfasalazinom, tramadolom v kombinaciji s paracetamolom, telmisartanom v kombinaciji z amlodipinom, valsartanom, vključno s kombinacijama s hidroklorotiazidom ter z amlodipinom in hidroklorotiazidom. Smo vodilni generični ponudnik zdravil z gentamicinom, gliklazidom, ivabradinom in perindoprilom, vključno z vsemi kombinacijami z amlodipinom in indapamidom.

Na **Češkem**, ki je prav tako Krkin ključni trg, je bila prodaja s 60,9 milijona EUR 9 % večja kot v letu 2022. Z 1,4-odstotnim tržnim deležem smo se uvrstili na četrto mesto med tujimi ponudniki generičnih zdravil. Vodilno vlogo so ohranila zdravila na recept, predvsem Atoris (atorvastatin), Sorvasta (rosuvastatin), Lexaurin (bromazepam), Pragiola (pregabalin), Doreta (tramadol, paracetamol), Asentra (sertralin), Nolpaza (pantoprazol), Elicea (escitalopram), Kventiax (kvetiapin), Tonarssa (perindopril, amlodipin) in Tonanda (perindopril, amlodipin, indapamid).

Prodaja izdelkov brez recepta se je povečala za 28 %. Poleg izdelkov blagovne znamke Septotele smo prodali največ Nalgessina S (naproksen) in Bisacodyla (bisakodil). Prodaja veterinarskih izdelkov se je povečala za 7 %, naši ključni izdelki pa so ostali Dehinel in izdelki blagovne znamke Fypryst.

Tržna pozicija skupine Krka na Češkem
Z 1,4-odstotnim tržnim deležem smo četrti med tujimi ponudniki generičnih zdravil.
Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini sulfonamidnih antidiabetikov z okoli 35-odstotnim tržnim deležem, • skupini fluorokinolonov z okoli 30-odstotnim tržnim deležem, • skupini anksiolitikov z več kot 25-odstotnim tržnim deležem, • skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki več kot 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini antidepresivov SSRI in SNRI z več kot 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 15-odstotnim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil z esomeprazolom, gliklazidom, karvedilolom, lansoprazolom, losartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom, in ziprazidonom. Smo vodilni generični ponudnik zdravil z aripiprazolom, atorvastatinom, escitalopramom, levocetirizinom, olanzapinom, pantoprazolom, perindoprilom, vključno z vsemi kombinacijami z amlodipinom in indapamidom.

Madžarska, prav tako ključni trg, se je s prodajo v vrednosti 52,3 milijona EUR, ki je bila 11 % večja kot v letu 2022, uvrstila na tretje mesto med regijskimi trgi, Krka pa z 1,7-odstotnim tržnim deležem na drugo mesto med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil na madžarskem trgu. Glavnino prodaje so prispevala zdravila na recept, predvsem Co-Prenessa (perindopril, indapamid), Roxera (rosuvastatin), Emozul (esomeprazol), Valsacor (valsartan), Zyllt (klopidogrel) in Co-Dalnessa (perindopril, amlodipin, indapamid).

Prodaja v skupini izdelkov brez recepta je znašala 4,2 milijona EUR, kar predstavlja 16-odstotno rast glede na leto 2022. Najpomembnejši izdelki so bili Septolete extra (benzidamin, cetilpiridinijev klorid), Bilobil (izvleček ginka) in Septanazal (ksilometazolin, dekspantenol). V skupini veterinarskih izdelkov smo zabeležili 59-odstotno rast prodaje. Najbolje prodajani so bili Milprazon (milbemicin, prazikvantel) in izdelki blagovne znamke Fypryst.

Tržna pozicija skupine Krka na Madžarskem
Z 1,7-odstotnim tržnim deležem smo drugi med pretežno tujimi ponudniki generičnih zdravil.
Smo vodilni ponudnik zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini antidepresivov SNRI okoli 40-odstotnim tržnim deležem, • skupini antagonistov angiotenzina II v kombinaciji z diuretiki z okoli 35-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev agregacije trombocitov (antagonistov ADP-receptorjev) z okoli 35-odstotnim tržnim deležem, • skupini protimikrobnih učinkovin (oralnih fluorokinolonov) z več kot 25-odstotnim tržnim deležem, • skupini enokomponentnih tiazidnih diuretikov in analogov z več kot 25-odstotnim tržnim deležem, • skupini antiparkinsonikov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.
Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z okoli 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini sulfonamidnih antidiabetikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem, • skupini možganskih in perifernih vazoterapevtikov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil z amlodipinom v kombinaciji s telmisartanom, indapamidom, izvlečkom ginka, klaritromicinom, klopidogrelom, mirtazapinom, pramipeksolom, razagilinom, s tramadolom v kombinaciji s paracetamolom ter valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom. Smo vodilni generični ponudnik zdravil z aripiprazolom, gliklazidom in zolpidemom.

Na **Slovaškem**, ki je Krkin ključni, po velikosti pa četrti regijski trg, smo v letu 2023 prodali za 42,8 milijona EUR izdelkov, kar predstavlja 6-odstotno rast glede na leto 2022. Med najbolje prodajanimi izdelki v vodilni skupini zdravil na recept so bili Nolpaza (pantoprazol), Atoris (atorvastatin), Co-Prenessa (perindopril, indapamid), Co-Amlessa (perindopril, amlodipin, indapamid), Amlessa (perindopril, amlodipin) in Prenessa (perindopril). Prodaja izdelkov brez recepta je bila večja za 1 %. Najbolje prodajani so bili Nalgessin S (naproksen) in izdelki blagovne znamke Septolete. Pri veterinarskih izdelkih smo beležili 10-odstotno rast, največja pa je bila prodaja Enroxila (enrofloksacin) in Dehinela.

Tržna pozicija skupine Krka na Slovaškem

Z 2,3-odstotnim tržnim deležem smo četrți med vsemi ponudniki generičnih zdravil.

Smo vodilni ponudnik zdravil v:

- skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 45-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 40-odstotnim tržnim deležem,
- skupini protimikrobnih učinkovin (fluorokinolonov) z več kot 35-odstotnim tržnim deležem,
- skupini statinov z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antidepresivov z okoli 30-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v:

- skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze in njihovih kombinacij z okoli 25-odstotnim tržnim deležem,
- skupini sulfonamidnih antidiabetikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini anksiolitikov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- skupini antidepresivov in stabilizatorjev razpoloženja z okoli 20-odstotnim tržnim deležem.

Smo vodilni ponudnik zdravil z atorvastatinom, duloksetinom, escitalopramom, esomeprazolom, ezetimibom v kombinaciji z rosuvastatinom, indapamidom, karvedilolom, kvečiapienom, paliperidonom, pantoprazolom, pramipeksolom, tramadolom v kombinaciji s paracetamolom, venlafaksinom in valsartanom, vključno s kombinacijo s hidroklorotiazidom.

Smo vodilni generični ponudnik zdravil z deksametazonom, gliklazidom in perindoprilom, vključno z vsemi kombinacijami z amlodipinom in indapamidom.

V **Litvi** je prodaja v letu 2023 dosegla 29,8 milijona EUR, kar je 20 % več kot v letu 2022. Glavnino so prispevala zdravila na recept, predvsem Nolpaza (pantoprazol), Atoris (atorvastatin), Ravalsyo (rosuvastatin, valsartan), Escadra (esomeprazol), Roswera (rosuvastatin) in Kaptopril Krka (kaptopril). Prodaja izdelkov brez recepta se je povečala za 17 %. Ključna izdelka sta bila Septabene (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in Nalgessin S (naproksen). Prodaja veterinarskih izdelkov se je povečala za 5 %, največji delež so prispevali izdelki blagovne znamke Fypryst in Milprazon (milbemicin, prazikvantel).

V **Latviji** je prodaja v letu 2023 znašala 18,3 milijona EUR, kar predstavlja 7-odstotno rast glede na leto 2022. S tem dosežkom smo utrdili svoj vodilni položaj med ponudniki generičnih zdravil na tem trgu. Pričakovano so največji delež prispevala zdravila na recept, predvsem Nolpaza (pantoprazol), Co-Amlessa (perindopril, amlodipin, indapamid), Sorvasta (rosuvastatin), Atoris (atorvastatin) in Prenewel (perindopril, indapamid). Prodaja izdelkov brez recepta je bila z 2,8 milijona EUR 3 % večja kot v letu 2022. Vodilna izdelka sta bila Septanazal (ksilometazolin, deksipantenol) in Septabene (benzidamin, cetilpiridinijev klorid). Prodaja veterinarskih izdelkov se je zmanjšala za 3 %.

V **Estoniji** je prodaja znašala 12,2 milijona EUR in je za 16 % preseгла prodajo v letu 2022. Glavnino smo tudi tokrat ustvarili z zdravili na recept, med katerimi so bili najuspešnejši predvsem Roswera (rosuvastatin), Co-Prenessa (perindopril, indapamid), Atoris (atorvastatin), Prenessa (perindopril) in Nolpaza (pantoprazol). Prodaja izdelkov brez recepta je bila 30 % večja kot v letu 2022. Vodilni so ostali Septolette omni (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) in izdelki blagovne znamke Herbion. Prodaja veterinarskih izdelkov se je povečala za 9 %.

Zahodna Evropa

Prodaja izdelkov na trgih regije Zahodna Evropa, ki jih kot celoto uvrščamo med Krkine ključne trge, je v letu 2023 dosegla 369,6 milijona EUR, kar je 13 % več kot v letu 2022. Vodilni trgi so bili Nemčija, skandinavske države, Portugalska, Italija in Francija. Prodaja prek odvisnih družb je znašala 300 milijonov EUR in je bila 16 % večja kot v letu 2022. Prek nepovezanih podjetij smo ustvarili 19 % regijske prodaje.

V vodilni skupini zdravil na recept je prodaja dosegla 318,9 milijona EUR, kar je 14 % več kot v letu 2022 in 86 % skupne prodaje v regiji. V ospredju so bili izdelki z esomeprazolom, kandesartanom, sitagliptinom, pantoprazolom in venlafaksinom. Še naprej smo bili eden od vodilnih ponudnikov sartanov in gliptinov na zahodnoevropskih trgih.

Prodaja veterinarskih izdelkov se je povečala za 6 % in je k skupni prodaji regije prispevala 11 %. V letu 2023 smo dosegli 3-odstotno rast prodaje prek povezanih podjetij, ki je dosegla 57 % skupne prodaje veterinarskih izdelkov v Zahodni Evropi. Na področju izdelkov za ljubiteljske živali so bili prodajno najuspešnejši antiparazitiki s kombinacijo milbemicina in prazikvantela v obliki tablet z okusom ter fipronil. Na področju rejnih živali smo prodali največ izdelkov, ki vsebujejo flubendazol in toltrazuril.

Delež prodaje izdelkov brez recepta je ob 11-odstotni rasti predstavljal 3 % regijske prodaje. Največ smo prodali izdelkov blagovne znamke Septotele, izdelkov s paracetamolom in izdelkov z diosminom.

Aktivnosti in prodajo v regiji spremljamo v okviru ključnega trga Nemčija ter znotraj štirih območij: Jug, Kontinentalni zahod, Skandinavija in Zahod. V **evropskih državah**, ki niso uvrščene v nobeno od območij, smo prodali za 12,6 milijona EUR.

V **Nemčiji**, ki ostaja najpomembnejši regijski in samostojni ključni trg, smo prodali za 105,9 milijona EUR, to je 20 % več kot v letu 2022. Prodajno najpomembnejši so bili izdelki za zdravljenje bolezni srca in žilja ter bolezni prebavil in presnove, sledili so izdelki za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja. Tudi v letu 2023 smo ostali eden od vodilnih ponudnikov sartanov na nemškem trgu. Uspešno smo prodajali izdelke iz družine gliptinov za zdravljenje sladkorne bolezni, s katerimi smo postali vodilni količinski ponudnik na trgu. Največjo prodajo smo dosegli z zdravili s kandesartanom, sitagliptinom, valsartanom, ramiprilom in pantoprazolom.

Tržna pozicija skupine Krka v Nemčiji (lekarniški segment)
Z 1,6-odstotnim generičnim tržnim deležem smo osmi med vsemi tujimi ponudniki generičnih zdravil.
V okviru Krkinih terapevtskih skupin smo dosegli prodajno rast, ki je bila večja od rasti celotnega trga.
Smo med vodilnimi ponudniki zdravil v: <ul style="list-style-type: none"> • skupini zaviralcev kalcijevih kanalčkov v kombinacijah z blokatorji adrenergičnih receptorjev beta z okoli 35-odstotnim tržnim deležem, • skupini antagonistov angiotenzina II v kombinaciji z zaviralci kalcijevih kanalčkov z okoli 20-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev agregacije trombocitov (antagonistov ADP-receptorjev) z okoli 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini antagonistov angiotenzina II in njihovih kombinacij z diuretiki z okoli 15-odstotnim tržnim deležem, • skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z zaviralci kalcijevih kanalčkov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem, • skupini koronarnih zdravil brez kalcijevih antagonistov in nitritov z več kot 5-odstotnim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil z gliptini z več kot 25-odstotnim količinskim tržnim deležem.
Smo vodilni ponudnik zdravil s ciproteronom, ivabradinom, kandesartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, losartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom, prasugrelom, valsartanom v kombinaciji z amlodipinom in hidroklorotiazidom, tramadolom v kombinaciji s paracetamolom in ziprazidonom.
Smo med vodilnimi ponudniki zdravil z bisoprololom v kombinaciji z amlodipinom, esomeprazolom, kandesartanom v kombinaciji z amlodipinom, karvedilolom, olmesartanom v kombinaciji z amlodipinom in hidroklorotiazidom, pramipeksolom, ramiprilom v kombinaciji z amlodipinom, sitagliptinom, vključno s kombinacijo z metforminom, in valsartanom v kombinaciji s hidroklorotiazidom.

Območje Jug

V območju, v katerem so Italija, Portugalska in Španija, smo prodali za 88,7 milijona EUR izdelkov in glede na leto 2022 dosegli 11-odstotno rast. Prodaja izdelkov pod lastnimi blagovnimi znamkami je predstavljala 74 % celotne prodaje območja.

Na **Portugalskem** se je prodaja v višini 33,8 milijona EUR v primerjavi z letom 2022 povečala za 22 %. K rasti so prispevale vse skupine izdelkov, največjo absolutno rast pa smo dosegli z izdelki na recept in tako povečali svoj generični tržni delež na 7,7 %. Med vodilnimi zdravili na recept so bili izdelki s kombinacijo rosuvastatina in ezetimiba, tapentadolom, esomeprazolom in olanzapinom. V letu 2023 smo izdelkom iz družine gliptinov za zdravljenje sladkorne bolezni, ki smo jih uspešno lansirali v letu 2022, dodali kombinacijo sitagliptina in metformina, ki že spada med pet vodilnih zdravil na recept v naši ponudbi.

V **Italiji** se je vrednost prodaje glede na leto 2022 povečala za 4 % in dosegla 32,3 milijona EUR. Povečali smo predvsem prodajo izdelkov brez recepta in veterinarskih izdelkov. Med vodilnimi zdravili na recept so bili izdelki s pantoprazolom, klopidogrelom, atorvastatinom, kvetiapiinom in gliklazidom.

V **Španiji** se je vrednost prodaje izdelkov glede na leto 2022 povečala za 8 % in dosegla 22,7 milijona EUR. K rasti so prispevale vse skupine izdelkov, največ izdelki brez recepta. Prodajno najuspešnejša so bila zdravila z donepezilom, pramipeksolom, galantaminom, naproksenom in memantinom.

Območje Skandinavija

V območju Skandinavija smo dosegli prodajo v vrednosti 62,9 milijona EUR. Vodilni trg je ostala **Švedska**, sledile so **Finska, Norveška, Danska in Islandija**. Najbolje prodajana so bila zdravila z esomeprazolom, sertralinom, atorvastatinom, venlafaksinom in kandesartanom. Na Norveškem smo ohranili vodilni položaj s številnimi zdravili, med katerimi izpostavljamo zdravila z esomeprazolom, pantoprazolom in losartanom. Na Finskem smo med vodilnimi generičnimi proizvajalci zdravil z venlafaksinom, duloksetinom in valsartanom, na Švedskem zdravil s paracetamolom in mirtazapinom, na Danskem pa zdravil z atorvastatinom in sertralinom. Na Islandiji smo prodali za 2,1 milijona EUR izdelkov, med katerimi so bila najbolj prodajana zdravila z esomeprazolom in pregabalinom.

Območje Kontinentalni zahod

Skupna prodaja v Franciji in Beneluxu, ki sestavljata območje Kontinentalni zahod, je bila 4 % manjša kot v letu 2022 in je dosegla 53,1 milijona EUR. Delež prodaje prek odvisnih družb na teh trgih je ob 2-odstotni rasti znašal 52 %.

V **Franciji** je prodaja dosegla 31,5 milijona EUR, kar je 9 % manj kot leta 2022. V vodilni skupini zdravil na recept je prodaja dosegla 21,7 milijona EUR, kar je 5 % manj kot v letu 2022. V ospredju so bili izdelki z esomeprazolom, gliklazidom, tadalafilom in abirateronom. Pri veterinarskih izdelkih je bila največja prodaja antiparazitikov za ljubiteljske živali, predvsem kombinacije milbemicina in prazikvantela. Med izdelki brez recepta so izstopali izdelki s paracetamolom.

V državah **Beneluxa** je bila rast prodaje 3-odstotna in je znašala 21,6 milijona EUR. Največ smo prodali zdravil na recept, predvsem emtricitabina v kombinaciji s tenofovirjem, valsartana, esomeprazola in abiraterona. Najbolje prodajani izdelek v letu 2023 je bil milbemicin v kombinaciji s prazikvantelom.

Območje Zahod

Skupna prodaja na trgih Združenega kraljestva, Irske in Avstrije, ki jih obravnavamo kot območje Zahod, je bila 21 % večja kot v letu 2022 in je dosegla 46,4 milijona EUR. Delež prodaje prek odvisnih družb na teh trgih je ob 19-odstotni rasti znašal 93 %.

V **Združenem kraljestvu** je bila prodaja 31 % večja kot v letu 2022 in je dosegla 19,4 milijona EUR. Med najbolj prodajanimi so bila zdravila z milbemicinom v kombinaciji s prazikvantelom, fipronilom v kombinaciji s S-metoprenom ter ranolazinom.

Na **Irskem** smo prodali za 15,1 milijona EUR izdelkov in za 19 % presegli prodajo v letu 2022. Bili smo vodilni ponudnik zdravil z esomeprazolom, ezetimibom, donepezilom, venlafaksinom, kandesartanom, valsartanom, indapamidom in duloksetinom.

V **Avstriji** je vrednost prodaje ob 11-odstotni rasti dosegla 12 milijonov EUR. Največ smo prodali zdravil s pregabalinom, valsartanom in duloksetinom.

Čezmorska tržišča

V Regiji Čezmorska tržišča smo ustvarili prodajo v vrednosti 75,2 milijona EUR, kar je 14 % več kot v letu 2022. Rast smo dosegli v vseh štirih prodajnih pisarnah. Ključen je bil delež zdravil na recept, ki jih večinoma tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami in so predstavljala več kot 90 % celotne regijske prodaje.

Na trgih **Srednjega vzhoda** je prodaja dosegla 29,2 milijona EUR in je bila 8 % večja kot v letu 2022. **Iran** je ostal največji regijski trg, največjo relativno rast prodaje pa smo beležili v **Savdski Arabiji**, kjer tudi v prihodnje pričakujemo visoke stopnje rasti. Najbolje prodajani izdelki na trgih Srednjega vzhoda so bili Asentra (sertralin), Nolpaza (pantoprazol), Letizen (cetirizin), Emanera (esomeprazol) in Yasnal (donepezil).

Na trgih **Daljnega vzhoda in Afrike** smo prodali za 30,6 milijona EUR izdelkov, to je 24 % več kot leta 2022. Največja absolutna rast je bila v **Vietnamu**, ki je ostal največji posamični trg tega območja, postal pa je tudi drugi največji trg v regiji. Prodaja je zrastle za 55 %. Visoko relativno rast prodaje smo dosegli še na **Filipinih** in v **Avstraliji**, kjer smo izdelke začeli

prodajati konec leta 2022. Najbolje prodajana so bila zdravila z esomeprazolom, gliklazidom, tramadolom v kombinaciji s paracetamolom, lansoprazolom in etorikoksibom.

V prodajni pisarni **Kitajska** smo prodali za 13,6 milijona EUR izdelkov, kar je 6 % več kot v letu 2022. Nadaljevali smo uspešno prodajo izdelka Palprostes (izvleček palmeta) odvisne družbe TAD Pharma, hkrati pa smo povečali prodajo izdelkov prek skupnega podjetja Ningbo Krka Menovo, ki uspešno prodaja izdelke s pregabalinom, losartanom, atorvastatinom in rosuvastatinom.

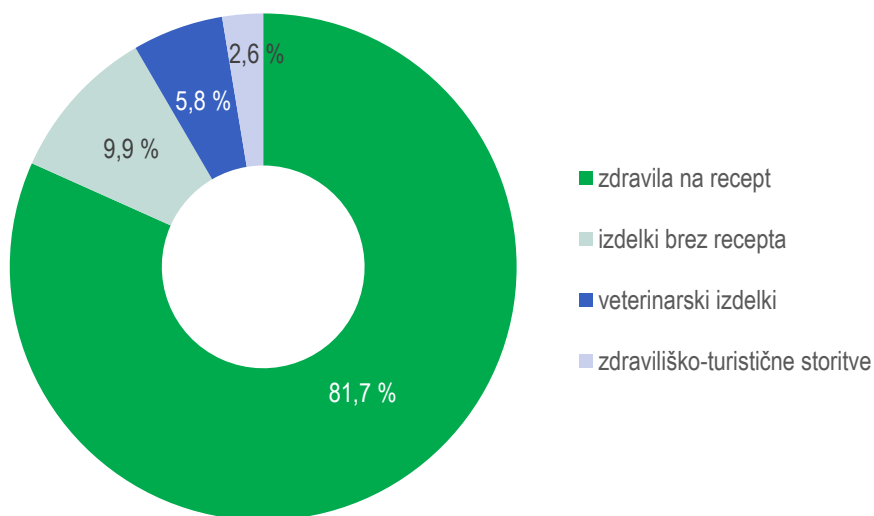
V prodajni pisarni **Ameriki** so bili še naprej v ospredju srednjeameriški trgi, na katerih smo prodali za 1,8 milijona EUR izdelkov, kar je 11 % več kot v letu 2022. Najbolje prodajani so bili Valsacor (valsartan), Valsaden (valsartan, hidroklorotiazid), Nolpaza (pantoprazol) in Vasilip (simvastatin).

Skupine izdelkov in storitev³¹

Prodaja zdravil na recept je v letu 2023 predstavljala 81,7 % prodaje, prodaja izdelkov brez recepta 9,9 %, prodaja veterinarskih izdelkov 5,8 % in prodaja zdraviliško-turističnih storitev 2,6 %.

Prodaja skupine Krka se je v letu 2023 povečala za 5 %. Prodaja zdravil na recept se je povečala za 6 %, prodaja izdelkov brez recepta se je zmanjšala za 3 %, prodaja veterinarskih izdelkov se je povečala za 12 % in prodaja zdraviliško-turističnih storitev za 12 %.

Delež posameznih skupin izdelkov v prodaji skupine Krka v letu 2023

³¹ GRI 2-6

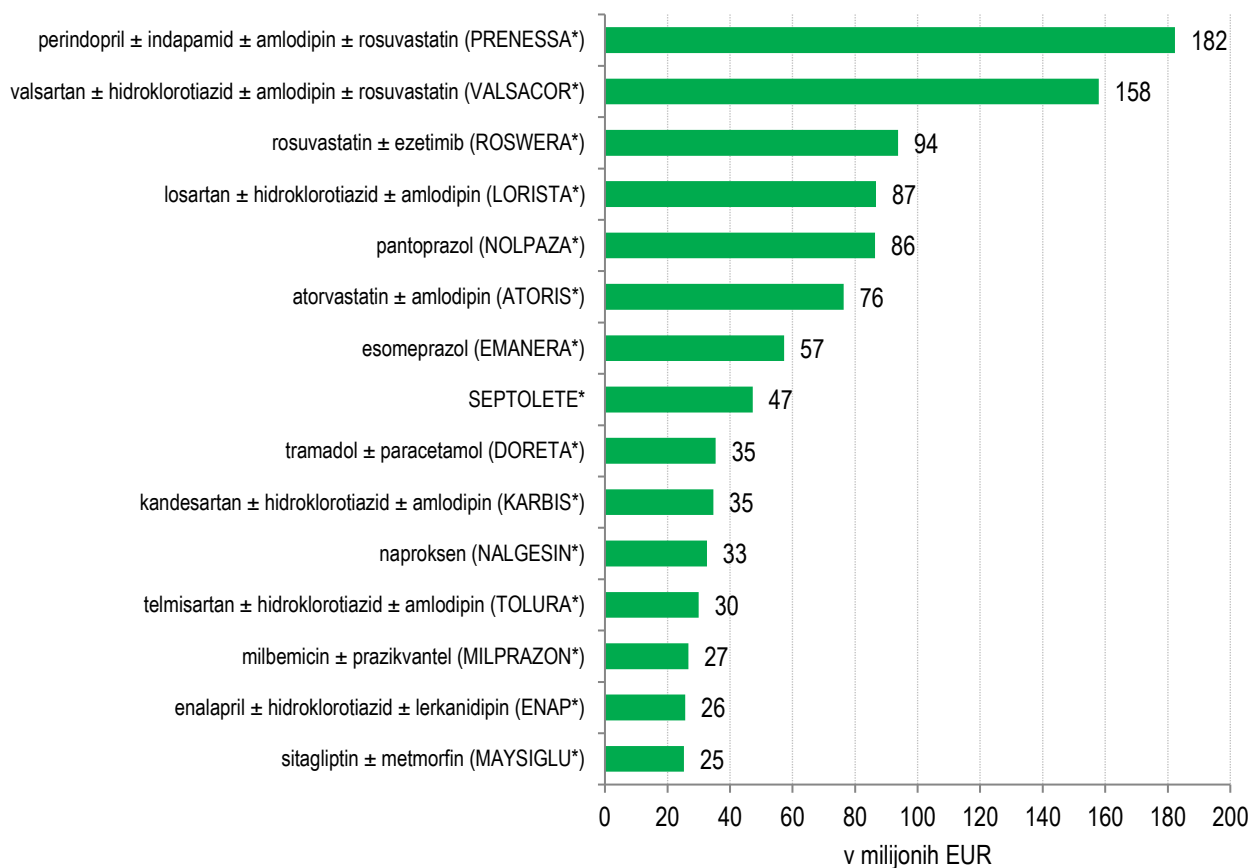
Prodaja skupine Krka in družbe Krka po skupinah izdelkov in storitev

v tisoč EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2023	2022	Indeks 2023/22	2023	2022	Indeks 2023/22
Izdelki za humano uporabo	1.646.633	1.572.949	105	1.350.438	1.267.805	107
– zdravila na recept	1.469.381	1.390.972	106	1.181.580	1.104.323	107
– izdelki brez recepta	177.252	181.977	97	168.858	163.482	103
Veterinarski izdelki	104.640	93.041	112	99.301	88.270	112
Zdraviliško-turistične storitve	47.696	42.552	112			
Skupaj	1.798.969	1.708.542	105	1.449.739	1.356.075	107

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev po četrtletjih

v tisoč EUR	2023				2022			
	1. četrtletje	2. četrtletje	3. četrtletje	4. četrtletje	1. četrtletje	2. četrtletje	3. četrtletje	4. četrtletje
Izdelki za humano uporabo	417.457	418.146	379.484	431.546	400.342	386.472	348.348	437.787
– zdravila na recept	370.309	383.380	340.650	375.042	353.099	356.073	303.471	378.329
– izdelki brez recepta	47.148	34.766	38.834	56.504	47.243	30.399	44.877	59.458
Veterinarski izdelki	28.402	29.621	24.850	21.767	21.930	25.278	22.174	23.659
Zdraviliško-turistične storitve	10.394	12.451	14.076	10.775	8.376	11.042	12.569	10.565
Skupaj	456.253	460.218	418.410	464.088	430.648	422.792	383.091	472.011

Prodaja vodilnih izdelkov** v letu 2023

** Prodajo vodilnih izdelkov prikazujemo po prodaji vodilne učinkovine. Vključena so tudi kombinirana zdravila, ki vsebujejo to učinkovino.

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

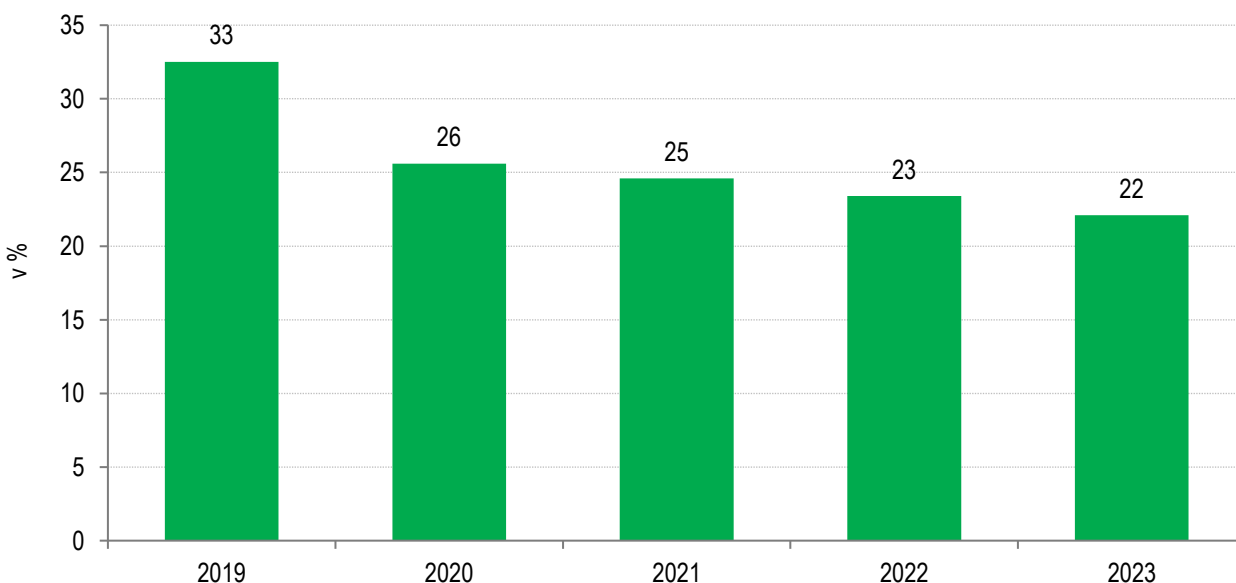
Novi izdelki

Prodaja novih izdelkov, torej tistih, ki smo jih na posameznih trgih začeli tržiti v zadnjih petih letih, je v letu 2023 predstavljala 22 % prodaje skupine Krka, kar je 1 odstotno točko manj kot leta 2022.

Med novimi izdelki so bili v letu 2023 glede na absolutno rast prodaje najpomembnejši Maymetsi* (sitagliptin, metformin) in Maysiglu* (sitagliptin), ki smo ju začeli tržiti leta 2022, Co-Roswera* (rosuvastatin, ezetimib), ki smo jo ponudili leta 2019, ter Dabixom (dabigatran) in Tezulix* (ranolazin), ki smo ju začeli tržiti leta 2023.

V letu 2023 smo začeli tržiti več novih izdelkov z novimi generičnimi učinkovinami in njihovimi kombinacijami, obstoječim blagovnim znamkam pa smo dodali nove farmacevtske oblike ali pakiranja in številne začeli tržiti na novih trgih.

Delež novih izdelkov*** v prodaji skupine Krka

*** V deležu novih izdelkov so upoštevani izdelki, ki smo jih na posameznem trgu začeli tržiti v zadnjih petih letih.

Novi izdelki v letu 2023

Zdravila na recept	
Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja	Prenessa Neo* (argininijev perindoprilat) Co-Prenessa Neo* (argininijev perindoprilat, indapamid) Amlessa Neo* (argininijev perindoprilat, amlodipin) Tezulix* (ranolazin)
Zdravila za lajšanje bolečine	Tapendolor* (tapentadol)
Zdravila za zdravljenje bolezni krvi in krvotvornih organov	Dabixom (dabigatran)
Veterinarski izdelki	
Analgetiki za ljubiteljske živali	Robexera (robenakoksib)
Protimikrobna zdravila za rejne živali	FlorFlu* (florfenikol, fluniksini)

Zdravila na recept

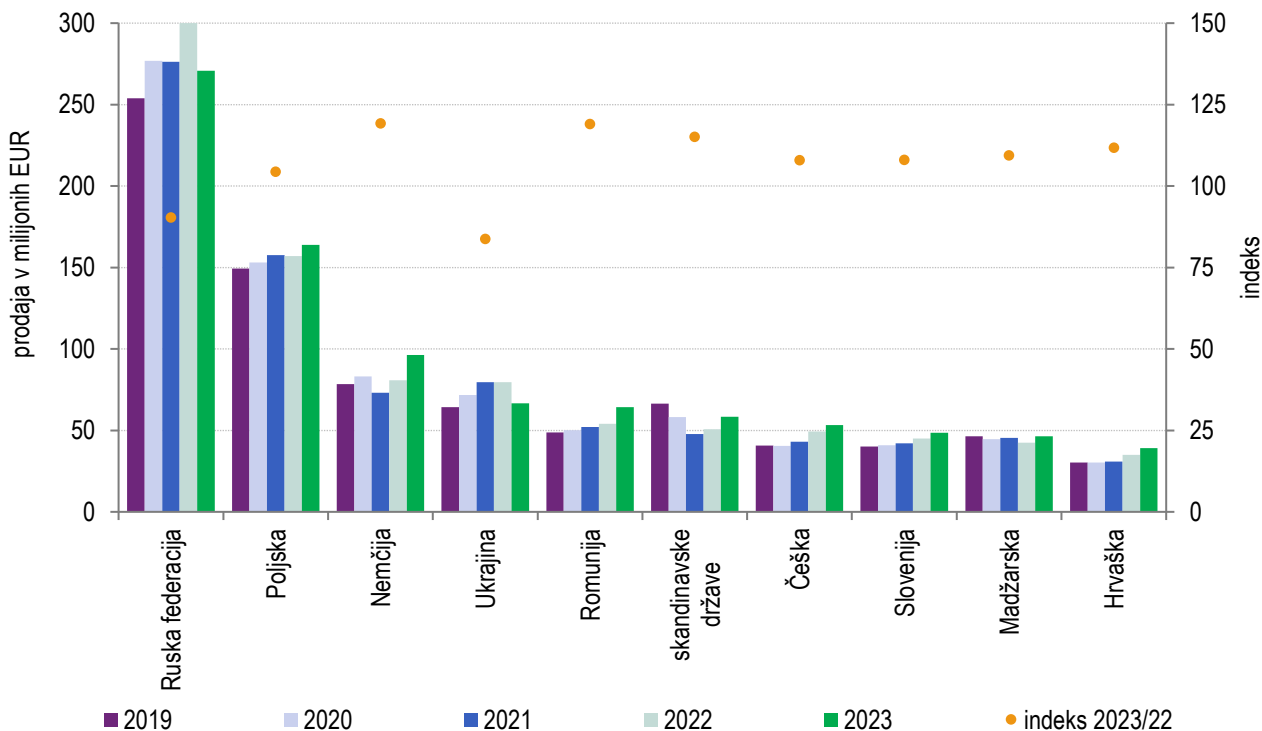
Skupina Krka je v letu 2023 prodala za 1 milijardo 469,4 milijona EUR zdravil na recept, kar je 5,6 % več kot v letu 2022. K rasti so največ prispevale Nemčija, Poljska in Romunija.

Ključne terapevtske skupine zdravil na recept so v letu 2023 sestavljala zdravila za bolezni srca in žilja, zdravila za bolezni osrednjega živčevja, zdravila za bolezni prebavil in zdravila za lajšanje bolečine.

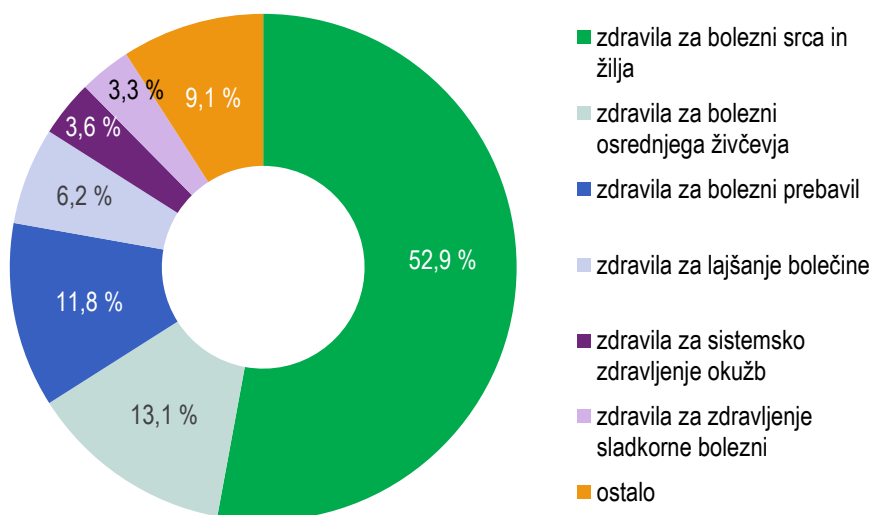
* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Na večini evropskih trgov tržimo zdravila na recept pod lastnimi blagovnimi znamkami in prek lastne trženjsko-prodajne mreže. V državah, v katerih smo že dolgo prisotni, imamo eno najmočnejših trženjsko-prodajnih mrež med farmacevtskimi podjetji. Tudi večino zahodnoevropskih trgov obvladujemo z lastno mrežo. Prek nje smo v stikih s strokovno javnostjo – zdravniki in/ali farmacevti.

Prodaja zdravil na recept na desetih največjih trgih

Prodaja zdravil na recept po terapevtskih skupinah v letu 2023

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Sartani (antagonisti receptorjev angiotenzina II)

Ključni dosežki				
<ul style="list-style-type: none"> Smo vodilni generični proizvajalec sartanov v Evropi. V Evropi se največ ljudi, ki jemljejo sartan, zdravi s Krkinim sartanom. V Evropi smo vodilni generični proizvajalec valsartana, telmisartana in kandesartana ter vodilni proizvajalec losartana. 				
Krkinini sartani in njihove kombinacije				
<ul style="list-style-type: none"> Tržimo 20 zdravil s sartani, ki vsebujejo šest različnih sartanov. Med zdravili s sartani so kombinacije z diuretikom, zaviralcem kalcijevih kanalčkov in statinom. Kot edini v Evropi tržimo kombinirano zdravilo, ki vsebuje sartan in statin. 				
sartani	kombinacije z diuretikom	kombinacije z zaviralcem kalcijevih kanalčkov	kombinacije z diuretikom in zaviralcem kalcijevih kanalčkov	kombinacije s statinom
valsartan (Valsacor*)	valsartan, hidroklorotiazid (Valsacombi*)	valsartan, amlodipin (Wamlox*)	valsartan, amlodipin, hidroklorotiazid (Valtricom*)	valsartan, rosuvastatin (Valarox*)
losartan (Lorista*)	losartan, hidroklorotiazid (Lorista H*)	losartan, amlodipin (Tenloris*)		
telmisartan (Tolura*)	telmisartan, hidroklorotiazid (Tolucombi*)	telmisartan, amlodipin (Teldipin*)		
kandesartan (Karbis*)	kandesartan, hidroklorotiazid (Karbicombi*)	kandesartan, amlodipin (Camlocor*)		
olmesartan (Olimestra*)	olmesartan, hidroklorotiazid (Co-Olimestra*)	olmesartan, amlodipin (Olssa*)	olmesartan, amlodipin, hidroklorotiazid (Olsitri*)	
irbesartan (Ifirmasta*)	irbesartan, hidroklorotiazid (Ifirmacombi*)			

Valsartan je naš najpomembnejši sartan. Zdravila s to učinkovino so bila v letu 2023 na drugem mestu po prodaji med Krkinimi zdravili. Prodali smo več kot 1,3 milijarde tablet z valsartanom. Skupino sestavlja pet izdelkov. **Valarox***, ki se uporablja za zdravljenje lipitencije, je tudi v preteklem letu ostal edino kombinirano zdravilo s sartanom in statinom v Evropi, **Valtricom*** pa edina tovrstna kombinacija na Češkem, v Belorusiji in na nekaterih drugih vzhodnoevropskih trgih. V letu 2023 smo se uvrstili na mesto vodilnega generičnega proizvajalca zdravil z valsartanom v Evropi, z našimi tovrstnimi zdravili se zdravi štiri milijone ljudi. V Ruski federaciji, na Poljskem, v Ukrajini in na nekaterih drugih trgih smo bili z več kot 45-odstotnim tržnim deležem vodilni proizvajalec zdravil z valsartanom. Širili smo trženje naših zdravil z valsartanom. Valtricom* smo ponudili na Poljskem, **Wamlox*** v Vietnamu, obe zdravili v Grčiji in na Nizozemskem ter kot prvi generični proizvajalec v Črni gori.

Losartan je naš drugi najpomembnejši sartan. Zdravila s to učinkovino so bila v letu 2023 na tretjem mestu po prodaji med Krkinimi zdravili. Prodali smo več kot 1,4 milijarde tablet z losartanom. V preteklem letu je bila **Lorista*** skupaj s kombinacijami vodilna med vsemi sartani v Gruziji, Kirgizistanu, Moldaviji in Uzbekistanu, naša kombinacija losartana in amlodipina **Tenloris*** pa je bila edino tovrstno zdravilo na nemškem in več drugih trgih. V Evropi smo bili z več 20-odstotnim tržnim deležem vodilni proizvajalec zdravil z losartanom. **Loristo*** in **Loristo H*** smo začeli tržiti na Islandiji.

Med 15 Krkinimi vodilnimi izdelki po prodaji v letu 2023 sta bila še dva sartana, kandesartan in telmisartan. S skoraj 10-odstotnim tržnim deležem smo bili vodilni generični proizvajalec telmisartana v Evropi, z več kot 45-odstotnim tržnim deležem pa vodilni med vsemi proizvajalci na Hrvaškem, v Sloveniji, Latviji in Ukrajini. **Toluro*** smo začeli tržiti tudi v Moldaviji, **Teldipin*** v Združenih arabskih emiratih. Z več kot 10-odstotnim tržnim deležem smo se uvrstili na mesto vodilnega generičnega proizvajalca kandesartana v Evropi.

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Zaviralci angiotenzinske konvertaze

Ključni dosežki
<ul style="list-style-type: none"> • Smo vodilni generični proizvajalec zaviralcev angiotenzinske konvertaze v Evropi. • Smo vodilni generični proizvajalec zdravil s perindoprilom v Evropi. • Prodali smo več kot 1,7 milijarde tablet s perindoprilom.

Krkinizaviralci angiotenzinske konvertaze in njihove kombinacije
<ul style="list-style-type: none"> • Tržimo 14 zdravil iz te skupine, ki vsebujejo pet različnih zaviralcev angiotenzinske konvertaze. • V letu 2023 smo začeli tržiti tri nova zdravila z novo soljo perindoprila. • Smo generično podjetje z največjo ponudbo zdravil s perindoprilom v Evropi.

zaviralci angiotenzinske konvertaze	kombinacije z diuretikom	kombinacije z zaviralcem kalcijevih kanalčkov	kombinacije z diuretikom in zaviralcem kalcijevih kanalčkov	kombinacije s statinom
perindopril (Prenessa*, Prenessa Neo*)	perindopril, indapamid (Co-Prenessa*, Co-Prenessa Neo*)	perindopril, amlodipin (Amlessa*, Amlessa Neo*)	perindopril, amlodipin, indapamid (Co-Amlessa*)	perindopril, indapamid, rosuvastatin (Roxiper*), perindopril, amlodipin, rosuvastatin (Roxampex)
enalapril (Enap*)	enalapril, hidroklorotiazid (Enap-H*)	enalapril, lerkandipin (Elnap*)		
ramipril (Ampril*)	ramipril, hidroklorotiazid (Ampril HL*)	ramipril, amlodipin (Rameam*)		
cilazapril (Cazaprol)				
kaptopril (Blocordil*)				

Zdravila s perindoprilom so bila v letu 2023 po prodaji vodilna med Krkinimi zdravili. Prodali smo več kot 1,7 milijarde tablet teh zdravil, kar je prek 100 milijonov več kot v letu prej. Smo generično podjetje z najkompleksnejšo ponudbo zdravil s to učinkovino v Evropi. V preteklem letu smo začeli tržiti tri zdravila, ki vsebujejo argininijev perindoprilat, novo sol perindoprila. To so **Prenessa Neo*** (argininijev perindoprilat), **Co-Prenessa Neo*** (argininijev perindoprilat, indapamid) in **Amlessa Neo*** (argininijev perindoprilat, amlodipin). Kot prvi generični proizvajalec smo vse tri začeli tržiti na Češkem in Slovaškem, sočasno z ostalimi generičnimi proizvajalci pa še v Franciji, Belgiji in na drugih trgih. V naši ponudbi sta tudi **Roxiper*** in **Roxampex***, ki se uporabljata za zdravljenje lipenzije, torej hiperlipidemije in hipertenzije. V eni tableti združujeta dve učinkovini za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka in statin. V letu 2023 smo Roxampex* ponudili v Belorusiji, na Madžarskem in Portugalskem. V Evropi smo bili še vedno edini proizvajalec, ki je imel v svoji ponudbi ti dve kombinaciji. Utrdili smo tudi položaj vodilnega generičnega proizvajalca perindoprila in njegovih kombinacij v Evropi. Naša prodaja teh izdelkov je rasla najbolj med generičnimi proizvajalci, svoj tržni delež smo povečali skoraj na 14 %.

Čeprav so v naši promociji v ospredju novejši zaviralci angiotenzinske konvertaze, ostaja med 15 Krkinimi vodilnimi zdravili po prodaji v letu 2023 **Enap***, vključno s kombinacijami enalapril s hidroklorotiazidom in lerkandipinom. S skoraj 10-odstotnim tržnim deležem smo se uvrstili med vodilne generične proizvajalce zdravil z enalaprilom v Evropi.

Druga zdravila za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka

Naša najpomembnejša zdravila za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka spadajo v skupino zaviralcev angiotenzinske konvertaze in santonov. V naši ponudbi so še zaviralec kalcijevih kanalčkov **Tenox*** (amlodipin), diuretik **Rawel SR*** (indapamid), zaviralci adrenergičnih receptorjev **Coryol*** (karvedilol), **Bloxazoc*** (metoprolol) in **Niperten*** (bisoprolol) ter kombinacija **Sobycombi*** (bisoprolol, amlodipin). Skupaj tržimo več kot 40 zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka v več kot 150 jakostih.

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Statini in drugi hipolipemiki

Ključni dosežki

- Ohranjamo mesto vodilnega proizvajalca hipolipemikov na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.
- Naša prodaja na tem območju se je med vsemi konkurenti najbolj povečala.
- Atoris* in Roswera* sta vodilna statina na tem območju.

Krkinii hipolipemiki in njihove kombinacije

- Tržimo 11 zdravil, ki vsebujejo štiri različne statine in ezetimib.
- Med njimi so kombinacije statinov z ezetimibom in kombinacije statinov z zdravili za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka.

statini in drugi hipolipemiki	kombinacije hipolipemikov	kombinacije z zaviralcem kalcijevih kanalčkov	kombinacije z drugimi zdravili za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka
rosuvastatin (Roswera*)	rosuvastatin, ezetimib (Co-Roswera*)		perindopril, indapamid, rosuvastatin (Roxiper*) perindopril, amlodipin, rosuvastatin (Roxampex*) rosuvastatin, valsartan (Valarox*)
atorvastatin (Atoris*)		atorvastatin, amlodipin (Atordapin*)	
simvastatin (Vasilip)	simvastatin, ezetimib (Ezesimin*)		
pitavastatin (Pitavador*)			
ezetimib (Ezoleta*)	rosuvastatin, ezetimib (Co-Roswera*) simvastatin, ezetimib (Ezesimin*)		

Rosuvastatin je bil v letu 2023 naš najpomembnejši statin in eden od petih Krkinih vodilnih izdelkov po prodaji, tudi glede na absolutno rast prodaje, ki se je povečala za več kot 20 %. Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je **Roswera*** z več kot 25-odstotnim tržnim deležem ohranila mesto vodilnega rosuvastatina. Med vsemi statini je bil pred njo le naš **Atoris***. Prodaja **Roswera*** na tem območju se je v absolutnem smislu najbolj povečala. **Roswera*** dopolnjuje kombinacija **Co-Roswera***, ki smo jo v letu 2023 začeli tržiti na devetih novih trgih, med drugim v Španiji, Ukrajini in Uzbekistanu. Na Hrvaškem, Slovaškem, v Sloveniji, Bolgariji in Estoniji je ostala vodilna tovrstna kombinacija. V letu 2023 smo jo ponudili v novih jakostih. Kot edini generični proizvajalec smo na Poljskem, Madžarskem, Češkem in več drugih trgih začeli tržiti kombinacijo s 15 mg rosuvastatina, v Ruski federaciji in Gruziji pa kombinacijo s 40 mg rosuvastatina. Uvrstili smo se med vodilne generične proizvajalce rosuvastatina v Evropi.

Naš drugi najpomembnejši statin je **Atoris***, ki je na voljo v šestih jakostih. Na številnih trgih smo edini, ki atorvastatin tržimo v jakostih po 30 mg in 60 mg. **Atoris*** je eno od desetih Krkinih vodilnih zdravil po prodaji in eno od petih, ki so tudi v letu 2023 presegle prodajo 1 milijarde tablet. Že deseto leto zapored je bil vodilni statin na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V letu 2023 se je njegov tržni delež še povečal in dosegel več kot 30 %, Krka pa se je uvrstila med vodilne generične proizvajalce atorvastatina v Evropi.

Poleg statinov tržimo hipolipemik **Ezoleta***, ki ima drugačen mehanizem delovanja. To zdravilo je v Sloveniji in na pribaltskih trgih v letu 2023 postalo vodilni ezetimib.

Statini so tudi del naših kombiniranih zdravil. Poleg hipolipemičnih kombinacij z ezetimibom **Co-Roswera*** in **Ezesimin*** tržimo več kombinacij za zdravljenje lipitenzije. Vsebujejo učinkovine za zdravljenje hiperlipidemije in zvišanega krvnega tlaka. Med njimi so **Valarox*** s statinom in santonom ter **Roxiper** in **Roxampex*** s statinom in zaviralcem angiotenzinske konvertaze.

Druga zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Poleg zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka in hipolipemikov tržimo **Bravadin*** (ivabradin), ki se uporablja za zdravljenje stabilne angine pectoris in kroničnega srčnega popuščenja, ter diuretik **Apleria*** (eplerenon), ki se prav tako uporablja za zdravljenje srčnega popuščenja. V letu 2023 je bil **Bravadin*** z več kot 20-odstotnim tržnim deležem vodilni

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

generični ivabradin na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, v Nemčiji pa med izdelki z ivabradinom na prvem mestu med vsemi konkurenti. Aperia* je bila vodilno zdravilo z eplerenonom na Madžarskem, v Litvi in Estoniji.

V letu 2023 smo dodali novo zdravilo za zdravljenje stabilne angine pektoris. Tržiti smo začeli **Tezulix*** (ranolazin) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem. Ranolazin se skupaj z drugimi zdravili uporablja pri bolnikih s stabilno angino pektoris, pri katerih bolezen ni ustrezno nadzorovana ali pa ne prenašajo prve izbire zdravljenja. Tezulix* smo med prvimi generičnimi proizvajalci začeli tržiti na sedmih trgih, v Nemčiji, Španiji in več drugih trgih zahodne in srednje Evrope.

Zdravila za zdravljenje bolezní osrednjega živčevja

Antidepresivi

Ključni dosežki

- Smo vodilni generični proizvajalec antidepresivov na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.
- Na tem območju zdravniki izmed vseh konkurentov najpogosteje izberejo Krkin antidepresiv.

Krkini antidepresivi

- Tržimo šest sodobnih antidepresivov iz različnih skupin.
- Na več trgih smo edini proizvajalec, ki ponuja duloksetin v jakosti po 90 mg.

duloksetin (Dulsevia*)	agomelatin (Lamegom*)
escitalopram (Elicea*)	venlafaksin (Alventa*)
sertralin (Asentra)	mirtazapin (Mirzaten)

Krka je vodilni generični proizvajalec antidepresivov na Češkem, Slovaškem in Hrvaškem, med vsemi konkurenti smo vodilni v Sloveniji in Estoniji.

Dulsevia* je naš najpomembnejši antidepresiv. Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je bila z več kot 40-odstotnim tržnim deležem vodilni duloksetin. Tudi v letu 2023 je bila na prvem mestu na številnih trgih tega območja, v preteklem letu je prehitela vse konkurente tudi v Ruski federaciji in na Madžarskem. V Nemčiji je ostala med vodilnimi generičnimi izdelki, na Madžarskem, Češkem in v Sloveniji pa je Krka ostala edini proizvajalec, ki ponuja duloksetin v tabletah po 90 mg. Dulsevio* smo v letu 2023 začeli tržiti tudi v Bosni in Hercegovini.

Elicea*, Asentra* in Lamegom so v letu 2023 ohranili mesto vodilnega generičnega izdelka na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Tržni delež Elicee in Asentre je presegel 15 %. V Sloveniji, Ruski federaciji, na Češkem in v Litvi je Elicea ostala vodilni generični izdelek, v Srbiji, na Slovaškem in Hrvaškem pa vodilna med vsemi konkurenti. Asentra je bila tudi v preteklem letu vodilno zdravilo s sertralinom v Sloveniji in Estoniji, v Nemčiji pa se je uvrstila med vodilne.

Našo ponudbo antidepresivov dopolnjujeta Alventa* in Mirzaten*. Mirzaten je bil tudi v letu 2023 z več kot 25-odstotnim tržnim deležem vodilni antidepresiv z mirtazapinom na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, Alventa pa je bila na prvem mestu v Romuniji, na Irskem in več drugih trgih.

Antipsihotiki

Ključni dosežki

- Smo vodilni generični proizvajalec antipsihotikov na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.
- Smo vodilni generični proizvajalec paliperidona in ziprazidona v Evropi.

Krkini atipični antipsihotiki

- Tržimo šest atipičnih antipsihotikov, med njimi je vseh pet po prodaji vodilnih zdravil iz te skupine.

aripiprazol (Aryzalera*)	paliperidon (Parnido*)
olanzapin (Zalasta*)	risperidon (Torendo*)
kvetiapin (Kventiax*)	ziprazidon (Zypsilan*)

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Naš najpomembnejši antipsihotik je **Kventiax***, ki ga tržimo v obliki tablet in tablet s podaljšanim sproščanjem. V letu 2023 je na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope svoj tržni povečal na več kot 15 % in obdržal mesto vodilnega kvetiapina. V Sloveniji, Latviji, Estoniji in na Slovaškem je tržni delež Kventiaxa* presegel 35 %. Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne evrope je bila med generičnimi izdelki vodilna **Aryzalera***, med vodilnimi pa je bila tudi **Zalasta***. V Ruski federaciji sta bili Zalasta* in Aryzalera* z več kot 35-odstotnim tržnim deležem vodilni olanzapin oziroma aripiprazol med vsemi konkurenti, Kventiax* pa vodilni kvetiapin v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem. Zalasta* je bila v preteklem letu vodilno zdravilo z olanzapinom na Portugalskem.

Med naše najnovejše antipsihotike spada **Parnido***, ki je v zahodni Evropi in na več drugih trgih ostal edini generični paliperidon v obliki tablet. Tudi v letu 2023 smo bili vodilni generični proizvajalec paliperidona v tej farmacevtski obliki v Evropi, v Evropi pa je bil vodilni generični izdelek iz te skupine zdravil naš antipsihotik **Zypsilan***.

Zdravila za zdravljenje Parkinsonove bolezni

Tržimo tri zdravila za zdravljenje Parkinsonove bolezni, to so **Oprymea*** (pramipeksol), **Rolpryna SR*** (ropinirol) in **Ralago*** (razagilin). Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope se že več let uvrščamo med vodilne generične proizvajalce teh zdravil, v letu 2023 smo svoj položaj še izboljšali. Na Poljskem smo ostali vodilni generični proizvajalec, na Madžarskem pa z več kot 15-odstotnim tržnim deležem vodilni med vsemi proizvajalci zdravil za zdravljenje Parkinsonove bolezni.

Krka je vodilni generični proizvajalec pramipeksola v Evropi, naše najpomembnejše zdravilo iz te skupine pa je Oprymea. Na Poljskem, Češkem, Portugalskem in nekaterih drugih trgih se je v letu 2023 z več kot 40-odstotnim tržnim deležem uvrstila na prvo mesto med vsemi konkurenti.

V Romuniji, Sloveniji in na več drugih trgih je bila med vsemi konkurenti vodilna Rolpryna SR*, s katero se uvrščamo med vodilne generične proizvajalce ropinirola v Evropi.

Zdravila za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni

Vsa štiri peroralna zdravila, ki se uporabljajo za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni, so tudi v naši ponudbi. Tržimo zdravila **Yasnal*** (donepezil), **Marixino*** (memantin), **Galsya*** (galantamin) in **Nimvastid*** (rivastigmin). Na voljo so v obliki tablet in kapsul, Yasnal* in Nimvastid* tudi v obliki orodisperzibilnih tablet. V Evropi smo edini proizvajalec rivastigmina v tej obliki.

Krka se uvršča med vodilne generične proizvajalce zdravil za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni v Evropi. V Sloveniji smo vodilni generični proizvajalec, v Italiji, Litvi in na Slovaškem pa vodilni med vsemi proizvajalci teh zdravil.

Druga zdravila za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja

V državah zahodne Evrope tržimo **Lacosabil*** (lakoamid), ki se uporablja za zdravljenje različnih oblik epilepsije. V Nemčiji smo se v letu 2023 uvrstili med vodilne generične proizvajalce lakoamida, na Irskem pa smo bili edini generični proizvajalec. V skupino antiepileptikov spada tudi **Pragiola*** (pregabalin), ki pa se uporablja predvsem za zdravljenje nevropatske bolečine.

Zdravila za zdravljenje bolezni prebavil

Zaviralci protonске črpalke

Ključni dosežki
<ul style="list-style-type: none"> • Smo eden vodilnih proizvajalcev zaviralcev protonске črpalke v Evropi. • Več kot deset let smo vodilni proizvajalec zaviralcev protonске črpalke na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. • Naša prodaja se je med konkurenti najbolj povečala, tržni delež je presegel 18 %. • Uvrščamo se med vodilne generične proizvajalce pantoprazola in esomeprazola v Evropi.

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Krkinini zaviralci protonске črpalke	
<ul style="list-style-type: none"> Zaviralce protonске črpalke tržimo že več kot 30 let. Naši zaviralci protonске črpalke so na voljo v več kot 60 državah. 	
pantoprazol (Nolpaza*)	rabeprazol (Gelbra*)
esomeprazol (Emanera*)	omeprazol (Ultop)
lansoprazol (Lanzul*)	

Nolpaza* je naše najpomembnejše zdravilo iz te skupine in eno od petih Krkinih vodilnih zdravil po prodaji. V letu 2023 smo prodali več kot 1,2 milijarde tablet Nolpaze*, 60 milijonov več kot leto prej. Nolpaza* je tako ostala eno od petih Krkinih zdravil s prodajo, večjo od 1 milijarde tablet. Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je bila z več kot 13-odstotnim tržnim deležem vodilni zaviralec protonске črpalke. Na 15 trgih je bila vodilno zdravilo s pantoprazolom, v Ruski federaciji, Litvi, na Slovaškem in več drugih trgih je imela med njimi več kot 60-odstotni tržni delež. Krka je z Nolpazo* med vodilnimi generičnimi proizvajalci pantoprazola v Evropi. Tržimo ga tudi kot zdravilo brez recepta.

Emanera* je naše drugo najpomembnejše zdravilo iz te skupine in eno od desetih Krkinih vodilnih zdravil po prodaji. Tudi v letu 2023 je bila na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope na petem mestu med zaviralci protonске črpalke, Krka pa z več kot 25-odstotnim tržnim deležem vodilni generični proizvajalec esomeprazola. V primerjavi z letom prej se je prodaja Emanere* med vsemi esomeprazoli najbolj povečala. Uspešno smo jo tržili v zahodni Evropi – v Nemčiji in na Portugalskem je bila med vodilnimi generičnimi izdelki, na Irskem pa vodilna med vsemi konkurenti. Krka se je v preteklem letu uvrstila med vodilne generične proizvajalce esomeprazola v Evropi. Na nekaterih trgih ga tržimo kot zdravilo brez recepta.

Druga zdravila za kislinsko pogojene bolezni

Tržimo **Ulcavis*** (bizmutov subcitrát), ki se uporablja za zdravljenje gastritisa, v kombinaciji z antibiotiki in zaviralci protonске črpalke pa tudi za odstranitev bakterije *Helicobacter pylori*. V Evropi je vodilni generični izdelek, na številnih trgih srednje in jugovzhodne Evrope pa sploh edino tovrstno zdravilo z bizmutom. Tržimo ga tudi kot zdravilo brez recepta.

Zdravila za lajšanje bolečine

Ključni dosežki
<ul style="list-style-type: none"> Smo vodilni generični proizvajalec kombinacije tramadola in paracetamola v Evropi. Nalgesin* je vodilno zdravilo z naproksenom v Evropi.

Krkinina zdravila za lajšanje bolečine			
<ul style="list-style-type: none"> Ponujamo bogato paleto zdravil za lajšanje različnih vrst in jakosti bolečine. V letu 2023 smo začeli tržiti nov opioidni analgetik Tapendolor* (tapentadol). Analgetike na recept dopolnjujemo z zdravili brez recepta. 			
nesteroidna protivnetna in protirevmatska zdravila	opioidi in njihove kombinacije	drugi analgetiki	druga zdravila, ki se uporabljajo za zdravljenje nevropatske bolečine
naproksen (Nalgesin*)	tramadol (Tadol*) tramadol, paracetamol (Doreta*, Doreta* SR)	metamizol (Algominal)	pregabalin (Pragiola*)
diklofenak (Naklofen duo*)	oksikodon, nalokson (Adolax*)		duloksetin (Dulsevia*)
deksketoprofen (Dekenor*)	tapentadol (Tapendolor*)		
etorikoksib (Roticox*)			
celekoksib (Aclexa*)			

Doreta* je naš najpomembnejši analgetik na recept. V letu 2023 se je uvrstila med deset Krkinih vodilnih izdelkov po prodaji. Tržimo dve jakosti tablet, kot edini proizvajalec v Evropi smo leta 2021 ponudili tablete s podaljšanim sproščanjem, v letu 2022 pa še disperzibilne tablete. Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je Doreta* v letu 2023 utrdila mesto vodilne kombinacije tramadola in paracetamola, tržni delež se je v primerjavi z letom prej povečal in presegel 50 %. Doreto* smo začeli tržiti tudi v Moldaviji. Uvrstili smo se na mesto vodilnega generičnega proizvajalca kombinacije tramadola in paracetamola v Evropi.

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Nalgesin* spada v skupino nesteroidnih protivnetnih in protirevmatskih zdravil. Z več kot 20-odstotnim tržnim deležem je vodilno zdravilo z naproksenom v Evropi. V letu 2023 je njegova prodaja rasla najbolj med vsemi konkurenti, tržni delež se je še povečal. V Sloveniji, na Češkem in nekaterih drugih trgih je Nalgesin* ostal edini analgetik z naproksenom. V Sloveniji je bil vodilni med vsemi nesteroidnimi antirevmatikami, med vodilnimi tovrstnimi zdravili pa je bil na Hrvaškem, Slovaškem in drugje. Tržimo ga tudi kot zdravilo brez recepta.

V skupino nesteroidnih protivnetnih in protirevmatskih zdravil spadajo še **Naklofen duo*** in analgetika iz podskupine koksibov **Roticox*** in **Aclexa***. Tako Roticox* kot Aclexa* sta v letu 2023 na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ostala vodilna generična izdelka v svoji skupini. Na Madžarskem, v Litvi in na nekaterih drugih trgih je bil Roticox* tudi v preteklem letu vodilni med vsemi konkurenti, na Poljskem, Češkem in Slovaškem pa je Krka ostala vodilna med vsemi proizvajalci celekoksiba. V letu 2023 smo Roticox* ponudili še v Kirgizistanu.

V letu 2023 smo začeli tržiti nov analgetik iz skupine opioidov. **Tapendolor*** smo ponudili v Nemčiji, Španiji, na Češkem in Portugalskem ter kot prvi generični proizvajalec na Irskem in Slovaškem.

Dulsevia*, ki spada med antidepresive, in **Pragiola***, ki spada med antiepileptike, se pogosto uporabljata za zdravljenje nevropatske bolečine. V Sloveniji, Avstriji in na Slovaškem je Pragiola* vodilni generični pregabalin, v Estoniji je prva med vsemi konkurenti. Ponudbo naših analgetikov dopolnjuje **Algominal**.

Zdravila za zdravljenje bolezni krvi in krvotvornih organov

Tržimo antiagregacijska zdravila in antikoagulate. Med antiagregacijska zdravila spada **Zyllt*** (klopidogrel), ki je naše vodilno zdravilo iz te skupine. Tržimo ga v več kot 40 državah. V Ruski federaciji, Uzbekistanu in več drugih državah je vodilni generični klopidogrel, med vodilnimi je na Portugalskem in na Madžarskem. V Gruziji je z več kot 35-odstotnim tržnim deležem vodilni med vsemi konkurenti. Na celotnem območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je vodilni generični klopidogrel.

Med novejša antiagregacijska zdravila spadata **Eliskardia*** (prasugrel) in najnovejši **Atixarso** (tikagrelor), ki smo ga začeli tržiti leta 2021. Eliskardia* je vodilni generični prasugrel na Češkem, Slovaškem in v Sloveniji, v Nemčiji je na prvem mestu med vsemi konkurenti.

Med najsodobnejše antikoagulate spada **Xerdoxo*** (rivaroksaban), ki smo ga med prvimi generičnimi proizvajalci v Evropi začeli tržiti leta 2020, v letu 2023 smo ga ponudili v Azerbajdžanu. V lanskem letu smo začeli tržiti tudi povsem nov antikoagulant **Dabixom*** (dabigatran), ki smo ga kot prvi generični proizvajalec ponudili v Ruski federaciji. V obliki trdih kapsul se uporablja za zdravljenje in preprečevanje tromboemboličnih dogodkov.

Zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni

Naše najpomembnejše zdravilo za zdravljenje sladkorne bolezni je sitagliptin, ki spada med zaviralce dipeptidil peptidaze 4. Gre za sodobna zdravila z zelo dobrim varnostnim profilom, ki se lahko uporabljajo že v najzgodnejših fazah sladkorne bolezni, samostojno ali v kombinaciji z drugimi zdravili. Tržimo **Maysiglu*** (sitagliptin) in kombinacijo **Maymetisi*** (sitagliptin, metformin). Prvič smo ju ponudili leta 2022, v letu 2023 smo trženje širili na nove trge. Maysiglu* smo začeli tržiti v Avstriji in Franciji, Maymetisi* v Italiji, Španiji, na Češkem in devetih drugih trgih. V letu 2023 smo postali vodilni generični proizvajalec zdravil s sitagliptinom v Ruski federaciji, Romuniji, Nemčiji, na Hrvaškem in več drugih trgih, s tem pa tudi vodilni generični proizvajalec sitagliptina v Evropi. V preteklem letu so zdravniki v Nemčiji med vsemi konkurenti najpogosteje predpisali Krkino zdravilo s sitagliptinom.

V isto skupino zdravil spada vildagliptin. Tržimo dve zdravili s to učinkovino, **Glypvilo*** (vildagliptin), od leta 2022 pa tudi kombinacijo **Vimetso*** (vildagliptin, metformin). V letu 2023 smo kombinacijo ponudili še v Italiji in kot prvi generični proizvajalec na Češkem. Uvrstili smo se med vodilne generične proizvajalce v Nemčiji, na Češkem in Portugalskem, na Poljskem smo bili s skoraj 30-odstotnim tržnim deležem vodilni. Z našim sitagliptinom in vildagliptinom smo se uvrstili med vodilne generične proizvajalce zaviralcev dipeptidil peptidaze 4 v Nemčiji, Romuniji, na Poljskem in več drugih trgih.

Gliclada* (gliklazid) je antidiabetik, ki spada med sulfonilsečnine. V Evropi je edini gliklazid v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem, ki je na voljo v treh jakostih. V letu 2023 smo se uvrstili med vodilne generične proizvajalce gliklazida v Evropi. Na Poljskem, Slovaškem in nekaterih drugih trgih smo bili vodilni generični proizvajalec, na Češkem, v Sloveniji

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

in Latviji pa je bila Gliclada* vodilna med vsemi konkurenti. V letu 2023 smo gliklazid prek odvisne družbe ponudili tudi na Kitajskem.

Zdravila za sistemsko zdravljenje okužb

V naši ponudbi so antibiotiki iz različnih skupin – makrolidi, betalaktamski antibiotiki, fluorokinoloni in drugi. Tako kot že vrsto let smo tudi v letu 2023 na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ostali vodilni proizvajalec fluorokinolonov, med proizvajalci makrolidov pa smo se uvrstili na prvo mesto med generičnimi proizvajalci.

Fromilid* (klaritromicin) je naš najpomembnejši makrolidni antibiotik in je že več let vodilni generični klaritromicin na tem območju. Fluorokinoloni **Moloxin*** (moksifloksacin), **Ciprinol*** (ciprofloksacin) in **Nolicin** (norfloksacin) so na tem območju na prvem mestu med vsemi konkurenti s temi učinkovinami. Med fluorokinoloni tržimo tudi **Levalox*** (levofloksacin), makrolide pa dopolnjuje **Azibiot*** (azitromicin). **Betaklav*** (amoksicilin, klavulanska kislina) je naš najpomembnejši betalaktamski antibiotik.

Tržimo tudi zdravila za zdravljenje okužbe s HIV, med katerimi sta najpomembnejša **Emtenovo*** (emtricitabin, dizoproksiltenofovirat) in **Efavemten*** (emtricitabin, dizoproksiltenofovirat, efavirenz). V letu 2023 smo se v Nemčiji uvrstili med vodilne generične proizvajalce obeh kombinacij.

Onkološka zdravila

Tržimo več kot deset onkoloških zdravil, med katerimi je najpomembnejši **Abiratel*** (abirateron), ki se uporablja za zdravljenje metastatskega raka prostate. V letu 2023 smo ga ponudili še v Avstriji, na Madžarskem, Portugalskem, Poljskem in Hrvaškem. Na Hrvaškem in Švedskem smo se uvrstili med vodilne generične ponudnike abiraterona.

Lenabdor* (lenalidomid) se uporablja predvsem za zdravljenje bolnikov z diseminiranim plazmocitomom in je naše drugo najpomembnejše onkološko zdravilo. V Nemčiji, Avstriji, na Finskem in več drugih trgih se je v letu 2023 uvrstil med vodilna generična zdravila z lenalidomidom. Ponudili smo ga tudi v Romuniji in na Madžarskem.

Meaxin* (imatinib) je v letu 2023 postal vodilni generični imatinib v Sloveniji, med vodilne se je uvrstil na Poljskem, Irskem in nekaterih drugih trgih. **Dasatinib Krka*** (dasatinib) je postal vodilni generični dasatinib v Romuniji, v Sloveniji vodilni med vsemi konkurenti, med vodilne se je uvrstil na Slovaškem. **Ecansya*** (kapecitabin) je bila med vodilnimi generičnimi zdravili s kapecitabinom na Irskem, Poljskem, Finskem in drugje, v Bosni in Hercegovini pa smo bili edini ponudnik kapecitabina. **Bortezomib Krka** (bortezomib) smo v letu 2023 ponudili na Hrvaškem in postali vodilni proizvajalec bortezomiba.

Našo ponudbo onkoloških zdravil dopolnjujejo **Everofin*** (everolimus), **Lortanda*** (letrozol) in druga zdravila.

Poleg onkoloških zdravil, ki delujejo neposredno na rakave celice, tržimo nekatera komplementarna zdravila. **Orlixon*** (deksametazon) se uporablja v onkologiji, hematologiji in tudi na drugih področjih. Tržimo ga v obliki raztopine za injiciranje in tablet v več jakostih. V letu 2023 smo ostali edini proizvajalec tablet po 40 mg v Nemčiji in Španiji ter na celotnem območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. V številnih državah smo bili še vedno edini ponudnik tablet po 4 mg, 8 mg in 2 mg, tablete po 8 mg pa smo začeli tržiti na Kosovu. Postali smo tudi vodilni proizvajalec deksametazona za peroralno uporabo v Evropi.

Izdelki brez recepta

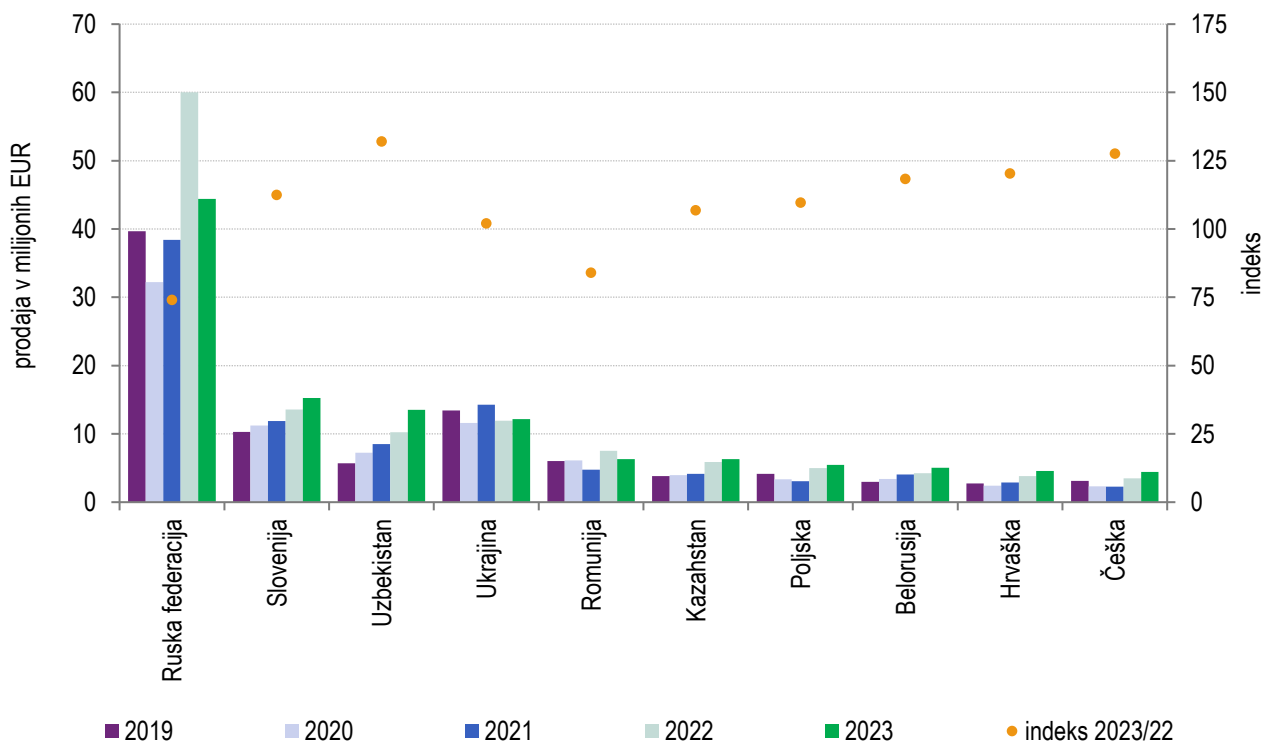
Skupina Krka je v letu 2023 prodala za 177,3 milijona EUR izdelkov brez recepta, kar je 2,6 % manj kot v letu 2022. Padeč vrednosti prodaje je posledica znižanja tečaja ruskega rublja, količinsko pa se je prodaja teh izdelkov v Ruski federaciji povečala za 5 %. V letu 2023 se je prodaja v absolutnem smislu najbolj povečala v Uzbekistanu, Sloveniji in na Češkem.

V večini držav srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope tržimo izdelke brez recepta prek lastne trženjsko-prodajne mreže.

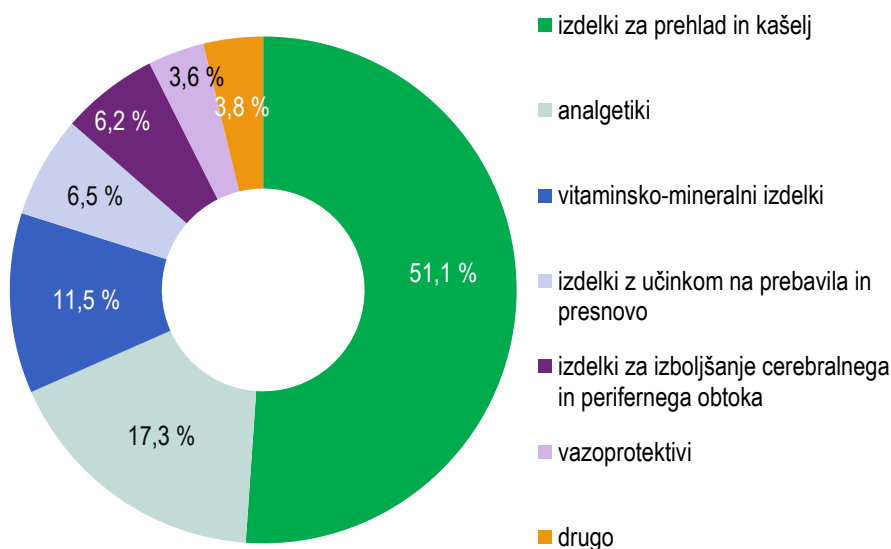
Po prodaji vodilne blagovne znamke Krkinih izdelkov brez recepta so Septolete*, Nalgesin*, Herbion* in Septanazal*.

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Prodaja izdelkov brez recepta na desetih največjih trgih

Prodaja izdelkov brez recepta po terapevtskih skupinah v letu 2023

Septotele so bile tudi v letu 2023 Krkina vodilna blagovna znamka izdelkov brez recepta in eden od desetih vodilnih izdelkov po prodaji. **Septotele total*** (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) so na voljo v obliki pršila in pastil. Pastile ponujamo v treh okusih – po evkaliptu, po limoni in bezgu ter po limoni in medu. V letu 2023 smo Septotele total* z okusom po limoni in medu začeli tržiti v Črni gori, na Kosovu in Tadžikistanu, z okusom po limoni in bezgu pa v Turkmenistanu. V Litvi, Sloveniji, Belorusiji in na nekaterih drugih vzhodnoevropskih trgih so se Septotele total* uvrstile na prvo mesto v kategoriji izdelkov z učinkom na žrelo. Na podelitvi Smartpharma Awards v Ruski federaciji so bile po izboru farmacevtov na drugem mestu med priporočili izdelkov za boleče grlo.

V skupino izdelkov za prehlad in kašelj spada tudi Herbion, naša tretja najpomembnejša blagovna znamka izdelkov brez recepta. Združuje izdelke rastlinskega izvora, namenjene različnim vrstam kašlja. **Herbion jegličev sirup** in **Herbion**

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

bršljanov sirup olajšata izkašljevanje, **Herbion trpotčev sirup** pomirja suh, dražeč kašelj, sirup **Herbion* islandski lišaj** pomirja vneto grlo in blaži hripavost, pomirja pa tudi suh, dražeč kašelj. **Herbion bršljan pastile** prav tako kot sirup olajšajo izkašljevanje, farmacevtska oblika pa je posebej primerna za odrasle. V letu 2023 je Herbion na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ohranil mesto med tremi vodilnimi blagovnimi znamkami izdelkov za prehlad in kašelj, med sirupi se je ponovno uvrstil na prvo mesto. Sirup Herbion* islandski lišaj smo začeli tržiti v Ruski federaciji, Herbion bršljan pastile pa v Tadžikistanu in Mongoliji.

Analgetik **Nalgesin*** (naproksen) je druga najpomembnejša blagovna znamka izdelkov brez recepta. V letu 2023 je postal vodilni naproksen v Evropi. Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je bil med vodilnimi analgetiki iz skupine nesteroidnih antirevmatikov glede na rast prodaje v absolutnem smislu. V Sloveniji je bil tudi v preteklem letu vodilni analgetik iz te skupine, med vodilnimi je bil v Litvi, na Hrvaškem, Slovaškem in nekaterih drugih trgih. Tržimo ga tudi kot zdravilo na recept.

Septanazal* (ksilometazolin, dekspantenol) je nosni dekonjestiv v obliki pršila za odrasle in pršila za otroke. V letu 2023 se je njegova prodaja znatno povečala in med izdelki brez recepta se je uvrstil na četrto mesto. Po prodaji je bil med vodilnimi pršili v svoji kategoriji v Sloveniji in Litvi, na prvem mestu pa v Latviji in Moldaviji, kjer je svoj tržni delež povečal na več kot 20 %.

Bilobil*, ki vsebuje izvleček ginka, spada v kategorijo izdelkov za izboljšanje cerebralnega in perifernega obtoka, namenjen pa je blaženju pojemanja kognitivnih sposobnosti. Ponujamo ga na 26 trgih v Evropi in na Bližnjem vzhodu. Na območju Slovenije ter srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope se je s skoraj 20-odstotnim tržnim deležem uvrstil med vodilne izdelke z ginkom, v Sloveniji, Belorusiji, Bosni in Hercegovini ter Ukrajini pa je bil med temi izdelki na prvem mestu.

Blagovni znamki **Pikovit** in **Duovit** spadata v skupino vitaminsko-mineralnih izdelkov. Izdelki Duovit so namenjeni odraslim, izdelki Pikovit pa otrokom. Pikovit uspešno prodajamo predvsem v vzhodni Evropi, kjer je med vodilnimi blagovnimi znamkami vitaminsko-mineralnih izdelkov za otroke. Na več vzhodnoevropskih trgih je ostal na prvem mestu med vsemi konkurenti, v Uzbekistanu in Kazahstanu je imel več kot 60-odstotni tržni delež. Tržiti smo ga začeli na Slovaškem.

Flebaven* (diosmin) spada v skupino vazoprotektivov in se uporablja za zdravljenje simptomov kronične venske bolezni in akutnega hemoroidalnega sindroma. Na Slovaškem, Hrvaškem, v Sloveniji in Estoniji se uvršča med vodilne izdelke z diosminom. Na nekaterih trgih je na voljo tudi kot zdravilo na recept.

Magnezij Krka je prehransko dopolnilo v obliki zrnca za pripravo napitka. Izdelek s 300 mg magnezija smo v letu 2022 dopolnili z novo jakostjo po 400 mg, ki je v letu 2023 predstavljala večino prodaje te blagovne znamke. Magnezij Krka je s 50-odstotnim tržnim deležem v slovenskih lekarnah še utrdil svoj vodilni položaj med vsemi izdelki z magnezijem.

Vitamin D3 Krka (holekalciferol) se uporablja za zdravljenje in preprečevanje pomanjkanja vitamina D ter kot dodatek k specifičnemu zdravljenju osteoporoze. V Sloveniji je tudi v letu 2023 z več kot tretjinskim tržnim deležem ohranil mesto vodilnega lekarniškega izdelka s holekalciferolom. Tržiti smo začeli novo jakost, tablete s 7000 i. e. holekalciferola. Kot zdravilo na recept smo izdelek ponudili v Sloveniji, Latviji in na Poljskem.

V kategoriji izdelkov z učinkom na prebavila in presnovo sta **Nolpaza control*** (pantoprazol) in **Emozul control*** (esomeprazol), ki spadata v skupino zaviralcev protonske črpalke. Obe učinkovini tržimo tudi kot zdravili na recept. Nolpaza control* je v Sloveniji s 30-odstotnim tržnim deležem tudi v letu 2023 ostala med vodilnimi zdravili brez recepta v kategoriji izdelkov za težave z želodcem, na Slovaškem in v Litvi pa je bila med njimi na prvem mestu. Tržiti smo jo začeli na Finskem in v Armeniji. Emozul control* je med vodilnimi ostal na Madžarskem.

Veterinarski izdelki

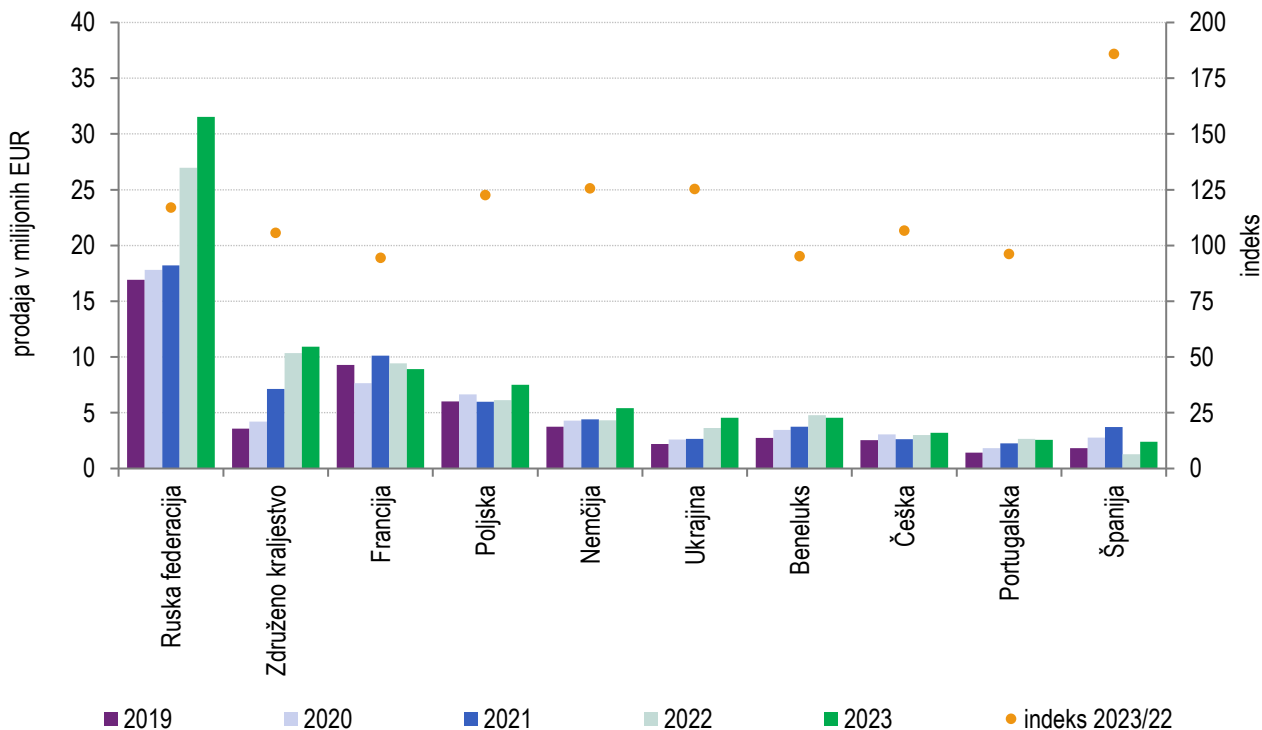
Skupina Krka je v letu 2023 prodala za 104,6 milijona EUR veterinarskih izdelkov, kar je 12,5 % več kot v letu 2022. K rasti so največ prispevale Ruska federacija, Poljska in Nemčija.

Na območju Slovenije, srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope ter na večini trgov zahodne Evrope tržimo veterinarske izdelke prek lastne trženjsko-prodajne mreže, na drugih zahodnoevropskih in čezmorskih trgih pa prek partnerjev.

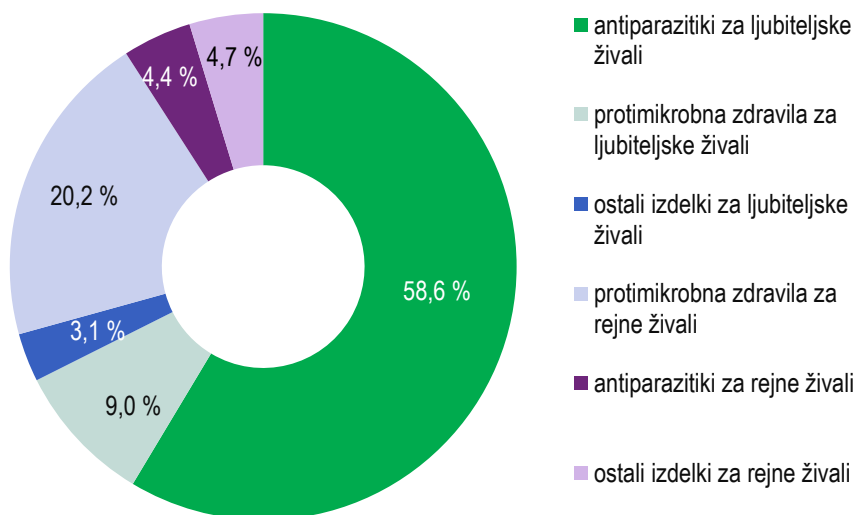
* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

V letu 2023 je bila Krkin prodajno vodilni veterinarski izdelek kombinacija milbemicina in prazikvantela (Milprazon*). Sledili so izdelki s fipronilom (Fypryst*, Fypryst* Combo), selamektinom (Selehold*), enrofloksacinom (Enroxil*) ter s pirantelom in prazikvantelom (Dehinel*, Dehinel* Plus).

Prodaja veterinarskih izdelkov na desetih največjih trgih

Prodaja veterinarskih izdelkov po terapevtskih skupinah v letu 2023

Naši veterinarski izdelki so namenjeni ljubiteljskim in rejnim živalim. Rast dosegamo predvsem z izdelki za ljubiteljske živali, ki predstavljajo več kot 70 % prodaje.

Milprazon* (milbemicin, prazikvantel) je naš najpomembnejši veterinarski izdelek za ljubiteljske živali in vodilni veterinarski izdelek po prodaji. Tržimo ga v obliki tablet in tablet z okusom **Milprazon Chewable*** za pse in mačke, ki smo jih prvič ponudili v letu 2022. Leta 2023 smo trženje širili na nove trge, in sicer v Rusko federacijo, Srbijo, Španijo, Belorusijo in

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

na Švedsko. Nova farmacevtska oblika je največ prispevala k rasti blagovne znamke Milprazon*, ki se je glede na rast prodaje v absolutnem smislu v letu 2023 uvrstila med Krkine vodilne veterinarske izdelke.

Največji del prodaje Krkinih izdelkov za ljubiteljske živali predstavljajo izdelki v obliki raztopine za kožni nanos (spot-on). Med njimi je najpomembnejša blagovna znamka **Fypryst*** (fipronil), ki je druga najpomembnejša Krkina blagovna znamka veterinarskih izdelkov. Fypryst* tržimo tudi v obliki dermalnega pršila. Dopolnjuje ga kombinacija **Fypryst* Combo** (fipronil, S-metopren). Največ izdelkov s fipronilom prodamo v zahodni Evropi, zlasti v Združenem kraljestvu, kjer je prodaja v absolutnem smislu tudi najbolj rasla. Fypryst* je v letu 2023 največ prispeval k rasti prodaje Krkinih veterinarskih izdelkov.

Ataxxa* (permetrin, imidaklopid) je drugi antiparazitik v obliki raztopine za kožni nanos za pse, namenjen pa je odpravljanju zunanjih zajedavcev. Po prodaji največji trgi so Ruska federacija, Poljska, Francija in Finska.

V obliki raztopine za kožni nanos je tudi endektocid **Selehold*** (selamektin), prav tako antiparazitik za ljubiteljske živali. Uporablja se za zdravljenje in preprečevanje okužb z notranjimi in zunanji zajedavci. V letu 2023 je bil po prodaji tretji najpomembnejši Krkin veterinarski izdelek, med vodilne pa se je uvrščal tudi glede na rast prodaje v absolutnem smislu.

Med endektocide za ljubiteljske živali, ki so na voljo v obliki raztopine za kožni nanos, spada še **Prinocate*** (imidaklopid, moksidektin). Je naš najnovejši izdelek v tej obliki, tržiti smo ga začeli leta 2020. Vsebuje dve učinkovini za odpravljanje zunanjih in notranjih zajedavcev pri psih in mačkah. Največ ga prodamo v Združenem kraljestvu, Ukrajini in na Poljskem.

Med antiparazitiki za zdravljenje ljubiteljskih živali so izdelki blagovne znamke **Dehinel***, ki je po prodaji ena od petih Krkinih vodilnih veterinarskih blagovnih znamk. Tržimo **Dehinel Plus*** (febantel, pirantel, prazikvantel) za manjše pse in **Dehinel Plus* XL** za večje. Za pse tržimo še tablete z okusom **Dehinel Plus* Flavour**, za mačke pa tablete **Dehinel*** (pirantel, prazikvantel).

Ljubiteljskim živalim sta namenjeni protimikrobni zdravili **Otoxolan** (marbofloksacin, klotrimazol, deksametazonacetat) v obliki ušesnih kapljic in **Marfloxin*** (marbofloksacin), ki se v obliki tablet uporablja za zdravljenje ljubiteljskih živali, v obliki injekcij pa tudi za zdravljenje rejnih živali.

Najnovejša med protimikrobnimi zdravili za ljubiteljske živali je antibiotična kombinacija **Cladaxxa** (amoksicilin, klavulanska kislina). V obliki žvečljivih tablet v treh jakostih se uporablja za zdravljenje bakterijskih okužb kože, dlesni, dihal, sečil in črevesja pri psih in mačkah. Tržiti smo jo začeli v letu 2022, leta 2023 pa smo jo ponudili na desetih novih trgih, med drugim v Romuniji, Italiji in pribaltskih državah. Uvrstila se je med Krkine veterinarske izdelke, ki so največ prispevali k absolutni rasti prodaje.

Ljubiteljskim živalim je namenjen analgetik **Rycarfa*** (karprofen), ki ga tržimo v obliki tablet in raztopine za injiciranje. V letu 2023 smo ponudili sodoben analgetik **Robexera** (robenakoksib) v obliki žvečljivih tablet za pse. Na voljo je v štirih jakostih. Vsebuje nesteroidno protivnetno učinkovino iz skupine koksibov in je namenjen lajšanju bolečine in zdravljenju vnetij pri kroničnem osteoartritisu ter po operacijah mehkih tkiv. Kot prvi generični proizvajalec smo ga začeli tržiti na 11 trgih, med drugim v Nemčiji, Združenem kraljestvu in na Poljskem.

Med izdelki za rejne živali je vodilni antibiotik **Enroxil*** (enrofloksacin), ki je tudi eden od naših vodilnih veterinarskih izdelkov. Med Krkine vodilne veterinarske izdelke po prodaji se uvršča tudi antibiotik **Floron*** (florfenikol). V letu 2023 smo ga dopolnili s kombinacijo **FlorFlu*** (florfenikol, fluniksini) v obliki raztopine za injiciranje, ki z eno aplikacijo doseže protimikrobni, protibolečinski in protivnetni učinek. Novo zdravilo je namenjeno zdravljenju okužb dihal pri govedu. FlorFlu* smo ponudili v Združenem kraljestvu in Španiji.

Ponudbo protimikrobnih zdravil dopolnjujejo **Doxatib** (doksiciklin), **Amatib*** (amoksicilin), **Trisulfon** (trimetoprim, sulfamonometoksin) in **Tuloxin** (tulatromicin), ki je bil v letu 2023 glede na rast prodaje v absolutnem smislu eden od Krkinih vodilnih veterinarskih izdelkov.

Rejnim živalim so namenjeni tudi antiparazitiki, med katerimi sta najpomembnejša **Toltarox*** (toltrazuril) in **Flimabend** (flubendazol).

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

Med deset Krkinih vodilnih veterinarskih izdelkov se uvršča še razkužilo **Ecocid* S**. V letu 2023 smo ga še naprej uspešno tržili tudi kot izdelek za zaščito prašičev pred afriško prašičjo kugo, vedno bolj pa se uveljavlja tudi na področju ljubiteljskih živali.

Zdraviliško-turistične storitve

V družbi Terme Krka smo leto 2023 končali s prihodki od prodaje v višini 47,7 milijona EUR in tako dosegli 12-odstotno rast. Ustvarili smo 336.174 nočitev, kar je 4 % več kot v letu 2022, 8 % več je bilo tudi nočitev tujih gostov. Največ jih je bilo iz Italije, Avstrije in Nemčije. Pri individualnih gostih so bili najbolj zaželeni programi sprostivne, pri skupinah pa programi termalnega oddiha in poslovnih srečanj. Zdravstvena dejavnost je k skupnim prihodkom prispevala 35-odstotni delež.

Izdelki, ki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi blagovnimi znamkami

Zdravila na recept	
Učinkovina	Blagovne znamke
amlodipin	Alneta, Amlobe, Amlober, Amlodinova, Hipres, Tenox
amoksicilin, klavulanska kislina	Betaklav, Hiconcil combi
aripiprazol	Arisppa, Aryzalera, Zylaxera
atorvastatin	Astator, Atoridor, Atoris
atorvastatin, amlodipin	Amaloris, Atordapin
bisoprolol	Niperten, Sobyc, Sobycor, Zonsiloc
bisoprolol, amlodipin	Bisodipin, Niperten Combi, Sobycombi, Sobycor Combi
bizmutov subcitrat	Ulcamed, Ulcavis
celekoksib	Aclaxa, Dilaxa
deksketoprofen	Dekendol, Dekenor, Dexfenia
diklofenak	Naklofen, Naklofen duo
donepezil	Yasnal, Yasnal Q-Tab, Yasnoro
duloksetin	Duloxalta, Duloxenta, Dulsevia, Dulvas, Loxentia
dutasterid	Dortilla, Dutascar, Dutrys
dutasterid, tamsulozin	Dutamyz, Dutastam, Tadusta, Tadustix
enalapril	Corvo, Enap
enalapril, hidroklorotiazid	Corvo HCT, Enap-H, Enap-HL
enalapril, lerkamidipin	Elernap, Elyrno, EnaCanpin
eplerenon	Apleria, Enplerasa, Riolma
escitalopram	Ecytara, Elicea, Elicea Q-Tab, Escitalex
esomeprazol	Emanera, Emozul, Escadra, Esolib, Esozoll
etorikoksib	Bericox, Etoriax, Etoxib, Roticox
ezetimib	Ezetad, Ezoleta
finasterid	Finascar, Finpros
galantamin	Galnora, Galsya, Galsya SR
gliklazid	Diacronal MR, Gliclada, Gliclada SR, Glyclada
imatinib	Imanivec, Itivas, Meaxin, Neopax
indapamid	Icorvida SR, Rawel SR
irbesartan	Ifirmasta, Ilabel
irbesartan, hidroklorotiazid	Co-Ilabel, Ifirmacombi, Irbecor comp
ivabradin	Bixebra, Bravadin, Brivecor, Ivabalan
kandesartan	Candecor, Canocord, Karbis
kandesartan, amlodipin	Camdero, Camlocor, Candecam, Kandoset
kandesartan, hidroklorotiazid	Cancombino, Candecor comp, Canocombi, Karbicombi
kvetiapin	Kventiax, Kventiax Prolong, Kventiax SR, Quentiax, Quentiax SR

* Z zvezdico označeni izdelki se na posameznih trgih pojavljajo pod različnimi izdelčnimi blagovnimi znamkami ali pod korporativno blagovno znamko. Različne blagovne znamke navajamo na koncu poglavja.

lakoamid	Lacosabil, Lydraso
lansoprazol	Lansoptol, Lanzul, Zoletad
letrozol	Likarda, Lortanda
levofloksacin	Levalox, Levaxela, Levnibiot
losartan	Lavestra, Lorista
losartan, amlodipin	Alortia, Lortenza, Tenloris
losartan, hidroklorotiazid	Lavestra H, Lavestra HCT, Lorista H, Lorista HD, Lorista HL
memantin	Marixino, Maruxa, Maryzola, Memando, Memaxa, Mentixa,
metoprolol	Bloxan, Bloxazoc, Metazero, Metazero XR
mirtazapin	Mirtin, Mirzasna, Mirzaten, Mirzaten Q-Tab, Mirzaten Oro-Tab
moksifloksacin	Moflaxa, Moflaxya, Moloxin, Moxibiot
naproksen	Analgesin, Analgesin Forte, Ilgesin, Naldorex, Nalgesin, Nalgesin F, Nalgesin Forte, Naprosyn
oksikodon, nalokson	Adolax, Oxycaloxon, Oxynador
olanzapin	Zalasta, Zalasta Q-Tab, Zolrix
olmesartan	Olimestra, Olmecor
olmesartan, amlodipin	Olmeamlo, Olssa, Polaplom
olmesartan, amlodipin, hidroklorotiazid	OlmeAmlo HCT, Olsitri, Polaplom HCT
olmesartan, hidroklorotiazid	Co-Olimestra, Olmecor HCT
pantoprazol	Nolpaza, Sedipanto
perindopril	Perineva, Prenessa, Prenessaneo, Prenessa Neo
perindopril, amlodipin	Amlessa, Amlessa Neo, Amlessini, Dalnessa, Dalneva, Predalneva, Tonarssa, Tonarssa Neo
perindopril, amlodipin, indapamid	Amlewel, Co-Amlessa, Co-Dalnessa, Co-Dalneva, Tonanda
perindopril, amlodipin, rosuvastatin	Rosamera, Roxampex, Roxatenz-amlo
perindopril, indapamid	Comaranil, Co-Perineva, Coprenessa, Co-Prenessa, Co-Prenessa Neo, Co-Prenessaneo, Prenewel, Prenewel Neo
perindopril, indapamid, rosuvastatin	Roxatenz-inda, Roxiper, Triemma
prasugrel	Eliskardia, Prasillt, Sigrada
pregabalin	Apregia, Pragiola, Pregabador, Pregabio, Rewisca
rabeprazol	Gelbra, Zulfex
ramipril	Ampril, Amprilan
ramipril, amlodipin	Rameam, Ramidipin, Ramladio
ramipril, hidroklorotiazid	Ampril HL, Ampril HD, Amprilan H, Amprilan HD, Amprilan HL, Marilamed
razagilin	Raglysa, Ralago
risperidon	Rorendo, Rorendo Oro-Tab, Torendo, Torendo Q-Tab
rivaroksaban	Rivarolto, Rivaroxia, Xerdoxo
ropinirol	Ralnea, Rolpryna, Rolpryna SR
rosuvastatin	Rosuvador, Roswera, Roxera, Sorvasta
rosuvastatin, ezetimib	Coroswera, Co-Roswera, Co-Roxera, Rosazimib, Roswera Combi, Roxera Plus, Sorvasta Plus, Sorvitimb
sertralín	Asentra, Sertrone
sildenafil	Sildegra, Vizarsin
silodosin	Sidarso, Silbesan
simvastatin	Sivales, Vasilip
simvastatin, ezetimib	Ezesimin, Vasitimb
sitagliptin	Asiglia, Maysiglu, Sitagavia
sitagliptin, metformin	Asigefort, Asiglia Met, Maymetsi, Sitagavia Met
solifenacin	Asolfena, Solifemin
tadalafil	Tadagis, Tadilas, Tadilecto
tamsulozin	Tadin, Tamzeltos, Tanyz, Tanyz ERAS
tapentadol	Apeneta, Tapendolor
telmisartan	Telmista, Tolura

telmisartan, amlodipin	Tamloset, Telassmo, Teldipin, Telmista AM
telmisartan, hidroklorotiazid	Tolucombi, Telmista H, Telmista HD
tramadol, paracetamol	Doreta, Doreta Prolong, Doreta SR, Ramlepsa, Tramabian
valsartan	Valsacor, Valsareta
valsartan, amlodipin	Valodip, Vamloset, Wamlox
valsartan, amlodipin, hidroklorotiazid	Co-Valodip, Co-Vamloset, Valsamtrio, Valtricom
valsartan, hidroklorotiazid	Co-Valsacor, Co-Valsareta, Valsacombi, Valsacor H, Valsacor HD, Valsaden
valsartan, rosuvastatin	Ravalsyo, Valarox
vardenafil	Vardegin, Viavardis
venlafaksin	Alventa, Olwexya, Venlafex XL
vildagliptin	Glypvido, Vildabetes
ziprazidon	Ypsila, Zipsilan, Zypsila, Zypsilan

Izdelki brez recepta	
Učinkovina	Blagovne znamke
benzidamin, cetilpiridinijev klorid	Septabene, Septotele total, Septotele duo, Septotele extra, Septotele omni, Septotele ultra, Septafar
diosmin, diosmin, hesperidin	Flebaven, Flebazol, Flabien
esomeprazol	Emozul Control, Esozoll
izvleček bršljanja	Herbion bršljanov sirup, Herbihelix
izvleček ginka	Bilobil, Gingonin
izvleček islandskega lišaja	Herbion islandski lišaj, Herbisland
ksilometazolin, deksantanol	Septanazal, Septanasal
magnezij	Magnezij Krka 300, Magnezij Krka 400, Magnesol B2
naproksen	Nalgesin S, Analgesin, Nalgedol, Ilgesin, Nalgesin Dolo, Nalgesin Mini, Nalgesin Relief
pantoprazol	Nolpaza Control, Sedipanto, Panto TAD
vitamini za otroke	Pikovit, Divakid

Veterinarski izdelki	
Učinkovina	Blagovne znamke
amoksicilin	Amatib, Awazom
enrofloksacin	Enrox, Enroxal, Enroxil
febantel, pirantelijev embonat, prazikvantel	Anthelmin Plus, Dehinel Plus, Wormscreen Plus
fipronil	Amflee, Fyperix, Fypryst
fipronil, S-metopren	Amflee Combo, Fleascreen combo, Fyperix Combo, Fypryst Combo
florfenikol	Fenflor, Floron
florfenikol, fluniksin	FlorFlu, Flovuxin
imidaklopid, moksidektin	Imoxicate, Prinocate
karprofen	Karprovet, Rycarfa
marbofloksacin	Marfloxin, Quiflor, Quiflox
milbemicin oksim, prazikvantel	Milprazin, Milprazon, Milprazon Chewable, Milprazon Plus, Milquantel
permetrin, imidaklopid	Ataxa, Ataxxa
pirantelijev embonat, prazikvantel	Anthelmin, Dehinel, Wormscreen
selamektin	Selafort, Selehold
toltrazuril	Toltracol, Toltarox, Tolzesya
biocid	Ecocid, Oxacid

Razvoj in raziskave³²

Vertikalna integracija ter povezovanje razvojnega in proizvodnega znanja sta ključni prednosti naše razvojne strategije, ki zagotavlja konkurenčnost Krkine ponudbe. Obvladovanje celotnega procesa nam omogoča pravočasno uvajanje kakovostnih, varnih in učinkovitih zdravil na več kot 70 trgov.

Ob koncu leta 2023 smo imeli skoraj 500 registriranih izdelkov v različnih farmacevtskih oblikah. V različnih razvojnih fazah je okoli 170 projektov, s katerimi bomo dopolnili ponudbo izdelkov v ključnih terapevtskih skupinah, kot so zdravila za zdravljenje visokega krvnega tlaka, sladkorne bolezni, bolezni krvi in krvotvornih organov ter rakavih obolenj. S tem bomo prispevali k široki dostopnosti sodobnih zdravil kot enemu najpomembnejših ciljev trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov (Sustainable Development Goals, SDG).³³

Z razvojno strategijo in projektnim pristopom obvladujemo izdelke v vseh fazah življenjskega cikla in za vse trge. Razvojni in raziskovalni rezultati ter poznavanje regionalne in lokalne zakonodaje nam omogočajo pripravo in obvladovanje zahtevne registracijske dokumentacije, vodenje učinkovitih registracijskih postopkov ter pravočasno registracijo izdelkov. To pomeni, da že v najzgodnejših fazah razvoja predvidimo ciljne lastnosti izdelka za posamezen trg ter prilagodimo razvojno delo in zahtevane raziskave. Tako lahko kot družbenoodgovorno podjetje na vseh naših trgih (tudi v državah oz. regijah s srednjimi in nizkimi prihodki) bolnikom zagotavljamo, da lahko do sodobnih zdravil dostopajo v najkrajšem možnem času. V državah s srednjimi in nizkimi prihodki med drugim tržimo več kot 40 zdravil s seznama nujno potrebnih zdravil Svetovne zdravstvene organizacije (WHO Essential medicine list, 2021).

Stalno spremljamo trende in znanstvene dosežke na strokovnih področjih (v medicini, farmaciji, kemiji idr.) in jih vključujemo v svoje razvojno delo, kar nam omogoča hitro in ustrezno odzivanje na razvojne izzive in potrebe bolnikov. Uvajamo nove in izpopolnjene razvojne pristope in pri tem sodelujemo tudi z zunanjimi partnerji. Posebno pozornost posvečamo sodelovanju z izobraževalnimi in znanstvenoraziskovalnimi ustanovami, s čimer spodbujamo izmenjavo znanja med akademskim okoljem in gospodarstvom, razvoj sodelavcev in inovacije. To vodi k razvoju in dvigu kakovosti na obeh področjih. Kot odgovorno farmacevtsko podjetje skrbimo, da naši izdelki in tehnologije temeljijo na rezultatih vrhunskega strokovnega in znanstvenega dela. Zato zlasti pri vzpostavljanju standardov kakovosti zdravilnih učinkovin v evropskem in globalnem prostoru dejavno sodelujemo tudi z Evropskim direktoratom za kakovost zdravil in zdravstvenega varstva (European Directorate for Quality of Medicines and Healthcare, EDQM). Nekatere Krkine učinkovine so certificirane kot evropski referenčni standardi, analizne metode pa vključene v monografije ključnih učinkovin.

Razvojno-raziskovalni procesi vključujejo obsežne in zahtevne tehnološke, analizne, predklinične in klinične raziskave, ki nam omogočajo razvoj kompleksnih izdelkov v inovativnih farmacevtskih oblikah in z dodano vrednostjo za bolnike. Med temi lahko izpostavimo izdelke, ki vsebujejo dve ali več zdravilnih učinkovin in s katerimi lahko bolnikom omogočimo dvojno ali trojno zdravljenje z enim samim odmerkom zdravila. Kombinirana zdravila tudi manj vplivajo na okolje, saj se porabi manj pomožnih snovi, ovojnine in energije za proizvodnjo. Poleg generičnih razvijamo tudi nove, inovativne kombinacije z obstoječimi učinkovinami. Ti izdelki poleg številnih razvojnih izzivov zahtevajo kompleksne metode vrednotenja, vključno s kliničnimi preskušnji, in najsodobnejše tehnološke rešitve v proizvodnem merilu.

Novi izdelki so podprti z raziskavami, ki dokazujejo njihovo varnost in učinkovitost. Vsa klinična preskušanja izvajamo v skladu z veljavnimi zakonskimi predpisi, smernicami dobrih praks, Helsinško deklaracijo in Uredbo (EU) 2016/679 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov. To zagotavlja varnost udeležencev, transparentnost, etičnost in visoko kakovost raziskav, kar potrjujejo tudi regulatorni in inšpekcijski organi.

Že v najzgodnejših fazah razvoja poskrbimo za kakovost naših izdelkov, saj sledimo vodilu, da je kakovost v izdelek vgrajena že od začetka. Skladnost vseh razvojnih aktivnosti zagotavljamo z vpeljanimi sistemi kakovosti, ki jih stalno posodabljam in nadgrajujemo.

Z mislijo na okolje iščemo enostavne in energijsko učinkovite tehnološke rešitve, kar prispeva tudi k dostopni ceni novih izdelkov. Razvoj poteka v skladu z našo okoljsko politiko in standardom ISO 14001. Skrbimo, da tehnološki postopki

³² SDG 3, SDG 12

³³ GRI 2-6

minimalno vplivajo na okolje, da zmanjšujemo ogljični odtis, porabo vode in količino organskih topil, s čimer se približujemo ciljem krožnega gospodarstva.

Krka v raziskave in razvoj vlaga približno 10 % vrednosti letne prodaje. Le tako lahko povečujemo svojo učinkovitost, podpiramo inovacije in se hitreje odzivamo na potrebe bolnikov.

Veliko vlagamo v podatkovno znanost in tehnologijo. Tako smo v letu 2023 nadaljevali digitalizacijo zajema in obdelave podatkov na razvojno-raziskovalnem področju. Ključnega pomena je začetek uvajanja enotnega informacijskega sistema za upravljanje laboratorijskih informacij. Novost je bil tudi projekt na področju računalniško podprtih simulacij tehnoloških procesov, ki bo še izboljšal njihovo učinkovitost in prispeval k doseganju najvišje kakovosti naših izdelkov. Nadaljevali smo tudi projekt robotizacije procesov v analiznih laboratorijih. Z vpeljavo analiznih metod z avtomatsko pripravo vzorcev smo pospešili izvedbo in zmanjšali možnost napak.

Na področju kompleksnih izdelkov, vključno s peptidi, smo tudi v letu 2023 vlagali v znanje in laboratorijsko opremo za razvojno fizikalno-kemijsko analitiko in celične teste, kar nam je omogočilo razvoj lastnih analiznih metod in drugo razvojno delo na tem področju. Znanje in kompetence smo nadgradili s sodelovanjem z različnimi partnerji na področju prenosa postopkov priprave kompleksnih izdelkov v industrijsko merilo.

Obsežne razvojne študije na uveljavljenih izdelkih in ustrezno prilagajanje razvojnih dejavnosti, povezovanje razvojnih in proizvodnih aktivnosti ter poznavanje regulatornih in tržnih zakonitosti nam še naprej omogočajo vstopanje na nov strateški trg, na Kitajsko, kjer smo v letu 2023 registrirali tri nove izdelke.

Dosežki Krkinih raziskovalcev so bili v letu 2023 opaženi tudi širše. Na državni ravni smo prejeli dve priznanji za inovativne dosežke Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), in sicer zlato priznanje za inovacijo s področja sinteze učinkovin in razvoja končnih farmacevtskih oblik *Z inovacijami do bolniku varnejših in okolju prijaznejših zdravil za zdravljenje diabetesa* ter srebrno priznanje za inovativen celovit pristop k obvladovanju referenčnih substanc.

Zaščita lastnega znanja in področje industrijske lastnine

V letu 2023 smo vložili 11 patentnih prijav za nove tehnološke rešitve, za katere smo ocenili, da so inovativne v globalnem merilu. Na osnovi t. i. prioritetnih prijav iz leta 2022 smo vložili sedem mednarodnih in dve evropski prijavi. Podeljenih nam je bilo šest patentov v različnih državah. Skupno so Krkine tehnološke rešitve zaščitene z več kot 200 veljavnimi patenti.

V Sloveniji smo vložili 72 prijav Krkinih blagovnih znamk. Vložili smo tudi 48 mednarodnih in 17 nacionalnih prijav blagovnih znamk. Skupno imamo v različnih državah več kot 1100 lastnih blagovnih znamk.

Krka je v letu 2023 prejela prestižno nagrado WIPO IP Enterprise Trophy 2023. Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO) to nagrado podeljuje podjetjem, ki pri svojem poslovanju spodbujajo inovativnost v podjetju in širšem okolju, spodbujajo sodelovanje z javnimi raziskovalnimi organizacijami in razumejo pomen intelektualne lastnine.

Novi izdelki in registracije v skupini Krka

V letu 2023 smo Krkino ponudbo povečali s 14 novimi izdelki, in sicer z desetimi zdravili na recept, dvema izdelkoma s področja samozdravljenja in prehranskih dopolnil in dvema veterinarskima izdelkoma.

Zaključili smo 698 registracijskih postopkov, od tega 497 za zdravila na recept in devet za izdelke brez recepta, ter s tem na številnih trgih povečali dostopnost zdravil za bolnike. Na področju veterinarskih izdelkov smo končali 192 postopkov in dopolnili predvsem ponudbo izdelkov za ljubiteljske živali.

V Krki obvladujemo široko paleto zdravil z različnih terapevtskih področij. Vse izdelke in procese optimiziramo ter usklajujemo z novimi regulatornimi smernicami in znanstvenimi dognanji. Tudi v letu 2023 smo s preišljenimi strategijami variacij pripomogli k hitri uvedbi bistvenih izboljšav na več izdelkih. Skupno smo v preteklem letu prejeli regulatorno potrditev za več kot 23.000 variacij.

Zdravila na recept

V letu 2023 smo registrirali deset novih izdelkov ter pridobili nova dovoljenja za promet za že uveljavljene izdelke na dodatnih trgih.

Posebno pozornost smo tudi v lanskem letu namenili razvoju in registracijam kombiniranih zdravil, ki združujejo dve ali več učinkovin v eni farmacevtski obliki.

Kombinirana zdravila antagonistov angiotenzina II v kombinaciji z diuretikom so zdravila izbire za zdravljenje bolnikov z visokim krvnim tlakom. V letu 2023 smo zaključili registracijske postopke za tri nova zdravila, in sicer **Valsacor-inda** (valsartan, indapamid) v obliki tablet s prilagojenim sproščanjem, **Telmista-amlo H/Tolutris/Tolvecamo/Tolvecom** (telmisartan, amlodipin, hidroklorotiazid) v obliki tablet ter **Telinstar** (telmisartan, indapamid) v obliki tablet s prilagojenim sproščanjem. Vsa tri zdravila so Krkine inovativne kombinacije, ki so plod lastnega znanja in bodo bolnikom z visokim krvnim tlakom olajšale zdravljenje.

Na evropskih trgih smo ponudbo izdelkov za zdravljenje sladkorne bolezni dopolnili z dvema novima zdraviloma. Pridobili smo registraciji za **Dagrafors** (dapagliflozin) v obliki filmsko obloženih tablet in **Empagliflozin Krka** (empagliflozin) v obliki filmsko obloženih tablet. Izdelka spadata v skupino naj sodobnejših zdravil, ki uspešno znižujejo glikirani hemoglobin, ugodno pa učinkujejo tudi na srce in žilje ter delovanje ledvic.

Registrirali smo antitrombotično zdravilo **Daxanlo/Danengo** (dabigatran), ki se uporablja za zdravljenje in preprečevanje aterotrombotičnih in tromboemboličnih dogodkov pri odraslih z različnimi boleznimi srca in žilja. Je tudi zdravilo izbire za bolnike po vsaditvi umetnega kolka ali kolena, saj preprečuje venske tromboembolije. Na voljo je v obliki trdih kapsul v treh jakostih.

Na Kitajskem smo registrirali dodatne izdelke. Pridobili smo registracijo za **rivaroksaban** v obliki filmsko obloženih tablet, ki ima širok razpon uporabe za preprečevanje aterotrombotičnih dogodkov pri odraslih z različnimi boleznimi srca in žilja. Spada med naj sodobnejše antikoagulate, ki učinkovito in varno izboljšajo kakovost življenja bolnikov. Iz skupine za zdravljenje bolezni srca in žilja smo registrirali zdravilo s **terc-butilaminijevim perindoprilatom**. Perindopril je učinkovina, katere uporaba je podprta z rezultati številnih kliničnih raziskav in je zdravilo izbire za zdravljenje hipertenzije, srčnega popuščanja in koronarne bolezni srca.

Za kitajski trg smo pridobili prvo registracijo iz skupine zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni. Registrirali smo zdravilo z **gliklazidom** v obliki tablet s prirejenim sproščanjem, ki pri osebah s sladkorno boleznijo tipa 2 učinkovito zniža raven glukoze v krvi.

V državah EU smo pridobili dodatne registracije iz uveljavljenih in novih terapevtskih skupin.

Na področju zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni smo na dodatnih trgih pridobili registracije za zdravilo s **sitagliptinom** in kombinirano zdravilo s **sitagliptinom** in **metforminom** v obliki filmsko obloženih tablet. Iz skupine zdravil za lajšanje bolečine smo registrirali **tapentadol** v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem ter kombinirano zdravilo s **tramadolom** in **paracetamolom** v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem. Pridobili smo dodatno registracijo za onkološko zdravilo z **abirateronom** v obliki filmsko obloženih tablet, ki se uporablja za zdravljenje raka prostate. Dostopnost zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja smo povečali z registracijami **amlodipina** v obliki tablet ter **losartana** in kombiniranega zdravila z **losartanom** in **hidroklorotiazidom** v obliki filmsko obloženih tablet. Pridobili smo tudi dodatne registracije za kombinirano zdravilo z **rosuvastatinom** in **ezetimibom** v obliki filmsko obloženih tablet. Iz skupine zdravil za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja smo pridobili registracije za **lakozamid** v obliki filmsko obloženih tablet, ki se uporablja za zdravljenje epilepsije. Po decentraliziranem postopku smo registrirali **Vitamin D3 Krka** (holekalciferol) v jakosti 7000 i.e. v obliki tablet ter pridobili dodatna dovoljenja za promet za sodobna antikoagulantna **rivaroksaban** in **apiksaban** v obliki filmsko obloženih tablet.

V Združenem kraljestvu smo pridobili dovoljenja za promet za zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, in sicer za **amlodipin** v obliki tablet in **ranolazin** v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem. Registrirali smo tudi **teriflunomid** v obliki filmsko obloženih tablet, ki se uporablja za zdravljenje bolnikov z multiplo sklerozo.

V vzhodni Evropi smo pridobili registracije pomembnih izdelkov iz Krkinih ključnih terapevtskih skupin. Po postopku medsebojnega priznavanja v Evrazijski ekonomski uniji (EAEU) smo na dodatnih vzhodnoevropskih trgih pridobili dovoljenja za trženje za protibolečinsko zdravilo **Etoriax** (etorikoksib) v obliki filmsko obloženih tablet. Pridobili smo tudi dovoljenje za trženje za **Tigalant** (tikagrelor) v obliki filmsko obloženih tablet ter na dodatnih trgih registrirali zdravilo **Rivaroxia/Rozarya** (rivaroksaban) v obliki filmsko obloženih tablet. Oba izdelka spadata med antitrombotike, ki preprečujejo nastajanje krvnih strdkov. V skupini zdravil za bolezni srca in žilja smo pridobili dovoljenje za trženje za kombinirani zdravili **Roxatenz-inda** (perindopril, indapamid, rosuvastatin) v obliki filmsko obloženih tablet ter **Co-Prenessa Neo** (perindopril, indapamid) v obliki tablet. Ponudbo zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni smo povečali s sodobnim zdravilom **Glypvilo/Glipvilo** (vildagliptin) in kombiniranim zdravilom **Glypvilo Met/Glipvilo Met** (vildagliptin, metformin) v obliki filmsko obloženih tablet ter zdravilom **Asiglia** (sitagliptin) v obliki filmsko obloženih tablet.

Na trgih jugovzhodne Evrope smo pridobili dodatne registracije za zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja. Registrirali smo kombinirano zdravilo **Co-Roswera** (rosuvastatin, ezetimib) v obliki filmsko obloženih tablet. Uporablja se za zdravljenje odpornejših hiperlipidemij. Pridobili smo dovoljenja za promet z zdravili z novo soljo perindopriila, in sicer za **Arprenesso** (perindopril), **Aramlesso** (perindopril, amlodipin) in **CoArprenesso** (perindopril, indapamid) v obliki tablet. Registrirali smo tudi sodobni reverzibilni zaviralec agregacije trombocitov **Atixarso** (tikagrelor) v obliki filmsko obloženih tablet. Iz skupine zdravil za zdravljenje sladkorne bolezni smo pridobili registracijo za **Maysiglu** (sitagliptin) in **Maymetsti** (sitagliptin, metformin) v obliki filmsko obloženih tablet. Pridobili smo tudi dovoljenje za promet za onkološko zdravilo **Everolimus Krka** (everolimus) v obliki tablet.

Na čezmorskih trgih smo ponudbo za zdravljenje bolezni srca in žilja dopolnili z zdravili **Sobycor** (bisoprolol), **Elernap** (enalapril, lerkandipin), **Wamlox** (amlodipin, valsartan), **Telorssa** (losartan, amlodipin), **Olmira** (olmesartan, amlodipin) in **Amaloris** (amlodipin, atorvastatin) v obliki filmsko obloženih tablet, **Rameam** (ramipril, amlodipin) v obliki kapsul ter **Tolura** (telmisartan), **Telassmo** (telmisartan, amlodipin), **Amlessa** (perindopril, amlodipin), **Enap H** (enalapril, hidroklorotiazid) in **Vasitimb** (ezetimib, simvastatin) v obliki tablet. Dovoljenje za trženje smo pridobili za **Bravacor** (ivabradin), **Loristo** (losartan) in **Roswero** (rosuvastatin) v obliki filmsko obloženih tablet ter **Nolpazo** (pantoprazol) v obliki gastrorezistentnih tablet. Registrirali smo tudi zdravilo za lajšanje bolečine **Aclexa** (celekoksib) v obliki trdih kapsul, zdravili za zdravljenje psihoz **Parnido** (paliperidon) in **Quentiax SR** (kvetiapin) v obliki tablet s podaljšanim sproščanjem, zdravilo za zdravljenje motnje erekcije **Tadilas** (tadalafil) v obliki filmsko obloženih tablet ter zdravilo za preprečevanje in zdravljenje kronične bronhialne astme in simptomov sezonskega alergijskega rinitisa **Monkasta** (montelukast) v obliki filmsko obloženih tablet.

Za nov postopek sinteze protimikrobne učinkovine **norfloksacin**, ki jo vsebuje Krkino zdravilo Nolicin v obliki filmsko obloženih tablet, smo pridobili certifikat ustreznosti monografiji evropske farmakopeje (CEP) Evropske direktije za kakovost zdravil (EDQM).

Izdelki brez recepta

V letu 2023 smo ponudbo izdelkov s področja samozdravljenja in prehranskih dopolnil povečali za dva nova izdelka.

Magnezij Krka DIREKT v obliki praška za direktno uporabo je prehransko dopolnilo. Vsebuje 250 mg magnezija in vitamine skupine B, ki prispevajo k zmanjševanju utrujenosti in izčrpanosti ter delovanju osrednjega živčevja. Izdelek je brez konzervansov, umetnih barvil, arom in sladil ter ne vsebuje glutena in laktoze. Jemlje se enostavno, brez vode, strese se neposredno v usta.

Harntee TAD je prehransko dopolnilo, ki vsebuje izvlečke breze, zlate rozge in javanskega čaja. Prenovljeni izdelek, ki je brez konzervansov, umetnih barvil, arom in sladil ter brez glutena in laktoze, pripomore k normalnemu delovanju sečil. Na voljo je v obliki praška za raztapljanje, ki omogoča preprosto in hitro pripravo napitka.

Pridobili smo tudi dodatne registracije za že uveljavljene izdelke, med drugimi registracijo za nosno pršilo **Septanazal** (ksilometazolin, dekspantenol) ter za **Septotele total** (benzidamin, cetilpiridinijev klorid) v obliki pastil in pršila. Pridobili smo tudi dovoljenje za trženje za sirup z islandskim lišajem **Herbion**.

Veterinarski izdelki

V letu 2023 smo registrirali dva nova veterinarska izdelka.

Ponudbo izdelkov za ljubiteljske živali smo dopolnili z registracijo zdravila **Arocenia** (maropitant) v obliki raztopine za injekcije za mačke in pse. Deluje na osrednje živčevje in zmanjšuje slabost, preprečuje bruhanje po kirurških posegih in kemoterapiji ter tako izboljša okrevanje po posegih.

Kot prvi generik v EU smo zaključili decentralizirani postopek za zdravilo **Robexera/Rogiola** (robenakoksib) v obliki žvečljivih tablet za pse. Na voljo je v štirih jakostih. Vsebuje nesteroidno protivnetno učinkovino robenakoksib iz skupine koksibov. Namenjeno je lajšanju bolečine in zdravljenju vnetij pri kroničnem osteoartritisu ter lajšanju bolečine in zmanjšanju vnetij po operacijah mehkih tkiv.

Na dodatnih trgih smo pridobili registracije za več izdelkov. Pridobili smo dovoljenje za promet za kombinirano zdravilo **Cladaxxa** (amoksicilin, klavulanska kislina) v obliki žvečljivih tablet v treh jakostih, ki je namenjeno zdravljenju bakterijskih okužb pri psih in mačkah, ter za zdravila, ki sta namenjeni zdravljenju in preprečevanju okužb z notranjimi zajedavci, **Milprazon Chewable** (milbemicin oksim, prazikvantel) v obliki palatabilnih filmsko obloženih tablet za pse in **Milprazon Chewable** (milbemicin oksim, prazikvantel) v obliki filmsko obloženih tablet za mačke. Dodatne registracije smo pridobili za zdravila **Prinocate/Prinocat** (imidaklopid, moksidektin) v obliki raztopine za kožni nanos in **Dehinel Plus Flavour** (febantel, prazikvantel, pirantel) v obliki tablet z okusom. Obe se prav tako uporabljata za zdravljenje in preprečevanje okužb z notranjimi zajedavci pri ljubiteljskih živalih.

Zdraviliško-turistične storitve

Uresničevanje strategije sistematičnih izboljšav celovite ponudbe smo nadaljevali tudi v letu 2023. V Strunjanu smo gostom ponudili prenovljeno nadstropje v Vili Park in ponudbo obogatili s posodobljenim zunanjim plavalnim bazenom. Poleg tega smo začeli obširnejšo rekonstrukcijo, v okviru katere bomo prenovili sobe v tretjem nadstropju hotelu Svoboda, hotelsko restavracijo, kuhinjo, recepcijo in vhodno avlo. Delo bo končano sredi leta 2024.

Proizvodnja in oskrbna veriga

Ključni cilj proizvodnje in oskrbne verige je pravočasno in stroškovno učinkovito zagotavljanje zadostnih količin kakovostnih izdelkov v skladu s potrebami trgov. To nam uspeva zaradi hitre odzivnosti naših procesov na spreminjajoče se zahteve trgov, nenehnega izboljševanja procesov, s katerimi skrajšujemo pretočne čase v celotni oskrbni verigi, ter integracije oskrbnih procesov v vseh odvisnih družbah skupine Krka in na drugih pogodbenih proizvodnih mestih.

Z intenzivnim uvajanjem naprednih tehnoloških procesov v proizvodnjo učinkovin in končnih izdelkov sledimo zahtevam za proizvodnjo novih izdelkov in zakonodaji s tega področja. Povečujemo proizvodne zmogljivosti in izboljšujemo stroškovno učinkovitost procesov v Sloveniji in v odvisnih družbah. Z obvladovanjem vseh faz življenjskega cikla izdelkov se lažje in učinkoviteje prilagajamo vse zahtevnejšim razmeram na trgih.

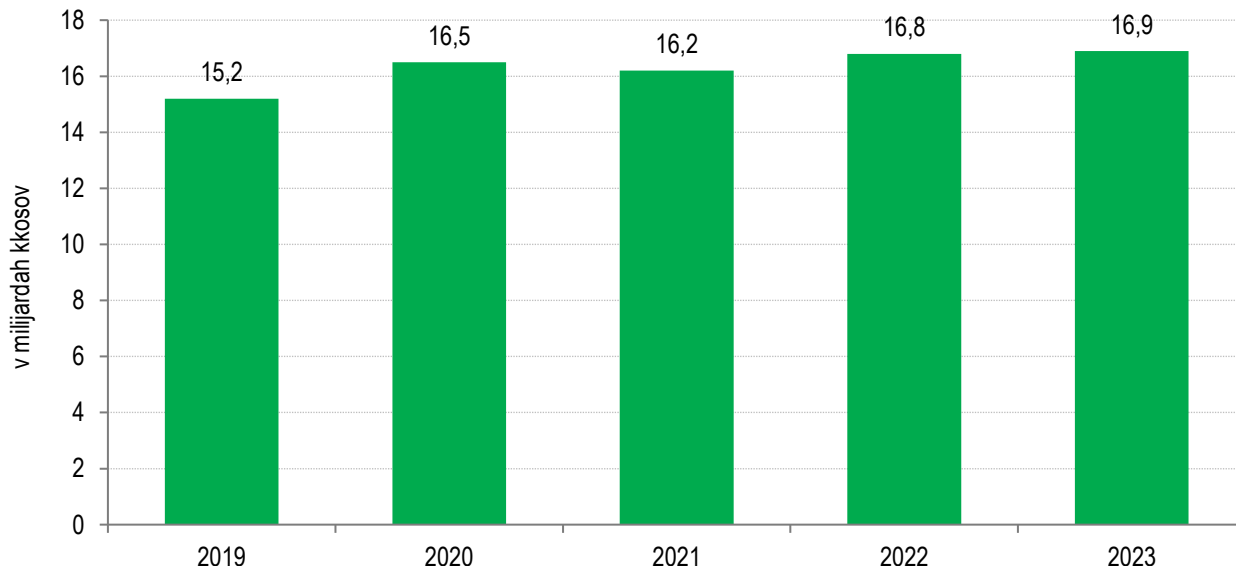
Uspešno povezujemo razvoj in raziskave ter proizvodnjo učinkovin in zdravil ter s tem vplivamo na hitrejši in uspešnejši prenos novih izdelkov iz razvoja v redno proizvodnjo. V letu 2023 smo pospešili reševanje tehnoloških problemov, optimizirali tehnološke procese in uvedli številne alternativne vire materialov, s tem pa omogočili nemoteno proizvodnjo in zagotovili dolgoročno količinsko rast.

Načrtovanje

Z nenehnimi procesnimi izboljšavami smo občutno skrajšali povprečni čas od naročila do dobave kupcu ter tako povečali svojo odzivnost in fleksibilnost procesov v oskrbni verigi. Nadaljevali smo optimizacijo zalog surovin in končnih izdelkov.

Ob optimalni uporabi razpoložljivih virov v obvladujoči družbi in odvisnih družbah ter v sodelovanju s pogodbenimi partnerji smo v letu 2023 proizvedli in zapakirali 16,9 milijarde izdelkov, kar je 1 % več kot v letu 2022. Tako smo sledili dolgoletnemu trendu in strateškemu cilju rasti količin. Realizacija proizvodnje izdelkov je sledila načrtovanim potrebam trgov.

Proizvodnja končnih izdelkov

Povečevanje števila izdelkov in proizvodnih mest, spreminjanje zahtev trgov, zahteve po embalaži v lokalnih jezikih in druge zahteve se kažejo v naraščajočem številu končnih izdelkov in polizdelkov. Z dobrim načrtovanjem in učinkovito proizvodnjo uspešno zadovoljujemo različne zahteve kupcev.

Nenehno izboljšujemo izvajanje poregistracijskih postopkov za pripravo embalažnega materiala in tehnološke dokumentacije za proizvodnjo v Sloveniji, v naših odvisnih družbah v tujini in pri pogodbenih proizvajalcih, da bi tako zagotovili pravočasno realizacijo in odziv na prodajne potrebe.

Prav tako stalno izboljšujemo informacijsko podporo za vodenje, spremljanje in nadziranje procesov, standardizacijo proizvodnih procesov ter optimizacijo sistema proizvodne dokumentacije in procesnih kontrol. V lanskem letu smo tudi širili uporabo elektronske proizvodne dokumentacije in zviševali stopnjo digitalizacije procesov.

Nabavni proces³⁴

Za svoje izdelke uporabljamo surovine, ki jih proizvajamo sami, kupujemo pa jih tudi na trgu. V letu 2023 se je predvsem iz ekoloških in finančnih razlogov ter razlogov, povezanih z dobro proizvodno prakso, še naprej zmanjševalo število proizvajalcev surovin. Tako pomanjkanje surovin kot tudi okrnjene transportne poti so bile izziv. Kljub še vedno nestabilnim razmeram, pomanjkanju vhodnih materialov, zmanjšanju proizvodnih zmogljivosti pri partnerjih zaradi energetske druginje in oteženemu transportu smo zagotovili zadostno količino surovin za nemoteno proizvodnjo končnih izdelkov. Povečali smo transparentnost nabavnega procesa surovin in embalaže ter nadgradili sistem obvladovanja nabavnih pogodb in usklajevanja specifikacij surovin z dobavitelji.

Uspešno smo obvladovali raven cen na nabavnem trgu surovin. Še naprej smo uvajali kakovostno enakovredne in cenovno sprejemljivejše alternativne vire zdravnih učinkovin, pomožnih snovi in embalaže. S tem smo zmanjševali tveganje zaradi spremenljivih razmer, ki vplivajo na dobavo.

Povečali smo integracijo odvisnih družb in optimizirali nabavne procese. Izboljševali smo tudi partnerske odnose z dobavitelji. Razmere v Ruski federaciji in Ukrajini niso pomembneje vplivale na dobavne verige skupine Krka ter nemoteno oskrbo proizvodnih enot v obvladujoči družbi Krka in odvisnih družbah.

V nabavnih in transportnih pogodbah dobavitelje in izvajalce zavezujemo k delovanju v skladu z njihovo lokalno in mednarodno zakonodajo. V letu 2023 smo sodelovali s 123 dobavitelji z veljavnim standardom ISO 45001 in z 294 dobavitelji z veljavnim standardom ISO 14001. Dobavitelje tudi redno presojava. Na leto izvedemo približno 148 presoj.

Proizvodnja učinkovin

Veliko dodano vrednost predstavlja visoka stopnja vertikalne integracije v proizvodnem procesu. To pomeni, da velik delež učinkovin, ki jih vgrajujemo v končne izdelke, proizvedemo in tehnološko nadzorujemo sami na različnih proizvodnih mestih v Sloveniji in tujini. Tako v ključnem segmentu oskrbne verige zmanjšujemo odvisnost od zunanjih dobaviteljev.

Genovno učinkovitost proizvodnje ključnih intermediatov in surovin izboljšujemo z optimizacijo proizvodnih procesov na vseh proizvodnih mestih. S prenosom dodatnih tehnologij (izdelkov) smo povečali zmogljivost Sinteze 1 v Krškem in bistveno povečali zmogljivosti za proizvodnjo učinkovin za vertikalno integrirane izdelke. Načrtujemo še dodatno povečanje zmogljivosti. Nadaljevali smo intenzivno proizvodnjo učinkovin in intermediatov v lastnih obratih v Novem mestu in Krškem. V letu 2023 smo proizvodne načrte uspešno realizirali.

Proizvodnja farmacevtskih izdelkov

V proizvodnjo farmacevtskih izdelkov vgrajujemo dodatno opremo in vpeljujemo sodobne visokotehnološke rešitve.

Z nadgradnjami in obnovami zagotavljamo ustrezno učinkovitost proizvodnih procesov in omogočamo višjo stopnjo digitalizacije ter vpeljujemo elektronsko proizvodno dokumentacijo, povezano z avtomatizacijo in brezpapirnim poslovanjem. K učinkovitosti proizvodnje so pomembne prispevale tudi optimizacije. Tako smo omogočili opazno rast v tistih segmentih izdelkov, kjer se je povpraševanje na trgu zelo povečalo.

Uspešno smo nadaljevali proizvodnjo v proizvodnih obratih v tujini. S tem smo utrjevali položaj lokalnega proizvajalca in zagotavljali vse potrebne izdelke za ključne trge, na katerih ti predstavljajo pomembno prednost za odjemalce.

³⁴ GRI 2-6, 3-3, 308-1, 414-1, SDG 3

Za omogočanje kontinuiranega izobraževanja in zagotavljanje kakovosti dela smo v proizvodnji zdravil nadgradili center za praktično usposabljanje za delo z opremo v vseh ključnih proizvodnih procesih. Usposabljanje temelji na izkušnjah in znanju mentorjev, ki so izbrani med našimi najboljšimi zaposlenimi, ter na sodobnih metodah prenosa znanja.

Skladiščenje in transport

Z optimizacijo procesov, uvedbo novih možnosti v računalniških sistemih in optimizacijo zalog v sodelovanju z drugimi organizacijskimi enotami smo izboljšali izkoriščenost skladiščnih zmogljivosti. Uspešno smo uporabljali novo večnamensko skladišče.

Pri distribuciji izdelkov smo povečali uporabo ekološko ustreznih tovornih vozil in zmanjšali povprečno porabo goriva. Prvi v Sloveniji smo kot končni uporabnik registrirali in začeli uporabljati težji električni tovornjak za prevoz izdelkov. Povečevali smo uporabo ladijskega prevoza, ki ustreza temperaturnim zahtevam. Tudi v letu 2023 smo zaradi zaostrenih razmer poiskali nove možnosti in uspešno opravili cestne prevoze, ki so alternativa ustaljenim transportnim potem. Učinkovito smo zagotavljali vse potrebne oblike prevoza za povečan obseg prodaje.

Na področju carinjenja imamo status pooblaščenega gospodarskega subjekta (AEO). To nam omogoča hitrejši pretok blaga in lažje pridobivanje dovoljenj za poenostavljene carinske postopke.

Odgovornost do dobaviteljev³⁵

Naši dolgoročni odnosi s poslovnimi partnerji in dobavitelji (dobavitelji opreme, surovin in osnovnih materialov, pogodbenimi izvajalci, partnerji) temeljijo na spoštovanju, zaupanju, iskrenosti, poštenosti in pravičnosti.

V vseh fazah nabavnega procesa so zaposleni zavezani postopkom, ki so opredeljeni s Krkinimi smernicami, mednarodnimi sporazumi in lokalnimi predpisi. V nabavnih aktivnostih (od opredeljevanja uporabnikovih potreb, izvajanja razpisov, izbire dobaviteljev in sklepanja pogodb do naročila) imamo natančno opredeljene vloge in odgovornosti.

V skladu s Krkinimi dolgoročnimi cilji, trajnostno usmeritvijo in temeljnimi usmeritvami so pri izbiri potencialnih dobaviteljev odločilni naslednji dejavniki:

- poznavanje in spoštovanje zahtev standardov in zakonodaje,
- reference pri podobnih projektih drugih naročnikov,
- razvojna sposobnost in tehnična opremljenost,
- število in usposobljenost ključnega osebja,
- finančna stabilnost in odnos do poddobaviteljev/podizvajalcev,
- izkušnje pri izvajanju aktivnosti v Krki.

Presajo dobaviteljev opravljamo na podlagi določil standardov kakovosti in Krkinih smernic. Upošteujemo kakovost, odzivnost, rok dobave, zanesljivost, ceno, skladnost z regulatornimi predpisi in Krkinimi smernicami ter družbeno odgovorno naravnost dobavitelja. V letu 2023 smo začeli presajo in ocenjevanje nekaterih ključnih dobaviteljev po ESG-merilih. Izvajamo aktivnosti za vzpostavitev ustreznega procesa skrbnega pregleda. V prihodnjem obdobju ga bomo še nadgrajevali v skladu z mednarodnimi smernicami in evropsko zakonodajo.

Politiko in prakso vključevanja lokalnih dobaviteljev in izvajalcev del uveljavljamo takrat, kadar so poleg primerne cene bistveni tudi hiter odziv, fleksibilnost in pogosta ali celo stalna vključenost v investicijske in servisne procese. V letu 2023 je bil delež v Sloveniji nabavljenega blaga in storitev 15 % celotne nabave družbe Krka.³⁶

³⁵ GRI 2-6, 3-3

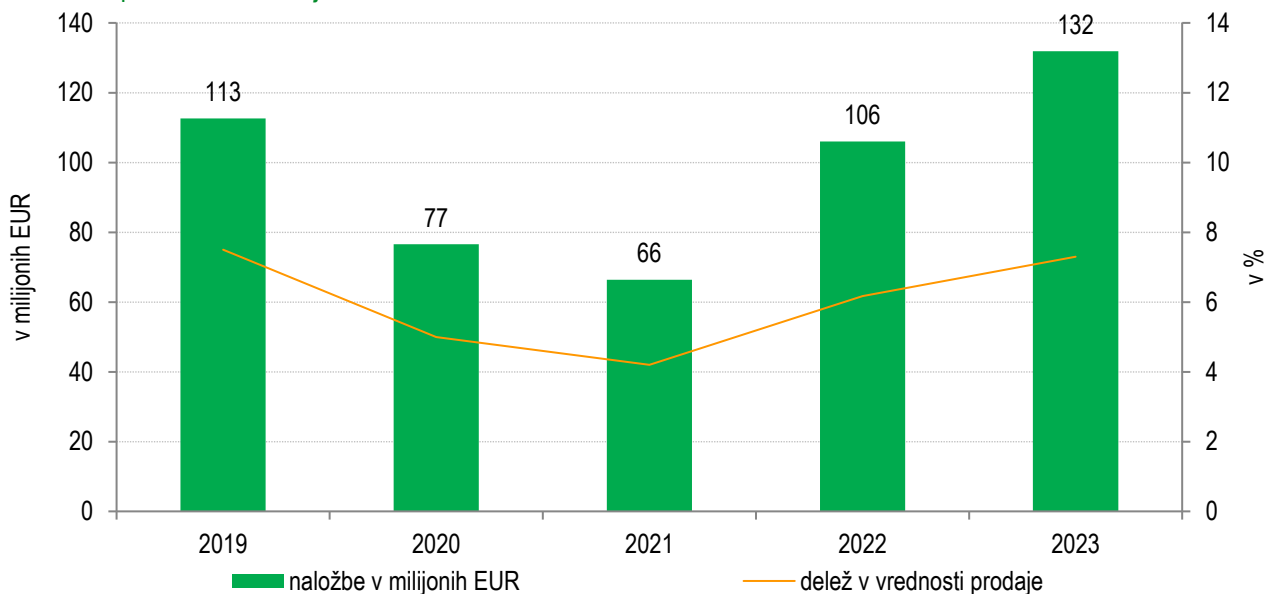
³⁶ GRI 204-1, SDG 8

Vlaganja in naložbe³⁷

V skupini Krka smo v letu 2023 za naložbe namenili 131,9 milijona EUR, od tega 111,8 milijona EUR v obvladujoči družbi in 20,1 milijona EUR v odvisnih družbah. Vlagali smo predvsem v povečanje in tehnološko posodobitev proizvodnje in razvoja, v zagotavljanje kakovosti in lastne proizvodno-distribucijske centre po svetu.

V Krki dajemo velik poudarek vrednotam trajnostnega razvoja, zato pri vseh naložbenih projektih upoštevamo okoljske standarde ter posredne in neposredne vplive na okolje. Izbrana oprema ustreza najboljši razpoložljivi tehniki s področja varstva okolja in energetske učinkovitosti, hkrati pa zagotavlja varno in učinkovito delovanje.

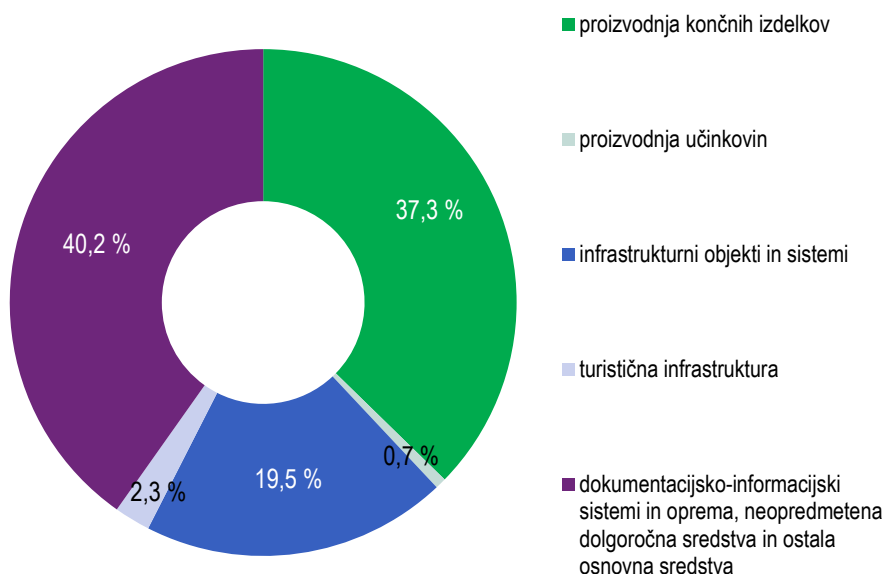
Naložbe skupine Krka v obdobju 2019–2023

V Sloveniji in tujini so potekale številne naložbe v novo proizvodno opremo ter posodobitve sistemov in naprav, s katerimi smo še povečali proizvodne zmogljivosti in izboljšali kakovost izdelkov. V letu 2023 je bil največji delež naložb namenjen proizvodnji končnih izdelkov ter dokumentacijsko-informacijskim sistemom, neopredmetenim osnovnim sredstvom in infrastrukturi. S takimi naložbami dosegamo usklajeno delovanje razvojno-raziskovalnih in proizvodno-kontrolnih funkcij, ki so bistvena prednost našega vertikalno integriranega poslovnega modela. Delež naložb v ustvarjenih prihodkih od prodaje je v letu 2023 znašal 7,3 %.

³⁷ GRI 2-6, SDG 9

Struktura investicijske porabe skupine Krka v letu 2023

Posodabljanje proizvodnje in povečanje zmogljivosti

V obratu Notol smo nadgradili vodne sisteme in posodobili avtomatizirane sisteme pranja. Poteka menjava pakirnih linij, ki bo končana do konca leta 2024. Poleg tega bomo v obratih Notol in Notol 2 povečali zmogljivosti za tabletiranje ter posodobili in povečali zmogljivosti za granulacijo.

V Obratu za proizvodnjo trdnih oblik zdravil (OTO) končujemo naložbo v dodatne zmogljivosti za pripravo zmesi in granulacijo pri tabletiranju ter v logistične zmogljivosti.

V razvojno-kontrolnih centrih smo končali naložbo v preureditev prostorov. Pridobili smo dodatne prostore za laboratorije in prostore, namenjene ravnanju z vzorci in embalažnimi materiali.

V obratu v Ljutomeru smo povečali zmogljivosti za granulacijo in pakiranje.

V obratu za proizvodnjo praškastih in tekočih izdelkov v Bršljinu smo vgradili novo polnilno linijo za veterinarske izdelke.

V obratu Beta v Šentjerneju smo posodobili sisteme in naprave ter povečali proizvodne zmogljivosti.

V Novem mestu končujemo gradnjo večnamenskega objekta Paviljon 3. V njem bodo prostori za širitev mikrobiološkega laboratorija ter dodatni prostori za Plansko-operativni center in druge organizacijske enote.

Povečujemo zmogljivosti za razvoj in proizvodnjo učinkovin

V Krškem smo na podlagi projektne dokumentacije in presoje vplivov na okolje pridobili integralno gradbeno dovoljenje za Sintezo 2, Kemijsko-analitski center, skladišče tekočih surovin in čistilno napravo. V postopku pridobivanja sta še okoljevarstveno dovoljenje in SEVESO dovoljenje za obrat. Konec leta 2023 smo začeli gradnjo tehnično in tehnološko napredne čistilne naprave, gradnjo drugih objektov pa bomo za nekaj let zamaknili.

Vlaganja v infrastrukturo

V Ločni smo zgradili zadrževalni bazen požarnih vod (ZD4). V okviru projekta smo uredili tudi nadzorovan dostop do parkirišč pred upravno stavbo ter na severnem vhodu in za Notolom. Uredili smo dodatna parkirna mesta v parkirni hiši in na ploščadi za motoriste.

V Ločni bomo znižali temperaturo odpadne vode na iztoku v reko Krko in s koristno izrabo energije odpadne vode povečali energetske učinkovitost. Z naložbo sledimo strateškimi ciljem ESG-politike na področju odgovornega ravnanja z naravnimi viri.

V Vodarni 2 bomo povečali zmogljivosti za pripravo farmacevtskih vod iz pitne vode. Z nadgradnjo bomo zagotavljali redundantnost in zanesljivost na vseh stopnjah priprave procesnih in farmacevtskih vod iz pitne vode.

V Novem mestu smo na območju obrtne cone Cikava kupili več nepremičnin za dolgoročni razvoj v skupni velikosti 23 hektarjev.

Naložbe zunaj Slovenije

V odvisni družbi Krka-Farma v Beogradu smo obnovili in posodobili poslovne prostore.

V proizvodno-distribucijskem centru v Jastrebarskem na Hrvaškem povečujemo zmogljivosti za proizvodnjo veterinarskih izdelkov v trdnih farmacevtskih oblikah.

V odvisni družbi TAD Pharma v Nemčiji bomo energetske obnovili stari del upravnega objekta ter uredili konferenčno dvorano.

Novi projekti

V začetku leta bomo začeli gradnjo prizidka k Obratu za proizvodnjo sterilnih izdelkov. Z novo proizvodno linijo za sterilne raztopine bomo povečali zmogljivosti za proizvodnjo veterinarskih izdelkov in zagotovili dolgoročno proizvodnjo sterilnih izdelkov večjih volumnov.

V Obratu za proizvodnjo tekočih izdelkov bomo zagotovili nemoteno proizvodnjo tekočih veterinarskih izdelkov.

V Obratu za pripravo praškastih in tekočih izdelkov v Bršljinu načrtujemo gradnjo novega objekta za povečanje zmogljivosti za proizvodnjo veterinarskih izdelkov. Z vgradnjo novih pakirnih linij bomo povečali zmogljivosti za proizvodnjo veterinarskih tablet in tekočih izdelkov.

V Novem mestu bomo začeli gradnjo večnamenskega objekta. V okviru novogradnje bomo z ureditvijo nadstreška nad tovarnim vhoda uredili tudi kontrolno točko za vozila.

Terme Krka

V Strunjanu smo preuredili prostore v nizkem pritličju vile Park ter v celoti obnovili notranji terapevtski bazen in zunanji bazen s teraso v Hotelu Svoboda. Poleg tega posodabljamost restavracijo v hotelu ter prenavljamo sobe v tretjem nadstropju.

V Dolenjskih Toplicah načrtujemo celovito rekonstrukcijo hotela Vital, v Šmarjeških Toplicah pa naložbo v novi Vitarium in prenovo bazenov.

Kakovost³⁸

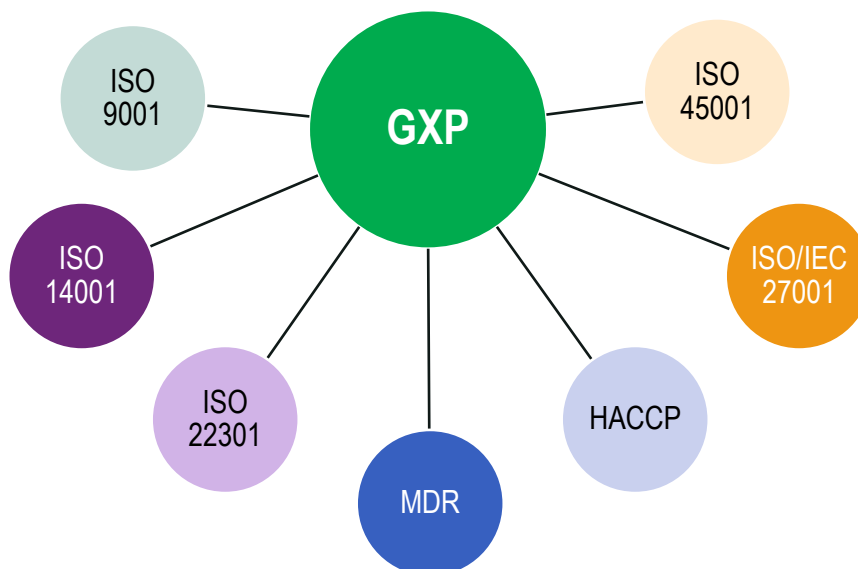
Osnovna strateška usmeritev na področju kakovosti je zagotavljanje kakovosti izdelkov, procesov in storitev. To dosegamo z učinkovitim delovanjem sistema kakovosti, ki združuje zahteve farmacevtske industrije, dobre prakse, odgovorno ravnanje na področju varnosti, zdravja in okolja, varovanje informacij in varstvo osebnih podatkov, integriteto podatkov in neprekinjeno poslovanje. S fleksibilnostjo, hitrim prilagajanjem novostim, potrebam trgov in zakonodaji, z investicijami, naprednimi sistemi dela in ustreznimi metodami nadzora izpolnjujemo zahteve različnih odjemalcev ter dokazujemo stalno ustreznost izdelkov, procesov in storitev. Sistematično obravnavamo tveganja in priložnosti, povezane s kakovostjo, naš cilj pa je doseganje trajnostnega razvoja. Premišljeno načrtovanje, kultura kakovosti zaposlenih in stalen napredek nam odpirajo nove priložnosti za izboljšave.

V Krki enotno obvladujemo različne vidike zahtev in standardov, kar omogoča učinkovito delovanje procesov in izvajanje storitev. S tem izkazujemo svoj odnos do kakovosti, okolja, varnosti in zdravja, varovanja informacij, varstva osebnih podatkov in neprekinjenega poslovanja družbe.

Kredibilnost družbe zagotavljamo z inšpekcijami regulatornih organov, presojami partnerjev in rednim certificiranjem sistemov pri Slovenskem inštitutu za kakovost in meroslovje (SIQ), s katerimi pridobivamo in ohranjamo zaupanje svojih kupcev. V letu 2023 smo nadaljevali nadgrajevanje sistema v skladu z zakonodajo in smernicami. Skladnost vzpostavljenega sistema smo potrdili z obnovljenimi certifikati.

Delovanje sistema kakovosti podpira centraliziran informacijsko-dokumentacijski sistem, ki ga z digitalizacijo in drugimi ukrepi nenehno izboljšujemo, da tako zagotavljamo verodostojnost podatkov v dokumentih in elektronskih zapisih, boljšo dostopnost in zaščito podatkov ter transparentnejši pregled nad procesi in izdelki. Tak pristop omogoča pripravo analiz in trendov, s čimer zagotavlja podporo za izboljševanje učinkovitosti procesov in storitev ter kakovosti izdelkov. Sistem upravljanja podatkov temelji na etičnem pristopu, ki poudarja osebno integriteto posameznika in njegovo odgovornost za kakovostno opravljeno delo, na krovnih usmeritvah glede kakovosti ter na operativnih postopkih in kontrolah, ki so integrirane v informacijske sisteme in organizacijske procese.

Sistem vodenja kakovosti

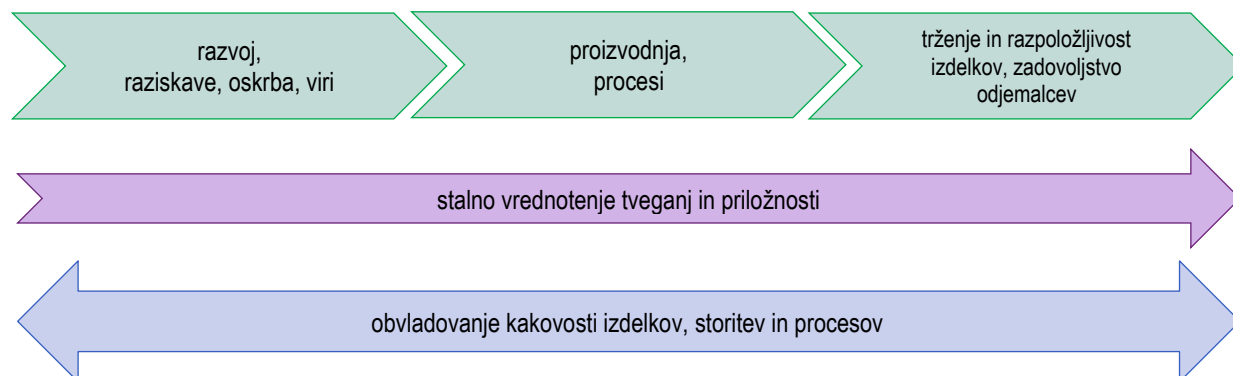

Nenehne izboljšave, ki nam jih narekujejo načela, standardi in smernice kakovosti ter pristop PDCA (plan/planiraj, do/izvedi, check/preveri in act/ukrepaj), so gonilna sila napredka in stalnega izboljševanja na vseh področjih delovanja družbe. Sistematično in v skladu z vertikalnim poslovnim modelom obvladujemo procese od nabave, razvoja in raziskav, proizvodnje učinkovin in končnih izdelkov, distribucije, prodaje in trženja do spremljanja zadovoljstva odjemalcev. Zadovoljstvo naših odjemalcev in stalno doseganje poslovnih uspehov bosta naša ključna cilja tudi v prihodnje. Kakovost

³⁸ GRI 3-3, 416-2

je vpeta v celoten življenjski cikel naših izdelkov in storitev ter je zaveza, ki ji sledimo vsi zaposleni, kar je naša ključna prednost ter temelj uspešnega zagotavljanja kakovosti, varnosti in učinkovitosti izdelkov.

Obvladovanje kakovosti izdelkov, storitev in procesov

Upravljanje kakovosti

Osnovna izhodišča za vzpostavitev in razvoj sistema kakovosti so določena v Načelih kakovosti skupine Krka, ki so krovni dokument kakovosti, ter smernicah in navodilih skupine Krka, ki temeljijo na zakonodaji, dobrih praksah in standardih. Novosti redno spremljamo in jih sistematično uvajamo v naše procese. Stalna naloga je nadgradnja sistema kakovosti, s čimer nenehno izboljšujemo učinkovitost procesov in storitev.

Doseganje ciljev glede kakovosti poteka prek vzpostavljenih ključnih procesov, za katere imamo zagotovljene ustrezne vire. Najpomembnejši vir so ozaveščeni zaposleni, ki se stalno usposablajo in izpopolnjujejo znanje s področja kakovosti. S tem zagotavljamo visoko raven zavedanja o pomenu kakovosti v vseh procesih. V sodelovanju s strokovnjaki z različnih področij prepoznavamo priložnosti za izboljšave, iščemo inovativne pristope in uvajamo novosti.

Ključni za delovanje procesov so ustrezni objekti, oprema in sistemi. Pred začetkom uporabe novega oziroma rekonstruiranega objekta z vgrajeno opremo in sistemi v Upravljanju kakovosti preverimo, ali ustreza vsem zahtevam dobrih praks. Veliko število projektov kaže na intenzivno investicijsko dejavnost (novi obrati in oddelki, novi ali rekonstruirani prostori, nova proizvodna, laboratorijska in razvojna oprema itd.). V letu 2023 so bili največji projekti ureditev v skladu z zahtevami za varno uporabo v potencialno eksplozivnih atmosferah v obratu Beta v Šentjerneju, zamenjava dveh oblagalnih kotlov, obnova pakirnice in preureditev dveh razvojnih laboratorijev v Notolu, postavitve nove polnilne linije v Bršljinu ter povečanje zmogljivosti za granulacijo in pakiranje v Ljutomeru. V letu 2023 smo začeli gradnjo novih zmogljivosti za mikrobiološki laboratorij, ki jo bomo končali v prvem četrtletju leta 2024.

Ustrezne pogoje za delovanje vseh procesov zagotavljamo s kvalifikacijami in validacijami investicijskih in računalniških projektov, tehnološke in laboratorijske opreme, medijev, klimatizacijskih sistemov, tehnoloških postopkov in procesov čiščenja ter transportnih pogojev, pa tudi s kalibracijami in vzdrževanjem opreme.

Zagotavljamo verodostojnost podatkov z vidika celovitosti, trajnosti, razpoložljivosti, čitljivosti, točnosti, izvornosti, sočasnosti, skladnosti, varovanosti in opisljivosti, da so v skladu z regulatornimi zahtevami. Posebno pozornost namenjamo razvoju in uvajanju informacijskih sistemov ter vpeljavi in obvladovanju laboratorijske in proizvodne opreme, kjer verodostojnost izvornih podatkov zagotavljamo z validacijami in kvalifikacijami opreme, nadzorovanimi spremembami in obvladovanjem morebitnih odstopanj med procesi.

Za kakovost, varnost in učinkovitost izdelka je pomembno, da je kakovost vključena v zgodnje faze razvoja in raziskav. Novosti v zakonodaji pravočasno vključujemo v delovne procese in s tem že v razvojni fazi izdelka zagotavljamo upoštevanje dobrih praks. Pri proizvodnji zdravil za klinične raziskave z novimi pristopi in strokovnim znanjem zagotavljamo ustrezno in z zakonodajo zahtevano varnost bolnikov in prostovoljcev.

Vzpostavljen imamo sistem zagotavljanja kakovosti izvedbe kliničnih raziskav ter varnosti bolnikov in prostovoljcev, ki sodelujejo v njih. Kakovost zagotavljamo z usposobljenim osebjem, uporabo ustrezne opreme in računalniških sistemov, obvladovanjem tveganj, skrbno izbiro partnerjev, ki sodelujejo v celotnem procesu realizacije izdelka, z nadzorom izvedbe kliničnih raziskav, poročanjem o varnosti bolnikov in vseh drugih udeležencev v kliničnih raziskavah ter s sistemom obravnave ugotovljenih odstopanj.

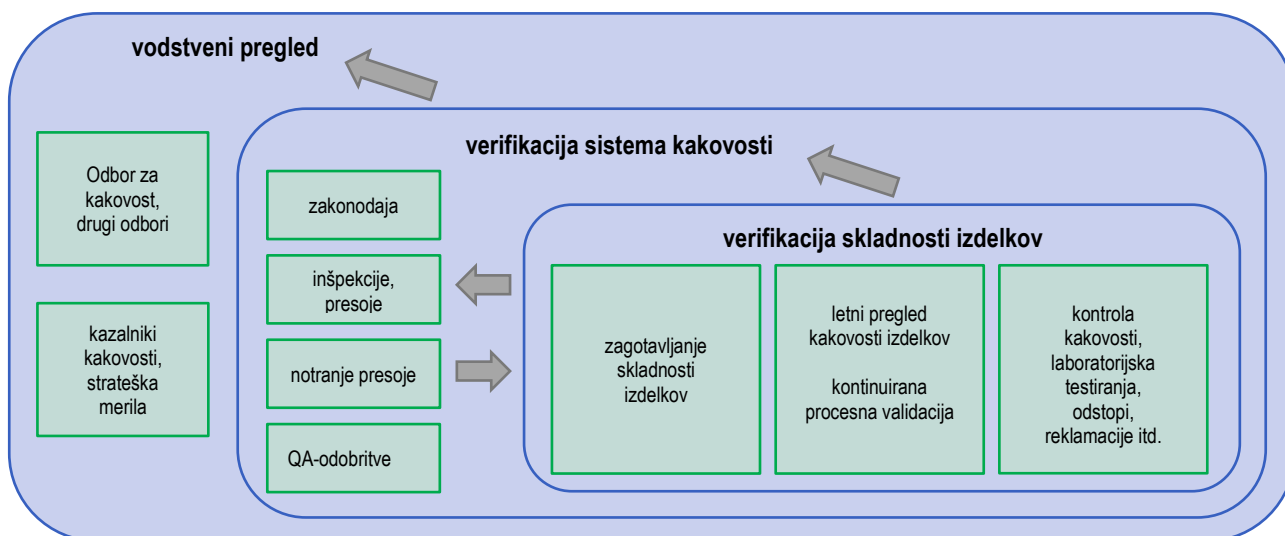
Varnost zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini zagotavljamo z vzpostavljenim sistemom farmakovigilance, v skladu z zakonskimi zahtevami v EU in tretjih državah ter s sistemom kakovosti. Skrbno zbiramo in medicinsko vrednotimo vse neželene dogodke, domnevno povezane s Krkinimi zdravili, v vseh državah, kjer imamo dovoljenje za promet in zdravila v kliničnih raziskavah. Nove ugotovitve, ki so pomembne za varno jemanje zdravila, vključimo v informacijo o zdravilu ali pa izvedemo druge ukrepe za zmanjšanje tveganja. Podatke in ugotovitve sporočamo regulatornim organom. Vzpostavljen imamo tudi sistem za izvajanje nadzora medicinskih pripomočkov. S tem zagotavljamo sistematično zbiranje in analiziranje kakovosti, učinkovitosti in varnosti medicinskih pripomočkov na trgu med njihovo življenjsko dobo.

Na področju zdravilnih učinkovin in drugih vhodnih materialov imamo vzpostavljen sistem kakovosti, ki sledi standardom dobrih praks. Skladnost vhodnih materialov zagotavljamo z registracijsko dokumentacijo ter internimi predpisi in postopki za kemijsko proizvodnjo. Sistematičen pristop k obvladovanju kakovosti pri dobaviteljih se kaže v izjemno majhnem številu reklamiranih serij vhodnih materialov.

Nadzor sistema kakovosti³⁹

Proizvodnja končnih izdelkov in učinkovin temelji na lastnih tehnologijah. Z nadzorom kritičnih faz proizvodnega procesa ter s pregledom in oceno dokumentacije vsake serije izdelka potrjujemo, da so naši izdelki proizvedeni v skladu z registracijskimi zahtevami, predpisanimi postopki in smernicami dobre proizvodne prakse. Ustreznost tehnoloških postopkov za polizdelke, postopkov za pakiranje končnih izdelkov in čiščenja proizvodne opreme zagotavljamo s procesnimi validacijami ter validacijami pakiranja in čiščenja. Za izdelke vzpostavljamo kontrolne strategije, v katerih določimo attribute kakovosti, ki so relevantni za zagotavljanje ustrezne in ponovljive kakovosti naših izdelkov. Attribute kakovosti spremljamo in vrednotimo ter tako učinkovito prepoznavamo morebitna tveganja. Za proizvedene izdelke pripravljamo letne preglede kakovosti (Product Quality Review, PQR) in poročila o kontinuiranih procesnih verifikacijah, ki temeljijo na vrednotenju proizvodnih procesov in atributov kakovosti izdelka. Pri tem sledimo najnovejšim standardom in smernicam na področju farmacevtske proizvodnje ter uporabljamo sodobna statistična orodja in poročilne sisteme.

Nadzor kakovosti izdelkov in procesov

³⁹ GRI 2-27, SDG 16

Varnost zdravil je ena od ključnih lastnosti, ki jih zagotavljamo s kakovostjo učinkovin in končnih izdelkov. Regulatorne oblasti, predvsem v EU, se intenzivno ukvarjajo s tem področjem, v zadnjem času posebno s potencialno rakotvornimi nečistotami, ter izdajajo smernice in postopoma uvajajo ukrepe za posamezne učinkovine oziroma izdelke. V Krki sledimo vsem usmeritvam in ukrepom, da bi zagotovili ustreznost naših izdelkov.

Zahteve glede preprečevanja vdora ponarejenih zdravil v zakonito distribucijsko verigo imamo implementirane že od februarja 2019. Na zdravila nameščamo zaščitne elemente, ki jih sestavljata edinstvena oznaka (serializacija) za preprečevanje izdaje ponarejenega zdravila in pripomoček za zaščito pred poseganjem v zdravilo, s katerim se lahko preveri morebitno poseganje v ovojnino zdravila. Poleg serializacije se za nekatere države zahteva označevanje transportnih škatel in palet (agregacija), kar zagotavlja še boljšo sledljivost in nadzor nad zdravili na poti od proizvajalca do uporabnika.

V letu 2023 smo uvedli zaščitne elemente za končne izdelke, namenjene prodaji na Kitajskem in v Kirgizistanu, ter za zdravilne učinkovine za Indijo. V naslednjem letu vzpostavitev zahtev napovedujejo še Kazahstan, Ruska federacija (za zdravila za uporabo v veterinarski medicini) in Kuvajt. V letu 2023 s trga nismo prejeli opozoril, ki bi bila povezana s ponareddki oziroma neustreznimi zaščitnimi elementi.

Pred certificiranjem oziroma sprostitevjo serije vhodnega materiala v proizvodnjo ali končnega izdelka za trg kakovost preverimo z laboratorijskim testiranjem. Laboratorijsko kontrolo kakovosti izvajajo usposobljeni zaposleni po odobrenih validiranih in verificiranih analiznih metodah ter s kalibrirano oziroma kvalificirano laboratorijsko opremo. Kakovost in ustreznost izvajanja procesov potrjujemo z notranjimi postopki preverjanja ter s tem zagotavljamo verodostojnost in celovitost analiznih rezultatov. Število analiziranih vzorcev je odvisno od proizvodnih načrtov. Proces načrtovanja in usklajevanja dejavnosti za pravočasno realizacijo načrtov proizvodnje in prodaje nemoteno poteka in ga nenehno izboljšujemo. V delovnih procesih si prizadevamo za gospodarno ravnanje, stalen napredek in izboljševanje ter optimizacijo. Kultura kakovosti nam je vodilo pri delu ter temelj za uspeh in doseganje naših skupnih ciljev.

V skladu s prodajnimi in proizvodnimi potrebami skrbno načrtujemo in usklajujemo dejavnosti za pravočasno certificiranje materialov in končnih izdelkov. Vsako serijo, ki gre na trg, pred sprostitvijo certificira odgovorna oseba za sproščanje zdravil, ki jo odobri pristojna agencija za zdravila. Spremljamo tudi stabilnost zdravilnih učinkovin in trženih izdelkov ter potrjujemo, da v celotnem roku uporabnosti ustrezajo specifikaciji.

Uspešnost svojega dela preverjamo z rednim spremljanjem kazalnikov kakovosti. Eden od pomembnejših je odziv naših kupcev oziroma uporabnikov. Reklamacije, mnenja ali predloge spremljamo, poglobljeno raziščemo in kupcem oziroma uporabnikom čim prej odgovorimo. Rezultati zadnjih petih let kažejo, da je delež reklamiranih serij glede na število sproščenih serij končnih izdelkov zelo majhen in da se kljub povečanemu obsegu proizvodnje ne povečuje izrazito. Prav tako se v zadnjih petih letih ni povečalo število odpoklicev. V letu 2023 smo izvedli tri. Čeprav ni šlo za pomemben vpliv na kakovost, varnost in učinkovitost zdravil, smo se za odpoklic odločili, ker se zavedamo odgovornosti, da uporabnikom vedno zagotovimo visokokakovostna zdravila. Pri odpoklicih sodelujemo z imetniki dovoljenja za promet z zdravilom (MAH) in organi, pristojnimi za zdravila v posamezni državi. Učinkovitost postopka odpoklica preverjamo z njegovo simulacijo.

Kakovost izdelkov na trgu stalno spremljamo, podatke o varnosti zdravila zbiramo in vrednotimo v celotnem življenjskem ciklu zdravila, v obdobju pred pridobitvijo dovoljenja za promet z zdravilom in po njem oziroma pri vsakodnevni uporabi zdravila. Neprestano izvajamo ukrepe za obvladovanje tveganj in zagotavljamo ustrezne informacije za zdravnike in uporabnike.

Sistem kakovosti nadzorujejo pristojni regulatorni organi in naši partnerji. Sami ga preverjamo z notranjimi presojami.

Krka proizvaja in trži izdelke na številnih trgih, zato nas preverjajo različni regulatorni organi oziroma inšpektorati. Področje zdravil in medicinskih pripomočkov za trge EU nadzoruje JAZMP, področje kozmetičnih izdelkov, živil in prehranskih dopolnil pa Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije (ZIRS). Biocidni proizvodi so pod nadzorom Urada Republike Slovenije za kemikalije, ki preverja tudi skladnost z načeli dobre laboratorijske prakse. Krmni dodatki in distribucija zdravil za uporabo v veterinarski medicini so pod nadzorom Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR). Urad Republike Slovenije za meroslovje (MIRS) preverja merila v uporabi in v prometu ter predpakirane izdelke.

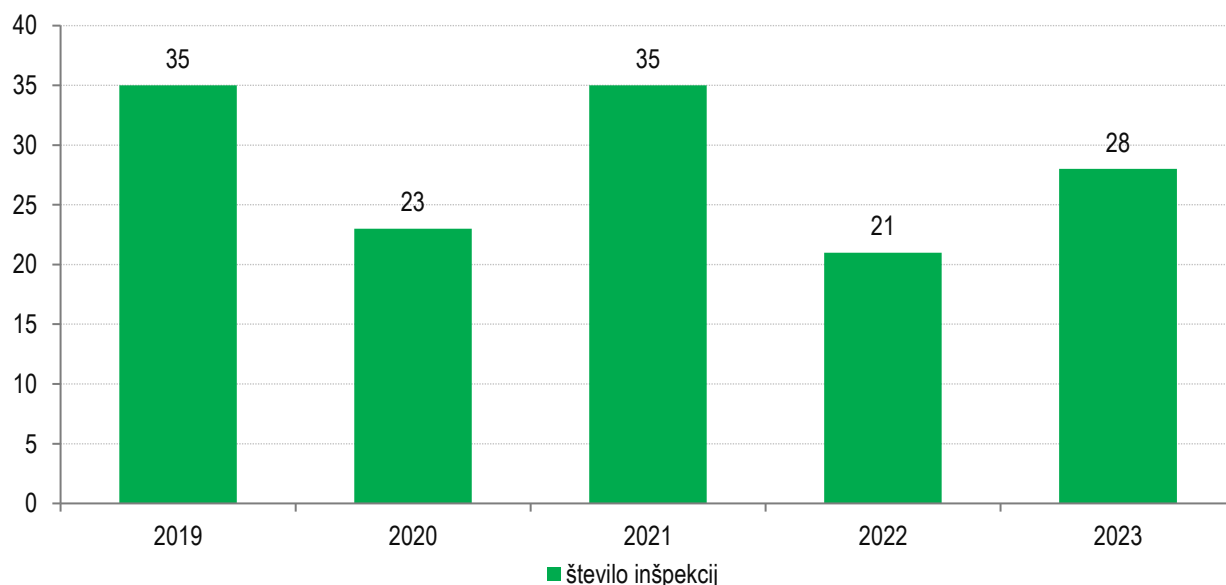
V letu 2023 je bilo v skupini Krka skupno število inšpekcij in presoj na podobni ravni kot prejšnja leta. JAZMP, ki redno preverja proizvodnjo zdravil in zdravilnih učinkovin, distribucijo zdravil, izvajanje kliničnih študij in farmakovigilance, je izvedla verifikaciji proizvodnje novih učinkovin ter redne nadzore proizvodnje sterilnih, poltrdnih, trdnih in tekočih oblik ter laboratorijev za kontrolo kakovosti in razvoj analitike. Na podlagi rednih nadzorov vzdržujemo certifikate o dobri proizvodni praksi (GMP-certifikate) in dobri distribucijski praksi (GDP-certifikate), ki potrjujejo, da proizvodnja in distribucija zdravil in učinkovin potekata v skladu z načeli in smernicami dobrih praks. Z rednimi nadzori, ki jih izvaja Urad Republike Slovenije za kemikalije, potrjujemo skladnost z zahtevami načel dobre laboratorijske prakse (GLP).

Zdravila tržimo tudi zunaj EU, kjer moramo izpolnjevati lokalne zahteve. Posamezne države ne priznavajo evropskih GMP-certifikatov, zato pristojni lokalni regulatorni organi izvajajo svoje inšpekcije. V letu 2023 smo uspešno opravili farmakovigilančno inšpekcijo regulatornega organa iz Kazahstana. Za priglasitev novih izdelkov za humano in veterinarsko uporabo nam ni bilo treba ponovno opraviti inšpekcije regulatornih organov iz Ruske federacije, ampak so nam na podlagi vlog za priglasitev novih izdelkov v Ruski federaciji izdali obnovljene GMP-certifikate, ki veljajo za celotno Evrazijsko ekonomsko unijo (EAEU). Izdani EAEU-certifikati veljajo za proizvodnjo zdravil in učinkovin ter nam omogočajo pridobitev dovoljenja za promet z zdravili in njihovo trženje v državah članicah EAEU.

Sodelujemo tudi pri pripravi na inšpekcije (evropskih držav, držav EAEU, Kitajske itd.) v odvisnih družbah in pri ključnih pogodbenih partnerjih, saj so nadzor nad delovanjem in obvladovanjem kakovosti pri proizvodnji in distribuciji Krkinih izdelkov, nadzor nad izvajanjem kliničnih raziskav ter farmakovigilančni nadzor ključnega pomena za celovito obvladovanje kakovosti, varnosti in učinkovitosti ter obvladovanje tveganj na vseh področjih.

V družbah skupine Krka partnerji vsako leto izvajajo presoje, s katerimi preverjajo skladnost z dobrimi praksami, ustreznost farmakovigilančnega sistema in izpolnjevanje pogodbenih zahtev.

Inšpekcije

Vse inšpekcije in presoje v letu 2023 smo v skupini Krka uspešno končali in pridobili ustrezna dovoljenja oziroma certifikate.

Organi, pristojni za zdravila, izvajajo tudi kontrolo kakovosti izdelkov na trgu. Vsako leto izvedejo kontrolo določenega števila izdelkov in preverijo njihovo kakovost. Rezultati vseh kontrol, izvedenih v letu 2023, so bili ustrezni, kar potrjuje učinkovitost notranjih kontrol vzpostavljenega sistema kakovosti.

Varovanje informacij in varstvo osebnih podatkov

Sistem vodenja varovanja informacij (SVVI) je certificiran v skladu z ISO/IEC 27001 ter ga redno preverjamo z notranjimi presojami, revizijskimi pregledi in inšpekcijami. V letu 2023 smo uspešno opravili redno presojo sistema. Redno ocenjujemo tveganja informacijskih virov in z naprednimi tehnologijami zagotavljamo zaščito pred zunanjimi napadi.

Politiko varovanja informacij in pravila o varstvu osebnih podatkov na podlagi usmeritev obvladujoče družbe intenzivno uvajamo v Krkine odvisne družbe. Tako zagotavljamo enoten SVVI v celotni skupini.

Na področju varstva osebnih podatkov smo izvedli aktivnosti (na nekaterih področjih pa še potekajo) za skladnost z novim slovenskim Zakonom o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2). Pripravili in uvedli smo sistem notranje kontrole skladnosti z zahtevami Uredbe o varstvu osebnih podatkov (GDPR). Poleg tega redno spremljamo nekatere procese obdelave osebnih podatkov in jih usklajujemo z najnovejšo prakso nadzornih organov v Sloveniji, drugih državah članicah EU ter državah zunaj EU (npr. redno posodabljanje osebnih podatkov v bazah v vseh Krkinih odvisnih družbah v EU, obdelava geolokacije določenih skupin zaposlenih, piškotki na spletnih straneh). Tako zmanjšujemo tveganje za kršitve in povečujemo skladnost z veljavno zakonodajo in prakso.

Osnova za uspešno izvajanje SVVI je ozaveščanje zaposlenih, ki je vključeno v redno in stalno usposabljanje. V letu 2023 smo na ravni skupine Krka pozornost posvetili ozaveščanju glede t. i. phishinga. Pri simulacijah smo primere prilagodili aktualnim razmeram. Prav tako zagotavljamo visoko raven razpoložljivosti kritičnih sistemov, kot so poslovni, proizvodni in dokumentacijski sistem, elektronska pošta in nadzorni sistemi. Pričakovana minimalna razpoložljivost kritičnih sistemov (proizvodnega, dokumentacijskega, poslovnega in elektronske pošte) je 99,5-odstotna. Krka ima podvojen podatkovni center, izvaja pa tudi druge ukrepe za zaščito podatkov in razpoložljivost sistemov, ki skupaj z osnovnim podatkovnim centrom zagotavljajo visoko raven redundantnosti v skladu z zahtevami po visoki stopnji razpoložljivosti in varnosti podatkov. Za vse računalniške sisteme, aplikacije in podatke zagotavljamo varnostne kopije v realnem času na oddaljeni lokaciji zunaj Novega mesta.

Neprekinjeno poslovanje

Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja (SUNP) temelji na zahtevah standarda ISO 22301. Njegov cilj je pripraviti in vaditi ukrepe in postopke, s katerimi tudi ob večjih incidentih in katastrofah zagotavljamo neprekinjenost proizvodnje in prodaje ključnih izdelkov. SUNP izvajamo v skladu s sprejeto strategijo in politiko ter ga nenehno posodabljam. Njegovi pomembni sestavni deli so tudi postopki za optimizacijo odpornosti Krke proti incidentom, postopki ukrepanja ob incidentih ter načrti neprekinjenega poslovanja za obvladovanje kriznih situacij. SUNP je sestavni del celovitega obvladovanja tveganj v skupini Krka. Sistem redno preverjamo z notranjimi presojami in inšpekcijami.

V letu 2023 smo pri preverjanju izvajanja Strategije SUNP posebno pozornost posvetili zagotavljanju zanesljivosti oskrbe z energetskega mediji in drugimi ključnimi viri. Z rednimi vajami in zahtevnimi treningi smo preverjali izvedljivost in učinkovitost predvidenih ukrepov za zagotavljanje neprekinjenosti poslovanja v vseh devetih kritičnih procesih, prepoznanih v analizi vplivov na poslovanje. S tem smo še povečali zavedanje in usposobljenost zaposlenih, ki so ob incidentih odgovorni za vodenje in izvedbo aktivnosti za omejevanje negativnih posledic ter za čim hitrejšo normalizacijo procesov. Na podlagi analiz treningov smo v načrte neprekinjenega poslovanja vnesli potrebne izboljšave oziroma potrdili ustreznost predvidenih ukrepov.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Delovanje na področju trajnostnega razvoja, ki vključuje okoljska in socialna vprašanja ter vprašanja s področja korporativnega upravljanja (environmental, social and corporate governance issues, ESG), je pomemben dejavnik Krkine sposobnosti za **dolgoročno ustvarjanje vrednosti in uspešno uresničevanje poslovnih strategij**. Zavedamo se, da so za deležnike skupine Krka vse pomembnejši obvladovanje trajnostnih tveganj in doseganje z njimi povezanih ciljev ter transparentno poročanje, zato trajnostne vidike celovito vključujemo v strategijo in poslovanje.

Skrbno načrtujemo nastajanje naših izdelkov in vse procese, s katerimi vplivamo na življenje v okolju, v katerem delujemo. Zaupanje pacientov in partnerjev pridobivamo z znanjem, strokovnim in etičnim pristopom ter visoko kakovostjo na vseh ravneh našega poslovanja. V skladu z načeli trajnostnega razvoja si prizadevamo, da bi izboljševali svoje rezultate na področju varstva narave, zdravja in varnosti ter sodelovali pri razvoju družbenega okolja.

V skladu z veljavno in prihodnjo zakonodajo na področju trajnostnega poslovanja in poročanja pospešeno izvajamo aktivnosti za implementacijo zahtev Direktive glede poročanja podjetij o trajnostnosti (CSRD) in evropskih standardov trajnostnega poročanja (ESRS). To vključuje tudi vzpostavitev novih in nadgraditev obstoječih poslovnih politik in aktivnosti za učinkovito obvladovanje trajnostnih tveganj in priložnosti ter zmanjševanje negativnih vplivov Krkinega poslovanja na naravno in družbeno okolje. Naš pogled je uprt tudi v prihodnjo Direktivo o skrbni presoji trajnostnosti v podjetjih (CS3D) in drugo zakonodajo za izvajanje evropskega zelenega dogovora.

Proces opredeljevanja bistvenosti

Zaupanje deležnikov gradimo z njihovim vključevanjem, razumevanjem in obravnavanjem njihovih pričakovanj in informacij, ki jih pridobimo z njihovimi odzivi in pobudami. Te upoštevamo v svojih strateških usmeritvah in vsakodnevnem poslovanju, ki je usmerjeno v ustvarjanje trajne vrednosti za deležnike in družbeno okolje ter zmanjševanje vpliva Krkinega poslovanja na naravno okolje.

Pristop k procesu

K prepoznavanju bistvenosti pristopamo integrirano v okviru upravljanja tveganj skupine Krka in strateškega načrtovanja, pri čemer sodelujejo številni strokovnjaki z različnih področij (finance, odnosi z vlagatelji, skladnost, upravljanje kakovosti, varnost in zdravje pri delu, varstvo okolja, odnosi z javnostmi, kadri, marketing, prodaja, razvoj in raziskave zdravil, korporativna ekonomika, nabava, informacijska tehnologija, notranja revizija, energetika).

Da bi prepoznali trajnostne teme, ki so posebno relevantne za Krko, naše deležnike in širše družbeno okolje, smo v letu 2021 prvič izvedli poglobljeno ocenjevanje, v letu 2022 pa smo ga še nadgradili. V procesu, ki ga je vodila interdisciplinarna projektna skupina za trajnost, smo posodobili pregled naših osrednjih deležnikov in na novo opredelili bistvene ESG-teme skupine Krka. Njihovo zamejitev in prihodnja pričakovanja smo preverili v poglobljenih pogovorih s 17 strokovnjaki, predstavniki deležniških skupin. Tako smo v sistematično spremljanje njihovih interesov vnesli novo razsežnost in pridobili dodaten zunanji vpogled v zaznavanje prihajajočih gibanj in tem. Na podlagi analiz smo opredelili šest sklopov, ki jih je sestavljalo 33 bistvenih ESG-tem. Vse navedeno je obravnavala in potrdila Krkina uprava. Opisane rezultate predstavljamo v Matriki bistvenosti skupine Krka v nadaljevanju.

V prihodnje bomo v skladu z zahtevami ESRS in navodili Evropske svetovalne skupine za računovodsko poročanje (European Financial Reporting Advisory Group, EFRAG) proces identifikacije vplivov, tveganj in priložnosti ter ocene dvojne bistvenosti še nadgradili.

Skladnost politik, strateških ciljev in kazalnikov

Že v letu 2022 smo v skladu s Ključnimi strateškimi cilji skupine Krka do leta 2026 naredili nov pomemben korak pri integriranju ESG-vidikov v strateško načrtovanje in poslovanje. Z rezultati procesa opredeljevanja bistvenosti smo uskladili politike ključnih področij in na najpomembnejših trajnostnih področjih sprejeli strateške cilje. Osnovni cilj vključevanja trajnostnih načel in pristopov trajnostnega upravljanja skupine Krka v upravljalvske procese in poslovne odločitve je boljše prepoznavanje trajnostnih tveganj in priložnosti, ki lahko dolgoročno vplivajo na izboljšanje njihovega

upravljanja in uspešnosti Krkega poslovanja. Ob prenovi Strategije razvoja skupine Krka v obdobju 2024–2028 smo trajnostno poslovanje prvič v celoti integrirali v poslovno strategijo, zastavljene strateške trajnostne cilje (ESG-cilje) pa osvežili.

Sprejeta Trajnostna politika skupine Krka (ESG-politika) se nanaša na obvladujočo družbo in vse odvisne družbe ter opredeljuje naša prednostna področja in upravljalvske pristope. Predstavlja zavezo za uresničevanje trajnostnih načel in spodbujanje njihovega vključevanja v poslovne procese znotraj celotne Krkine verige ustvarjanja vrednosti. ESG-politiko smo v letu 2023 prenovili, obravnavala in sprejela sta jo nadzorni svet in uprava. Javno je bila objavljena prek informacijskih sistemov SEOnet Ljubljanske borze in ESPI Varšavske borze ter na Krkinih spletnih straneh.

Ocena bistvenosti⁴⁰

Zaradi dinamičnih gibanj v okolju in utrjevanja trajnostne kulture smo v drugi polovici leta 2022 posodobili vrednotenje bistvenih Krkinih ESG-vplivov na deležnike in zunanjih vplivov na Krkino poslovanje. Med finančnimi analitiki smo izvedli kvalitativno raziskavo, v skupini Krka pa kvantitativno raziskavo, v kateri je sodelovalo več kot 1200 zaposlenih. V ocenjevanje smo vključili rezultate rednega spremljanja zadovoljstva končnih odjemalcev in interakcij s ključnimi deležniki. V projektni skupini za trajnost smo izvedli notranje vrednotenje zunanjih vplivov, pri katerem je sodelovalo 20 strokovnjakov za osrednja področja poslovanja. Opisani proces in prenovljeno vrednotenje bistvenosti z vidika zunanjih vplivov na naše poslovanje in z vidika naših vplivov na ključne deležnike je po soglasju interdisciplinarne projektne skupine za trajnost na pobudo člana uprave, odgovornega za področje trajnosti, obravnavala in sprejela uprava.

Spremembe v okolju so prinesle novi trajnostni temi, zaznamovale pa so tudi nekatera gibanja. Iz matrike bistvenosti so razvidne dvostranske ocene vplivov in gibanja bistvenih ESG-tem. Z bistvenimi temami smo uskladili tudi obseg in vsebino povezanih razkritij.

V razkritja v letnem poročilu smo celovito vključili kazalnike globalnega standarda trajnostnega poročanja organizacije Global Reporting Initiative (GRI) in nekatere kazalnike trajnostnega računovodskega standarda odbora za računovodske standarde glede trajnosti (Sustainability Accounting Standards Board, SASB) za farmacevtsko panogo. Razkrivamo jih na več mestih v povezanih poglavjih, kar je razvidno iz sprotih opomb in GRI-kazala. Ob tem smo prepoznali najpomembnejše cilje trajnostnega razvoja (Sustainability Development Goals, SDG) Združenih narodov, h katerim pripomoremo s svojim poslovanjem. Osrednjega pomena je **3. cilj (zdravje in dobro počutje)**, h kateremu lahko s svojo temeljno dejavnostjo največ prispevamo.

Osrednji SDG-cilji, h katerim s svojim delovanjem prispeva skupina Krka

⁴⁰ GRI 3-1, 3-2

Pridobitev trajnostne bonitetne ocene

Krka je 24. novembra 2023 v okviru ocene trajnosti poslovanja od agencije S&P Global prejela oceno S&P Global CSA za leto 2023 v višini 50 od 100, pri čemer je oceno 60 od 100 prejela na področju upravljanja, oceno 42 od 100 na področju okolja in oceno 41 od 100 na področju družbenega okolja. Prav tako je prejela oceno S&P Global ESG v višini 52 od 100. Ta ocena vključuje modelirane podatke. Krkina ocena S&P Global CSA je 24. novembra 2023 spadala med najvišjih 10 % ocen farmacevtskih podjetij.

Prejeta neodvisna trajnostna bonitetna ocena pomeni potrditev začrtane smeri trajnostnega poslovanja in upravljanja skupine Krka, pri kateri v ospredje postavljamo našo družbeno odgovornost ter skrb za zdravje in dobro počutje ljudi. Zagotavljamo jim dostop do kakovostnih, varnih in učinkovitih zdravil, proizvedenih v skladu z najvišjimi standardi dobre proizvodne prakse. Pri tem velik poudarek namenjamo varstvu in zmanjšanju obremenitve naravnega okolja, pri upravljanju skupine Krka pa sledimo najvišjim standardom poslovne etike, integritete in transparentnega poslovanja.

Prejeta trajnostna bonitetna ocena pomeni spodbudo in zavezo za nadaljnjo nadgradnjo trajnostnega poslovanja skupine Krka.

O poročilu

Vsebinsko integriranega letnega poročila pripravijo strokovne službe, odgovorne za posamezno področje, nosilci njegove priprave pa so Finančni sektor, Korporativna ekonomika in Služba za odnose z javnostmi. Poslovno poročilo zajema poslovanje celotne skupine Krka. Morebitne pomembne razlike med družbo Krka in odvisnimi družbami so pojasnjene v besedilu. Informacije o prodajnem in nabavnem delu vrednostne verige zunaj skupine Krka večinoma niso zajete.

Trajnostni GRI-kazalniki veljajo predvsem za družbo Krka, ponekod tudi za vse odvisne družbe v skupini Krka, kar je v besedilu posebej pojasnjeno. Kazalnike bomo v prihodnje nadgrajevali in njihovo uporabo razširili tudi v odvisne družbe v skupini. Poročanje se nanaša na posamezno koledarsko leto. Pri tem večjih sprememb podatkov iz predhodnih poročil ni bilo, posamezne spremembe in odstopanja pa pojasnjujemo v drugih poglavjih.⁴¹

Vprašanja v zvezi z letnim poročilom zbiramo na e-naslovu letno.porocilo@krka.biz.⁴²

⁴¹ GRI 2-2, 2-3, 2-4

⁴² GRI 2-3

Ključne deležniške skupine in oblike njihovega vključevanja⁴³

Deležniške skupine	Oblike njihovega vključevanja
Pacienti	<ul style="list-style-type: none"> odgovorno in strokovno komuniciranje o izdelkih, tudi prek družbenih omrežij in digitalnih medijev
Zdravstveni delavci, ponudniki zdravstvene oskrbe in neposredni kupci	<ul style="list-style-type: none"> dolgoročno partnersko sodelovanje letna spletna raziskava o zadovoljstvu z najpomembnejšimi vidiki poslovanja (splošno zadovoljstvo, zadovoljstvo z izdelki, prodajnim osebjem, obravnavo in izpolnjevanjem naročil, obravnavo reklamacij in pritožb) pridobivanje predlogov za izboljšave redno seznanjanje z informacijami o izdelkih v tiskani in elektronski obliki neposredni stiki prek strokovnih sodelavcev v 40 državah organizacija ali podpora strokovnih in izobraževalnih srečanj napredne digitalne vsebine za izobraževanje strokovne javnosti povratne informacije in mnenja v vsakodnevnih stikih in tržnih raziskavah
Zaposleni, potencialni zaposleni in sindikalne organizacije	<ul style="list-style-type: none"> mednarodne konference za zaposlene (različne teme) merjenje organizacijske klime svet delavcev zbori delavcev
Regulatorji in vladne organizacije	<ul style="list-style-type: none"> dolgoročno sodelovanje in zagotavljanje verodostojne dokumentacije
Izobraževalne in znanstveno-raziskovalne ustanove	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje s srednjimi šolami, univerzami in znanstvenimi inštituti sodelovanje v okviru Sklada Krkinih nagrad za mlade raziskovalce
Delničarji, finančne ustanove in drugi deležniki na finančnih trgih	<ul style="list-style-type: none"> srečanja z vlagatelji na sedežu družbe srečanje finančnih analitikov z vodstvom družbe udeležba na konferencah za vlagatelje predstavitveni sestanki v finančnih središčih po svetu konferenčni klici s finančnimi analitiki ob objavah poslovnih rezultatov redne skupščine delničarjev komuniciranje s finančnimi mediji
Strateški partnerji in dobavitelji	<ul style="list-style-type: none"> sodelovanje prek razpisov in natečajev delovni sestanki izvajanje presoj
Lokalne skupnosti, nevladne in humanitarne organizacije	<ul style="list-style-type: none"> prepoznavanje potreb lokalnega in družbenega okolja z donatorsko in sponzorsko dejavnostjo, na letnem srečanju s klubi in društvi ter v okviru Krkinega tedna humanosti in prostovoljstva odprt dialog in izmenjava mnenj na srečanju z okoliškimi prebivalci (vključuje načrtovanje okoljskih ciljev in trajnostne skrbi za okolje) sodelovanje z okoljevarstvenimi organizacijami
Mediji	<ul style="list-style-type: none"> pregledne informacije o poslovanju in dogodkih v sporočilih za javnost in v odgovorih na vprašanja medijev novinarske konference in srečanja s predstavniki medijev objava informacij na spletnih mestih
Strokovna in interesna združenja	<ul style="list-style-type: none"> povezovanje s specializiranimi razvojnimi ustanovami in podjetji sodelovanje pri razvoju strokovnega, znanstvenega in regulatornega okolja v okviru različnih strokovnih in panožnih združenj v Sloveniji, EU in drugod

⁴³ GRI 2-29

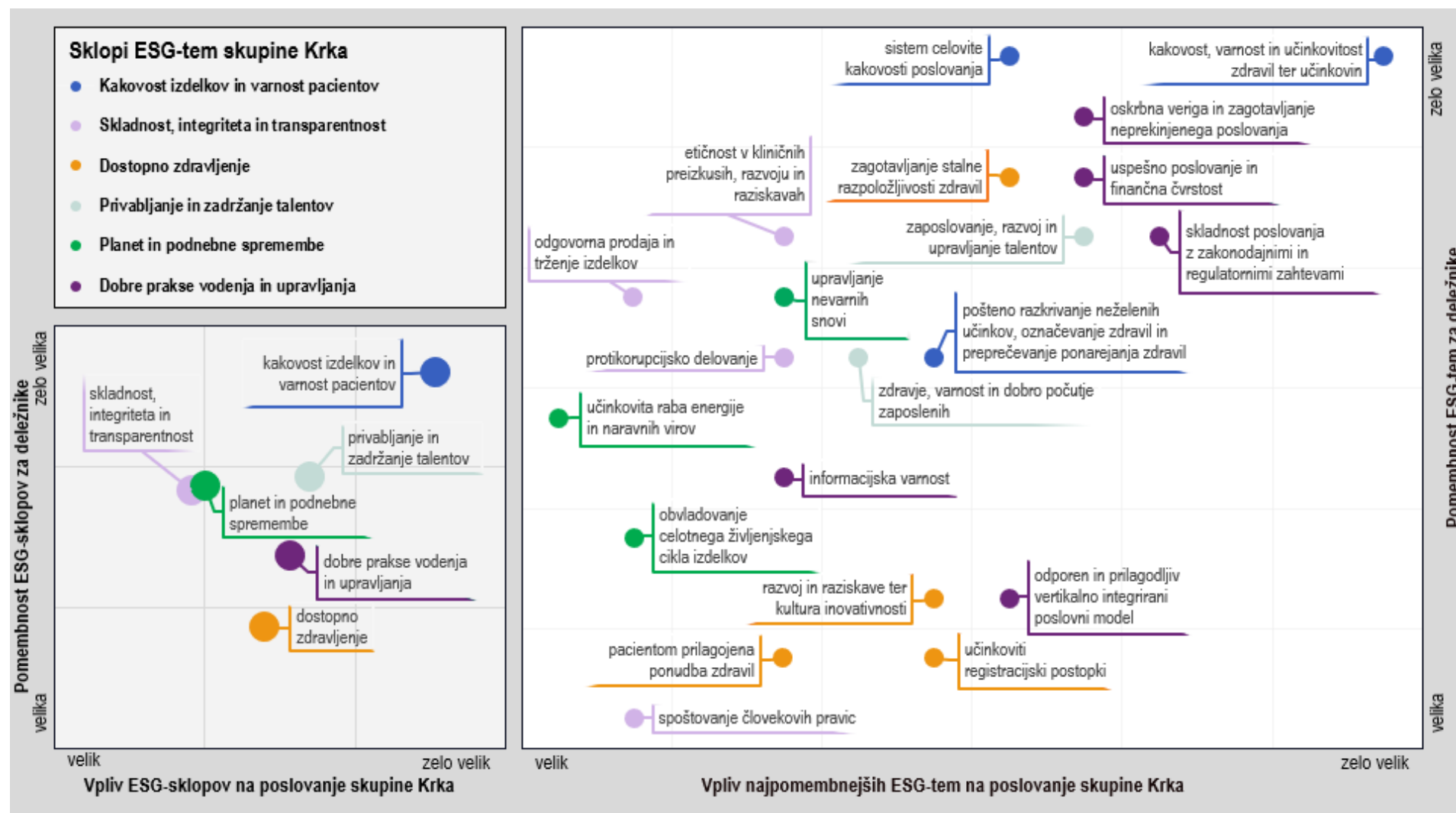
Bistvene ESG-teme, združene v šest sklopov⁴⁴

Tematski sklopi	Teme
Kakovost izdelkov in varnost pacientov	<ul style="list-style-type: none"> • kakovost, varnost in učinkovitost zdravil ter učinkovin • sistem celovite kakovosti poslovanja • pošteno razkrivanje neželenih učinkov, označevanje zdravil in preprečevanje ponarejanja zdravil • dobrobit živali
Privabljanje in zadržanje talentov	<ul style="list-style-type: none"> • zaposlovanje, razvoj in upravljanje talentov • raznovrstnost, vključevanje in sodelovanje zaposlenih • zdravje, varnost in dobro počutje zaposlenih
Dobre prakse vodenja in upravljanja	<ul style="list-style-type: none"> • odporen in prilagodljiv vertikalno integrirani poslovni model • skladnost poslovanja z zakonodajnimi in regulatornimi zahtevami • raznolikost sestave, strokovna neodvisnost in usposobljenost vodstva • sistem nagrajevanja, ki upošteva trajnostne rezultate • informacijska varnost • uspešno poslovanje in finančna čvrstost • oskrbna veriga in zagotavljanje neprekinjenega poslovanja • prispevek k razvoju lokalne skupnosti
Dostopno zdravljenje	<ul style="list-style-type: none"> • pacientom prilagojena ponudba zdravil • cenovna dostopnost izdelkov • razvoj in raziskave ter kultura inovativnosti • učinkoviti registracijski postopki • strokovna podpora zdravstvenim delavcem • pobude za večjo ozaveščenost o zdravem življenjskem slogu in prepoznavanje razširjenih bolezni • zagotavljanje stalne razpoložljivosti zdravil
Planet in podnebne spremembe	<ul style="list-style-type: none"> • obvladovanje emisij ogljika • ravnanje z odpadki • učinkovita raba energije in naravnih virov • upravljanje nevarnih snovi • obvladovanje celotnega življenjskega cikla izdelkov
Skladnost, integriteta in transparentnost	<ul style="list-style-type: none"> • etičnost v kliničnih raziskavah, razvoju in drugih raziskavah • protikorupcijsko delovanje • celovito in dostopno poročanje • odgovorna prodaja in trženje izdelkov • spoštovanje človekovih pravic • davčna politika in transparentnost

⁴⁴ GRI 3-2

Matrika bistvenosti skupine Krka

ESG-teme smo združili v **šest tematskih sklopov**, katerih pomen za deležnike in vpliv na poslovanje skupine Krka prikazujemo na levem delu slike. Na desni strani pa so prikazane **posamezne ESG-teme**, ki so najpomembnejše za deležnike oziroma ki imajo največji vpliv na poslovanje skupine Krka.

Odgovornost do zaposlenih

Odgovoren odnos do zaposlenih razumemo kot skrbno in strokovno ravnanje z zaposlenimi od začetka do konca njihove zaposlitve v Krki. Ustvarjamo spodbudno okolje, v katerem posameznikove cilje in potrebe povezujemo s cilji skupine ter zaposlenim omogočamo razvoj veščin, kompetenc in kariere. Posebno pozornost namenjamo privabljanju in zadržanju talentov, s čimer zagotavljamo dolgoročno uspešno poslovanje.

Drugo leto zapored smo prejeli certifikat TOP investitor v izobraževanje, ki ga podelujeta Planet GV in Sofos – inštitut za upravljanje znanja in razvoj talentov za nadpovprečno vlaganje v izobraževanje in razvoj zaposlenih.

Nadaljevali smo zaposlovanje in sprejeli več kot 1800 novih zaposlenih.

Skupina Krka deluje na več kot 70 trgih v raznovrstnih kulturnih okoljih. Zaposlenim zagotavljamo enake možnosti ne glede na spol, raso, vero, spolno usmerjenost, narodno pripadnost in druge kulturne razlike. Skupno kulturo gradimo na načelih raznovrstnosti, vključevanja in sodelovanja. Spoštujemo človekove pravice, ki so zajete v mednarodno priznanih načelih in smernicah, vključno z deklaracijo Združenih narodov o človekovih pravicah. Povsod, kjer delujemo, upoštevamo zakonske predpise in standarde s področja človekovih pravic. Zavezani smo visokim etičnim standardom. Vsi zaposleni se izobražujejo o Kodeksu ravnanja, ki določa naša načela in pravila etičnega ravnanja ter dobrih poslovnih običajev in standardov ravnanja. Zavezujoča so za vse zaposlene v Krki in v njenih odvisnih družbah. Z jasno določenimi pravili in postopki zagotavljamo hiter odziv na zaznane neprimerno ravnanje v medsebojnih odnosih in preprečujemo mobing v vseh oblikah.⁴⁵

Napredek, ki ga prikazujemo v nadaljevanju, se nanaša predvsem na družbo Krka. Skupne smernice, upravljalvske pristope in politike ter dobro prakso prenašamo tudi v delovne procese odvisnih družb v skupini Krka. S tem širimo tudi zajem podatkov, kar bomo v naslednjih letih nadaljevali.

Organizacijska klima

Zaposleni so zelo zavzeti in čutijo veliko pripadnost podjetju ter tako soustvarjajo pozitivno delovno okolje in organizacijsko klimo, pa tudi dobre poslovne rezultate. Njihovo mnenje o delu v Krki ugotavljamo z rednim merjenjem organizacijske klime. Analize pridobljenih ugotovitev nam pomagajo pripraviti izboljšave, ki prispevajo k učinkovitejšemu in ustvarjalnejšemu okolju. Tudi zadnje merjenje organizacijske klime je pokazalo pripadnost zaposlenih Krki in njihovo zavzetost za doseganje ciljev. Potrdilo je, da skupina Krka odgovorno ravna do družbe in sledi visokim etičnim standardom. Podjetje je v očeh zaposlenih zanesljiv delodajalec, ki dosega tržni uspeh v kreativnem in dinamičnem okolju. Redne raziskave in aktivno upravljanje znamke delodajalca omogočata identifikacijo močnih točk, izboljšanje šibkih področij ter vzpostavitev trajnostnih strategij za pridobivanje in ohranjanje kakovostnih zaposlenih.

Ključni podatki o zaposlenih⁴⁶

	31. 12. 2023
Število redno zaposlenih	11.780, od tega 55,5 % v Sloveniji
Število agencijskih delavcev	973 (7,6 % vseh zaposlenih)
Delež zaposlenih, za katere veljajo kolektivne pogodbe	64,6 %
Povprečna starost	39,4 leta
Delež zaposlenih žensk	60,6 %
Delež žensk na vodilnih mestih	50,0 %
Delež zaposlenih za nedoločen čas	87,3 % (86,3 % žensk, 88,8 % moških)

⁴⁵ GRI 3-3

⁴⁶ GRI 2-7, 2-8, 2-30, 405-1, SDG 5

Indeks gibanja števila zaposlenih v letu 2023

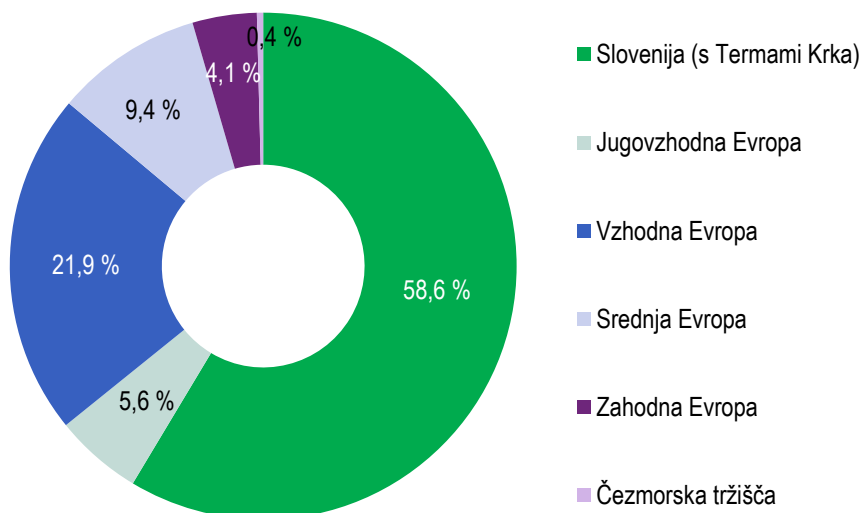
	Indeks 2023/22
Družba Krka v Sloveniji	103
Predstavnštva družbe Krka v tujini	108
Družba Krka	103
Odvisne družbe v tujini	99
Terme Krka	106
Skupina Krka	102
Agencijski delavci	98

Zaposlili smo 1827 ljudi, kar je 14 % vseh zaposlenih v skupini Krka. Fluktuacija v skupini Krka je bila 11,6-odstotna.

Sestava novozaposlenih po starostnih skupinah, spolu in regijah v letu 2023⁴⁷

	Delež novozaposlenih
Starostne skupine	
Do 30 let	47,4 %
Od 30 do 50 let	48,9 %
Nad 50 let	3,7 %
Spol	
Moški	35 %
Ženski	65 %
Regije	
Slovenija (skupaj s Termami Krka)	29,0 %
Jugovzhodna Evropa	9,4 %
Vzhodna Evropa	38,6 %
Srednja Evropa	16,0 %
Zahodna Evropa	6,5 %
Čezmorska tržišča	0,5 %

Sestava zaposlenih po regijah, vključno z zaposlenimi prek agencij, 31. 12. 2023⁴⁸

⁴⁷ GRI 401-1

⁴⁸ GRI 2-7

Izobrazbena sestava

Med zaposlenimi v skupini Krka so 204 doktorji znanosti ter 400 magistrrov znanosti in specialistov. Najmanj univerzitetno izobrazbo ima 51 % oziroma 5978 zaposlenih. Stalno izboljševanje izobrazbene strukture je ena od najpomembnejših usmeritev Krkine kadrovske politike, saj se z visokousposobljenimi strokovnjaki lahko hitro in učinkovito odzivamo na zahteve izjemno konkurenčnega trga.

Delež zaposlenih v skupini Krka po stopnji izobrazbe konec leta 2023

	31. 12. 2023
Visokostrokovna, univerzitetna ali višja izobrazba (VII. stopnja ali več)	67,0 %
Višješolska izobrazba (VI. stopnja)	2,6 %
Srednješolska izobrazba (V. stopnja)	22,4 %
Ostalo (manj kot V. stopnja)	8,1 %

Izobraževanje in razvoj zaposlenih⁴⁹

Razvojne potrebe opredeljujejo nadgrajevanje znanja in izpopolnjevanje veščin. Ugotavljamo jih prek **systema kompetenc za delovna področja**. Kompetence so izhodišče za izbiro novih zaposlenih ter za oblikovanje in vrednotenje izobraževalnih programov in usposabljanj. Zaposlenim omogočamo nenehno izpopolnjevanje in usposabljanje na zelo različnih strokovnih področjih, kot so vodenje, kakovost, uporaba sodobnih informacijskih tehnologij, osebni razvoj in učenje tujih jezikov, zlasti angleščine in ruščine. Spodbujamo vseživljensko izobraževanje za uspešno opravljanje dela, karierno napredovanje ter strokovni in osebni razvoj. Izobraževanje in usposabljanje je načrtno in sistematično.

Veliko pozornosti namenjamo pripravi izobraževalnih vsebin o delu z ljudmi, reševanju konfliktov ter učinkovitem in spoštljivem komuniciranju. Klasične oblike izobraževanja dopolnjujemo s spletnim učenjem in preverjanjem znanja, kar je zaradi Krkine mednarodne razvejanosti izrednega pomena.

Med področji pridobivanja znanja v letu 2023 je bila v ospredju kakovost, ki smo ji namenili 100.491 ur izobraževanja. Najnovejše in najzahtevnejše znanje pridobivajo zaposleni tudi na fakultetah, inštitutih in v drugih izobraževalnih ustanovah doma in v tujini. Ob delu je študiralo 271 zaposlenih, od tega 27 na podiplomskem študiju za pridobitev specializacije, magisterija ali doktorata.

Edini v Sloveniji izvajamo **šest programov nacionalne poklicne kvalifikacije za farmacevtsko industrijo**, v katere se vključujejo tudi zaposleni v lekarnah in drugih farmacevtskih podjetjih. V letu 2023 je preverjanje in potrjevanje znanja (IV. stopnjo izobrazbe) uspešno končalo 69 krkašev. Od leta 2004 je bilo izdanih že 1954 certifikatov – 1812 zaposlenim v Krki in 142 zaposlenim v drugih podjetjih in lekarnah.⁵⁰

Pomembno orodje za učinkovito vodenje, prepoznavanje potenciala, motivacijo in razvoj zaposlenih v skupini Krka je **Krkin pogovor**, ki omogoča obojestransko izmenjavo informacij in znanja. Vodja in zaposleni pregledata postavljene cilje, se odkrito pogovorita o ključnih nalogah in pričakovanih glede dela in poklicnega razvoja ter načrtujeta nadaljnje delo in strokovni razvoj.⁵¹

Za uspešno uveljavljanje Krkine strategije in prenos dobrih praks na trge skrbi več kot 60 internih trenerjev v marketinško-prodajni mreži. Zaposlenim in vodjem pomagajo na rednih izobraževanjih in treningih ter individualno na terenu.

⁴⁹ GRI 3-3, SDG 8

⁵⁰ GRI 404-2

⁵¹ GRI 404-3

Glavni podatki o izobraževanju zaposlenih v skupini Krka v letu 2023⁵²

	2023
Povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega	42
Delež prihodkov, namenjenih za izobraževanje	0,48 %
Povprečni strošek izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	731
Število ur izobraževanja o človekovih pravicah	7655
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje o človekovih pravicah	98 %

Študentom in dijakom, ki kažejo zanimanje, talente in sposobnosti za delo v naši skupini, podeljujemo štipendije, načrtno sodelujemo z njimi in jim omogočamo pridobivanje izkušenj. Med opravljanjem strokovne prakse spoznajo podjetje in delovne procese ter hkrati pokažejo in razvijejo svoje znanje in sposobnosti. Študentom in mladim raziskovalcem pomagamo pri zaključnih nalogah, kot predavatelji pa soustvarjamo študijske programe na dodiplomski in magistrski stopnji. Konec leta 2023 smo imeli 70 štipendistov, 14 jih je v letu 2023 končalo študij in se zaposlilo pri nas. S srednjimi šolami in fakultetami sodelujemo tudi pri obvezni delovni praksi. Sodelovanje s fakultetami in šolami ter štipendiranje nam omogočata dostop do potencialnih novih zaposlenih in talentov ter lažje obvladovanje tveganj, povezanih s pomanjkanjem strokovnih kadrov na trgu dela.

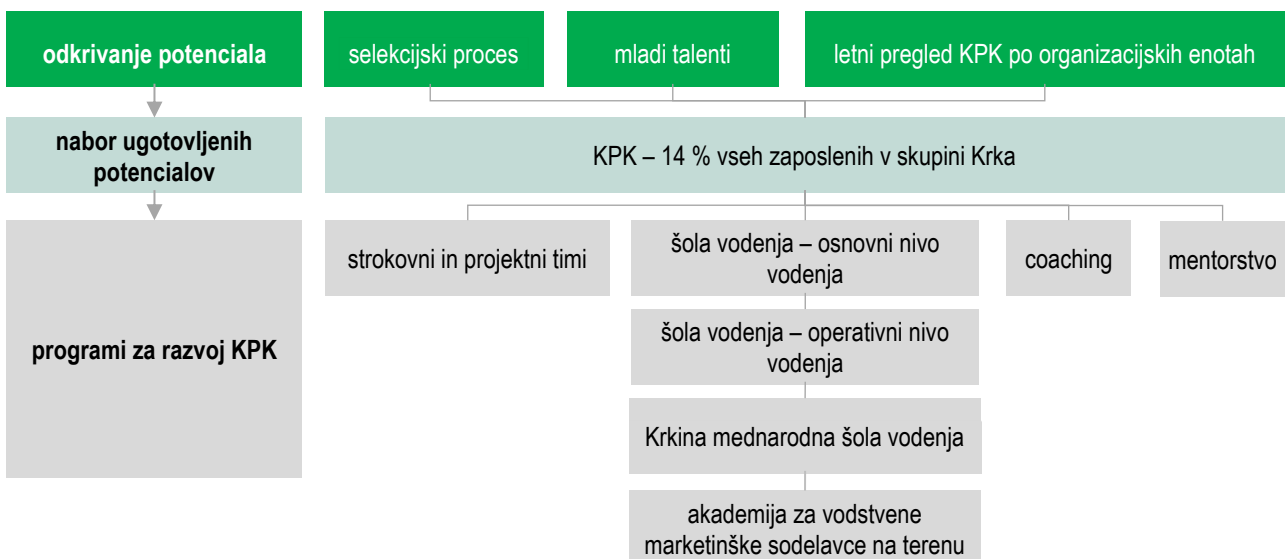
Ključni in perspektivni zaposleni

Pri sistematičnem razvoju ključnih in perspektivnih zaposlenih se osredotočamo na njihovo zgodnje odkrivanje. Za prevzemanje najzahtevnejših in najodgovornejših nalog jih pripravljamo z izobraževanjem, mentorstvom in coachingom.

Izstopajoče perspektivne zaposlene, ki so v podjetju manj kot eno leto, povabimo na delavnico, da se preizkusijo v različnih individualnih in skupinskih nalogah. Tak način vrednotenja motiviranosti, vpogleda in sposobnosti povezovanja uporabljamo tudi pri izbiri zaposlenih za zahtevnejša delovna mesta in pri internih premestitvah.

Prepoznani ključni in perspektivni zaposleni ter mladi talenti lahko izbirajo med več programi za individualni razvoj. Vsebine programov v **Krkini šoli vodenja** dopolnjujeta coaching in akcijsko učenje.

Ključni in perspektivni zaposleni (KPK)

Na ravni skupine izvajamo tudi program, namenjen strokovnim in projektnim timom, s poudarkom na komunikacijskih veščinah, timskem in projektnem delu, spoznavanju in izmenjavi Krkinih dobrih praks, povezovanju zaposlenih iz različnih

⁵² GRI 404-1

okolij in njihovem osebnem razvoju. Mentorstvo je del uvajanja novozaposlenih in zaposlenih, ki prevzemajo odgovornejše naloge, v posebni obliki pa se uporablja pri razvoju perspektivnih zaposlenih za delovanje v mednarodnem okolju.

Nagrajevanje in motiviranje

Vsi zaposleni v skupini Krka so vključeni v sisteme nagrajevanja, prek katerih prepoznavamo dobro opravljeno delo in uspešnost zaposlenih. Z njimi spodbujamo zavzetost zaposlenih, jih motiviramo ter nagrajujemo njihovo odličnost in zvestobo.

Na tradicionalnem Dnevu Krkinih priznanj najboljšim in najzvestejšim zaposlenim podeljujemo priznanja in nagrade, tudi jubilejne nagrade in posebna priznanja. Na skupni slovesnosti smo nagradili najboljše sodelavce in najboljše vodje v organizacijskih enotah in na ravni skupine Krka. Nagrade so prejeli tudi najboljši sodelavci v marketinško-prodajni mreži ter na področju registracij in drugih področjih dela.

Množična inovativna dejavnost

V letu 2023 so zaposleni dali 362 koristnih predlogov in predlogov za izboljšave. **353 nagrajenih predlogov** je dalo **351 predlagateljev**.

Predlogi in izboljšave zagotavljajo stalne izboljšave sistema kakovosti in s tem sistema vodenja kakovosti, ustvarjajo prihranke in povečujejo učinkovitost. Zaposlene usmerjamo k reševanju izzivov na gospodarskem, proizvodnem, logističnem, tehnološkem, tehničnem, administrativnem, okoljevarstvenem, poslovnem in informacijskem področju, na področju kakovosti ter varnosti in zdravja pri delu. Pomembni so tako preprosto izvedljivi koristni predlogi kot izvedbeno zahtevnejše izboljšave z večjim učinkom.

Množično inovativno dejavnost spodbujamo s kampanjami, srečanji, priznanji in nagradami. Najboljše predloge izpostavimo tudi na Dnevu Krkinih priznanj.

Digitalizacija kadrovskega področja

Kadrovski informacijski sistem nadgrajujemo z uvajanjem novih rešitev. V letu 2023 smo nadaljevali optimizacijo in digitalizacijo procesov, ki so enoviti v celotni skupini Krka.

Digitaliziran proces kadrovanja smo začeli uvajati v družbah v Ukrajini in Bolgariji. Nadaljevali smo tudi digitalizacijo letnega pogovora ter razvoja in izobraževanja zaposlenih. V okviru procesa digitalizacije smo prešli na novo platformo za raziskavo organizacijske klime, ki je olajšala zbiranje odzivov, poročanje in pripravo akcijskih načrtov. Poteka tudi prenova pregleda in spremljanja ključnih in perspektivnih kadrov. Usmerjamo se v razvoj in digitalizacijo področij razvoja, izobraževanja in spremljanja kadrov glede na potrebe posameznih enot pri uresničevanju skupne strategije podjetja.

Komuniciranje z zaposlenimi

Z vključujočim komuniciranjem skrbimo za redno izmenjavo informacij ter ustvarjamo produktivno delovno okolje z močno organizacijsko kulturo in pripadnimi zaposlenimi.

Vezni člen med zaposlenimi in vodstvom so **člani sveta delavcev**, ki zastopajo vse organizacijske enote. Zaposleni svoje pobude in vprašanja posredujejo prek svojih predstavnikov v svetu, predsednika sveta ali delavske direktorice. Na vsakoletnih zborih delavcev predsednik uprave, člani uprave in predstavniki sveta delavcev zaposlene seznanijo z rezultati poslovanja v preteklem letu, načrti za tekoče leto, strategijo razvoja in drugimi aktualnimi informacijami. Zaposleni jim lahko postavljajo vprašanja in povedo svoje predloge.

Vsak zaposleni lahko s **predsednikom uprave** kadarkoli komunicira prek elektronske pošte, po predhodnem dogovoru pa tudi osebno.

Korporativno interno komuniciranje poteka sočasno prek različnih internih medijev in z različnimi orodji.

Mediji in orodja korporativnega komuniciranja v družbi Krka

tedensko glasilo Bilten	intranetni portal Krkanet	interna revija Utrip	elektronska sporočila z naslova Krkaš.si	informacijski zasloni
oglasne table na proizvodnih in drugih lokacijah	interne kampanje	spletni dogodki	pobude (Vaša učinkovitost šteje, Mobilnostni načrt Krke)	Krkini uradni profili na družbenih medijih (Instagram, LinkedIn, YouTube)

Zaposlene seznanjamo s pomembnejšimi usmeritvami podjetja na internih dogodkih in prireditvah ter s komunikacijskimi kampanjami. S pobudo Vaša učinkovitost šteje spodbujamo iskanje rešitev za bolj kakovostno in učinkovito opravljanje dela, z Mobilnostnim načrtom Krke pa uporabo alternativnih in za okolje manj škodljivih načinov prihoda na delo. Med novjšimi orodji korporativnega komuniciranja so Krkini uradni profili na družbenih medijih, kjer objavljamo ključne informacije, zlasti o družbenih vplivih poslovanja.

Interno komuniciranje zunaj Slovenije poteka prek lokalnih izdaj Utripa (Puls) in Biltena (Bulletin), ki izhajata v lokalnih jezikih, ter prek četrletnega elektronskega glasila KRKA Bulletin, ki izhaja v angleškem in ruskem jeziku ter je namenjeno vsem trgom brez svojih lokalnih izdaj. Zaposlene z lokalnimi in pomembnejšimi korporativnimi novicami in kampanjami seznanjamo prek elektronske pošte in Krkaneta. Na ključnih trgih imamo intranetne portale (Krkanet) v lokalnih jezikih. Na manjših trgih so za komuniciranje z zaposlenimi odgovorni direktorji odvisnih družb in predstavništva, na ključnih trgih pa sodelavci za marketinško komuniciranje.

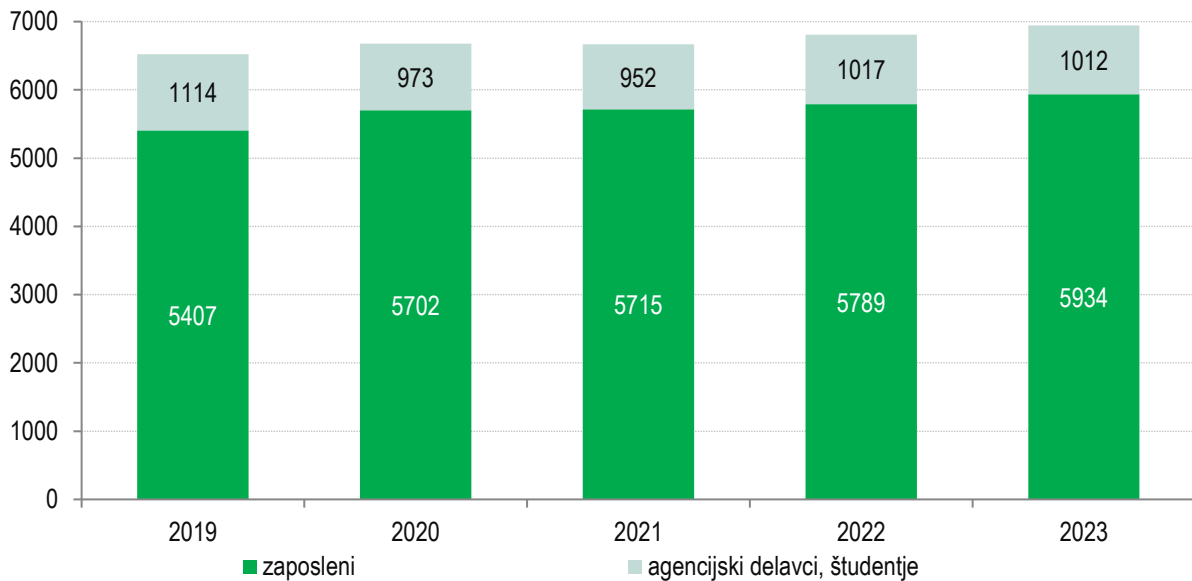
Varnost in zdravje pri delu⁵³

Vsem zaposlenim in drugim, ki opravljajo delo v skupini Krka, zagotavljamo varno in zdravo delovno okolje. V nove projekte in tehnološke rešitve vključujemo najnovejša dognanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom.

Uprava je v skladu s Krkinimi strateškimi cilji sprejela politiko varnosti in zdravja pri delu. Sistem varnosti in zdravja pri delu je vpeljan in certificiran v skladu s standardom ISO 45001 ter je v celoti vključen v sistem vodenja kakovosti. Njegovo učinkovitost vsako leto preverjajo zunanji presojevalci, redno potekajo tudi notranje presoje. Na ravni družbe Krka deluje skupina za varnost in zdravje pri delu. Odgovorna je za pripravo ključnih ciljev in programov, ki jih potrjuje uprava, ter za njihovo uresničevanje in redno poročanje upravi. V organizacijskih enotah in obratih delujejo delovne skupine za varnost in zdravje pri delu, v njihovem okviru pa pooblaščen strokovni sodelavec iz Službe za varnost in zdravje pri delu.

⁵³ GRI 3-3, 403-1, 403-2, 403-3, 403-4, 403-5, 403-6, 403-7

Zaposleni, zajeti v sistem ISO 45001⁵⁴

Tveganja na delovnih mestih obvladujemo z rednimi varnostnimi ukrepi za nenehno izboljševanje delovnih razmer. Ocene tveganja pripravljamo tudi za vse nove ali spremenjene tehnološke postopke. Več o tveganjih na področju varnosti in zdravja pri delu je v podpoglavju Tveganja, povezana z zaposlenimi v poglavju Obvladovanje tveganj.

Redna usposabljanja za varno in zdravo delo, ki so obvezna za vse zaposlene, izvajamo med delovnim časom, njihove stroške pa v celoti krije družba Krka. Informacije o tovrstnih vsebinah so vsem zaposlenim na voljo v internih medijih. Program in trajanje usposabljanja določimo na podlagi ocen tveganja oziroma nevarnosti, ki so jim ali bi jim lahko bili izpostavljeni zaposleni. Na delovnih mestih s povečanim tveganjem usposabljanje poteka najmanj vsaki dve leti. Izvajajo ga interni pooblaščen strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu ter mentorji, ki so odgovorni za uvajanje v pravilno in varno delo. Znanje tudi pisno in/ali ustno preverjamo. Vsa usposabljanja potekajo v jeziku, ki ga delavci razumejo.

Učinkovitost usposabljanja spremljamo z rednimi varnostnimi pregledi v vseh organizacijskih enotah oziroma obratih. Dodatne informacije pridobimo z obvladovanjem varnostnih incidentov, skoraj dogodkov in nezgod. Če opazimo odstopanja, poskrbimo za korektivne in preventivne ukrepe.

Obvladovanje nezgod pri delu in varnostnih incidentov poteka po internih navodilih za obravnavo nevarnih pojavov in nezgod pri delu, s katerimi so seznanjeni vsi zaposleni, agencijski delavci in študentje. Druge osebe, ki opravljajo delo v družbi Krka, so seznanjene s povzetkom ključnih informacij iz internih varnostnih dokumentov. Zunanje izvajalce pred vstopom v Krko usposobimo s povzetkom ključnih informacij iz internih varnostnih dokumentov in jim po potrebi zagotovimo osebno varovalno opremo.

Skrb za zdravje je skupna naloga vseh zaposlenih, vodij, strokovnih služb in izvajalcev medicine dela. Vanjo so vključeni tudi svet delavcev in oba sindikata. Načrt promocije zdravja posodabljamo vsako leto. Nastaja dinamično, ob upoštevanju predlogov in pobud vseh zaposlenih, agencijskih delavcev in študentov. Vsi se lahko prostovoljno vključujejo v športne dejavnosti v okviru Trim kluba Krka, v promocijo zdrave prehrane, merjenje zadovoljstva in druge dejavnosti, ki potekajo med delavnikom in v prostem času, izvajajo pa jih strokovne službe in zunanji izvajalci.

V skupini Krka potekajo različne dejavnosti za obvladovanje bolniške odsotnosti. Za preprečevanje vnosa in omejevanje širjenja virusnih okužb smo določili več sanitarnih, zdravstvenih in organizacijskih ukrepov ter s tem omogočili nemotene delovne procese. V letu 2023 je bila bolniška odsotnost 6,7-odstotna oziroma 1,1 odstotne točke manjša kot leto prej. Odsotnost zaradi porodniškega in starševskega dopusta, ki ga zaposleni izkoristijo v skladu z lokalno zakonodajo, je bila 4,9-odstotna.⁵⁵

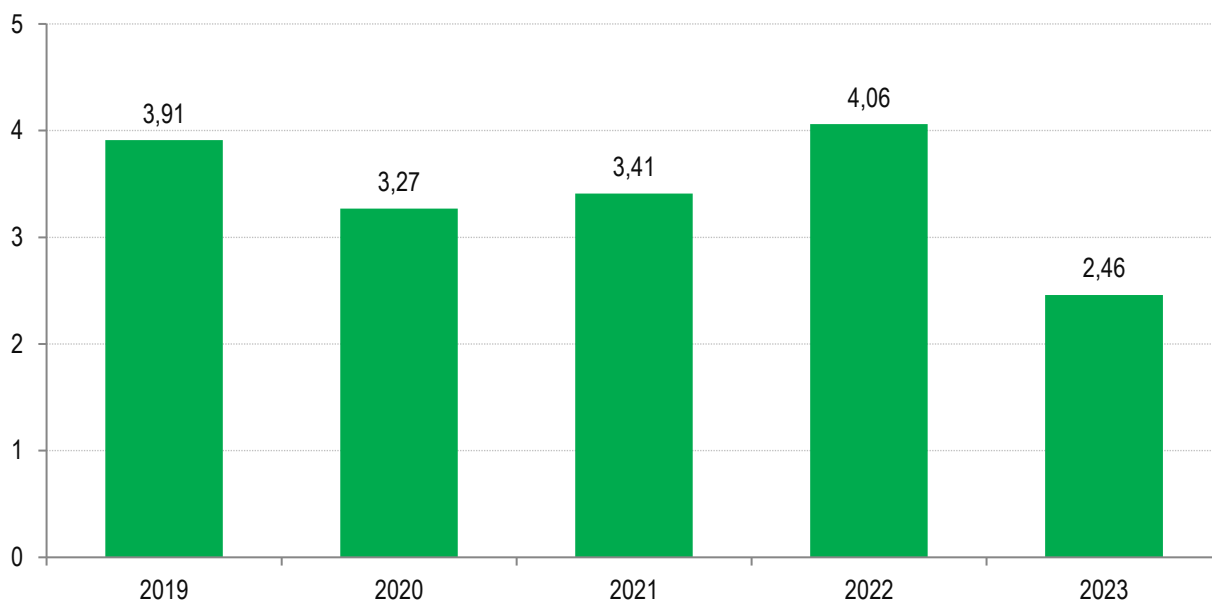
⁵⁴ GRI 403-8

⁵⁵ GRI 401-3

Med zaposlenimi v družbi Krka je **5,2 % invalidov**. S prilagoditvijo delovnih mest njihovim zmožnostim jim omogočamo primerno delo, ki je v skladu z zakonodajo in predpisi ter omejitvami zaradi invalidnosti. Možnost za nastanek novih invalidskih ali zdravstvenih omejitev zmanjšujemo z različnimi preventivnimi ukrepi. Če zaposleni svojega dela ne morejo več opravljati, poskrbimo za prekalifikacijo.⁵⁶

Pogostost nezdod na delovnem mestu spremljamo s kazalnikom LTIFR (Lost Time Injury Frequency Rate). Prikazuje število delovnih nezdod, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti, na milijon opravljenih ur. Smrtnih nezdod in poklicnih bolezni v letu 2023 nismo zabeležili, kazalnik pa je dosegel vrednost 2,46 oziroma 39 % manj kot leto prej. Večina nezdod je bilo lažjih (udarci, ureznine, zdrsi), več kot 6-mesečne odsotnosti zaposlenih zaradi nezdod pri delu pa ni bilo. Med poškodovanimi je bilo 56 % moških in 44 % žensk, nobena starostna skupina ni pomembno izstopala.⁵⁷

Kazalnik LTIFR po letih za zaposlene v Krki in prek agencij⁵⁸

Zaposlene nenehno ozaveščamo o pomenu procesne varnosti. Procese in postopke na ključnih področjih podpiramo z uporabo dobrih načel načrtovanja, inženiringa in operativnih praks, v skladu s katerimi ocenjujemo specifična tveganja, usposabljammo zaposlene ter izvajamo varnostne nadzore in presoje. To med drugim vključuje izboljševanje sistema varstva pred požarom in protieksplzijske zaščite, nadzor nad logistiko in manipulacijo nevarnih snovi, postopke upravljanja in vzdrževanja tehnološke opreme in nadzor nad zunanjimi izvajalci. Poleg svojih strokovnjakov v proces vključujemo tudi zunanje strokovnjake.

V letu 2023 ni bilo večjih varnostnih incidentov, ki bi povzročili požar, večje razlitje nevarnih kemikalij ali vplive na proizvodnjo.

Zaposlene stalno usposabljammo na področju varstva pred požarom. Organizirali smo 73 vaj, pri štirih večjih smo sodelovali z zunanjimi poklicnimi gasilskimi enotami, lokalnimi gasilskimi društvi in ekipami nujne medicinske pomoči. Z vajami smo prikazali tveganja in ocenili realne možnosti za nastanek izrednih dogodkov ter njihov vpliv na stabilnost in neprekinjenost Krkinega poslovanja. Preverili smo tudi usklajenost in učinkovitost delovanja notranjih in zunanjih intervencijskih ekip, zdravstvene službe ter Krkine ekipe za prvo pomoč.

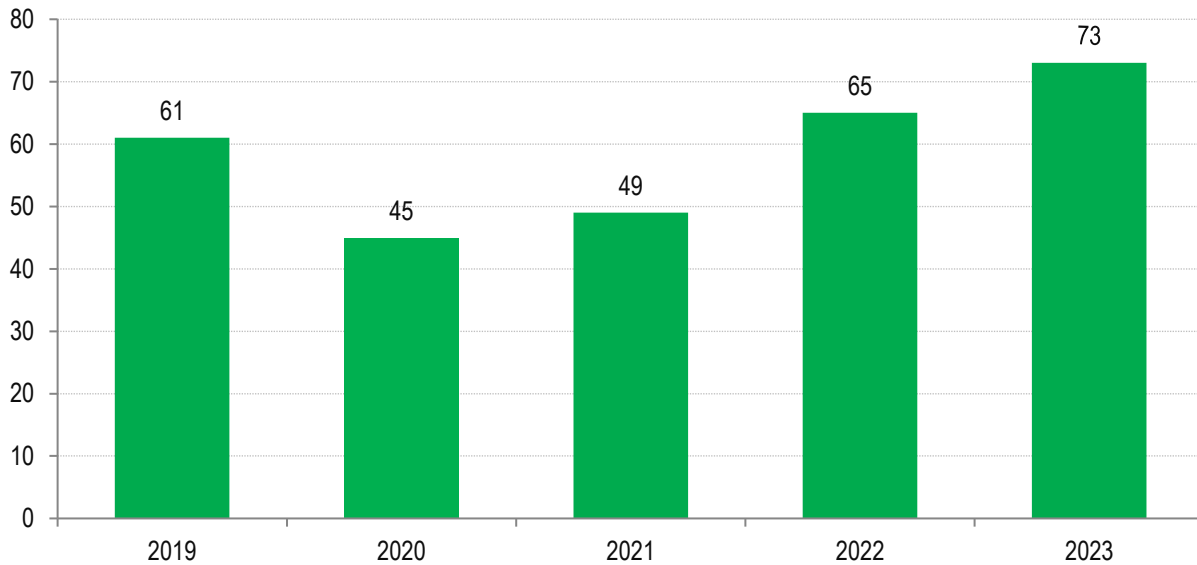
Ob izrednem dogodku se aktivirata Oddelek za varstvo pred požarom in Industrijska gasilska enota.

⁵⁶ GRI 405-1

⁵⁷ GRI 403-9, 403-10

⁵⁸ GRI 403-9

Število izvedenih vaj za povečanje pripravljenosti na izredne dogodke

V odvisnih družbah v tujini je sistem varnosti in zdravja pri delu urejen v skladu z lokalno zakonodajo. Z internimi navodili, varnostnimi dokumenti ter politiko varnosti in zdravja pri delu pa postopno uvajamo enotne smernice.

Odgovornost do pacientov in ostalih odjemalcev

Kakovost učinkovin, pomožnih snovi in vstopnih materialov ter končnih izdelkov preverjamo s številnimi laboratorijskimi testiranjmi ter najsodobnejšimi in validiranimi analiznimi metodami, napravami in postopki. Vsa naša zdravila na recept in vsi izdelki brez recepta so **preverjeni in skladni z vsemi predpisanimi postopki**. Tržimo samo izdelke, ki so odobreni in skladni z zahtevami in predpisi.

Sisteme varovanja zdravja, varnosti in varstva pacientov in drugih končnih uporabnikov uveljavljamo z jasnimi smernicami, ki so vključene v naše delovanje. Temelj sistema upravljanja tveganj na teh področjih je izpolnjevanje zakonskih predpisov.

Naš sistem zbiranja informacij o tveganjih za zdravje pacientov ali javno zdravje zaradi zdravil na recept in izdelkov brez recepta, znanstveno vrednotenje vseh informacij, proučitev možnosti za zmanjševanje in preprečevanje tveganj ter sprejemanje primernih ukrepov, ki so potrebni za varno jemanje zdravil, so **usklajeni z evropsko zakonodajo in predpisi v drugih državah, v katerih imamo dovoljenje za promet z zdravili**.

Prepričani smo, da je klinična preizkušnost zdravil zelo pomembna, zato njihovo učinkovitost, varnost in kakovost spremljamo med registracijskim postopkom in tudi po pridobitvi dovoljenja za promet. V Krki izvajamo bioekvivalenčne in predregistracijske raziskave ter podpiramo številne poregistracijske klinične raziskave. Klinične raziskave s Krkinimi zdravili pomembno pripomorejo k pravim in zanesljivim odločitvam zdravstvenih delavcev, uspešnosti zdravljenja in splošnemu napredku medicine. Visoko kakovost, transparentnost in etičnost kliničnih raziskav zagotavljamo s spoštovanjem zakonodaje, smernic Mednarodnega sveta za harmonizacijo (International Council for Harmonisation, ICH) in drugih smernic ter Helsinške deklaracije.

Uporabnike naših izdelkov razvrščamo v dve skupini: **pacienti (končni uporabniki)** ter **zdravstveni delavci, ponudniki zdravstvene oskrbe in neposredni kupci**. Njihovo zaupanje ohranjamo z odgovornim in strokovnim komuniciranjem ter zagotavljanjem vseh potrebnih informacij o izdelkih. Pri tem upoštevamo ustrezne zakonske predpise.⁵⁹

⁵⁹ GRI 3-3

Pacienti

S ponudbo izdelkov, več kot polovico katerih predstavljajo zdravila za bolezni srca in žilja, sledimo smernicam Svetovne zdravstvene organizacije iz Agende za trajnostni razvoj do leta 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development). V njih je določen cilj do leta 2030 za eno tretjino zmanjšati smrtnost zaradi nenalezljivih bolezni. Vzrok večine smrti zaradi nenalezljivih bolezni so prav bolezni srca in žilja. K cilju prispevamo z zdravili za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka, holesterola in sladkorne bolezni, poleg tega pa pomagamo organizirati izobraževalne programe za strokovno javnost. Z njimi zdravstvenim delavcem omogočamo dostop do najnovejšega medicinskega znanja in informacij, ki jih lahko uporabijo v vsakodnevni praksi. Tako sledimo cilju bolnikom zagotavljati najboljše možno zdravljenje.

Z bogato ponudbo izdelkov za zdravljenje najpogostejših civilizacijskih bolezni zagotavljamo cenovno dostopnost najprimernejšega zdravljenja za bolnike. Številna inovativna generična kombinirana zdravila, ki združujejo več učinkovin, zdravnikom omogočajo, da lahko predpišejo zdravilo, ki bolniku najbolje pomaga obvladovati bolezen. Ponudbo zdravil za pogoste nenalezljive kronične bolezni bomo še povečevali in jo dopolnili predvsem z zdravili za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka v inovativnih kombinacijah, za zdravljenje motenj strjevanja krvi, sladkorne bolezni in rakavih obolenj. S tem bomo še bolj prispevali k uresničevanju prej omenjenega cilja v okviru ciljev trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov (Sustainable Development Goals, SDG).

Podrobne informacije o Krkinih izdelkih redno objavljamo na izdelčnih, korporativnih in tematskih spletnih straneh, ki so dostopne v več kot 30 jezikih. Na izbranih terapevtskih področjih se usmerjamo v razvoj digitalnih vsebin in orodij za pomoč pri lajšanju simptomov. Prizadevamo si za optimizacijo digitalnih komunikacijskih poti in izboljšanje kakovosti vsebin, s katerimi odgovarjamo na vprašanja in potrebe končnih uporabnikov. S številnimi digitalnimi vsebinami tudi spodbujamo zdrav način življenja. Pri pripravi vseh informacij o naših izdelkih upoštevamo ustrezne predpise. Preden informacije objavimo, jih odobri pristojni organ (na primer v Sloveniji JAZMP). Tudi v letu 2023 ni bila ugotovljena nobena neskladnost zaradi informiranja o izdelkih.⁶⁰

V letu 2022 smo prenovili slovensko različico korporativne spletne strani, v letu 2023 pa smo objavili še globalno korporativno spletno stran v angleškem jeziku ter jezikovne različice za Rusko federacijo, Poljsko, Hrvaško, Romunijo in Češko. Med novostmi je razdelek V skrbi za zdravje, dodali smo tudi vsebine o izdelkih, njihovem razvoju in proizvodnji ter več informacij o zagotavljanju kakovosti. Krkin samostojni zdravstveni portal eZdravje se po raznovrstnosti in kredibilnosti vsebin uvršča med pomembnejše portale v Sloveniji. Podpiramo tudi spletne portale nekaterih strokovnih združenj, namenjene informiranju laične javnosti o zdravstvenih vsebinah.

V letu 2023 smo objavili mobilno aplikacijo Flebi, ki z umetno inteligenco pomaga bolnikom prepoznati simptome kronične venske bolezni nog. Aplikacija je bila kot koristna in inovativna prepoznana v širši javnosti, prejela pa je tudi nagrado Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine za inovacije ter nagrado websi za digitalne presežke.

Uspešno izvedene klinične raziskave zdravil zagotavljajo s kliničnimi dokazi podprto uporabo zdravil v vsakodnevni oskrbi večjega števila bolnikov. V klinične raziskave so vključeni le bolniki, ki se za to odločijo prostovoljno. Raziskovalci jih obvestijo o poteku raziskave in možnih tveganjih. Ključnega pomena sta skrb za varnost bolnikov ter ohranjanje zasebnosti in zaupnosti podatkov, ki se zagotavlja v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov. Kršitev s področja obdelave osebnih podatkov v letu 2023 ni bilo.⁶¹ Pri spremljanju neželenih dogodkov in poročanju o njih sledimo smernicam dobre farmakovigilancijske prakse. Transparentnost kliničnih raziskav je zagotovljena tudi z objavo rezultatov v Evropskem registru kliničnih raziskav (EU Clinical Trials Register). V več kot 150 poregistracijskih kliničnih raziskav naših ključnih zdravil z najpomembnejših terapevtskih področij je bilo vključenih več kot 350.000 bolnikov iz 27 držav.

⁶⁰ GRI 417-1, 417-2, SDG 3

⁶¹ GRI 418-1

Zdravstveni delavci, ponudniki zdravstvene oskrbe in neposredni kupci

Pri razvoju, proizvodnji, prodaji in trženju izdelkov sodelujemo s številnimi **ustanovami, zdravstvenimi zavarovalnicami in drugimi organi**, ki se ukvarjajo z zdravlili in drugimi izdelki, ki jih proizvajamo. Pri upoštevanju zakonsko predpisanih postopkov v ospredje postavljamo ažurno zagotavljanje verodostojne dokumentacije, kar dosegamo z ustreznimi postopki ter sistematično urejeno, pregledno in celovito dokumentacijo. Oglaševanje farmacevtskih izdelkov je strogo regulirano in nadzorovano. V letu 2023 nismo prejeli pritožb glede neskladnosti trženjskih aktivnosti s predpisi in etičnimi standardi.⁶² Naš odnos z medicinskimi strokovnjaki je transparenten in sledljiv.

Med **neposredne kupce** naših izdelkov uvrščamo distributerje, lekarniške mreže, bolnišnice in druga farmacevtska podjetja. Njihovo zadovoljstvo redno merimo s spletno anketo, v kateri preverjamo splošno zadovoljstvo, zadovoljstvo z izdelki, prodajnim osebjem, obravnavo in izpolnjevanjem naročil ter obravnavo reklamacij. Ocene in predloge podrobno proučimo, postavimo merljive cilje, določimo ukrepe in ob naslednjem merjenju preverimo njihovo učinkovitost.

Na našo anketo o zadovoljstvu se je v letu 2023 odzvalo 93 % kupcev (10 odstotnih točk več kot leto prej). Indeks zadovoljstva je z 92 % dosegel eno od največjih vrednosti v zadnjem petletnem obdobju. Po mnenju kupcev so bila najpomembnejša področja razvijanje dobrih poslovnih odnosov s Krko, odziv prodajnega osebja na njihove zahteve in izpolnjevanje naročil. Na vseh navedenih področjih je povprečna ocena zadovoljstva kupcev preseгла 9, visoke ocene pa smo izmerili tudi na drugih področjih.⁶³

Posredni kupci oziroma strokovna javnost (zdravniki, veterinarji, farmacevti), ki vsakodnevno predpisujejo, priporočajo in izdajajo naše izdelke, so pomembna vez s pacienti in drugimi končnimi uporabniki. Z ažurnimi informacijami o naših izdelkih jim omogočamo strokovno odločitev o najprimernejšem izdelku za njihove paciente in druge uporabnike. S to skupino deležnikov smo v neposrednih stikih v 42 državah, z informacijami pa jih seznanjamo tudi v tiskani in elektronski obliki. V vseh stikih s strokovno javnostjo ravnamo odgovorno in spoštujemo veljavne zakonske in druge predpise, ki urejajo poslovanje, vključno s predpisi glede trženja izdelkov in zagotavljanja varstva osebnih podatkov. Spoštujemo tudi dobro poslovno prakso, priporočila združenja Medicines for Europe in etični kodeks za promocijo.

K strokovnemu usposabljanju zdravnikov, farmacevtov in veterinarjev prispevamo s prirejanjem ali podpiranjem strokovnih in izobraževalnih srečanj, na katerih nadgrajujejo znanje, spoznavajo nove smernice ter izmenjujejo mnenja in izkušnje. Srečanja potekajo v različnih državah, kjer smo prisotni s svojimi izdelki, izvajamo pa jih tako v živo kot v spletni in hibridni obliki.

Zdravnikom in farmacevtom omogočamo dostop do izobraževalnih vsebin na tematskih spletnih straneh, ki jih ves čas nadgrajujemo. V letu 2023 smo že objavljeni slovenski različici portala za strokovno javnost dodali še različice za Hrvaško, Poljsko, Slovaško in Litvo.

Redno usposabljam tudi strokovne sodelavce, da lahko strokovno javnost informirajo o najnovejših smernicah zdravljenja ter ji posredujejo točne in ažurne informacije o terapevtskih skupinah zdravil in drugih naših izdelkih. Pri tem poudarjamo poznavanje in upoštevanje etičnih in delovnih standardov, zakonskih in drugih predpisov ter skrbimo, da obvladajo komunikacijske veščine.

Za zagotavljanje kakovostnih, varnih in učinkovitih zdravil in učinkovin pridobivamo **povratne informacije in mnenja** z vsakodnevnimi stiki in neodvisnimi tržnimi raziskavami. Na Poljskem, našem drugem največjem trgu, smo po podatkih podjetja IQVIA vodilno podjetje po skupni opaženosti pri kardiologih in med vodilnimi podjetji pri zdravnikih specialistih z 18 področij medicine ter pri splošnih zdravnikih. V Ruski federaciji, na našem največjem trgu, smo po podatkih podjetja Ipsos Comcon pri splošnih zdravnikih in kardiologih vodilni po pogostosti predpisovanja zdravil.

Z delovanjem v različnih strokovnih in industrijskih združenjih v Sloveniji, na ravni EU in na drugih trgih aktivno sodelujemo pri spremembah v strokovnem, znanstvenem in regulatornem okolju.

⁶² GRI 417-3

⁶³ GRI 2-29

Odgovornost do družbenega okolja

Kot mednarodna farmacevtska skupina in ena največjih gospodarskih družb v Sloveniji se zavedamo družbenih vplivov svojega poslovanja. Obvladujemo jih odgovorno, v skladu s strateškimi usmeritvami in politikami. Spodbujamo vključujoč in odgovoren razvoj družbene skupnosti, znanstveno raziskovanje, večgeneracijsko in interdisciplinarno sodelovanje, udeležanje načel raznolikosti in zdrav življenjski slog. Podpiramo projekte, ki so povezani z zdravjem in kakovostjo življenja ljudi. Ohranjamo dolgoročna partnerstva v športu, kulturi, zdravstvu, znanosti in izobraževanju ter humanitarnih dejavnostih.⁶⁴

Družbene potrebe prepoznavamo prek rednih stikov, dolgoročnih partnerstev, letnih srečanj s partnerji ter ob pripravi novih sponzorskih in donatorskih pogodb. Prejete predloge za sponzoriranje ali donacije obravnava komisija za sponzorstva in donacije.

Za sponzorstva in donacije smo namenili 0,29 % prihodkov od prodaje in pri uresničevanju ciljev pomagali več kot 550 ustanovam, društvom in organizacijam.⁶⁵

Krkinino ime je nosilo 17 športnih in kulturnih klubov in društev, v sedmih drugih klubih in društvih pa je bila Krka glavna pokroviteljica. Na 17. srečanju s sponzoriranci smo s priznanjem Krkin talent leta nagradili štiri izjemne mlade posameznike in razglasili 13 prejemnikov Krkinih priznanj. Prvič smo podelili naziva Krkina super punca in Krkin super fant leta, ki sta si ju prejemnika prislužila zaradi svoje vsestranskosti, uspehov na različnih področjih in osebnih vrednot. Zahvale smo podelili devetim zaslužnim predstavnikom klubov, društev in ustanov.

Spodbujanje novih znanstvenih spoznanj⁶⁶

Podpiramo projekte, ki omogočajo napredek izobraževalnim in znanstvenim ustanovam ter razvoj vrhunskih strokovnjakov. To zajema izboljšanje infrastrukture, štipendije, nadstandardno delo z učenci, raziskovalno delo ter udeležbo na domačih in mednarodnih tekmovanjih.

Mlade raziskovalne talente pritegujemo tudi s Krkinimi nagradami, ki smo jih v 53 letih podelili že 3110. Prek Sveta Sklada Krkinih nagrad prispevamo k širjenju priljubljenosti raziskovalnega dela med študenti, dijaki in mentorji v izobraževalnih ustanovah. Na razpis za srednješolske raziskovalne naloge je prispelo 49 nalog. Dijakom smo za 20 raziskovalnih nalog podelili Krkine nagrade, za 29 nalog pa Krkina priznanja. Na razpis za dodiplomska in podiplomska raziskovalna dela je prispelo 107 nalog. Krkine nagrade smo podelili 33 mladim raziskovalcem, med njimi jih je pet prejelo veliko Krkino nagrado. Podelili smo tudi 29 Krkinih priznanj s posebno pohvalo in 46 Krkinih priznanj. Med nagrajenci je bilo kar 35 doktorjev znanosti. Kakovost raziskovalnih nalog, ki vključujejo teoretično in eksperimentalno delo ter večdisciplinarni pristop, se nenehno izboljšuje, večja se tudi pestrost raziskovalnih področij.

V letu 2023 smo sodelovali z več kot 50 ustanovami s področja osnovnega in srednjega izobraževanja, podprli večje projekte treh osnovnih šol in vrtcev ter prispevali v šolske sklade za nadarjene učence in za izvedbo številnih zaključnih srečanj osnovnošolcev in srednješolcev. Šestič zapored smo bili tudi med podporniki Štipendijskega sklada dr. Janeza Drnovška.

Slovenska znanstvena fundacija, katere dolgoletni pokrovitelj smo, je v letu 2023 izvedla že 29. slovenski festival znanosti z mednarodno udeležbo.

⁶⁴ GRI 3-3

⁶⁵ GRI 201-1

⁶⁶ GRI 203-1, 203-2, SDG 4, SDG 8

Dobrodelnost in prostovoljstvo

Prostovoljstvo in dobrodelnost sta del naše organizacijske kulture. Od leta 2012 dobrodelne dejavnosti združujemo v Krkinem tednu humanosti in prostovoljstva. Prirejamo ga v številnih državah, kjer imamo družbe in predstavništva. Leta 2023 se ga je udeležilo skoraj 1000 prostovoljk in prostovoljcev.

Krkin teden humanosti in prostovoljstva – humanitarni dosežki v desetih letih

Z dobrimi dejanji je sodelovalo več kot 10.000 krkašic in krkašev prostovoljcev.
Zbrali smo 31,9 tone oblačil, hrane, knjig, igrač, higienskih pripomočkov in drugih potrebščin za Rdeči križ in Slovensko karitas.
Darovali smo 1095 litrov krvi.
Družili smo se z varovanci 12 ustanov in društev ter osnovnih šol za učence s prilagojenim programom.
Družili smo se s stanovalci 37 domov starejših občanov, zanje organizirali delavnice in kulturni program.
Na Rdečem križu in Karitas smo pripravili več kot 8295 prehrabnih paketov ter pomagali razvrščati zbrana oblačila in potrebščine.
Zbrali smo skoraj 4,2 tone hrane za male živali, pomagali v zavetiščih in živalskem vrtu.
V Krki smo gostili skoraj 21.000 obiskovalcev ter krkašic in krkašev.

Zaposlene spodbujamo k prostovoljnemu delu v okviru Krkinih pokroviteljskih odborov v nepridobitnih ustanovah in k materialni pomoči. Med drugim smo v letu 2023 podprli Dom starejših občanov Novo mesto, kot vsako leto od njegove ustanovitve. Praznovanju njegovega 43. rojstnega dne smo se pridružili z donacijo treh terapevtskih koles za nov dnevni center. Ena od številnih akcij, ki smo jih pripravili z novomeško Osnovno šolo Dragotina Ketteja za otroke s posebnimi potrebami, v kateri Krkin pokroviteljski odbor deluje že 46 let, je bila ogled prireditve v Planici.

Priznanje Krkin prostovoljec leta smo v letu 2023 podelili že 12. zapored. Zahvalili smo se tudi 166 krkašicam in krkašem, ki so kri darovali od 10- do 100-krat.

Podpora zdravstvenim ustanovam⁶⁷

Med našimi temeljnimi cilji je zagotavljanje zdravil za pogoste bolezni današnjega časa. Široko ponudbo zdravil stalno dopolnjujemo in nadgrajujemo glede na druge potrebe bolnikov in izzive pri njihovem zdravljenju.

Dostopnejše zdravljenje omogočamo tudi z donacijami zdravstvenim ustanovam v okviru zakonskih možnosti. S sredstvi za nakup sodobnih medicinskih naprav prispevamo h kakovosti zdravstvenih storitev ter omogočamo boljšo diagnostiko in zdravljenje bolnikov.

Zdravo in kakovostno življenje ljudem omogočamo že 70 let, ob svojem jubileju pa smo se odločili znova pomagati tudi številnim zdravstvenim ustanovam. Posebno skrb posvečamo bolnikom v najzgodnejšem obdobju njihovega življenja, zato smo donacijo namenili Kliniki za pediatrijo UKC Maribor, Pediatrični kliniki UKC Ljubljana in pediatričnim oddelkom desetih splošnih slovenskih bolnišnic.

Podpora združenjem in društvom bolnikov⁶⁸

Sodelujemo z združenji in društvi bolnikov, saj s svojim delovanjem prispevajo h kakovosti zdravljenja in varnosti bolnikov. Med drugim podpiramo projekta Za kaj ti bije srce, ki ga vodita Združenje za arterijsko hipertenzijo in Združenje kardiologov Slovenije, ter Nevropatska bolečina, ki se izvaja pod vodstvom Slovenskega združenja za zdravljenje bolečine.

⁶⁷ SDG 3, SDG 5

⁶⁸ SDG 4

Partnerstva v športu

S podporo številnim športnim dejavnostim spodbujamo zdrav življenjski slog. Največkrat podpiramo klube in društva v lokalnem okolju, zlasti tiste, ki mladim omogočajo vključevanje v rekreativni ali tekmovalni šport. Šolam in drugim organizacijam, ki spodbujajo zdrav način življenja, omogočamo nakup športne opreme.

Naši dolgoletni partnerji v športu so Atletski klub Krka Novo mesto, Gimnastično društvo Novo mesto, Golf klub Grad Otočec, Kegljaško društvo Krka Novo mesto, Kolesarski klub Adria Mobil Novo mesto, Konjeniški klub Krka - Grm Novo mesto, Košarkarski klub Krka, Moški odbojkerski klub Krka Novo mesto, Moški rokometni klub Krka, Namiznoteniški klub Krka Novo mesto, Nogometni klub Krka, Odbojkerski klub TPV Volley Novo mesto, Planinsko društvo Krka Novo mesto, Smučarsko društvo Krka Rog, Šahovsko društvo Krka Novo mesto, Teniški klub Krka Otočec, Ženski košarkarski klub Krka Novo mesto in Ženski rokometni klub Krka. Že vse od ustanovitve Društva upokojencev Krka leta 2000 podpiramo tudi njegove rekreativne in športne dejavnosti.

Z akcijo V skrbi za vaše zdravje skupaj osvajamo vrhove smo v sodelovanju s Planinsko zvezo Slovenije poskrbeli za vzdrževanje in označevanje 17 Krkinih planinskih poti ter s tem za večjo varnost planincev.

Z ekskluzivnim pokroviteljstvom tekme svetovnega prvenstva v Planici smo potrdili naše 38-letno sodelovanje. 383 otrokom in njihovim spremljevalcem iz osmih osnovnih šol s prilagojenim programom pa smo omogočili ogled kvalifikacij za tekmo svetovnega pokala v smučarskih skokih.

Podprli smo tekme FIS svetovnega pokala v ženskih smučarskih skokih na Ljubnem, dogodke, ki sta jih organizirali Teniška zveza Slovenije in Gimnastična zveza Slovenije, ter Maraton Franja BTC City, ki je največji rekreativni kolesarski dogodek v Sloveniji.

Zavezani kulturi

Kulturo približujemo svojim zaposlenim ter lokalnemu in širšemu okolju.

Od leta 2008 organiziramo kulturne večere, s katerimi izkazujemo svoj odnos do umetnosti na najvišji ravni ter omogočamo ljudem polnejše in bogatejše življenje. Tradicija kulturnih večerov se je začela v samostanski cerkvi kostanjeviške Galerije Božidar Jakac, kamor smo povabili člane ruskega komornega zbora Smolniške katedrale iz Sankt Peterburga. Sledili so jim številni vrhunski domači in tuji glasbeni in drugi ustvarjalci, z nastopi katerih smo si v Krki prizadevali obogatiti kulturni utrip na Dolenjskem. V letu 2023 smo priredili dva kulturna večera. Julija smo v Kostanjevici na Krki pripravili koncert komorne glasbe, ki so jo poustvarili uveljavljeni domači glasbeniki, združeni v Ensemble Dissonance. December pa sta z nastopom v Dvorani Krka kulturno obarvala slovenska pianistka Meta Fajdiga in brazilski pianist Richard Octavian Kogima.

Slovenski kulturni praznik smo v Krki počastili s koncertom moških in ženskih vokalnih skupin. V okviru večletnega sodelovanja s Cankarjevim domom smo omogočili izvedbo 1. mednarodnega baletnega festivala. V petih festivalskih dneh so se zvrstile štiri velike uspešnice domačih in tujih baletnih hiš, obiskovalci festivala pa so tudi поблиžje spoznali delo in življenje izjemnega umetnika Nurejeva.

Podprli smo izdajo desetih knjig ter več kulturnih društev, ustanov in dogodkov, med drugim Galerijo Božidar Jakac v Kostanjevici na Krki, Pihalni orkester Krka, Anton Podbevšek Teater, Festival Ljubljana, društvo Bralna značka Slovenije, Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine, 55. mednarodno srečanje pisateljev v organizaciji Slovenskega centra Pen in izbor Cankarjeva nagrada. Posebno vlogo v širjenju kulture ima Kulturno umetniško društvo Krka, ki je leta 2023 pripravilo 44. Dolenjski knjižni sejem, 18 likovnih razstav, osem srečanj Gledališkega kluba, različne ustvarjalne delavnice ter koncerte Mešanega pevskega zbora Krka in Okteta Krka.

Pomoč nevladnim in humanitarnim organizacijam⁶⁹

Vsako leto podpremo številne nepridobitne, nevladne in nepolitične organizacije in njihove pobude, med njimi pobude Rdečega križa in Slovenske karitas.

Obilno deževje je na začetku avgusta 2023 v večjem delu Slovenije povzročilo izredne razmere. Številni so v katastrofalnih poplavah ostali brez domov in drugega imetja. Krka se je z znanjem in opremo aktivno vključila v odpravljanje posledic naravne nesreče. Nemudoma smo ponudili pomoč posameznim podjetjem in skupnostim, ki so bile v poplavah med najbolj prizadetimi. Krkina tehnična ekipa je podjetju KLS Ljubno takoj priskočila na pomoč pri prizadevanjih za ponoven zagon proizvodnje, Krkini poklicni gasilci pa so pomagali pri urejanju razmer v Lučah. Akcijam za pomoč prizadetim v poplavah so se kot prostovoljci med kolektivnim dopustom pridružili tudi številni zaposleni. Poleg tega smo v skladu z interventnim zakonom zaposlenim, ki so bili v poplavah huje prizadeti, izplačali enkratno solidarnostno pomoč za sanacijo hujše škode, ki ogroža zdravje in povzroča neprimerno življenjsko okolje za bivanje. Za financiranje ukrepov za odpravo posledic smo v proračunski sklad za obnovo po poplavah prispevali finančno pomoč v višini 1 milijon EUR.

Že vrsto let smo glavni pokrovitelj Sklada za pomoč ljudem v stiski Območnega združenja Rdečega križa Novo mesto. V sodelovanju s humanitarnimi organizacijami smo z večjimi donacijami pomagali trem družinam in posameznikom v stiski. Finančna sredstva za pomoč mladi družini pri renovaciji stanovanjske etaže za gibalno ovirano osebo so prek Območnega združenja Rdečega križa Novo mesto darovali tudi vodstveni delavci.

Skupaj z novomeškim Društvom prijateljev mladine Mojca smo omogočili novoletno obdaritev več kot 2500 otrok iz treh dolenskih občin in otrok krkašev.

Sodelovali smo v Verigi dobrih ljudi Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje, ki pomaga družinam v stiski iz vse Slovenije. Že veliko let sodelujemo z Varstveno-delovnim centrom Novo mesto, katerega varovanci so ponovno izdelali naša novoletna darila.

Z materialnimi in finančnimi sredstvi pomagamo gasilskim društvom. Tako smo prispevali sredstva 14 društvom in organizacijam iz vse Slovenije za nakup novih gasilskih vozil, opreme, obnovo gasilskih domov, 50 gasilskim društvom pa smo s promocijskimi materiali olajšali pridobitev sredstev.

Informacije o družbenoodgovornih projektih

Za več informacij o družbenoodgovornih projektih pišite na e-naslov druzbeno.odgovornost@krka.biz ali na Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto, Služba za odnose z javnostmi, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto.

Odgovornost do naravnega okolja

Vplive svoje dejavnosti na naravno okolje stalno zmanjšujemo z vpeljevanjem trajnostnih rešitev v celoten življenjski cikel izdelkov. Zavezani smo blažiti podnebni spremembe in prilagajanju nanje, racionalni rabi energije in vseh naravnih virov, prehodu na krožno gospodarstvo, zmanjševanju emisij in količine odpadkov ter ohranjanju biotske raznovrstnosti. Na podlagi teh usmeritev zagotavljamo zdravo življenjsko okolje za zaposlene in širšo okolico. V letu 2023 smo naredili **nove korake na področju okoljske trajnosti**. Nadaljevali smo večinsko oskrbo z električno energijo iz brezogljnih virov, izvajali projekte in usmeritve za povečanje energetske učinkovitosti, izboljšali sistem ločenega zbiranja odpadkov, zmanjšali količino odloženih odpadkov in z večjim dobaviteljem vzpostavili sistem vračljive embalaže. Usmeritve na področju odgovorne ravnjanja z naravnim okoljem upoštevamo v celotni skupini Krka.

⁶⁹ GRI 201-1, 203-1

Najpomembnejši dosežki pri varovanju okolja v letu 2023

Specifično rabo energije (v TJ na milijardo kosov izdelkov) smo zmanjšali za 5,4 % glede na leto 2022.
Ogljični odtis skupine Krka smo zmanjšali za 4,1 % glede na leto 2022 (obseg 1 in obseg 2 po protokolu o toplogrednih plinih).
Z vsemi izvedenimi projekti za izboljšanje energetske učinkovitosti smo emisije zmanjšali za 160 ton ekvivalenta CO ₂ na leto.
Kupili smo popolnoma električno tovorno vozilo, ki bo na leto privarčevalo več kot 15.000 litrov goriva.
Skupno količino odpadkov smo zmanjšali za 3,6 % glede na leto 2022.
Skupno količino porabljene vode smo zmanjšali za 11 % v primerjavi z letom 2022.
Količino odpadnega blata na čistilni napravi v Ločni smo zmanjšali za 17,4 %.
Z napajanjem hladilnih stolpov z deževnico smo porabo rečne vode zmanjšali za 5,6 %.
Na odlagališče smo odložili 10 % manj odpadkov.
Z vzpostavljenim sistemom vračljive plastične embalaže in dobavo topil v povratnih IBC-zabojnikih smo količino odpadne embalaže zmanjšali za 43 ton. S tem smo tudi emisije zmanjšali za 115 ton ekvivalenta CO ₂ .
V predelavo smo predali 567 ton odpadnih sestavljenih materialov iz aluminija in plastike, iz katerih je predelovalec pridobil 187 ton aluminija in 332 ton plastike.
Postavili smo si strateške ESG-cilje, ki nas med drugim zavezujejo k zmanjšanju ogljičnega odtisa, povečevanju uporabe obnovljivih virov energije, zmanjšanju specifičnih količin odpadkov ter zagotavljanju učinkovite rabe energije, vode in ostalih naravnih virov.

V letu 2023 smo ob povečanem obsegu proizvodnje skupno količino nastalih odpadkov zmanjšali za 3,6 %. Količino ločeno zbranih recikliranih odpadkov smo povečali za 10 %, količino odloženih odpadkov pa zmanjšali za 10 %. Prek vzpostavljenega sistema vračljive embalaže smo dobaviteljem v ponovno uporabo vrnil 22,5 tone plastične embalaže. Z vpeljavo dobave topila diklorometan v povratnih IBC-zabojnikih smo količino odpadne kovinske embalaže zmanjšali za 20,5 tone. Z obema ukrepoma smo emisije zmanjšali za 115 ton ekvivalenta CO₂. S predelavo odpadnih sestavljenih materialov je predelovalec pridobil 519 ton surovin za ponovno uporabo. S tem smo sledili zavezi vzpostavljanja krožnega gospodarstva.

Skupno količino porabljene vode smo zmanjšali za 11 % v primerjavi z letom 2022. Porabili smo 656.773 m³ pitne vode, kar je 2,9 % manj kot leto prej, in 644.103 m³ rečne vode, kar je 17,9 % manj kot leto prej. Skupne količine enot obremenitve (EO) pri čiščenju odpadnih vod pa so bile 22 % manjše kot leta 2022.

Sistem in načela upravljanja okolja⁷⁰

Posodobljena Strategija razvoja skupine Krka v obdobju 2024–2028 in v letu 2022 sprejeta Trajnostna politika skupine Krka (ESG-politika) sta trajnostni razvoj še celoviteje povezali z našim poslovanjem. Z odgovornim ravnanjem z okoljem prispevamo k dolgoročni konkurenčnosti in doseganju visokih okoljskih standardov, **zmanjševanje okoljskih tveganj** pa pričakujejo tudi naši deležniki. V letu 2023 je minilo 22 let od vzpostavitve celovitega sistema upravljanja okolja (environmental management system, EMS), skladnega z okoljskim standardom ISO 14001. S pridobitvijo tega okoljskega certifikata smo se zavezali zmanjšanju vseh svojih vplivov na okolje. Z upoštevanjem zahtev iz nove izdaje standarda ISO 14001:2015 smo skrb za okolje še celoviteje vključili v najzgodnejše razvojne aktivnosti in projekte. Izboljševanje stanja na vseh področjih naših vplivov na okolje potrjujejo tudi uspešno opravljene presoje.

V **celovit sistem upravljanja okolja**, ki je podrobneje predstavljen v internem dokumentu Sistem upravljanja z okoljem, so vključeni **vsii zaposleni**. Operativne naloge varovanja okolja izvajajo zaposleni v Službi varstva okolja (SVO). Cilji sistema so visoka raven varovanja okolja v celotnem življenjskem ciklu izdelka, nenehno izboljševanje okoljskega učinka ter doseganje skladnosti in naših okoljskih ciljev. Odpadne snovi, ki nastajajo na koncu nekaterih procesov in jih zaradi strogih zahtev farmacevtske proizvodnje ne smemo ponovno uporabiti, obvladujemo z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami (best available techniques, BAT). Načelo previdnosti uporabljamo, ko z oceno tveganja, izračunom nevarnosti za vodno okolje ali možnostno študijo ugotovimo, da lahko uvajanje nove tehnologije, proizvodnega postopka ali izdelka povzroči resno onesnaženje okolja. Izdelke, pri katerih že pred razvojem predvidimo tako tveganje, opustimo. Pri izdelkih v razvojni fazi proučimo možnosti za zamenjavo snovi, ki so za okolje najnevarnejše, pri izdelkih v proizvodni fazi pa vplive na okolje zmanjšujemo z dodatnimi ukrepi.

⁷⁰ GRI 2-23, 2-24, 2-25, 3-3

Podatke o sistemu upravljanja okolja zbiramo in analiziramo z različnimi metodami. Uporabljamo vse razpoložljive vire, kot so rezultati meritev procesov in dejavnosti, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, ugotovitve notranjih in zunanjih presoj, notranjih revizij, varnostnih pregledov in inšpekcij, reklamacije kupcev in analize tveganj. Tako dokazujemo ustreznost in učinkovitost sistema ter odkrivamo priložnosti za izboljšave.

O okoljskih podatkih poročamo vodstvu podjetja, državnim ustanovam (poročila o monitoringu emisij v okolje za Agencijo RS za okolje, ARSO), Združenju kemijske industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije (poročilo o odgovornem ravnanju, POR) in drugim zainteresiranim deležnikom. Okoljske podatke v letnem poročilu pripravljamo v skladu s standardi trajnostnega poročanja GRI, kar bomo nadgrajevali tudi v prihodnje.

K okoljsko odgovornemu delovanju nas zavezuje tudi **okoljska in trajnostna politika skupine Krka**. Za spremljanje napredka smo si postavili merljive strateške cilje. Obe politiki in strateški cilji na ESG-področju, ki vključujejo tudi okoljske cilje, so javno dostopni na www.krka.si.

Vse naše aktivnosti dosledno sledijo zahtevam Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) in drugih podzakonskih predpisov. Prenesene so tudi v okoljevarstvena dovoljenja za posamezne proizvodne lokacije. V skladu z zakonodajo redno pripravljamo obračune okoljskih dajatev in jih posredujemo pristojnim ustanovam. Okoljska zakonodaja je obsežen del evropskega pravnega reda, zato v interni knjižnici vodimo sezname za 20 področij te zakonodaje. Dopolnjujemo jih najmanj dvakrat na leto in objavljamo na internih spletnih straneh. Izpolnjevanje zakonskih in drugih zahtev, ki smo se jih zavezali izpolnjevati, periodično ocenjuje Komisija za spremljanje okoljskih vidikov (KSOV). Če so zaradi zakonskih sprememb potrebne dodatne aktivnosti, določi odgovorne osebe in roke za implementacijo. Preverjanje uresničevanja ciljev in programov je vključeno v vodstveni pregled. Komisija je odgovorna tudi za obdobjo prepoznavanje okoljskih vidikov, ki zajemajo vplive naših izdelkov in storitev v njihovem celotnem življenjskem ciklu. V okviru okoljskega načrtovanja skupaj s SVO ocenjuje prepoznana okoljska tveganja, ki so vključena tudi v tveganja neprekinjenega poslovanja in kakovosti ter v analizo tveganja pri pogodbenih partnerjih.

Skladnost poslovanja z zakonodajnimi in regulatornimi zahtevami ter okoljevarstvenimi dovoljenji preverjamo z rednimi monitoringi emisij v zrak, vode in tla, z monitoringom hrupa in elektromagnetnega sevanja, ocenami odpadkov ter z rednimi pregledi rezervoarjev, opreme in prevoza nevarnih snovi. Morebitna odstopanja obravnavamo v skladu z internimi standardi in po potrebi izvedemo korektivne ukrepe.

Lokalni skupnosti in ostalim deležnikom je na voljo sistem za pritožbe, vprašanja in predloge o varstvu okolja. Informacije o varstvu okolja in kontakti, namenjeni javnosti, so objavljeni na spletni strani www.krka.si, ki je bila v letu 2022 popolnoma prenovljena in dopolnjena s trajnostnimi temami.

Okoljska skladnost⁷¹

Vse Krkine dejavnosti so usklajene z okoljsko zakonodajo, okoljevarstvenimi dovoljenji, okoljskim standardom ISO 14001 ter smernicami in direktivami EU. Okoljsko skladnost preverjamo z rednimi monitoringi vseh vplivov na okolje. Vsi rezultati monitoringov vplivov na okolje v letu 2023 so bili v skladu z zakonskimi zahtevami.

Skladnost z okoljsko zakonodajo potrjujejo tudi ugotovitve pregledov, ki jih izvaja Inšpektorat RS za okolje in energijo. Pri inšpekcijskih postopkih, izvedenih v letu 2023, ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, izdan pa je bil sklep za ureditev čiščenja odpadnih vod iz obrata v Krškem.

V letu 2019 je Inšpektorat RS za okolje in prostor izdal odločbo za gradnjo čistilne naprave za čiščenje odpadnih vod iz obrata v Krškem. Zaradi dolgotrajnega postopka spremembe okoljevarstvenega dovoljenja čistilne naprave nismo zgradili do roka, določenega v odločbi, zato je Inšpektorat RS za okolje in energijo izdal sklep o izvršbi z denarno kaznijo ter podaljšal rok za izvršitev naložene obveznosti. Gradnjo čistilne naprave smo začeli oktobra 2023. Njen zagon načrtujemo v prvi polovici leta 2025.

⁷¹ GRI 2-27, 413-1

V skladu z zakonskimi zahtevami smo na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo oddali vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja za lokacijo Ločna in vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za obrat manjšega tveganja za okolje za lokacijo Ločna.

Pritožb deležnikov v zvezi z varstvom okolja v letu 2023 nismo prejeli.

Stroški varstva okolja

Za varovanje okolja smo v zadnjih petih letih porabili več kot 50 milijonov EUR, od tega 10,9 milijona EUR samo v letu 2023. Neposredni stroški so znašali 8,1 milijona EUR ter so vključevali stroške odvajanja in čiščenja odpadnih vod, ravnanja z odpadki, čiščenja odpadnega zraka, obvladovanja hrupa, monitoringov in okoljskih dajatev ter druge neposredne stroške, povezane z varstvom okolja. V okoljevarstvene programe smo vložili 2,8 milijona EUR, kar bo prispevalo k nadaljnjemu zmanjšanju vplivov na okolje.

Voda⁷²

Za proizvodnjo kakovostnih farmacevtskih izdelkov je ključna pitna voda, ki mora ustrezati visokim zahtevam kemijske in mikrobiološke čistosti. Na svojih proizvodnih lokacijah zato veliko dejavnosti usmerjamo v ohranjanje kakovosti vodnih teles. Na kakovost pitne vode vplivajo tudi nihanja, ki so odvisna od letnega časa in količine padavin. Višino vode podrobno spremljamo, da bi zagotovili optimalno delovanje naprav za pripravo farmacevtskih vod in kakovost pitne vode znotraj dovoljenih vrednosti. Sisteme vseh vod obvladujemo v skladu z dobro proizvodno prakso in sistemom HACCP. Okvare na sistemih zmanjšujemo z načrtovanim preventivnim vzdrževanjem, ki temelji na priporočilih proizvajalcev opreme, lastnih izkušnjah, zakonskih zahtevah in standardih.

Odpadne vode, ki nastanejo pri pranju naprav za pripravo farmacevtskih vod in ne vsebujejo kemikalij, ponovno uporabimo za pripravo vod za energetske potrebe. Neprekinjeno oskrbo proizvodnje s farmacevtskimi vodami zagotavljamo z ločenima sistemoma, ki vodo dovajata v centralni distribucijski sistem. Ob okvarah vodovodnega omrežja sistemsko zmanjšamo odvzem pitne vode iz javnega omrežja, primanjkljaj pa nadomestimo s farmacevtskimi vodami, ki jih imamo za takšne primere pripravljene v rezervoarjih.

Raba pitne in rečne vode

Kot glavne vire vode uporabljamo:

- pitno vodo iz komunalnega omrežja,
- rečno vodo.

Rabo pitne vode spremljamo z računalniškim nadzorom, ki beleži trenutni skupni pretok, skupno rabo ob vstopu v tovarno in na ključnih odvzemnih mestih. Tako opazimo vsako povečanje rabe pitne vode oziroma odstopanje, raziščemo vzroke in po potrebi ukrepamo. O porabi pitne vode pripravljamo mesečna poročila. Zaposlene spodbujamo, da pijejo vodo iz pipe ali pitnikov, priključenih na vodovodno omrežje. Z regulatorji vodnega curka na pipah v povprečju prihranimo 10 % pitne vode.

Zaradi strogih farmakopejskih zahtev za pripravo vod v proizvodnji farmacevtskih izdelkov uporabljamo izključno uradno preverjeno pitno vodo iz vodovodnega omrežja. Glede na namen uporabe jo dodatno prečistimo, večinoma z najsodobnejšimi membranskimi tehnologijami. S preventivnim vzdrževanjem, spremljanjem delovanja naprav in tehnološkimi izboljšavami zagotavljamo stalno kakovost vod, podaljšujemo življenjsko dobo naprav, zmanjšujemo porabo vode in kemikalij ter količino odpadkov.

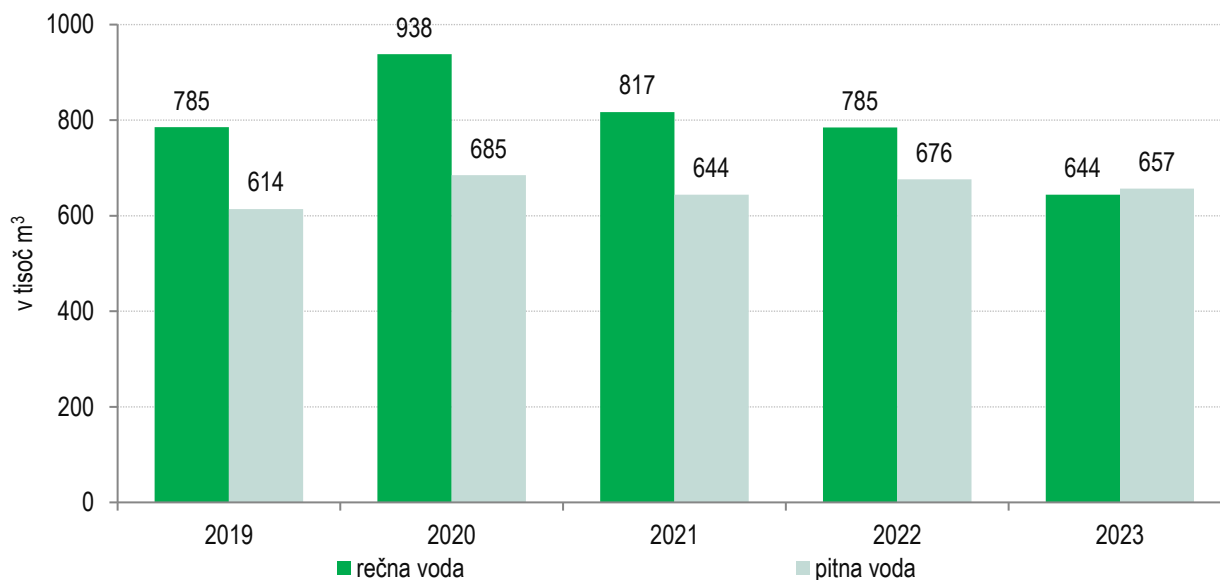
V letu 2023 smo v družbi Krka skupno porabo vode zmanjšali za 11 % glede na leto 2022. Porabili smo 17,9 % manj rečne vode in 2,9 % manj pitne vode.

Približno polovico rečne vode porabimo za hlajenje prek različnih toplotnih prenosnikov, zlasti v proizvodnji učinkovin, preostanek pa za pripravo tehnoloških vod za potrebe energetike in proizvodnje. Vzrok za precejšnje zmanjšanje porabe

⁷² GRI 3-3, 303-1, 303-2

rečne vode sta ukinitve enega od večjih porabnikov rečne vode in posodobitev tehnoloških procesov. V letu 2023 smo 7380 m³ oziroma 5,6 % rečne vode za hladilne sisteme nadomestili z deževnico, kar je 1,3 % več kot leto prej.

Raba pitne in rečne vode⁷³

Energija

Kot glavne vire energije uporabljamo:

- zemeljski plin,
- električno energijo in
- ekstra lahko kurilno olje kot nadomestno gorivo.

Z električno energijo se oskrbujemo iz javnega elektroenergetskega omrežja, z lastno proizvedeno električno energijo iz obnovljivih virov (sončna elektrarna) ter iz soproizvodnje toplotne in električne energije na zemeljski plin.

Sistem upravljanja energije⁷⁴

Strategija upravljanja energije (SUE) je del Krkinega sistema vodenja kakovosti. Oblikovana je po smernicah standarda ISO 50001 – Sistem upravljanja z energijo. Integrirana je v strategijo podjetja ter obsega različne aktivnosti in ukrepe za doseganje stroškovnih in okoljskih ciljev. Za periodično prepoznavanje energetskega vidika skrbi KSOV, ki pri tem upošteva okoljski standard ISO 14001 ter interne pravilnike in politike. Tako celovito obvladujemo procese in jih stalno nadgrajujemo v skladu s smernicami trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva, kar zagotavlja visoko raven varovanja okolja.

V SUE so neposredno vključeni:

- energetski menedžer na ravni družbe Krka, ki vodi in koordinira delo skupine,
- energetski skrbniki obratov v Sloveniji in tujini ter
- vsi zaposleni, ki so glede na okoljsko politiko zavezani učinkoviti in racionalni rabi energije.

Ključno informacijsko orodje za podporo sistemu upravljanja energije je energetski nadzorni informacijski sistem, ki dopolnjuje sistem računalniškega nadzora in vodenja. V letu 2023 smo končali projekt posodobitve na najnovejšo verzijo, ki vključuje tudi strojno učenje (machine learning). Več o tem je v podpoglavju Projekti za izboljšanje energetske učinkovitosti.

⁷³ GRI 303-3, 303-5

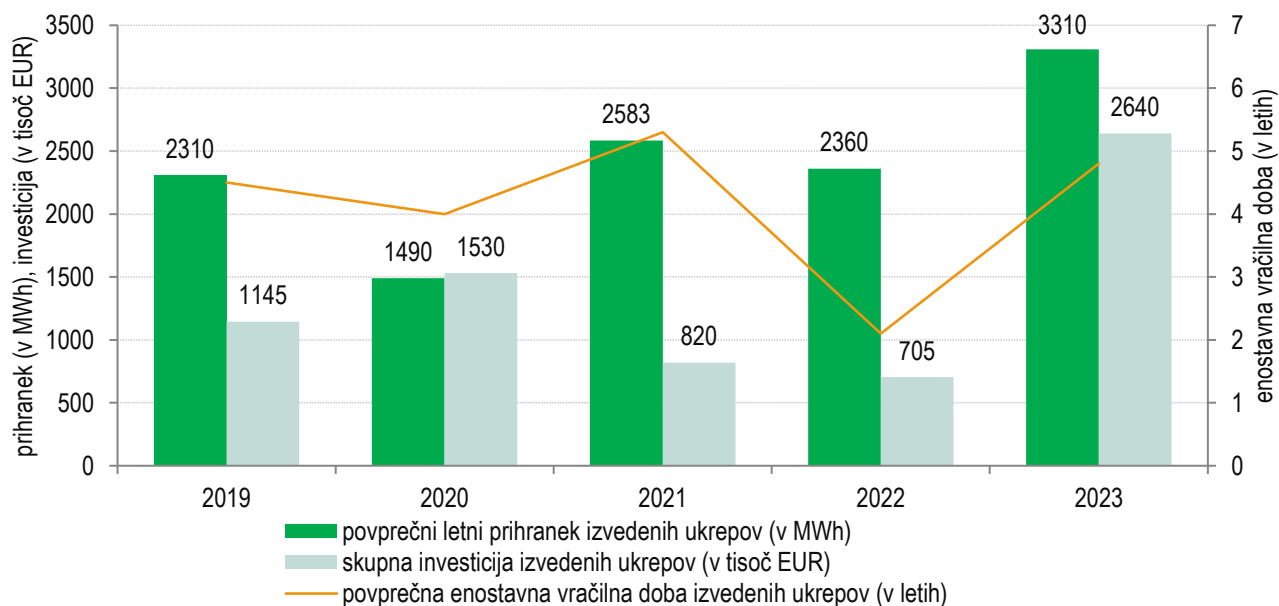
⁷⁴ GRI 3-3

Krka je energetske najbolj učinkovito podjetje leta 2023

Na konferenci 25. Dnevi energetikov, ki je bila 18. in 19. aprila 2023 v Portorožu, je časnik Finance podelil nagrade za najboljše energetske projekte in energetske najbolj učinkovita podjetja. Krka je osvojila naziv energetske najbolj učinkovitega podjetja tako po mnenju strokovne komisije kot tudi po izboru spletnih uporabnikov.

Obe priznanji smo prejeli za celovito, učinkovito in trajnostno upravljanje energetskih in naravnih virov, ki se kaže v zmanjševanju specifične rabe energije in emisij toplogrednih plinov. Na leto prihranimo več kot 50 GWh ur električne energije in zemeljskega plina. Z nakupom brezogljicne električne energije smo na letni ravni izpuste CO₂ zmanjšali za 45 tisoč ton, kar je enako, kot če bi zasadili 170.000 dreves. Več kot 50 % vse potrebne toplotne energije pridobimo s sistemi izrabe odpadne toplote.

Pregled izvedenih ukrepov in njihovih učinkov na področju upravljanja energije⁷⁵

Pri izračunu povprečne enostavne vračilne dobe upoštevamo samo ukrepe, ki smo jih izvedli izključno zaradi ekonomske upravičenosti. Zaradi umiritve cen energentov se je enostavna vračilna doba v letu 2023 glede na leto 2022 podaljšala.

Specifična raba energije⁷⁶

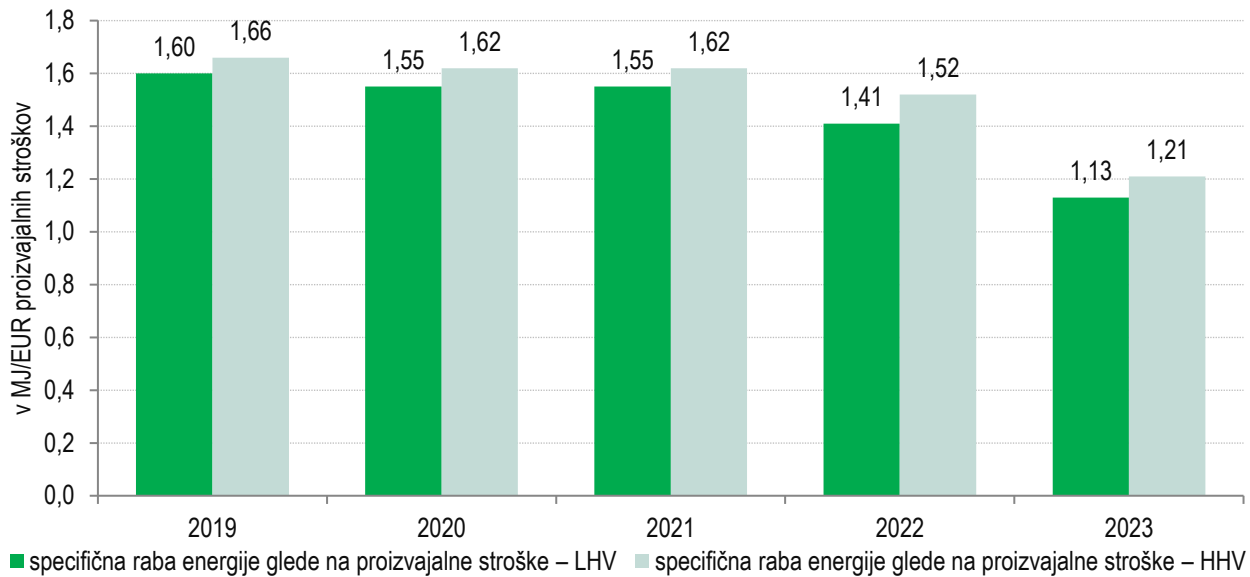
Specifično rabo energije prikazujemo kot porabo energije glede na proizvodjalne stroške in fizični obseg proizvodnje.

S številnimi dejavnostmi na področju učinkovite rabe energije, energetske učinkovitega investiranja in vzdrževanja smo v letu 2023 specifično rabo energije glede na proizvodjalne stroške zmanjšali, in sicer za 20 % glede na leto 2022. S tem kazalnikom dokazujemo, da smo kljub dvigu proizvodjalnih stroškov v letu 2023 absolutno rabo energije glede na leto 2022 zmanjšali.

⁷⁵ GRI 302-4

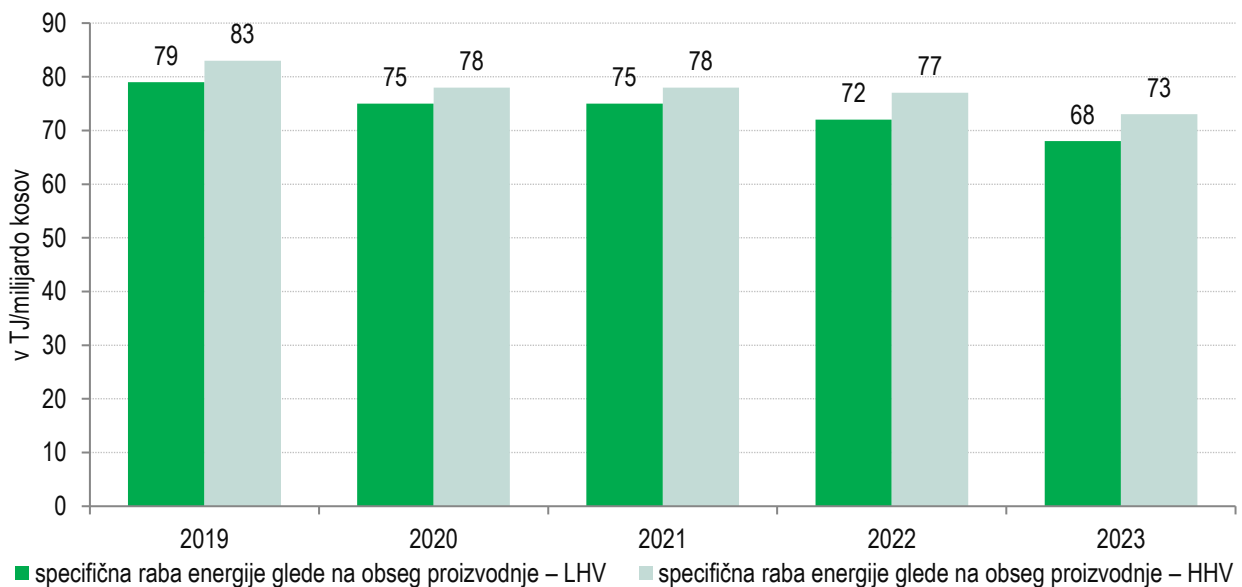
⁷⁶ GRI 302-3

Specifična raba energije glede na proizvodjalne stroške

S številnimi dejavnostmi na področju učinkovite rabe energije, energetske učinkovitega investiranja in vzdrževanja smo v letu 2023 specifično rabo energije glede na obseg proizvodnje zmanjšali, in sicer za 5 % glede na leto 2022.

Specifična raba energije glede na obseg proizvodnje

Projekti za izboljšanje energetske učinkovitosti

Posebno pozornost posvečamo energetske učinkovitosti, kar se kaže v nenehnem izboljševanju specifične rabe energije. Z izboljšavami, ki so rezultat večletnih sistematičnih aktivnosti in investicij, **povprečno prihranimo več kot 50 GWh električne energije in zemeljskega plina** oziroma preprečimo nastanek **17.000 ton emisij ekvivalenta CO₂ na leto**. Z vsemi projekti za izboljšanje energetske učinkovitosti smo v letu 2023 **prihranili 1810 MWh in s tem preprečili nastanek 160 ton emisij ekvivalenta CO₂**.

Nadgradnja energetskega nadzornega informacijskega sistema – vrednotenje energetske učinkovitosti z umetno inteligenco

Končali smo nadgradnjo energetskega nadzornega informacijskega sistema, ki nam omogoča še naprednejše analize in natančnejše spremljanje uresničevanja okoljskih ciljev. Med ključnimi vidiki nadgradnje je bila vpeljava strojnega učenja

v energetske procese, ki za vrednotenje učinkovitosti uporablja znanja s področja umetne inteligence (UI). Z napredno tehnološko rešitvijo bomo lažje nadzorovali učinkovitost proizvodnje in procesov ter porabo energetskih in drugih medijev v velikem sistemu, v katerem je več kot **2500 merilnih mest**. Pridobili bomo tudi nov vpogled v energetske učinkovitost posameznih procesov, kar nam bo omogočilo hitrejše odzivanje na nepričakovane spremembe.

Povezava dveh hladilnih postaj za pripravo vodno-glikolske mešanice temperaturne ravni $-1/3$ °C

V farmacevtski industriji za potrebe vseh delovnih procesov zagotavljamo predpisane klimatske pogoje. Eden od parametrov je relativna vlažnost zraka, ki jo v določenih obdobjih vzdržujemo z dvema hladilnima postajama. S spremljanjem učinkovitosti obratovanja ločenih sistemov proizvodnje vodno-glikolske mešanice v največjih dveh proizvodnih obratih smo prepoznali priložnost za zmanjšanje rabe električne energije (**200 MWh**) pri pripravi vodno-glikolske mešanice temperaturne ravni $-1/3$ °C. Optimizacijo smo izvedli z vzpostavitvijo cevne povezave med omenjenima postajama in tako prešli na obratovanje samo ene enote za proizvodnjo vodno-glikolske mešanice. Pred rekonstrukcijo sta morali za enako količino proizvedenega medija obratovati dve enoti. Specifično rabo električne energije sistema smo tako izboljšali za dodatnih **25 %**.

Koristna izraba stranske toplote

Toploto, ki nastaja kot stranski produkt različnih procesov (npr. iz kompresorske postaje, dimnih plinov parnih kotlov in različnih odpadkov parnega sistema, kondenzacijsko toploto hladilnih agregatov ter iz soproizvodnje toplote in električne energije), izrabljamo za pripravo ogrevne vode. S tem porabo zemeljskega plina za pripravo toplote vsako leto zmanjšamo kar za **54 % (24 GWh)**.

Nadgradnja monitoringa energetske učinkovitosti proizvodnega obrata Bršljin

V letu 2023 smo v obratu Bršljin vgradili dodatne merilnike porabe električne energije, ki nam omogočajo sprotno spremljanje učinkovitosti proizvodnje primarnih energetskih medijev. Meritve smo integrirali v energetske nadzorni informacijski sistem in vzpostavili ciljno spremljanje rabe energije na lokaciji z modulom strojnega učenja.

Optimizacija obratovanja klimatizacijskih sistemov

Na učinkovitost končne rabe energije v proizvodnih in neproizvodnih objektih pomembno vplivajo zasnova, projektiranje, dimenzioniranje, regulacija, nadzor in obratovanje klimatizacijskih sistemov (heating, ventilation, and air conditioning, HVAC). Sistemi HVAC vplivajo na približno 60 % končne rabe energije v podjetju. Z uvedbo še aktivnejšega nadzora nad obratovalnimi parametri izboljšujemo energetske učinkovitost na tem področju. Del redne aktivnosti je hidravlično uravnoteževanje razvodov ter porabnikov toplote in hladu. V letu 2023 smo končali projekt za pripravo suhega zraka s tehnologijami razvlaževanja z glikolskimi hladilniki, ki nadomeščajo dotrajana in za današnji čas energetske neučinkovita sušilna kolesa.

Zamenjava svetilk FLUO s svetilkami LED

V skladu z interno strategijo prehoda na svetilke LED v skupini Krka smo v letu 2023 izvedli prve projekte zamenjav svetilk. V Ločni smo s posodobitvijo izboljšali osvetljenost prostorov in delovnih površin. Na letni ravni bomo s tem **prihranili 800 MWh električne energije**.

Biotska raznovrstnost⁷⁷

Slovenija spada med države z največjo biotsko raznovrstnostjo v EU. Na prostoru, ki obsega samo 0,004 % površine Zemlje, živi več kot 1 % vseh znanih živečih vrst in več kot 2 % kopenskih.

Na vseh Krkinih proizvodnih lokacijah spremljamo in upoštevamo vse smernice in zahteve evropske in nacionalne zakonodaje s tega področja ter zagotavljamo ekološko, biotsko in krajinsko ohranjanje naravnega bogastva.

Na internih izobraževanjih zaposlene ozaveščamo o pomenu biotske raznovrstnosti. Pri obstoječih objektih in pri gradnji novih upoštevamo najstrožje okoljevarstvene zahteve. V Sloveniji še ni sistematičnega ovrednotenja z vidika biotske

⁷⁷ GRI 3-3, 304-2, 304-4

raznovernosti vodotokov kot ekosistemov, zato v Krki spremljamo publikacije in poročila, ki jih izdajajo ARSO, Zavod RS za varstvo narave, Statistični urad RS in druge strokovne ustanove.

Območje reke Krke je ekološko pomembno območje (EPO) in del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000, saj je pomemben prostor številnih vodnih in obvodnih rastlinskih in živalskih vrst, zlasti rib, dvoživk in ptic. EPO je po Zakonu o ohranjanju narave območje, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovernosti, Natura 2000 pa je družbena zaveza, da bomo varovali naravno dediščino slovenskega in evropskega pomena. Obveznosti so zelo jasno opredeljene z Direktivo o pticah in Direktivo o habitatih. Na območju reke Krke so ogrožene vrste ribe bolen, sulec in platnica, školjka navadni škržek, človeška ribica, bober in vidra. Zajem rečne vode in izpust očiščenih odpadnih vod iz naše čistilne naprave ne ogrožata pogojev za ohranitev vodnih in obvodnih biotopov ter pogojev, ki biotop povezujejo. Z obnovo zunanje razsvetljave in namestitvijo ustreznih svetlobnih teles smo bistveno zmanjšali vpliv umetne svetlobe na živali in rastline ter tako prispevali k ohranjanju biotske raznovernosti.

Vsi Krkini proizvodni objekti so strnjeni in ne posegajo v ekološko občutljiva območja. Območja, na katerih so obrati Ljutomer, Šentjernej, Bršljin in Krško, niso del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000. Vse odpadne vode ustrezno čistimo na komunalnih čistilnih napravah Ljutomer, Šentjernej in Novo mesto ter na čistilni napravi Vipap Krško, tako da s svojimi emisijami ne ogrožamo biotske raznovernosti.

Prevoz⁷⁸

V letu 2023 smo organizirali več kot 11.000 prevozov končnih izdelkov, surovin in embalaže. Z lastnimi vozili smo prevozili več kot 2,0 milijona kilometrov in porabili 569.000 litrov goriva. Nadaljevali smo posodabljanje voznega parka in izobraževanje voznikov.

Za dostavo blaga s cestnim prevozom uporabljamo najsodobnejša vozila z okoljsko ustreznimi motorji. Za bolj oddaljene trge večinoma uporabljamo ladijski in letalski prevoz. Prevoze organiziramo prek svojega transportnega oddelka z lastnimi vozili in prek pogodbenih prevoznikov. Večino svojih izdelkov dostavimo na evropske in azijske trge. Kljub dodatnim omejitvam v tranzitnih državah in izzivom v letalskem in ladijskem prometu smo uspešno opravili vse prevoze. Za zagotavljanje nemotene oskrbe z zdravili smo uspešno testirali železniški prevoz na relaciji Kitajska–Slovenija. Zaradi negotovih razmer v Rdečem morju in posledičnega podaljšanja tranzitnega časa smo pripravili alternativno transportno pot na relaciji Indija–Slovenija.

Podrobno in redno spremljamo in izpolnjujemo zahteve zakonodaje s področja prevoza zdravil ter skrbimo, da so z njimi in drugimi posebnostmi seznanjeni tudi vsi pogodbeni prevozniki in njihovi vozniki. Državni organi, pristojni za nadzor prevoza, v preteklem letu niso ugotovili zakonodajnih kršitev.

Pogodbene prevoznike skrbno izbiramo in tudi pri njih spodbujamo uporabo sodobnih vozil, ki ustrezajo najvišjim okoljskim standardom. V voznem parku imajo tudi vozila na utekočinjeni zemeljski plin.

Krkin vozni park sestavlja 19 tovornih vozil. V letu 2023 smo ga posodobili s tremi vlačilci s polprikloniki. Vsa vozila izpolnjujejo predpisane zahteve za voznike ter so varnostno in okoljsko izpopolnjena. Nova vozila imajo vgrajene najsodobnejše pripomočke (npr. radarski tempomat, zaviranje v sili, spremljanje konfiguracije terena, opozarjanje na mrtvi kot), ki še dodatno prispevajo k večji prometni varnosti. V decembru 2023 smo v vozni park vključili tudi popolnoma električno tovorno vozilo za prevoz po Sloveniji. Z najnovejšim vozilom, ki je pomembno dopolnilo Krkin vozni park električnih vozil, smo postavili nov standard za prihodnost in nadaljevali izvajanje dolgoročnega načrta razvoja trajnostne mobilnosti. To je namreč v Krki in Sloveniji prvo električno tovorno vozilo, ki skupaj s tovorom tehta več kot 12 ton. Glede na predvideni obseg dela bo električni tovornjak na leto prevozil **več kot 50.000 kilometrov** in privarčeval **več kot 15.000 litrov goriva**. Toliko ga skupaj porabi **deset povprečnih slovenskih voznikov** osebne vozila. Tovornjak enake kategorije, ki deluje na fosilna goriva, bi ustvaril **več kot 40 ton CO₂**. Da bi izničili negativni učinek, bi bilo treba posaditi **2600 dreves**. V avtoparku imamo tudi 14 električnih osebnih vozil in dve hibridni. Tudi v prihodnje bomo spremljali razvoj vozil na najsodobnejšo tehnologijo in z manjšim ogljičnim odtisom ter dopolnjevali svoj vozni park. V skladu s strategijo nabave električnih vozil načrtujemo, da bomo do leta 2025 najmanj 20 izrabljenih vozil na dizelski in bencinski pogon zamenjali z električnimi. Mreži električnih polnilnic, ki jih imamo za zdaj osem, bomo v Krki v Novem mestu kmalu

⁷⁸ SDG 12

dodali **prvo hitro polnilnico**, ki bo omogočala polnjenje s kar šestkrat večjo močjo in hitrostjo od običajne. Kadar je mogoče, službene poti nadomeščamo s tele- in videokonferencami ter tako še dodatno prispevamo k zmanjšanju porabe goriva in izpustov emisij v zrak.

Že osmo leto zapored smo se z akcijo Krkin dan brez avtomobila pridružili dejavnostim ob evropskem tednu mobilnosti. V letu 2023 so v akciji sodelovali naši zaposleni iz 12 držav. Trajnostni način prihoda na delo za številne krkaše postaja navada in ne le enkratno dejanje. V Krki v Sloveniji je 40 % zaposlenih od službe oddaljenih več kot 40 kilometrov. Vse več se jih na delo pripelje s skupnimi prevozi, s čimer prispevajo k manjši obremenitvi okolja, večji prometni varnosti in boljši kakovosti zraka. Zelena mobilnost mora biti tudi varna, zato zaposlene redno ozaveščamo o priporočilih in ukrepih za varovanje zdravja in varnost tudi na poti na delo. Da bi čim več zaposlenih v službo prihajalo s kolesi, smo na vseh svojih lokacijah v Sloveniji uredili parkirna mesta za kolesa. V letu 2023 smo v Ločni postavili sodobno kolesarnico. S tem smo parkirni prostor za kolesa povečali za več kot 40 %, zagotovili pa smo tudi večjo varnost parkiranih koles. Uporabo alternativnih in za okolje manj škodljivih načinov prihoda na delo spodbujamo tudi v okviru Mobilnostnega načrta Krke.

Emisije

Odpadne vode⁷⁹

Za celovito in učinkovito čiščenje odpadnih vod uporabljamo vrsto fizikalnih, kemijskih in bioloških postopkov, s katerimi iz odpadnih vod odstranjujemo različne vrste onesnaževal. Delujemo v skladu z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadne vode iz naprav za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov in učinkovin, katere zahteve so zajete v okoljevarstvenih dovoljenjih (OVD) za posamezno proizvodno lokacijo. Monitoring odpadnih vod na vseh lokacijah opravlja pooblaščen zunanji izvajalec, pogostost in obseg sta določena v posameznih OVD.

Ugotovitve študij kažejo, da je delež farmacevtskih učinkovin, ki prehajajo v vode iz farmacevtske proizvodnje, majhen v primerjavi z deležem, ki ga povzročijo končni uporabniki. Kljub temu smo dobro obvladovano področje čiščenja odpadnih vod še nadgradili z ocenami nevarnosti posameznih učinkovin in snovi za vodno okolje, ki so del širše ocene tveganja (risk assessment). Na podlagi izračunane nevarnosti, ki temelji na fizikalno-kemijskih, ekotoksikoloških in toksikoloških podatkih za posamezno učinkovino ter podatkih o znanem vodnem okolju, opredelimo načine ravnanja z odpadnimi vodami, dodatne ukrepe, če so potrebni, in način ravnanja z odpadki. Izračune redno spremljamo in posodabljam, pri ravnanju z odpadnimi vodami in odpadki pa upoštevamo tudi rezultate novih raziskav ter druge strokovne in verodostojne informacije. Za nekatere farmacevtske učinkovine, ki predstavljajo večje tveganje za okolje, smo s pomočjo zunanjih partnerjev razvili zahtevne analize metode, s katerimi spremljamo vsebnost ostankov učinkovin v odpadnih vodah.

Količino in onesnaženost industrijskih odpadnih vod **zmanjšujemo v vseh fazah proizvodnega procesa**. Že pri razvoju izdelka upoštevamo zahteve OVD in zakonodaje ter izbiramo tehnologije z najmanjšo možno porabo vode. V proizvodnji uporabljamo sodobne tehnologije priprave vod, zaprte hladilne sisteme in druge načine varčevanja z vodo. Kjer je mogoče, uporabimo za vodo manj škodljive surovine in pomožne materiale. V postopkih pranja v proizvodnji količine detergentov zmanjšujemo na najnižjo možno raven. Na vseh proizvodnih lokacijah zagotavljamo čiščenje odpadnih vod in doseganje zakonsko določenih parametrov iztokov pred izpustom v površinske vode. Odpadne vode v Ločni čistimo na sodobni lastni industrijski čistilni napravi, ki izpolnjuje zahteve, določene na podlagi najboljših razpoložljivih tehnik na tem področju. Odpadne vode v dislociranih obratih čistimo na sodobnih skupnih komunalnih čistilnih napravah.

Na lokaciji Ločna nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki jih čistimo na lastni biološki čistilni napravi, ter hladilne odpadne vode, ki niso onesnažene in po hladilno-meteorni kanalizaciji odteka v reko Krko. S posodobitvami v zadnjih letih in strokovnim vodenjem zahtevne tehnologije dosegamo visoko kakovost iztoka v skladu z vsemi zakonskimi zahtevami. V letu 2023 smo na čistilno napravo sprejeli in na njej prečistili 710.121 m³ odpadnih vod, kar je 80.427 m³ (10 %) manj kot leto prej. Dosegli smo 91,5-odstotno odstranitev organskega onesnaženja, izraženega s parametrom KPK (kemijska potreba po kisiku), in 98,6-odstotno odstranitev organskega onesnaženja, izraženega s parametrom BPK₅ (biokemijska potreba po kisiku v petih dneh). Hladilnih odpadnih vod je bilo 347.182 m³, kar je 75.557 m³ manj kot leta 2022. Z učinkovitim vodenjem čistilne naprave smo količino odpadnega blata, ki ga predajamo zunanjemu pogodbeniku v nadaljnjo obdelavo, zmanjšali za 17,4 %, skupno količino enot obremenitve pa za 274 EO, kar pomeni 19-odstotno zmanjšanje glede na leto 2022.

⁷⁹ GRI 303-2, 303-4, SDG 12

V obratu Bršljin nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki odteka v javno kanalizacijo in se čistijo na skupni komunalni čistilni napravi v Novem mestu. V letu 2023 je bila skupna količina odpadnih vod 19.288 m³.

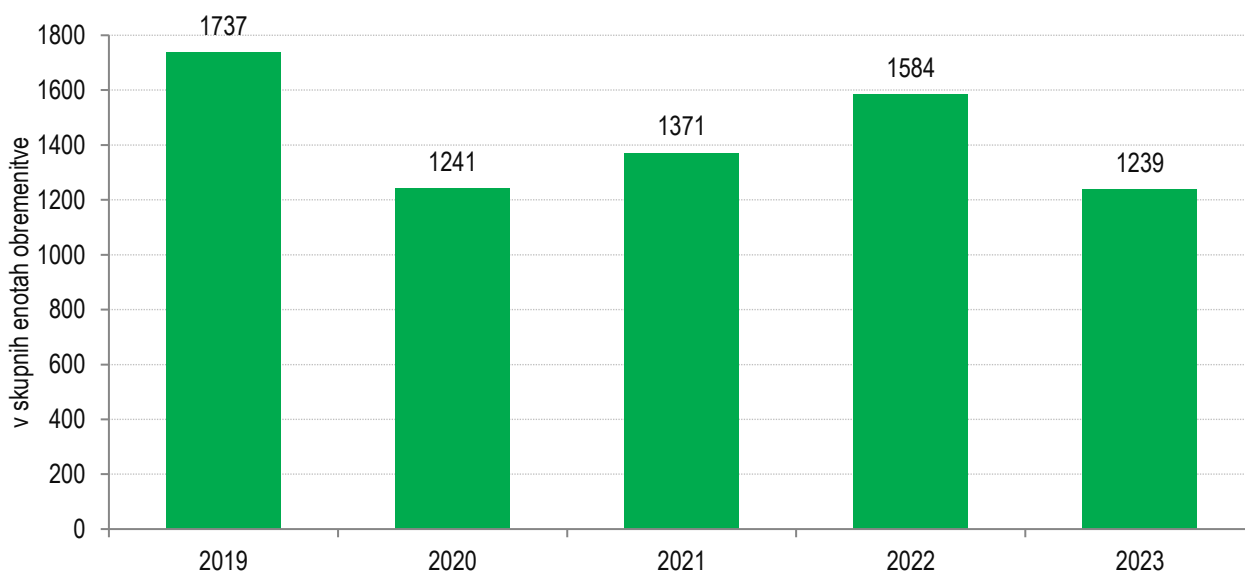
V obratu Šentjernej nastajajo industrijske in komunalne odpadne vode, ki odteka v javno kanalizacijo in se čistijo na skupni komunalni čistilni napravi v Šentjerneju. V letu 2023 je bila skupna količina odpadnih vod 17.364 m³.

V obratu Ljutomer nastajajo industrijske, komunalne in hladilne odpadne vode, ki odteka v javno kanalizacijo in se čistijo na skupni komunalni čistilni napravi v Ljutomeru. V letu 2023 je bila skupna količina odpadnih vod 26.436 m³.

V obratu Krško nastajajo industrijske, komunalne in odpadne vode iz energetske oskrbe, ki odteka v javno kanalizacijo in se čistijo na čistilni napravi Vipap v Krškem. V letu 2023 je bila skupna količina odpadnih vod 28.308 m³. Na lokaciji Krško gradimo lastno biološko čistilno napravo. Njen zagon je predviden junija 2025.

Skupno količino enot obremenitve smo v primerjavi z letom 2022 zmanjšali za 345 EO oziroma za 22 %, največ na lastni čistilni napravi v Ločni.

Ravnanje z odpadnimi vodami

Skupne EO predstavljajo predpisani matematični izračun onesnaženja na vseh iztokih odpadnih vod (Ločna, Šentjernej, Bršljin, Ljutomer, Krško). Pri izračunu upoštevamo letni pretok odpadnih vod, organsko onesnaženje, obremenitve z dušikom, fosforjem in neraztopljenimi snovmi ter učinek čiščenja čistilne naprave.

Odpadki⁸⁰

Z odpadki ravnamo v skladu z načrtom gospodarjenja z odpadki in navodili, ki vključujejo zakonske zahteve, tehnične in organizacijske ukrepe ter cilje na področju ravnanja z odpadki. Z vključitvijo v skupne načrte ravnanja z odpadnimi zdravili in odpadno embalažo sledimo zakonsko predpisani proizvajalčevi razširjeni odgovornosti. Zagotavljamo zbiranje in ustrezno predelavo embalaže ter varno odstranitev izdelkov, ki jih končni uporabniki ne uporabijo.

Upoštevamo zakonsko predpisano hierarhijo ravnanja z odpadki in zavezo okoljskega standarda ISO 14001:2015 za trajno zmanjševanje vplivov na okolje. Naša prioriteta je preprečevanje nastajanja odpadkov, kar zagotavljamo z:

- zmanjševanjem velikosti embalažnih enot,
- uporabo vračljive embalaže,
- dobavo tekočih surovin z avtociisternami in v večjih povratnih embalažnih enotah,
- izboljšavami v razvoju tehnoloških postopkov in v proizvodnji,
- uporabo regeneriranih topil,

⁸⁰ GRI 3-3, 306-1, 306-2, SDG 12

- ponovno uporabo palet in
- številnimi drugimi ukrepi.

Neprestano optimiziramo tudi dimenzije embalaže in gramaturo embalažnih materialov ter tako zmanjšujemo nabavne stroške in količino odpadne embalaže. Z večjim dobaviteljem smo vzpostavili sistem vračljive embalaže. Tako smo v letu 2023 po načelih krožnega gospodarstva 22,5 tone plastične embalaže, ki bi sicer postala odpadke, predali v ponovno uporabo. Dobavo topil v nepovratnih kovinskih sodih smo nadomestili z dobavo v vračljivih večjih embalažnih enotah in s tem zmanjšali količino embalaže za 20,5 tone. Z obema ukrepoma smo zmanjšali količino odpadne embalaže za 43 ton in emisije za 115 ton ekvivalenta CO₂.

S proizvodnjo kombiniranih izdelkov, ki vsebujejo dve ali več učinkovin v eni tableti, zmanjšujemo porabo embalaže in pomožnih snovi ter količino odpadkov v primerjavi s proizvodnjo izdelkov z eno učinkovino.

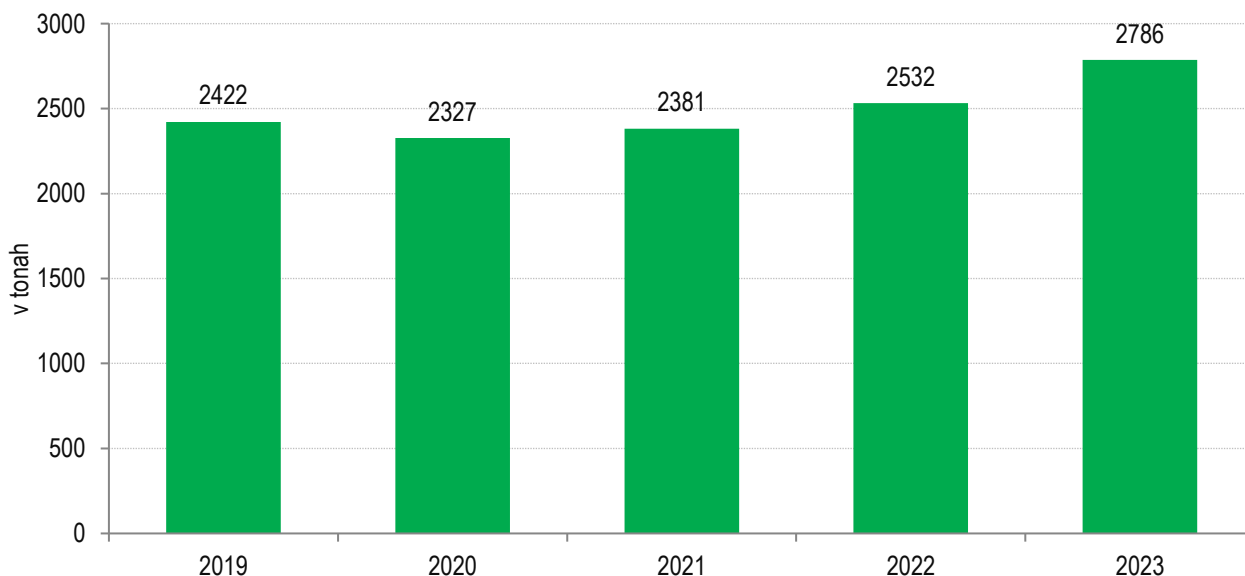
Odpadke, ki se jim ne moremo izogniti, upravljamo celostno. Prednost dajemo njihovi pripravi za ponovno uporabo. Obravnavamo jih kot pomemben vir surovin in energije, zato jih zbiramo ločeno že na mestu, kjer nastanejo, in jih pripravljamo za ponovno uporabo. Tudi s tem prispevamo k načelom krožnega gospodarstva. Vzpostavili smo sistem ločenega zbiranja posameznih vrst odpadkov, v katerega so vključeni vsi zaposleni. Uporabljamo sodobno opremo za ločeno zbiranje, stiskanje in prevoz odpadkov. Količino ločeno zbranih reciklrinih odpadkov smo v primerjavi s predhodnim letom povečali za 10 %. V letu 2023 smo zbrali 567 ton sestavljenih materialov iz aluminija in plastike, kar je 13 % več kot leta 2022. Iz njih je pooblaščen predelovalec pridobil 187 ton aluminija in 332 ton plastike ter jih kot surovino predal v predelavo. V anaerobno predelavo za proizvodnjo bioplina smo predali 116,8 tone organskih odpadkov in s tem emisije zmanjšali za 10,5 tone ekvivalenta CO₂.

Kljub povečanemu obsegu proizvodnje smo skupno količino nastalih odpadkov zmanjšali za 3,6 %. V primerjavi z letom 2022 smo količino odpadkov, odloženih na odlagališče, zmanjšali za 64 ton oziroma 10 %.

Tudi v letu 2023 so se v Sloveniji nadaljevala tveganja, povezana s prevzemom in odstranjevanjem nekaterih vrst odpadkov. Za njihovo obvladovanje smo razpršili tokove ravnanja z odpadki ter poslovno sodelovanje razširili na več slovenskih in tujih zbiralcev in odstranjevalcev teh odpadkov.

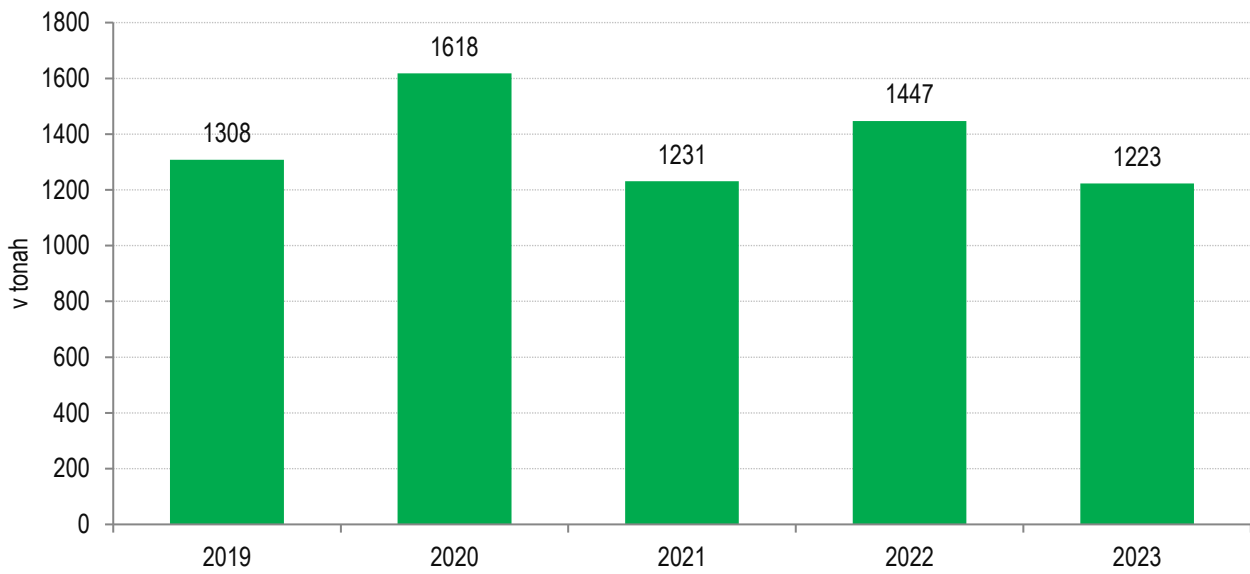
Dobre rezultate lahko dosegamo le z odgovornim delom vseh, zato je pomemben del naših aktivnosti tudi redno izobraževanje zaposlenih o ravnanju z odpadki.

Odpadki, predani v reciklažo⁸¹

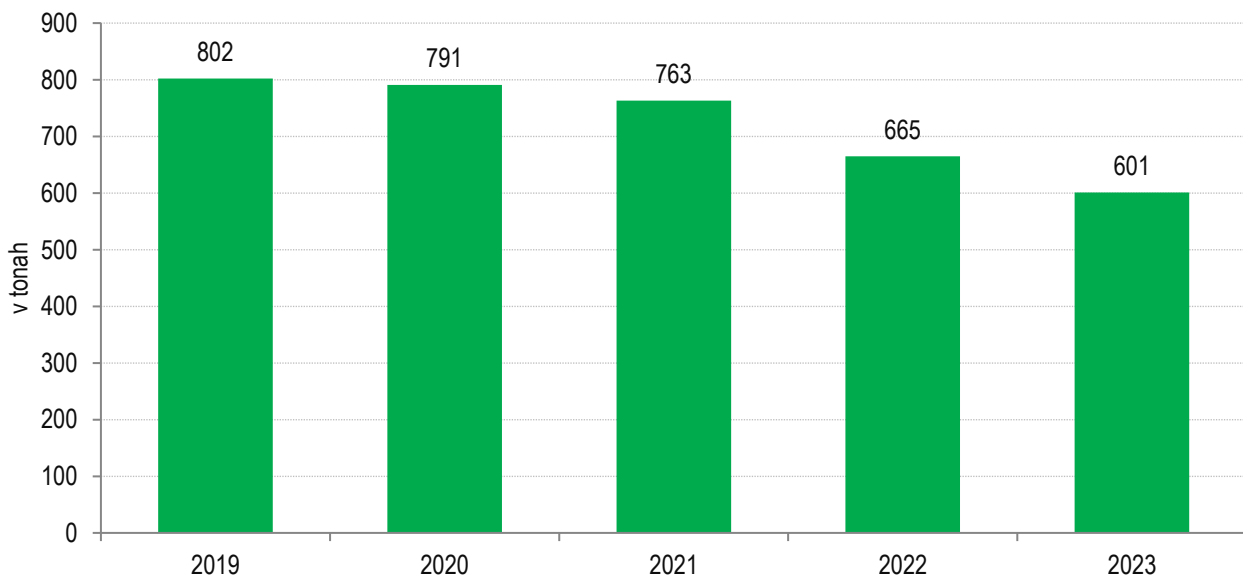

⁸¹ GRI 306-4

Odpadki, predani v biološko obdelavo in predelavo⁸²

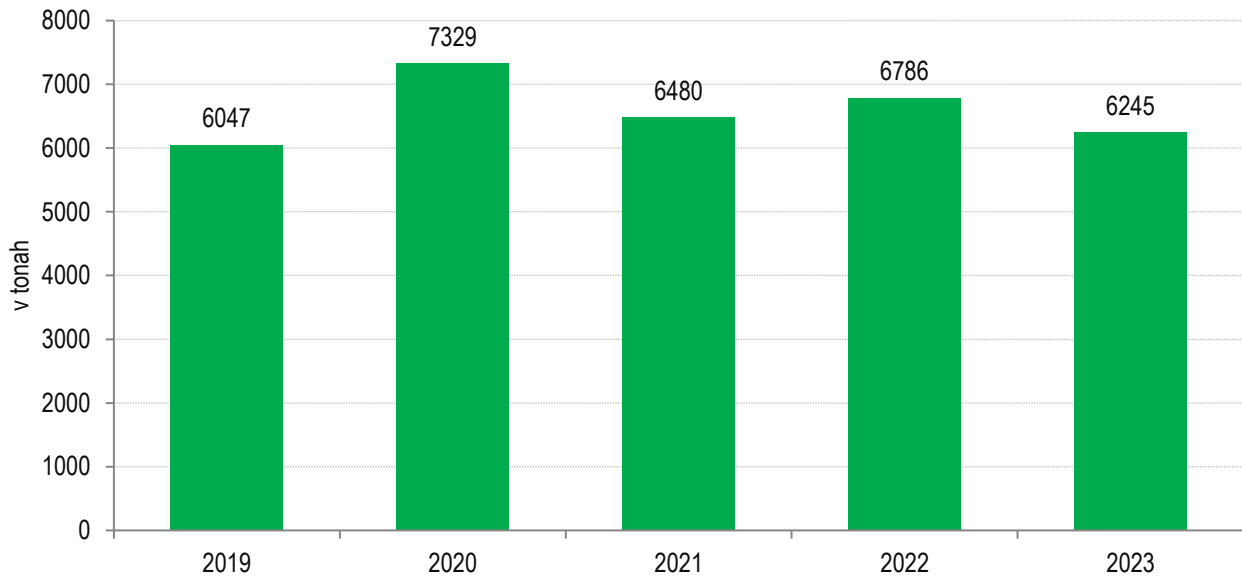

Odpadki, odloženi na odlagališče

⁸² GRI 306-4

Odpadki, predani v sežig⁸³

Hrup

Majhne emisije hrupa zagotavljamo z ustrežno opremo, namestitvijo opreme v zaprte prostore, protihrupnimi zaščitami, električnim napajanjem agregatov za hlajenje tovornih vozil in njihovo premestitvijo v notranjost proizvodnega območja. Meritve v skladu s predpisom, ki ureja mejne vrednosti kazalnikov hrupa v okolju, izvajamo vsaka tri leta in ob vsaki večji spremembi, ki bi lahko povzročila povečanje hrupa. Rezultati monitoringov hrupa, ki so jih pooblaščen zunanji izvajalci v Krki opravili v zadnjem triletnem obdobju, dokazujejo uspešnost ukrepov in skladnost ravni hrupa z zakonodajo.

Emisije v zrak⁸⁴

Učinkovito zmanjševanje emisij v zrak spada med naše prednostne naloge za varovanje okolja in zmanjševanje posledic podnebnih sprememb. Upoštevamo ukrepe EU za uresničevanje zelenega dogovora, zakonske zahteve in stroge zahteve za preprečevanje navzkrižne kontaminacije v farmacevtski industriji. Emisije zmanjšujemo s čistilnimi napravami na vseh izpustih, ki so potencialni vir onesnaževanja. Z učinkovitimi odpraševalnimi sistemi, filtri, vodnimi pralniki, kondenzacijskimi kolonami in napravami za termično oksidacijo odpadnih plinov emisije zmanjšujemo pod zakonsko določene mejne vrednosti oziroma do ravni, ki nam jo omogoča najboljša razpoložljiva tehnika.

V Sloveniji je velika težava občasna čezmerna onesnaženost zraka z delci PM₁₀ in nekaterimi drugimi onesnaževali (z delci PM_{2,5}, dušikovim dioksidom, ozonom, benzo(a)pirenom), ki povzročajo številne zdravstvene težave. V Krki z absolutno filtracijo zraka na vseh prašnih izpustih v zrak zagotavljamo več kot **99,7-odstotno odstranitev vseh prašnih delcev**.

Pripravili smo izračun ogljičnega odtisa skupine Krka v obsegu 1 (scope 1) in obsegu 2 (scope 2) po protokolu o toplogrednih plinih (Greenhouse Gas Protocol, GHG) za obdobje od 1. januarja 2023 do vključno 31. decembra 2023.

V letu 2023 so največji delež emisij toplogrednih plinov (TGP) predstavljale emisije, ki nastanejo pri zgorevanju v stacionarnih napravah v lasti skupine Krka, namenjenih predvsem ogrevanju in proizvodnim procesom, ter občasno v dizelskih električnih agregatih, ki so namenjeni oskrbi ključne opreme z električno energijo v primeru izpada električne energije (58 %). Sledile so emisije zaradi porabljenе električne energije (20 %). Tretji najpomembnejši vir emisij TGP je bilo zgorevanje goriv v prevoznih sredstvih (tovornjakih, kombijih, osebnih vozilih), ki so v lasti skupine Krka (19 %). Vse druge emisije (npr. ubežne emisije zaradi puščanja hladilnih tekočin iz hladilnih naprav in toplotnih postaj; emisije, povezane s procesi, ki jih povzroči oksidacija hlapnih organskih spojin v regenerativnih termičnih oksidatorjih, emisije, ki jih povzroči čiščenje odpadne vode; emisije, povezane s toploto iz omrežja in toploto iz kogeneracije ali soproizvodnje toplotne in električne energije) predstavljajo manj kot 3-odstotni delež skupnih emisij TGP.

⁸³ GRI 306-5

⁸⁴ GRI 3-3, SDG 13

Emisije toplogrednih plinov⁸⁵

Od leta 2021 vse porabnike električne energije v Krki v Sloveniji oskrbujemo izključno z električno energijo iz brezogljivičnih virov. Še naprej želimo zmanjševati skupne emisije CO₂ v zrak (obseg 1 in obseg 2 po GHG-protokolu) in tako zagotavljati čim večjo ogljično nevtralnost naših procesov. V prihodnje načrtujemo tudi izračun emisij po obsegu 3.

Lokacija Ločna je vključena v trgovanje z emisijskimi kuponi CO₂, zato moramo v skladu z zakonodajo o emisijah o tem poročati Ministrstvu RS za okolje, podnebje in energijo.

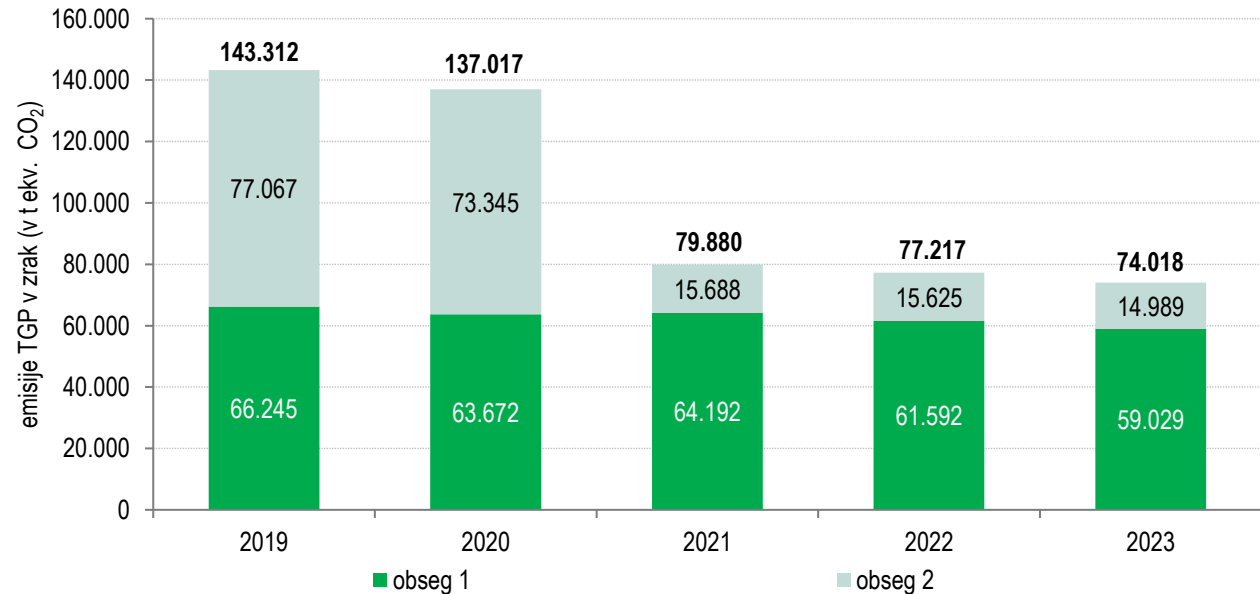
V letu 2023 smo na ravni skupine Krka v zrak izpustili 48,4 % manj emisij CO₂ kot v referenčnem letu 2019. Glede na leto 2022 smo emisije v obsegu 1 po GHG zmanjšali za 4,2 %, emisije v obsegu 2 pa za 4,1 %.⁸⁶

Ogljični odtis skupine Krka v obdobju 2019–2023 glede na prihodke, število zaposlenih in obseg proizvodnje⁸⁷

	2023	2022	2021	2020	2019
Ogljični odtis glede na prihodke v kg ekv. CO ₂ /EUR	0,041	0,045	0,051	0,089	0,096
Ogljični odtis glede na število zaposlenih v t ekv. CO ₂ /zaposlenega	6,28	6,67	6,90	11,78	12,48
Ogljični odtis glede na fizični obseg proizvodnje v t ekv. CO ₂ /milijardo kosov	4379,8	4596,3	4930,9	8304,1	9428,4

V letu 2023 je bil v okviru revizije poročil in akcijskega načrta za zmanjšanje ogljičnega odtisa skupine Krka popravljen emisijski faktor pri delu emisij v obsegu 1. Ob tem so se spremenile skupne emisije TGP v letu 2022.

Skupne emisije TGP po GHG (obseg 1 in obseg 2) skupine Krka v obdobju 2019–2023⁸⁸

Cilji in akcijski načrt

Za zmanjševanje emisij CO₂ in doseganje cilja podnebno nevtralne EU do leta 2050 smo na podlagi izračuna ogljičnega odtisa v obsegu 1 in 2 pripravili akcijski načrt skupine Krka za zmanjševanje emisij TGP do let 2025, 2030 in 2050. Načrtujemo, da bomo do leta 2030 skupni ogljični odtis skupine Krka v obsegu 1 in 2 z lastnimi aktivnostmi zmanjšali za 48 % glede na izhodiščno leto 2019. Cilj razogljichenja do leta 2030 temelji na povečevanju elektrifikacije voznega parka, optimizaciji poslovnih procesov in izboljšanju njihove energetske učinkovitosti. Cilj zmanjšanja ogljičnega odtisa še ni

⁸⁵ GRI 305-1, 305-2

⁸⁶ GRI 305-5

⁸⁷ GRI 305-4

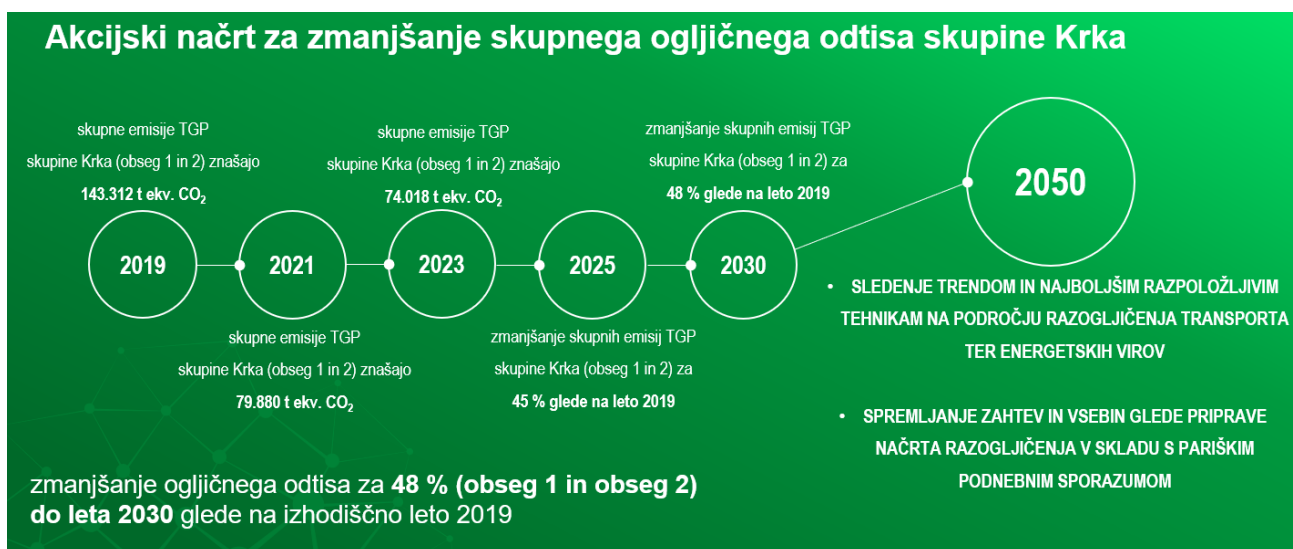
⁸⁸ GRI 305-1, 305-2, SDG 12

uskladen s cilji Pariškega sporazuma in ne temelji na znanstveno utemeljenih ciljih. Aktivnosti iz akcijskega načrta so vključene v strateško načrtovanje investicijskih projektov, ki jih bo družba Krka z veliko gotovostjo izvedla z lastnimi finančnimi sredstvi in človeškimi viri. Krka bo sledila trendom in najsodobnejšim razpoložljivim tehnikam pri oskrbi z ogljično nevtralnimi energenti. Če bodo na trgu v skladu z nacionalnim energetskega podnebnim načrtom zagotovljeni ogljično nevtralni energenti, bo sledila ciljem Pariškega sporazuma in ogljični odtis do leta 2030 zmanjšala za 50 %.

Krka tudi v prihodnje načrtuje rast in povečevanje fizičnega obsega proizvodnje na vseh lokacijah. Zato je sprejemljivejša in realnejša postavljanje relativnih ciljev za zmanjšanje ogljičnega odtisa glede na obseg proizvodnje.

Skupina Krka si bo tudi v nadaljnjem obdobju med letoma 2030 in 2050 prizadevala zmanjševati ogljični odtis. Sledili bomo najboljšim razpoložljivim tehnikam na področju razogljičevanja in oskrbe z razpoložljivimi ogljično nevtralnimi energenti (obnovljivimi viri energije, vodikom idr.) ter jih v največji možni meri vključevali v svoje procese. Pri pripravi akcijskega načrta za zmanjšanje ogljičnega odtisa do leta 2050 bomo sledili znanstveno utemeljenim in podprtim ciljem (SBTi) in ciljem Pariškega sporazuma glede razogljičenja in podnebne nevtralnosti.

Kronološki prikaz že opravljenega dela in postavljenih ciljev do leta 2050

Elektromagnetno sevanje

V Krki redno spremljamo zakonodajo s tega področja in izvajamo zahtevane meritve. Elektromagnetno sevanje je sicer sestavni del naravnega in življenjskega okolja, z elektrifikacijo pa se je pojavilo elektromagnetno sevanje tehničnega izvora in velikih jakosti, ki opazno učinkuje tudi na organizme.

Na lokaciji Ločna smo prepoznali vire visoko- in nizkofrekvenčnega elektromagnetnega sevanja pri:

- baznih postajah za mobilno telefonijo,
- sistemih ojačevalcev mobilnega signala znotraj objektov,
- transformatorskih postajah,
- elektroenergetskih proizvodnih virih ter
- srednjenapetostnih elektroenergetskih vodih in povezavah.

Rezultati prvih meritev in monitoringov dokazujejo, da so obremenitve sevanj na prepoznanih virih pod zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi. Na ostalih Krkinih proizvodnih in poslovnih lokacijah v Sloveniji ni baznih postaj za mobilno telefonijo, zato so energetskega manj intenzivne.

Svetlobno onesnaževanje

Na Krkinih proizvodnih in poslovnih lokacijah v Sloveniji z zunanjo razsvetljavo osvetljujemo parkirne, prometne (notranje ceste in pešpoti), transportne in skladiščne površine. Vir svetlobe so tudi svetlobni napisi in oglasne površine. Zunanja razsvetljava ter svetlobni napisi in panoji se vklopijo prek astronomske ure. Na večjih lokacijah izvajamo ločene meritve porabe električne energije za zunanjo razsvetljavo. Skupna nazivna električna moč za vse lokacije v Sloveniji je leta 2023 znašala 25 kW, kar je 17 % manj, kot je leta 2014 znašala samo na lokaciji Ločna.

Varovanje okolja v Krkinih odvisnih družbah

Usmeritve in dobre prakse na področju varovanja okolja s stalnim sodelovanjem, izmenjavo informacij in investiranjem **prenašamo v vse odvisne družbe**. Pri tem dosledno upoštevamo zahteve lokalnih zakonodaj. Vzpostavili smo učinkovite sisteme ločenega zbiranja odpadkov, ki jih predajamo samo preverjenim pooblaščenim zbiralcem.

V obratu v Jastrebarskem na Hrvaškem odpadne vode iz proizvodnje visokoaktivnih učinkovin čistimo na lastni čistilni napravi z naprednim oksidacijskim postopkom, s katerim dosežemo 99,9-odstotno razgradnjo učinkovin. V družbi Krka-Rus v Ruski federaciji odpadne vode prečiščujemo na lastni membranski biološki čistilni napravi, ki smo jo v letu 2023 posodobili z namestitvijo sekundarnega usedalnika. Odpadne vode iz drugih obratov in odvisnih družb odvajamo na sodobne skupne komunalne čistilne naprave.

Na vire emisij prašnih delcev vgrajujemo visokoučinkovite absolutne filtracijske naprave. V odvisne družbe prenašamo tudi dobre prakse pri racionalni rabi energije in vode. V preteklem letu smo v družbi Krka-Rus v Ruski federaciji opravili interni pregled stanja sistema upravljanja energije in prepoznali kar nekaj priložnosti za izboljšave. V letu 2024 bomo na lokaciji vzpostavili celovito spremljanje učinkovitosti proizvodnje energetskih medijev in si tako zagotovili stalen nadzor nad učinkovitostjo omenjenih sistemov.

Okoljsko komuniciranje

K dobrim okoljevarstvenim rezultatom prispevajo vsi zaposleni, zato jih nenehno spodbujamo k nadgradnji znanja in ozaveščenemu ravnanju z okoljem. Z interno komunikacijsko kampanjo Vaša skrb za okolje šteje jih spodbujamo k varčevanju z energijo, vodo in papirjem ter k ločevanju odpadkov.

Vsebine o odgovornem okoljskem ravnanju smo vključili v **program uvajalnega seminarja za novozaposlene** in v **programe za pridobivanje nacionalne poklicne kvalifikacije**. V Krkin katalog izobraževalnih programov smo poleg vsebin, povezanih z odpadki, odpadnimi vodami, hrupom, emisijami v zrak in svetlobnim onesnaževanjem, umestili vsebine o celovitem upravljanju okolja in trajnostne teme, povezane z okoljem. Leta 2023 se je izobraževanj, povezanih z okoljem, udeležilo 1199 zaposlenih v Krki v Sloveniji.

Vse s to temo povezane vsebine smo med pandemijo prenesli na elektronske medije. Po novem so v izobraževanje o varstvu okolja in trajnostnem razvoju vključeni tudi zaposleni v tujini, zato smo zanje pripravili več elektronskih jezikovnih različic vsebin. V letu 2023 se je teh izobraževanj udeležilo 48 zaposlenih.

Javnost s svojimi dejavnostmi za varovanje okolja seznanjamo z objavami v medijih ter na seminarjih, posvetovanjih in okroglih mizah. Dejavno se vključujemo v pripravo okoljske zakonodaje ter smo soustanovitelj in dejaven član Sekcije za okolje in energijo pri Gospodarski zbornici Dolenjske in Bele krajine. Sodelujemo tudi s strokovnimi in znanstvenimi organizacijami doma in v tujini.

Družbeno in okoljsko odgovorno ravnanje vključuje tudi kakovostne odnose z deležniki v lokalnem okolju, še posebno z najbližjimi sosedi, na katere s svojim delovanjem najbolj vplivamo. Dobri odnosi z njimi so rezultat stalnega in odprtega dialoga. Marca 2023 smo pripravili tradicionalno srečanje z okoliškimi prebivalci, na katerem smo jih seznanili z dejavnostmi, rezultati in načrti, povezanimi z varstvom okolja. Naslednje srečanje načrtujemo v letu 2025. Okoliške prebivalce v Krškem smo o dejavnostih Krke, investicijskih načrtih in skrbi za okolje informirali s publikacijo Utrip okolja, ki smo jo poslali na več kot 1000 naslovov. Decembra 2023 smo za okoliške prebivalce obrata Krka Krško organizirali srečanje. Delovanje družbe Krka, investicijske načrte in vplive na okolje smo predstavili tudi na seji občinskega sveta Mestne občine Krško.

Mnenja vseh deležnikov in informacije, ki jih dobimo od njih, upoštevamo in s tem sistem upravljanja okolja nenehno izboljšujemo.

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) je v okviru letnega Okoljskega dneva gospodarstva 2023 prvič podelila nagrado za okoljskega trajnostnega menedžerja leta. Prejel jo je vodja Službe varstva okolja v Krki.

Kazalo po standardu poročanja GRI

Izjava o uporabi	Skupina Krka je poročala v skladu s standardi GRI (Global Reporting Initiative) za obdobje od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023
GRI 1 v uporabi	GRI 1: Osnova 2021
Relevantni sektorski standardi	V času priprave poročila še ni bilo relevantnih sektorskih standardov.

SPLOŠNA RAZKRITJA				
GRI standard	Opis razkritij	Stran	Poglavje	Opuščene zahteve in pojasnila
GRI 2: Splošna razkritja 2021				
Organizacija in njene prakse poročanja				
2-1	Podatki o organizaciji	14 17 93–94	Predstavitev skupine Krka Krkina prisotnost na svetovnih trgih Trgovanje z delnicami in lastništvo	
2-2	Seznam subjektov, vključenih v poročanje o trajnostnem poslovanju	153	Trajnostni razvoj, O poročilu	
2-3	Obdobje poročanja, pogostost in kontaktna oseba	153	Trajnostni razvoj, O poročilu	
2-4	Spremembe podatkov iz predhodnih poročil	153	Trajnostni razvoj, O poročilu	
2-5	Zunanja preveritev poročanja			Za zunanjo preveritev poročanja po standardu GRI se nismo odločili.
Dejavnosti in zaposleni				
2-6	Dejavnosti, vrednostna veriga in druga poslovna razmerja	11 93–94 102–115 115–134 135 140 141 142	Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka Trgovanje z delnicami in lastništvo Prodaja po regijah Skupine izdelkov in storitev Razvoj in raziskave Nabavni proces Odgovornost do dobaviteljev Vlaganja in naložbe	
2-7	Zaposleni	157–158	Odgovornost do zaposlenih	Ne poročamo o 2-7-b-iii, ker za skupino Krka ni relevantno.
2-8	Delavci, ki niso zaposleni	157	Odgovornost do zaposlenih	

Vodenje in upravljanje				
2-9	Upravljavska struktura in sestava	22 37 39	Izjava o upravljanju družbe Krka Sestava nadzornega sveta družbe Krka 31. 12. 2023 Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023	
2-10	Imenovanje in izbor najvišjega organa vodenja in upravljanja	22 37 39	Izjava o upravljanju družbe Krka Sestava nadzornega sveta družbe Krka 31. 12. 2023 Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023	
2-11	Predsednik najvišjega organa vodenja in upravljanja	37 39	Sestava nadzornega sveta družbe Krka 31. 12. 2023 Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023	
2-12	Vloga najvišjega organa vodenja in upravljanja pri nadzoru obvladovanja vplivov	39	Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023	
2-13	Prenos odgovornosti za obvladovanje vplivov	64	Trajnostno upravljanje skupine Krka	
2-14	Vloga najvišjega organa vodenja in upravljanja pri poročanju o trajnosti	43	Izjava o nefinančnem poslovanju	
2-15	Nasprotja interesov	37 39	Sestava nadzornega sveta družbe Krka 31. 12. 2023 Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023	
2-16	Sporočanje kritičnih pomislekov	33	Skladnost poslovanja in korporativna integriteta	
2-17	Kolektivno znanje najvišjega organa vodenja in upravljanja o trajnostnih vplivih	37 39	Sestava nadzornega sveta družbe Krka 31. 12. 2023 Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023	
2-18	Ocena dela najvišjega organa vodenja in upravljanja		Poročilo o delu Nadzornega sveta	Objavljeno na spletnih straneh družbe Krka.
2-19	Politike nagrajevanja		Poročilo o delu Nadzornega sveta	Objavljeno na spletnih straneh družbe Krka.
2-20	Postopek določanja prejemkov		Poročilo o delu Nadzornega sveta	Objavljeno na spletnih straneh družbe Krka.
2-21	Razmerje med letnimi prejemki			Skladno s politiko prejemkov, se fiksni prejemki članov uprave določijo kot mnogokratnik povprečne plače zaposlenih v družbi Krka v preteklih 3 mesecih. Mnogokratnike določi NS ob imenovanju uprave in se razlikujejo glede na obseg področij, ki jih člani pokrivajo. Za predsednika uprave se uporablja mnogokratnik 10.

Strategija, politike in prakse				
2-22	Izjava o strategiji trajnostnega razvoja	3–8	Pismo predsednika uprave	
2-23	Zaveze za odgovorno poslovno ravnanje	32 33 35 60 172–174	Skladnost poslovanja in korporativna integriteta Načrt integritete Spoštovanje človekovih pravic pri poslovanju Razvojna strategija skupine Krka Odgovornost do naravnega okolja	
2-24	Vključevanje zavez za odgovorno poslovno ravnanje	33 33 35 172–174	Pooblaščenec za skladnost poslovanja in korporativno integriteto Načrt integritete Spoštovanje človekovih pravic pri poslovanju Odgovornost do naravnega okolja	
2-25	Postopki za odpravo negativnih vplivov	172–174	Odgovornost do naravnega okolja	
2-26	Mehanizmi za iskanje nasvetov in izražanje pomislekov	33	Obravnavna sumov nepravilnosti	
2-27	Skladnost z zakoni in predpisi	147–150 173	Kakovost Odgovornost do naravnega okolja	
2-28	Članstvo v združenjih	34	Prispevki in ostala porabljen sredstva	
Vključevanje deležnikov				
2-29	Pristop k vključevanju deležnikov	94–95 154 167	Komuniciranje z vlagatelji Trajnostni razvoj Zdravstveni delavci, ponudniki zdravstvene oskrbe in neposredni kupci	
2-30	Zaposleni, za katere veljajo kolektivne pogodbe	157	Odgovornost do zaposlenih	
GRI 3: Bistvene teme 2021				
3-1	Proces definiranja bistvenih tem	64 152	Razvojna strategija skupine Krka Trajnostni razvoj, Ocena bistvenosti	
3-2	Seznam vseh bistvenih tem	152 155	Trajnostni razvoj, Ocena bistvenosti Trajnostni razvoj	
EKONOMSKI VPLIVI				
GRI 201: Ekonomska uspešnost 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	60–64	Razvojna strategija skupine Krka	
201-1	Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost	11 168, 171 227	Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka Odgovornost do družbenega okolja 7. Stroški dela	
201-3	Obveznosti iz pokojninskega načrta	227	7. Stroški dela	
201-4	Finančna pomoč, subvencije, prejete od države	241	22. Odloženi prihodki	

GRI 203: Posredni ekonomski vplivi 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	168	Odgovornost do družbenega okolja	
203-1	Razvoj in vpliv pomembnejših infrastrukturnih vlaganj ter storitev, ki jih organizacija podpira	168, 171	Odgovornost do družbenega okolja	
203-2	Pomembnejši posredni ekonomski vplivi	168	Odgovornost do družbenega okolja	
GRI 204: Nabavna praksa 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	141	Odgovornost do dobaviteljev	
204-1	Delež nabavljenega blaga pri lokalnih dobaviteljih	141	Odgovornost do dobaviteljev	
GRI 205: Protikorupcijsko ravnanje 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	32	Skladnost poslovanja in korporativna integriteta	
205-1	Dejavnosti, pri katerih so bila preverjena tveganja, povezana s korupcijo	34	Načrt integritete	
205-2	Komuniciranje in izobraževanje o protikorupcijskih politikah in praksah	32	Skladnost poslovanja in korporativna integriteta	Ne poročamo o številu ur.
205-3	Število potrjenih primerov korupcije in sprejeti ukrepi	33	Skladnost poslovanja in korporativna integriteta	Poročamo o številu prijavljenih sumov nepravilnosti.
GRI 206: Varstvo konkurence 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	32	Skladnost poslovanja in korporativna integriteta	
206-1	Pravni postopki s področja varstva konkurence in monopolnih praks	240	21. Rezervacije	
207: Davki 2019				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	35–36	Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim in davčnim poročanjem	
207-1	Pristop k davkom	35–36	Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim in davčnim poročanjem	
207-2	Davčno upravljanje, nadzor in obvladovanje tveganj	35–36	Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim in davčnim poročanjem	
207-3	Vključevanje deležnikov	35–36	Notranje kontrole in upravljanje tveganj v povezavi z računovodskim in davčnim poročanjem	
207-4	Poročanje o davkih	97	Analiza uspešnosti poslovanja	Poročamo o efektivni davčni stopnji.
OKOLJSKI VPLIVI				
GRI 302: Energija 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	175	Energija	
302-1	Poraba energije znotraj organizacije	12	Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka	
302-3	Energetska intenzivnost	176–177	Energija	
302-4	Zmanjšanje porabe energije	176	Energija	

GRI 303: Voda in odpadne vode 2018				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	174	Voda	
303-1	Odnos do vode, kot skupnega vira	174	Voda	
303-2	Upravljanje vplivov, povezanih z odvajanjem vod	174 180	Voda Emisije, Odpadne vode	
303-3	Zajem vode	175	Raba pitne in rečne vode	
303-4	Odpadne vode	180–181	Emisije, Odpadne vode	
303-5	Poraba vode	175	Raba pitne in rečne vode	
GRI 304: Biotska raznovrstnost 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	178–179	Biotska raznovrstnost	
304-2	Bistveni vplivi dejavnosti, produktov in storitev na biotsko raznovrstnost	178–179	Biotska raznovrstnost	
304-4	Število vrst z rdečega seznama IUCN in nacionalnega seznama zaščitenih vrst, ki živijo na območjih vpliva dejavnosti podjetja	178–179	Biotska raznovrstnost	
GRI 305: Emisije v zrak 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	184–186	Emisije v zrak	
305-1	Neposredne emisije toplogrednih plinov (Scope 1)	185	Emisije v zrak	
305-2	Posredne emisije toplogrednih plinov zaradi energije (Scope 2)	185	Emisije v zrak	
305-4	Intenzivnost toplogrednih emisij (količina emisij na enoto proizvoda)	185	Emisije v zrak	
305-5	Zmanjšanje toplogrednih plinov	185	Emisije v zrak	
305-6	Emisije snovi, ki uničujejo ozon	13	Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka	
305-7	Emisije NO _x , SO ₂	13	Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka	
GRI 306: Odpadki 2020				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	181	Odpadki	
306-1	Nastajanje odpadkov in bistveni vplivi, povezani z njimi	181	Odpadki	
306-2	Obvladovanje bistvenih vplivov, povezanih z odpadki	181	Odpadki	
306-3	Ustvarjeni odpadki	12	Kazalniki trajnostnega razvoja za družbo Krka	
306-4	Odpadki, preusmerjeni v reciklažo in ponovno uporabo	182–183	Odpadki	
306-5	Odpadki, preusmerjeni v sežig, sosežig ali na odlagališča	184	Odpadki	
GRI 308: Okoljska preveritev dobaviteljev 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	140	Nabavni proces	
308-1	Novi dobavitelji, ki so bili preverjeni po okoljskih merilih	140	Nabavni proces	Poročamo o številu presoj po vseh kriterijih.

DRUŽBENI VPLIVI				
GRI 401: Zaposlovanje 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	157	Odgovornost do zaposlenih	
401-1	Število in delež novih zaposlenih ter fluktuacija	158	Odgovornost do zaposlenih	O stopnji fluktuacije poročamo za celotno skupino Krka.
401-3	Starševski dopust	163	Varnost in zdravje pri delu	Poročamo o deležu zaposlenih, ki so izkoristili porodniški in starševski dopust.
GRI 403: Varnost in zdravje pri delu 2018				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-1	Sistem upravljanja varnosti in zdravja pri delu	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-2	Proces identificiranja nevarnosti, povezanih z delom	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-3	Storitve medicine dela	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-4	Zastopanost zaposlenih v razvoju, implementaciji in evalvaciji sistema varnosti in zdravja pri delu	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-5	Usposabljanja s področja varnosti in zdravja pri delu	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-6	Promocija zdravja	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-7	Preprečevanje in ublažitev vplivov na zdravje in varnost pri delu, neposredno povezanih s storitvami in produkti podjetja	162–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-8	Zaposleni zajeti v sistem upravljanja varnosti in zdravja pri delu	163–164	Varnost in zdravje pri delu	
403-9	Število in stopnja poškodb pri delu	164	Varnost in zdravje pri delu	
403-10	Poklicne bolezni	164	Varnost in zdravje pri delu	
GRI 404: Izobraževanje 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	159	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	
404-1	Povprečno število ur izobraževanja po zaposlenem, po spolu in po kategorijah zaposlenih	160	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	O kazalniku ne poročamo po spolu in kategoriji zaposlenih.
404-2	Programi za nadgradnjo veščin zaposlenih in pomoč pri upokojevanju	159	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	
404-3	Delež zaposlenih, ki so vključeni v redne preglede uspešnosti in razvoja poklicne kariere po spolu	159	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	
GRI 405: Različnost in enake možnosti 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	157	Odgovornost do zaposlenih	
405-1	Struktura organov upravljanja in struktura zaposlenih po kategorijah (spol, starost, pripadniki manjšin, drugi relevantni kazalniki različnosti)	37 39 157 164	Sestava nadzornega sveta družbe Krka 31. 12. 2023 Sestava uprave družbe Krka 31. 12. 2023 Odgovornost do zaposlenih Varnost in zdravje pri delu	O strukturi zaposlenih poročamo po spolu in izobrazbi.

GRI 406: Nediskriminacija 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	34	Upravljavski pristop k nediskriminiranju	
406-1	Število primerov nediskriminacije in sprejeti ukrepi	34	Upravljavski pristop k nediskriminiranju	
GRI 413: Lokalne skupnosti 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	172	Odgovornost do naravnega okolja	
413-1	Dejavnosti, kjer so bili, skupaj z lokalno skupnostjo, preverjeni potencialni negativni vplivi	173	Odgovornost do naravnega okolja	Ne poročamo o deležu.
GRI 414: Presoja dobaviteljev po družbenih kriterijih 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	140	Nabavni proces	
414-1	Število dobaviteljev, ki so bili preverjeni pro družbenih kriterijih	140	Nabavni proces	Poročamo o številu presoj po vseh kriterijih.
GRI 415: Javne politike 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	34	Prispevki in ostala porabljena sredstva	
415-1	Vrednost prispevkov organizacije v politične namene	34	Prispevki in ostala porabljena sredstva	
GRI 416: Zdravje in varnost potrošnikov 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	145–149	Kakovost	
416-2	Število primerov neskladnosti z zakonodajo in prostovoljnimi kodeksi, ki se nanašajo na vplive na področju zdravja in varnosti izdelkov in storitev v njihovem življenjskem ciklu	145–149	Kakovost	
GRI 417: Označevanje izdelkov in storitev 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	165	Odgovornost do pacientov in ostalih odjemalcev	
417-1	Vrste predpisanih informacij o izdelkih in storitvah	166	Pacienti	
417-2	Število primerov neskladnosti z zakonodajo, ki se nanašajo na informacije ter označevanje o izdelkih in storitvah	166	Pacienti	
417-3	Število primerov neskladnosti z zakonodajo in prostovoljnimi kodeksi, ki se nanašajo na vplive na trženjsko komuniciranje, vključno z oglaševanjem, promocijo in sponzorstvom	167	Pacienti	
GRI 418: Zasebnost strank 2016				
3-3	Obvladovanje bistvenih tem	165	Odgovornost do pacientov in ostalih odjemalcev	
418-1	Število kršitev glede varovanja zasebnosti strank in zaupnosti podatkov	166	Pacienti	

PRAZNA STRAN

RAČUNOVODSKO POROČILO

Vsebina

Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	199
Izjava o odgovornosti uprave.....	200
Konsolidirani računovodski izkazi skupine Krka	201
Konsolidirani izkaz finančnega položaja	201
Konsolidirani izkaz poslovnega izida	202
Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	202
Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala.....	203
Konsolidirani izkaz denarnih tokov	205
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom.....	206
Poročilo neodvisnega revizorja.....	262
Računovodski izkazi Krke, d. d., Novo mesto.....	269
Izkaz finančnega položaja	269
Izkaz poslovnega izida	270
Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	270
Izkaz sprememb lastniškega kapitala	271
Izkaz denarnih tokov.....	273
Pojasnila k računovodskim izkazom.....	274
Poročilo neodvisnega revizorja.....	332

Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

Prvo poglavje obsega konsolidirane računovodske izkaze s pojasnili skupine Krka, drugo poglavje pa računovodske izkaze s pojasnili Krke, d. d., Novo mesto (v nadaljevanju družba Krka). Po sklepu 11. skupščine delničarjev Krke, d. d., Novo mesto z dne 6. 7. 2006 so vsi izkazi pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju *MSRP*), kot jih je sprejela EU.

Računovodski izkazi družbe Krka in skupine Krka so sestavljeni v evrih in so zaokroženi na tisoč enot. So sestavni del Letnega poročila 2023, ki je objavljeno prek sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, prek sistema ESPI na Varšavski borzi in na Krkinih spletnih straneh (<http://www.krka.si/si/za-vlagatelje/financna-porocila/>).

Revizijska družba KPMG Slovenija, d. o. o., je revidirala vsak sklop izkazov posebej in pripravila dve ločeni poročili, ki sta vključeni vsako v svoje poglavje.

Izjava o odgovornosti uprave, ki je objavljena v nadaljevanju, vključuje odgovornost za vse računovodske izkaze družbe Krka in skupine Krka.

Izjava o odgovornosti uprave

Uprava Krke, d. d., Novo mesto je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe Krka in skupine Krka ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Krka in njenih odvisnih družb v letu 2023.

Uprava izjavlja:

- da so računovodski izkazi pripravljeni ob domnevi, da bodo družba Krka in njene odvisne družbe nadaljevale poslovanje tudi v prihodnosti;
- da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah;
- da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja;
- da so računovodski izkazi s pojasnili za družbo Krka in skupino Krka pripravljeni v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu z *MSRP*, kot jih je sprejela EU.

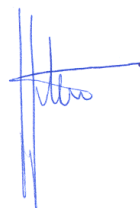
Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavlja ohranjanje vrednosti premoženja družbe Krka in skupine Krka, ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Davčne oblasti lahko v petih letih po poteku leta, v katerem je bilo treba odmeriti davek, kadarkoli preverijo poslovanje družbe. To lahko povzroči dodatne obveznosti za plačilo davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) ali drugih davkov in dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Novo mesto, 25. marec 2024

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

dr. Aleš Rotar
član uprave

dr. Vinko Zupančič
član uprave

David Bratož
član uprave

Milena Kastelic
članica uprave – delavska direktorica

Konsolidirani računovodski izkazi skupine Krka

Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2023	31. 12. 2022	Indeks 2023/22
Sredstva				
Nepremičnine, naprave in oprema	11	790.345	779.336	101
Neopredmetena sredstva	12	102.348	102.550	100
Dana posojila	13	70.098	77.539	90
Finančne naložbe	14	47.674	110.770	43
Odložene terjatve za davek	15	47.728	53.770	89
Druga nekratkoročna sredstva		1.074	1.060	101
Nekratkoročna sredstva skupaj		1.059.267	1.125.025	94
Sredstva, namenjena prodaji		41	41	100
Zaloge	16	604.621	553.332	109
Sredstva iz pogodb s kupci		429	946	45
Terjatve do kupcev	17	509.070	402.730	126
Druge terjatve	17	51.364	27.728	185
Dana posojila	13	58.719	6.327	928
Finančne naložbe	14	306.769	52.437	585
Denar in denarni ustrezniki	18	174.011	518.934	34
Kratkoročna sredstva skupaj		1.705.024	1.562.475	109
Sredstva skupaj		2.764.291	2.687.500	103
Kapital				
Osnovni kapital	19	54.732	54.732	100
Lastne delnice	19	-138.489	-124.566	111
Rezerve	19	154.495	192.204	80
Zadržani dobički	19	2.091.317	1.996.246	105
Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, skupaj		2.162.055	2.118.616	102
Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	19	19.711	19.893	99
Kapital skupaj		2.181.766	2.138.509	102
Obveznosti				
Rezervacije	21	124.398	107.235	116
Odloženi prihodki	22	5.547	6.048	92
Obveznosti iz najemov	27	8.547	8.089	106
Odložene obveznosti za davek	15	10.726	10.758	100
Nekratkoročne obveznosti skupaj		149.218	132.130	113
Poslovne obveznosti	23	153.762	140.837	109
Obveznosti iz najemov	27	3.452	3.752	92
Obveznosti za davek od dobička		8.960	28.194	32
Obveznosti iz pogodb s kupci	24	162.173	157.710	103
Druge kratkoročne obveznosti	25	104.960	86.368	122
Kratkoročne obveznosti skupaj		433.307	416.861	104
Obveznosti skupaj		582.525	548.991	106
Kapital in obveznosti skupaj		2.764.291	2.687.500	103

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2023	2022	Indeks 2023/22
Prihodki od prodaje		1.806.391	1.717.453	105
– prihodki iz pogodb s kupci	4	1.801.873	1.712.530	105
– ostali prihodki od prodaje		4.518	4.923	92
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-779.682	-743.060	105
Bruto dobiček		1.026.709	974.393	105
Drugi poslovni prihodki	5	6.147	9.197	67
Stroški prodajanja		-347.898	-349.111	100
– od tega neto oslabitve in odpisi terjatev		3.712	-1.875	
Stroški razvijanja		-178.582	-162.580	110
Stroški splošnih dejavnosti		-106.755	-90.688	118
Dobiček iz poslovanja		399.621	381.211	105
Finančni prihodki	9	23.567	57.668	41
Finančni odhodki	9	-56.062	-5.806	966
Neto finančni izid		-32.495	51.862	
Dobiček pred davkom		367.126	433.073	85
Davek od dobička	10	-53.394	-69.411	77
Čisti dobiček		313.732	363.662	86
Od tega:				
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		313.946	363.296	86
– neobvladujoči deleži		-214	366	
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	20	10,14	11,69	87
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	20	10,14	11,69	87

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2023	2022	Indeks 2023/22
Čisti dobiček		313.732	363.662	86
Drugi vseobsegajoči donosi v letu				
Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida				
Prevedbena rezerva	19	-49.705	11.850	
Čisti drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki bodo v prihodnje pripoznani v izkazu poslovnega izida		-49.705	11.850	
Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida				
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	14	10.912	128	8.525
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	21	-12.007	26.099	
Vpliv odloženih davkov	15	-2.695	-3.417	79
Čisti drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida		-3.790	22.810	
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		-53.495	34.660	
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		260.237	398.322	65
Od tega:				
– lastniki kapitala obvladujoče družbe		261.740	398.461	66
– neobvladujoči deleži		-1.503	-139	1.081

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve						Zadržani dobički			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, skupaj	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj
			Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček	Dobiček v letu			
Stanje 1. 1. 2023	54.732	-124.566	124.566	105.897	14.990	30.000	2.670	-85.919	1.442.702	200.273	353.271	2.118.616	19.893	2.138.509
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	313.946	313.946	-214	313.732
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.181	-48.451	0	-574	0	-52.206	-1.289	-53.495
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.181	-48.451	0	-574	313.946	261.740	-1.503	260.237
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu														
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	0	101.893	-101.893	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	353.271	-353.271	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.923	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.923	0	-13.923
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.923	0	0	0	0	0	0	0	-13.923	0	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-204.378	0	-204.378	0	-204.378
Vplačila neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.321	1.321
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.923	13.923	0	0	0	0	0	101.893	47.000	-367.194	-218.301	1.321	-216.980
Stanje 31. 12. 2023	54.732	-138.489	138.489	105.897	14.990	30.000	-511	-134.370	1.544.595	246.699	300.023	2.162.055	19.711	2.181.766

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Letno poročilo 2023 – Računovodsko poročilo skupine Krka

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve						Zadržani dobički			Kapital, pripisan lastnikom kapitala v obvladujoči družbi, skupaj	Neobvladujoči deleži v okviru kapitala	Kapital skupaj
			Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbena rezerva	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček	Dobiček v letu			
Stanje 1. 1. 2022	54.732	-114.541	114.541	105.897	14.990	30.000	-22.077	-98.274	1.370.902	155.083	293.952	1.905.205	13.880	1.919.085
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	363.296	363.296	366	363.662
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	24.747	12.355	0	-1.937	0	35.165	-505	34.660
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	24.747	12.355	0	-1.937	363.296	398.461	-139	398.322
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu														
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	0	71.800	-71.800	0	0	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	0	293.952	-293.952	0	0	0
Nakup lastnih delnic	0	-10.025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-10.025	0	-10.025
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	10.025	0	0	0	0	0	0	0	-10.025	0	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-175.025	0	-175.025	0	-175.025
Vplačila neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.152	6.152
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-10.025	10.025	0	0	0	0	0	71.800	47.127	-303.977	-185.050	6.152	-178.898
Stanje 31. 12. 2022	54.732	-124.566	124.566	105.897	14.990	30.000	2.670	-85.919	1.442.702	200.273	353.271	2.118.616	19.893	2.138.509

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2023	2022
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti dobiček		313.732	363.662
Prilagoditve za:		132.771	188.618
– amortizacijo	11, 12	104.594	107.684
– neto tečajne razlike		-27.030	-224
– neto odpise in popravke vrednosti zalog		11.420	20.321
– neto oslabitve in odpise terjatev		-3.712	1.875
– prihodke od naložbenja		-25.534	-15.817
– odhodke od naložbenja		6.688	89
– prihodke od financiranja		-4	0
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		12.955	5.279
– davek od dobička	10	53.394	69.411
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		446.503	552.280
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-104.133	63.898
Sprememba stanja zalog	16	-62.709	-117.946
Sprememba stanja poslovnih obveznosti	23	24.477	32.820
Sprememba stanja rezervacij	21	1.770	-4.272
Sprememba stanja odloženih prihodkov	22	-501	-827
Sprememba stanja drugih kratkoročnih obveznosti		15.944	-1.410
Plačani davek od dobička		-94.097	-56.892
Čisti denarni tok iz poslovanja		227.254	467.651
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		9.668	3.115
Prejete dividende		798	631
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		2.433	4.949
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	11	-130.024	-87.905
Pridobitev neopredmetenih sredstev	12	-9.187	-6.827
Prejemki iz naslova odplačil danih nekratkoročnih posojil		4.194	2.542
Izdatki iz naslova danih nekratkoročnih posojil		-2.009	-42.690
Neto izdatki/prejemki iz naslova danih kratkoročnih posojil		-46.784	189.589
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		33.346	4.950
Izdatki iz naslova pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		-51	-32.970
Prejemki od prodaje kratkoročnih finančnih naložb		359.100	153.804
Izdatki iz naslova pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		-568.607	-121.621
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih instrumentov		4.277	8.847
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih instrumentov		-389	0
Čisti denarni tok iz naložbenja		-343.235	76.414
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		-8.657	-4.179
Izdatki iz naslova najemov	27	-4.184	-3.926
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	28	-204.379	-175.044
Nakup lastnih delnic	19	-13.923	-10.025
Prejemki od vplačil deležev neobvladujočih lastnikov		1.321	6.152
Čisti denarni tok iz financiranja		-229.822	-187.022
Čisto zmanjšanje/povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		-345.803	357.043
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		518.934	159.838
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		880	2.053
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		174.011	518.934

Pojasnila so sestavni del konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija. Družba je bila vpisana pri Okrožnem sodišču Novo mesto 13. 7. 1989, številka registracijskega vložka 1/00097/00. Matična številka družbe je 5043611000.

Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. 12. 2023, se nanašajo na skupino Krka, ki jo sestavljajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe v Sloveniji in v tujini. Seznam odvisnih družb v skupini Krka je naveden v pojasnilu 31 – Družbe v skupini Krka.

Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško-turističnih storitev.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (*MSRP*), ki jih je sprejela EU, v skladu s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (*OPMSRP*) in jih je sprejela tudi EU, in v skladu z dodatnimi določili Zakona o gospodarskih družbah (*ZGD-1*).

Uprava družbe Krka je konsolidirane računovodske izkaze odobrila 25. marca 2024.

Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in finančnih instrumentih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštenih vrednosti, so opisane v pojasnilu 2 – Poštena vrednost.

Funkcijska in predstavitevna valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov temelji tudi na določenih ocenah in predpostavkah uprave obvladujoče družbe, ki vplivajo tako na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti skupine Krka kot tudi na izkazane prihodke in odhodke obračunskega obdobja.

Ocena med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, prihodke iz pogodb s kupci, popravke vrednosti zalog in terjatev, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zasluzki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, predpostavke in ocene za oslabitve dobrega imena TAD Pharma, predpostavke in ocene za preizkus oslabitve denar ustvarjajoče enote Ruska federacija ter oceno trajanja najema in uporabljeno obrestno mero. Ne glede na to, da uprava obvladujoče družbe med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je mogoče, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje. Skupina Krka vsako leto preveri potrebo po oslavitvi dobrega imena, ki je nastalo pri prevzemu družbe TAD Pharma.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je uprava obvladujoče družbe pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v pojasnilih.

- Pojasnilo 4 – Prihodki iz pogodb s kupci

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na podlagi določil posamezne prodajne pogodbe s kupcem, in sicer ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega skupina Krka meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Pri oceni variabilnega nadomestila skupina Krka posebej obravnava vračila, pri čemer upošteva določila pogodb o prodaji izdelkov in storitev kupcem, zakonsko predpisana določila in poslovno prakso v danem okolju. Pri tem mora uporabiti bodisi metodo pričakovane vrednosti bodisi metodo najverjetnejšega zneska, odvisno od tega, katera bolje predvidi znesek nadomestila, do katerega bo skupina Krka upravičena.

Glede na veliko število pogodb s kupci je skupina Krka določila metodo pričakovane vrednosti kot najustreznejšo za oceno variabilnega nadomestila pri prodaji izdelkov s pravico do vračila.

Pred vključitvijo kakršnegakoli zneska variabilnega nadomestila v transakcijsko ceno skupina Krka presodi, ali je znesek variabilnega nadomestila omejen. Na podlagi preteklih izkušenj, poslovnih napovedi in trenutnih gospodarskih razmer je skupina Krka določila, da ocene variabilnega nadomestila niso omejene.

Skupina Krka prodaja izdelke, za katere se lahko na nekaterih trgih uporabljajo plačilni pogoji, ki so daljši od enega leta. Za tovrstne prodaje na podlagi ustrezne diskontne stopnje pripozna prihodke in odhodke iz financiranja.

- Pojasnilo 11 – Preizkus oslabitve dolgoročnih sredstev

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preveri, ali obstajajo indikatorji za oslabitev za posamezne denar ustvarjajoče enote, pri čemer se nadomestljiva vrednost nefinančnih sredstev ugotavlja na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitvi primerne diskontne stopnje.

- Pojasnilo 12 – Preizkus oslabitve dobrega imena TAD Pharma

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preveri indikatorje za oslabitev dobrega imena. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov od uprave obvladujoče družbe zahteva oceno pričakovanih denarnih tokov denar ustvarjajočih enot, na katere je bilo alocirano dobro ime, kot tudi določitev primerne diskontne stopnje in drugih pomembnih predpostavk, ki so navedene v tem pojasnilu.

- Pojasnilo 17 – Preizkus oslabitev terjatev

Ob pripravi računovodskih izkazov (četrtnih in letnih) posamezne družbe skupine Krka oblikujejo popravek vrednosti oziroma oslabitev terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za skupino Krka in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca. Metodologija vključuje kvantitativna in kvalitativna merila, ki so združena v štiri sklope: analiza dosedanjega poslovanja s kupcem, analiza računovodskih izkazov kupca, kvalitativne ocene kupca, ki jih pripravijo zaposleni, odgovorni za prodajo, in ocena deželnega tveganja kupca. Za vse kupce, katerih terjatve so zavarovane pri zavarovalnici ali z drugim prvovrstnim zavarovanjem, se zavarovanje upošteva pri oceni zneska oslabitev. Na podlagi algoritma, ki vključuje vsa merila, se izračuna vrednost popravka terjatev za posameznega kupca.

- Pojasnilo 21 – Pozaposlitveni zasluži zaposlenih

V okviru obvez za pozaposlitvene zasluzke zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznane so na podlagi aktuarskih izracunov, ki temeljijo na predpostavkah in ocenah, veljavnih ob nastanku izracunov, in se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluzke zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izracuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen.

- Pojasnilo 21 – Rezervacije za tožbe in pogoje obveznosti

Zoper skupino Krka se lahko pojavijo tožbe oziroma zahtevki zaradi očitane kršitve intelektualne lastnine (patentnih pravic oz. konkurenčnega prava) in z drugih civilnopravnih področij. Rezervacija je pripoznana, ko ima družba v skupini Krka zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa skupina Krka ne more vplivati. Uprava obvladujoče družbe redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Skupina Krka uporablja enake računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Družbe v skupini Krka uporabljajo enotne računovodske usmeritve, ki so bile po potrebi spremenjene in prilagojene usmeritvam skupine.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, izjema so novi standardi in pojasnila. Oboji so navedeni v nadaljevanju in so bili upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov, če je imela skupina Krka navedene dogodke za poročano obdobje.

Skupina v izkazu finančnega položaja obveznosti in sredstva razdeli glede na ročnost, in sicer med nekratkoročne in kratkoročne.

Skupina sredstvo razvrsti kot kratkoročno, če:

- pričakuje, da ga bo realizirala, ali ga namerava prodati ali porabiti v normalnem poslovnem ciklu (12 mesecih);
- je namenjeno predvsem za trgovanje;
- pričakuje, da ga bo realizirala v 12 mesecih po obdobju poročanja; ali
- je sredstvo denar ali denarni ustreznik (v skladu z *MRS 7*), razen če ga je v najmanj 12 mesecih po obdobju poročanja prepovedano zamenjati ali uporabiti za poravnavo obveznosti.

Vsa druga sredstva skupina razvrsti kot nekratkoročna.

Skupina obveznost razvrsti kot kratkoročno, če:

- pričakuje, da jo bo poravnala v normalnem poslovnem ciklu (12 mesecih);
- je namenjena predvsem za trgovanje;
- jo je treba poravnati v 12 mesecih po obdobju poročanja ali
- na koncu obdobja poročanja nima pravice do odložitve poravnave obveznosti za najmanj 12 mesecev po obdobju poročanja.

Vse druge obveznosti skupina razvrsti med nekratkoročne.

Podlaga za konsolidacijo

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje obvladujoča družba. Obvladovanje obstaja, ko ima obvladujoča družba možnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upoštevata obstoj in učinek morebitnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno mogoče uveljaviti oziroma zamenjati.

Skupina Krka ocenjuje, da se zaradi razmer v Ukrajini in Ruski federaciji pogoji za obvladovanje obeh ruskih odvisnih družb s strani obvladujoče družbe niso spremenili. Obvladujoča družba ohranja glasovalne pravice in vpliv na poslovanje ruskih družb, vključno z vplivom na spremenljivi donos. Aktivnosti z ruskima odvisnima družbama izvajamo podobno kot pred februarjem 2022, saj sankcije EU za farmacevtske izdelke ne veljajo in ne pričakujemo, da bi se to spremenilo. Glej pojasnilo 32 – Stanje v Ukrajini in Ruski federaciji.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Posli, izvzeti iz konsolidacije

Iz konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine Krka. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ni dokaza o oslabitvi.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb skupine Krka po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ko je določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, merjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Računovodski izkazi družb v tujini

Sredstva in obveznosti družb v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob konsolidaciji, se preračunajo v evre po menjalnem tečaju, ki velja na datum poročanja. V evre se preračunajo tudi prihodki in odhodki družb v tujini. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu – prevedbenih rezervah. Pri odtujitvi družbe v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

Dobiček iz poslovanja

Dobiček iz poslovanja je opredeljen kot dobiček pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v bankah ter obresti od depozitov in naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo od prodaje finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh denarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

Poštena vrednost

Glede na računovodske usmeritve skupine Krka in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost v redni transakciji med udeleženci na trgu. Vsa sredstva in obveznosti, ki so v računovodskih izkazih merjeni ali razkriti po pošteni vrednosti, so razvrščeni v hierarhijo poštene vrednosti na podlagi najnižje ravni vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti:

- 1. raven – tržne (neprilagojene) cene z delujočega trga za podobna sredstva in obveznosti;
- 2. raven – model vrednotenja sredstev in obveznosti, ki se ne uvrščajo v 1. raven, temelji pa neposredno ali posredno na primerljivih tržnih podatkih;
- 3. raven – model vrednotenja, ki ne temelji na tržnih podatkih.

Pošteno vrednost posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina Krka določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštene vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine Krka.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa se za vrednostne papirje določi glede na zaključni tečaj na datum poročanja. Za naložbe v dolžniške vrednostne papirje po odplačni vrednosti se poštena vrednost za potrebe poročanja izračuna na podlagi zaključnega tečaja, ki se poveča za natečene obresti na datum poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Finančni instrumenti

Finančni instrument je vsaka pogodba, na podlagi katere nastaneta finančno sredstvo enega podjetja in finančna obveznost ali kapitalski instrument drugega podjetja.

Finančna sredstva

Finančna sredstva skupine Krka vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve, izvedene finančne instrumente, posojila in finančne naložbe.

Začetno pripoznanje in merjenje

Skupina Krka finančna sredstva ob začetnem pripoznanju razvrsti kot naknadno izmerjena po odplačni vrednosti, poštene vrednosti prek vseobsegajočega donosa in poštene vrednosti prek poslovnega izida.

Razvrstitev finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju je odvisna od značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega sredstva in poslovnega modela skupine Krka za njihovo upravljanje. Razen za terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je uporabila praktično korist, skupina Krka ob prvotnem pripoznanju finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je v primeru finančnega sredstva, ki ni pripoznano po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je skupina Krka uporabila praktično korist, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z *MSRP 15* (gl. računovodske usmeritve Prihodki iz pogodb s kupci).

Za razvrstitev in merjenje finančnega sredstva po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek vseobsegajočega donosa mora finančno sredstvo ustvariti denarne tokove, ki so »izključno plačila glavnice in obresti (solely payments of principal and interest, SPPI)« na znesek preostale glavnice. Ocena se imenuje test SPPI in se izvaja na ravni posameznega instrumenta.

Poslovni model skupine Krka za upravljanje finančnih sredstev določa, kako skupina Krka obvladuje svoja finančna sredstva, da zagotovi denarne tokove. Določa torej, ali bodo denarni tokovi posledica zbiranja pogodbenih denarnih tokov ali prodaje finančnih sredstev ali obojega.

Če skupina Krka izbere poslovni model, katerega cilj je zbiranje pogodbenih denarnih tokov, svoja finančna sredstva (dolžniške instrumente) vrednoti po odplačni vrednosti. Če pridobi finančna sredstva (dolžniške instrumente) z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov in prodaje, jih vrednoti po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub. Če skupina Krka ne izbere nobenega od naštetih poslovnih modelov, svoja finančna sredstva (dolžniške instrumente) vrednoti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Finančna sredstva, ki so v skladu z *MRS 32 – Finančni instrumenti* kapitalski instrumenti in niso namenjena trgovanju, nepreklicno razvrsti v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja.

Nakup ali prodaja finančnih sredstev, ki zahteva dobavo sredstev v roku, določenem z uredbo ali konvencijo na trgu (redni promet), se pripozna na datum trgovanja, to je na dan, ko skupina Krka sprejme zavezo o nakupu ali prodaji.

Skupina Krka odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, s katerim se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Naknadno merjenje

Po prvotnem merjenju so finančna sredstva razvrščena v štiri kategorije:

- finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti),
- finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub (dolžniški instrumenti),
- finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja (kapitalski instrumenti),
- finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)

Denar in denarni ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne visokolikvidne naložbe s prvotno dospelostjo treh mesecev ali manj. Slednje je zlahka mogoče pretvoriti v znane zneske denarnih sredstev, pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Denarni tokovi tega instrumenta so izključno plačila obresti in glavnice, zato so razvrščeni kot finančna sredstva po odplačni vrednosti.

Dana posojila skupine Krka so na podlagi testa lastnosti instrumenta razvrščena kot finančna sredstva po odplačni vrednosti, saj so denarni tokovi tega instrumenta izključno plačila obresti in glavnice.

Naložbe skupine Krka v dolžniške vrednostne papirje, ki vključujejo izključno državne obveznice z majhnim kreditnim tveganjem, so razvrščene kot finančna sredstva po odplačni vrednosti.

Finančna sredstva skupine Krka po odplačni vrednosti vključujejo tudi terjatve iz poslovanja.

Po začetnem pripoznanju se te naložbe merijo z metodo učinkovitih obresti in so predmet oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi teh sredstev.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (dolžniški instrumenti)

Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Prihodki iz obresti, tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve ali razveljavitve se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in izračunajo na enak način kot pri finančnih sredstvih, izmerjenih po odplačni vrednosti. Vse ostale spremembe poštene vrednosti se pripoznajo prek drugega vseobsegajočega donosa. Po odpravi pripoznanja se kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu drugega vseobsegajočega donosa, prenese v poslovni izid.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba ne prenese v poslovni izid.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida ali finančna sredstva, ki jih mora podjetje izmeriti po pošteni vrednosti. Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti, vključno z ločenimi vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen če gre za instrumente učinkovitega varovanja pred tveganjem. Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove, ki niso le plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ne glede na poslovni model.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti z neto spremembami poštene vrednosti, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Oslabitev finančnih sredstev je opisana v razdelku Oslabitev sredstev – Finančna sredstva.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti v največji meri zajemajo posojila, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti. Obveznosti iz najema in zaslužki zaposlenih so obravnavani ločeno (gl. računovodske usmeritve Najemi in Zaslužki zaposlenih). Skupina Krka vse finančne obveznosti na začetku pripozna po pošteni vrednosti na datum trgovanja, ko postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Ob začetnem pripoznanju neizvedene finančne obveznosti razvrsti kot naknadno izmerjene po odplačni vrednosti, izvedene finančne obveznosti pa po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti iz naslova posojil merijo z metodo efektivnih obresti. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi ali spremembi teh obveznosti. Skupina Krka odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgubo, nabrano zaradi oslavitve (gl. računovodske usmeritve Oslabitev sredstev).

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v skupini Krka izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo bistveno različne dobe koristnosti, njihova vrednost pa je pomembna, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo ter izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Skupina Krka v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme všteta tudi stroške izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali gradnjo zadevnih sredstev se usredstviijo, če so povezani z nabavo pomembnega sredstva in če gradnja zadevnih sredstev oziroma priprava za njihovo uporabo traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Skupina Krka v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti 31. 12. 2023

- za zgradbe:
 - upravno-administrativne objekte 60 let,
 - proizvodne in skladiščne objekte 40 let,
 - ostalo od 15 do 20 let,
- za naprave in opremo:
 - proizvodno opremo od 5 do 20 let,
 - laboratorijsko opremo 10 let,
 - ostalo opremo 5 let,
- za pohištvo 5 let,
- za računalniško opremo od 4 do 6 let,
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Najemi

Skupina Krka ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba je najemna oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo.

Skupina Krka določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z:

- a) obdobji, za katera velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo ta možnost izrabljena, in
- b) obdobji, za katera velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da ta možnost ne bo izrabljena.

Skupina kot najemnik

Obveznosti iz najema

Skupina Krka na datum začetka najema izmeri in pripozna obveznost iz najema po sedANJI vrednosti vseh najemnin, ki bodo plačane v ocenjeni dobi najema. Najemnine, zajete pri merjenju obveznosti iz najema, vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za terjatve za spodbude za najem, spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje, in zneske, za katere se pričakuje, da jih bo skupina Krka plačala na podlagi jamstev za preostalo vrednost. Obveznost iz najema vključuje tudi izpolnitveno ceno možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo skupina Krka izrabila to možnost, in plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema odraža, da bo skupina Krka izrabila možnost odpovedi najema. Spremenljive najemnine, ki niso zajete pri merjenju obveznosti iz najema v obdobju, v katerem nastopi dogodek ali pogoj, ki sproži plačila, oziroma ki niso odvisne od indeksa ali stopnje, skupina Krka po datumu začetka najema pripozna v poslovnem izidu.

Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin skupina Krka uporabi obrestno mero izposojanja, ki temelji na ocenjeni donosnosti obveznic, če bi se zadolžila na finančnih trgih, upoštevajoč ročnost pogodbe, če obrestne mere v najemni pogodbi ni mogoče določiti.

Obveznost iz najema se po začetnem pripoznanju poveča za natečene obresti in zmanjša za izvedena plačila najemnin.

Knjigovodska vrednost obveznosti iz najema je ponovno izmerjena ob spremembi dobe trajanja najema, spremembi višine najemnine (npr. spremembi prihodnjih zneskov najemnine kot posledici spremembe indeksa ali stopnje za določanje višine najemnin) ali spremembi ocene možnosti nakupa najetega sredstva.

Za kratkoročne najeme in najeme, pri katerih je sredstvo, ki je predmet najema, majhne vrednosti, uporablja skupina Krka praktično rešitev, ki jo omogoča standard, in najemnine pripozna kot odhodke na podlagi enakomerne časovne metode, ki velja celotno obdobje trajanja najema. Praktična rešitev se uporablja za najeme, krajše od enega leta, in najeme, pri katerih je vrednost novega sredstva, ki je predmet najema, manjša od 5.000 EUR.

Skupina Krka na datum začetka najema (tj. na dan, ko je sredstvo v najemu na razpolago za uporabo) pripozna opredmeteno osnovno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema.

Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe

Sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, skupina Krka meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijo in izgube zaradi oslabitve sredstev, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, zajema obveznost iz najema po sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane, začetne neposredne stroške, plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem in oceno stroškov, ki bodo nastali pri demontaži ali odstranitvi sredstva, ki je predmet najema, obnovitvi mesta, na katerem se nahaja, ali vrnitvi sredstva v stanje, kot se zahteva v pogojih najema.

Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, skupina Krka amortizira po enakomerni časovni metodi v ocenjeni dobi najema ali ocenjeni dobi koristnosti sredstev, in sicer v tistem obdobju, ki je krajše.

Skupina kot najemodajalec

Skupina Krka kot najemodajalec vse najeme razvršča med poslovne najeme, saj se z najemom ne prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ki je predmet najema. Najemnine iz poslovnega najema so v izkazu poslovnega izida pripoznane kot prihodki na podlagi enakomerne časovne metode. Začetne neposredne stroške, ki so nastali pri pridobitvi poslovnega najema iz naslova pogajanj ali dogovarjanj, skupina Krka prišteje h knjigovodski vrednosti sredstva, ki je predmet najema, in te stroške pripozna kot odhodek v celotnem obdobju trajanja najema na enaki podlagi kot prihodke iz najema.

Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisne družbe, se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine Krka v čisti pošteni vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti prevzete družbe.

Dobro ime se meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve. Preizkus oslabitve dobrega imena se izvaja enkrat na leto.

Blagovna znamka

Blagovno znamko TAD Pharma skupina Krka obravnava kot neopredmeteno sredstvo z dobo koristnosti 50 let, pri čemer glede na spremenjene razmere v poslovnem okolju preverja potrebo po oslabitvi.

Raziskovanje in razvijanje

Stroški razvoja niso usredstveni, ker skupina Krka ne razlikuje med fazo raziskovanja in fazo razvoja. Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila skupina Krka in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (gl. računovodske usmeritve Oslabitev sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški, vključno s stroški, ki nastanejo v zvezi z znotraj skupine Krka ustvarjenim dobrim imenom in blagovnimi znamkami, so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Emisijski kuponi

Skupina emisijske kupone, ki jih kupi oziroma brezplačno pridobi zaradi izpolnitve obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov po Zakonu o varstvu okolja, pripozna med neopredmetenimi sredstvi. Brezplačno pridobljeni emisijski kuponi so izkazani v vrednosti 1 EUR za en emisijski kupon, kupljeni pa so ob začetnem pripoznanju izmerjeni po nabavni vrednosti. Pri predaji kuponov se uporablja metoda FIFO (angl. first in, first out). Neopredmetena sredstva iz naslova emisijskih kuponov se ne amortizirajo.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let, za blagovno znamko TAD Pharma pa 50 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši od njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne druge splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo. Skupina Krka enkrat na leto na dan izkaza finančnega položaja preveri čisto iztržljivo vrednost zalog. Če knjigovodska vrednost zalog presega njihovo čisto iztržljivo vrednost, se opravi oslabitev zalog prek poslovnega izida.

Skupina na datum poročanja preveri tudi, ali je treba zaloge oslabiti. Oslabijo se:

- vse vrste zalog, za katere se ve oziroma predvideva, da jih iz kateregakoli vzroka ne bo mogoče porabiti za proizvodnjo polizdelkov in končnih izdelkov ali prodati,
- vse vrste zalog s pretečenim rokom uporabnosti,
- zaloge, pri katerih bo rok uporabnosti potekel v 90 dneh, v višini, kot jo določijo odgovorne osebe za zaloge,
- vse ostale zaloge, za katere je oslabitev potrebna iz kateregakoli drugega vzroka.

Morebitne oslabitve se preverjajo in evidentirajo po skupinah posameznih vrst zalog prek poslovnega izida.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala skupina Krka uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, amortizacije, storitev, energetske virov, vzdrževanja in kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po proizvodjalnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave, zmanjšani za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga skupina Krka uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitve sredstev

Finančna sredstva

Skupina Krka pripozna popravek pričakovanih kreditnih izgub za vse dolžniške instrumente, ki niso izkazani po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere skupina Krka pričakuje, da jih bo prejela, diskontiranimi

na približek prvotne efektivne obrestne mere. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja ali drugih povečanj kreditov, ki so sestavni del pogodbenih pogojev.

Popravki pričakovanih kreditnih izgub se priznavajo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se popravki pričakovanih kreditnih izgub pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil in so mogoče v naslednjih 12 mesecih (12-mesečni popravek pričakovanih kreditnih izgub). Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, mora skupina Krka pripoznati popravek iz naslova izgube, ki jo pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila (vseživljenjska pričakovana izguba).

Oslabitev terjatev in sredstev iz pogodb

Za terjatve iz poslovanja in sredstva iz pogodb skupina Krka uporablja poenostavljen pristop za izračun pričakovane kreditne izgube. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja oziroma za katere skupina Krka uporablja praktično rešitev (pogodbe, ki trajajo leto ali manj), se merijo po transakcijski ceni, določeni v skladu z *MSRP 15*, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Zato skupina Krka ne spremlja sprememb v kreditnem tveganju, temveč namesto tega priznava popravek za izgube, ki temelji na vseživljenjski pričakovani kreditni izgubi na vsak datum poročanja. Skupina Krka je oblikovala matriko rezervacij, ki temelji na njenih preteklih izkušnjah s kreditno izgubo, prilagojeno za morebitne prihodnje dejavnike, ki so značilni za dolžnike in gospodarsko okolje. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za skupino Krka in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca.

Oslabitev finančnih naložb

Za finančne naložbe, ki vključujejo državne obveznice, merjene po odplačni vrednosti, skupina enkrat na leto izmeri pričakovane kreditne izgube.

Razen v primerih, ko je pripoznana 12-mesečna pričakovana kreditna izguba, skupina pripozna popravek vrednosti za izgube v znesku, ki je enak pričakovani kreditni izgubi v celotnem obdobju trajanja finančnega instrumenta. 12-mesečna pričakovana kreditna izguba je pripoznana za:

- dolžniške vrednostne papirje, za katere je ugotovljeno, da imajo majhno kreditno tveganje na datum poročanja, in
- druge dolžniške vrednostne papirje in bančna stanja, pri katerih se kreditno tveganje (tj. tveganje neplačila v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta) od začetnega pripoznanja ni bistveno povečalo.

Skupina meni, da ima dolžniški vrednostni papir majhno kreditno tveganje, če je njegova ocena kreditnega tveganja enakovredna globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda, kar je enakovredno bonitetni oceni Baa2 ali več agencije Moody's ali BBB– ali več agencije S&P Global Ratings.

Skupina spremlja spremembe kreditnega tveganja s sledenjem objavljenim zunanjim bonitetnim ocenam. Verjetnosti neplačila (PD), in sicer tako 12-mesečna kot v obdobju trajanja finančnega instrumenta, temeljijo na podatkih, ki jih predloži zunanja bonitetna agencija. Delež izgube ob neplačilu (LGD), ki odraža domnevno stopnjo izterjave, prav tako sporočijo zunanje bonitetne agencije.

Nefinančna sredstva

Skupina Krka ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote. To so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabitve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo od združitve imele koristi.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa drugih sredstev enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina Krka izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali so se zmanjšale oziroma ali celo ne obstajajo več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi ob spremembi ocen, na podlagi katerih skupina Krka določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, pri kateri povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih skupine Krka pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluški zaposlenih

Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlenih

Skupina Krka je v skladu z lokalnimi zakonskimi predpisi držav, v katerih se nahajajo obvladujoča družba in odvisne družbe, zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in stroški vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina Krka zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Rezervacije za tožbe

Skupina Krka izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevki še ni znan.

Prihodki od prodaje iz pogodb s kupci

Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in materiala ter zdraviliško-turističnih storitev. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na podlagi določil posamezne kupoprodajne pogodbe ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega skupina Krka meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve.

Obvladovanje blaga ali storitev je odvisno od določil kupoprodajne pogodbe, do prenosa pa praviloma pride v trenutku, ko kupec blago prevzame ali ko je storitev opravljena. Običajni rok plačila je od 30 do 120 dni.

Skupina Krka za vsako prodajno pogodbo presodi, katere izvršitvene obveze vsebuje. Presodi tudi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene. Pri ugotavljanju transakcijske cene prodanih izdelkov upošteva učinke variabilnega nadomestila in obstoj pomembnih sestavin financiranja v pogodbi.

Variabilno nadomestilo

Če je pogodbeno nadomestilo variabilno, skupina Krka oceni znesek nadomestila, do katerega bo upravičena v zameno za prenos blaga oziroma storitve na kupca. Omejeno variabilno nadomestilo, ki ga skupina Krka oceni ob začetku pogodbe, ostane omejeno, dokler ni več zelo verjetno, da ne bo prišlo do pomembnega zmanjšanja zneska pripoznanih skupnih prihodkov, ko bo naknadno odpravljena negotovost, povezana z variabilnim nadomestilom. Po nekaterih pogodbah za prodajo izdelkov imajo kupci pravico do vračila ter bonusov in količinskih popustov. Posledica pravice do vračila, bonusov in količinskih popustov je variabilno nadomestilo.

Pravica do vračila

Nekatere pogodbe kupcem zagotavljajo pravico do vračila blaga zaradi poteka roka uporabnosti. Skupina Krka oceni vrednost blaga, ki ga kupec ne bo vrnil, z metodo pričakovane vrednosti, ki zagotavlja najzanesljivejšo napoved variabilnega nadomestila, do katerega bo skupina upravičena. Zahteve v *MSRP 15* pri omejeni oceni variabilnega nadomestila veljajo tudi za določitev zneska variabilnega nadomestila, ki ga skupina Krka lahko vključi v transakcijsko ceno. Za blago, za katero se na podlagi preteklih izkušenj in poslovne prakse v danem okolju pričakuje, da bo vrnjeno namesto prihodkov, skupina Krka pripozna obveznost povračila. Pravica do vračila sredstev (in ustrezna prilagoditev stroškov prodanih proizvodov) se prav tako pripozna za pravico do prejema izdelkov od kupca.

Bonusi in količinski popusti

Skupina Krka določenim kupcem naknadno odobri bonuse in količinske popuste, ko količina ali vrednost kupljenih izdelkov ali storitev v določenem obdobju preseže mejno vrednost, določeno v pogodbi. Popusti se pobotajo z zneski, ki jih je dolžan poravnati kupec. Variabilno nadomestilo za naknadno odobritev pričakovanih bonusov in količinskih popustov skupina oceni na podlagi pogodbenih določil in kriterijev oziroma elementov, ki so osnova za priznavanje bonusov in količinskih popustov. Pri ocenjevanju skupina Krka uporabi metodo najverjetnejše vrednosti ali metodo pričakovane vrednosti. Izbrana metoda, ki najbolje predvideva vrednost bonusov in količinskih popustov, temelji na številu mejnih vrednosti v pogodbi.

Skupina Krka poleg popustov končnim kupcem odobri tudi popuste za javna naročila državam, ministrstvom oziroma zavarovalnicam v posameznih državah, in sicer na podlagi dogovorjenih razpisnih pogojev ali pogodbenih določb ter dejansko realiziranih prodajnih naročil.

Razkritja o uporabi ocen in presoj v zvezi z oceno variabilnega nadomestila so navedena v poglavju Podlage za pripravo računovodskih izkazov.

Pomembna pravica do financiranja

Skupina Krka v nekaterih primerih od svojih kupcev prejme kratkoročne predujme. Na podlagi praktične rešitve iz 63. člena *MSRP 15* ne prilagodi obljubljenega zneska nadomestila zaradi učinkov pomembne sestavine financiranja, ker ob začetku pogodbe pričakuje, da bo obdobje od prenosa obljubljenega blaga ali storitve na kupca do plačila nadomestila za to blago ali storitev krajše od enega leta.

Zneski iz pogodb

Sredstva iz pogodb

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki so prenesene na kupca. Če skupina blago ali storitve prenese na kupca, preden ta plača nadomestilo ali preden nadomestilo zapade v plačilo, se nadomestilo pripozna kot pogojno sredstvo iz pogodbe. Po zaključku posla in potrditvi kupca se sredstva iz pogodbe prerazvrstijo med terjatve do kupcev.

Terjatve iz poslovanja

Terjatev predstavlja pravico skupine do brezpogojnega zneska nadomestila. Nadomestilo torej v določenem roku zapade v plačilo (gl. računovodske usmeritve za pripoznanje finančnih instrumentov).

Obveznosti iz pogodb

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa blaga ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je skupina Krka prejela od kupca (ali ga je kupec dolžan poravnati). Če kupec nadomestilo poravnava pred prenosom blaga ali storitev nanj, se obveznost iz pogodbe pripozna na dan poravnave ali na dan zapadlosti v plačilo (kar nastopi prej). Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki, ko skupina izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Sredstva iz naslova pravice do povračila

Sredstva iz naslova pravice do povračila predstavljajo pravico skupine Krka do prejema blaga, za katero pričakuje, da ga bo kupec vrnil.

Sredstvo se izmeri po prejšnji knjigovodski vrednosti zaloge, zmanjšani za vse pričakovane stroške prejema blaga, vključno z morebitnim zmanjšanjem vrednosti vrnjenega blaga. Skupina Krka redno preverja vrednost sredstva z vidika morebitnih sprememb pričakovanega vračila in morebitnega dodatnega zmanjšanja vrednosti vrnjenih izdelkov.

Obveznost povračila

Obveznost povračila je obveznost vračila dela nadomestil ali vseh prejetih nadomestil (ali terjatev do kupca). Izhaja iz naslova bonusov in količinskih popustov. Izmeri se v znesku, za katerega skupina Krka pričakuje, da ga bo morala vrniti kupcu.

Skupina Krka ob koncu vsakega obdobja poročanja ponovno preveri svojo oceno obveznosti povračil (in s tem povezano spremembo transakcijske cene). Opisana računovodska usmeritev velja tudi za variabilno nadomestilo.

Presoja, kakšno vlogo ima skupina v posameznih pogodbah s kupci, zanjo ni pomembna, saj praviloma nastopa kot principal.

Skupina praviloma nima sklenjenih dolgoročnih kupoprodajnih pogodb s kupci.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, če obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina Krka prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznavajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida dosledno pripoznavajo med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Med prejetimi državnimi podporami skupina priznava emisijske kupone, ki jih brezplačno prejme od države. Brezplačno pridobljeni emisijski kuponi so izkazani med neopredmetenimi sredstvi v vrednosti 1 EUR za en emisijski kupon. Ob njihovi predaji skupina zmanjša neopredmetena sredstva in prizna druge poslovne prihodke.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo učinkovite obrestne mere. Prihodki od dividend se pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi učinkovite obresti, razen tistih, ki se pripisujejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, pri katerem ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da v predvidljivi prihodnosti ne bo popravljena. Odloženi davek se prav tako ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja. Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka in če so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

V letu 2023 je bil v Sloveniji sprejet Zakon o minimalnem davku, ki v slovenski davčno-pravni sistem uvaja minimalni davek, katerega namen je zagotoviti globalno minimalno obdavčitev dobička velikih mednarodnih in domačih skupin s 15-odstotno dejansko davčno stopnjo (minimalna davčna stopnja). Zakon je bil sprejet na podlagi Direktive EU 2022/2523 o zagotavljanju globalne minimalne davčne stopnje za mednarodne skupine podjetij in velike domače skupine v EU, ki je bila pripravljena na podlagi Vzornih pravil GLOBE, ki jih je oktobra 2021 pripravila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Pravila minimalnega davka iz zakona se uporabljajo za poslovna leta skupine od 1. januarja 2024 dalje.

Poslovodstvo je ocenilo vpliv globalnega minimalnega davka na računovodske izkaze skupine Krka in ob predpostavkah trenutno veljavne davčne zakonodaje in podobnih poslovnih rezultatov ocenjuje, da nanje ne bo pomembno vplival.

Skupina ima odvisne družbe v različnih državah, v katerih veljajo različne davčne stopnje. Presoja sicer še ni dokončno izvedena, vendar največjo izpostavljenost povrhjemu davku poslovodstvo ocenjuje v Sloveniji, kjer bi ob zgoraj navedenih predpostavkah ocenjena dejanska davčna stopnja znašala 14 % in bi tako plačali povrhnji davek v višini 1 % od presežnega dobička, v katerem je upoštevano zmanjšanje za vsebinsko izključitev dohodka.

Dobiček na delnico

Skupina Krka izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada večinskim lastnikom, deli s povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu, pri čemer so izvzete lastne delnice. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku na delnico, ker skupina Krka ni izdala instrumentov, ki bi razvodenili ali pogojno razvodenili kapital.

Poročanje po odsekih

Poslovni odsek je prepoznavni sestavni del skupine Krka, ki se ukvarja z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju. Odseki se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje skupine Krka po odsekih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga uprava obvladujoče družbe uporablja pri odločanju.

Odseki skupine Krka so Evropska unija (vse države članice EU), Jugovzhodna Evropa (Srbija, Bosna in Hercegovina, Severna Makedonija, Črna gora, Kosovo, Albanija), Vzhodna Evropa (Ruska federacija in ostale države nekdanje Sovjetske zveze razen pribaltskih držav) in ostalo (države, ki ne spadajo v prej navedene odseke).

Prihodki odsekov skupine Krka so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev. Podatki se izračunavajo na podlagi prihodkov in odhodkov ter stanja sredstev in obveznosti, ki se neposredno nanašajo na posamezni trg skupine Krka. Izločitve se nanašajo na poslovne dogodke med obvladujočo družbo in odvisnimi družbami ter na poslovne dogodke med odvisnimi družbami samimi.

Naložbe odseka v nekratkoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v obdobju iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev.

Spremembe standardov in pojasnil, ki še niso začeli veljati

V nadaljevanju so predstavljeni standardi, dopolnitve in pojasnila standardov, ki do priprave računovodskih izkazov skupine Krka še niso začeli veljati. Skupina Krka jih bo upoštevala pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njihovi uveljavitvi. Skupina Krka ni sprejela nobenega od navedenih standardov, dopolnitev in pojasnil pred začetkom njihove uveljavitve.

Dopolnitve MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med vlagateljem in njegovimi pridruženimi družbami ali skupnim podvigom

Dopolnitve pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička ali izgube pri poslu s pridruženimi družbami ali skupnim podvigom odvisen od tega, ali prodana ali vložena sredstva predstavljajo poslovni subjekt:

- dobiček ali izguba se pripozna v celoti, če se posel med vlagateljem in pridruženimi družbami ali skupnim podvigom nanaša na prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo poslovni subjekt (ki je v lasti odvisnega podjetja ali ne),
- dobiček ali izguba se pripozna delno, če se posel med vlagateljem in pridruženimi družbami ali skupnim podvigom nanaša na sredstva, ki ne predstavljajo poslovnega subjekta, tudi če so v lasti odvisnega podjetja.

Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze skupine Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 1 – Predstavitev računovodskih izkazov: Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne in nekratkoročne obveznosti z zavezami

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Dopolnitve vplivajo na to, da družbe obveznost razvrstijo kot kratkoročno, če nimajo brezpogojne pravice do odložitve plačila za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja. Dopolnitve, kot so bile izdane leta 2020, so odpravile zahtevo po brezpogojni pravici in namesto tega zahtevajo, da mora pravica do odložitve plačila obstajati na datum poročanja in imeti vsebino (na razvrščanje obveznosti ne vplivajo namere ali pričakovanja posloводства glede tega, ali bo družba uveljavila pravico do odložitve plačila oz. ali se bo odločila za predčasno plačilo).

Dopolnitve, izdane leta 2022, nadalje pojasnjujejo, da kadar je pravica do odložitve odplačila odvisna od izpolnjevanja pogojev (zavez), določenih v dogovoru o posojilu, na razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne vplivajo samo dogovori, ki jih mora družba izpolniti na datum poročanja ali pred njim. Pogodbe, ki jih mora družba izpolniti po datumu poročanja, ne vplivajo na razvrstitev obveznosti na ta datum. Vendar pa mora družba v skladu z dopolnitvami razkriti informacije o teh prihodnjih zavezah, ki bi uporabnikom pomagale razumeti tveganje, da bi lahko te obveznosti postale vračljive v 12 mesecih po datumu poročanja. Dopolnitve tudi pojasnjujejo, kako družba razvrsti obveznost, ki jo je mogoče poravnati z lastnimi delnicami (npr. zamenljivi dolg). Posloводство je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze skupine Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja: Dogovori o financiranju dobaviteljev

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Za družbo uvajajo dodatne zahteve po razkritju informacij o njenih dogovorih o financiranju dobaviteljev, ki bi uporabnikom (vlagateljem) omogočile oceniti učinke teh dogovorov na obveznosti in denarne tokove družbe ter izpostavljenost družbe likvidnostnemu tveganju. Dopolnitve veljajo za dogovore o financiranju dobaviteljev (imenovane tudi financiranje dobavne verige, financiranje obveznosti ali obratni faktoring), ki imajo naslednje značilnosti:

- ponudnik financiranja (imenovan tudi faktor) plača zneske, ki jih družba (kupec) dolguje svojim dobaviteljem;
- družba se strinja, da bo v skladu s pogoji dogovorov račun plačala na isti datum ali pozneje, kot so plačani njeni dobavitelji;
- družbi so zagotovljeni podaljšani plačilni roki ali pa imajo dobavitelji korist od predčasnega plačila.

Ne glede na to se dopolnitve ne uporabljajo za dogovore o financiranju terjatev ali zalog. Posloводство je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze skupine Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MSRP 16 – Najemi: Obveznost iz najema pri prodaji in povratnem najemu

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Dopolnitve vplivajo na to, kako prodajalec najemnik obračunava spremenljive najemnine pri prodaji in povratnem najemu. Uvajajo nov računovodski model za spremenljiva plačila in od prodajalcev najemnikov zahtevajo, da ponovno ocenijo in morebiti popravijo posle iz naslova prodaje in povratnega najema, sklenjene od leta 2019.

Dopolnitve potrjujejo naslednje:

- ob začetnem pripoznanju prodajalec najemnik vključi spremenljiva plačila najema, ko meri obveznost iz najema, ki izhaja iz naslova prodaje in povratnega najema;
- po začetnem pripoznanju prodajalec najemnik uporabi splošne zahteve za naknadno obračunavanje obveznosti iz najema, tako da ne pripozna nobenega dobička ali izgube v zvezi s pravico do uporabe, ki jo obdrži.

Prodajalec najemnik lahko sprejme različne pristope, ki izpolnjujejo nove zahteve za naknadno merjenje. Te dopolnitve ne spreminjajo obračunavanja najemov, razen tistih, ki nastanejo pri prodaji in povratnem najemu. Posloводство je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze skupine Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 12 – Davek od dobička: Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila v okviru drugega stebra

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Davki iz drugega stebra so davki, ki izhajajo iz davčnih zakonov, sprejetih ali vsebinsko sprejetih za izvajanje vzorčnih pravil v okviru drugega stebra, ki jih je objavila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Cilj teh pravil je s sistemom povrhnjih davkov zagotoviti, da velike multinacionalne skupine v vsaki državi, v kateri poslujejo, plačajo vsaj najnižji 15-odstotni davek na dohodek. V okviru vzorčnih pravil obstajajo tri pravila, ki jih države lahko sprejmejo: pravilo o vključitvi dohodka, pravilo o premalo obdavčenem dobičku in minimalni kvalificirani domači povrhnji davki. Pogosto se označujejo kot globalni minimalni povrhnji davki ali povrhnji davki. Pomisleki zainteresiranih strani glede obračunavanja odloženih davkov v zvezi z novimi povrhnjimi

davki v skladu z MSRP so v dopolnitvah upoštevani tako, da je družbam zagotovljena začasna obvezna oprostitvev obračunavanja odloženega davka za povrhni davek in da se od njih zahtevajo nova razkritja v zvezi s povrhnim davkom in olajšavo.

Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze skupine Krka in ob predpostavkah trenutno veljavne davčne zakonodaje in podobnih poslovnih rezultatov meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 21 – Vplivi sprememb deviznih tečajev: Pomanjkanje zamenljivosti

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. V skladu z MRS 21 družba pri preračunu transakcij v tuji valuti uporablja promptni menjalni tečaj. V nekaterih državah oziroma pravnih redih promptni tečaj ni na voljo, ker valute ni mogoče zamenjati v drugo valuto.

MRS 21 je bil spremenjen, da bi se pojasnilo:

- kdaj je valuto mogoče zamenjati v drugo valuto in
- kako družba oceni promptni tečaj, če valuta ni zamenljiva.

Dopolnitve vključujejo tudi dodatne zahteve po razkritju, ki uporabnikom pomagajo opredeliti vpliv uporabe ocenjenega menjalnega tečaja na računovodske izkaze. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze skupine Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

3. Poročanje po odsekih

Skupina Krka poroča po geografsko določenih odsekih. Prihodki odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev. Podatki se izračunavajo na podlagi prihodkov in odhodkov ter stanja sredstev in obveznosti, ki se nanašajo na posamezni trg skupine Krka. Izločitve se nanašajo na poslovne dogodke med obvladujočo družbo in odvisnimi družbami ter na poslovne dogodke med odvisnimi družbami samimi.

Poročanje po odsekih

v tisoč EUR	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Odseki poročanja skupaj		Ostalo		Izločitve		Skupaj	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Prihodki od prodaje kupcem zunaj skupine	1.001.139	904.135	101.354	93.316	594.092	623.549	1.696.585	1.621.000	109.806	96.453			1.806.391	1.717.453
Prihodki od prodaje kupcem znotraj skupine	422.989	382.540	69.142	60.170	604.886	605.779	1.097.017	1.048.489	30.670	36.933	-1.127.687	-1.085.422		
Prihodki od prodaje skupaj	1.424.128	1.286.675	170.496	153.486	1.198.978	1.229.328	2.793.602	2.669.489	140.476	133.386	-1.127.687	-1.085.422	1.806.391	1.717.453
Drugi poslovni prihodki	4.502	7.985	481	54	576	416	5.559	8.455	588	742			6.147	9.197
Stroški poslovanja	-871.111	-754.190	-73.142	-64.222	-383.608	-454.408	-1.327.861	-1.272.820	-85.056	-72.619			-1.412.917	-1.345.439
Stroški poslovanja znotraj skupine, vključno z izločitvami dobičkov	-422.990	-382.541	-69.142	-60.170	-604.885	-605.778	-1.097.017	-1.048.489	-30.670	-36.933	1.127.687	1.085.422	0	0
Dobiček iz poslovanja	134.529	157.929	28.693	29.148	211.061	169.558	374.283	356.635	25.338	24.576	0	0	399.621	381.211
Prihodki od obresti	8.804	2.127	12	7	1.100	787	9.916	2.921	1.317	890			11.233	3.811
Prihodki od obresti znotraj skupine	4.123	995	0	0	0	0	4.123	995	0	0	-4.123	-995		
Odhodki za obresti	-335	-1.114	-15	-15	-114	-127	-464	-1.256	-10	-5			-474	-1.261
Odhodki za obresti znotraj skupine	-4.123	-995	0	0	0	0	-4.123	-995	-1	0	4.124	995		
Neto finančni izid	13.795	-1.249	255	47	-44.553	46.275	-30.503	45.073	-1.992	6.789			-32.495	51.862
Davek od dobička	-19.827	-31.076	-3.163	-5.237	-27.852	-30.101	-50.842	-66.414	-2.552	-2.997			-53.394	-69.411
Čisti dobiček	128.497	125.604	25.785	23.958	138.656	185.732	292.938	335.294	20.794	28.368	0	0	313.732	363.662
Naložbe	123.016	90.600	1.492	579	6.603	14.627	131.111	105.806	821	168			131.932	105.974
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	67.146	70.443	2.161	2.073	21.053	21.454	90.360	93.970	3.239	2.964			93.599	96.934
Amortizacija – pravica do uporabe sredstev	3.045	2.828	115	110	555	660	3.715	3.598	82	87			3.797	3.685
Amortizacija neopredmetenih sredstev	4.229	4.182	348	334	2.306	2.249	6.883	6.765	315	300			7.198	7.065
	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Sredstva skupaj	2.072.570	2.069.151	71.279	64.802	519.234	463.008	2.663.083	2.596.961	101.208	90.539			2.764.291	2.687.500
Nekratkoročna sredstva brez odloženih terjatev za davek	886.473	922.872	6.670	5.357	81.973	99.916	975.116	1.028.145	36.423	43.110			1.011.539	1.071.255
Obveznosti skupaj	309.726	360.495	28.286	15.854	191.753	129.136	529.765	505.485	52.760	43.506			582.525	548.991

4. Prihodki iz pogodb s kupci

Razčlenitev prihodkov iz pogodb s kupci

v tisoč EUR	2023	2022
Prihodki iz pogodb s kupci izdelkov	1.751.273	1.665.990
Prihodki iz pogodb s kupci zdraviliško-turističnih storitev	47.696	42.552
Prihodki iz pogodb s kupci materiala	2.904	3.988
Prihodki iz pogodb s kupci skupaj	1.801.873	1.712.530

Prihodki iz pogodb s kupci izdelkov po regijah

v tisoč EUR	2023	2022
Slovenija	66.081	60.495
Jugovzhodna Evropa	249.330	224.523
Vzhodna Evropa	593.951	623.377
Srednja Evropa	397.079	364.154
Zahodna Evropa	369.624	327.343
Čezmorska tržišča	75.208	66.098
Skupaj	1.751.273	1.665.990

V Ukrajini, ki je naš četrti največji trg, smo v letu 2023 prodali za 83.392 tisoč EUR izdelkov (v letu 2022 za 95.213 tisoč EUR), kar pomeni 4,6 % celotne prodaje skupine Krka.

V Ruski federaciji, ki je Krkin največji posamični trg, smo v letu 2023 prodali za 346.751 tisoč EUR izdelkov (v letu 2022 za 387.017 tisoč EUR), kar pomeni 19,3 % celotne prodaje skupine Krka. Povpraševanje po naših izdelkih je primerno.

Prihodki iz pogodb s kupci izdelkov po skupinah izdelkov

v tisoč EUR	2023	2022
Zdravila na recept	1.469.381	1.390.972
Izdelki brez recepta	177.252	181.977
Veterinarski izdelki	104.640	93.041
Skupaj	1.751.273	1.665.990

Vsi prihodki iz pogodb s kupci zdraviliško-turističnih storitev so ustvarjeni v Sloveniji.

Zneski iz pogodb

Terjatve do kupcev so opisane v pojasnilu 17 – Terjatve do kupcev in druge terjatve, pripoznane obveznosti iz pogodb s kupci pa v pojasnilu 24 – Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci. Skupina je pripoznala sredstva iz pogodb s kupci v višini 210 tisoč EUR (420 tisoč EUR v letu 2022) in obveznosti iz pogodb v višini 8.108 tisoč EUR (10.857 tisoč EUR v letu 2022). Pripoznana sredstva in obveznosti iz pogodb s kupci so navedeni v konsolidiranem izkazu finančnega položaja.

Obveznosti iz naslova pravice do povračila

Skupina Krka je pripoznala obveznosti iz naslova pravice do povračila v vrednosti 154.065 tisoč EUR (146.853 tisoč EUR v letu 2022).

Izvršitvene obveze

Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in materiala ter zdraviliško-turističnih storitev. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na podlagi določil posamezne prodajne pogodbe, sklenjene s kupcem, v trenutku prenosa obvladovanja blaga in storitev na kupca, v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega skupina Krka meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve.

Prenos tveganj in koristi pri prodaji izdelkov za humano uporabo, veterinarskih izdelkov in materiala je odvisen od določil kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do njega pride v trenutku, ko kupec blago prevzame v skladu s klavzulami INCOTERMS 2022. Do prenosa tveganj in koristi pri prodaji zdraviliško-turističnih storitev pride postopoma, ko kupec istočasno z izvrševanjem obveze pridobiva in porablja koristi iz njenega naslova. Plačilni roki so po regijah (distribucijskih kanalih) in kupcih različni, običajno znašajo od 30 do 120 dni.

Skupina Krka konec obdobja ni imela stroškov, nastalih za pridobitev ali izpolnitev pogodb s kupci, ki bi jih lahko pripoznala kot sredstvo.

5. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2023	2022
Odprava nekratkoročnih rezervacij	310	2.256
Odprava odloženih prihodkov	840	1.118
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	1.971	1.736
Ostali poslovni prihodki	3.026	4.087
Drugi poslovni prihodki skupaj	6.147	9.197

Med ostale poslovne prihodke so vključene tudi državne podpore za zajezitev pandemije covid-19 v višini 1 tisoč EUR (235 tisoč EUR v letu 2022) in izredna državna pomoč dvema odvisnima družbama za omilitev posledic energetske krize zaradi razmer v Ruski federaciji in Ukrajini v višini 887 tisoč EUR (656 tisoč EUR v letu 2022). V skladu z zakonskimi pogoji bo treba sorazmerni del prejete pomoči zaradi dviga cen energentov vrniti, če bo presegala zneske dejanske porabe električne energije. Ocenjujemo, da je bila dejanska poraba v letu 2023 v skladu s prejetimi sredstvi in da vračilo ne bo potrebno.

Med ostale poslovne prihodke skupina vključuje tudi prihodke od države zaradi brezplačno pridobljenih emisijskih kuponov, ki jih je predala v letu 2023, prejela pa v letu 2022. Glej pojasnilo 12 – Neopredmetena sredstva.

Ostali odpravljeni odloženi prihodki so prihodki iz naslova ostalih nepovratnih sredstev iz prejetih državnih podpor, ki pokrivajo obračunano amortizacijo za opredmetena osnovna sredstva v sorazmernem deležu, v katerem so bila prejeta.

6. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2023	2022
Stroški blaga in materiala	451.274	540.206
Stroški storitev	263.408	249.574
Stroški dela	529.400	469.576
Amortizacija	104.594	107.684
Neto odpisi in popravki vrednosti zalog	11.420	20.321
Neto oslabitve in odpisi terjatev	-3.712	1.875
Oblikovanje rezervacij za tožbe	15	20
Drugi poslovni odhodki	41.747	34.923
Stroški skupaj	1.398.146	1.424.179
Sprememba vrednosti zalog nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov	14.771	-78.740
Skupaj	1.412.917	1.345.439

7. Stroški dela⁸⁹

v tisoč EUR	2023	2022
Stroški bruto plač in nadomestil	410.174	364.441
Stroški prispevkov za socialna zavarovanja	29.217	26.368
Stroški prispevkov za pokojninska zavarovanja	55.914	51.187
Davek na izplačane plače	773	705
Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zaslužki	7.748	3.888
Drugi stroški dela	25.574	22.987
Stroški dela skupaj	529.400	469.576

Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zaslužki so podrobneje razloženi v pojasnilu 21 – Rezervacije. Drugi stroški dela vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške prevoza na delo.

8. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2023	2022
Donacije in pomoči za humanitarne in druge namene	3.166	1.752
Izdatki za varstvo okolja	6.387	6.025
Druge dajatve	26.214	21.933
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri nepremičninah, napravah in opremi ter neopredmetenih sredstvih	1.515	965
Ostali poslovni odhodki	4.465	4.248
Drugi poslovni odhodki skupaj	41.747	34.923

Med drugimi dajatvami je za 21.604 tisoč EUR (18.125 tisoč EUR v letu 2022) različnih davkov na zdravila in pristojbin za opravljanje promocijskih dejavnosti strokovnih sodelavcev, ki jih skupina Krka plačuje v posameznih državah.

⁸⁹ GRI 201-1, 201-3

9. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2023	2022
Neto tečajne razlike	0	43.586
Prihodki od obresti	11.233	3.811
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	4.277	9.096
– realizirani prihodki	4.277	8.847
– sprememba poštene vrednosti	0	249
Prihodki iz drugih finančnih instrumentov	7.245	0
– realizirani prihodki	3.220	0
– sprememba poštene vrednosti	4.025	0
Prihodki iz dividend	808	702
Drugi finančni prihodki	4	473
Finančni prihodki skupaj	23.567	57.668
Neto tečajne razlike	-38.319	0
Odhodki za obresti	-474	-1.261
– plačane obresti	-160	-960
– obresti iz najemov	-314	-301
Odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov	-4.782	0
– realizirani odhodki	-389	0
– sprememba poštene vrednosti	-4.393	0
Odhodki iz drugih finančnih instrumentov	0	-45
– realizirani odhodki	0	-45
Drugi finančni odhodki	-12.487	-4.500
Finančni odhodki skupaj	-56.062	-5.806
Neto finančni izid	-32.495	51.862

Neto finančni izid v letu 2023 je bil predvsem zaradi slabšega izida iz neto tečajnih razlik manjši za 84.357 tisoč EUR. V letu 2023 se je nadaljevala politika delnega zavarovanja tveganja ruskega rublja in ameriškega dolarja s finančnimi instrumenti. Največji vpliv je imel tečaj rublja (končni tečaj 31. 12. 2023: 1 EUR = 99,9723 RUB; 31. 12. 2022: 1 EUR = 78,4308 RUB).

Prihodki iz drugih finančnih instrumentov v višini 7.245 tisoč EUR so kapitalski donosi iz finančnih naložb v zakladne menice.

Prihodki iz finančnih naložb po odplačni vrednosti v višini 432 tisoč EUR (702 tisoč EUR v letu 2022) so prihodki od obveznic in so prikazani pod prihodki od obresti. Več o teh naložbah je v pojasnilu 14 – Finančne naložbe.

Več o tveganju sprememb deviznih tečajev je v pojasnilu 29 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

10. Davek od dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2023	2022
Odmerjeni davek	53.621	79.477
Odloženi davek	-227	-10.066
Davek od dobička skupaj	53.394	69.411
Dobiček pred davkom	367.126	433.073
Davek, obračunan po 19-odstotni stopnji	69.754	82.284
Davek od zmanjšanja prihodkov	28	-3.252
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	9.559	4.518
Davek od davčnih olajšav	-20.939	-19.336
Davek od povečanja/zmanjšanja odhodkov za davčne namene	-1.143	2.855
Vpliv spremembe davčne stopnje z 19 % na 22 % na odložene davke	-4.163	0
Vpliv različnih davčnih stopenj	1.531	1.631
Drugo	-1.233	711
Davek od dobička skupaj	53.394	69.411
Efektivna davčna stopnja	14,5 %	16,0 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za naložbe.

Vpliv globalnega minimalnega davka (povrhnjega davka) je razkrit v *Pomembnih računovodskih usmeritvah – Spremembe standardov in pojasnil, ki še niso začeli veljati (Davek od dobička: Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila v okviru drugega stebra)*.

11. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zemljišča	64.368	40.721
Zgradbe	353.495	356.784
Oprema	292.123	294.308
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	68.666	76.139
Pravica do uporabe sredstev	11.693	11.384
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	790.345	779.336

V letu 2023 smo v obvladujoči družbi med naložbami največ namenili za obnovo pakirnice v Notolu, in sicer 14.713 tisoč EUR (6.712 tisoč EUR v letu 2022), za gradnjo objekta Paviljon 3 smo zagotovili 13.340 tisoč EUR (3.389 tisoč EUR v letu 2022) in za povečanje zmogljivosti v obratu Ljutomer 12.254 tisoč EUR (660 tisoč EUR v letu 2022). Za projekte na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij smo namenili 9.742 tisoč EUR (4.999 tisoč EUR v letu 2022), za povečanje zmogljivosti obrata OTO pa 6.008 tisoč EUR (15.162 tisoč EUR v letu 2022).

V odvisnih družbah smo med naložbami največ namenili za nadgradnjo objektov in sistemov v obratu Krka Jastrebarsko v odvisni družbi Krka-Farma na Hrvaškem, in sicer 1.842 tisoč EUR (38 tisoč EUR v letu 2022). Za povečanje proizvodnih zmogljivosti v odvisni družbi Krka-Rus v Ruski federaciji smo namenili 1.580 tisoč EUR (13.218 tisoč EUR v letu 2022).

Večino pravic do uporabe sredstev predstavlja pravica do uporabe sredstev iz naslova zgradb v vrednosti 8.194 tisoč EUR (8.033 tisoč EUR v letu 2022).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Pravica do uporabe sredstev	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2022*	40.590	859.556	1.242.434	48.833	19.416	2.210.829
Nabava	0	0	0	99.147	0	99.147
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	102	21.885	50.382	-72.369	0	0
Aktiviranje – najemi MSRP 16	0	0	0	0	3.648	3.648
Odtujitve, oslabitve, manki, viški	-19	-1.805	-23.883	0	-1.327	-27.034
Prevedbena razlika	48	4.656	3.879	570	77	9.230
Prenosi, prekvalifikacije	0	-240	301	-42	0	19
Stanje 31. 12. 2022	40.721	884.052	1.273.113	76.139	21.814	2.295.839
Stanje 1. 1. 2023	40.721	884.052	1.273.113	76.139	21.814	2.295.839
Nabava	0	0	0	122.747	0	122.747
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	23.756	33.401	69.071	-126.228	0	0
Aktiviranje – najemi MSRP 16	0	0	0	0	4.501	4.501
Odtujitve, oslabitve, manki, viški	20	-1.126	-35.134	0	-1.100	-37.340
Prevedbena razlika	-129	-14.233	-14.230	-3.992	-394	-32.978
Prenosi, prekvalifikacije	0	324	-406	0	0	-82
Stanje 31. 12. 2023	64.368	902.418	1.292.414	68.666	24.821	2.352.687
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2022*	0	-500.312	-929.207	0	-7.653	-1.437.172
Amortizacija	0	-26.874	-70.060	0	-3.685	-100.619
Odtujitve, manki, viški	0	1.363	22.946	0	919	25.228
Prenosi, prekvalifikacije	0	-25	-40	0	0	-65
Prevedbena razlika	0	-1.420	-2.444	0	-11	-3.875
Stanje 31. 12. 2022	0	-527.268	-978.805	0	-10.430	-1.516.503
Stanje 1. 1. 2023	0	-527.268	-978.805	0	-10.430	-1.516.503
Amortizacija	0	-26.817	-66.782	0	-3.797	-97.396
Odtujitve, manki, viški	0	778	35.036	0	909	36.723
Prenosi, prekvalifikacije	0	-163	244	0	0	81
Prevedbena razlika	0	4.547	10.016	0	190	14.753
Stanje 31. 12. 2023	0	-548.923	-1.000.291	0	-13.128	-1.562.342
Neodpisana vrednost						
Stanje 1. 1. 2022	40.590	359.244	313.227	48.833	11.763	773.657
Stanje 31. 12. 2022	40.721	356.784	294.308	76.139	11.384	779.336
Stanje 1. 1. 2023	40.721	356.784	294.308	76.139	11.384	779.336
Stanje 31. 12. 2023	64.368	353.495	292.123	68.666	11.693	790.345

* Prerazporejeno z nabavne vrednosti na popravek vrednosti zaradi prenosa oslabitve osnovnih sredstev, ki smo jih v preteklosti prikazovali v postavki druge kratkoročne obveznosti – drugo. Vrednost prerazporeditve znaša za zgradbe 2 tisoč EUR in za opremo 638 tisoč EUR.

V letu 2023 skupina Krka ni izvedla investicij, ki bi izpolnjevale merila za pripis stroškov izposojanja.

Vse nepremičnine, naprave in oprema so proste bremen. Stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobivanjem nepremičnin, naprav in opreme, je razkrito v pojasnilu 26 – Pogojne obveznosti in zaveze.

Gibanje in stanje obveznosti iz najema ter zneski, pripoznani v poslovnem izidu, so predstavljeni v pojasnilih 27 – Najemi in 29 – Finančni instrumenti in tveganja.

Preizkus oslabitve denar ustvarjajoče enote Ruska federacija

Skupina ima proizvodne in distribucijske zmogljivosti v Ruski federaciji, kjer proizvodnja poteka v družbi Krka-Rus, distribucija pa prek družbe Krka Farma. Obe družbi skupaj predstavljata denar ustvarjajočo enoto (DUE) Ruska federacija. Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme, razporejenih na DUE Ruska federacija, znaša 67.618 tisoč EUR (86.527 tisoč EUR v letu 2022).

Zaradi razmer v Ukrajini in Ruski federaciji ter posledično večje negotovosti na teh trgih ostaja tehtani povprečni strošek kapitala (diskontna stopnja) še vedno na višji ravni. Poslovodstvo je zato ocenilo nadomestljivo vrednost sredstev, razporejenih na DUE Ruska federacija.

Nadomestljiva vrednost DUE temelji na vrednosti pri uporabi, izračunani z diskontiranjem prihodnjih denarnih tokov, ustvarjenih z nadaljnjo uporabo DUE. Uporabljeni so bili petletni finančni načrti DUE Ruska federacija, v katerih je predvidena rast poslovnega izida pred obrestmi, davki in amortizacijo v višini 6,3 % (v letu 2022 je bila načrtovana povprečna 6,1-odstotna petletna rast). Napovedi poslovanja temeljijo na preteklem poslovanju in upravičenem pričakovanju o poslovanju v prihodnosti. Uporabljena je bila 15,3-odstotna diskontna stopnja (v letu 2022 je za petletno napoved znašala 14,0 %, za preostalo vrednost pa 12,1 %), v kateri so upoštewane smernice za ocenjevanje vrednosti in ki je bila izračunana na podlagi javno dostopnih podatkov, potrebnih za njen izračun in razpoložljivih na datum ocenjevanja. Upoštevana je bila 4-odstotna letna stopnja rasti prostega denarnega toka v preostali vrednosti (enako tudi v letu 2022), ki temelji na javno dostopnih dolgoročnih ocenah inflacije v Ruski federaciji.

Trenutna strategija skupine ne predvideva prodaje proizvodnih zmogljivosti v Ruski federaciji. Projekcije, uporabljene v preizkusu oslabitve, so pripravljene ob predpostavki nespremenjenega poslovanja in delujočega podjetja (going concern) z nedoločeno dobo koristnosti.

Na podlagi opravljenega preizkusa oslabitve DUE Ruska federacija je bilo ugotovljeno, da oslabitev ni potrebna.

12. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dobro ime	42.644	42.644
Blagovna znamka	33.176	34.047
Premoženjske pravice	15.556	14.685
Druga neopredmetena sredstva	7.592	7.468
– dolgoročno odloženi stroški poslovanja	252	715
– projekti razvijanja	4.478	5.738
– emisijski kuponi	2.862	1.015
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	3.380	3.706
Neopredmetena sredstva skupaj	102.348	102.550

Dobro ime izhaja iz naslova nakupa odvisnih družb TAD Pharma v Nemčiji (42.277 tisoč EUR) in Krka Pharma v Avstriji (367 tisoč EUR). Blagovna znamka se nanaša predvsem na blagovno znamko TAD Pharma (33.074 tisoč EUR).

Skupina med drugimi neopredmetenimi sredstvi izkazuje od države brezplačno pridobljene in na trgu kupljene emisijske kupone. V letu 2023 je pridobila 50.736 emisijskih kuponov, od tega 9736 brezplačnih emisijskih kuponov (9736 v letu 2022), ki jih bo predala državi v letu 2024, in 41.000 na trgu kupljenih emisijskih kuponov v vrednosti 3.206 tisoč EUR. V letu 2023 je predala 27.476 emisijskih kuponov, od tega 9736 brezplačno pridobljenih in 17.740 kupljenih na trgu v vrednosti 1.359 tisoč EUR. Predani emisijski kuponi so bili kupljeni v letih 2022 in 2023, pri predaji je bila uporabljena metoda FIFO. Na dan 31. 12. 2023 je imela 46.116 emisijskih kuponov v skupni vrednosti 2.862 tisoč EUR (22.856 emisijskih kuponov v vrednosti 1.015 tisoč EUR na dan 31. 12. 2022). Skupina v letu preda več emisijskih kuponov, kot jih brezplačno prejme od države, zato je njihova neto plačnica.

Gibanje neopredmetenih sredstev (NS)

v tisoč EUR	Dobro ime	Blagovna znamka	Premoženjske pravice	Druga NS	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2022	42.644	42.629	75.907	63.702	3.933	228.815
Nabava	0	0	0	0	6.827	6.827
Prenosi z NS v pridobivanju	0	0	3.893	2.917	-6.810	0
Odtujitve, manki, viški	0	0	-869	-2.016	-238	-3.123
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	132	-190	0	-58
Prevedbena razlika	0	0	62	179	-6	235
Stanje 31. 12. 2022	42.644	42.629	79.125	64.592	3.706	232.696
Stanje 1. 1. 2023	42.644	42.629	79.125	64.592	3.706	232.696
Nabava	0	0	0	0	9.185	9.185
Prenosi z NS v pridobivanju	0	0	5.524	3.385	-8.909	0
Odtujitve, manki, viški	0	0	-3.063	-5.787	-596	-9.446
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	841	-843	0	-2
Prevedbena razlika	0	0	-38	-422	-6	-466
Stanje 31. 12. 2023	42.644	42.629	82.389	60.925	3.380	231.967
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2022	0	-7.711	-60.691	-56.112	0	-124.514
Amortizacija	0	-871	-4.486	-1.708	0	-7.065
Odtujitve, manki, viški	0	0	833	722	0	1.555
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	-43	101	0	58
Prevedbena razlika	0	0	-53	-127	0	-180
Stanje 31. 12. 2022	0	-8.582	-64.440	-57.124	0	-130.146
Stanje 1. 1. 2023	0	-8.582	-64.440	-57.124	0	-130.146
Amortizacija	0	-871	-4.659	-1.668	0	-7.198
Odtujitve, manki, viški	0	0	3.059	4.272	0	7.331
Prenosi, prekvalifikacije	0	0	-821	825	0	4
Prevedbena razlika	0	0	28	362	0	390
Stanje 31. 12. 2023	0	-9.453	-66.833	-53.333	0	-129.619
Neodpisana vrednost						
Stanje 1. 1. 2022	42.644	34.918	15.216	7.590	3.933	104.301
Stanje 31. 12. 2022	42.644	34.047	14.685	7.468	3.706	102.550
Stanje 1. 1. 2023	42.644	34.047	14.685	7.468	3.706	102.550
Stanje 31. 12. 2023	42.644	33.176	15.556	7.592	3.380	102.348

Preizkus oslabitve denar ustvarjajočih enot, ki vključujeta dobro ime

Za potrebe preizkusa oslabitve je bilo dobro ime, ki je nastalo s prevzemom družbe TAD Pharma in znaša 42.277 tisoč EUR, razporejeno na dve denar ustvarjajoči enoti (DUE), in sicer 11.288 tisoč EUR na DUE TAD Pharma, 30.989 tisoč EUR pa na DUE Krka (obvladujoča družba).

DUE TAD Pharma

Nadomestljiva vrednost DUE TAD Pharma temelji na njeni vrednosti pri uporabi, izračunani z diskontiranjem prihodnjih denarnih tokov, ustvarjenih z nadaljnjo uporabo denar ustvarjajoče enote. Uporabljeni so bili petletni finančni načrti DUE TAD Pharma, kjer je načrtovana povprečna petletna sprememba poslovnega izida pred obrestmi, davki in amortizacijo v višini -0,1 % (v letu 2022 je bila načrtovana povprečna petletna rast v višini 1,7 %), diskontna stopnja v višini 7,3 % (v letu 2022 v višini 6,6 %) in letna stopnja rasti prostega denarnega toka v preostali vrednosti v višini 2,0 % (tudi v letu 2022 v višini 2,0 %). Letna stopnja rasti prostega denarnega toka je bila določena na podlagi dolgoročnih ocen

inflacije. Vrednosti, določene za ključne predpostavke, predstavljajo najboljšo oceno posloводства o prihodnjih trendih v panogi in temeljijo na zgodovinskih podatkih, pridobljenih iz notranjih in zunanjih virov.

Ocenjena nadomestljiva vrednost DUE presega njeno knjigovodsko vrednost, zato ni potrebe po oslabitvi DUE.

DUE Krka (obvladujoča družba)

Nadomestljiva vrednost DUE Krka temelji na njeni vrednosti pri uporabi, izračunani z diskontiranjem prihodnjih denarnih tokov, ustvarjenih z nadaljnjo uporabo DUE. Uporabljeni so bili petletni finančni načrti DUE Krka, v katerih so načrtovane povprečna petletna rast poslovnega izida pred obrestmi, davki in amortizacijo v višini 4,7 % (v letu 2022 je bila načrtovana povprečna petletna rast v višini 1,7 %), diskontna stopnja v višini 7,7 % (v letu 2022 v višini 8,0 %) in letna stopnja rasti prostega denarnega toka v preostali vrednosti v višini 2,0 % (tudi v letu 2022 v višini 2,0 %). Letna stopnja rasti prostega denarnega toka je bila določena na podlagi dolgoročnih ocen inflacije. Vrednosti, določene za ključne predpostavke, predstavljajo najboljšo oceno posloводства o prihodnjih trendih v panogi in temeljijo na zgodovinskih podatkih, pridobljenih iz notranjih in zunanjih virov.

Ocenjena nadomestljiva vrednost DUE presega njeno knjigovodsko vrednost, zato ni potrebe po oslabitvi DUE.

13. Dana posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročno dana posojila	70.098	77.539
– posojila, dana drugim	40.098	47.539
– depoziti, dani bankam	30.000	30.000
Kratkoročno dana posojila	58.719	6.327
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	6.956	4.559
– posojila, dana drugim	13	23
– depoziti, dani bankam	50.002	2
– kratkoročne terjatve za obresti	1.748	1.743
Dana posojila skupaj	128.817	83.866

Med nekratkoročno danimi posojili so dana posojila odvisne družbe na Kitajskem za graditev proizvodnega obrata v vrednosti 28.659 tisoč EUR (31. 12. 2022 pa 35.335 tisoč EUR) ter stanovanjska posojila, ki jih obvladujoča družba in nekatere odvisne družbe dajejo zaposlenim v skladu z internimi akti. Posojilo na Kitajskem ima rok zapadlosti 7 let od prvega nakazila, prehodno obdobje za vračanje posojila pa je 2,5 leta od nakazila prvega obroka. Posojilo je zavarovano z garancijo družbe Ningbo Menovo Pharmaceutical Co. Ltd., ki je lastnica družbe posojilojemalke Ningbo Menovo Tiankang Pharmaceutical Co. Ltd., in hipoteko na nepremičnino posojilojemalke.

Nekratkoročna posojila vključujejo 30.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad enim letom pri slovenski banki z visoko bonitetno oceno.

Med kratkoročno danimi depoziti bankam je 50.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad 90 dni in manj kot eno leto pri tuji banki z visoko bonitetno oceno. Ta depozit je bil sklenjen leta 2023, zato ga ob koncu leta 2022 ni bilo.

14. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročne finančne naložbe	47.674	110.770
– finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (lastniški instrumenti)	26.901	15.989
– finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	20.773	94.781
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti	306.769	52.437
– finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	236.751	0
– finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	70.018	50.697
– izvedeni finančni instrumenti	0	1.740
Finančne naložbe skupaj	354.443	163.207

Med finančnimi sredstvi po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa je bilo za 954 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (877 tisoč EUR konec leta 2022), za 25.947 tisoč EUR pa naložb v delnice družb v tujini (15.112 tisoč EUR konec leta 2022).

Dolgoročne finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti) v višini 20.773 tisoč EUR so obveznice držav članic EU z dospelostjo, daljšo od enega leta, in z oceno kreditnega tveganja, ki ustreza globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda. Bonitetna ocena vseh obveznic spada v tako imenovani nižji srednji naložbeni razred (lower medium grade).

Kratkoročne finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti) v višini 70.018 tisoč EUR so obveznice z dospelostjo, krajšo od enega leta, in z oceno kreditnega tveganja, ki ustreza globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda. 35 % jih spada v zgornji srednji naložbeni razred (upper medium grade), 65 % pa v nižji srednji naložbeni razred (lower medium grade).

Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida predstavljajo naložbe v zakladne menice držav članic EU z visoko bonitetno oceno, ki ustreza globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda. 59 % portfelja zakladnih menic je visoke kakovosti (high grade), 41 % pa ga spada v prvi naložbeni razred (prime).

Med finančnimi naložbami po odplačni vrednosti je bilo za 6.033 tisoč EUR (6.533 tisoč EUR konec leta 2022) naložb v slovenske državne obveznice, za 84.758 tisoč EUR (138.945 tisoč EUR konec leta 2022) pa naložb v tuje državne obveznice. Zmanjšanje finančnih naložb po odplačni vrednosti v višini 53.311 tisoč EUR je posledica dospelosti državnih obveznic. Povečanje finančnih naložb po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v višini 571.826 tisoč EUR zajema pridobitve zakladnih menic, zmanjšanje v višini 339.100 tisoč EUR pa odtujitve zakladnih menic zaradi njihove dospelosti.

Gibanje finančnih sredstev

v tisoč EUR	Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	Finančne naložbe po odplačni vrednosti	Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida
Stanje 1. 1. 2022	15.861	207.009	39.970
Povečanje	0	54.083	0
Zmanjšanje	0	-119.265	-40.000
Tečajne razlike	0	3.651	0
Prilagoditev na tržno vrednost	128	/	30
Stanje 31. 12. 2022	15.989	145.478	0
Stanje 1. 1. 2023	15.989	145.478	0
Povečanje	0	2.103	571.826
Zmanjšanje	0	-53.311	-339.100
Tečajne razlike	0	-3.479	0
Prilagoditev na tržno vrednost	10.912	/	4.025
Stanje 31. 12. 2023	26.901	90.791	236.751

Povečanje finančnih sredstev zajema nove pridobitve in pripisane obresti, zmanjšanje pa prejete kupone, pripisane obresti in odtujitve zaradi dospelosti naložb. Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu v višini 10.912 tisoč EUR (128 tisoč EUR v letu 2022). Tečajne razlike finančnih naložb po odplačni vrednosti v višini –3.479 tisoč EUR (3.651 tisoč EUR v letu 2022) so pripoznane v finančnih odhodkih.

15. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisoč EUR	Terjatve		Obveznosti	
	2023	2022	2023	2022
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	340	332	11.544	11.925
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	1.978	1.708	5.284	2.490
Zaloge	29.139	34.540	0	0
Terjatve	11.376	11.766	145	0
Dividende	1.800	33	0	0
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge	9.117	8.704	0	0
Prenos davčne izgube	225	344	0	0
Skupaj	53.975	57.427	16.973	14.415
Pobotanje	-6.247	-3.657	-6.247	-3.657
Neto	47.728	53.770	10.726	10.758

v tisoč EUR	Stanje 1. 1. 2022	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Prevedbena rezerva	Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2022	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Prevedbena rezerva	Pripoznavo v drugem vseobsegajočem donosu	Stanje 31. 12. 2023
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	-11.949	417	-61	0	-11.593	286	103	0	-11.204
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)	-739	-19	0	-24	-782	270	0	-2.794	-3.306
Zaloge	24.415	10.218	-93	0	34.540	-3.862	-1.539	0	29.139
Terjatve	10.242	967	557	0	11.766	1.582	-2.117	0	11.231
Dividende	19	14	0	0	33	1.767	0	0	1.800
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge	13.398	-1.300	-1	-3.393	8.704	303	11	99	9.117
Prenos davčne izgube	575	-231	0	0	344	-119	0	0	225
Skupaj	35.961	10.066	402	-3.417	43.012	227	-3.542	-2.695	37.002

V letu 2023 ni bilo nepripoznanih odloženih davkov iz naslova davčnih izgub odvisnih družb (484 tisoč EUR konec leta 2022). Nepripoznane obveznosti iz odloženih davkov iz naslova neizplačanih dividend odvisnih družb znašajo 18.552 tisoč EUR (za leto 2022 pa 13.675 tisoč EUR).

Za preračun odloženih davkov je uporabljena spremenjena davčna stopnja v Sloveniji, ki se je z 19-odstotne spremenila na 22-odstotno. Vpliv spremembe znaša 1.398 tisoč EUR.

16. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Material	265.019	230.094
Nedokončana proizvodnja	128.610	125.925
Končni izdelki	177.247	169.510
Trgovsko blago	11.476	8.297
Predujmi za zaloge	22.269	19.506
Zaloge skupaj	604.621	553.332

Povečanje zalog je posledica prilagajanja negotovim razmeram na trgu. S skrbnim načrtovanjem zalog in vzdrževanjem varnostnih zalog si zagotavljamo stalen dostop do repromateriala, ki ga potrebujemo za proizvodnjo končnih izdelkov. Načrtovanje zalog repromateriala temelji na prodajnih napovedih. Prav tako skrbimo za optimalne oziroma primerne zaloge končnih izdelkov v celotni distribucijski verigi.

Neto odpisi in popravki vrednosti zalog, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, so v letu 2023 znašali 11.420 tisoč EUR, v letu 2022 pa 20.321 tisoč EUR.

Skupina nima zastavljenih zalog kot jamstvo za obveznost.

17. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne terjatve do kupcev	509.070	402.730
Kratkoročne terjatve do drugih	51.364	27.728
Terjatve skupaj	560.434	430.458

V letu 2023 je bilo neto oslabitev in odpisov terjatev, ki so izkazane v poslovnih odhodkih, za –3.712 tisoč EUR, v letu 2022 pa za 1.875 tisoč EUR.

Pri kreditni zavarovalnici je bilo zavarovanih 95,3% terjatev do kupcev, ob upoštevanju lastne udeležbe pa 82,0 % (31. 12. 2022 je bilo zavarovanih 96,1 % terjatev do kupcev, ob upoštevanju lastne udeležbe pa 86,7 %).

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti terjatev	Čista vrednost 31. 12. 2023	Čista vrednost 31. 12. 2022
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	12.615	30	12.585	11.566
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	532.722	35.607	497.115	393.660
Kratkoročno odloženi prihodki iz pogodb s kupci v tujini	–630	0	–630	–2.496
Kratkoročne terjatve do kupcev skupaj	544.707	35.637	509.070	402.730

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih se v večjem delu nanašajo na terjatve do države. Terjatve, nastale iz naslova davka na dobiček, so znašale 22.885 tisoč EUR (1.644 tisoč EUR v letu 2022), ostale terjatve do države pa 18.486 tisoč EUR (16.570 tisoč EUR v letu 2022).

Predujmov za storitve je bilo za 2.025 tisoč EUR (31. 12. 2022 pa za 2.304 tisoč EUR).

18. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Gotovina v blagajni	71	64
Denarna sredstva v banki	173.940	518.870
Denar in denarni ustrezniki skupaj	174.011	518.934

Med denarnimi sredstvi v banki je bil depozit v višini 118.000 tisoč EUR z ročnostjo do 90 dni (31. 12. 2022 pa 223.000 tisoč EUR).

19. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Krka v vrednosti 54.732 tisoč EUR je razdeljen na 32.793.448 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic. Osnovni kapital je v celoti vplačan.

Lastne delnice

29. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 6. 7. 2023, je upravo družbe pooblastila za pridobivanje lastnih delnic. Skupni delež vseh lastnih delnic ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe Krka, torej 3.279.344 delnic, vključuje pa tudi delnice, ki jih je imela družba Krka na ta dan že v lasti. Pooblastilo velja 36 mesecev od dneva sprejetja sklepa.

Družba Krka lahko lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi vsakokratnih zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Nakupna cena delnic prav tako ne sme biti višja od 25-kratnika čistega dobička na delnico, izračunanega na podlagi zadnjega javno objavljenega revidiranega konsolidiranega izkaza poslovnega izida skupine Krka.

Družba lahko v skladu s 3. in 4. odstavkom 381. člena ZGD-1 osnovni kapital zmanjša z umikom vseh lastnih delnic po poenostavljenem postopku in v breme drugih rezerv iz dobička.

Izvedeni nakupi lastnih delnic obvladujoče družbe

	Število delnic	Tehtana povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2021	1.683.908		114.541
Nakupi v letu 2022	101.941	98,35	10.025
Stanje 31. 12. 2022	1.785.849		124.566
Nakupi v letu 2023	130.117	107,00	13.923
Stanje 31. 12. 2023	1.915.966		138.489

Izvedeni nakupi lastnih delnic prikazujejo nakupe, knjižene v posameznem letu. V tehtani povprečni ceni delnic je vključena tudi provizija pri nakupu. Plačani znesek, vključno s provizijo, se odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice, vse dokler se te delnice ne umaknejo, ponovno izdajo ali prodajo.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2023 po dnevih so prikazani v pojasnilu 35 – Nakupi lastnih delnic k Računovodskim izkazom Krke, d. d., Novo mesto.

Rezerve

Rezerve skupine Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske, zakonske in statutarne rezerve, rezerva za pošteno vrednost in prevedbene rezerve.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2023 znašale 138.489 tisoč EUR in so se v letu 2023 iz naslova oblikovanja zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic povečale za 13.923 tisoč EUR.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. 31. 12. 2023 so znašale 105.897 tisoč EUR in so vključevale splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja obvladujoče družbe, in 4.394 tisoč EUR kapitalskih rezerv, nastalih z zmanjšanjem osnovnega kapitala zaradi umika lastnih delnic. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. Kapitalske rezerve se v letu 2023 niso spremenile.

Zakonske rezerve se lahko oblikujejo do višine 30 % osnovnega kapitala za poravnavo morebitnih prihodnjih izgub. V letu 2023 se niso spremenile in so 31. 12. 2023 znašale 14.990 tisoč EUR.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2023 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2022 niso spremenile. Skupina Krka jih lahko oblikuje v vrednosti do 30.000 tisoč EUR. Uporabi jih lahko za pokrivanje izgube, oblikovanje rezerv za lastne delnice, zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in uravnavanje dividendne politike. Statutarne rezerve so na razpolago za izplačilo.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev in pozaposlitvenih zaslužkov. Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2022 zmanjšala za 3.181 tisoč EUR in je 31. 12. 2023 znašala –511 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev (kapitalskih instrumentov) prek drugega vseobsegajočega donosa za 10.912 tisoč EUR, povečanja prevedbene rezerve pri preračunu pozaposlitvenih učinkov za 35 tisoč EUR, zmanjšanja za vpliv odloženih davkov za 2.695 tisoč EUR in zmanjšanja zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 11.433 tisoč EUR.

Vrednost prevedbenih rezerv se je v primerjavi z letom 2022 zmanjšala za 48.451 tisoč EUR in je 31. 12. 2023 znašala –134.370 tisoč EUR. Zmanjšanje je posledica tečajnih razlik, ki so nastale pri preračunu posameznih postavk računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini iz lokalnih valut v valuto poročanja.

Zadržani dobički

Zadržani dobički so se povečali zaradi dobička večinskega lastnika v višini 313.946 tisoč EUR, zmanjšali pa zaradi uporabe bilančnega dobička za izplačilo dividend po sklepu 29. skupščine delničarjev, ki je bila 6. 7. 2023, v višini 204.378 tisoč EUR, dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic obvladujoče družbe v višini 13.923 tisoč EUR in spremembe za rezervacije za odpravnine v višini 574 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek dividend, izplačanih za pretekla leta, v višini 1 tisoč EUR (19 tisoč EUR v letu 2022).

Dividenda na delnico

V letu 2023 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 6,60 EUR, v letu 2022 pa 5,63 EUR.

Neobvladujoči deleži v okviru kapitala

V družbi Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd. ima družba Krka 60-odstotni delež, 40-odstotni delež pa ima Ningbo Menovo Pharmaceutical Co. Ltd. Naslednja tabela povzema informacije o družbi pred morebitnimi izločitvami znotraj skupine. V letu 2023 sta družbenika dokapitalizirala družbo z vložkom v višini 3.303 tisoč EUR, in sicer sorazmerno s svojim lastniškim deležem.

v tisoč EUR	2023	2022
Neobvladujoči delež	40,0 %	40,0 %
Nekratkoročna sredstva	33.573	40.521
Kratkoročna sredstva	20.385	20.626
Nekratkoročne obveznosti	-238	0
Kratkoročne obveznosti	-4.443	-11.416
Neto sredstva	49.277	49.731
Neto sredstva, ki pripadajo neobvladujočemu deležu	19.711	19.893
Prihodki od prodaje	21.337	29.634
Čisti dobiček	-534	915
Drugi vseobsegajoči donosi	0	0
Vseobsegajoči donosi skupaj	-534	915
Čisti dobiček, ki pripada neobvladujočemu deležu	-214	366
Drugi vseobsegajoči donosi, ki pripadajo neobvladujočemu deležu	-1.289	-505

20. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2023 znašal 10,14 EUR in je bil 13 % manjši kot v letu 2022, ko je znašal 11,69 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan čisti dobiček, ki pripada večinskim lastnikom, v višini 313.946 tisoč EUR (363.296 tisoč EUR v letu 2022). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 30.954.055 delnic za leto 2023 in 31.070.960 delnic za leto 2022. Povprečno število delnic je izračunano iz dnevnega števila delnic v posameznem letu, pri čemer so lastne delnice izvzete.

Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku na delnico, ker skupina Krka ni izdala instrumentov, ki bi razvedenili ali pogojno razvedenili kapital.

21. Rezervacije

Gibanje rezervacij v letu 2023

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2022	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Prevedbena rezerva	Stanje 31. 12. 2023
Rezervacije za tožbe	10.597	0	-1	-14	0	10.582
Obveznosti za pozaposlitvene zasluge zaposlenih	79.750	19.693	-4.448	-744	31	94.282
Obveznosti za druge dolgoročne zasluge	16.209	4.408	-1.415	-216	18	19.004
Ostale rezervacije	679	560	-620	-89	0	530
Rezervacije skupaj	107.235	24.661	-6.484	-1.063	49	124.398

Gibanje rezervacij v letu 2022

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2021	Prenos	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Prevedbena rezerva	Stanje 31. 12. 2022
Rezervacije za tožbe	577	10.000	20	0	0	0	10.597
Obveznosti za pozaposlitvene zasluge zaposlenih	104.429	0	-18.966	-3.898	-1.807	-8	79.750
Obveznosti za druge dolgoročne zasluge	19.854	0	-1.857	-1.442	-341	-5	16.209
Ostale rezervacije	1.293	0	719	-1.225	-108	0	679
Rezervacije skupaj	126.153	10.000	-20.084	-6.565	-2.256	-13	107.235

Višina rezervacij za spore s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za spore na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka.

Evropska komisija je leta 2014 ugotovila, da naj bi Krka kršila določbo 101. člena Pogodbe o delovanju EU in s tem povzročila izkrivljanje konkurence na trgu perindopirila v EU, zato ji je naložila plačilo kazni v višini 10.000 tisoč EUR. Krka je izrečeno kazen plačala v roku, ki ga je določila Komisija. Ker pa je menila, da s svojim ravnanjem ni kršila pravil konkurenčnega prava, je zoper odločbo vložila tožbo na Splošno sodišče EU, in to je decembra 2018 odločilo v korist Krke.⁹⁰

Odločba Splošnega sodišča še ni pravnomočna, Komisija je zoper njo v pritožbenem roku vložila pritožbo, o kateri bo odločalo Evropsko sodišče.

Družba Krka in njene odvisne družbe so bile v letu 2023 vključene v spore s področja intelektualne lastnine in drugih pravnih področij (civilnopravne, delovnopravne, upravne spore itd.). Skupna vrednost tožbenih zahtevkov proti Krki je ocenjena na 1.708 tisoč EUR. Za ta namen ima skupina Krka oblikovane rezervacije v vrednosti 582 tisoč EUR. Odprava rezervacij je prikazana v pojasnilu 5 – Drugi poslovni prihodki.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova pozaposlitvenih in drugih dolgoročnih zaslužkov temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- diskontna stopnja, ki je odvisna od povprečnega trajanja obveznosti v posamezni družbi – za družbo Krka je uporabljena 4,07-odstotna letna diskontna obrestna mera, kolikor je konec novembra 2023 znašala donosnost 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju (v letu 2022 je bila uporabljena 3,91-odstotna diskontna obrestna mera), za odvisne družbe so uporabljene različne letne diskontne obrestne mere, in sicer med 1,82 % in 6,69 % (v letu 2022 med 3,14 % in 6,75 %);
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti (do 30 let znaša 3,0 %; 31–40 let 2,0 %, 41–50 let 0,5 %, 51–60 let 0,2 %);
- smrtnost na podlagi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- dolgoročna rast plač za 2,5 % (2,0 % v letu 2022) za družbo Krka, za odvisne družbe pa med 1,0 % in 3,5 % (v letu 2022 med 1,5 % in 4,0 %).

⁹⁰ GRI 206-1

Obveznosti za pozaposlitvene zasluge zaposlenih

v tisoč EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	79.750	104.429
Stroški sprotnega službovanja (CSC)	4.683	5.824
Stroški obresti (IC)	3.113	1.300
Izplačani pozaposlitveni zasluzki	-4.501	-3.897
Odhodi zaposlenih (odprava)	-735	-1.807
Aktuarski presežek/primanjkljaj, od tega:	11.972	-26.099
– sprememba finančnih predpostavk	2.552	-28.492
– izkustvo	9.420	2.393
Stanje 31. 12.	94.282	79.750

Analiza občutljivosti

	Diskontna stopnja		Rast plač	
	odstotni točki		odstotni točki	
Sprememba v				
Sprememba za	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Vpliv na stanje obveznosti (v tisoč EUR)	-6.009	6.606	6.677	-6.125

22. Odloženi prihodki⁹¹

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2022	Prejeti novi odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2023
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in iz proračuna Republike Slovenije za projekt Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2	843	0	-156	687
Sredstva, prejeta iz proračuna za zdravilišči Dolenjske Toplice in Šmarješke Toplice ter za Golf Grad Otočec	3.231	288	-375	3.144
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (Farma GRS)	1.855	0	-288	1.567
Nepovratna finančna pomoč za nakup vozil na električni pogon	2	0	-1	1
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	13	8	-7	14
Emisijski kuponi	10	10	-10	10
Nepovratna finančna pomoč za nakup stavbnega pohištva	92	0	-2	90
Nepovratna finančna pomoč za nakup ostale opreme	2	0	-1	1
Nepovratna finančna pomoč za subvencioniranje zvišane cene zemeljskega plina	0	33	0	33
Nepovratna finančna sredstva za izvedbo preventivnih ukrepov za zmanjšanje poškodb v podjetju	0	9	-9	0
Odloženi prihodki skupaj	6.048	348	-849	5.547

Projekta Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2 in Farma GRS delno financira EU, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt Notol se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost. Projekt Farma GRS je bil upravičen do sofinanciranja stroškov iz naslova razvojno-raziskovalnih projektov, vključno z vodenjem projektov ter investicijami v razvojno in proizvodno dejavnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

⁹¹ GRI 201-4

23. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne poslovne obveznosti	153.762	140.837
Obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	57.459	55.799
Obveznosti do dobaviteljev zunaj Slovenije	96.303	85.038
Poslovne obveznosti skupaj	153.762	140.837

24. Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Obveznost povračila	154.065	146.853
– bonusi in količinski popusti	152.347	145.924
– pravica do povračila	1.718	929
Obveznosti iz pogodb	8.108	10.857
– obveznosti iz pogodb – razmejeni prihodki	1.381	1.290
– obveznosti iz pogodb – predujmi drugih kupcev	6.727	9.567
Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci skupaj	162.173	157.710

Bonusi in količinski popusti vključujejo popuste, do katerih so kupci upravičeni ob izpolnitvi dogovorjenih pogojev in jim niso priznani v letu, ko je realizirana prodaja, na katero se nanašajo. Bonusi in količinski popusti zmanjšujejo prihodke (ustvarjeno prodajo) v letu, na katere se nanašajo.

25. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Obveznosti do zaposlenih – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	88.803	69.812
Izvedeni finančni instrumenti	2.653	0
Drugo	13.504	16.556
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	104.960	86.368

Postavka drugo vključuje tudi kratkoročne obveznosti do države, nastale iz naslova davka na dodano vrednost, v višini 6.657 tisoč EUR (10.557 tisoč EUR v letu 2022) in ostale kratkoročne obveznosti do države v višini 4.786 tisoč EUR (4.268 tisoč EUR v letu 2022).

26. Pogojne obveznosti in zaveze

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dane garancije	17.823	17.291
Drugo	1.417	1.935
Pogojne obveznosti skupaj	19.240	19.226

Med danimi garancijami predstavljata največji postavki garancija za izvedbo dobav izdelkov, za katero smo bili izbrani na javnih razpisih v Italiji, v višini 12.000 tisoč EUR in garancija za kreditno linijo družbe TAD Pharma v višini 3.000 tisoč EUR. Obe garanciji veljata do preklica.

Na podlagi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2023 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 76.482 tisoč EUR (82.801 tisoč EUR konec leta 2022).

27. Najemi

Skupina Krka ima sklenjene najemne pogodbe za različna sredstva: poslovne in parkirne prostore ter skladišča, zemljišča, stanovanja, avtomobile in opremo.

Obdobje trajanja najema ocenjuje glede na vrsto najema:

- za poslovne in parkirne prostore ter skladišča do 10 let,
- za zemljišča 30 let,
- za stanovanja do največ 3 leta,
- za avtomobile do največ 5 let,
- za opremo do 10 let.

Skupina Krka najetih sredstev ne daje v podnajem.

Skupina Krka je za najem različne proizvodjalne in neproizvodjalne opreme ter začasnih poslovnih prostorov in parkirnih sklenila pogodbe, krajše od enega leta, ter zanje uporabila praktično rešitev, ki jo omogoča standard.

Gibanje knjigovodske vrednosti obveznosti iz najema, ki so pripoznane v postavki dana in prejeta posojila, v obračunskem obdobju

v tisoč EUR	Gibanje knjigovodske vrednosti obveznosti iz najema, ki so pripoznane v postavki dana in prejeta posojila
Stanje 1. 1. 2022	12.157
Povečanja/zmanjšanja	3.305
Obresti	301
Plačilo najemnin	-3.926
Prevedbena rezerva	4
Stanje 31. 12. 2022	11.841
– Kratkoročne obveznosti iz najemov	3.752
– Nekratkoročne obveznosti iz najemov	8.089
Stanje 1. 1. 2023	11.841
Povečanja/zmanjšanja	4.106
Obresti	314
Plačilo najemnin	-4.184
Prevedbena rezerva	-78
Stanje 31. 12. 2023	11.999
– Kratkoročne obveznosti iz najemov	3.452
– Nekratkoročne obveznosti iz najemov	8.547

Analiza zapadlosti obveznosti iz najemov je prikazana v pojasnilu 29 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Zneski, pripoznani v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2023	2022
Stroški amortizacije sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe	3.797	3.685
Stroški obresti od obveznosti iz najema	314	301
Odhodki iz naslova kratkoročnih najemnin	1.310	1.134
Skupaj pripoznano v izkazu poslovnega izida	5.421	5.120

28. Obveznosti iz financiranja

Gibanje obveznosti iz financiranja v letu 2023

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2022	Denarne spremembe	Nedenarne spremembe		Stanje 31. 12. 2023
			Pridobitve/ odtujitve	Ostalo	
Dividende	1.303	-204.379	204.378	0	1.302
Najemi	11.841	-4.184	4.028	314	11.999
Skupaj	13.144	-208.563	208.406	314	13.301

Gibanje obveznosti iz financiranja v letu 2022

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2021	Denarne spremembe	Nedenarne spremembe		Stanje 31. 12. 2022
			Pridobitve/ odtujitve	Ostalo	
Dividende	1.322	-175.044	175.025	0	1.303
Najemi	12.157	-3.926	3.309	301	11.841
Obveznosti iz začasne prodaje (repo posel)	102.234	-101.762	0	-472	0
Skupaj	115.713	-280.732	178.334	-171	13.144

29. Finančni instrumenti in finančna tveganja

Kreditno tveganje

Ključno kreditno tveganje skupine Krka izhaja iz terjatev do kupcev. To je tveganje, da kupci ob zapadlosti ne bi poravnali svojih obveznosti.

Centraliziran proces kreditne kontrole na ravni skupine Krka je vzpostavljen že od leta 2004. Vanj so vključeni vsi kupci s kreditnimi limiti, višjimi od 20.000 EUR. Ob koncu leta 2023 jih je bilo več kot 700 in so predstavljali več kot 95 % terjatev do kupcev. Kontrola nad manjšimi kupci, ki predstavljajo manj kot 5 % vseh terjatev do kupcev, poteka decentralizirano v prodajni mreži in pod stalnim nadzorom obvladujoče družbe.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja poteka v dveh korakih. Prvi korak je ocenjevanje kreditnega tveganja kupcev, določitev instrumentov zavarovanja in dodelitev kreditnega limita. Ocenimo vsakega novega kupca, dvakrat na leto pa obnovimo ocene vseh kupcev. Oceno kreditnega tveganja vsakega kupca sestavlja veliko različnih finančnih in nefinančnih kazalnikov, ki so razdeljeni v štiri sklope (ocena dobičkovnosti, plačilnih navad in plačilne discipline kupca, ocena finančnih izkazov kupca, kvalitativna ocena prodajnega osebja in ocena deželnega tveganja), vsak od njih pa ima v končni oceni različno težo.

Na podlagi dosežene kreditne ocene in predvidene dinamike odprema blaga in plačil se vsakemu kupcu dodeli individualni kreditni limit.

Drugi korak v procesu kreditne kontrole je redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V informacijske sisteme vseh družb v skupini Krka, ki izvajajo prodajo, je vključena kontrola prostega limita in zapadlih terjatev, ki se izvede ob vsaki odpremi izdelkov kupcem. Kupcem, ki zamujajo s plačili ali pri katerih terjatve, skupaj z novo odpremo, presegajo odobreni kreditni limit, se odprema avtomatično ustavi, prodajno osebje pa mora sprožiti postopek izterjave ali zagotoviti zavarovanje plačil.

Proces kreditne kontrole in pooblastila za dodeljevanje kreditnih limitov kupcem so opredeljeni z internimi akti. V okviru kreditne kontrole je vzpostavljen tudi sistem rednega poročanja o terjatvah do kupcev in njihovi plačilni disciplini, ki omogoča pravočasno zaznavo kupcev s povečanim tveganjem neplačila in zagotavlja učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj.

Proces kreditne kontrole temelji na enotnih pravilih za vse kupce. Zaradi posebnosti prodajnih trgov so v posameznih odvisnih družbah uvedene dodatne lokalne kontrole. Procese kreditne kontrole redno prilagajamo spremembam na prodajnih trgih.

Kreditna kontrola zagotavlja stalen nadzor kakovosti portfelja terjatev do kupcev. Rezultat je majhen delež odpisov in oslabitev terjatev glede na prodajo skupine Krka.

Majhna vrednost odpisov in oslabitev terjatev je tudi posledica razpršenosti terjatev med veliko število kupcev in prodajnih trgov ter dejstva, da je glavnina terjatev odprta do kupcev, s katerimi ima Krka dolgoletne poslovne izkušnje.

V letu 2023 so bile razmere na področju kreditnih tveganj zaradi zaostrenih razmer v Ukrajini, Ruski federaciji in Belorusiji zahtevne. Tem trgov smo namenili posebno pozornost. Ohranili smo uvedene aktivnosti za obvladovanje terjatev do kupcev. Rezultat obvladovanja kreditnih tveganj je bil v letu 2023 ugoden. Ob koncu leta je bila vrednost terjatev do kupcev 26 % večja kot na začetku leta, znesek zapadlih in neplačanih terjatev pa je ostal v okvirih, ki so za Krko sprejemljivi.

Znesek na novo oblikovanega popravka vrednosti terjatev je bil manjši od zneska odpravljenega popravka, zato je bil vpliv neto oslabitev in odpisov terjatev na končni rezultat skupine Krka v letu 2023 pozitiven.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki so bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju, je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dana posojila	13	128.817	83.866
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	14	236.751	0
Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	14	90.791	145.478
Terjatve do kupcev	17	509.070	402.730
Denar in denarni ustrezniki	18	174.011	518.934
Skupaj		1.139.440	1.151.008

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, posebej prikazujemo dana posojila, finančne naložbe, terjatve do kupcev ter denar in denarne ustreznike.

Dana posojila vključujejo 30.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad enim letom pri slovenski banki z visoko bonitetno oceno in 50.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad 90 dni in manj kot eno leto pri tuji banki z visoko bonitetno oceno. Posojilo v višini 28.695 tisoč EUR za proizvodne zmogljivosti na Kitajskem in stanovanjska posojila za zaposlene v Krki predstavljajo omejeno kreditno tveganje za skupino Krka.

Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida predstavljajo naložbe v zakladne menice zahodnoevropskih držav članic EU z visoko bonitetno oceno (P-1 agencije Moody's).

Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti) predstavljajo naložbe v nekratkoročne in kratkoročne obveznice držav članic EU. Razvrščene so med finančne instrumente z majhnim kreditnim tveganjem, ker je njihova ocena kreditnega tveganja enakovredna globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda, kar je enakovredno bonitetni oceni Baa2 ali več agencije Moody's ali BBB- ali več agencije S&P Global Ratings.

Denar in denarne ustreznike skupine Krka predstavljajo sredstva na bančnih računih in depoziti z ročnostjo manj kot 90 dni pri bankah v EU z visoko bonitetno oceno (P-1 agencije Moody's).

Dana posojila po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Slovenija	43.854	43.817
Jugovzhodna Evropa	85	107
Vzhodna Evropa	137	163
Srednja Evropa	175	199
Zahodna Evropa	50.197	381
Čezmorska tržišča	34.369	39.199
Skupaj	128.817	83.866

Terjatve do kupcev po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Slovenija	12.615	11.568
Jugovzhodna Evropa	97.211	78.859
Vzhodna Evropa	212.160	143.635
Srednja Evropa	86.279	72.534
Zahodna Evropa	95.266	90.545
Čezmorska tržišča	5.539	5.589
Skupaj	509.070	402.730

Do ukrajinskih kupcev je bilo 31. 12. 2023 odprtih za 3.037 tisoč EUR terjatev (31. 12. 2022 pa za 132 tisoč EUR).

Vrednost terjatev do ruskih kupcev je 31. 12. 2023 znašala 184.029 tisoč EUR, 31. 12. 2022 pa 120.137 tisoč EUR.

Analiza starosti danih posojil na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 31. 12. 2023	Popravek 31. 12. 2023	Bruto vrednost 31. 12. 2022	Popravek 31. 12. 2022
Nezapadlo	128.810	0	83.861	0
Že zapadlo do 20 dni	0	0	-1	0
Že zapadlo od 21 do 50 dni	2	0	1	0
Že zapadlo od 51 do 180 dni	1	0	1	0
Že zapadlo več kot 180 dni	4	0	4	0
Skupaj	128.817	0	83.866	0

Analiza starosti terjatev do kupcev na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 31. 12. 2023	Popravek 31. 12. 2023	Neto vrednost 31. 12. 2023	Bruto vrednost 31. 12. 2022	Popravek 31. 12. 2022	Neto vrednost 31. 12. 2022
Nezapadlo	481.775	861	480.914	394.575	685	393.890
Že zapadlo do 20 dni	21.574	138	21.436	6.618	45	6.573
Že zapadlo od 21 do 50 dni	4.050	105	3.945	372	16	356
Že zapadlo od 51 do 180 dni	1.501	118	1.383	862	58	804
Že zapadlo več kot 180 dni	35.807	34.415	1.392	38.862	37.755	1.107
Skupaj	544.707	35.637	509.070	441.289	38.559	402.730

Skupina Krka določenim kupcem podaljšuje plačilne roke. Če podaljševanja rokov ne bi bilo, bi bil 31. 12. 2023 znesek nezapadlih terjatev 438.038 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 364.673 tisoč EUR), zapadlih terjatev do 20 dni 44.372 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 21.125 tisoč EUR), od 21 do 50 dni 21.549 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 10.136 tisoč EUR), od 51 do 180 dni 3.071 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 2.806 tisoč EUR) in zapadlih terjatev za več kot 180 dni 1.391 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 3.458 tisoč EUR).

Analiza starosti terjatev do kupcev v Ruski federaciji na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 31. 12. 2023	Popravek 31. 12. 2023	Neto vrednost 31. 12. 2023	Bruto vrednost 31. 12. 2022	Popravek 31. 12. 2022	Neto vrednost 31. 12. 2022
Nezapadlo	184.390	370	184.020	120.406	269	120.137
Že zapadlo do 20 dni	9	0	9	0	0	0
Skupaj	184.399	370	184.029	120.406	269	120.137

Delež zavarovanih terjatev v Ruski federaciji je znašal 94,9 % (31. 12. 2022 pa 90,9 %).

Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev

v tisoč EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	38.559	37.549
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	879	2.054
Odpis terjatev v breme popravkov	-528	-700
Odprava popravkov vrednosti	-4.140	-352
Izterjane odpisane terjatve	-496	-1
Učinek tečajnih razlik	-72	9
Prerazporeditev prejetih odškodnin	1.435	0
Stanje 31. 12.	35.637	38.559

Likvidnostno tveganje

Krka je med poslovnimi partnerji znana po vzorni plačilni disciplini in stabilnih denarnih tokovih. Tudi v letu 2023 smo vse obveznosti poravnali redno. Likvidnostno tveganje skupine Krka je bilo majhno.

Skupina Krka ima pri dveh bankah sklenjene pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 10.050 tisoč EUR (v letu 2022 je imela pri dveh bankah sklenjene pogodbe v skupni vrednosti 5.688 tisoč EUR). Ker 31. 12. 2023 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, je bil limit v celoti neizkoriščen.

Skupina Krka je imela 31. 12. 2023 odobreno nečrpano posojilo v vrednosti 20.000 tisoč EUR (31. 12. 2022 prav tako v vrednosti 20.000 tisoč EUR).

Ob koncu leta 2023 je imela skupina Krka denar in denarne ustreznike pretežno na bančnih računih in v kratkoročnih depozitih pri prvovrstnih poslovnih bankah. Ostala kratkoročna likvidna sredstva so bila naložena v kratkoročnih zakladnih menicah zahodnoevropskih držav s prvovrstnimi kreditnimi ocenami.

Najpomembnejše svetovne centralne banke so v letu 2023 zviševale ključne obrestne mere. Skupina Krka je za denar, denarne ustreznike in likvidne naložbe z majhnim tveganjem dosegala ustrezne donose, kar se kaže v večjih finančnih prihodkih iz naslova obresti in prihodkih iz drugih finančnih instrumentov.

Likvidna sredstva se v skupini Krka upravljajo v skladu z internimi pravili razpršitve naložb in ob upoštevanju obrestnega, likvidnostnega, kreditnega in valutnega tveganja.

Obvladujoča družba centralizirano obvladuje likvidnostno tveganje v skupini Krka. Odvisne družbe se financirajo interno, prek obvladujoče družbe, pri kateri deponirajo morebitne presežke sredstev. Presežki vseh družb se združujejo na krovnem računu obvladujoče družbe v obliki dnevnega avtomatskega združevanja denarnih sredstev (cash pooling) ali v obliki neavtomatskih bančnih nakazil. Tako optimiziramo upravljanje denarja, zmanjšujemo valutna tveganja, imamo pregled nad likvidnostjo vseh družb v skupini Krka in zagotavljamo večjo varnost denarnih transakcij.

Skupina Krka je tudi ob koncu leta 2023 izkazovala ugodne in stabilne kazalnike likvidnosti.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2023

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi					
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let	5–10 let
Finančne obveznosti							
Obveznosti iz najemov	11.999	13.550	2.041	1.907	3.144	5.610	848
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	153.762	153.762	153.762	0	0	0	0
Obveznosti iz pogodb s kupci brez predujmov	152.347	152.347	152.347	0	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter brez predujmov	8.629	8.629	8.629	0	0	0	0
Finančne obveznosti skupaj	326.737	328.288	316.779	1.907	3.144	5.610	848
Izvedeni finančni instrumenti	2.653	2.653	2.653	0	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti skupaj	2.653	2.653	2.653	0	0	0	0
Skupaj	329.390	330.941	319.432	1.907	3.144	5.610	848

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2022

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi					
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let	5–10 let
Finančne obveznosti							
Obveznosti iz najemov	11.841	12.406	1.980	1.923	2.842	4.771	890
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	140.837	140.837	140.837	0	0	0	0
Obveznosti iz pogodb s kupci brez predujmov	145.924	145.924	145.924	0	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter brez predujmov	7.478	7.478	7.478	0	0	0	0
Finančne obveznosti skupaj	306.080	306.645	296.219	1.923	2.842	4.771	890
Izvedene finančne obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	306.080	306.645	296.219	1.923	2.842	4.771	890

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Skupina Krka je zaradi razpršenega mednarodnega poslovanja izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih in nabavnih trgih.

Valutna izpostavljenost izhaja iz različne vrednosti sredstev in obveznosti v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja skupine Krka ter različne višine poslovnih prihodkov in odhodkov, ki jih ustvarjamo v posameznih valutah.

Ključne kategorije, ki tvorijo valutno pozicijo, so terjatve do kupcev, obveznosti do dobaviteljev, likvidna finančna sredstva v tujih valutah, izvedeni finančni instrumenti, namenjeni zavarovanju valutnih tveganj, financiranje odvisnih družb, ki ga zagotavlja obvladujoča družba, in evidentirana nabavna naročila.

Ob koncu leta 2023 je imel ruski rubelj s 45 % največji delež v valutni poziciji skupine Krka. Pozicija v rubljih se je v primerjavi z začetkom leta 2023 povečala. Ključni vzrok za to je bila omejena možnost uporabe izvedenih finančnih instrumentov za zavarovanje tveganja rublja. Pozicija v rubljih izvira iz naslova terjatev do kupcev na ruskem trgu, deloma pa tudi iz naslova financiranja, ki ga obvladujoča družba namenjena odvisnima družbama v Ruski federaciji.

Pomembnost ruskega trga, višina valutne izpostavljenosti in nestanovitna vrednost ruskega rublja so razlogi, da obvladovanju tveganja ruskega rublja namenjamo posebno pozornost. Zaradi slabe razpoložljivosti finančnih instrumentov smo dajali v letu 2023 večji poudarek naravnim metodam zmanjševanja valutne izpostavljenosti.

V nasprotju z ostalimi valutami izkazujemo v ameriških dolarjih iz rednega poslovanja presežek obveznosti nad sredstvi, to je kratko valutno pozicijo. Izpostavljenost ameriškemu dolarju izvira pretežno iz nabave surovin in materiala. Upoštevajoč likvidna finančna sredstva v ameriških dolarjih in terminske pogodbe za nakup dolarjev, ki skupaj nevtralizirajo kratko valutno pozicijo iz poslovanja, je izpostavljenost v ameriških dolarjih ob koncu leta 2023 predstavljala 7 % celotne valutne izpostavljenosti skupine Krka.

Izpostavljenost romunskemu leju, ki je ob koncu leta 2023 predstavljala 15 % valutne pozicije, izvira iz terjatev do kupcev, ki so posledica daljših plačilnih rokov v državi. Izpostavljenost poljskemu zlotu je rezultat terjatev do kupcev in proizvodnih zmogljivosti, ki jih imamo na Poljskem, predstavlja pa 14 % valutne pozicije.

Ostale valute, med katere spadajo švedska krona, makedonski denar, kazahstanski tenge, srbski dinar, britanski funt, češka krona, ukrajinska grivna in madžarski forint, so skupaj predstavljale 19 % valutne pozicije skupine Krka.

Različna dinamika zviševanja cen življenjskih potrebščin na nekaterih pomembnih Krkinih trgih in različni ukrepi monetarnih oblasti proti rasti cen so v letu 2023 povzročali povečano nestanovitnost pomembnejših valutnih parov.

Evropska centralna banka je v prvem polletju leta 2023 agresivno dvigovala ključno obrestno mero, nato pa sredi leta dinamiko dvigovanja postopoma umirjala in ob koncu leta cikl dvigovanja obrestnih mer končala. Podobna je bila tudi politika ameriške centralne banke. Centralne banke Poljske, Madžarske, Češke in Romunije, ki so zaradi visoke inflacije obrestne mere dvignile že v letu 2022, večjih sprememb med letom niso uvajale, v zadnjem delu leta 2023 pa so, razen romunske centralne banke, začele ključne obrestne mere postopoma zniževati.

Padanje vrednosti ruskega rublja, ki se je začelo že v zadnjem četrtletju leta 2022, se je nadaljevalo do konca prvega polletja leta 2023. Vzrok je bilo predvsem zmanjšanje trgovinskega presežka, kar je ob razmeroma stabilni gospodarski aktivnosti povzročilo rast inflacije. Monetarne oblasti so inflacijo in padanje vrednosti rublja v drugi polovici leta umirjale z več dvigi ključne obrestne mere in drugimi ukrepi za zavarovanje vrednosti domače valute. Vrednost rublja, izražena v evrih, se je od začetka do konca leta 2023 znižala za 21,5 %, v povprečju je bila 20,6 % nižja kot leta 2022.

Vrednost ameriškega dolarja, izražena v evrih, se je od začetka do konca leta 2023 znižala za 3,5 %, v povprečju je bila 2,6 % nižja kot leta 2022. Valutna pariteta evra in ameriškega dolarja se je v letu 2023 gibala med 1,05 in 1,13. Vpliv spremembe vrednosti ameriškega dolarja na rezultat skupine Krka smo nevtralizirali s finančnimi instrumenti.

Na vrednost ukrajinske grivne sta tudi v letu 2023 vplivali ruska invazija in negotovost glede prihodnjih gospodarskih razmer v državi.

Vrednost poljskega zlota, ki se je večji del leta postopoma krepila, se je po parlamentarnih volitvah ob koncu septembra še dodatno zvišala. Od začetka do konca leta 2023 se je zvišala za 7,9 %, povprečna vrednost pa je bila 3,2 % višja kot leta 2022.

Romunski lej je bil tudi v letu 2023 zelo stabilen. Češka krona je sredi leta 2023 dolgoletni trend počasne apreciacije obrnila v smer počasne depreciacije v primerjavi z evrom. Madžarski forint je bil v letu 2023 manj volatilen kot v letu 2022.

Skupina Krka valutna tveganja praviloma odpravlja z naravnimi metodami, predvsem s povečevanjem nabav in obveznosti v valutah, v katerih fakturira prodajo. Kadar to ni mogoče, uporabimo finančne instrumente ali pa tveganje ostane nezavarovano. Za zavarovanje praviloma uporabljamo terminske pogodbe.

V letu 2023 smo tveganje ameriškega dolarja še naprej zavarovali s finančnimi instrumenti. Tveganje ruskega rublja smo obvladovali zgolj z naravnimi metodami, saj na bančnem trgu ni bilo ustreznih finančnih instrumentov. Zaradi padanja vrednosti rublja v evrih smo ustvarili neto negativne tečajne razlike, večinoma v prvem polletju leta 2023.

Naraščajoča izpostavljenost iz poslovanja in za Krko ugodna obrestna razlika med evrom in ameriškim dolarjem sta ključna vzroka, da smo tudi v letu 2023 del izpostavljenosti v ameriških dolarjih zavarovali s finančnimi instrumenti. Za zavarovanje tveganja sprememb valutne paritete evra in ameriškega dolarja so bile ob koncu leta 2023 odprte termenske pogodbe z glavnico v višini 75.000 tisoč USD in z ročnostjo manj kot tri mesece.

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

v tisoč EUR	31. 12. 2023				
	EUR	RUB	PLN	USD	RON
Dana posojila	94.116	51	169	0	22
Terjatve do kupcev	135.047	198.075	59.091	11.100	52.899
Denar in denarni ustrezniki	134.641	7.573	775	5.447	2.838
Kratkoročne poslovne obveznosti	-127.456	-150	-45	-11.987	-483
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	236.348	205.549	59.991	4.560	55.276

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

v tisoč EUR	31. 12. 2022				
	EUR*	RUB	PLN	USD	RON
Dana posojila	44.244	86	17	0	31
Terjatve do kupcev	101.451	137.966	50.293	5.819	46.991
Denar in denarni ustrezniki	454.565	29.846	2.674	7.682	538
Kratkoročne poslovne obveznosti	-109.248	-4.385	-1.914	-9.753	-485
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	491.012	163.513	51.069	3.748	47.075

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2023	2022	2023	2022
RUB	92,49	73,43	99,97	78,43
PLN	4,54	4,69	4,34	4,68
USD	1,08	1,05	1,11	1,07
RON	4,95	4,93	4,98	4,95

* število enot nacionalne valute za 1 EUR

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12. Od konca marca 2022 je za preračun tečaja ruskega rublja uporabljen Bloombergov tečaj.

Analiza občutljivosti

Sprememba vrednosti navedenih valut za 1 % glede na evro na dan 31. 12. 2023 oziroma 31. 12. 2022 bi poslovni izid pred davki spremenila za vrednosti, navedene v tabeli v nadaljevanju. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da razen tečaja vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu vpliva spremembe tečajev navedenih valut je upoštevano stanje terjatev, obveznosti, posojil ter denarja in denarnih ustreznikov, ki so nominirani v lokalnih valutah.

	Vpliv na poslovni izid pred davki			
	2023		2022	
Sprememba navedene valute za	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
RUB	2.055	-2.055	1.635	-1.635
PLN	600	-600	511	-511
USD	46	-46	37	-37
RON	553	-553	471	-471

Vsaka nadaljnja sprememba navedenih valut za 1 % glede na evro bi pomenila dodatno spremembo poslovnega izida pred davki za zgoraj navedene vrednosti.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Tveganje sprememb obrestnih mer opredeljujemo kot nevarnost, da skupina Krka zaradi spremenjenih referenčnih tržnih obrestnih mer utрпи povečanje stroškov financiranja iz naslova dolgoročnih finančnih virov ali zmanjšanje prihodkov iz naslova dolgoročnih finančnih naložb.

Tveganje sprememb obrestnih mer pri kratkoročnih finančnih virih in kratkoročnih finančnih naložbah se obvladuje v okviru likvidnostnih tveganj skupine.

Skupina Krka v letu 2023 ni imela prejetih dolgoročnih posojil.

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	215.069	485.123
Finančna sredstva	215.069	485.123
Finančne obveznosti	0	0
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	30.000	30.000
Finančna sredstva	30.000	30.000
Finančne obveznosti	0	0

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Zvišanje variabilne obrestne mere za leto 2023 za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2023 povečalo za 300 tisoč EUR (znižanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo za 300 tisoč EUR). Zvišanje variabilne obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2022 povečalo za 300 tisoč EUR (znižanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid zmanjšalo za 300 tisoč EUR). Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Upravljanje kapitala

Primarni cilj upravljanja kapitala skupine Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer skupina zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Skupina Krka želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalne strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Dividende izplačuje enkrat na leto v skladu s strateško usmeritvijo povečevanja dividend. Skupina Krka nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2023 in 2022 ni prišlo do sprememb v načinu upravljanja kapitala.

Skupina Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. Neto zadolženost vključuje prejeta posojila, poslovne obveznosti, kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci in druge kratkoročne obveznosti, zmanjšane za denar in njegove ustreznike.

Kazalnik finančnega vzvoda

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Poslovne obveznosti	153.762	140.837
Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci	162.173	157.710
Druge kratkoročne obveznosti	104.960	86.368
Denar in denarni ustrezniki	174.011	518.934
Neto zadolženost	246.884	-134.019
Kapital	2.181.766	2.138.509
Kapital in neto zadolženost	2.428.650	2.004.490
Kazalnik finančnega vzvoda	10,2 %	-6,7 %

Poštena vrednost

V tabeli v nadaljevanju so prikazane knjigovodske in pošteno vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti. V tabelo niso vključena razkritja glede pošteno vrednosti finančnih sredstev in obveznosti, ki niso merjeni po pošteni vrednosti, ko je knjigovodska vrednost dovolj dober približek pošteno vrednosti.

v tisoč EUR	31. 12. 2023		31. 12. 2022	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Nekratkoročna finančna sredstva				
Dana posojila	70.098		77.539	
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (lastniški instrumenti)	26.901	26.901	15.989	15.989
Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	20.773		94.781	
Kratkoročna finančna sredstva				
Dana posojila	58.719		6.327	
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	236.751	236.751	0	0
Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	70.018		50.697	
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	1.740	1.740
Terjatve do kupcev	509.070		402.730	
Denar in denarni ustrezniki	174.011		518.934	
Nekratkoročne finančne obveznosti				
Obveznosti iz najemov	-8.547		-8.089	
Kratkoročne finančne obveznosti				
Obveznosti iz najemov	-3.452		-3.752	
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	-153.762		-140.837	
Obveznosti iz pogodb s kupci brez predujmov	-152.347		-145.924	
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	-8.629		-7.478	
Skupaj	839.604	263.652	862.657	17.729

Sredstva in obveznosti glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni;
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v 1. raven, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- 3. raven – sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Poštena vrednost sredstev

v tisoč EUR	31. 12. 2023				31. 12. 2022			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Sredstva, merjena po pošteni vrednosti								
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	25.514	0	1.387	26.901	14.602	0	1.387	15.989
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	236.751	0	0	236.751	0	0	0	0
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0	1.740	1.740
Sredstva, merjena po pošteni vrednosti, skupaj	262.265	0	1.387	263.652	14.602	0	3.127	17.729

30. Posli s povezanimi osebami

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2023 so imeli člani uprave obvladujoče družbe v lasti 37.040 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,1129 % celotnega kapitala družbe in 0,1195 % glasovalnih pravic, člani nadzornega sveta obvladujoče družbe 2847 delnic, kar predstavlja 0,0087 % celotnega kapitala družbe in 0,0092 % glasovalnih pravic, direktorji odvisnih družb pa 4169 delnic ali 0,0127 % celotnega kapitala oziroma 0,0135 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta obvladujoče družbe in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2023			31. 12. 2022		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0686	0,0729	22.500	0,0686	0,0726
Aleš Rotar	13.915	0,0424	0,0451	13.915	0,0424	0,0449
Vinko Zupančič	120	0,0004	0,0004	120	0,0004	0,0004
David Bratož	0	/	/	0	/	/
Milena Kastelic	505	0,0015	0,0016	505	0,0015	0,0016
Člani uprave skupaj	37.040	0,1129	0,1200	37.040	0,1129	0,1195
Člani nadzornega sveta, predstavniki lastnikov						
Jože Mermal	0	/	/	0	/	/
Luka Cerar*	0	/	/	0	/	/
Borut Jamnik**	0	/	/	0	/	/
Matej Lahovnik	1.000	0,0030	0,0032	600	0,0018	0,0019
Julijana Kristl	230	0,0007	0,0007	230	0,0007	0,0007
Mojca Osolnik Videmšek	617	0,0019	0,0020	617	0,0019	0,0020
Boris Žnidarič	0	/	/	0	/	/
Člani nadzornega sveta, predstavniki zaposlenih						
Franc Šašek	500	0,0015	0,0016	1.400	0,0043	0,0045
Tomaž Sever	500	0,0015	0,0016	500	0,0015	0,0016
Mateja Vrečer	0	/	/	0	/	/
Člani nadzornega sveta skupaj	2.847	0,0087	0,0092	3.347	0,0102	0,0108
Skupaj	39.887	0,1216	0,1292	40.387	0,1232	0,1302

* član nadzornega sveta od 7. 7. 2023

** član nadzornega sveta do 6. 7. 2023

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bile izločene lastne delnice (1.915.966 na dan 31. 12. 2023 in 1.785.849 na dan 31. 12. 2022).

Bruto prejemki skupin oseb

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Člani uprave obvladujoče družbe	4.317	4.163
Direktorji odvisnih družb	2.722	2.839
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	311	274
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	1	1
Bruto prejemki skupin oseb skupaj	7.351	7.276

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe in direktorjev odvisnih družb vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke. Za posamezno leto so prikazani po stroškovnem principu in se zato razlikujejo od prejemkov, prikazanih v Poročilu o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe Krka za leto 2023, kjer so prikazani po izplačilih v posameznem letu.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta. Prejemki članov nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb, ki so hkrati člani uprave obvladujoče družbe ali zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ravno tako vključujejo samo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornih svetov in upravnih odborov.

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2023 znašali 14.533 tisoč EUR (13.825 tisoč EUR v letu 2022).

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2023

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	526	191	33	858	335	1.384	559
Aleš Rotar	415	154	29	575	224	990	407
Vinko Zupančič	349	131	26	479	187	828	344
David Bratož	342	129	26	470	184	812	339
Milena Kastelic	209	82	19	94	37	303	138
Prejemki članov uprave skupaj	1.841	687	133	2.476	967	4.317	1.787

v tisoč EUR	Neto bonitete in drugi prejemki						
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Jubilejne nagrade	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	27,15	2,90	0,00	1,10	0,06	2,15	33,36
Aleš Rotar	19,27	2,90	0,00	3,12	1,10	2,15	28,54
Vinko Zupančič	16,07	2,90	0,00	4,45	0,89	2,15	26,46
David Bratož	16,96	2,90	0,00	2,68	1,09	2,15	25,78
Milena Kastelic	12,34	2,90	0,00	0,08	1,16	2,15	18,63
Prejemki članov uprave skupaj	91,79	14,50	0,00	11,43	4,30	10,75	132,77

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe v letu 2022

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	521	214	19	849	341	1.370	574
Aleš Rotar	390	165	15	549	221	939	401
Vinko Zupančič	311	132	16	457	184	768	332
David Bratož	333	142	16	449	181	782	339
Milena Kastelic	219	94	13	85	35	304	142
Prejemki članov uprave skupaj	1.774	747	79	2.389	962	4.163	1.788

v tisoč EUR	Neto bonitete in drugi prejemki						
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Jubilejne nagrade	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	10,00	2,89	3,18	1,19	0,04	1,92	19,23
Aleš Rotar	5,00	2,89	0,00	3,87	1,02	1,92	14,70
Vinko Zupančič	5,00	2,89	0,00	5,31	0,84	1,92	15,97
David Bratož	5,00	2,89	0,00	5,59	1,03	1,92	16,43
Milena Kastelic	5,00	2,89	1,92	0,06	1,09	1,92	12,88
Prejemki članov uprave skupaj	30,00	14,45	5,11	16,02	4,01	9,62	79,20

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in prehrane med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejemajo sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe v letu 2023

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov lastnikov								
Jože Mermal	34,35	24,99	1,55	1,12	0,00	0,00	35,90	26,11
Luka Cerar*	16,33	11,88	0,72	0,52	0,52	0,38	17,57	12,78
Borut Jamnik**	14,52	10,55	1,70	1,24	0,00	0,00	16,22	11,79
Matej Lahovnik	31,67	23,04	2,78	2,02	0,94	0,68	35,39	25,74
Julijana Kristl	29,88	21,73	2,55	1,85	0,55	0,40	32,98	23,98
Mojca Osolnik Videmšek	31,06	22,60	2,78	2,02	0,35	0,25	34,19	24,87
Boris Žnidarič	34,49	25,08	3,12	2,27	0,49	0,36	38,10	27,71
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov zaposlenih								
Franc Šašek	31,67	23,03	3,28	2,38	0,00	0,00	34,95	25,41
Tomaž Sever	29,88	21,73	2,55	1,85	0,52	0,38	32,95	23,96
Mateja Vrečer	29,88	21,73	2,55	1,85	0,00	0,00	32,43	23,58
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	283,73	206,36	23,58	17,12	3,37	2,45	310,68	225,93

* član nadzornega sveta od 7. 7. 2023

** član nadzornega sveta do 6. 7. 2023

Po sklepu 29. skupščine delničarjev obvladujoče družbe, ki je bila 6. 7. 2023, člani njenega nadzornega sveta (NS) za udeležbo na seji prejmejo sejnino, ki za posameznega člana znaša 360,00 EUR bruto. Člani komisije NS za udeležbo na seji komisije prejmejo sejnino, ki za posameznega člana znaša 80 % sejnine za udeležbo na seji NS. Sejnina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejnine. Član NS je ne glede na prej navedeno in ne glede na število udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, dokler skupni znesek sejin ne doseže 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS na letni ravni. Član NS, ki je član komisije oziroma komisij NS, je ne glede na prej navedeno in ne glede na število udeležb na sejah nadzornega sveta in komisij v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, dokler skupni znesek sejin za udeležbo na sejah NS in komisij ne doseže 75 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS na letni ravni.

Član NS poleg sejin prejme osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 21.000,00 EUR bruto na leto. Predsednik NS je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS, podpredsednik oziroma namestnik predsednika NS pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS. Člani komisije NS prejmejo doplačilo v višini 25 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS. Predsednik komisije je upravičen do doplačila v višini 37,5 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS. Član komisije NS je ne glede na zgoraj navedeno in ne glede na število komisij, katerih član je ali ki jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil za opravljanje funkcije, dokler njihov skupni znesek ne doseže 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS na letni ravni. Če je mandat člana NS krajši od poslovnega leta, je član komisije NS ne glede na zgoraj navedeno in ne glede na število komisij, katerih član je ali ki jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil za opravljanje funkcije, dokler njihov skupni znesek ne doseže 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS glede na upravičena izplačila za obdobje njegovega mandata v poslovnem letu.

Člani NS so upravičeni tudi do doplačila za posebne naloge. Posebne naloge so tiste, pri katerih gre za opravljanje neobičajnih dlje časa trajajočih nadpovprečno zahtevnih nalog, ki praviloma trajajo vsaj en mesec. NS je pooblaščen, da ob soglasju člana NS odloči o dodelitvi posebnih nalog temu članu, trajanju posebnih nalog in doplačilu za posebne naloge v skladu s tem sklepom skupščine. NS je prav tako pooblaščen, da odloči o doplačilu članom NS za posebne naloge zaradi objektivnih okoliščin v družbi. Doplačila za posebne naloge so dopustna le za čas, ko se posebne naloge dejansko opravljajo. NS lahko o tem izjemoma odloči tudi za nazaj (zlasti v primeru posebnih nalog zaradi objektivnih okoliščin v družbi), vendar največ za preteklo poslovno leto. Doplačila za posebne naloge, ki jih član lahko prejme v posameznem letu, lahko znašajo največ 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS (ne glede na število posebnih nalog). Pri določanju višine doplačila se upoštevajo zahtevnost posebne naloge ter s tem povezano povečanje obremenitve in odgovornosti. Doplačilo se preračuna glede na čas dejanskega opravljanja posebne naloge.

Člani NS prejemajo osnovno plačilo, doplačilo za opravljanje funkcije in doplačilo za posebne naloge v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo in/ali posebno nalogo. Mesečno izplačilo znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Glede na okoliščine se doplačilo za posebne naloge lahko izvede tudi v enkratnem skupnem znesku, ko je posebna naloga končana.

Omejitev višine skupnih izplačil sejnin in izplačil doplačil članu NS v ničemer ne vpliva na njegovo dolžnost, da se aktivno udeležuje vseh sej NS in sej komisij, katerih član je, ter na njegovo zakonsko določeno odgovornost.

Člani NS so upravičeni do povračila stroškov prevoza in stroškov prenočevanja, ki nastanejo v zvezi z njihovim delom v NS, in sicer do višine, določene v predpisih, ki urejajo povračilo stroškov v zvezi z delom in drugimi dohodki, ki se ne vštejejo v davčno osnovo (določbe, ki veljajo za prevoz na službenem potovanju in prenočevanje na službenem potovanju). Znesek, ki po navedenem predpisu pripada članu NS, se poveča za ustrezne dajatve, tako da neto izplačilo predstavlja povračilo dejanskih potnih stroškov. Za določitev kilometrine se upoštevajo razdalje med kraji, objavljene na javni spletni strani AMZS. Stroški za prenočevanje se lahko povrnejo le, če je stalno ali začasno prebivališče člana NS oziroma člana komisije NS od kraja dela organa oddaljeno najmanj 100 kilometrov, če se ni mogel vrniti, ker po voznem redu ni bila več predvidena nobena vožnja javnega prevoznega sredstva, ali zaradi drugih objektivnih vzrokov.

Posojila skupinam oseb

v tisoč EUR	Stanje		Odplačila v letu	
	31. 12. 2023	31. 12. 2022	2023	2022
Člani uprave obvladujoče družbe	0	0	0	0
Direktorji odvisnih družb	10	26	17	9
Člani nadzornega sveta obvladujoče družbe	0	0	0	0
Člani nadzornih svetov in upravnih odborov odvisnih družb	0	0	0	0
Posojila skupinam oseb skupaj	10	26	17	9

Posojila zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so 31. 12. 2023 znašala 143 tisoč EUR (152 tisoč EUR na dan 31. 12. 2022). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, pa so v letu 2023 znašala 58 tisoč EUR (27 tisoč EUR v letu 2022).

31. Družbe v skupini Krka

	Delež lastništva	Vrednost osnovnega kapitala 31. 12. 2023 (v tisoč enot lokalne valute)	Vrednost osnovnega kapitala 31. 12. 2023 v tisoč EUR	Število zaposlenih 31. 12. 2023	Število zaposlenih 31. 12. 2022
Obvladujoča družba					
KRKA, d. d., Novo mesto	100 %	54.732 EUR	54.732	6.509	6.320
Odvisne družbe					
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753 EUR	14.753	626	592
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	18.983 EUR	18.983	210	204
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	37 RON	7	159	160
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	65 RSD	1	99	93
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Severna Makedonija	100 %	49.021 MKD	796	46	45
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	100 %	20 BGN	10	75	74
KRKA HELLAS E.P.E., Atene, Grčija	100 %	10 EUR	10	15	17
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	20 BAM	10	1	1
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	5.361.375 RUB	53.629	558	569
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	100 %	753.875 RUB	7.541	1.301	1.356
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	100 UAH	3	382	367
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	100 %	14 USD	12	102	97
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	17.490 PLN	4.030	659	656
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka	100 %	100 CZK	4	158	166
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	100 %	44.880 HUF	117	160	158
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10 EUR	10	116	121
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	10 EUR	10	55	53
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	100 %	10 EUR	10	38	37
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650 EUR	6.650	200	200
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	150 SEK	14	7	6
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	100 %	37 EUR	37	21	20
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10 EUR	10	53	48
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10 EUR	10	66	64
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano, Italija	100 %	10 EUR	10	57	62
Krka France Eurl, Pariz, Francija	100 %	10 EUR	10	20	35
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1 EUR	1	8	9
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	100 %	300 EUR	300	21	17
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	100 %	3 EUR	3	18	16
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	100 %	1 GBP	1	16	16
123 Acurae Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	25 EUR	25	0	0
KRKA Netherlands B.V., Breda, Nizozemska	100 %	10 EUR	10	0	0
Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd., Ningbo, Kitajska	60 %	480.673 CNY	61.225	23	19
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	10 USD	9	0	0
KRKA GCC L.L.C., Dubaj, Združeni arabski emirati	100 %	37 AED	9	1	0
Skupaj				11.780	11.598

31. 12. 2023 je imela odvisna družba Terme Krka, d. o. o., 100-odstotni lastniški delež v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o., odvisna družba KRKA France Eurl pa 100-odstotni lastniški delež v družbi HCS bvba v Belgiji. 40-odstotni lastnik družbe Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd. je kitajska družba Ningbo Menovo Pharmaceutical Co. Ltd.

32. Stanje v Ukrajini in Ruski federaciji

Poslovne aktivnosti v Ukrajini in Ruski federaciji, ki spadata v prodajno regijo Vzhodna Evropa, izvajamo prek treh odvisnih družb in obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Krkina odvisna družba v Ukrajini se ukvarja samo s trženjem. Distribucijskih in proizvodnih dejavnosti ne izvaja, zato ni imela terjatev do kupcev zunaj skupine, je pa imela za 1.383 tisoč EUR ostalih sredstev (31. 12. 2022 je imela za 1.658 tisoč EUR ostalih sredstev), med katerimi so največja sredstva nepremičnine, naprave in oprema (poslovni prostori in vozila). Skupina Krka ni pomembno izpostavljena kreditnem tveganju (pojasnilo 29 – Kreditno tveganje) in tudi ne tečajnemu tveganju (pojasnilo 29 – Tveganje sprememb deviznih tečajev). Valutnim tveganjem v Ukrajini neposredno nismo izpostavljeni, ker prodajamo v evrih. Ocenjujemo, da zaloga naših izdelkov pri distributerjih in v lekarnah zadostuje za nekaj mesecev. Konec leta 2023 je bilo v odvisni družbi v Ukrajini 382 zaposlenih, konec leta 2022 pa 367. Ukrajina je naš četrti največji trg (pojasnilo 4 – Prihodki iz pogodb s kupci).

V Ruski federaciji imamo dve odvisni družbi. OOO Krka-Rus se ukvarja s proizvodnjo zdravil. V njej proizvedemo veliko večino vseh izdelkov, ki jih prodamo na ruskem trgu. Proizvodnja v njej poteka nemoteno. Družba OOO Krka Farma se ukvarja z marketinško-prodajnimi dejavnostmi. Ruska federacija je Krkin največji posamični trg (pojasnilo 4 – Prihodki iz pogodb s kupci). Družba Krka ocenjuje, da se zaradi razmer v Ukrajini in Ruski federaciji pogoji za obvladovanje obeh ruskih odvisnih družb s strani obvladujoče družbe niso spremenili oziroma da obvladujoča družba ohranja vpliv na glasovalne pravice in poslovanje ruskih družb, vključno z vplivom na spremenljivi donos. Aktivnosti z ruskima odvisnima družbama izvajamo podobno kot pred februarjem 2022, saj sankcije EU za farmacevtske izdelke ne veljajo. Družbi imata različne oblike stvarnega premoženja – poslovne in proizvodne prostore, opremo, vozila, zaloge surovin in materialov ter zaloge končnih izdelkov in ostalo. Ker so obstajali indikatorji za oslabitev, je bil v zvezi s sredstvi izveden preizkus oslabitve (pojasnilo 11 – Nepremičnine, naprave in oprema). Pokazal je, da vrednosti sredstev ni treba oslabiti. Sredstva skupine Krka (brez terjatev do kupcev) v obeh Krkinih odvisnih družbah v Ruski federaciji so 31. 12. 2023 znašala 155.560 tisoč EUR, 31. 12. 2022 pa 172.461 tisoč EUR.

Razmere pozorno spremljamo in se jim na različnih področjih poslovanja sproti prilagajamo. Povpraševanje po naših izdelkih je primerno. Vzpostavili smo dodatne kontrole terjatev in pozorno spremljamo likvidnost svojih poslovnih partnerjev, da lahko ob morebitnih zamudah plačil takoj prilagodimo aktivnosti (pojasnilo 29 – Kreditno tveganje). V skladu z načrtom neprekinjenega poslovanja izvajamo potrebne aktivnosti, da bomo nemoteno proizvodnjo zagotavljali tudi v prihodnje. Največje zmanjšanje glede na preteklo leto je v postavkah osnovna sredstva, denar in terjatve do države iz naslova DDV. 31. 12. 2023 je bilo v odvisnih družbah v Ruski federaciji 1859 zaposlenih, konec leta 2022 pa 1925. Izpostavljenost tveganju deviznih tečajev je prikazana v pojasnilu 29 – Tveganje spremembe deviznih tečajev.

V letu 2023 so bila vsa plačila med odvisnima družbama v Ruski federaciji in obvladujočo družbo izvedena brez posebnosti.

33. Izobrazbena struktura zaposlenih v skupini Krka

	2023		2022	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	203	1,8	204	1,8
Magistri znanosti	400	3,4	390	3,4
Univerzitetna izobrazba	5359	45,9	5330	46,1
Visokostrokovna izobrazba	1836	15,7	1773	15,3
Višješolska izobrazba	304	2,6	313	2,7
Srednješolska izobrazba	2625	22,5	2591	22,4
Kvalificirani delavci	817	7,0	833	7,2
Nekvalificirani delavci	123	1,1	135	1,1
Skupaj (povprečje leta)	11.667	100,0	11.569	100,0

34. Posli z revizorskimi družbami

v tisoč EUR	2023	2022
Pogodbena vrednost storitev revidiranja letnih konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov, ki jih je opravila revizorska družba KPMG Slovenija, d. o. o.	128	118
Pogodbena vrednost storitev za revizijo poročanja odvisnih družb za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki so jih opravile družbe v okviru mreže KPMG	93	80
Pogodbena vrednost storitev revidiranja lokalnih računovodskih izkazov odvisnih družb, ki so jih opravile družbe v okviru mreže KPMG	45	43
Skupaj pogodbena vrednost storitev revidiranja	266	241
Pogodbena vrednost nerevizijskih storitev, ki jih je opravila revizorska družba KPMG Slovenija, d. o. o.	12	9
Skupaj pogodbena vrednost storitev	278	250

Pogodbena vrednost revizijskih storitev drugih revizijskih podjetij (izven mreže KPMG), ki so opravljale storitve, povezane z revidiranjem konsolidiranih računovodskih izkazov, znašajo 150 tisoč EUR (145 tisoč EUR v letu 2022).

35. Dogodka po zaključku obračunskega obdobja

Dogodka po zaključku obračunskega obdobja nista vplivala na računovodske izkaze za leto 2023.

Ustanovitev skupnega podjetja v Indiji

Družba Krka je vlagatelj 25. 1. 2024 obvestila, da je s podjetjem Laurus Labs Ltd. iz Indije dosegla dogovor o ustanovitvi skupnega podjetja (joint venture) Krka Pharma Pvt. Ltd. v Hyderabadu v Indiji. V novem podjetju bo imela Krka 51-odstotni delež, Laurus pa 49-odstotnega.

Krka in Laurus pogodbeno sodelujeta že več let, njuni posli pa se dopolnjujejo. Po pogovorih o možnostih za krepitev sodelovanja in sinergijo z združevanjem znanja in virov sta se dogovorila o ustanovitvi in postopnem razvoju novega podjetja. V njem bodo pripravili načrt za vstop na indijski trg in druge trge zunaj EU, na katerih Krka in Laurus s svojimi končnimi izdelki še nista prisotna.

Osnovni kapital podjetja znaša do 50 milijonov EUR v indijskih rupijah. Soustanovitelja sta se dogovorila, da bosta osnovni kapital vplačevala postopoma, v skladu s potrebami po financiranju. Tudi razvoj poslovnih dejavnosti v novem podjetju bo postopen.

Nakupi lastnih delnic

Od 1. januarja 2024 do 18. marca 2024 smo pridobili 44.992 lastnih delnic. Konec tega obdobja je imela Krka 1.960.958 lastnih delnic (5,98 % vseh delnic).

Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto

Poročilo o reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto in njenih odvisnih družb (»Skupina«), ki vključujejo:

- konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023;
in za leto od 1. januarja do 31. decembra 2023;

- konsolidiran izkaz poslovnega izida;
- konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa;
- konsolidiran izkaz gibanja kapitala;
- konsolidiran izkaz denarnih tokov;

ter

- pojasnila, ki obsegajo pomembne informacije o računovodskih usmeritvah in drugo pojasnjevalno gradivo.

Po našem mnenju so priloženi konsolidirani računovodski izkazi resničen in pošten prikaz konsolidiranega finančnega položaja Skupine na dan 31. decembra 2023 in njene konsolidirane finančne uspešnosti ter konsolidiranih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (UL L 158, 27.5.2014, str. 77-112 - Uredba (EU) št. 537/2014). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane Skupine in da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za tekoče poslovno leto. Te zadeve so bile obravnavane v okviru revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Obravnavali smo naslednje ključne revizijske zadeve:

Preizkus oslabitve dobrega imena TAD Pharma	
<p>Skupina je na dan 31. decembra 2023 izkazovala dobro ime v višini 42.277 tisoč EUR (31. december 2022: 42.277 tisoč EUR). Dobro ime je bilo razporejeno na dve denar ustvarjajoči enoti: na obvladujočo družbo Krka in družbo TAD Pharma.</p> <p><i>Sklicujemo se na konsolidirane računovodske izkaze: Pojasnilo 12 – Neopredmetena sredstva (razkritja).</i></p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Nadomestljiva vrednost denar ustvarjajočih enot, ki temelji na vrednosti pri uporabi, je bila določena na podlagi modelov diskontiranih denarnih tokov. Ti modeli uporabljajo več ključnih predpostavk, vključno z ocenami prihodnje prodaje, stroškov poslovanja, stopenj rasti končne vrednosti in tehtanih povprečnih stroškov kapitala (diskontna stopnja).</p> <p>Letno preverjanje oslabitve dobrega imena velja za ključno revizijsko zadevo zaradi zapletenosti računovodskih zahtev in pomembne presoje, ki je potrebna pri določanju predpostavk, ki se uporabljajo za oceno nadomestljive vrednosti.</p>	<p>Naši revizijski postopki na tem področju so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vključitev lastnega strokovnjaka za vrednotenje, ki nam je pomagal pri ocenjevanju ustreznosti uporabljenih diskontnih stopenj, kar je vključevalo primerjavo tehtanega povprečja stroškov kapitala s področnimi povprečji za ustrezne trge, na katerih delujejo denar ustvarjajoče enote; • ovrednotenje ustreznosti predpostavk, uporabljenih za ključne vhodne podatke, kot so prihodki od prodaje, stroški poslovanja in dolgoročne stopnje rasti, kar je vključevalo primerjavo teh vhodnih podatkov po možnosti z zunanjimi podatki, preteklimi podatki Skupine, ter lastnimi ocenami na podlagi našega poznavanja Skupine in panoge; ter • ovrednotenje ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih, vključno z razkritji ključnih predpostavk in presoj.

Preizkus oslabitve denar ustvarjajoče enote – Krka Ruska federacija	
<p>Knjigovodska vrednost nepremičnin, naprav in opreme razporejenih na denar ustvarjajočo enoto Krka Ruska federacija na dan 31. decembra 2023: 67.618 tisoč EUR (31. december 2022: 86.527 tisoč EUR).</p> <p><i>Sklicujemo se na konsolidirane računovodske izkaze: Pojasnilo 32 – Stanje v Ukrajini in Ruski federaciji (razkritja); Pojasnilo 11 – Nepremičnine, naprave in oprema (razkritja).</i></p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Skupina ima v lasti več proizvodnih obratov, dodeljenih različnim denar ustvarjajočim enotam v različnih državah, vključno z Rusko federacijo.</p> <p>Na vsak datum poročanja poslovodstvo oceni, ali obstajajo znamenja oslabitve. Rusko-ukrajinska vojna je povečala negotovost, kar je povzročilo znatno povečanje tehtanih povprečnih stroškov kapitala (diskontne stopnje), kar je poslovodstvo opredelilo kot znamenje oslabitve.</p> <p>Preizkus oslabitve denar ustvarjajoče enote KRKA Ruska federacija velja za ključno revizijsko zadevo zaradi zapletenosti računovodskih zahtev in pomembne presoje, ki je potrebna pri določanju predpostavk, ki se uporabljajo za oceno nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote je bila določena kot vrednost pri uporabi na podlagi modela diskontiranih denarnih tokov. Model uporablja več ključnih predpostavk, vključno z ocenami prihodnje prodaje, stroškov poslovanja, stopenj rasti končne vrednosti in tehtanih povprečnih stroškov kapitala (diskontna stopnja).</p>	<p>Naši revizijski postopki na tem področju so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vključitev lastnega strokovnjaka za vrednotenje, ki nam je pomagal pri ocenjevanju ustreznosti uporabljenih diskontnih stopenj, kar je vključevalo primerjavo tehtanega povprečja stroškov kapitala s področnimi povprečji za ustrezne trge, na katerih delujejo denar ustvarjajoče enote; • ovrednotenje ustreznosti predpostavk, uporabljenih za ključne vhodne podatke, kot so prihodki od prodaje, stroški poslovanja in dolgoročne stopnje rasti, kar je vključevalo primerjavo teh vhodnih podatkov po možnosti z zunanjimi podatki, preteklimi podatki Skupine ter lastnimi ocenami na podlagi poznavanja stranke in panoge; ter • ovrednotenje ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih, vključno z razkritji ključnih predpostavk in presoj.

Pripoznanje prihodkov od prodaje	
<p>Knjigovodska vrednost prihodkov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023: 1.806.391 tisoč EUR (31. december 2022: 1.717.453 tisoč EUR).</p> <p><i>Sklicujemo se na konsolidirane računovodske izkaze: Pojasnilo 4 – Prihodki iz pogodb s kupci (razkritja), Pojasnilo 24 – Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci (razkritja).</i></p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Prihodki se pripoznajo, ko Skupina izpolnjuje pogodbeno zavezo s prenosom dogovorjenega blaga ali storitev kupcu. Prihodki se merijo ob upoštevanju popustov in bonusov. Zaradi številnih pogodbenih pogojev na trgih Skupine je izračun popustov in bonusov zapleten.</p>	<p>Naši revizijski postopki na tem področju so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preizkušanje zasnove in vpeljave kontrol Skupine glede pripoznavanja prihodkov, vključno s kontrolami glede popustov in bonusov;

<p>Prihodki so eden od ključnih kazalnikov uspešnosti Skupine, kar bi lahko spodbudilo priznavanje prihodkov pred trenutkom, ko je nadzor nad sredstvi prenesen na kupca, ali v znesku, ki ni izmerjen v skladu s pogodbenimi pogoji.</p> <p>Zaradi navedenega smo mnenja, da je pripoznavanje prihodkov ključna revizijska zadeva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • izbiro in preizkušanje vzorca prodajnih poslov v celotnem obdobju s posebnim poudarkom na prodajnih poslih ob prelomu leta, da se oceni, ali so bili prihodki razporejeni v ustrezno obdobje in izmerjeni v skladu s pogodbenimi pogoji s sklicevanjem na osnovno izvorno dokumentacijo, ki potrjuje pripoznavanje prihodkov, in/ali popolnost popustov in bonusov; • pregled vzorca dobropisov, izdanih po koncu leta, da se oceni popolnost popustov; ter • oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih.
---	--

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo »Uvod«, »Poročilo nadzornega sveta«, »Poslovno poročilo« in »Trajnostni razvoj«, ki so sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in, razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati zgoraj navedene druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Poleg tega moramo v zvezi s poslovnim poročilom poročati o njegovi skladnosti z konsolidirani računovodskimi izkazi ter o tem, ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah, veljaven od 4. maja 2006 (Uradni list RS št. 42/2006 s spremembami in dopolnitvami - v nadaljevanju »zakonska določila«). Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene konsolidirani računovodski izkazi, v vseh pomembnih pogledih usklajene z konsolidirani računovodskimi izkazi; ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno, da pripravi konsolidirane računovodske izkaze, ki podajajo resničen in pošten prikaz v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство Skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji in Uredbo (EU) št. 537/2014, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji in Uredbo (EU) št. 537/2014 uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol Skupine;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost Skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje Skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze glede računovodskih informacij o organizacijah ali poslovnih dejavnostih v okviru Skupine, da bi izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadzorovanje in izvajanje revizije skupine. Ostajamo edini odgovorni za naše revizijsko mnenje.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji ločenih računovodskih izkazov v tekočem obdobju najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v našem poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih pravnih in regulatornih zadevah

Delničarji družbe KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto so nas na seji skupščine 7. julija 2022 imenovali za revizorja konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine za leto, ki se je končalo 31. decembra 2023. Obdobje neprekinjenega izvajanja revizije traja 2 leti.

Potrjujemo, da:

- je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji družbe dne 25. marca 2024;
- nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe (EU) št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni od revidirane Skupine.

Za obdobje, na katero se nanaša naša obvezna revizija, nismo mi in druga podjetja v mreži KPMG opravili nobenih drugih storitev za Družbo in njene obvladovane povezane organizacije, ki niso razkrite v poslovnem poročilu ali konsolidiranih računovodskih izkazih.

Poročilo neodvisnega revizorja o skladnosti računovodskih izkazov v elektronski obliki z zahtevami Delegirane uredbe št. 2019/815 o enotni elektronski obliki poročanja

Opravili smo posel dajanja sprejemljivega zagotovila o tem, ali so revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023 (»revidirani konsolidirani računovodski izkazi«), pripravljeni upoštevajoč zahteve Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativno tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja, veljavne za leto 2023 (»Delegirana uredba«).

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje

Posloводство je odgovorno za pripravo in predstavitev revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Delegirano uredbo in za tako notranje kontroliranje, kot je potrebno v skladu z odločitvijo posloводства, da omogoči pripravo revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov na način, da ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o tem, ali so revidirani konsolidirani računovodski izkazi pripravljeni v skladu z zahtevami Delegirane uredbe. Naš posel dajanja zagotovila smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil (MSZ) 3000 (prenovljen), Posli dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti, ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil. Ta standard zahteva, da posel načrtujemo in izvajamo tako, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo o tem, ali je mnenje pravilno. Upoštevali smo neodvisnost in druge etične zahteve Uredbe (EU) št. 537/2014 ter kodeksa Odbora za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake, ki je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti in strokovnega vedenja.

Družba uporablja Mednarodni standard upravljanja kakovosti 1, ki zahteva, da podjetje oblikuje, izvaja in vzdržuje celovit sistem obvladovanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi usmeritvami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi ter veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

Povzetek opravljenega dela

V okviru opravljenega dela, smo izvedli naslednje revizijske postopke:

- opredelili in ocenili tveganja pomembne neskladnosti revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov z zahtevami Delegirane uredbe, bodisi zaradi goljufije ali napake;
- pridobili razumevanje notranjega kontroliranja, povezanega s poslom, za dajanje sprejemljivega zagotovila pri oblikovanju okoliščinam primernih postopkov ne pa, da bi izrazili mnenje o učinkovitosti notranjega kontroliranja;
- ocenili, ali so revidirani konsolidirani računovodski izkazi v tem dokumentu skladni z zahtevami Delegirane uredbe, veljavne na datum poročanja;
- pridobili sprejemljivo zagotovilo, da so revidirani konsolidirani računovodski izkazi izdajatelja predstavljeni v pravilni XHTML obliki;
- pridobili sprejemljivo zagotovilo, da so vrednosti in razkritja v revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazih v XHTML obliki pravilno označena ob uporabi Inline XBRL tehnologije (iXBRL) ter da njihovo strojno branje zagotavlja popolne in točne informacije, vsebovane v revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazih.
- pridobili sprejemljivo zagotovilo, da so pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom pravilna in skladna z označenimi bloki.

Menimo, da pridobljeni dokazi zadoščajo in so ustrezna podlaga za naš sklep.

Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov menimo, da so revidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023, v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Matej Uša
pooblaščen revizor

Domagoj Vuković
pooblaščen revizor
partner

Ljubljana, 25. marec 2024

KPMG Slovenija, d.o.o.
2

Računovodski izkazi Krke, d. d., Novo mesto

Izkaz finančnega položaja

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2023	31. 12. 2022	Indeks 2023/22
Sredstva				
Nepremičnine, naprave in oprema	10	595.525	566.780	105
Neopredmetena sredstva	11	26.043	24.960	104
Naložbe v odvisne družbe	12	357.265	355.763	100
Dana posojila	13	41.243	56.013	74
Finančne naložbe	14	47.673	110.769	43
Odložene terjatve za davek	15	7.846	8.666	91
Druga nekratkoročna sredstva		640	643	100
Nekratkoročna sredstva skupaj		1.076.235	1.123.594	96
Sredstva, namenjena prodaji		41	41	100
Zaloge	16	513.892	492.978	104
Terjatve do kupcev	17	463.126	357.889	129
Druge terjatve	17	47.116	12.639	373
Dana posojila	13	65.699	6.669	985
Finančne naložbe	14	306.769	52.437	585
Denar in denarni ustrezniki	18	140.993	470.297	30
Kratkoročna sredstva skupaj		1.537.636	1.392.950	110
Sredstva skupaj		2.613.871	2.516.544	104
Kapital				
Osnovni kapital	19	54.732	54.732	100
Lastne delnice	19	-138.489	-124.566	111
Rezerve	19	290.481	279.760	104
Zadržani dobički	19	1.926.534	1.850.866	104
Kapital skupaj		2.133.258	2.060.792	104
Obveznosti				
Rezervacije	22	113.999	96.608	118
Odloženi prihodki	23	2.366	2.816	84
Obveznosti iz najemov		2.565	2.909	88
Nekratkoročne obveznosti skupaj		118.930	102.333	116
Poslovne obveznosti	24	175.847	194.143	91
Prejeta posojila	21	88.061	53.524	165
Obveznosti iz najemov		1.022	1.033	99
Obveznosti za davek od dobička		0	25.660	0
Obveznosti iz pogodb s kupci	25	18.953	21.687	87
Druge kratkoročne obveznosti	26	77.800	57.372	136
Kratkoročne obveznosti skupaj		361.683	353.419	102
Obveznosti skupaj		480.613	455.752	105
Kapital in obveznosti skupaj		2.613.871	2.516.544	104

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz poslovnega izida

v tisoč EUR	Pojasnila	2023	2022	Indeks 2023/22
Prihodki od prodaje		1.674.572	1.553.514	108
– prihodki iz pogodb s kupci	3	1.664.611	1.544.409	108
– ostali prihodki od prodaje		9.961	9.105	109
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		–786.145	–663.332	119
Bruto dobiček		888.427	890.182	100
Drugi poslovni prihodki	4	1.639	4.699	35
Stroški prodajanja		–300.863	–301.319	100
– od tega neto oslabitve in odpisi terjatev		3.960	–1.548	
Stroški razvijanja		–173.783	–158.292	110
Stroški splošnih dejavnosti		–93.112	–77.400	120
Dobiček iz poslovanja		322.308	357.870	90
Finančni prihodki	8	60.964	57.744	106
Finančni odhodki	8	–54.223	–3.356	1.616
Neto finančni izid		6.741	54.388	12
Dobiček pred davkom		329.049	412.258	80
Davek od dobička	9	–34.568	–64.043	54
Čisti dobiček		294.481	348.215	85
Osnovni dobiček na delnico (v EUR)	20	9,51	11,21	85
Popravljeni dobiček na delnico (v EUR)	20	9,51	11,21	85

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v tisoč EUR	Pojasnila	2023	2022	Indeks 2023/22
Čisti dobiček		294.481	348.215	85
Drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida				
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	14	10.912	128	8.525
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	22	–12.133	24.691	
Vpliv odloženih davkov	15	–2.493	–3.334	75
Čisti drugi vseobsegajoči donosi v letu, ki v prihodnje ne bodo pripoznani v izkazu poslovnega izida		–3.714	21.485	
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		–3.714	21.485	
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)		290.767	369.700	79

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve				Zadržani dobički			Kapital skupaj	
			Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček		Dobiček v letu
Stanje 1. 1. 2023	54.732	-124.566	124.566	105.897	14.990	30.000	4.307	1.442.702	69.974	338.190	2.060.792
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	294.481	294.481
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.202	0	-512	0	-3.714
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	-3.202	0	-512	294.481	290.767
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	101.893	-101.893	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	338.190	-338.190	0
Nakup lastnih delnic	0	-13.923	0	0	0	0	0	0	0	0	-13.923
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	13.923	0	0	0	0	0	0	0	-13.923
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-204.378	0	-204.378
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-13.923	13.923	0	0	0	0	101.893	31.919	-352.113	-218.301
Stanje 31. 12. 2023	54.732	-138.489	138.489	105.897	14.990	30.000	1.105	1.544.595	101.381	280.558	2.133.258

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

v tisoč EUR	Osnovni kapital	Lastne delnice	Rezerve					Zadržani dobički			Kapital skupaj
			Rezerve za lastne delnice	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Preneseni dobiček	Dobiček v letu	
Stanje 1. 1. 2022	54.732	-114.541	114.541	105.897	14.990	30.000	-19.004	1.370.902	88.671	229.954	1.876.142
Vnos čistega dobička	0	0	0	0	0	0	0	0	0	348.215	348.215
Drugi vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	23.311	0	-1.826	0	21.485
Vseobsegajoči donosi v letu skupaj (po davku)	0	0	0	0	0	0	23.311	0	-1.826	348.215	369.700
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu											
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	71.800	-71.800	0	0
Prenos dobička preteklih obdobij v preneseni dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	229.954	-229.954	0
Nakup lastnih delnic	0	-10.025	0	0	0	0	0	0	0	0	-10.025
Oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0	10.025	0	0	0	0	0	0	-10.025	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	-175.025	0	-175.025
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu, skupaj	0	-10.025	10.025	0	0	0	0	71.800	-16.871	-239.979	-185.050
Stanje 31. 12. 2022	54.732	-124.566	124.566	105.897	14.990	30.000	4.307	1.442.702	69.974	338.190	2.060.792

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Izkaz denarnih tokov

v tisoč EUR	Pojasnila	2023	2022
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti dobiček		294.481	348.215
Prilagoditve za:		74.451	145.291
– amortizacijo	10, 11	80.239	82.216
– neto tečajne razlike		1.955	-6.490
– neto odpise in popravke vrednosti zalog		9.808	14.194
– neto oslabitve in odpise terjatev		-3.960	1.548
– prihodke od naložbenja		-61.729	-12.990
– odhodke od naložbenja		6.232	-60
– prihodke od financiranja		-1	0
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		7.339	2.830
– davek od dobička	9	34.568	64.043
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		368.932	493.506
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-103.777	70.231
Sprememba stanja zalog	16	-30.722	-112.849
Sprememba stanja poslovnih obveznosti	24	-14.391	7.501
Sprememba stanja rezervacij	22	1.871	-3.289
Sprememba stanja odloženih prihodkov	23	-450	-730
Sprememba stanja drugih kratkoročnih obveznosti		17.776	-4.386
Plačani davek od dobička		-83.840	-42.251
Čisti denarni tok iz poslovanja		155.399	407.733
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		7.502	1.656
Prejete dividende		798	631
Prejeti dobički		29.890	0
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		1.380	2.971
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	10	-109.515	-61.771
Pridobitev neopredmetenih sredstev	11	-8.875	-6.570
Nakup odvisnih družb in deleža manjšinskih lastnikov brez pridobljenih finančnih sredstev	12	-2.001	-9.319
Vračila naknadnih vplačil v odvisne družbe	12	500	0
Prejemki iz naslova odplačil danih nekratkoročnih posojil		8.372	5.726
Izdatki iz naslova danih nekratkoročnih posojil		-1.288	-31.708
Neto izdatki/prejemki iz naslova danih kratkoročnih posojil		-50.984	190.432
Prejemki od prodaje nekratkoročnih finančnih naložb		33.333	4.941
Izdatki iz naslova pridobitev nekratkoročnih finančnih naložb		-22	-32.946
Prejemki od prodaje kratkoročnih finančnih naložb		359.100	153.804
Izdatki iz naslova pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		-568.607	-121.621
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih instrumentov		4.277	8.847
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih instrumentov		-389	0
Čisti denarni tok iz naložbenja		-296.529	105.073
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		-3.022	-1.856
Neto prejemki/izdatki iz naslova prejetih kratkoročnih posojil	29	34.290	-1.758
Izdatki iz naslova najemov	28	-1.125	-1.124
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	29	-204.379	-175.044
Nakup lastnih delnic	35	-13.923	-10.025
Čisti denarni tok iz financiranja		-188.159	-189.807
Čisto zmanjšanje/povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		-329.289	322.999
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		470.297	144.981
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		-15	2.317
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		140.993	470.297

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila k računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija. Družba je bila vpisana pri Okrožnem sodišču Novo mesto 13. 7. 1989, številka registracijskega vložka 1/00097/00. Matična številka družbe je 5043611000.

Računovodski izkazi družbe Krka se nanašajo na leto, ki se je končalo 31. 12. 2023.

Družba Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta) in veterinarskih izdelkov.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe Krka so pripravljani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (*MSRP*), ki jih je sprejela EU, v skladu s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (*OPMSRP*) in jih je sprejela tudi EU, in v skladu z dodatnimi določili Zakona o gospodarskih družbah (*ZGD-1*).

Uprava družbe Krka je računovodske izkaze odobrila 25. marca 2024.

Podlage za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in finančnih instrumentih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, pri katerih je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštenih vrednosti, so opisane v pojasnilu 2 – Poštena vrednost.

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoje

Priprava računovodskih izkazov temelji tudi na določenih ocenah in predpostavkah uprave, ki vplivajo tako na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe Krka kot tudi na izkazane prihodke in odhodke obračunskega obdobja.

Ocena uprave družbe Krka med drugim vključuje določitev življenjske dobe in preostale vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih dolgoročnih sredstev, prihodke iz pogodb s kupci, popravke vrednosti zalog in terjatev, popravke vrednosti naložb, predpostavke, pomembne za aktuarski izračun v zvezi z določenimi zaslužki zaposlenih, predpostavke, ki so vključene v izračun morebitnih rezervacij za tožbe, ter oceno trajanja najema in uporabljeno obrestno mero. Ne glede na to, da uprava družbe Krka med pripravo predpostavk skrbno prouči vse dejavnike, ki na to lahko vplivajo, je mogoče, da se dejanske posledice poslovnih dogodkov razlikujejo od ocenjenih. Zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo ter upoštevati morebitne spremembe poslovnega okolja, nove poslovne dogodke, dodatne informacije in izkušnje.

Glavne ocene in predpostavke na dan izkaza finančnega položaja, ki so vezane na prihodnje poslovanje in bi lahko povzročile vrednostno pomembnejše popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti, so navedene v nadaljevanju.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je uprava družbe Krka pripravila v procesu izvajanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v pojasnilih.

- **Pojasnilo 3 – Prihodki iz pogodb s kupci**

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na podlagi določil posamezne prodajne pogodbe s kupcem, in sicer ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega družba Krka meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Pri oceni variabilnega nadomestila družba Krka posebej obravnava vračila, pri čemer upošteva določila pogodb o prodaji izdelkov in storitev kupcem, zakonsko predpisana določila in poslovno prakso v danem okolju. Pri tem mora uporabiti bodisi metodo pričakovane vrednosti bodisi metodo najverjetnejšega zneska, odvisno od tega, katera bolje predvidi znesek nadomestila, do katerega bo družba Krka upravičena.

Glede na veliko število pogodb s kupci je družba Krka določila metodo pričakovane vrednosti kot najustreznejšo za oceno variabilnega nadomestila pri prodaji izdelkov s pravico do vračila. Pri oceni variabilnega nadomestila pri prodaji izdelkov s količinskim popustom je kot najustreznejšo določila kombinacijo metode najverjetnejše vrednosti in metode pričakovane vrednosti. Metodo, ki najbolje predvidi znesek variabilnega nadomestila, je izbrala predvsem zaradi številnih količinskih omejitev v pogodbah, zakonskih določil in poslovne prakse v različnih okoljih. Metoda najverjetnejšega zneska je najprimernejša pri pogodbah z enotnim količinskim pragom, medtem ko je metoda pričakovane vrednosti najprimernejša za pogodbe z več kot enim količinskim pragom.

Pred vključitvijo kakršnegakoli zneska variabilnega nadomestila v transakcijsko ceno družba Krka presodi, ali je znesek variabilnega nadomestila omejen. Na podlagi preteklih izkušenj, poslovnih napovedi in trenutnih gospodarskih razmer je družba Krka določila, da ocene variabilnega nadomestila niso omejene.

Družba Krka prodaja izdelke, za katere se lahko na nekaterih trgih uporabljajo plačilni pogoji, ki so daljši od enega leta. Za tovrstne prodaje na podlagi ustrezne diskontne stopnje pripozna prihodke in odhodke iz financiranja.

- **Pojasnilo 12 – Preizkus oslabitve naložb v odvisne družbe**

Obvladujoča družba najmanj enkrat na leto preveri, ali obstajajo indikatorji za oslabitve naložb v odvisne družbe. Za naložbe, za katere tveganje oslabitve obstaja, se poštena vrednost ugotavlja na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov, kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote in določitvi primerne diskontne stopnje. Družba Krka je ugotovila, da na dan 31. 12. 2023 ni bilo potrebe po oslabitvi naložb v odvisne družbe.

- **Pojasnilo 17 – Preizkus oslabitev terjatev**

Ob pripravi računovodskih izkazov (četrtletnih in letnih) družba Krka oblikuje popravek vrednosti oziroma oslabitev terjatev, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v celotnem znesku ali da sploh ne bodo poravnane. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za skupino Krka in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca. Metodologija vključuje kvantitativna in kvalitativna merila, ki so združena v štiri sklope: analiza dosedanjega poslovanja s kupcem, analiza računovodskih izkazov kupca, kvalitativne ocene kupca, ki jih pripravijo zaposleni, odgovorni za prodajo, in ocena deželnega tveganja kupca. Za vse kupce, katerih terjatve so zavarovane pri zavarovalnici ali z drugim prvovrstnim zavarovanjem, se zavarovanje upošteva pri oceni zneska oslabitev. Na podlagi algoritma, ki vključuje vsa merila, se izračuna vrednost popravka terjatev za posameznega kupca.

- **Pojasnilo 22 – Pozaposlitveni zasluški zaposlenih**

V okviru obvez za pozaposlitvene zasluge zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznane so na podlagi aktuarskega izračuna, ki temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih ob nastanku izračuna, in se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikujejo od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluge zaposlenih so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen.

- Pojasnilo 22 – Rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti

Zoper družbo Krka se lahko pojavijo tožbe oziroma zahtevki zaradi očitane kršitve intelektualne lastnine (patentnih pravic oz. konkurenčnega prava) in z drugih civilnopravnih področij. Rezervacija je pripoznana, ko ima družba Krka zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba Krka ne more vplivati. Uprava družbe redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Družba Krka uporablja enake računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, izjema so novi standardi in pojasnila. Oboji so navedeni v nadaljevanju in so bili upoštevani pri pripravi računovodskih izkazov, če je imela družba Krka navedene dogodke za poročano obdobje.

Družba v izkazu finančnega položaja obveznosti in sredstva razdeli glede na ročnost, in sicer med nekratkoročne in kratkoročne.

Družba sredstvo razvrsti kot kratkoročno, če:

- pričakuje, da ga bo realizirala, ali ga namerava prodati ali porabiti v normalnem poslovnem ciklu (12 mesecih);
- je namenjeno predvsem za trgovanje;
- pričakuje, da ga bo realizirala v 12 mesecih po obdobju poročanja ali
- je sredstvo denar ali denarni ustreznik (v skladu z *MRS 7*), razen če ga je v najmanj 12 mesecih po obdobju poročanja prepovedano zamenjati ali uporabiti za poravnavo obveznosti.

Vsa druga sredstva družba razvrsti kot nekratkoročna.

Družba obveznost razvrsti kot kratkoročno, če:

- pričakuje, da jo bo poravnala v normalnem poslovnem ciklu (12 mesecih);
- je namenjena predvsem za trgovanje;
- jo je treba poravnati v 12 mesecih po obdobju poročanja ali
- na koncu obdobja poročanja nima pravice do odložitve poravnave obveznosti za najmanj 12 mesecev po obdobju poročanja.

Vse druge obveznosti družba razvrsti med nekratkoročne.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v evre (funkcijsko valuto družbe Krka) po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na datum poročanja, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na datum poročanja. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in vrednotene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na dan, ko je določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Nedenarne postavke, merjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan transakcije.

Poštena vrednost

Glede na računovodske usmeritve družbe Krka in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost v redni transakciji med udeleženci na trgu. Vsa sredstva in obveznosti, ki so v računovodskih izkazih merjeni ali razkriti po pošteni vrednosti, so razvrščeni v hierarhijo poštene vrednosti na podlagi najnižje ravni vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti:

- 1. raven – tržne (neprilagojene) cene z delujočega trga za podobna sredstva in obveznosti;
- 2. raven – model vrednotenja sredstev in obveznosti, ki se ne uvrščajo v 1. raven, temelji pa neposredno ali posredno na primerljivih tržnih podatkih;
- 3. raven – model vrednotenja, ki ne temelji na tržnih podatkih.

Pošteno vrednost posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba Krka določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštene vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe Krka.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida in po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa se za vrednostne papirje določi glede na zaključni tečaj na datum poročanja. Za naložbe v dolžniške vrednostne papirje po odplačni vrednosti se poštena vrednost za potrebe poročanja izračuna na podlagi zaključnega tečaja, ki se poveča za natečene obresti na datum poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Finančni instrumenti

Finančni instrument je vsaka pogodba, na podlagi katere nastaneta finančno sredstvo enega podjetja in finančna obveznost ali kapitalski instrument drugega podjetja.

Finančna sredstva

Finančna sredstva družbe Krka vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve, izvedene finančne instrumente, posojila, finančne naložbe in naložbe v odvisne družbe (gl. računovodske usmeritve Naložbe v odvisne družbe).

Začetno pripoznanje in merjenje

Družba Krka finančna sredstva ob začetnem pripoznanju razvrsti kot naknadno izmerjena po odplačni vrednosti, pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa in pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Razvrstitev finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju je odvisna od značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega sredstva in poslovnega modela družbe Krka za njihovo upravljanje. Razen za terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je uporabila praktično korist, družba Krka ob prvotnem pripoznanju finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je v primeru finančnega sredstva, ki ni pripoznano po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je družba Krka uporabila praktično korist, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z *MSRP 15* (gl. računovodske usmeritve Prihodki iz pogodb s kupci).

Za razvrstitev in merjenje finančnega sredstva po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa mora finančno sredstvo ustvariti denarne tokove, ki so »izključno plačila glavnice in obresti (solely payments of principal and interest, SPPI)« na znesek preostale glavnice. Ocena se imenuje test SPPI in se izvaja na ravni posameznega instrumenta.

Poslovni model družbe Krka za upravljanje finančnih sredstev določa, kako družba Krka obvladuje svoja finančna sredstva, da zagotovi denarne tokove. Določa torej, ali bodo denarni tokovi posledica zbiranja pogodbenih denarnih tokov ali prodaje finančnih sredstev ali obojega.

Če družba Krka izbere poslovni model, katerega cilj je zbiranje pogodbenih denarnih tokov, svoja finančna sredstva (dolžniške instrumente) vrednoti po odplačni vrednosti. Če pridobi finančna sredstva (dolžniške instrumente) z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov in prodaje, jih vrednoti po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub. Če družba Krka ne izbere nobenega od naštetih poslovnih modelov, svoja finančna sredstva (dolžniške instrumente) vrednoti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Finančna sredstva, ki so v skladu z *MRS 32 – Finančni instrumenti* kapitalski instrumenti in niso namenjena trgovanju, nepreklicno razvrsti v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja.

Nakup ali prodaja finančnih sredstev, ki zahteva dobavo sredstev v roku, določenem z uredbo ali konvencijo na trgu (redni promet), se pripozna na datum trgovanja, to je na dan, ko družba Krka sprejme zavezo o nakupu ali prodaji.

Družba Krka odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, s katerim se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Naknadno merjenje

Po prvotnem merjenju so finančna sredstva razvrščena v štiri kategorije:

- finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti),
- finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub (dolžniški instrumenti),
- finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa brez recikliranja kumulativnih dobičkov in izgub po odpravi pripoznanja (kapitalski instrumenti),
- finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)

Denar in denarni ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne visokolikvidne naložbe s prvotno dospelostjo treh mesecev ali manj. Slednje je zlahka mogoče pretvoriti v znane zneske denarnih

sredstev, pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Denarni tokovi tega instrumenta so izključno plačila obresti in glavnice, zato so razvrščeni kot finančna sredstva po odplačni vrednosti.

Dana posojila družbe Krka so na podlagi testa lastnosti instrumenta razvrščena kot finančna sredstva po odplačni vrednosti, saj so denarni tokovi tega instrumenta izključno plačila obresti in glavnice.

Naložbe družbe Krka v dolžniške vrednostne papirje, ki vključujejo izključno državne obveznice z majhnim kreditnim tveganjem, so razvrščene kot finančna sredstva po odplačni vrednosti.

Finančna sredstva družbe Krka po odplačni vrednosti vključujejo tudi terjatve iz poslovanja.

Po začetnem pripoznanju se te naložbe merijo z metodo efektivnih obresti in so predmet oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi teh sredstev.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (dolžniški instrumenti)

Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Prihodki iz obresti, tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve ali razveljavitve se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in izračunajo na enak način kot pri finančnih sredstvih, izmerjenih po odplačni vrednosti. Vse ostale spremembe poštene vrednosti se pripoznajo prek drugega vseobsegajočega donosa. Po odpravi pripoznanja se kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu drugega vseobsegajočega donosa, prenese v poslovni izid.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba ne prenese v poslovni izid.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida ali finančna sredstva, ki jih mora podjetje izmeriti po pošteni vrednosti. Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti, vključno z ločenimi vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen če gre za instrumente učinkovitega varovanja pred tveganjem. Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove, ki niso le plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ne glede na poslovni model.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti z neto spremembami poštene vrednosti, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Oslabitev finančnih sredstev je opisana v razdelku Oslabitev sredstev – Finančna sredstva.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti v največji meri zajemajo posojila, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti. Obveznosti iz najema in zasluzki zaposlenih so obravnavani ločeno (gl. računovodske usmeritve Najemi in Zasluzki zaposlenih). Družba Krka vse finančne obveznosti na začetku pripozna po pošteni vrednosti na datum trgovanja, ko postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Ob začetnem pripoznanju neizvedene finančne obveznosti razvrsti kot naknadno izmerjene po odplačni vrednosti, izvedene finančne obveznosti pa po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti iz naslova posojil merijo z metodo efektivnih obresti. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi ali spremembi teh obveznosti. Družba Krka odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Naložbe v odvisne družbe

Nekratkoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze, se vrednotijo po nabavni vrednosti. Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v poslovnem izidu obvladujoče družbe, ko je sprejet ustrezen sklep o razporeditvi dobička. Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgubo, nabrano zaradi oslabitve (gl. računovodske usmeritve Oslabitve sredstev). Nepremičnine, naprave in oprema, ki so bile na svojo pošteno vrednost prevrednotene 1. januarja 2004 oziroma na dan prehoda na *MSRP*, se izmerijo na podlagi svoje poštene vrednosti na ta datum.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi Krka izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo bistveno različne dobe koristnosti, njihova vrednost pa je pomembna, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo ter izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma med drugimi poslovnimi odhodki.

Družba Krka v nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme vštevata tudi stroške izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali gradnjo zadevnih sredstev se usredstviijo, če so povezani z nabavo pomembnega sredstva in če gradnja zadevnih sredstev oziroma priprava za njihovo uporabo traja več kot šest mesecev.

Kasnejši stroški

Družba Krka v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti 31. 12. 2023

- za zgradbe:
 - upravno-administrativne objekte 60 let,
 - proizvodne in skladiščne objekte 40 let,
 - ostalo od 15 do 20 let,
- za naprave in opremo:
 - proizvodno opremo od 5 do 20 let,
 - laboratorijsko opremo 10 let,
 - ostalo opremo 5 let,
- za pohištvo 5 let,

- za računalniško opremo od 4 do 6 let,
- za transportna sredstva od 5 do 15 let.

Najemi

Družba Krka ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba je najemna oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo.

Družba Krka določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z:

- a) obdobji, za katera velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo ta možnost izrabljena, in
- b) obdobji, za katera velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da ta možnost ne bo izrabljena.

Družba kot najemnik

Obveznosti iz najema

Družba Krka na datum začetka najema izmeri in pripozna obveznost iz najema po sedanji vrednosti vseh najemnin, ki bodo plačane v ocenjeni dobi najema. Najemnine, zajete pri merjenju obveznosti iz najema, vključujejo nespremenljive najemnine, zmanjšane za terjatve za spodbude za najem, spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje, in zneske, za katere se pričakuje, da jih bo družba Krka plačala na podlagi jamstev za preostalo vrednost. Obveznost iz najema vključuje tudi izpolnitveno ceno možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo družba Krka izrabila to možnost, in plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema odraža, da bo družba Krka izrabila možnost odpovedi najema. Spremenljive najemnine, ki niso zajete pri merjenju obveznosti iz najema v obdobju, v katerem nastopi dogodek ali pogoj, ki sproži plačila, oziroma ki niso odvisne od indeksa ali stopnje, družba Krka po datumu začetka najema pripozna v poslovnem izidu.

Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin družba Krka uporabi obrestno mero izposojanja, ki temelji na ocenjeni donosnosti obveznic, če bi se zadolžila na finančnih trgih, upoštevajoč ročnost pogodbe, če obrestne mere v najemni pogodbi ni mogoče določiti.

Obveznost iz najema se po začetnem pripoznanju poveča za natečene obresti in zmanjša za izvedena plačila najemnin. Knjigovodska vrednost obveznosti iz najema je ponovno izmerjena ob spremembi dobe trajanja najema, spremembi višine najemnine (npr. spremembi prihodnjih zneskov najemnine kot posledici spremembe indeksa ali stopnje za določanje višine najemnin) ali spremembi ocene možnosti nakupa najetega sredstva.

Za kratkoročne najeme in najeme, pri katerih je sredstvo, ki je predmet najema, majhne vrednosti, uporablja družba Krka praktično rešitev, ki jo omogoča standard, in najemnine pripozna kot odhodke na podlagi enakomerne časovne metode, ki velja celotno obdobje trajanja najema. Praktična rešitev se uporablja za najeme, krajše od enega leta, in najeme, pri katerih je vrednost novega sredstva, ki je predmet najema, manjša od 5.000 EUR.

Družba Krka na datum začetka najema (tj. na dan, ko je sredstvo v najemu na razpolago za uporabo) pripozna opredmeteno osnovno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema.

Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe

Sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, družba Krka meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijo in izgube zaradi oslabitve sredstev, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, zajema obveznost iz najema po sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane, začetne neposredne stroške, plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem in oceno stroškov, ki bodo nastali pri demontaži ali odstranitvi sredstva, ki je predmet najema, obnovitvi mesta, na katerem se nahaja, ali vrnitvi sredstva v stanje, kot se zahteva v pogojih najema. Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, družba Krka amortizira po enakomerni časovni metodi v ocenjeni dobi najema ali ocenjeni dobi koristnosti sredstev, in sicer v tistem obdobju, ki je krajše.

Družba kot najemodajalec

Družba Krka kot najemodajalec vse najeme razvršča med poslovne najeme, saj se z najemom ne prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ki je predmet najema. Najemnine iz poslovnega najema so v izkazu poslovnega izida pripoznane kot prihodki na podlagi enakomerne časovne metode. Začetne neposredne stroške, ki so nastali pri pridobitvi poslovnega najema iz naslova pogajanj ali dogovarjanj, družba Krka prišteje h knjigovodski vrednosti sredstva, ki je predmet najema, in te stroške pripozna kot odhodek v celotnem obdobju trajanja najema na enaki podlagi kot prihodke iz najema.

Neopredmetena sredstva

Raziskovanje in razvijanje

Stroški razvoja niso usredstveni, ker družba Krka ne razlikuje med fazo raziskovanja in fazo razvoja. Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila družba Krka in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (gl. računovodske usmeritve Oslabitve sredstev).

Kasnejši stroški

Kasnejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Emisijski kuponi

Družba emisijske kupone, ki jih kupi oziroma brezplačno pridobi zaradi izpolnitve obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov po Zakonu o varstvu okolja, pripozna med neopredmetenimi sredstvi. Brezplačno pridobljeni emisijski kuponi so izkazani v vrednosti 1 EUR za en emisijski kupon, kupljeni pa so ob začetnem pripoznanju izmerjeni po nabavni vrednosti. Pri predaji kuponov se uporablja metoda FIFO (first in, first out). Neopredmetena sredstva iz naslova emisijskih kuponov se ne amortizirajo.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za programsko opremo, licence in druge pravice so od 2 do 10 let.

Zaloge

V izkazu finančnega položaja se zaloge vrednotijo po izvimi vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši od njiju. Čista iztržljiva vrednost se določi po prodajni vrednosti na datum poročanja, zmanjšani za prodajne stroške in morebitne druge splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo. Družba Krka enkrat na leto na dan izkaza finančnega položaja preveri čisto iztržljivo vrednost zalog. Če knjigovodska vrednost zalog presega njihovo čisto iztržljivo vrednost, se opravi oslabitev zalog prek poslovnega izida.

Družba na datum poročanja preveri tudi, ali je treba zaloge oslabiti. Oslabijo se:

- vse vrste zalog, za katere se ve oziroma predvideva, da jih iz kateregakoli vzroka ne bo mogoče porabiti za proizvodnjo polizdelkov in končnih izdelkov ali prodati,
- vse vrste zalog s pretečenim rokom uporabnosti,
- zaloge, pri katerih bo rok uporabnosti potekel v 90 dneh, v višini, kot jo določijo odgovorne osebe za zaloge,
- vse ostale zaloge, za katere je oslabitev potrebna iz kateregakoli drugega vzroka.

Morebitne oslabitve se preverjajo in evidentirajo po skupinah posameznih vrst zalog prek poslovnega izida.

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala družba Krka uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodne stroške ob normalni uporabi proizvodnih sredstev, in sicer neposredne stroške dela, amortizacije, storitev, energetskih virov, vzdrževanja in kakovosti. Odmiki od stalnih cen se izračunajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po proizvodnih stroških. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave, zmanjšani za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga družba Krka uporablja drseče nabavne cene.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Družba Krka pripozna popravek pričakovanih kreditnih izgub za vse dolžniške instrumente, ki niso izkazani po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba Krka pričakuje, da jih bo prejela, diskontiranimi na približek prvotne učinkovite obrestne mere. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja ali drugih povečanj kreditov, ki so sestavni del pogodbenih pogojev.

Popravki pričakovanih kreditnih izgub se priznavajo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se popravki pričakovanih kreditnih izgub pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil in so mogoče v naslednjih 12 mesecih (12-mesečni popravek pričakovanih kreditnih izgub). Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, mora družba Krka pripoznati popravek iz naslova izgube, ki jo pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila (vseživljenjska pričakovana izguba).

Oslabitev terjatev in sredstev iz pogodb

Za terjatve iz poslovanja in sredstva iz pogodb družba Krka uporablja poenostavljen pristop za izračun pričakovane kreditne izgube. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja oziroma za katere družba Krka uporablja praktično rešitev (pogodbe, ki trajajo leto ali manj), se merijo po transakcijski ceni, določeni v skladu z *MSRP 15*, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Zato družba Krka ne spremlja sprememb v kreditnem tveganju, temveč namesto tega priznava popravek za izgube, ki temelji na vseživljenjski pričakovani kreditni izgubi na vsak datum poročanja. Družba Krka je oblikovala matriko rezervacij, ki temelji na njenih preteklih izkušnjah s kreditno izgubo, prilagojeno za morebitne prihodnje dejavnike, ki so značilni za dolžnike in gospodarsko okolje. Podlaga za izračun popravka je enotna metodologija, ki velja za družbo Krka in temelji na verjetnosti oziroma oceni neizpolnitve kupca.

Oslabitev finančnih naložb

Za finančne naložbe, ki vključujejo državne obveznice, merjene po odplačni vrednosti, družba enkrat na leto izmeri pričakovane kreditne izgube.

Razen v primerih, ko je pripoznana 12-mesečna pričakovana kreditna izguba, družba pripozna popravek vrednosti za izgube v znesku, ki je enak pričakovani kreditni izgubi v celotnem obdobju trajanja finančnega instrumenta. 12-mesečna pričakovana kreditna izguba je pripoznana za:

- dolžniške vrednostne papirje, za katere je ugotovljeno, da imajo majhno kreditno tveganje na datum poročanja, in
- druge dolžniške vrednostne papirje in bančna stanja, pri katerih se kreditno tveganje (tj. tveganje neplačila v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta) od začetnega pripoznanja ni bistveno povečalo.

Družba meni, da ima dolžniški vrednostni papir majhno kreditno tveganje, če je njegova ocena kreditnega tveganja enakovredna globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda, kar je enakovredno bonitetni oceni Baa2 ali več agencije Moody's ali BBB– ali več agencije S&P Global Ratings.

Družba spremlja spremembe kreditnega tveganja s sledenjem objavljenim zunanjim bonitetnim ocenam. Verjetnosti neplačila (PD), in sicer tako 12-mesečna kot v obdobju trajanja finančnega instrumenta, temeljijo na podatkih, ki jih predloži zunanja bonitetna agencija. Delež izgube ob neplačilu (LGD), ki odraža domnevno stopnjo izterjave, prav tako sporočijo zunanje bonitetne agencije.

Nefinančna sredstva

Družba Krka ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost svojih nefinančnih sredstev, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je večja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za potrebe preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote. To so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi na sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Izgube zaradi oslabitve sredstev v preteklih obdobjih družba Krka na datum poročanja ovrednoti in tako ugotovi, ali so se zmanjšale oziroma ali celo ne obstajajo več. Izguba zaradi oslabitve se odpravi ob spremembi ocen, na podlagi katerih družba Krka določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, pri kateri povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena, potem ko se odšteje amortizacijski odpis, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic

Ob odkupu lastnih delnic, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se nanašajo na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih družbe Krka pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Kratkoročni zasluški zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluški zaposlenih

Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlenih

Družba Krka je v skladu z zakonskimi predpisi zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na datum poročanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad.

V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in stroški vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub pa v drugem vseobsegajočem donosu.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba Krka zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba Krka določi rezervacije z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za tožbe

Družba Krka izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevki še ni znan.

Prihodki od prodaje iz pogodb s kupci

Družba Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in materiala. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na podlagi določil posamezne kupoprodajne pogodbe ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega družba Krka meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve.

Obvladovanje blaga ali storitev je odvisno od določil kupoprodajne pogodbe, do prenosa pa praviloma pride v trenutku, ko kupec blago prevzame ali ko je storitev opravljena. Običajni rok plačila je od 30 do 120 dni.

Družba Krka za vsako prodajno pogodbo presodi, katere izvršitvene obveze vsebuje. Presodi tudi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene. Pri ugotavljanju transakcijske cene prodanih izdelkov upošteva učinke variabilnega nadomestila in obstoj pomembnih sestavin financiranja v pogodbi.

Variabilno nadomestilo

Če je pogodbeno nadomestilo variabilno, družba Krka oceni znesek nadomestila, do katerega bo upravičena v zameno za prenos blaga na kupca. Omejeno variabilno nadomestilo, ki ga družba Krka oceni ob začetku pogodbe, ostane omejeno, dokler ni več zelo verjetno, da ne bo prišlo do pomembnega zmanjšanja zneska pripoznanih skupnih prihodkov, ko bo naknadno odpravljena negotovost, povezana z variabilnim nadomestilom. Po nekaterih pogodbah za prodajo izdelkov imajo kupci pravico do vračila ter bonusov in količinskih popustov. Posledica pravice do vračila, bonusov in količinskih popustov je variabilno nadomestilo.

Pravica do vračila

Nekatere pogodbe kupcem zagotavljajo pravico do vračila blaga zaradi poteka roka uporabnosti. Družba Krka oceni vrednost blaga, ki ga kupec ne bo vrnil, z metodo pričakovane vrednosti, ki zagotavlja najzanesljivejšo napoved variabilnega nadomestila, do katerega bo družba Krka upravičena. Zahteve v *MSRP 15* pri omejeni oceni variabilnega nadomestila veljajo tudi za določitev zneska variabilnega nadomestila, ki ga družba Krka lahko vključi v transakcijsko ceno. Za blago, za katero se na podlagi preteklih izkušenj in poslovne prakse v danem okolju pričakuje, da bo vrnjeno namesto prihodkov, družba Krka pripozna obveznost povračila. Pravica do vračila sredstev (in ustrezna prilagoditev stroškov prodanih proizvodov) se prav tako pripozna za pravico do prejema izdelkov od kupca.

Bonusi in količinski popusti

Družba Krka določenim kupcem naknadno odobri bonuse in količinske popuste, ko količina ali vrednost kupljenih izdelkov v določenem obdobju preseže mejno vrednost, določeno v pogodbi. Popusti se pobotajo z zneski, ki jih je dolžan poravnati kupec. Variabilno nadomestilo za naknadno odobritev pričakovanih bonusov in količinskih popustov družba Krka oceni na podlagi pogodbenih določil in kriterijev oziroma elementov, ki so osnova za priznavanje bonusov in količinskih popustov. Pri ocenjevanju družba uporabi metodo najverjetnejše vrednosti ali metodo pričakovane vrednosti. Izbrana metoda, ki najboljše predvideva vrednost bonusov in količinskih popustov, temelji na številu mejnih vrednosti v pogodbi.

Razkritja o uporabi ocen in presoj v zvezi z oceno variabilnega nadomestila so navedena v poglavju Podlage za pripravo računovodskih izkazov.

Pomembna pravica do financiranja

Družba Krka v nekaterih primerih od svojih kupcev prejme kratkoročne predujme. Na podlagi praktične rešitve iz 63. člena *MSRP 15* ne prilagodi obljubljenega zneska nadomestila zaradi učinkov pomembne sestavine financiranja, ker ob začetku pogodbe pričakuje, da bo obdobje od prenosa obljubljenega blaga ali storitve na kupca do plačila nadomestila za to blago ali storitev krajše od enega leta.

Zneski iz pogodb

Sredstva iz pogodb

Sredstvo iz pogodbe je pravica do nadomestila v zameno za blago ali storitve, ki so prenesene na kupca. Če družba Krka blago ali storitve prenese na kupca, preden ta plača nadomestilo ali preden nadomestilo zapade v plačilo, se nadomestilo pripozna kot pogojno sredstvo iz pogodbe. Po zaključku posla in potrditvi kupca se sredstva iz pogodbe prerazvrstijo med terjatve do kupcev.

Terjatve iz poslovanja

Terjatev predstavlja pravico družbe Krka do brezpogojnega zneska nadomestila. Nadomestilo torej v določenem roku zapade v plačilo (gl. računovodske usmeritve za pripoznanje finančnih instrumentov).

Obveznosti iz pogodb

Obveznost iz pogodbe je obveznost prenosa blaga ali storitev na kupca v zameno za nadomestilo, ki ga je družba Krka prejela od kupca (ali ga je kupec dolžan poravnati). Če kupec nadomestilo poravnava pred prenosom blaga ali storitev nanj, se obveznost iz pogodbe pripozna na dan poravnave ali na dan zapadlosti v plačilo (kar nastopi prej). Obveznosti iz pogodbe se pripoznajo kot prihodki, ko družba izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

Sredstva iz naslova pravice do povračila

Sredstva iz naslova pravice do povračila predstavljajo pravico družbe Krka do prejema blaga, za katero pričakuje, da ga bo kupec vrnil.

Sredstvo se izmeri po prejšnji knjigovodski vrednosti zaloge, zmanjšani za vse pričakovane stroške prejema blaga, vključno z morebitnim zmanjšanjem vrednosti vrnjenega blaga. Družba Krka redno preverja vrednost sredstva z vidika morebitnih sprememb pričakovanega vračila in morebitnega dodatnega zmanjšanja vrednosti vrnjenih izdelkov.

Obveznost povračila

Obveznost povračila je obveznost vračila dela nadomestil ali vseh prejetih nadomestil (ali terjatev do kupca). Izhaja iz naslova bonusov in količinskih popustov. Izmeri se v znesku, za katerega družba Krka pričakuje, da ga bo morala vrniti kupcu.

Družba Krka ob koncu vsakega obdobja poročanja ponovno preveri svojo oceno obveznosti povračil (in s tem povezano spremembo transakcijske cene). Opisana računovodska usmeritev velja tudi za variabilno nadomestilo.

Presoja, kakšno vlogo ima družba v posameznih pogodbah s kupci, zanjo ni pomembna, saj praviloma nastopa kot principal.

Družba praviloma nima sklenjenih dolgoročnih kupoprodajnih pogodb s kupci.

Državne podpore

Prihodki iz naslova državnih podpor se v začetku pripoznajo, če obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba Krka prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov, se dosledno pripoznavajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida dosledno pripoznavajo med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Med prejetimi državnimi podporami družba pripoznava emisijske kupone, ki jih brezplačno prejme od države. Brezplačno pridobljeni emisijski kuponi so izkazani med neopredmetenimi sredstvi v vrednosti 1 EUR za en emisijski kupon. Ob njihovi predaji družba zmanjša neopredmetena sredstva in pripozna druge poslovne prihodke.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, izgube zaradi oslavitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, napravam in opremi v gradnji ali pripravi.

Davek od dobička

Davek od dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum poročanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po izkazu finančnega položaja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja ter vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednje začasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, pri katerem ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti vrednosti, za katero obstaja verjetnost, da v predvidljivi prihodnosti ne bo popravljena. Odloženi davek se prav tako ne izkaže, ko gre za obdavčljive začasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja. Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka in če so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odložena terjatev za davek se pripozna v vrednosti verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

V letu 2023 je bil v Sloveniji sprejet Zakon o minimalnem davku, ki v slovenski davčno-pravni sistem uvaja minimalni davek, katerega namen je zagotoviti globalno minimalno obdavčitev dobička velikih mednarodnih in domačih skupin s 15-odstotno dejansko davčno stopnjo (minimalna davčna stopnja). Zakon je bil sprejet na podlagi Direktive EU

2022/2523 o zagotavljanju globalne minimalne davčne stopnje za mednarodne skupine podjetij in velike domače skupine v EU, ki je bila pripravljena na podlagi Vzorčnih pravil GLOBE, ki jih je oktobra 2021 pripravila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Pravila minimalnega davka iz zakona se uporabljajo za poslovna leta od 1. januarja 2024 dalje.

Poslovodstvo je ocenilo vpliv globalnega minimalnega davka na računovodske izkaze družbe Krka in ob predpostavkah trenutno veljavne davčne zakonodaje in podobnih poslovnih rezultatov ocenjuje, da nanje ne bo pomembno vplival. Presoja sicer še ni dokončno izvedena, vendar največjo izpostavljenost povrhjemu davku poslovodstvo ocenjuje v Sloveniji, kjer bi ob zgoraj navedenih predpostavkah ocenjena dejanska davčna stopnja znašala 14 % in bi tako plačali povrhnji davek v višini 1 % od presežnega dobička, v katerem je upoštevano zmanjšanje za vsebinsko izključitev dohodka. Največji delež povrhnjega davka za Slovenijo bi odpadel na družbo Krka.

Dobiček na delnico

Družba Krka izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu, pri čemer so izvzete lastne delnice. Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku na delnico, ker družba Krka ni izdala instrumentov, ki bi razvedenili ali pogojno razvedenili kapital.

Spremembe standardov in pojasnil, ki še niso začeli veljati

V nadaljevanju so predstavljeni standardi, dopolnitve in pojasnila standardov, ki do priprave računovodskih izkazov družbe Krka še niso začeli veljati. Družba Krka jih bo upoštevala pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njihovi uveljavitvi. Družba Krka ni sprejela nobenega od navedenih standardov, dopolnitev in pojasnil pred začetkom njihove uveljavitve.

Dopolnitve MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige: Prodaja ali prispevek sredstev med vlagateljem in njegovimi pridruženimi družbami ali skupnim podvigom

Dopolnitve pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička ali izgube pri poslu s pridruženimi družbami ali skupnim podvigom odvisen od tega, ali prodana ali vložena sredstva predstavljajo poslovni subjekt:

- dobiček ali izguba se pripozna v celoti, če se posel med vlagateljem in pridruženimi družbami ali skupnim podvigom nanaša na prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo poslovni subjekt (ki je v lasti odvisnega podjetja ali ne),
- dobiček ali izguba se pripozna delno, če se posel med vlagateljem in pridruženimi družbami ali skupnim podvigom nanaša na sredstva, ki ne predstavljajo poslovnega subjekta, tudi če so v lasti odvisnega podjetja.

Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze družbe Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 1 – Predstavitev računovodskih izkazov: Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne in nekratkoročne obveznosti z zavezami

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Dopolnitve vplivajo na to, da družbe obveznost razvrstijo kot kratkoročno, če nimajo brezpogojne pravice do odložitve plačila za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja. Dopolnitve, kot so bile izdane leta 2020, so odpravile zahtevo po brezpogojni pravici in namesto tega zahtevajo, da mora pravica do odložitve plačila obstajati na datum poročanja in imeti vsebino (na razvrščanje obveznosti ne vplivajo namere ali pričakovanja poslovodstva glede tega, ali bo družba uveljavila pravico do odložitve plačila oz. ali se bo odločila za predčasno plačilo).

Dopolnitve, izdane leta 2022, nadalje pojasnjujejo, da kadar je pravica do odložitve odplačila odvisna od izpolnjevanja pogojev (zavez), določenih v dogovoru o posojilu, na razvrstitev obveznosti med kratkoročne ali nekratkoročne vplivajo samo dogovori, ki jih mora družba izpolniti na datum poročanja ali pred njim. Pogodbe, ki jih mora družba izpolniti po datumu poročanja, ne vplivajo na razvrstitev obveznosti na ta datum. Vendar pa mora družba v skladu z dopolnitvami razkriti informacije o teh prihodnjih zavezah, ki bi uporabnikom pomagale razumeti tveganje, da bi lahko te obveznosti postale vračljive v 12 mesecih po datumu poročanja. Dopolnitve tudi pojasnjujejo, kako družba razvrsti obveznost, ki jo je

mogoče poravnati z lastnimi delnicami (npr. zamenljivi dolg). Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze družbe Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja: Dogovori o financiranju dobaviteljev

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Za družbo uvajajo dodatne zahteve po razkritju informacij o njenih dogovorih o financiranju dobaviteljev, ki bi uporabnikom (vlagateljem) omogočile oceniti učinke teh dogovorov na obveznosti in denarne tokove družbe ter izpostavljenost družbe likvidnostnemu tveganju. Dopolnitve veljajo za dogovore o financiranju dobaviteljev (imenovane tudi financiranje dobavne verige, financiranje obveznosti ali obratni faktoring), ki imajo naslednje značilnosti:

- ponudnik financiranja (imenovan tudi faktor) plača zneske, ki jih družba (kupec) dolguje svojim dobaviteljem;
- družba se strinja, da bo v skladu s pogoji dogovorov račun plačala na isti datum ali pozneje, kot so plačani njeni dobavitelji;
- družbi so zagotovljeni podaljšani plačilni roki ali pa imajo dobavitelji korist od predčasnega plačila.

Ne glede na to se dopolnitve ne uporabljajo za dogovore o financiranju terjatev ali zalog. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze družbe Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MSRP 16 – Najemi: Obveznost iz najema pri prodaji in povratnem najemu

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. Dopolnitve vplivajo na to, kako prodajalec najemnik obračunava spremenljive najemnine pri prodaji in povratnem najemu. Uvajajo nov računovodski model za spremenljiva plačila in od prodajalcev najemnikov zahtevajo, da ponovno ocenijo in morebiti popravijo posle iz naslova prodaje in povratnega najema, sklenjene od leta 2019.

Dopolnitve potrjujejo naslednje:

- ob začetnem pripoznanju prodajalec najemnik vključi spremenljiva plačila najema, ko meri obveznost iz najema, ki izhaja iz naslova prodaje in povratnega najema;
- po začetnem pripoznanju prodajalec najemnik uporabi splošne zahteve za naknadno obračunavanje obveznosti iz najema, tako da ne pripozna nobenega dobička ali izgube v zvezi s pravico do uporabe, ki jo obdrži.

Prodajalec najemnik lahko sprejme različne pristope, ki izpolnjujejo nove zahteve za naknadno merjenje. Te dopolnitve ne spreminjajo obračunavanja najemov, razen tistih, ki nastanejo pri prodaji in povratnem najemu. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze družbe Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 12 – Davek od dobička: Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila v okviru drugega stebra

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali kasneje. Davki iz drugega stebra so davki, ki izhajajo iz davčnih zakonov, sprejetih ali vsebinsko sprejetih za izvajanje vzorčnih pravil v okviru drugega stebra, ki jih je objavila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Cilj teh pravil je s sistemom povrhnih davkov zagotoviti, da velike multinacionalne skupine v vsaki državi, v kateri poslujejo, plačajo vsaj najnižji 15-odstotni davek na dohodek. V okviru vzorčnih pravil obstajajo tri pravila, ki jih države lahko sprejmejo: pravilo o vključitvi dohodka, pravilo o premalo obdavčenem dobičku in minimalni kvalificirani domači povrhni davki. Pogosto se označujejo kot globalni minimalni povrhni davki ali povrhni davki. Pomisleki zainteresiranih strani glede obračunavanja odloženih davkov v zvezi z novimi povrhnimi davki v skladu z MSRP so v dopolnitvah upoštevani tako, da je družbam zagotovljena začasna obvezna oprostitvev obračunavanja odloženega davka za povrhni davek in da se od njih zahtevajo nova razkritja v zvezi s povrhnim davkom in olajšavo.

Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze družbe Krka in ob predpostavkah trenutno veljavne davčne zakonodaje in podobnih poslovnih rezultatov meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

Dopolnitve MRS 21 – Vplivi sprememb deviznih tečajev: Pomanjkanje zamenljivosti

Dopolnitve veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali kasneje. Zgodnja uporaba je dovoljena. V skladu z MRS 21 družba pri preračunu transakcij v tuji valuti uporablja promptni menjalni tečaj. V nekaterih državah oziroma pravnih redih promptni tečaj ni na voljo, ker valute ni mogoče zamenjati v drugo valuto.

MRS 21 je bil spremenjen, da bi se pojasnilo:

- kdaj je valuto mogoče zamenjati v drugo valuto in
- kako družba oceni promptni tečaj, če valuta ni zamenljiva.

Dopolnitve vključujejo tudi dodatne zahteve po razkritju, ki uporabnikom pomagajo opredeliti vpliv uporabe ocenjenega menjalnega tečaja na računovodske izkaze. Poslovodstvo je ocenilo vpliv dopolnitev na računovodske izkaze družbe Krka in meni, da nanje ne bodo pomembno vplivale.

3. Prihodki iz pogodb s kupci

Razčlenitev prihodkov iz pogodb s kupci

v tisoč EUR	2023	2022
Prihodki iz pogodb s kupci izdelkov	1.449.739	1.356.075
Prihodki iz pogodb s kupci materiala	214.872	188.334
Prihodki iz pogodb s kupci skupaj	1.664.611	1.544.409

Prihodki iz pogodb s kupci izdelkov po regijah

v tisoč EUR	2023	2022
Slovenija	66.087	60.503
Jugovzhodna Evropa	246.512	220.624
Vzhodna Evropa	376.988	387.489
Srednja Evropa	380.775	351.191
Zahodna Evropa	319.539	284.593
Čezmorska tržišča	59.838	51.675
Skupaj	1.449.739	1.356.075

V Ukrajini, ki je naš četrti največji trg, smo v letu 2023 prodali za 83.392 tisoč EUR izdelkov (v letu 2022 za 95.213 tisoč EUR), kar pomeni 5,8 % celotne prodaje družbe Krka.

V Ruski federaciji, ki je Krkin največji posamični trg, smo v letu 2023 prodali za 133.609 tisoč EUR izdelkov (v letu 2022 za 150.791 tisoč EUR), kar pomeni 9,2 % celotne prodaje družbe Krka. Povpraševanje po naših izdelkih je primerno.

Prihodki iz pogodb s kupci izdelkov po skupinah izdelkov

v tisoč EUR	2023	2022
Zdravila na recept	1.181.580	1.104.323
Izdelki brez recepta	168.858	163.482
Veterinarski izdelki	99.301	88.270
Skupaj	1.449.739	1.356.075

Zneski iz pogodb

Terjatve do kupcev so opisane v pojasnilu 17 – Terjatve do kupcev in druge terjatve, pripoznane obveznosti iz pogodb s kupci pa v pojasnilu 25 – Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci. Družba v letih 2023 in 2022 ni pripoznala sredstev iz pogodb s kupci, obveznosti iz pogodb pa je pripoznala v višini 5.053 tisoč EUR (8.593 tisoč EUR v letu 2022). Pripoznana sredstva in obveznosti iz pogodb s kupci so navedeni v izkazu finančnega položaja.

Obveznosti iz naslova pravice do povračila

Družba Krka je priznala obveznosti iz naslova pravice do povračila, in sicer vračunane bonuse in količinske popuste ter popuste na prodane izdelke drugim kupcem v višini 13.900 tisoč EUR (13.094 tisoč EUR v letu 2022).

Izvršitvene obveze

Družba Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in materiala. Prihodki iz pogodb s kupci se priznajo na podlagi določil posamezne prodajne pogodbe, sklenjene s kupcem, v trenutku prenosa obvladovanja blaga na kupca, v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega družba Krka meni, da bo upravičena v zameno za tako blago.

Prenos tveganj in koristi pri prodaji izdelkov za humano uporabo, veterinarskih izdelkov in materiala je odvisen od določil kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do njega pride v trenutku, ko kupec blago prevzame v skladu s klavzulami INCOTERMS 2022. Plačilni roki so po regijah (distribucijskih kanalih) in kupcih različni, običajno znašajo od 30 do 120 dni.

Družba Krka konec obdobja ni imela stroškov, nastalih za pridobitev ali izpolnitev pogodb s kupci, ki bi jih lahko priznala kot sredstvo.

4. Drugi poslovni prihodki

v tisoč EUR	2023	2022
Odprava nekratkoročnih rezervacij	0	1.827
Odprava odloženih prihodkov	462	755
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	779	352
Prevrednotovalni poslovni prihodki – najemi	2	0
Ostali poslovni prihodki	396	1.765
Drugi poslovni prihodki skupaj	1.639	4.699

Med ostale poslovne prihodke so vključene tudi državne podpore za zajezitev pandemije covid-19 v višini 1 tisoč EUR (156 tisoč EUR v letu 2022), prejete na osnovi interventnih zakonov. Izkazane so v upravičeni višini na podlagi izpolnjenih zakonskih pogojev za njihovo dodelitev in priznanje, tako da ni tveganja, da bi jih bilo treba vračati.

Družba izredne pomoči države za omilitev posledic energetske krize zaradi razmer v Ruski federaciji in Ukrajini v letu 2023 ni prejela (v letu 2022 je ta pomoč znašala 180 tisoč EUR).

Med ostale poslovne prihodke družba vključuje tudi prihodke od države zaradi brezplačno pridobljenih emisijskih kuponov, ki jih je predala v letu 2023, prejela pa v letu 2022. Glej pojasnilo 11 – Neopredmetena sredstva.

Ostali odpravljeni odloženi prihodki so prihodki iz naslova ostalih nepovratnih sredstev iz prejetih državnih podpor, ki pokrivajo obračunano amortizacijo za opredmetena osnovna sredstva v sorazmernem deležu, v katerem so bila prejeta.

5. Stroški po naravnih vrstah

v tisoč EUR	2023	2022
Stroški blaga in materiala	504.285	487.124
Stroški storitev	339.398	331.940
Stroški dela	378.344	317.362
Amortizacija	80.239	82.216
Neto odpisi in popravki vrednosti zalog	9.808	14.194
Neto oslabitve in odpisi terjatev	-3.960	1.548
Drugi poslovni odhodki	29.539	25.048
Stroški skupaj	1.337.653	1.259.432
Sprememba stanja zalog nedokončane proizvodnje in končnih izdelkov	16.250	-59.089
Skupaj	1.353.903	1.200.343

6. Stroški dela

v tisoč EUR	2023	2022
Stroški bruto plač in nadomestil	293.381	247.046
Stroški prispevkov za socialna zavarovanja	21.340	16.763
Stroški prispevkov za pokojninska zavarovanja	37.019	33.189
Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zasluški	7.046	3.264
Drugi stroški dela	19.558	17.100
Stroški dela skupaj	378.344	317.362

Pozaposlitveni in drugi dolgoročni zasluški so podrobneje razloženi v pojasnilu 22 – Rezervacije. Drugi stroški dela vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške prevoza na delo.

V letu 2023 je prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (vključeni so prispevki, ki jih plačata delodajalec in delojemalec) znašal 69.015 tisoč EUR (61.399 tisoč EUR v letu 2022).

Prispevek za dodatno pokojninsko zavarovanje je znašal 10.468 tisoč EUR (9.546 tisoč EUR v letu 2022).

7. Drugi poslovni odhodki

v tisoč EUR	2023	2022
Donacije in pomoči za humanitarne in druge namene	2.901	1.551
Izdatki za varstvo okolja	4.639	4.414
Druge dajatve	18.374	15.904
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri nepremičninah, napravah in opremi ter neopredmetenih sredstvih	1.054	818
Ostali poslovni odhodki	2.571	2.361
Drugi poslovni odhodki skupaj	29.539	25.048

Med drugimi dajatvami je za 16.177 tisoč EUR (13.854 tisoč EUR v letu 2022) različnih davkov na zdravila in pristojbin za opravljanje promocijskih dejavnosti strokovnih sodelavcev, ki jih družba Krka plačuje v posameznih državah.

8. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2023	2022
Neto tečajne razlike	0	45.105
Prihodki od obresti	9.074	2.369
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	4.277	9.096
– realizirani prihodki	4.277	8.847
– sprememba poštene vrednosti	0	249
Prihodki iz drugih finančnih instrumentov	7.245	0
– realizirani prihodki	3.220	0
– sprememba poštene vrednosti	4.025	0
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	40.354	702
– dividende	808	702
– dobički odvisnih družb v skupini	39.546	0
Drugi finančni prihodki	14	472
Finančni prihodki skupaj	60.964	57.744
Neto tečajne razlike	-42.096	0
Odhodki za obresti	-3.781	-1.718
– plačane obresti	-3.705	-1.669
– obresti iz najemov	-76	-49
Odhodki iz izvedenih finančnih instrumentov	-4.782	0
– realizirani odhodki	-389	0
– sprememba poštene vrednosti	-4.393	0
Odhodki iz drugih finančnih instrumentov	0	-45
– realizirani odhodki	0	-45
Drugi finančni odhodki	-3.564	-1.593
Finančni odhodki skupaj	-54.223	-3.356
Neto finančni izid	6.741	54.388

Neto finančni izid v letu 2023 je bil predvsem zaradi slabšega izida iz neto tečajnih razlik manjši za 47.647 tisoč EUR. V letu 2023 se je nadaljevala politika delnega zavarovanja tveganja ruskega rublja in ameriškega dolarja s finančnimi instrumenti. Največji vpliv je imel tečaj rublja (končni tečaj 31. 12. 2023: 1 EUR = 99,9723 RUB; 31. 12. 2022: 1 EUR = 78,4308 RUB).

Prihodki iz drugih finančnih instrumentov v višini 7.245 tisoč EUR so kapitalski donosi iz finančnih naložb v zakladne menice.

Prihodki iz finančnih naložb po odplačni vrednosti v višini 432 tisoč EUR (702 tisoč EUR v letu 2022) so prihodki od obveznic in so prikazani pod prihodki od obresti. Več o teh naložbah je v pojasnilu 14 – Finančne naložbe.

Več o tveganju sprememb deviznih tečajev je v pojasnilu 30 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

9. Davek od dobička

Prilagoditev na efektivno davčno stopnjo

v tisoč EUR	2023	2022
Odmerjeni davek	36.241	63.301
Odloženi davek	-1.673	742
Davek od dobička skupaj	34.568	64.043
Dobiček pred davkom	329.049	412.258
Davek, obračunan po 19-odstotni stopnji	62.519	78.329
Davek od zmanjšanja prihodkov	-7.439	-133
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	3.198	2.677
Davek od davčnih olajšav	-20.328	-17.588
Davek od povečanja/zmanjšanja odhodkov za davčne namene	-1.922	758
Vpliv spremembe davčne stopnje z 19 % na 22 % na odložene davke	-1.460	0
Davek od dobička skupaj	34.568	64.043
Efektivna davčna stopnja	10,5 %	15,5 %

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter olajšave za naložbe.

Vpliv globalnega minimalnega davka (povrhnega davka) je razkrit v *Pomembnih računovodskih usmeritvah – Spremembe standardov in pojasnil, ki še niso začeli veljati (Davek od dobička: Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila v okviru drugega stebra)*.

10. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zemljišča	51.786	28.010
Zgradbe	242.811	243.918
Oprema	240.106	238.871
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	57.273	52.107
Pravica do uporabe sredstev	3.549	3.874
Nepremičnine, naprave in oprema skupaj	595.525	566.780

V letu 2023 smo v družbi Krka med naložbami največ namenili za obnovo pakirnice v Notolu, in sicer 14.713 tisoč EUR (6.712 tisoč EUR v letu 2022), za gradnjo objekta Paviljon 3 smo zagotovili 13.340 tisoč EUR (3.389 tisoč EUR v letu 2022) in za povečanje zmogljivosti v obratu Ljutomer 12.254 tisoč EUR (660 tisoč EUR v letu 2022). Za projekte na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij smo namenili 9.742 tisoč EUR (4.999 tisoč EUR v letu 2022), za povečanje zmogljivosti obrata OTO pa 6.008 tisoč EUR (15.162 tisoč EUR v letu 2022).

Večino pravic do uporabe sredstev predstavlja pravica do uporabe sredstev iz naslova zgradb v vrednosti 3.533 tisoč EUR (3.858 tisoč EUR v letu 2022).

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme (NNO)

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Pravica do uporabe sredstev	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1. 1. 2022*	28.010	624.215	1.058.928	34.621	5.111	1.750.885
Nabava	0	0	0	72.970	0	72.970
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	0	16.122	39.362	-55.484	0	0
Aktiviranje – najemi MSRP 16	0	0	0	0	1.918	1.918
Odtujitve, oslabitve, manki, viški	0	-636	-17.131	0	-257	-18.024
Prenosi, prekvalifikacije	0	-241	299	0	0	58
Stanje 31. 12. 2022	28.010	639.460	1.081.458	52.107	6.772	1.807.807
Stanje 1. 1. 2023	28.010	639.460	1.081.458	52.107	6.772	1.807.807
Nabava	0	0	0	102.876	0	102.876
Aktiviranje – prenosi z NNO v pridobivanju	23.756	19.145	54.809	-97.710	0	0
Aktiviranje – najemi MSRP 16	0	0	0	0	765	765
Odtujitve, oslabitve, manki, viški	20	-414	-31.420	0	-69	-31.883
Prenosi, prekvalifikacije	0	357	-357	0	0	0
Stanje 31. 12. 2023	51.786	658.548	1.104.490	57.273	7.468	1.879.565
Popravek vrednosti						
Stanje 1. 1. 2022*	0	-375.664	-803.764	0	-2.066	-1.181.494
Amortizacija	0	-20.360	-55.104	0	-1.062	-76.526
Odtujitve, manki, viški	0	507	16.314	0	230	17.051
Prenosi, prekvalifikacije	0	-25	-33	0	0	-58
Stanje 31. 12. 2022	0	-395.542	-842.587	0	-2.898	-1.241.027
Stanje 1. 1. 2023	0	-395.542	-842.587	0	-2.898	-1.241.027
Amortizacija	0	-20.400	-53.064	0	-1.064	-74.528
Odtujitve, manki, viški	0	398	31.074	0	43	31.515
Prenosi, prekvalifikacije	0	-193	193	0	0	0
Stanje 31. 12. 2023	0	-415.737	-864.384	0	-3.919	-1.284.040
Neodpisana vrednost						
Stanje 1. 1. 2022	28.010	248.551	255.164	34.621	3.045	569.391
Stanje 31. 12. 2022	28.010	243.918	238.871	52.107	3.874	566.780
Stanje 1. 1. 2023	28.010	243.918	238.871	52.107	3.874	566.780
Stanje 31. 12. 2023	51.786	242.811	240.106	57.273	3.549	595.525

* Prerazporejeno z nabavne vrednosti na popravek vrednosti zaradi prenosa oslabitev osnovnih sredstev, ki smo jih preteklosti prikazovali v postavki druge kratkoročne obveznosti – drugo. Vrednost prerazporeditve znaša za zgradbe 2 tisoč EUR in za opremo 638 tisoč EUR.

V letih 2022 in 2023 družba Krka ni izvedla investicij, ki bi izpolnjevale merila za pripis stroškov izposojanja.

Vse nepremičnine, naprave in oprema so proste bremen. Stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobivanjem nepremičnin, naprav in opreme, je razkrito v pojasnilu 27 – Pogojne obveznosti in zaveze.

Gibanje in stanje obveznosti iz najema ter zneski, pripoznani v poslovnem izidu, so predstavljeni v pojasnilih 28 – Najemi in 30 – Finančni instrumenti in tveganja.

11. Neopredmetena sredstva

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Premoženjske pravice	15.138	14.334
Druge neopredmetena sredstva	7.556	7.007
– dolgoročno odloženi stroški poslovanja	216	282
– projekti razvijanja	4.478	5.710
– emisijski kuponi	2.862	1.015
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	3.349	3.619
Neopredmetena sredstva skupaj	26.043	24.960

Družba med drugimi neopredmetenimi sredstvi izkazuje od države brezplačno pridobljene in na trgu kupljene emisijske kupone. V letu 2023 je pridobila 50.736 emisijskih kuponov, od tega 9736 brezplačnih emisijskih kuponov (9736 v letu 2022), ki jih bo predala državi v letu 2024, in 41.000 na trgu kupljenih emisijskih kuponov v vrednosti 3.206 tisoč EUR. V letu 2023 je predala 27.476 emisijskih kuponov, od tega 9736 brezplačno pridobljenih in 17.740 kupljenih na trgu v vrednosti 1.359 tisoč EUR. Predani emisijski kuponi so bili kupljeni v letih 2022 in 2023, pri predaji je bila uporabljena metoda FIFO. Na dan 31. 12. 2023 je imela 46.116 emisijskih kuponov v skupni vrednosti 2.862 tisoč EUR (22.856 emisijskih kuponov v vrednosti 1.015 tisoč EUR na dan 31. 12. 2022). Družba v letu preda več emisijskih kuponov, kot jih brezplačno prejme od države, zato je njihova neto plačnica.

Gibanje neopredmetenih sredstev (NS)

v tisoč EUR	Premoženjske pravice	Druge NS	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost				
Stanje 1. 1. 2022	87.404	28.571	3.929	119.904
Nabava	0	0	6.570	6.570
Prenosi z NS v pridobivanju	3.771	2.870	-6.641	0
Odtujitve, manki, viški	-858	-1.982	-239	-3.079
Prenosi, prekvalifikacije	-54	-4	0	-58
Stanje 31. 12. 2022	90.263	29.455	3.619	123.337
Stanje 1. 1. 2023	90.263	29.455	3.619	123.337
Nabava	0	0	8.875	8.875
Prenosi z NS v pridobivanju	5.182	3.366	-8.548	0
Odtujitve, manki, viški	-2.650	-1.932	-597	-5.179
Stanje 31. 12. 2023	92.795	30.889	3.349	127.033
Popravek vrednosti				
Stanje 1. 1. 2022	-72.604	-21.672	0	-94.276
Amortizacija	-4.202	-1.488	0	-5.690
Odtujitve, manki, viški	823	708	0	1.531
Prenosi, prekvalifikacije	54	4	0	58
Stanje 31. 12. 2022	-75.929	-22.448	0	-98.377
Stanje 1. 1. 2023	-75.929	-22.448	0	-98.377
Amortizacija	-4.378	-1.333	0	-5.711
Odtujitve, manki, viški	2.650	448	0	3.098
Stanje 31. 12. 2023	-77.657	-23.333	0	-100.990
Neodpisana vrednost				
Stanje 1. 1. 2022	14.800	6.899	3.929	25.628
Stanje 31. 12. 2022	14.334	7.007	3.619	24.960
Stanje 1. 1. 2023	14.334	7.007	3.619	24.960
Stanje 31. 12. 2023	15.138	7.556	3.349	26.043

12. Naložbe v odvisne družbe

Gibanje naložb v odvisne družbe

v tisoč EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost	
Stanje 1. 1. 2022	355.435
Nakup deleža družbe	91
Naknadna vplačila	9.228
Stanje 31. 12. 2022	364.754
Stanje 1. 1. 2023	364.754
Ustanovitev novih družb	20
Naknadna vplačila	1.982
Vračila naknadnih vplačil	-500
Stanje 31. 12. 2023	366.256
Popravek vrednosti	
Stanje 1. 1. 2022	-8.991
Stanje 31. 12. 2022	-8.991
Stanje 1. 1. 2023	-8.991
Stanje 31. 12. 2023	-8.991
Neodpisana vrednost	
Stanje 1. 1. 2022	346.444
Stanje 31. 12. 2022	355.763
Stanje 1. 1. 2023	355.763
Stanje 31. 12. 2023	357.265

Družba Krka najmanj enkrat na leto preveri, ali obstajajo indikatorji za oslabitev naložb v odvisne družbe. Za naložbe, pri katerih obstaja tveganje oslabitve, se poštena vrednost ugotavlja z metodami, ki so za posamezno naložbo najprimernejše. Zadnja presoja je bila februarja 2024.

Preizkus oslabitve naložb v odvisnih družbah OOO KRKA-RUS in OOO KRKA FARMA

V Ruski federaciji ima družba Krka v lasti odvisno družbo Krka-Rus, ki opravlja proizvodne dejavnosti, in odvisno družbo Krka Farma, ki opravlja distribucijsko dejavnost. Obe naložbi skupaj predstavljata eno denar ustvarjajočo enoto (DUE). Knjigovodska vrednost naložbe v družbi Krka-Rus znaša 118.916 tisoč EUR (118.916 tisoč EUR konec leta 2022), knjigovodska vrednost naložbe v družbi Krka Farma pa 15.170 tisoč EUR (15.170 tisoč EUR konec leta 2022).

Zaradi razmer v Ukrajini in Ruski federaciji ter posledično večje negotovosti na teh trgih ostaja tehtani povprečni strošek kapitala (diskontna stopnja) na višji ravni. Poslovodstvo je zato za obe naložbi v odvisni družbi z diskontiranjem prihodnjih denarnih tokov odvisnih družb ocenilo vrednost pri uporabi. Uporabljeni so bili petletni finančni načrti za družbi, kjer je predvidena rast poslovnega izida pred obrestmi, davki in amortizacijo v višini 6,3 % (v letu 2022 je bila načrtovana povprečna petletna rast v višini 6,1 %). Napovedi poslovanja temeljijo na preteklem poslovanju in upravičenem pričakovanju o poslovanju v prihodnosti. Uporabljena je bila diskontna stopnja v višini 15,3 % (v letu 2022 je znašala 14,0 % za petletno napoved in 12,1 % za preostalo vrednost). Letna stopnja rasti prostega denarnega toka v preostali vrednosti je bila upoštevana v višini 4,0 % (enako tudi v letu 2022) in temelji na javno dostopnih dolgoročnih ocenah inflacije v Ruski federaciji. Vrednosti, določene za ključne predpostavke, predstavljajo najboljšo oceno poslovodstva o prihodnjih trendih v panogi in temeljijo na zgodovinskih podatkih, pridobljenih iz notranjih in zunanjih virov.

Trenutna strategija družbe Krka ne predvideva prodaje odvisnih družb v Ruski federaciji. Projekcije, uporabljene v preizkusu oslabitve, so pripravljene ob predpostavki nespremenjenega poslovanja in delujočega podjetja (going concern) z nedoločeno dobo koristnosti.

Na podlagi preizkusa oslabitve je bilo ugotovljeno, da ni potrebe po oslavitvi naložb v odvisnih družbah.

Deleži v odvisnih družbah

v tisoč EUR	Delež lastništva	Osnovni kapital	Vrednost deležev v odvisnih družbah	
	31. 12. 2023	31. 12. 2023	31. 12. 2023	31. 12. 2022
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	100 %	53.629	118.916	118.916
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650	97.000	97.000
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	100 %	14.753	36.416	36.416
Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd., Ningbo, Kitajska	60 %	61.225	37.624	35.642
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	100 %	18.983	19.738	19.738
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	4.030	18.697	18.697
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	100 %	7.541	15.170	15.170
Krka France Eurl, Pariz, Francija	100 %	10	4.662	4.662
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	100 %	36	2.344	2.344
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10	2.266	2.266
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano, Italija	100 %	10	1.350	1.350
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	100 %	1	1.042	1.042
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	100 %	3	503	1.003
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Severna Makedonija	100 %	796	802	802
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	100 %	300	376	376
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	100 %	117	184	184
123 Acurae Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	25	25	25
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	14	16	16
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	100 %	12	11	11
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	100 %	10	10	10
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	100 %	10	10	10
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	100 %	10	10	10
KRKA HELLAS E.P.E., Atene, Grčija	100 %	10	10	10
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	100 %	7	10	10
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	100 %	10	10	10
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	100 %	10	10	10
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	100 %	10	10	10
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	100 %	3	9	9
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	100 %	9	8	8
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka	100 %	4	3	3
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	100 %	1	2	2
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1	1	1
KRKA GCC L.L.C., Dubaj, Združeni arabski emirati	100 %	9	10	-
KRKA Netherlands B.V., Breda, Nizozemska	100 %	10	10	-
Skupaj		168.259	357.265	355.763

31. 12. 2023 je imela odvisna družba Terme Krka, d. o. o., 100-odstotni lastniški delež v družbi Golf Grad Otočec, d. o. o., odvisna družba KRKA France Eurl pa 100-odstotni lastniški delež v družbi HCS bvba v Belgiji. 40-odstotni lastnik družbe Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd. je kitajska družba Ningbo Menovo Pharmaceutical Co. Ltd.

13. Dana posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročno dana posojila	41.243	56.013
– posojila, dana odvisnim družbam	0	14.100
– posojila, dana drugim	11.243	11.913
– depoziti, dani bankam	30.000	30.000
Kratkoročno dana posojila	65.699	6.669
– del nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	12.827	5.140
– posojila, dana odvisnim družbam	1.697	888
– posojila, dana drugim	13	23
– depoziti, dani bankam	50.000	0
– kratkoročne terjatve za obresti	1.162	618
Dana posojila skupaj	106.942	62.682

Letna obrestna mera za posojila znotraj skupine Krka je ob sklenitvi posojilne pogodbe priznana obrestna mera, ki jo določi minister Republike Slovenije za finance na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2023 je bila 0,870 %.

Nekratkoročna posojila vključujejo 30.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad enim letom pri slovenski banki z visoko bonitetno oceno.

Med nekratkoročna posojila drugim spadajo posojila zaposlenim, ki jih družba Krka daje v skladu z internimi akti in so namenjena nakupu ali obnovi stanovanj. Letna obrestna mera se je v letu 2023 gibala med 4,096 % in 5,008 % (v letu 2022 med 0,281 % in 3,652 %). Odplačilna doba posojil je največ 15 let.

Med kratkoročno danimi depoziti bankam je 50.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad 90 dni in manj kot eno leto pri tuji banki z visoko bonitetno oceno. Ta depozit je bil sklenjen leta 2023, zato ga ob koncu leta 2022 ni bilo.

Posojila, dana odvisnim družbam, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi terjatvami za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročna posojila, dana odvisnim družbam	0	14.100
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	0	14.100
Kratkoročna posojila, dana odvisnim družbam, vključno z delom nekratkoročnega posojila, ki zapade v prihodnjem letu	12.826	4.349
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	11.106	2.502
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	1.330	1
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	115	115
KRKA HELLAS E.P.E., Atene, Grčija	100	100
HCS bvba*, Edegem, Belgija	78	74
KRKA Netherlands B.V., Breskens, Nizozemska	43	0
KRKA GCC L.L.C., Dubaj, Združeni arabski emirati	36	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	12	9
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	2	1
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	2	2
Krka France Eurl, Pariz, Francija	1	601
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	1	1
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano, Italija	0	890
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	0	50
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	0	1
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	0	1
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	0	1
Posojila, dana odvisnim družbam, skupaj	12.826	18.449

* HCS bvba je v 100-odstotni lasti odvisne družbe Krka France Eurl.

Odplačilna doba nekratkoročnega posojila odvisni družbi Terme Krka na dan 31. 12. 2023 je bila šest mesecev.

14. Finančne naložbe

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Nekratkoročne finančne naložbe	47.673	110.769
– finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (lastniški instrumenti)	26.900	15.988
– finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	20.773	94.781
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti	306.769	52.437
– finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	236.751	0
– finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	70.018	50.697
– izvedeni finančni instrumenti	0	1.740
Finančne naložbe skupaj	354.442	163.206

Med finančnimi sredstvi po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa je bilo za 953 tisoč EUR naložb v delnice in deleže družb v Sloveniji (876 tisoč EUR konec leta 2022), za 25.947 tisoč EUR pa naložb v delnice družb v tujini (15.112 tisoč EUR konec leta 2022).

Dolgoročne finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti) v višini 20.773 tisoč EUR so obveznice držav članic EU z dospelostjo, daljšo od enega leta, in z oceno kreditnega tveganja, ki ustreza globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda. Bonitetna ocena vseh obveznic spada v tako imenovani nižji srednji naložbeni razred (lower medium grade).

Kratkoročne finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti) v višini 70.018 tisoč EUR so obveznice z dospelostjo, krajšo od enega leta, in z oceno kreditnega tveganja, ki ustreza globalno razumljivi definiciji naložbenega

razreda. 35 % jih spada v zgornji srednji naložbeni razred (upper medium grade), 65 % pa v nižji srednji naložbeni razred (lower medium grade).

Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida predstavljajo naložbe v zakladne menice držav članic EU z visoko bonitetno oceno, ki ustreza globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda. 59 % portfelja zakladnih menic je visoke kakovosti (high grade), 41 % pa ga spada v prvi naložbeni razred (prime).

Med finančnimi naložbami po odplačni vrednosti je bilo za 6.033 tisoč EUR (6.533 tisoč EUR konec leta 2022) naložb v slovenske državne obveznice, za 84.758 tisoč EUR (138.945 tisoč EUR konec leta 2022) pa naložb v tuje državne obveznice. Zmanjšanje finančnih naložb po odplačni vrednosti v višini 53.311 tisoč EUR je posledica dospelosti državnih obveznic. Povečanje finančnih naložb po pošteni vrednosti prek poslovnega izida v višini 571.826 tisoč EUR zajema pridobitve zakladnih menic, zmanjšanje v višini 339.100 tisoč EUR pa odtujitve zakladnih menic zaradi njihove dospelosti.

Gibanje finančnih sredstev

v tisoč EUR	Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	Finančne naložbe po odplačni vrednosti	Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida
Stanje 1. 1. 2022	15.860	207.009	33.970
Povečanje	0	54.083	0
Zmanjšanje	0	-119.265	-40.000
Tečajne razlike	0	3.651	0
Prilagoditev na tržno vrednost	128	/	30
Stanje 31. 12. 2022	15.988	145.478	0
Stanje 1. 1. 2023	15.988	145.478	0
Povečanje	0	2.103	571.826
Zmanjšanje	0	-53.311	-339.100
Tečajne razlike	0	-3.479	0
Prilagoditev na tržno vrednost	10.912	/	4.025
Stanje 31. 12. 2023	26.900	90.791	236.751

Povečanje finančnih sredstev zajema nove pridobitve in pripisane obresti, zmanjšanje pa prejete kupone, pripisane negativne obresti in odtujitve zaradi dospelosti naložb. Prilagoditev vrednosti nekratkoročnih finančnih naložb po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu v višini 10.912 tisoč EUR (128 tisoč EUR v letu 2022). Tečajne razlike finančnih naložb po odplačni vrednosti v višini -3.479 tisoč EUR (3.651 tisoč EUR v letu 2022) so pripoznane v finančnih odhodkih.

15. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisoč EUR	Terjatve		Obveznosti	
	2023	2022	2023	2022
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	1.978	1.708	5.284	2.490
Terjatve	1.055	1.687	0	0
Dividende	1.800	33	0	0
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge	8.297	7.728	0	0
Skupaj	13.130	11.156	5.284	2.490
Pobotanje	-5.284	-2.490	-5.284	-2.490
Neto	7.846	8.666	0	0

v tisoč EUR	Stanje 1. 1. 2022	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v drugem vseob- segajočem donosu	Stanje 31. 12. 2022	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v drugem vseob- segajočem donosu	Stanje 31. 12. 2023
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	-739	-19	-24	-782	270	-2.794	-3.306
Terjatve	1.484	203	0	1.687	-632	0	1.055
Dividende	19	14	0	33	1.767	0	1.800
Rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluzke	11.978	-940	-3.310	7.728	268	301	8.297
Skupaj	12.742	-742	-3.334	8.666	1.673	-2.493	7.846

Za preračun odloženih davkov je uporabljena spremenjena davčna stopnja, ki se je z 19-odstotne zvišala na 22-odstotno. Vpliv spremembe znaša 1.368 tisoč EUR.

16. Zaloge

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Material	249.217	215.961
Nedokončana proizvodnja	113.596	122.864
Končni izdelki	110.199	122.144
Trgovsko blago	18.705	12.711
Predujmi za zaloge	22.175	19.298
Zaloge skupaj	513.892	492.978

Povečanje zalog je posledica prilagajanja negotovim razmeram na trgu. S skrbnim načrtovanjem zalog in vzdrževanjem varnostnih zalog si zagotavljamo stalen dostop do repromateriala, ki ga potrebujemo za proizvodnjo končnih izdelkov. Načrtovanje zalog repromateriala temelji na prodajnih napovedih. Prav tako skrbimo za optimalne oziroma primerne zaloge končnih izdelkov v celotni distribucijski verigi.

Neto odpisi in popravki vrednosti zalog, ki so prikazani v poslovnih odhodkih, so v letu 2023 znašali 9.808 tisoč EUR, v letu 2022 pa 14.194 tisoč EUR.

Družba nima zastavljenih zalog kot jamstvo za obveznost.

17. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne terjatve do kupcev	463.126	357.889
– kratkoročne terjatve do odvisnih družb	268.438	196.166
– kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine Krka	194.688	161.723
Kratkoročne terjatve iz naslova dividend	9.837	171
Kratkoročne terjatve do drugih	37.279	12.468
Terjatve skupaj	510.242	370.528

Pri kreditni zavarovalnici je bilo zavarovanih 97,9 % terjatev do kupcev zunaj skupine Krka, ob upoštevanju lastne udeležbe pa 93,4 % (31. 12. 2022 pa 97,3 % terjatev do kupcev zunaj skupine Krka, ob upoštevanju lastne udeležbe pa 87,6 %).

Kratkoročne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	106.356	76.254
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	58.515	36.260
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	21.500	16.395
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	12.346	2.403
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	11.693	10.128
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	11.457	8.406
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	10.665	4.307
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Severna Makedonija	8.758	9.792
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	7.561	9.981
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano, Italija	5.233	5.701
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	2.742	1.301
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	2.420	4.080
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	2.282	2.516
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	2.181	3.120
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	1.163	334
Krka France Eurl, Pariz, Francija	1.162	1.948
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	1.037	1.456
Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd., Ningbo, Kitajska	817	417
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	182	861
Terjatve do drugih družb v skupini Krka	368	506
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb skupaj	268.438	196.166

Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine Krka

v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti terjatev	Čista vrednost 31. 12. 2023	Čista vrednost 31. 12. 2022
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v državi	10.725	13	10.712	9.310
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine v tujini	215.586	30.999	184.587	154.898
Kratkoročno odloženi prihodki iz pogodb s kupci v tujini	-611	0	-611	-2.485
Kratkoročne terjatve do kupcev zunaj skupine skupaj	225.700	31.012	194.688	161.723

Neto oslabitve in odpisi terjatev, ki so izkazani v poslovnih odhodkih, so v letu 2023 znašali -3.960 tisoč EUR, v letu 2022 pa 1.548 tisoč EUR.

Kratkoročne terjatve do drugih

Večino kratkoročnih terjatev do drugih v skupni višini 37.279 tisoč EUR (31. 12. 2022 pa 12.468 tisoč EUR) predstavljajo terjatve do države, od tega terjatve iz naslova davka na dobiček 21.938 tisoč EUR (31. 12. 2022 teh terjatev ni bilo) in terjatve iz davka na dodano vrednost 5.438 tisoč EUR (31. 12. 2022 pa 4.346 tisoč EUR).

Predujmov za storitve je bilo za 322 tisoč EUR (31. 12. 2022 pa za 859 tisoč EUR).

18. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Denarna sredstva v banki	140.993	470.297
Denar in denarni ustrezniki skupaj	140.993	470.297

Med denarnimi sredstvi v banki je bil depozit v višini 118.000 tisoč EUR z ročnostjo do 90 dni (31. 12. 2022 pa 223.000 tisoč EUR).

19. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Krka v vrednosti 54.732 tisoč EUR je razdeljen na 32.793.448 navadnih kosovnih imenskih delnic. Obstaja le en razred delnic. Osnovni kapital je bil v celoti vplačan.

Lastne delnice

29. skupščina delničarjev družbe Krka, ki je bila 6. 7. 2023, je upravo družbe pooblastila za pridobivanje lastnih delnic. Skupni delež vseh lastnih delnic ne sme preseči 10 % osnovnega kapitala družbe Krka, torej 3.279.344 delnic, vključuje pa tudi delnice, ki jih je imela družba Krka na ta dan že v lasti. Pooblastilo velja 36 mesecev od dneva sprejetja sklepa.

Družba Krka lahko lastne delnice pridobiva s posli, sklenjenimi na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sicer po vsakokratni tržni ceni. Lahko jih pridobiva tudi zunaj organiziranega trga vrednostnih papirjev. Pri pridobivanju delnic na organiziranem trgu vrednostnih papirjev nakupna cena delnic ne sme biti nižja od knjigovodske vrednosti delnice, izračunane na podlagi vsakokratnih zadnjih javno objavljenih revidiranih računovodskih izkazov skupine Krka. Nakupna cena delnic prav tako ne sme biti višja od 25-kratnika čistega dobička na delnico, izračunanega na podlagi zadnjega javno objavljenega revidiranega konsolidiranega izkaza poslovnega izida skupine Krka.

Družba lahko v skladu s 3. in 4. odstavkom 381. člena ZGD-1 osnovni kapital zmanjša z umikom vseh lastnih delnic po poenostavljenem postopku in v breme drugih rezerv iz dobička.

Izvedeni nakupi lastnih delnic

	Število delnic	Tehtana povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
Stanje 31. 12. 2021	1.683.908		114.541
Nakupi v letu 2022	101.941	98,35	10.025
Stanje 31. 12. 2022	1.785.849		124.566
Nakupi v letu 2023	130.117	107,00	13.923
Stanje 31. 12. 2023	1.915.966		138.489

Izvedeni nakupi lastnih delnic prikazujejo nakupe, knjižene v posameznem letu. V tehtani povprečni ceni delnic je vključena tudi provizija pri nakupu. Plačani znesek, vključno s provizijo, se odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice, vse dokler se te delnice ne umaknejo, ponovno izdajo ali prodajo.

Izvedeni nakupi lastnih delnic v letu 2023 po dnevih so prikazani v pojasnilu 35 – Nakupi lastnih delnic.

Rezerve

Rezerve družbe Krka sestavljajo rezerve za lastne delnice, kapitalske, zakonske in statutarne rezerve ter rezerva za pošteno vrednost.

Rezerve za lastne delnice so 31. 12. 2023 znašale 138.489 tisoč EUR in so se v letu 2023 iz naslova oblikovanja zaradi dodatnega nakupa lastnih delnic povečale za 13.923 tisoč EUR.

Kapitalske rezerve se smejo uporabiti pod pogoji in za namene, ki jih določa zakon. 31. 12. 2023 so znašale 105.897 tisoč EUR in so vključevale splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 90.659 tisoč EUR, ki je bil ob prehodu na MSRP vključen v kapitalske rezerve, 10.844 tisoč EUR kapitalskih rezerv, oblikovanih v skladu s posebno uredbo v postopku lastninskega preoblikovanja družbe Krka, in 4.394 tisoč EUR kapitalskih rezerv, nastalih z zmanjšanjem osnovnega kapitala zaradi umika lastnih delnic. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala. Kapitalske rezerve se v letu 2023 niso spremenile.

Zakonske rezerve lahko družba Krka oblikuje do višine 30 % osnovnega kapitala za poravnavo morebitnih prihodnjih izgub. V letu 2023 se niso spremenile in so 31. 12. 2023 znašale 14.990 tisoč EUR.

Statutarne rezerve so 31. 12. 2023 znašale 30.000 tisoč EUR in se glede na stanje konec leta 2022 niso spremenile. Družba Krka jih lahko oblikuje do višine 30.000 tisoč EUR. Uporabi jih lahko za pokrivanje izgube, oblikovanje rezerv za lastne delnice, zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom delnic in uravnavanje dividendne politike. Statutarne rezerve so na razpolago za izplačilo.

Rezerva za pošteno vrednost vključuje kumulativno spremembo poštene vrednosti finančnih sredstev in pozaposlitvenih zaslužkov. Rezerva za pošteno vrednost se je v primerjavi z letom 2022 zmanjšala za 3.202 tisoč EUR in je 31. 12. 2023 znašala 1.105 tisoč EUR. Skupna sprememba je posledica povečanja poštene vrednosti finančnih sredstev (kapitalskih instrumentov) prek drugega vseobsegajočega donosa za 10.912 tisoč EUR ter zmanjšanja zaradi preračuna pozaposlitvenih zaslužkov za 11.621 tisoč EUR in za vpliv odloženih davkov za 2.493 tisoč EUR.

Zadržani dobički

Zadržani dobički so se povečali zaradi dobička v višini 294.481 tisoč EUR, zmanjšali pa zaradi uporabe bilančnega dobička za izplačilo dividend v višini 204.378 tisoč EUR po sklepu 29. skupščine delničarjev, ki je bila 6. 7. 2023, dodatnega oblikovanja rezerv za lastne delnice zaradi nakupa lastnih delnic v višini 13.923 tisoč EUR in sprememb rezervacij za odpravnine v višini 512 tisoč EUR.

Znesek izplačanih dividend, prikazan v izkazu denarnih tokov, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek dividend, izplačanih za pretekla leta, v višini 1 tisoč EUR (19 tisoč EUR v letu 2022).

Dividenda na delnico

V letu 2023 je deklarirana bruto dividenda na delnico znašala 6,60 EUR, v letu 2022 pa 5,63 EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička

Tabela je pripravljena v evrih in ne v tisoč evrih kot vse ostale tabele v računovodskem poročilu.

v EUR	2023	2022
Obvezna uporaba dobička		
Čisti dobiček	294.481.380,06	348.215.048,50
– kritje prenesene izgube	0,00	0,00
– oblikovanje zakonskih rezerv	0,00	0,00
– oblikovanje rezerv za lastne delnice	-13.922.553,48	-10.025.534,49
– oblikovanje statutarnih rezerv	0,00	0,00
Dobiček po obvezni uporabi	280.558.826,58	338.189.514,01
– oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta	0,00	0,00
Preostanek dobička	280.558.826,58	338.189.514,01
Ugotovitev bilančnega dobička		
– preostanek dobička	280.558.826,58	338.189.514,01
– preneseni dobiček	101.381.119,42	69.973.616,13
Bilančni dobiček	381.939.946,00	408.163.130,14

20. Dobiček na delnico

Osnovni dobiček na delnico je v letu 2023 znašal 9,51 EUR, kar je 15 % manj kot v letu 2022, ko je znašal 11,21 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan čisti dobiček v višini 294.481 tisoč EUR (348.215 tisoč EUR v letu 2022). Za obe leti je bilo upoštevano tehtano povprečje števila delnic, in sicer 30.954.055 delnic za leto 2023 in 31.070.960 delnic za leto 2022. Povprečno število delnic je izračunano iz dnevnega števila delnic v posameznem letu, pri čemer so lastne delnice odštete.

Popravljeni dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku na delnico, ker družba Krka ni izdala instrumentov, ki bi razvedenili ali pogojno razvedenili kapital.

21. Prejeta posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročna posojila	88.061	53.524
– posojila, prejeta od odvisnih družb	87.655	53.375
– kratkoročne obveznosti za obresti	406	149
Posojila skupaj	88.061	53.524

Posojila, prejeta od odvisnih družb, vključno s pripadajočimi kratkoročnimi obveznostmi za obresti

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročna posojila, prejeta od odvisnih družb	88.061	53.524
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	85.603	48.467
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	1.382	144
KRKA FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	463	1.365
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	264	424
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	208	927
123 Acurae Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	123	1
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	10	2.174
Krka France Eurl, Pariz, Francija	5	1
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	3	18
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	0	3
Skupaj	88.061	53.524

Kratkoročna posojila so bila najeta v evrih za dobo do enega leta in niso bila posebej zavarovana.

22. Rezervacije

Gibanje rezervacij v letu 2023

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2022	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Stanje 31. 12. 2023
Rezervacije za tožbe	10.543	0	0	0	10.543
Obveznosti za pozaposlitvene zaslužke zaposlenih	70.898	19.082	-3.837	-579	85.564
Obveznosti za druge dolgoročne zaslužke	15.167	4.228	-1.339	-164	17.892
Rezervacije skupaj	96.608	23.310	-5.176	-743	113.999

Gibanje rezervacij v letu 2022

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2021	Prenos	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Stanje 31. 12. 2022
Rezervacije za tožbe	543	10.000	0	0	0	10.543
Obveznosti za pozaposlitvene zaslužke zaposlenih	93.963	0	-18.123	-3.345	-1.597	70.898
Obveznosti za druge dolgoročne zaslužke	18.630	0	-1.851	-1.382	-230	15.167
Rezervacije skupaj	113.136	10.000	-19.974	-4.727	-1.827	96.608

Višina rezervacij za spore s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za spore na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še poteka.

Evropska komisija je leta 2014 ugotovila, da naj bi Krka kršila določbo 101. člena Pogodbe o delovanju EU in s tem povzročila izkrivljanje konkurence na trgu perindopriila v EU, zato ji je naložila plačilo kazni v višini 10.000 tisoč EUR. Krka je izrečeno kazen plačala v roku, ki ga je določila Komisija. Ker pa je menila, da s svojim ravnanjem ni kršila pravil konkurenčnega prava, je zoper odločbo vložila tožbo na Splošno sodišče EU, in to je decembra 2018 odločilo v korist Krke.

Odločba Splošnega sodišča še ni pravnomočna, Komisija je zoper njo v pritožbenem roku vložila pritožbo, o kateri bo odločalo Evropsko sodišče.

Družba Krka je bila v letu 2023 vključena v spore s področja intelektualne lastnine in drugih pravnih področij (civilnopravne, delovnopravne, upravne spore itd.) Skupna vrednost tožbenih zahtevkov proti družbi Krka je ocenjena na 984 tisoč EUR. Za ta namen ima družba oblikovane rezervacije v višini 543 tisoč EUR. Družba Krka v letu 2023 ni odpravila rezervacij in ni imela prihodkov iz tega naslova.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova pozaposlitvenih in drugih dolgoročnih zaslužkov temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 4,07-odstotna letna diskontna obrestna mera, kolikor je konec novembra 2023 znašala donosnost 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju (v letu 2022 je bila uporabljena 3,91-odstotna diskontna obrestna mera), vir podatkov je Bloomberg;
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, določene v internih aktih;
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti (do 30 let znaša 3,0 %, 31–40 let 2,0 %, 41–50 let 0,5 %, 51–60 let 0,2 %);
- smrtnost na podlagi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije;
- rast plač za 2,5 % (2,0 % v letu 2022).

Obveznosti za pozaposlitvene zasluge zaposlenih

v tisoč EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	70.898	93.963
Stroški sprotnega službovanja (CSC)	4.176	5.364
Stroški obresti (IC)	2.772	1.204
Izplačani pozaposlitveni zaslužki	-3.836	-3.344
Odhodi zaposlenih (odprava)	-579	-1.598
Aktuarski presežek/primanjkljaj, od tega:	12.133	-24.691
– sprememba finančnih predpostavk	3.114	-27.006
– izkustvo	9.019	2.315
Stanje 31. 12.	85.564	70.898

Analiza občutljivosti za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge

	Diskontna stopnja		Rast plač	
Sprememba v	odstotni točki		odstotni točki	
Sprememba za	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Vpliv na stanje obveznosti (v tisoč EUR)	-5.811	6.390	6.460	-5.924

23. Odloženi prihodki

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2022	Prejeti novi odloženi prihodki	Odprava odloženih prihodkov	Stanje 31. 12. 2023
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in iz proračuna Republike Slovenije za projekt Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2	843	0	-156	687
Nepovratna finančna pomoč za nakup vozil na električni pogon	2	0	-1	1
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	12	2	-4	10
Emisijski kuponi	10	10	-10	10
Nepovratna finančna pomoč za nakup stavbnega pohištva	92	0	-2	90
Nepovratna finančna pomoč za nakup ostale opreme	2	0	-1	1
Sredstva, prejeta iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (Farma GRS)	1.855	0	-288	1.567
Odloženi prihodki skupaj	2.816	12	-462	2.366

Projekta Proizvodnja farmacevtskih izdelkov v novi tovarni Notol 2 in Farma GRS delno financira EU, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt Notol se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Konkurenčnost podjetij in raziskovalna odličnost: prednostne usmeritve 1.1: Izboljšanje konkurenčnih sposobnosti podjetij in raziskovalna odličnost. Projekt Farma GRS je bil upravičen do sofinanciranja stroškov iz naslova razvojno-raziskovalnih projektov, vključno z vodenjem projektov ter investicijami v razvojno in proizvodno dejavnost.

Vrednost odloženih prihodkov se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev in za zneske drugih vrst stroškov, za katere so bila sredstva prejeta.

24. Poslovne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročne poslovne obveznosti	175.847	194.143
Obveznosti do odvisnih družb	53.490	87.559
Obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	53.639	52.271
Obveznosti do dobaviteljev zunaj Slovenije	68.718	54.313
Poslovne obveznosti skupaj	175.847	194.143

Obveznosti do odvisnih družb

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	9.091	17.555
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	6.975	24.912
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	5.702	5.009
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	4.874	4.689
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	3.893	3.761
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	3.536	3.199
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	3.378	2.779
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka	2.922	3.686
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	2.332	2.124
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano, Italija	1.523	1.799
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	1.467	1.060
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	1.195	3.507
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	824	772
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	803	740
Krka France Eurl, Pariz, Francija	624	1.331
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	605	1.556
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	590	154
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	538	506
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Severna Makedonija	469	512
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	452	512
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	347	602
KRKA HELLAS E.P.E., Atene, Grčija	327	293
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	237	531
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	207	286
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	196	115
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	97	95
123 Acurae Pharma GmbH, Nemčija	85	0
HCS bvba, Edegem, Belgija*	69	70
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	56	48
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto	45	31
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	18	18
KRKA GCC L.L.C., Dubaj, Združeni arabski emirati	12	0
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	1	1
Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd., Ningbo, Kitajska	0	5.306
Obveznosti do odvisnih družb skupaj	53.490	87.559

* HCS bvba je v 100-odstotni lasti odvisne družbe Krka France Eurl.

25. Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Obveznost povračila	13.900	13.094
– bonusi in količinski popusti	13.900	13.094
Obveznosti iz pogodb	5.053	8.593
– obveznosti iz pogodb – predujmi drugih kupcev	5.053	8.593
Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci skupaj	18.953	21.687

Bonusi in količinski popusti vključujejo popuste, do katerih so kupci upravičeni ob izpolnitvi dogovorjenih pogojev in ki jim niso priznani v letu, ko je realizirana prodaja, na katero se nanašajo. Bonusi in količinski popusti zmanjšujejo prihodke (ustvarjeno prodajo) v letu, na katere se nanašajo.

26. Druge kratkoročne obveznosti

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Obveznosti do zaposlenih – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	72.498	55.304
Izvedeni finančni instrumenti	2.653	0
Drugo	2.649	2.068
Druge kratkoročne obveznosti skupaj	77.800	57.372

Postavka drugo vključuje tudi kratkoročne obveznosti do države, nastale iz naslova davka na dodano vrednost, v višini 1.317 tisoč EUR (739 tisoč EUR v letu 2022).

27. Pogojne obveznosti in zaveze

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dane garancije	15.238	15.195
Drugo	1.417	1.935
Pogojne obveznosti skupaj	16.655	17.130

Med danimi garancijami predstavljata največji postavki garancija za izvedbo dobav izdelkov, za katero smo bili izbrani na javnih razpisih v Italiji, v višini 12.000 tisoč EUR in garancija za kreditno linijo družbe TAD Pharma v višini 3.000 tisoč EUR. Obe garanciji veljata do preklica.

Na podlagi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2023 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 67.391 tisoč EUR (74.610 tisoč EUR konec leta 2022).

28. Najemi

Družba Krka ima sklenjene najemne pogodbe za različna sredstva: poslovne in parkirne prostore ter skladišča, zemljišča, stanovanja in opremo.

Obdobje trajanja najema ocenjuje glede na vrsto najema:

- za poslovne in parkirne prostore ter skladišča do 10 let,
- za zemljišča 30 let,
- za stanovanja do največ 2 leti,
- za opremo do 10 let.

Družba Krka najetih sredstev ne daje v podnajem.

Družba Krka je za najem različne proizvodjalne in neproizvodjalne opreme ter začasnih poslovnih prostorov in parkirnišč sklenila pogodbe, krajše od enega leta, ter zanje uporabila praktično rešitev, ki jo omogoča standard.

Gibanje knjigovodske vrednosti obveznosti iz najema, ki so pripoznane v postavki dana in prejeta posojila, v obračunskem obdobju

v tisoč EUR	Gibanje knjigovodske vrednosti obveznosti iz najema, ki so pripoznane v postavki dana in prejeta posojila
Stanje 1. 1. 2022	3.088
Povečanja/zmanjšanja	1.929
Obresti	49
Plačilo najemnin	-1.124
Stanje 31. 12. 2022	3.942
– Kratkoročne obveznosti iz najemov	1.033
– Nekratkoročne obveznosti iz najemov	2.909
Stanje 1. 1. 2023	3.942
Povečanja/zmanjšanja	693
Obresti	76
Plačilo najemnin	-1.125
Stanje 31. 12. 2023	3.586
– Kratkoročne obveznosti iz najemov	1.022
– Nekratkoročne obveznosti iz najemov	2.565

Analiza zapadlosti obveznosti iz najemov je prikazana v pojasnilu 30 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Zneski, pripoznani v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2023	2022
Stroški amortizacije sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe	1.064	1.062
Stroški obresti od obveznosti iz najema	76	49
Odhodki iz naslova kratkoročnih najemnin	81	1
Odhodki iz najema sredstev majhne vrednosti	7	12
Skupaj pripoznano v izkazu poslovnega izida	1.228	1.124

29. Obveznosti iz financiranja

Gibanje obveznosti iz financiranja v letu 2023

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2022	Denarne spremembe	Nedenarne spremembe		Stanje 31. 12. 2023
			Pridobitve/ odtuitve	Ostalo	
Prejeta posojila	53.375	34.290	0	-10	87.655
Obresti od prejetih posojil	149	-3.022	3.279	0	406
Dividende	1.303	-204.379	204.377	0	1.301
Najemi	3.942	-1.125	693	76	3.586
Skupaj	58.769	-174.236	208.349	66	92.948

Gibanje obveznosti iz financiranja v letu 2022

v tisoč EUR	Stanje 31. 12. 2021	Denarne spremembe	Nedenarne spremembe		Stanje 31. 12. 2022
			Pridobitve/ odtujitve	Ostalo	
Prejeta posojila	55.068	-1.758	0	65	53.375
Obresti od prejetih posojil	24	-1.856	1.981	0	149
Dividende	1.322	-175.044	175.025	0	1.303
Najemi	3.088	-1.124	1.929	49	3.942
Obveznosti iz začasne prodaje (repo posel)	102.234	-101.762	0	-472	0
Skupaj	161.736	-281.544	178.935	-358	58.769

30. Finančni instrumenti in finančna tveganja**Kreditno tveganje**

Ključno kreditno tveganje družbe Krka izhaja iz terjatev do kupcev. To je tveganje, da kupci ob zapadlosti ne bi poravnali svojih obveznosti.

Centraliziran proces kreditne kontrole na ravni skupine Krka je vzpostavljen že od leta 2004. Vanj so vključeni vsi kupci s kreditnimi limiti, višjimi od 20.000 EUR. Kontrola nad manjšimi kupci, ki predstavljajo manj kot 5 % vseh terjatev do kupcev, poteka decentralizirano v prodajni mreži in pod stalnim nadzorom obvladujoče družbe.

Proces obvladovanja kreditnega tveganja poteka v dveh korakih. Prvi korak je ocenjevanje kreditnega tveganja kupcev, določitev instrumentov zavarovanja in dodelitev kreditnega limita. Ocenimo vsakega novega kupca, dvakrat na leto pa obnovimo ocene vseh kupcev. Oceno kreditnega tveganja vsakega kupca sestavlja veliko različnih finančnih in nefinančnih kazalnikov, ki so razdeljeni v štiri sklope (ocena dobičkovnosti, plačilnih navad in plačilne discipline kupca, ocena finančnih izkazov kupca, kvalitativna ocena prodajnega osebja, ocena deželnega tveganja), vsak od njih pa ima v končni oceni različno težo.

Na podlagi dosežene kreditne ocene in predvidene dinamike odprem blaga in plačil se vsakemu kupcu dodeli individualni kreditni limit.

Drugi korak v procesu kreditne kontrole je redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev. V informacijske sisteme družbe Krka in ostalih družb v skupini Krka, ki izvajajo prodajo, je vključena kontrola prostega limita in zapadlih terjatev, ki se izvede ob vsaki odpremi izdelkov kupcem. Kupcem, ki zamujajo s plačili ali pri katerih terjatve, skupaj z novo odpremo, presegajo odobreni kreditni limit, se odprema avtomatično ustavi, prodajno osebje pa mora sprožiti postopek izterjave ali zagotoviti zavarovanje plačil.

Proces kreditne kontrole in pooblastila za dodeljevanje kreditnih limitov kupcem so opredeljeni z internimi akti. V okviru kreditne kontrole je vzpostavljen tudi sistem rednega poročanja o terjativah do kupcev in njihovi plačilni disciplini, ki omogoča pravočasno zaznavo kupcev s povečanim tveganjem neplačila in zagotavlja učinkovito obvladovanje kreditnih tveganj.

Proces kreditne kontrole temelji na enotnih pravilih za vse kupce in ga redno prilagajamo spremembam na prodajnih trgih.

Kreditna kontrola zagotavlja stalen nadzor kakovosti portfelja terjatev do kupcev. Rezultat je majhen delež odpisov in oslabitev terjatev glede na prodajo družbe Krka.

Majhna vrednost odpisov in oslabitev terjatev je tudi posledica razpršenosti terjatev med veliko število kupcev in prodajnih trgov ter dejstva, da je glavnina terjatev odprta do kupcev, s katerimi ima Krka dolgoletne poslovne izkušnje.

V letu 2023 so bile razmere na področju kreditnih tveganj zaradi zaostrenih razmer v Ukrajini, Ruski federaciji in Belorusiji zahtevne. Tem trgom smo namenili posebno pozornost. Ohranili smo uvedene aktivnosti za obvladovanje terjatev do kupcev. Ob koncu leta je bila vrednost terjatev do kupcev zunaj skupine Krka 20 % večja kot na začetku leta, znesek zapadlih in neplačanih terjatev pa je ostal v okvirih, ki so za Krko sprejemljivi.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki so bila najbolj izpostavljena kreditnemu tveganju, je bila na datum poročanja naslednja:

v tisoč EUR	Pojasnila	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Dana posojila	13	106.942	62.682
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	14	236.751	0
Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	14	90.791	145.478
Terjatve do kupcev in odvisnih družb	17	463.126	357.889
Denar in denarni ustrezniki	18	140.993	470.297
Skupaj		1.038.603	1.036.346

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, posebej prikazujemo dana posojila, finančne naložbe, terjatve do kupcev in odvisnih družb ter denar in denarne ustreznike.

Dana posojila vključujejo 30.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad enim letom pri slovenski banki z visoko bonitetno oceno in 50.000 tisoč EUR depozita z ročnostjo nad 90 dni in manj kot eno leto pri tuji banki z visoko bonitetno oceno. Preostanek danih posojil predstavljajo posojila, dana družbam znotraj skupine, in posojila, dana zaposlenim za reševanje stanovanjske problematike.

Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida predstavljajo naložbe v zakladne menice zahodnoevropskih držav članic EU z visoko bonitetno oceno (P-1 agencije Moody's).

Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti) predstavljajo naložbe v nekratkoročne in kratkoročne obveznice držav članic EU. Razvrščene so med finančne instrumente z majhnim kreditnim tveganjem, ker je njihova ocena kreditnega tveganja enakovredna globalno razumljivi definiciji naložbenega razreda, kar je enakovredno bonitetni oceni Baa2 ali več agencije Moody's ali BBB- ali več agencije S&P Global Ratings.

Denar in denarne ustreznike družbe Krka predstavljajo sredstva na bančnih računih in depoziti z ročnostjo manj kot 90 dni pri bankah v EU z visoko bonitetno oceno (P-1 agencije Moody's).

Dana posojila po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Slovenija	54.960	60.419
Jugovzhodna Evropa	100	150
Vzhodna Evropa	65	40
Srednja Evropa	115	121
Zahodna Evropa	51.666	1.952
Čezmorska tržišča	36	0
Skupaj	106.942	62.682

Terjatve do kupcev in odvisnih družb po regijah

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Slovenija	10.774	9.359
Jugovzhodna Evropa	100.154	81.760
Vzhodna Evropa	195.507	141.775
Srednja Evropa	81.372	68.088
Zahodna Evropa	68.984	50.955
Čezmorska tržišča	6.335	5.952
Skupaj	463.126	357.889

Analiza starosti danih posojil na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 31. 12. 2023	Popravek 31. 12. 2023	Bruto vrednost 31. 12. 2022	Popravek 31. 12. 2022
Nezapadlo	106.935	0	62.673	0
Že zapadlo do 20 dni	0	0	0	0
Že zapadlo od 21 do 50 dni	2	0	2	0
Že zapadlo od 51 do 180 dni	1	0	2	0
Že zapadlo več kot 180 dni	4	0	5	0
Skupaj	106.942	0	62.682	0

Analiza starosti terjatev do kupcev in odvisnih družb na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 31. 12. 2023	Popravek 31. 12. 2023	Neto vrednost 31. 12. 2023	Bruto vrednost 31. 12. 2022	Popravek 31. 12. 2022	Neto vrednost 31. 12. 2022
Nezapadlo	436.088	207	435.881	346.743	182	346.561
Že zapadlo do 20 dni	15.746	33	15.713	3.000	16	2.984
Že zapadlo od 21 do 50 dni	8.893	78	8.815	2.782	8	2.774
Že zapadlo od 51 do 180 dni	2.155	58	2.097	4.789	27	4.762
Že zapadlo več kot 180 dni	31.256	30.636	620	36.016	35.208	808
Skupaj	494.138	31.012	463.126	393.330	35.441	357.889

Družba Krka določenim kupcem podaljšuje plačilne roke. Če do podaljševanja rokov ne bi prihajalo, bi bil 31. 12. 2023 znesek nezapadlih terjatev 430.348 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 343.445 tisoč EUR), zapadlih terjatev do 20 dni 16.363 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 2.892 tisoč EUR), od 21 do 50 dni 13.698 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 5.634 tisoč EUR), od 51 do 180 dni 2.096 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 2.759 tisoč EUR) in zapadlih terjatev za več kot 180 dni 620 tisoč EUR (31. 12. 2022 je bil 3.158 tisoč EUR).

Analiza starosti terjatev do kupcev zunaj skupine Krka v Ruski federaciji na datum poročanja

v tisoč EUR	Bruto vrednost 31. 12. 2023	Popravek 31. 12. 2023	Neto vrednost 31. 12. 2023	Bruto vrednost 31. 12. 2022	Popravek 31. 12. 2022	Neto vrednost 31. 12. 2022
Nezapadlo	0	0	0	331	0	331
Skupaj	0	0	0	331	0	331

Likvidnostno tveganje

Krka je med poslovnimi partnerji znana po vzorni plačilni disciplini in stabilnih denarnih tokovih. Tudi v letu 2023 smo vse obveznosti poravnavali redno. Likvidnostno tveganje družbe Krka je bilo majhno.

Družba Krka ima pri dveh bankah sklenjene pogodbe o limitu za dovoljeno negativno stanje na transakcijskih računih v skupni vrednosti 10.050 tisoč EUR (v letu 2022 je imela pri dveh bankah sklenjene pogodbe v skupni vrednosti 5.688 tisoč EUR). Ker 31. 12. 2023 na transakcijskih računih ni bilo negativnih stanj, je bil limit v celoti neizkoriščen.

Družba Krka je imela 31. 12. 2023 odobreno nečrpano posojilo v vrednosti 20.000 tisoč EUR (31. 12. 2022 prav tako v vrednosti 20.000 tisoč EUR).

Ob koncu leta 2023 je imela družba Krka denar in denarne ustreznike pretežno na bančnih računih in v kratkoročnih depozitih pri prvovrstnih poslovnih bankah. Ostala kratkoročna likvidna sredstva so bila naložena v kratkoročnih zakladnih menicah zahodnoevropskih držav s prvovrstnimi kreditnimi ocenami.

Najpomembnejše svetovne centralne banke so v letu 2023 zviševale ključne obrestne mere. Družba Krka je za denar, denarne ustreznike in likvidne naložbe z majhnim tveganjem dosegala ustrezne donose, kar se kaže v večjih finančnih prihodkih iz naslova obresti in prihodkih iz drugih finančnih instrumentov.

Likvidna sredstva se v družbi Krka upravljajo v skladu z internimi pravili razpršitve naložb in ob upoštevanju obrestnega, likvidnostnega, kreditnega in valutnega tveganja.

Družba Krka centralizirano obvladuje likvidnostno tveganje v skupini Krka. Prek nje se interno financirajo odvisne družbe ki pri njej deponirajo morebitne presežke sredstev. Presežki vseh družb se združujejo na krovnem računu družbe Krka v obliki dnevnega avtomatskega združevanja denarnih sredstev (cash pooling) ali v obliki neavtomatskih bančnih nakazil. Tako optimiziramo upravljanje denarja, zmanjšujemo valutna tveganja, imamo pregled nad likvidnostjo vseh družb v skupini Krka in zagotavljamo večjo varnost denarnih transakcij.

Družba Krka je tudi ob koncu leta 2023 izkazovala ugodne in stabilne kazalnike likvidnosti.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne obveznosti glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2023

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi					
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let	5–10 let
Finančne obveznosti							
Prejeta ostala kratkoročna posojila	88.061	88.061	88.061	0	0	0	0
Obveznosti iz najemov	3.587	3.752	550	547	980	1.620	55
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	175.847	175.847	175.847	0	0	0	0
Obveznosti iz pogodb s kupci brez predujmov	13.900	13.900	13.900	0	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter brez predujmov	1.333	1.333	1.333	0	0	0	0
Finančne obveznosti skupaj	282.728	282.893	279.691	547	980	1.620	55
Izvedeni finančni instrumenti	2.653	2.653	2.653	0	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti skupaj	2.653	2.653	2.653	0	0	0	0
Skupaj	285.381	285.546	282.344	547	980	1.620	55

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2022

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi					
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leto	1–2 leti	2–5 let	5–10 let
Finančne obveznosti							
Prejeta ostala kratkoročna posojila	53.524	53.524	53.524	0	0	0	0
Obveznosti iz najemov	3.942	4.095	555	529	892	1.932	187
Obveznosti do dobaviteljev brez predujmov	194.143	194.143	194.143	0	0	0	0
Obveznosti iz pogodb s kupci brez predujmov	13.094	13.094	13.094	0	0	0	0
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter brez predujmov	1.328	1.328	1.328	0	0	0	0
Finančne obveznosti skupaj	266.031	266.184	262.644	529	892	1.932	187
Izvedene finančne obveznosti skupaj	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	266.031	266.184	262.644	529	892	1.932	187

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Družba Krka je zaradi razpršenega mednarodnega poslovanja izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev na nekaterih prodajnih in nabavnih trgih.

Valutna izpostavljenost izhaja iz različne vrednosti sredstev in obveznosti v posamezni valuti v izkazu finančnega položaja družbe Krka ter različne višine poslovnih prihodkov in odhodkov, ki jih ustvarjamo v posameznih valutah.

Ključne kategorije, ki tvorijo valutno pozicijo, so terjatve do kupcev, obveznosti do dobaviteljev, likvidna finančna sredstva v tujih valutah, izvedeni finančni instrumenti, namenjeni zavarovanju valutnih tveganj, financiranje odvisnih družb, ki ga zagotavlja družba Krka, in evidentirana nabavna naročila.

Padanje vrednosti ruskega rublja, ki se je začelo že v zadnjem četrtletju leta 2022, se je nadaljevalo do konca prvega polletja leta 2023. Vzrok je bil predvsem zmanjšanje trgovskega presežka, kar je ob razmeroma stabilni gospodarski aktivnosti povzročilo rast inflacije. Monetarne oblasti so inflacijo in padanje vrednosti rublja v drugi polovici leta umirjale z več dvigi ključne obrestne mere in drugimi ukrepi za zavarovanje vrednosti domače valute. Vrednost rublja, izražena v evrih, se je od začetka do konca leta 2023 znižala za 21,5 %, v povprečju je bila 20,6 % nižja kot leta 2022.

Vrednost ameriškega dolarja, izražena v evrih, se je od začetka do konca leta 2023 znižala za 3,5 %, v povprečju je bila 2,6 % nižja kot leta 2022. Valutna pariteta evra in ameriškega dolarja se je v letu 2023 gibala med 1,05 in 1,13. Vpliv spremembe vrednosti ameriškega dolarja na rezultat skupine Krka smo nevtralizirali s finančnimi instrumenti.

Na vrednost ukrajinske grivne sta tudi v letu 2023 vplivali ruska invazija in negotovost glede prihodnjih gospodarskih razmer v državi.

Vrednost poljskega zlota, ki se je večji del leta postopoma krepila, se je po parlamentarnih volitvah ob koncu septembra še dodatno zvišala. Od začetka do konca leta 2023 se je vrednost zlota zvišala za 7,9 %, povprečna vrednost pa je bila 3,2 % višja kot leta 2022.

Romunski lej je bil tudi v letu 2023 zelo stabilen. Češka krona je sredi leta 2023 dolgoletni trend počasne apreciacije obrnila v smer počasne depreciacije v primerjavi z evrom. Madžarski forint je bil v letu 2023 manj volatilen kot v letu 2022.

Družba Krka valutna tveganja praviloma odpravlja z naravnimi metodami, predvsem s povečevanjem nabav in obveznosti v valutah, v katerih fakturira prodajo. Kadar to ni mogoče, uporabimo finančne instrumente ali pa tveganje ostane nezavarovano. Za zavarovanje praviloma uporabljamo terminske pogodbe.

V letu 2023 smo tveganje ameriškega dolarja še naprej zavarovali s finančnimi instrumenti. Tveganje ruskega rublja smo obvladovali zgolj z naravnimi metodami, saj na bančnem trgu ni bilo ustreznih finančnih instrumentov. Zaradi padanja vrednosti rublja v evrih smo ustvarili neto negativne tečajne razlike, večinoma v prvem polletju leta 2023.

Naraščajoča izpostavljenost iz poslovanja in za Krko ugodna obrestna razlika med evrom in ameriškim dolarjem sta ključna vzroka, da smo tudi v letu 2023 izpostavljenost v ameriških dolarjih zavarovali s finančnimi instrumenti. Za zavarovanje tveganja sprememb valutne paritete evra in ameriškega dolarja so bile ob koncu leta 2023 odprte termenske pogodbe z glavnico v višini 75.000 tisoč USD in z ročnostjo manj kot tri mesece.

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

v tisoč EUR	31. 12. 2023				
	EUR*	RUB	PLN	USD	RON
Dana posojila	106.942	0	0	0	0
Terjatve do kupcev	146.120	178.631	53.995	10.485	52.899
Denar in denarni ustrezniki	128.027	8	317	5.417	2.743
Prejeta posojila	-88.059	0	0	-2	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	-142.611	-3.276	-5.858	-11.643	-4.848
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	150.420	175.363	48.454	4.257	50.794

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

v tisoč EUR	31. 12. 2022				
	EUR*	RUB	PLN	USD	RON
Dana posojila	62.682	0	0	0	0
Terjatve do kupcev	98.656	125.927	45.732	5.575	46.991
Denar in denarni ustrezniki	451.763	49	823	7.665	528
Prejeta posojila	-53.524	0	0	0	0
Kratkoročne poslovne obveznosti	-165.283	-2.455	-5.172	-9.246	-4.642
Izpostavljenost izkaza finančnega položaja (neto)	394.293	123.520	41.384	3.994	42.877

* EUR je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2023	2022	2023	2022
RUB	92,49	73,43	99,97	78,43
PLN	4,54	4,69	4,34	4,68
USD	1,08	1,05	1,11	1,07
RON	4,95	4,93	4,98	4,95

* število enot nacionalne valute za 1 EUR

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. 12., so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na dan 31. 12. Od konca marca 2022 je za preračun tečaja ruskega rublja uporabljen Bloombergov tečaj.

Analiza občutljivosti

Sprememba vrednosti navedenih valut za 1 % glede na evro na dan 31. 12. 2023 oziroma 31. 12. 2022 bi poslovni izid pred davki spremenila za vrednosti, navedene v tabeli v nadaljevanju. Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da razen tečaja vse spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu vpliva spremembe tečajev navedenih valut je upoštevano stanje terjatev, obveznosti, posojil ter denarja in denarnih ustreznikov, ki so nominirani v lokalnih valutah.

v tisoč EUR	Vpliv na poslovni izid pred davki			
	2023		2022	
Sprememba navedene valute za	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
RUB	1.754	-1.754	1.235	-1.235
PLN	485	-485	414	-414
USD	43	-43	40	-40
RON	508	-508	429	-429

Vsaka nadaljnja sprememba navedenih valut za 1 % glede na evro bi pomenila dodatno spremembo poslovnega izida pred davki za zgoraj navedene vrednosti.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Tveganje sprememb obrestnih mer opredeljujemo kot nevarnost, da družba Krka zaradi spremenjenih referenčnih tržnih obrestnih mer utрпи povečanje stroškov financiranja iz naslova dolgoročnih finančnih virov ali zmanjšanje prihodkov iz naslova dolgoročnih finančnih naložb.

Tveganje sprememb obrestnih mer pri kratkoročnih finančnih virih in kratkoročnih finančnih naložbah se obvladuje v okviru likvidnostnih tveganj skupine.

Družba Krka je imela v letu 2023 prejeta dolgoročna posojila le pri odvisnih družbah.

Izpostavljenost tveganju sprememb obrestnih mer

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	192.411	464.464
Finančna sredstva	192.411	464.464
Finančne obveznosti	0	0
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-56.286	-22.775
Finančna sredstva	31.369	30.600
Finančne obveznosti	-87.655	-53.375

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Zvišanje variabilne obrestne mere za leto 2023 za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2023 zmanjšalo za 563 tisoč EUR (znižanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid povečalo za 563 tisoč EUR). Zvišanje variabilne obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid za leto 2022 zmanjšalo za 228 tisoč EUR (znižanje obrestne mere za 100 bazičnih točk bi poslovni izid povečalo za 228 tisoč EUR). Analiza, ki je za obe leti narejena na enak način, predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene.

Podrobnejši pregled prejetih kratkoročnih posojil je prikazan v naslednji tabeli.

Prejeta kratkoročna posojila

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil	87.655	53.375
– druga posojila	87.655	53.375
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela nekratkoročnih posojil	87.655	53.375
Povprečno stanje kratkoročnih posojil v letu	70.515	54.222
Obresti v poslovnem letu	3.699	720
Povprečni efektivni stroški kratkoročnih posojil v letu	5,25 %	1,33 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	100 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
– variabilna	100 %	100 %

Upravljanje kapitala

Primarni cilj upravljanja kapitala družbe Krka je zagotavljanje visokega kreditnega ratinga in ustreznih kazalnikov financiranja, s čimer družba zagotavlja ustrezen razvoj svojega poslovanja in ustvarja čim večjo vrednost za svoje delničarje.

Družba Krka želi z upravljanjem in prilagajanjem kapitalne strukture slediti spremembam v ekonomskem okolju. Dividende izplačuje enkrat na leto v skladu s strateško usmeritvijo. Družba Krka nima posebnih ciljev glede lastništva zaposlenih in nobenega programa delniških opcij.

V letih 2023 in 2022 ni bilo sprememb v načinu upravljanja kapitala.

Družba Krka za nadzor nad kapitalom uporablja kazalnik finančnega vzvoda, ki prikazuje delež neto zadolženosti v kapitalu in neto zadolženosti skupaj. Neto zadolženost vključuje prejeta posojila ter poslovne obveznosti, kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci in druge kratkoročne obveznosti, zmanjšane za denar in njegove ustreznike.

Kazalnik finančnega vzvoda

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Prejeta posojila	88.061	53.524
Poslovne obveznosti	175.847	194.143
Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci	18.953	21.687
Druge kratkoročne obveznosti	77.800	57.372
Denar in denarni ustrezniki	140.993	470.297
Neto zadolženost	219.668	-143.571
Kapital	2.133.258	2.060.792
Kapital in neto zadolženost	2.352.926	1.917.221
Kazalnik finančnega vzvoda	9,3 %	-7,5 %

Poštена vrednost

V spodnji tabeli so prikazane knjigovodske in poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti. V tabelo niso vključena razkritja glede poštene vrednosti finančnih sredstev in obveznosti, ki niso merjeni po poštenu vrednosti, ko je knjigovodska vrednost dovolj dober približek poštene vrednosti.

v tisoč EUR	31. 12. 2023		31. 12. 2022	
	Knjigovodska vrednost	Poštена vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštена vrednost
Nekratkoročna finančna sredstva				
Dana posojila	41.243		56.013	
Finančne naložbe po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (lastniški instrumenti)	26.900	26.900	15.988	15.988
Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	20.773		94.781	
Kratkoročna finančna sredstva				
Dana posojila	65.699		6.669	
Finančne naložbe po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	236.751	236.751	0	0
Finančne naložbe po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)	70.018		50.697	
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	1.740	1.740
Terjatve do kupcev	463.126		357.889	
Denar in denarni ustrezniki	140.993		470.297	
Nekratkoročne finančne obveznosti				
Obveznosti iz najemov	-2.565		-2.909	
Kratkoročne finančne obveznosti				
Prejeta posojila	-88.061		-53.524	
Izvedeni finančni instrumenti	-2.653	-2.653	0	0
Obveznosti iz najemov	-1.022		-1.033	
Obveznosti do dobaviteljev in odvisnih družb brez predujmov	-175.847		-194.143	
Obveznosti iz pogodb s kupci brez predujmov	-13.900		-13.094	
Ostale obveznosti brez obveznosti do države in zaposlenih ter predujmov	-1.333		-1.328	
Skupaj	780.122	260.998	788.043	17.728

Finančne naložbe glede na izračun njihove poštene vrednosti uvrščamo v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni;
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v 1. raven, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov;
- 3. raven – sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

V letu 2023 ni bilo prenosov med ravnmi poštene vrednosti.

Poštena vrednost sredstev

v tisoč EUR	31. 12. 2023				31. 12. 2022			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Sredstva, merjena po pošteni vrednosti								
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	25.514	0	1.386	26.900	14.602	0	1.386	15.988
Finančne naložbe po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	236.751	0	0	236.751	0	0	0	0
Izvedeni finančni instrumenti	0	0	0	0	0	0	1.740	1.740
Sredstva, merjena po pošteni vrednosti, skupaj	262.265	0	1.386	263.651	14.602	0	3.126	17.728

31. Posli s povezanimi osebami

Povezave z družbami v skupini Krka

V tabeli so prikazani medsebojni odnosi (promet) z odvisnimi družbami v letu 2023.

v tisoč EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
TERME KRKA, d. o. o., Novo mesto*	355	712	0	0
KRKA-FARMA d.o.o., Zagreb, Hrvaška	8.722	28.577	0	0
KRKA ROMANIA S.R.L., Bukarešta, Romunija	145	21.538	0	0
KRKA-FARMA DOO BEOGRAD, Beograd, Srbija	36.979	5.153	0	0
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Severna Makedonija	24.827	2.012	0	0
KRKA Bulgaria EOOD, Sofija, Bolgarija	62	3.664	0	0
KRKA HELLAS E.P.E., Atene, Grčija	18	1.625	0	0
KRKA FARMA d.o.o., Sarajevo, Sarajevo, Bosna in Hercegovina	4	411	0	0
OOO KRKA-RUS, Istra, Ruska federacija	192.828	12.259	0	0
OOO KRKA FARMA, Istra, Ruska federacija	133.482	48.665	0	0
TOV KRKA UKRAJINA, Kijev, Ukrajina	140	13.667	0	0
TOO KRKA Kazakhstan, Almati, Kazahstan	18.255	3.322	0	0
KRKA - POLSKA, Sp. z o. o., Varšava, Poljska	32.608	31.514	0	0
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka	141	12.004	0	0
KRKA Magyarország Kft., Budimpešta, Madžarska	81	11.996	0	0
KRKA Slovensko, s.r.o., Bratislava, Slovaška	299	8.666	0	0
UAB KRKA Lietuva, Vilna, Litva	33	4.278	0	0
SIA KRKA Latvija, Riga, Latvija	19	3.098	0	0
KRKA Finland Oy, Espoo, Finska	14.371	1.904	0	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	82.265	9.522	0	0
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	45.379	1.959	0	0
KRKA Pharma GmbH, Wien, Dunaj, Avstrija	8.134	1.784	0	0
KRKA Farmacêutica, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	23.036	2.226	0	0
Krka FARMACÉUTICA, S.L., Madrid, Španija	12.523	2.551	0	0
KRKA Farmaceutici Milano S.r.l., Milano, Italija	16.727	7.168	0	0
Krka France Eurl, Pariz, Francija**	4.846	4.303	0	25
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	10.952	86	0	0
KRKA Belgium, SA, Bruselj, Belgija	14.817	907	0	0
KRKA UK Ltd, London, Združeno kraljestvo	17.470	840	0	0
123 Acurae Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	94	85	0	0
Ningbo Krka Menovo Pharmaceutical Co. Ltd., Ningbo, Kitajska	1.690	15.933	0	0
KRKA USA LLC, Wilmington, ZDA	0	7	0	0
KRKA GCC L.L.C., Dubaj, Združeni arabski emirati	0	61	0	35
KRKA Netherlands B.V., Breskens, Nizozemska	0	0	0	25
Skupaj	701.302	262.497	0	85

* skupaj z odvisno družbo Golf Grad Otočec, d. o. o.

** skupaj z odvisno družbo HCS bvba

Družbe v skupini Krka so z obvladujočo družbo poslovale na podlagi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Prejeta in dana posojila ne vključujejo prometa iz naslova dnevnega avtomatskega združevanja denarnih sredstev (cash pooling).

Stanje posojil, danih odvisnim družbam v skupini Krka, je opisano v pojasnilu 13 – Dana posojila, stanje posojil, prejetih od odvisnih družb, v pojasnilu 21 – Prejeta posojila, stanje terjatev do odvisnih družb v pojasnilu 17 – Terjatve do kupcev in druge terjatve, stanje kratkoročnih poslovnih obveznosti do odvisnih družb pa v pojasnilu 24 – Poslovne obveznosti.

Podatki o skupinah oseb

Konec leta 2023 so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 37.040 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,1129 % celotnega kapitala družbe in 0,1200 % glasovalnih pravic.

Člani nadzornega sveta družbe so imeli konec leta 2023 v lasti 2847 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,0087 % celotnega kapitala družbe in 0,0092 % glasovalnih pravic.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta v družbi Krka in njihovi deleži v glasovalnih pravicah

	31. 12. 2023			31. 12. 2022		
	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)	Delež v glasovalnih pravicah (v %)
Člani uprave						
Jože Colarič	22.500	0,0686	0,0729	22.500	0,0686	0,0726
Aleš Rotar	13.915	0,0424	0,0451	13.915	0,0424	0,0449
Vinko Zupančič	120	0,0004	0,0004	120	0,0004	0,0004
David Bratož	0	/	/	0	/	/
Milena Kastelic	505	0,0015	0,0016	505	0,0015	0,0016
Člani uprave skupaj	37.040	0,1129	0,1200	37.040	0,1129	0,1195
Člani nadzornega sveta, predstavniki lastnikov						
Jože Mermal	0	/	/	0	/	/
Luka Cerar*	0	/	/	0	/	/
Borut Jamnik**	0	/	/	0	/	/
Matej Lahovnik	1.000	0,0030	0,0032	600	0,0018	0,0019
Julijana Kristl	230	0,0007	0,0007	230	0,0007	0,0007
Mojca Osolnik Videmšek	617	0,0019	0,0020	617	0,0019	0,0020
Boris Žnidarič	0	/	/	0	/	/
Člani nadzornega sveta, predstavniki zaposlenih						
Franc Šašek	500	0,0015	0,0016	1.400	0,0043	0,0045
Tomaž Sever	500	0,0015	0,0016	500	0,0015	0,0016
Mateja Vrečer	0	/	/	0	/	/
Člani nadzornega sveta skupaj	2.847	0,0087	0,0092	3.347	0,0102	0,0108
Skupaj	39.887	0,1216	0,1292	40.387	0,1232	0,1302

* član nadzornega sveta od 7. 7. 2023

** član nadzornega sveta do 6. 7. 2023

Pri izračunu deleža v glasovalnih pravicah so bile izločene lastne delnice (1.915.966 na dan 31. 12. 2023 in 1.785.849 na dan 31. 12. 2022).

Bruto prejemi skupin oseb

v tisoč EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Člani uprave	4.317	4.163
Člani nadzornega sveta	311	274
Bruto prejemi skupin oseb skupaj	4.628	4.437

Prejemki članov uprave družbe Krka vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke. Za posamezno leto so prikazani po stroškovnem principu in se zato razlikujejo od prejemkov, prikazanih v Poročilu o prejemkih članov uprave in nadzornega sveta družbe Krka za leto 2023, kjer so prikazani po izplačilih v posameznem letu.

Bruto prejemki zaposlenih na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so v letu 2023 znašali 13.310 tisoč EUR (12.571 tisoč EUR v letu 2022).

Prejemki članov uprave v letu 2023

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	526	191	33	858	335	1.384	559
Aleš Rotar	415	154	29	575	224	990	407
Vinko Zupančič	349	131	26	479	187	828	344
David Bratož	342	129	26	470	184	812	339
Milena Kastelic	209	82	19	94	37	303	138
Prejemki članov uprave skupaj	1.841	687	133	2.476	967	4.317	1.787

v tisoč EUR	Neto bonitete in drugi prejemki						
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Jubilejne nagrade	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	27,15	2,90	0,00	1,10	0,06	2,15	33,36
Aleš Rotar	19,27	2,90	0,00	3,12	1,10	2,15	28,54
Vinko Zupančič	16,07	2,90	0,00	4,45	0,89	2,15	26,46
David Bratož	16,96	2,90	0,00	2,68	1,09	2,15	25,78
Milena Kastelic	12,34	2,90	0,00	0,08	1,16	2,15	18,63
Prejemki članov uprave skupaj	91,79	14,50	0,00	11,43	4,30	10,75	132,77

Prejemki članov uprave v letu 2022

v tisoč EUR	Plača – fiksni del			Plača – variabilni del		Skupaj	
	Bruto	Neto izplačilo	Neto bonitete in drugi prejemki	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Jože Colarič	521	214	19	849	341	1.370	574
Aleš Rotar	390	165	15	549	221	939	401
Vinko Zupančič	311	132	16	457	184	768	332
David Bratož	333	142	16	449	181	782	339
Milena Kastelic	219	94	13	85	35	304	142
Prejemki članov uprave skupaj	1.774	747	79	2.389	962	4.163	1.788

v tisoč EUR	Neto bonitete in drugi prejemki						
	Menedžersko zavarovanje	Dodatno pokojninsko zavarovanje	Jubilejne nagrade	Druge bonitete	Povračila stroškov	Regres za letni dopust	Skupaj
Jože Colarič	10,00	2,89	3,18	1,19	0,04	1,92	19,23
Aleš Rotar	5,00	2,89	0,00	3,87	1,02	1,92	14,70
Vinko Zupančič	5,00	2,89	0,00	5,31	0,84	1,92	15,97
David Bratož	5,00	2,89	0,00	5,59	1,03	1,92	16,43
Milena Kastelic	5,00	2,89	1,92	0,06	1,09	1,92	12,88
Prejemki članov uprave skupaj	30,00	14,45	5,11	16,02	4,01	9,62	79,20

Druge bonitete vključujejo boniteto, povezano z uporabo službenega osebnega vozila tudi v zasebne namene, in morebitne druge bonitete. Povračila stroškov vključujejo povračila za stroške prevoza na delo in prehrane med delom. Za opravljanje funkcije v nadzornih svetih ali upravnih odborih odvisnih družb člani uprave ne prejema sejin ali drugih plačil.

Prejemki članov nadzornega sveta v letu 2023

v tisoč EUR	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije		Sejnine		Potni stroški		Skupaj	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov lastnikov								
Jože Mermal	34,35	24,99	1,55	1,12	0,00	0,00	35,90	26,11
Luka Cerar*	16,33	11,88	0,72	0,52	0,52	0,38	17,57	12,78
Borut Jamnik**	14,52	10,55	1,70	1,24	0,00	0,00	16,22	11,79
Matej Lahovnik	31,67	23,04	2,78	2,02	0,94	0,68	35,39	25,74
Julijana Kristl	29,88	21,73	2,55	1,85	0,55	0,40	32,98	23,98
Mojca Osolnik Videmšek	31,06	22,60	2,78	2,02	0,35	0,25	34,19	24,87
Boris Žnidarič	34,49	25,08	3,12	2,27	0,49	0,36	38,10	27,71
Prejemki članov nadzornega sveta, predstavnikov zaposlenih								
Franc Šašek	31,67	23,03	3,28	2,38	0,00	0,00	34,95	25,41
Tomaž Sever	29,88	21,73	2,55	1,85	0,52	0,38	32,95	23,96
Mateja Vrečer	29,88	21,73	2,55	1,85	0,00	0,00	32,43	23,58
Prejemki članov nadzornega sveta skupaj	283,73	206,36	23,58	17,12	3,37	2,45	310,68	225,93

* član nadzornega sveta od 7. 7. 2023

** član nadzornega sveta do 6. 7. 2023

Po sklepu 29. skupščine delničarjev družbe Krka, ki je bila 6. 7. 2023, člani nadzornega sveta (NS) za udeležbo na seji prejmejo sejnino, ki za posameznega člana znaša 360,00 EUR bruto. Člani komisije NS za udeležbo na seji komisije prejmejo sejnino, ki za posameznega člana znaša 80 % sejnine za udeležbo na seji NS. Sejnina za korespondenčno sejo znaša 80 % siceršnje sejnine. Član NS je ne glede na prej navedeno in ne glede na število udeležb na sejah v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, dokler skupni znesek sejin ne doseže 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS na letni ravni. Član NS, ki je član komisije oziroma komisij NS, je ne glede na prej navedeno in ne glede na število udeležb na sejah nadzornega sveta in komisij v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila sejin, dokler skupni znesek sejin za udeležbo na sejah NS in komisij ne doseže 75 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS na letni ravni.

Član NS poleg sejin prejme osnovno plačilo za opravljanje funkcije v višini 21.000,00 EUR bruto na leto. Predsednik NS je upravičen tudi do doplačila v višini 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS, podpredsednik oziroma namestnik predsednika NS pa do doplačila v višini 10 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS. Člani komisije NS prejmejo doplačilo v višini 25 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS. Predsednik komisije je upravičen do doplačila v višini 37,5 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS. Član komisije NS je ne glede na zgoraj navedeno in ne glede na število komisij, katerih član je ali ki jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil za opravljanje funkcije, dokler njihov skupni znesek ne doseže 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS na letni ravni. Če je mandat člana NS krajši od poslovnega leta, je član komisije NS ne glede na zgoraj navedeno in ne glede na število komisij, katerih član je ali ki jim predseduje, v posameznem poslovnem letu upravičen do izplačila doplačil za opravljanje funkcije, dokler njihov skupni znesek ne doseže 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS glede na upravičena izplačila za obdobje njegovega mandata v poslovnem letu.

Člani NS so upravičeni tudi do doplačila za posebne naloge. Posebne naloge so tiste, pri katerih gre za opravljanje neobičajnih dlje časa trajajočih nadpovprečno zahtevnih nalog, ki praviloma trajajo vsaj en mesec. NS je pooblaščen, da ob soglasju člana NS odloči o dodelitvi posebnih nalog temu članu, trajanju posebnih nalog in doplačilu za posebne naloge v skladu s tem sklepom skupščine. NS je prav tako pooblaščen, da odloči o doplačilu članom NS za posebne naloge zaradi objektivnih okoliščin v družbi. Doplačila za posebne naloge so dopustna le za čas, ko se posebne naloge

dejansko opravljajo. NS lahko o tem izjemoma odloči tudi za nazaj (zlasti v primeru posebnih nalog zaradi objektivnih okoliščin v družbi), vendar največ za preteklo poslovno leto. Doplačila za posebne naloge, ki jih član lahko prejme v posameznem letu, lahko znašajo največ 50 % osnovnega plačila za opravljanje funkcije člana NS (ne glede na število posebnih nalog). Pri določanju višine doplačila se upoštevajo zahtevnost posebne naloge ter s tem povezano povečanje obremenitve in odgovornosti. Doplačilo se preračuna glede na čas dejanskega opravljanja posebne naloge.

Člani NS prejemajo osnovno plačilo, doplačilo za opravljanje funkcije in doplačilo za posebne naloge v sorazmernih mesečnih izplačilih, do katerih so upravičeni, dokler opravljajo funkcijo in/ali posebno nalogo. Mesečno izplačilo znaša eno dvanajstino zgoraj navedenih letnih zneskov. Glede na okoliščine se doplačilo za posebne naloge lahko izvede tudi v enkratnem skupnem znesku, ko je posebna naloga končana.

Omejitev višine skupnih izplačil sejin in izplačil doplačil članu NS v ničemer ne vpliva na njegovo dolžnost, da se aktivno udeležuje vseh sej NS in sej komisij, katerih član je, ter na njegovo zakonsko določeno odgovornost.

Člani NS so upravičeni do povračila stroškov prevoza in stroškov prenočevanja, ki nastanejo v zvezi z njihovim delom v NS, in sicer do višine, določene v predpisih, ki urejajo povračilo stroškov v zvezi z delom in drugimi dohodki, ki se ne všttevajo v davčno osnovo (določbe, ki veljajo za prevoz na službenem potovanju in prenočevanje na službenem potovanju). Znesek, ki po navedenem predpisu pripada članu NS, se poveča za ustrezne dajatve, tako da neto izplačilo predstavlja povračilo dejanskih potnih stroškov. Za določitev kilometrine se upoštevajo razdalje med kraji, objavljene na javni spletni strani AMZS. Stroški za prenočevanje se lahko povrnejo le, če je stalno ali začasno prebivališče člana NS oziroma člana komisije NS od kraja dela organa oddaljeno najmanj 100 kilometrov, če se ni mogel vrniti, ker po voznem redu ni bila več predvidena nobena vožnja javnega prevoznega sredstva, ali zaradi drugih objektivnih vzrokov.

Člani uprave in člani nadzornega sveta, predstavniki zaposlenih, v letih 2022 in 2023 niso prejeli posojila družbe Krka.

Posojila zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so 31. 12. 2023 znašala 143 tisoč EUR (152 tisoč EUR na dan 31. 12. 2022). Odplačila posojil zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, pa so v letu 2023 znašala 58 tisoč EUR (27 tisoč EUR v letu 2022). Posojila tem osebam so bila namenjena reševanju stanovanjskih vprašanj.

32. Stanje v Ukrajini in Ruski federaciji

Poslovne aktivnosti v Ukrajini in Ruski federaciji, ki spadata v prodajno regijo Vzhodna Evropa, izvajamo prek treh odvisnih družb in obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto.

Krka odvisna družba v Ukrajini se ukvarja samo s trženjem. Distribucijskih in proizvodnih dejavnosti ne izvaja, zato ni imela terjatev do kupcev zunaj skupine, je pa imela za 1.383 tisoč EUR ostalih sredstev (31. 12. 2022 je imela za 1.658 tisoč EUR ostalih sredstev), med katerimi so največja sredstva nepremičnine, naprave in oprema (poslovni prostori in vozila). Družba Krka ni pomembno izpostavljena kreditnemu tveganju (pojasnilo 30 – Kreditno tveganje) in tudi ne tečajnemu tveganju (pojasnilo 30 – Tveganje sprememb deviznih tečajev). Konec leta 2023 je bilo v odvisni družbi v Ukrajini 382 zaposlenih, konec leta 2022 pa 367. Ukrajina spada med pomembne trge družbe Krka (pojasnilo 3 – Prihodki iz pogodb s kupci).

V Ruski federaciji imamo dve odvisni družbi. OOO Krka-Rus se ukvarja s proizvodnjo zdravil. V njej proizvedemo veliko večino vseh izdelkov, ki jih prodamo na ruskem trgu. Proizvodnja v njej poteka nemoteno. Družba OOO Krka Farma se ukvarja z marketinško-prodajnimi dejavnostmi. Največje povečanje glede na leto 2022 je v postavkah zaloge in terjatve do kupcev zunaj skupine. 31. 12. 2023 je bilo v odvisnih družbah v Ruski federaciji 1859 zaposlenih, konec leta 2022 pa 1925. Izpostavljenost tveganju deviznih tečajev je prikazana v pojasnilu 30 – Tveganje sprememb deviznih tečajev. Ruska federacija je za družbo Krka največji posamični trg (pojasnilo 3 – Prihodki iz pogodb s kupci).

Naložba družbe Krka v odvisno družbo v Ukrajini je 31. 12. 2023 znašala 9,1 tisoč EUR, naložbe v odvisni družbi v Ruski federaciji pa skupaj 134.086 tisoč EUR. V letu 2023 družba Krka ni povečala naložb v svoje odvisne družbe v Ukrajini in Ruski federaciji. Zaradi razmer v teh dveh državah in posledično večje negotovosti na teh trgih ostaja tehtani povprečni strošek kapitala (diskontna stopnja) še vedno na višji ravni. Poslovodstvo ocenjuje, da to predstavlja indikator

za potencialno oslabitev. Po preizkusu oslabitve je bilo ugotovljeno, da ta ni potrebna (pojasnilo 12 – Naložbe v odvisne družbe).

Družba Krka je imela 31. 12. 2023 v Ukrajini za 3.075 tisoč EUR terjatev do kupcev in odvisnih družb (31. 12. 2022 pa 162 tisoč EUR), od tega za 39 tisoč EUR do odvisne družbe (31. 12. 2022 pa 30 tisoč EUR) in za 3.037 tisoč EUR do kupcev zunaj skupine Krka (31. 12. 2022 pa 132 tisoč EUR). V Ruski federaciji je imela 31. 12. 2023 za 164.870 tisoč EUR terjatev do kupcev in odvisnih družb (31. 12. 2022 pa 143.005 tisoč EUR), od tega za 164.870 tisoč EUR do odvisnih družb (31. 12. 2022 pa 142.674 tisoč EUR) in nič do kupcev zunaj skupine Krka (31. 12. 2022 pa 331 tisoč EUR) (pojasnilo 30 – Kreditno tveganje). Izpostavljenost tveganju deviznih tečajev je prikazana v pojasnilu 30 – Tveganje sprememb deviznih tečajev.

V letu 2023 so bila vsa plačila med odvisnima družbama v Ruski federaciji in obvladujočo družbo izvedena brez posebnosti.

33. Izobrazbena struktura zaposlenih

	2023		2022	
	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)	Povprečno število zaposlenih	Delež (v %)
Doktorji znanosti	173	2,7	170	2,7
Magistri znanosti	269	4,2	264	4,2
Univerzitetna izobrazba	2128	33,2	2015	32,2
Visokostrokovna izobrazba	915	14,3	871	13,9
Višješolska izobrazba	255	4,0	263	4,2
Srednješolska izobrazba	1926	30,0	1900	30,4
Kvalificirani delavci	685	10,7	697	11,2
Nekvalificirani delavci	60	0,9	74	1,2
Skupaj (povprečje leta)	6411	100,0	6254	100,0

34. Posli z revizorsko družbo

v tisoč EUR	2023	2022
Pogodbena vrednost storitev revidiranja letnih konsolidiranih in ločenih računovodskih izkazov, ki jih je opravila revizorska družba KPMG Slovenija, d. o. o.	128	118
Pogodbena vrednost storitev za revizijo poročanja odvisnih družb za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki so jih opravile družbe v okviru mreže KPMG	93	80
Pogodbena vrednost storitev revidiranja lokalnih računovodskih izkazov odvisnih družb, ki so jih opravile družbe v okviru mreže KPMG	45	43
Skupaj pogodbena vrednost storitev revidiranja	266	241
Pogodbena vrednost nerevizijskih storitev, ki jih je opravila revizorska družba KPMG Slovenija, d. o. o.	12	9
Skupaj pogodbena vrednost storitev	278	250

35. Nakupi lastnih delnic

Izvedeni nakupi lastnih delnic družbe Krka v letu 2023 po dnevih

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
27. 1. 2023	637	99,09	63	10. 3. 2023	307	104,84	32	25. 7. 2023	996	111,68	111
30. 1. 2023	688	99,21	68	13. 3. 2023	441	105,43	46	26. 7. 2023	792	111,43	88
31. 1. 2023	436	100,51	44	14. 3. 2023	842	105,17	89	27. 7. 2023	972	112,29	109
2. 2. 2023	716	106,01	76	15. 3. 2023	500	104,67	52	16. 8. 2023	1.302	108,80	142
3. 2. 2023	500	106,17	53	16. 3. 2023	873	104,76	91	17. 8. 2023	1.299	104,69	136
6. 2. 2023	593	106,43	63	17. 3. 2023	877	105,78	93	18. 8. 2023	1.348	106,99	144
7. 2. 2023	837	103,11	86	20. 3. 2023	857	104,87	90	21. 8. 2023	1.389	105,17	146
9. 2. 2023	291	105,17	31	21. 3. 2023	575	105,66	61	22. 8. 2023	1.199	104,17	125
10. 2. 2023	862	106,30	92	22. 3. 2023	950	107,23	102	23. 8. 2023	1.421	101,96	145
13. 2. 2023	933	106,43	99	23. 3. 2023	600	105,26	63	24. 8. 2023	1.472	100,63	148
14. 2. 2023	790	107,09	85	24. 3. 2023	810	106,17	86	25. 8. 2023	946	104,05	98
15. 2. 2023	957	106,84	102	27. 3. 2023	1.024	105,41	108	28. 8. 2023	1.615	104,60	169
16. 2. 2023	969	106,17	103	28. 3. 2023	500	105,97	53	29. 8. 2023	1.645	104,29	172
17. 2. 2023	574	107,13	61	29. 3. 2023	1.010	107,05	108	30. 8. 2023	1.100	104,08	114
20. 2. 2023	993	106,75	106	30. 3. 2023	722	106,74	77	31. 8. 2023	1.655	104,09	172
21. 2. 2023	865	106,49	92	31. 3. 2023	506	108,24	55	1. 9. 2023	1.696	104,05	176
22. 2. 2023	843	106,17	90	3. 4. 2023	1.048	107,42	113	4. 9. 2023	1.160	103,99	121
23. 2. 2023	510	107,17	55	4. 4. 2023	1.082	107,17	116	5. 9. 2023	1.761	103,67	183
24. 2. 2023	1.022	106,50	109	5. 4. 2023	1.010	108,37	109	6. 9. 2023	1.829	104,67	191
27. 2. 2023	821	105,79	87	6. 4. 2023	1.008	109,05	110	7. 9. 2023	801	108,33	87
28. 2. 2023	983	106,04	104	11. 4. 2023	1.091	110,23	120	8. 9. 2023	984	109,71	108
1. 3. 2023	950	106,55	101	12. 4. 2023	631	114,05	72	11. 9. 2023	890	110,19	98
2. 3. 2023	500	106,67	53	13. 4. 2023	1.181	110,82	131	12. 9. 2023	795	109,18	87
3. 3. 2023	470	107,19	50	14. 4. 2023	1.179	111,18	131	13. 9. 2023	1.700	106,98	182
6. 3. 2023	873	107,48	94	17. 4. 2023	500	111,48	56	14. 9. 2023	1.677	105,55	177
7. 3. 2023	800	106,11	85	20. 7. 2023	817	113,85	93	15. 9. 2023	1.096	105,43	116
8. 3. 2023	831	105,04	87	21. 7. 2023	869	113,07	98	18. 9. 2023	1.566	106,16	166
9. 3. 2023	911	105,28	96	24. 7. 2023	928	112,30	104	19. 9. 2023	689	105,67	73

Letno poročilo 2023 – Računovsko poročilo družbe Krka

Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)	Datum	Število delnic	Povprečna cena delnice (v EUR)	Vrednost lastnih delnic (v tisoč EUR)
20. 9. 2023	765	107,17	82	23. 10. 2023	406	107,25	44	24. 11. 2023	1.109	106,05	118
21. 9. 2023	180	107,21	19	24. 10. 2023	686	108,18	74	27. 11. 2023	924	106,63	99
22. 9. 2023	1.111	107,29	119	25. 10. 2023	685	107,88	74	28. 11. 2023	1.142	107,35	123
25. 9. 2023	400	108,80	44	26. 10. 2023	705	106,80	75	29. 11. 2023	1.134	108,50	123
26. 9. 2023	42	108,00	5	27. 10. 2023	834	106,00	88	30. 11. 2023	850	107,17	91
27. 9. 2023	257	108,54	28	2. 11. 2023	875	105,67	92	1. 12. 2023	1.182	107,46	127
28. 9. 2023	717	109,61	79	3. 11. 2023	955	107,21	102	4. 12. 2023	893	107,84	96
29. 9. 2023	50	108,18	5	6. 11. 2023	800	108,05	86	5. 12. 2023	1.211	108,01	131
2. 10. 2023	610	109,01	66	7. 11. 2023	700	108,17	76	6. 12. 2023	101	108,17	11
3. 10. 2023	683	108,69	74	8. 11. 2023	887	107,92	96	7. 12. 2023	1.270	109,30	139
4. 10. 2023	708	107,39	76	9. 11. 2023	440	109,35	48	8. 12. 2023	1.034	109,35	113
5. 10. 2023	665	107,34	71	10. 11. 2023	888	108,17	96	11. 12. 2023	1.310	108,67	142
6. 10. 2023	636	106,90	68	13. 11. 2023	897	109,40	98	12. 12. 2023	1.351	108,93	147
9. 10. 2023	651	106,44	69	14. 11. 2023	545	109,22	60	13. 12. 2023	1.140	108,83	124
10. 10. 2023	657	106,55	70	15. 11. 2023	884	108,17	96	14. 12. 2023	1.254	109,99	138
11. 10. 2023	663	106,67	71	16. 11. 2023	677	106,79	72	15. 12. 2023	1.261	109,55	138
12. 10. 2023	646	106,36	69	17. 11. 2023	590	107,84	64	18. 12. 2023	495	108,68	54
13. 10. 2023	647	106,44	69	20. 11. 2023	917	107,17	98	19. 12. 2023	1.234	108,67	134
16. 10. 2023	520	107,29	56	21. 11. 2023	896	107,38	96	20. 12. 2023	927	109,18	101
17. 10. 2023	616	107,38	66	22. 11. 2023	965	106,94	103	21. 12. 2023	800	109,30	87
18. 10. 2023	490	107,68	53	23. 11. 2023	1.012	105,95	107	22. 12. 2023	1.135	109,90	125
19. 10. 2023	714	108,90	78								
								Nakupi v letu 2023 skupaj	130.117	107,00	13.923

V povprečno ceno delnice je vključena tudi plačana provizija.

36. Dogodka po zaključku obračunskega obdobja

Dogodka po zaključku obračunskega obdobja nista vplivala na računovodske izkaze za leto 2023.

Ustanovitev skupnega podjetja v Indiji

Družba Krka je vlagatelj 25. 1. 2024 obvestila, da je s podjetjem Laurus Labs Ltd. iz Indije dosegla dogovor o ustanovitvi skupnega podjetja (joint venture) Krka Pharma Pvt. Ltd. v Hyderabadu v Indiji. V novem podjetju bo imela Krka 51-odstotni delež, Laurus pa 49-odstotnega.

Krka in Laurus pogodbeno sodelujeta že več let, njuni posli pa se dopolnjujejo. Po pogovorih o možnostih za krepitev sodelovanja in sinergijo z združevanjem znanja in virov sta se dogovorila o ustanovitvi in postopnem razvoju novega podjetja. V njem bodo pripravili načrt za vstop na indijski trg in druge trge zunaj EU, na katerih Krka in Laurus s svojimi končnimi izdelki še nista prisotna.

Osnovni kapital podjetja znaša do 50 milijonov EUR v indijskih rupijah. Soustanovitelja sta se dogovorila, da bosta osnovni kapital vplačevala postopoma, v skladu s potrebami po financiranju. Tudi razvoj poslovnih dejavnosti v novem podjetju bo postopen.

Nakupi lastnih delnic

Od 1. januarja 2024 do 18. marca 2024 smo pridobili 44.992 lastnih delnic. Konec tega obdobja je imela Krka 1.960.958 lastnih delnic (5,98 % vseh delnic).

Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto

Poročilo o reviziji ločenih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto (»Družba«), ki vključujejo:

- ločen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023;
in za leto od 1. januarja do 31. decembra 2023;

- ločen izkaz poslovnega izida;
- ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa;
- ločen izkaz gibanja kapitala;
- ločen izkaz denarnih tokov;

ter

- pojasnila, ki obsegajo pomembne informacije o računovodskih usmeritvah in drugo pojasnjevalno gradivo.

Po našem mnenju so priloženi ločeni računovodski izkazi resničen in pošten prikaz nekonsolidiranega finančnega položaja Družbe na dan 31. decembra 2023 in njene nekonsolidirane finančne uspešnosti ter nekonsolidiranih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (UL L 158, 27.5.2014, str. 77-112 - Uredba (EU) št. 537/2014). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo ločenih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane Družbe in da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za tekoče poslovno leto. Te zadeve so bile obravnavane v okviru revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Obravnavali smo naslednje ključne revizijske zadeve:

Preizkus oslabitve naložb v odvisnih družbah, ki poslujejo v Ruski federaciji

Knjigovodska vrednost naložbe v družbi Krka-Rus znaša 118.916 tisoč EUR (2022: 118.916 tisoč EUR), knjigovodska vrednost naložbe v družbi Krka Farma pa 15.170 tisoč EUR (2022: 15.170 tisoč EUR).

Sklicujemo se na ločene računovodske izkaze: Pojasnilo 12 – Naložbe v odvisne družbe (razkritja); Pojasnilo 32 – Stanje v Ukrajini in Ruski federaciji (razkritja).

Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Družba ima naložbe v odvisnih družbah, ki poslujejo v Ruski federaciji. V ločenih računovodskih izkazih so naložbe izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube zaradi oslabitve.</p> <p>Na vsak datum poročanja poslovodstvo oceni, ali obstajajo znamenja oslabitve. Rusko-ukrajinska vojna je povečala negotovost, kar je povzročilo znatno povečanje tehtanih povprečnih stroškov kapitala (diskontne stopnje), kar je poslovodstvo opredelilo kot znamenje oslabitve.</p> <p>Če so ugotovljena znamenja oslabitve, poslovodstvo oceni nadomestljive vrednosti naložb s sklicevanjem na metode diskontiranih denarnih tokov za ustrezne denar ustvarjajoče enote.</p> <p>Določitev nadomestljive vrednosti vključuje pomembne presoje in ocene poslovodstva, zlasti v zvezi s predpostavkami, kot so prihodnja prodaja, stroški poslovanja, stopnje rasti končne vrednosti in tehtano povprečje stroškov kapitala (diskontna stopnja).</p> <p>Zaradi navedenega smo mnenja, da je oslabitev naložb v odvisne družbe, ki delujejo v Ruski federaciji, ključna revizijska zadeva.</p>	<p>Naši revizijski postopki na tem področju so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vključitev lastnega strokovnjaka za vrednotenje, ki nam je pomagal pri ocenjevanju ustreznosti uporabljenih diskontnih stopenj, kar je vključevalo primerjavo tehtanega povprečja stroškov kapitala s področnimi povprečji za ustrezne trge, na katerih delujejo odvisne družbe; • ovrednotenje ustreznosti predpostavk, uporabljenih za ključne vhodne podatke, kot so prodaja, stroški poslovanja in dolgoročne stopnje rasti, kar je vključevalo primerjavo teh vhodnih podatkov s preteklimi podatki, po možnosti z zunanjimi podatki in lastnimi ocenami na podlagi poznavanja družb in panoge; ter • ovrednotenje ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih, vključno z razkritji ključnih predpostavk in presoj.

Pripoznanje prihodkov od prodaje	
<p>Knjigovodska vrednost prihodkov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023: 1.674.572 tisoč EUR (31. decembra 2022: 1.553.514 tisoč EUR).</p> <p><i>Sklicujemo se na ločene računovodske izkaze: Pojasnilo 3 – Prihodki iz pogodb s kupci (razkritja), Pojasnilo 25 – Kratkoročne obveznosti iz pogodb s kupci (razkritja).</i></p>	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
<p>Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko se nadzor nad sredstvom prenese na kupca. Prihodki se merijo ob upoštevanju popustov in bonusov. Zaradi številnih pogodbenih pogojev, se izračun popustov in bonusov šteje za zapletenega.</p> <p>Prihodki so eden od ključnih kazalnikov uspešnosti družbe, kar bi lahko spodbudilo pripoznavanje prihodkov pred trenutkom, ko je nadzor nad sredstvi prenesen na kupca, ali v znesku, ki ni izmerjen v skladu s pogodbenimi pogoji.</p> <p>Zaradi navedenega smo mnenja, da je pripoznavanje prihodkov ključna revizijska zadeva.</p>	<p>Naši revizijski postopki na tem področju so med drugim vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preizkušanje zasnove in vpeljave kontrol Družbe glede pripoznavanja prihodkov, vključno s kontrolami glede popustov in bonusov; • izbiro in preizkušanje vzorca prodajnih poslov v celotnem obdobju s posebnim poudarkom na prodajnih poslih ob prelomu leta, da se oceni, ali so bili prihodki razporejeni v ustrezno obdobje in izmerjeni v skladu s pogodbenimi pogoji s sklicevanjem na osnovno izvorno dokumentacijo, ki potrjuje pripoznavanje prihodkov, in/ali popolnost popustov in bonusov; • pregled vzorca dobropisov, izdanih po koncu leta, da se oceni popolnost popustov; ter • oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo »Uvod«, »Poročilo nadzornega sveta«, »Poslovno poročilo« in »Trajnostni razvoj«, ki so sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo ločenih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij in, razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati zgoraj navedene druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Poleg tega moramo v zvezi s poslovnim poročilom poročati o njegovi skladnosti z ločeni računovodskimi izkazi ter o tem, ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah, veljaven od 4. maja 2006 (Uradni list RS št. 42/2006 s spremembami in dopolnitvami - v nadaljevanju »zakonska določila«). Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji ločenih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene ločeni računovodski izkazi, v vseh pomembnih pogledih usklajene z ločeni računovodskimi izkazi; ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno, da pripravi ločene računovodske izkaze, ki podajajo resničen in pošten prikaz v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov Družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство Družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji in Uredbo (EU) št. 537/2014, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji in Uredbo (EU) št. 537/2014 uporabljamo strokovno presojo in ohranjammo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol Družbe;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost Družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje Družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji ločenih računovodskih izkazov v tekočem obdobju najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v našem poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih pravnih in regulatornih zadevah

Delničarji družbe KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto so nas na seji skupščine 7. julija 2022 imenovali za revizorja ločenih računovodskih izkazov Družbe za leto, ki se je končalo 31. decembra 2023. Obdobje neprekinjenega izvajanja revizije traja 2 leti.

Potrjujemo, da:

- je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji družbe dne 25. marca 2024;
- nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe (EU) št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni od revidirane Družbe.

Za obdobje, na katero se nanaša naša obvezna revizija, nismo mi in druga podjetja v mreži KPMG opravili nobenih drugih storitev za Družbo in njene obvladovane povezane organizacije, ki niso razkrite v poslovnem poročilu ali konsolidiranih računovodskih izkazih.

Poročilo neodvisnega revizorja o skladnosti računovodskih izkazov v elektronski obliki z zahtevami Delegirane uredbe št. 2019/815 o enotni elektronski obliki poročanja

Opravili smo posel dajanja sprejemljivega zagotovila o tem, ali so revidirani ločeni računovodski izkazi Družbe za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023 (»revidirani ločeni računovodski izkazi«), pripravljeni upoštevajoč zahteve Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativno tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja, veljavne za leto 2023 (»Delegirana uredba«).

Odgovornost posloводства in pristojnih za upravljanje

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in predstavitev revidiranih ločenih računovodskih izkazov v skladu z Delegirano uredbo in za tako notranje kontroliranje, kot je potrebno v skladu z odločitvijo posloводства, da omogoči pripravo revidiranih ločenih računovodskih izkazov na način, da ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo revidiranih ločenih računovodskih izkazov v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

Revizorja KPMG

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o tem, ali so revidirani ločeni računovodski izkazi pripravljene v skladu z zahtevami Delegirane uredbe. Naš posel dajanja zagotovila smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil (MSZ) 3000 (prenovljen), Posli dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti, ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil. Ta standard zahteva, da posel načrtujemo in izvajamo tako, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo o tem, ali je mnenje pravilno. Upoštevali smo neodvisnost in druge etične zahteve Uredbe (EU) št. 537/2014 ter kodeksa Odbora za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake, ki je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti in strokovnega vedenja.

Družba uporablja Mednarodni standard upravljanja kakovosti 1, ki zahteva, da podjetje oblikuje, izvaja in vzdržuje celovit sistem obvladovanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi usmeritvami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi ter veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

Povzetek opravljenega dela

V okviru opravljenega dela, smo izvedli naslednje revizijske postopke:

- opredelili in ocenili tveganja pomembne neskladnosti revidiranih ločenih računovodskih izkazov z zahtevami Delegirane uredbe, bodisi zaradi goljufije ali napake;
- pridobili razumevanje notranjega kontroliranja, povezanega s poslom, za dajanje sprejemljivega zagotovila pri oblikovanju okoliščinam primernih postopkov ne pa, da bi izrazili mnenje o učinkovitosti notranjega kontroliranja;
- ocenili, ali so revidirani ločeni računovodski izkazi pripravljene v ustrezni XHTML obliki.

Menimo, da pridobljeni dokazi zadoščajo in so ustrezna podlaga za naš sklep.

Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov menimo, da so revidirani ločeni računovodski izkazi Družbe za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023, v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z zahtevami Delegirane uredbe.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Matej Ušaj
pooblaščen revizor

Domagoj Vuković
pooblaščen revizor
partner

Ljubljana, 25. marec 2024

KPMG Slovenija, d.o.o.
2

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2023 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Predsednik in člani uprave družbe Krka, d. d., Novo mesto smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Krka in skupine Krka za leto 2023 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe Krka in skupine Krka za leto 2023. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

dr. Aleš Rotar
član uprave

dr. Vinko Zupančič
član uprave

David Bratož
član uprave

Milena Kastelic
članica uprave – delavska direktorica